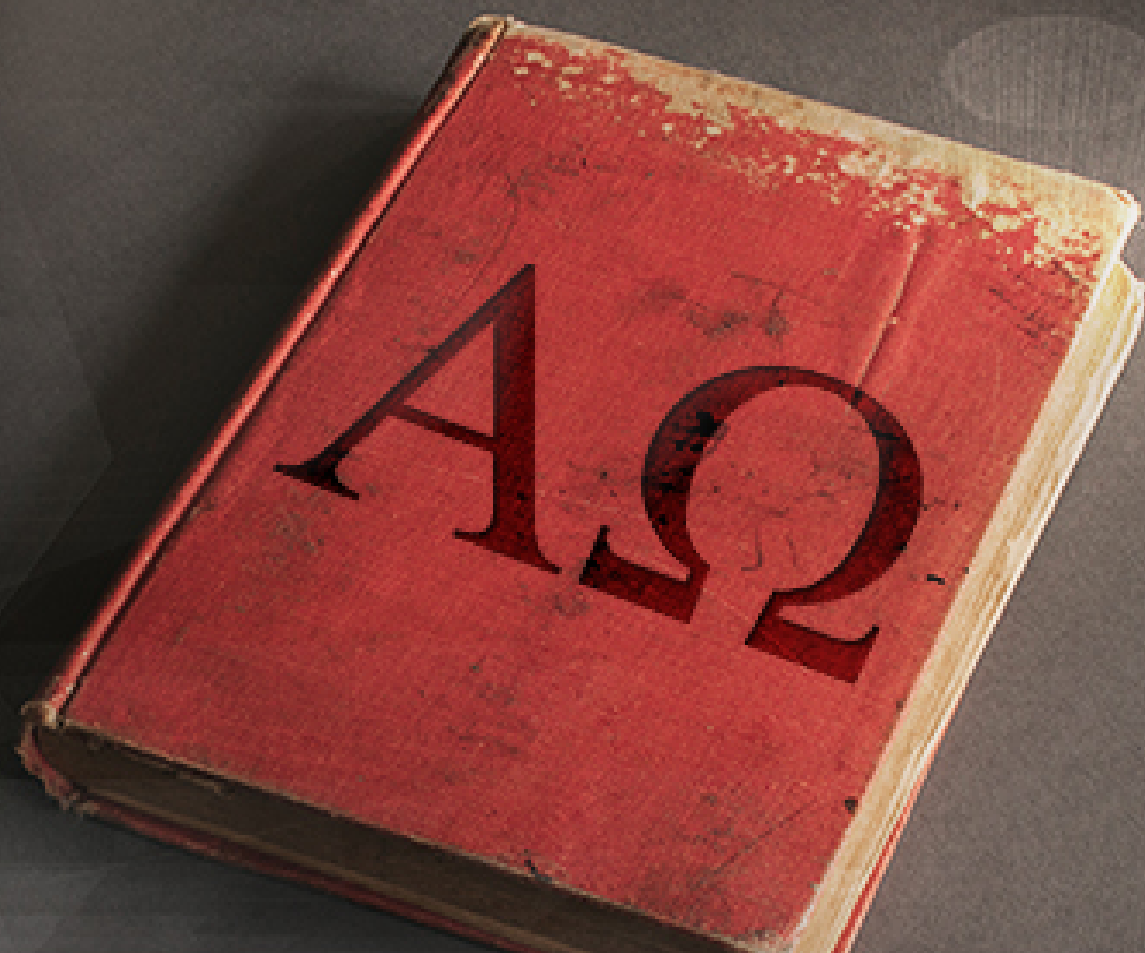

ELLEN G. WHITE ESTATE

ALFA JA OMEGA VOL.2

ELLEN G. WHITE

Alfa Ja Omega Vol.2

Ellen G. White

**Copyright © 2023
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby. (See [EGW Writings End User License Agreement](#).)

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at

mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Sisältö

Information about this Book	i
Luku 1—Erämaassa	10
Luku 2—Lyöty kallio	15
Kristus elävän veden lähde	15
Mooses lyö kallioon	17
Mooseksen synnin seuraukset	19
Luku 3—Matka Edomin ympäri	24
Syyt Edomin alueen kiertämiseen	25
Aaronin kuolema	27
Vaskikäärme	30
Kristuksen vertauskuva	32
Luku 4—Baasanin valloitus	36
Luku 5—Bileam	41
Ensimmäiset lähettäjä	42
Uudet lähettäjä	43
Herra varoittaa Bileamia	44
Bileam siunaa Israelin	47
Bileamin juoni	54
Luku 6—Lankeemus Jordanilla	56
Lankeemus	56
Katumus	58
Midianilaisten rankaiseminen	59
Hillittömyyden vaara	61
Luku 7—Laki toistetaan	65
Joosua kansanjohtajaksi	65
Mooseksen viimeinen puhe	66
Luku 8—Mooseksen kuolema	72
Pisgan huipulla	74
Näky Luvatusta maasta	76
Mooseksen kuolema ja ylösnousemus	79
Luku 9—Jordanin ylitys	83
Luku 10—Jerikon valloitus	89
Jerikon kukistuminen	90
Tappio Ain luona	93

Aakanin synty	94
Luku 11—Siunaukset ja kiroukset	100
Luku 12—Liitto gibeonilaisten kanssa	104
Salajuoni	104
Salajuonen seuraukset	105
Voitto Kanaanin kuninkaista	106
Luku 13—Kanaanin jako	109
Kaalebin perintöosa	110
Efraim ja Manasse	112
Pyhäkköjä Joosuan perintöosa	113
Turvakaupungit	114
Jordanin tuonpuoleiset heimot	117
Luku 14—Joosuan viimeiset sanat	121
Luku 15—Kymmenykset ja uhrilahjat	125
Luku 16—Jumalan huolenpito köyhistä	130
Sapattivuosi	131
Riemuvuosi	133
Kuuliaisuuden siunaus	135
Luku 17—Vuotuiset juhlat	137
Pääsiäinen ja helluntai	137
Lehtimajanjuhla	141
Luku 18—Ensimmäiset tuomarit	145
Luopumuksen tielle	146
Sorrin ja vapautuksen vuorottelua	147
Gideon vapauttajaksi	148
Vain 300 miestä	150
»Herran ja Gideonin miekka»	152
Gideonin hairahdus	155
Jälleen luopumuksen tiellä	156
Luku 19—Simson	160
Vanhempien vastuu	160
Leikittely synnin kanssa	162
Himojensa uhri	163
Viimeinen voitto	167
Voimakas mutta heikko	168
Luku 20—Samuelin lapsuus	169
Hannan rukous	170
Suuri uhri	171

Uskollinen temppelipalvelija	173
Luku 21—Eeli ja hänen poikansa	176
Papinvirkaan kelvottomat pojat	176
Eeliä varoitetaan	178
Eelin synty	179
Luku 22—Filistealaiset ryöstävät arkin	183
Eelin suvun tuomio	183
Arkki Filisteassa	187
Arkki jälleen Israelissa	190
U skonpuhdistusta Israelissa	191
Luku 23—Profeettain koulut	194
Profeetakoulujen ohjelma	195
Kasvatuksen tosi tarkoitus	197
Raamattu ja luonto oppikirjoina	199
Onnen perusta	200
Käytännöllisen työn arvo	201
Kasvatus iäisyyttä varten	202
Luku 24—Israelin ensimmäinen kuningas	203
Kansa vaatii kuningasta	204
Saul, tuleva kuningas	208
Saul kohtaa Jumalan	210
Saul valitaan kuninkaaksi	211
Voitto ammonilaisista	212
Saulin kuninkuus vahvistetaan	213
Samuelin jäähyväissanat	214
Luku 25—Saulin yltiöpäisyys	217
Saul koetteella	218
Saulin lankeemus	219
Tottelemattomuuden vaarallisuus	220
Joonatanin sankariteko	222
Saulin ylpeys	223
Luku 26—Saulin hylkääminen	226
Saulin uusi tilaisuus	226
Jälleen tottelematon	228
Hylkäämistuomio	228
Saulin hylkäämisen syyt	231
Luku 27—Daavid voidellaan kuninkaaksi	236
Iisain poikien katselmus	237

Daavidin voiteleminen	238
Daavidin kehitysvuodet	238
Luku 28—Daavid ja Goljat	241
Daavid saapuu sotaleiriin	242
Goljattia vastaan	244
Voitto Goljatista	245
Luku 29—Daavid pakolaisena	247
Saulin kateus	248
Daavid pakenee Saulia	251
Daavidin ja Joonatanin ystävyys	252
Daavid pakotiellä	254
Daavidiin liittyneet	255
Saulin raivo	257
Luku 30—Daavidin jalomielisyys	259
Daavid säästää Saulin hengen	260
Samuelin kuolema	262
Daavid ja Abigail	264
Daavid säästää jälleen Saulin	268
Daavid filistealaisten luona	269
Luku 31—Saulin kuolema	273
Saul noitavaimon luona	273
Tappio ja kuolema	277
Luku 32—Muinaista ja nykyistä noituutta	279
Kuolleiden palvonta pakanuudessa	280
Nykyajan spiritismi	280
Noituuden ja spiritismin seuraukset	282
Luku 33—Daavid Siklagissa	286
Eroon filistealaisten joukoista	287
Retki amalekilaisia vastaan	288
Daavid suree Saulia	291
Luku 34—Daavid valitaan kuninkaaksi	294
Daavid Juudan kuninkaaksi	294
Iisboset vastakuninkaaksi	295
Abnerin kuolema	296
Iisbosetin kuolema	298
Kaikkien heimojen kuningas	298
Luku 35—Daavid kuninkaana	300
Jerusalem pääkaupungiksi	300

Voitto filistealaisista	300
Arkki Jerusalemiin	301
Miikal, Saulin tytär	306
Toiminta jumalanpalveluksen edistämiseksi	306
Laupeus Saulin suvulle	308
Valtakunnan voimistuminen	309
Luku 36—Daavidin synty ja katumus	314
Daavidin lankeemus	315
Naatan nuhtelee Daavidia	317
Daavidin katumus	319
Varoittava esimerkki	320
Katumuspsalmit	322
Luku 37—Absalomin kapina	326
Amnon ja Absalom	326
Absalomin myyräntyö	328
Kapina	329
Daavidin pakomatka	331
Siimein herjaukset	333
Daavidin nöyryys	335
Ahitofelin ja Huusain neuvot	336
Pako Jordanin yli	339
Taistelu	341
Daavid suree Absalomia	342
Luku 38—Daavidin viimeiset vuodet	345
Suuruuden tavoittelua	345
Adonian vallankaappaushanke	348
Valmisteluja temppelin rakentamiseksi	349
Daavidin viimeiset sanat	352
Daavidille annetut lupaukset	353
Luku 39—Salomo	356
Daavidin neuvot	356
Salomo etsii Herraa	358
Salomon viisaus	361
Luku 40—Temppeli ja sen vihkiminen	364
Arkki tuodaan temppeliin	365
Temppelin vihkimisrukous	367
Salomon suuret mahdollisuudet	370
Jumalan kunnioittamisen tärkeys	371

Luku 41—Menestyksen ylpistämä	375
Liitot pakanoiden kanssa	376
Vähitellen lisääntyvä luopumus	377
Salomon alennustila	379
Maailmallisuuden vaara	380
Luku 42—Rikkomuksen seuraukset	382
Ahneus	383
Kunnian tavoittelu	385
Lähetystyön lamautuminen	388
Luku 43—Salomon katumus	392
Salomoa nuhdellaan	393
Omatunto herää	393
Salomo varoittaa toisia	394
Salomon elämän varoittava esimerkki	397
Luku 44—Herran viinitarha	401

Luku 1—Erämaassa

Lähes neljäkymmentä vuotta Israelin lapset olivat poissa näkyvistä erämaan kätkössä. »Ja aika», kertoo Mooses, »joka kului vaelluksemme Kaades-Barneasta siihen asti, että kuljimme Seredin puron yli, oli kolmekymmentä kahdeksan vuotta, kunnes hävisi koko se sukupolvi, kaikki sotakuntoiset miehet, leiristä, niinkuin Herra oli heille vannonut. Myös Herran käsi oli heitä vastaan hävittämässä heitä leiristä, viimeiseen mieheen asti» (5 Moos. 2: 14,15).

Näinä vuosina kansaa muistutettiin jatkuvasti siitä, että se oli jumalallisen nuhtelun alaisena. Kapinoimisellaan Kaadeksessa he olivat hylänneet Jumalan, ja Jumala oli tuoksi ajaksi hylännyt heidät. Koska he olivat rikkoneet hänen liittonsa, heidän ei sopinut suorittaa liiton merkiksi ympärileikkausta. Ja koska he halusivat palata orjuutensa maahan, se osoitti, etteivät he olleet vapauden arvoisia, eikä heidän siis sopinut viettää pääsiäistäkään orjuudesta vapautumisen muistoksi.

Kuitenkin pyhäkköpalveluksen jatkuminen todisti, ettei Jumala ollut tyystin hylännyt kansaansa. Ja kaitselmuksellaan hän yhä tyydytti heidän tarpeensa. »Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua kaikissa kättesi töissä», Mooses sanoi kerratessaan heidän vaelluksensa historiaa. »Hän on pitänyt huolen sinun vaelluksestasi tässä suuressa erämaassa. Jo neljäkymmentä vuotta on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, eikä sinulta ole mitään puuttunut.» Ja leeviläisten hymnissä, jonka Nehemia on kirjoittanut muistiin, kuvaillaan värikkäästi Jumalan huolenpitoa Israelista näinä hylkäämisen ja karkotuksen vuosinakin: »Sinä suuressa laupeudessasi et kuitenkaan hyljännyt heitä erämaassa. Pilvenpatsas ei väistynyt heidän luotansa päivällä, johtamasta heitä tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota heidän oli kuljettava. Hyvän Henkesi sinä annoit heitä opettamaan, mannaasi et kieltänyt heidän suustansa, ja vettä sinä annoit heille heidän janoonsa. Neljäkymmentä vuotta sinä elätit heitä erämaassa, eivät heidän vaatteensa kuluneet, eivätkä heidän jalkansa ajettuneet» (Neh. 9:19-21).

Erämaassa vaeltamista ei määrätty vain kapinoivien ja napisevien rangaistukseksi, vaan sen tarkoituksena oli myös kasvattaa nousevaa sukupolvea ja valmistaa sitä siirtymään Luvattuun maahan. Mooses sanoi heille: »Herra, sinun Jumalasi, kasvattaa sinua, niinkuin isä kasvattaa poikaansa - nöyryyttääksensä sinua ja koetellaksensa sinua ja tietääksensä, mitä sinun sydämässäsi on: tahdotko noudattaa hänen käskyjensä vai etkö. Hän — antoi sinun nähdä nälkää, ja hän antoi sinulle mannaa syödä, jota et ennen tuntenut ja jota eivät isäsikään tunteneet, opettaaksensa sinut ym-märtämään, että ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan että hän elää jokaisesta sanasta, joka Herran suusta lähtee» (5 Moos. 8: 5,2, 3).

[12]

»Erämaasta hän löysi hänet, autiosta, ulvovasta korvesta; hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa, varjeli häntä kuin silmäterään-sä.» »Kaikissa heidän ahdistuksissansa oli hänelläkin ahdistus, ja hänen kasvojensa enkeli vapahti heidät. Rakkaudessaan ja sääliväisyydessään hän lunasti heidät, nosti heitä ja kantoi heitä kaikkina muinaisina päivinä» (5 Moos. 32:10; Jes. 63: 9).

Kuitenkin ainoat muistiinpanot heidän elämästään erämaassa koskettelevat heidän kapinointiaan Herraa vastaan. Koorahin kapinan yhteydessä kuoli neljätoista tuhatta israelilaista. Ja muut erilliset tapaukset osoittavat tuolloin osoitetun samaa jumalallisen arvovalan vastaista mieltä.

Niinpä kerrankin muuan israelilaisen vaimon ja egyptiläisen miehen poika, sen sekakansan jäseniä joka oli lähtenyt Egyptistä seuraamaan Israelia, siirtyi omalta leirialueeltaan israelilaisten asuin-sijoille ja väitti olevansa oikeutettu pystyttämään telttansa sinne. Tämä oli jumalallisen lain vastaista, sillä sen mukaan egyptiläisten oli pysyttävä seurakunnan ulkopuolella kolmanteen sukupolveen asti. Hän rupesi riitelemään asiasta erään israelilaisen kanssa, ja kun siitä vedottiin tuomareihin, he ratkaisevat asian rikkojan tappioksi.

Tästä päätöksestä kiihtyneenä hän kirosi tuomarin ja raivoissaan jopa pilkkasi Jumalan nimeä. Silloin hänet vietiin heti Mooseksen eteen. Oli jo saatu käsky: »Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, se rangaistakoon kuolemalla» (2 Moos. 21: 17), mutta tällaisen tapauksen varalta ei ollut minkäänlaista ohjetta. Rikos oli niin hirvittävä, että katsottiin olevan syytä erityisesti kysyä neuvoa Jumalalta. Miestä pidettiin vangittuna siihen asti, kunnes Jumalan tahto saataisiin selville. Jumala itse langetti tuomion; hänen käskystään pilkkaaja

vietiin leirin ulkopuolelle ja kivitettiin kuoliaaksi. Ne jotka olivat olleet tapauksen silminnäkijöinä, laskivat kätensä hänen päänsä päälle hänen syytöksensä todenperäisyyden juhlalliseksi vakuudeksi. Sitten he aloittivat kivittämisen, johon muu paikalla ollut väki yhtyi.

[13] Sen jälkeen säädettiin samanlaisia rikkomuksia koskeva laki: »Puhu israelilaisille ja sano: Kuka ikinä Jumalaansa kiroaa, se joutuu syynalaiseksi. Ja joka Herran nimeä pilkkaa, rangaistakoon kuolemalla; koko kansa kivittää- koon hänet kuoliaaksi. Olipa se muukalainen tai maassa syntynyt, joka pilkkaa Herran nimeä, hänet surmattakoon» (3 Moos. 24: 15, 16).

Jotkut saattavat epäillä Jumalan rakkautta ja oikeamielisyyttä sen johdosta, että hän näin ankarasti rankaisi pikaistuksissa lausuttuja sanoja. Mutta sekä rakkaus että oikeus vaativat selvitettäväksi, että pahansuovat mielenpurkaukset Jumalaa vastaan ovat hyvin synnillisiä. Ensimmäisen rikkojan saama rangaistus oli toisille varoitukseksi siitä, että Jumalan nimeä oli kunnioitettava. Jos tämän miehen syntiä ei olisi rangaistu, olisi se heikentänyt toisten moraalialia, ja sen johdosta monet olisivat lopulta joutuneet menettämään henkensä.

Egyptistä mukaan lähteneen sekakansan jäsenet olivat israelilaisille alituisena kiusauksena ja vaivana. He kyllä tunnustivat hyllänneensä epäjumalain palvonnan ja palvelevansa oikeaa Jumalaa. Mutta heidän varhainen kasvatuksensa ja tottumuksensa oli niin muovannut ja turmellut heidän tapansa ja luonteensa, että he yhä pitivät osittain kiinni epäjumalanpalveluksesta eivätkä kunnioittaneet Jumalaa. Useimmiten juuri he alkoivat ensiksi riidellä ja valitella hapatattaen koko leirin pakanallisilla menoillaan ja napisemalla Jumalaa vastaan.

Kohta kansan palattua erämaahan sattui sapatin rikkomus sellaisissa olosuhteissa, jotka tekivät sen erikoisen raskaaksi. Herran ilmoitus Israelin jättämisestä perinnöttömäksi oli herättänyt kapinamieltä. Muuan israelilainen oli kovin vihoissaan siitä, ettei päässyt Kanaaniin, ja päätti uhmata Jumalan lakia. Hän julkesi aivan avoimesti rikkoa neljäntä käskyä lähtemällä sapattina kokoamaan puita. Erämaanvaelluksen aikana oli tulien sytyttäminen sapattina jyrkästi kielletty. Kielto ei ulottunut Kanaanin maahan, jonka ankara ilmasto vaati usein virittämään lämmittäviä nuotioita, mutta erämaassa ei näitä tulia tarvittu. Tämä mies loukkasi tahallaan ja harkitusti neljät-

tä käskyä, eikä hänen syntinsä johtunut ajattelemattomuudesta tai tietämättömyydestä vaan julkeudesta.

Hänet pidätettiin kesken puiden keräämisen ja tuotiin Mooseksen eteen. Sapattikäskyn rikkomisesta oli jo määrätty kuolemanrangaistus, mutta sen toimeenpanon tapaa ei vielä tiedetty. Mooses esitti asian Herralle ja sai ohjeen: »Se mies rangaistakoon kuoleamalla, koko seurakunta kivittäköön hänet leirin ulkopuolella» (4 Moos. 15: 35). Jumalanpilkasta ja sapatinrikkomisesta säädettiin sama rangaistus, koska kumpikin synti oli samalla tavoin Jumalan arvovallan hal-ventamista.

Nykyään monet hylkäävät luomisen sapatin juutalaisena sää-döksenä ja sanovat, että jos se olisi pidettävä, täytyisi myös sen rikkomiseen soveltaa kuolemanrangaistusta. Mutta huomaamme jumalanpilkasta rangaistun samalla tavoin kuin sapatinrikkomisesta. Olisiko meidän sen perusteella pi-dettävä myös kolmatta käskyä vain juutalaisille kuuluvana? Kuitenkin kuolemanrangaistusta koskeva lausuma soveltuu yhtä hyvin kolmanteen, viidenteen ja itse asiassa melkein jokaiseen kymmenestä käskystä yhtä hyvin kuin neljänteen. Vaikkei Jumala nyt langettaisikaan lakinsa rikkomisesta ajallisia rangaistuksia, hänen sanansa julistaa kuitenkin, että synnin palkka on kuolema. Ja lopullisella tuomiolla havaitaan, että kuolema on niiden osa, jotka rikkovat hänen pyhiä käskyjään.

[14]

Mannan ihme muistutti kansaa erämaassa koko neljäntymmenen vuoden ajan sapatin pyhästä velvoituksesta. Mutta sekään ei tehnyt heitä kuuliaisiksi. Joskaan he eivät tohtineet rikkoa sitä yhtä avoimesti ja julkeasti kuin ne, joita oli rangaistu muillekin varoitukseksi, oltiin neljännen käskyn noudattamisessa yhtä kaikki varsin leväperäisiä. Profeettansa välityksellä Jumala lausuu: »Minun sapatini he kovin rikkoivat» (Hes. 20: 13-24). Ja tämä mainitaan yhdeksi niistä syistä, jotka estivät vanhaa sukupolvea pääsemästä Luvattuun maahan.

Kaadeksesta Israelin lapset olivat kääntyneet takaisin erämaahan; ja erämaanvaelluksensa lopussa he, »koko seurakunta, tulivat Siinin erämaahan ensimmäisenä kuukautena, ja kansa asettui Kaadekseen» (4 Moos. 20: 1).

»Siellä Mirjam kuoli, ja hänet haudattiin sinne.» Punaisen meren rantamilta lähdettiin Herran riemujuhlan merkeissä laulaen ja karkeloiden eliniän kestäväälle vaellukselle, joka päättyi erämaan

hautaan - sen olivat saaneet kokea ne miljoonat, jotka suurin toivein olivat lähteneet Egyptistä. Synti oli tempaissut heidän huuliltaan siunauksen maljan. Painaisiko uusi sukupolvi tämän opetuksen mieleensä?

»Mutta sittenkin he yhä vielä tekivät syntiä eivätkä uskoneet hänen ihmeitensä. — Kun hän surmasi heitä, kysyivät he häntä, kääntyivät ja etsivät Jumalaa. He muistivat, että Jumala oli heidän kallionsa ja että Jumala, Korkein, oli heidän lunastajansa» (Ps. 78: 32-35). Kuitenkaan he eivät vakaasti kääntyneet Jumalan puoleen. Vaikka he vihollistensa ahdistamina etsivätkin apua häneltä, joka yksin saattoi pelastaa, »heidän sydämensä ei ollut vakaa häntä kohtaan, eivätkä he olleet uskolliset hänen liitossansa. Mutta hän on laupias, antaa anteeksi rikkomukset eikä tahdo hukuttaa. Sentähden hän usein kääntyi vihastansa. — Sillä hän muisti, että he ovat liha, tuulahdus, joka menee eikä enää palaja» (jakeet 37-39).

Luku 2—Lyöty kallio

[15]

Hoorebissa vuoti lyödystä kalliosta ensi kerran se elävä virta, joka virvoitti Israelia erämaassa. Kaiken vaeltelunsa aikana he saivat janoonsa vettä Jumalan armon ihmeen tuomana. Mutta Hoorebista ei kuitenkaan virrannut vettä jatkuvasti. Missä tahansa he matkallaan tarvitsivatkin vettä, sitä kumpusi esiin kallion halkeamista heidän leiripaikkansa lähellä.

Kristus se sanallaan sai virkistävän veden virtaamaan israeliläisten juotavaksi. »He joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus» (1 Kor. 10: 4). Kaikki ajalliset ja hengelliset siunaukset tulivat häneltä. Kristus, tosi Kallio, oli mukana kaikissa heidän vaelluksissaan. »Eivät he janoa kärsineet, kun hän heitä kuljetti erämaitten halki; hän vuodatti heille vettä kalliosta, hän halkaisi kallion, ja vettä virtasi.» »Se juoksi virtana kautta erämaan» (Jes. 48: 21; Ps. 105: 41).

Kristus elävän veden lähde

Lyöty kallio kuvasi Kristusta, ja tähän vertauskuvaan liittyy erittäin arvokkaita hengellisiä opetuksia. Samoin kuin elämää antavat vedet virtasivat lyödystä kalliosta, niin Kristuksestakin, joka »Jumalan lyömänä» oli »haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden», vuotaa kadotetulle ihmisluvulle pelastuksen virta. Samoin kuin kalliota lyötiin vain kerran, oli »Kristuskin kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit» (Hebr. 9: 28). Vapahtajaamme ei uhrattaisi toista kertaa, eikä niiden, jotka kaipaavat hänen armonsä siunauksia, tarvitse muuta kuin pyytää Jee-suksen nimessä ja esittää sydämensä kaipaus katuvassa rukouksessa. Sellainen rukous muistuttaa Herraa Sebaotia Jeesuksen haavoista, ja silloin kumpuaa jälleen esille elämää antava veri, josta Israelille vuotanut elävä vesi oli vertauskuva.

Israelilaiset juhlivat Kanaaniin asetuttuaan suurella riemulla muistoa siitä, miten vettä oli virrannut erämaan kalliosta. Kristuksen

[16] aikana tämän muistojuhlan menot olivat kehittyneet hyvin vaikuttaviksi. Sitä vietettiin lehtimajanjuhlan yhteydessä, jolloin Jerusalemissa oli koolla väkeä kaikkialta maasta. Juhlan jokaisena seitsemänä päivänä papit menivät ulos soittajien ja leeviläisten laulajien kanssa ammentamaan vettä kultaiseen astiaan Siiloan lähteestä. Jumalanpalvelukseen tulleet seurasivat heitä sankkana joukkona. Jotka vain pääsivät lähelle virtaavaa puroa, joivat siitä, ja yhdessä kaiutettiin riemuvirttä: »Te saatte ilolla ammentaa vettä pelastuksen lähteistä» (Jes. 12: 3). Sitten papit kantoivat ammentamansa veden temppeliin torvien kaikuessa ja laulajien veisatessa juhlavirttä: »Meidän jalkamme saavat seisoa sinun porteissasi, Jerusalem» (Ps. 122: 2). Ylistyslaulujen raikuessa vesi kaadettiin polttouhrialttarille, ja kansa yhtyi riemulauluun, jota syvä-ääniset torvet ja muu soitanto säestivät.

Vapahtaja käytti tätä vertauskuvallista palvelusta suunnatakseen sen avulla kuulijansa ajatukset niihin siunauksiin, joita hän oli tullut jakamaan heille. »Juhlan viimeisenä, suurena päivänä» hänen äänensä kuultiin kaikuvan yli temppelin pihojen: »Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon. Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elämän veden virrat.» Tästä Johannes mainitsee: »Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka niiden piti saaman, jotka uskoivat häneen» (Joh. 7: 37-39). Auringon kuivaksi paahtamasta maasta esiin kumpuava virkistävä vesi, joka saa erämaan kukoistamaan ja palauttaa nääntyneen elämään, kuvaa sitä jumalallista armoa, jota Kristus yksin voi antaa ja joka elävän veden tavoin puhdistaa, virkistää ja virvoittaa sielun. Sillä, jossa Kristus pysyy, on sisällään ehtymätön armon ja voiman lähde. Jeesus ilahduttaa kaikkien niiden elämän, jotka todella etsivät häntä, ja kirkastaa heidän polkunsä. Hänen elämänsä sydämeen vastaanotettuna kumpuaa hyvinä tekoina iankaikkiseen elämään. Eikä se siunaa vain sitä sielua, josta se kumpuaa, vaan elävä virta vuotaa vanhurskauden sanoina ja tekoina virvoittamaan janoavia hänen ympärillään.

Kristus oli käyttänyt samaa kuvausta keskustellessaan samarialaisen naisen kanssa Jaakobin kaivolla: »Joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen

elämään» (Joh. 4: 14). Kristus yhdistää tässä kaksi vertauskuvaa. Hän on sekä kallio että elävä vesi.

Näitä kauniita kuvallisia ilmauksia tavataan kaikkialta Raamatusta. Jo vuosisatoja ennen Kristuksen tuloa Mooses puhuu hänestä Israelin pelastuksen kalliona (5 Moos. 32: 15). Psalmista käytti hänestä lauluissaan sanontoja »minun kallioni ja lunastajani», »minun väkevyyteni kallio», kallio, »joka on minulle liian korkea», »kallio, jolla saan asua», »minun sydämeni kallio» ja »minun suojakallioni» (Ps. 19: 15; 62: 8; 61: 3; 71: 3; 73: 26; 94: 22). Salomo puhuu virtaavasta purosta ja viisauden lähteestä (Sanani. 18: 4), Jeremia elävän veden lähteestä (Jer. 2: 13) ja Sakarja avoimesta lähteestä syntiä ja saastaisuutta vastaan (Sak. 13: 1).

[17]

Jesaja julistaa Herran olevan »iankaikkinen kallio» ja »korkean kallion varjo nääntyvässä maassa» (Jes. 26: 4; 32: 2. Vrt. 25: 4). Ja hän toistaa Herran kalliin lupauksen, joka tuo niin elävästi mieleen Israelia virvoittaneen elävän virran: »Kurjat ja köyhät etsivät vettä, eikä sitä ole; heidän kielensä kuivuu janosta. Mutta minä, Herra, kuulen heitä, minä, Israelin Jumala, en heitä hylkää.» »Sillä minä vuodatan vedet janoavaisen päälle ja virrat kuivan maan päälle», »sillä vedet puhkeavat erämaahan ja aromaahan purot.» Ja Herra kutsuu: »Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen» (Jes. 41: 17; 44: 3; 35: 6; 55:1). Tämän kutsun kaiku kiirii Pyhän Sanan loppusivuille saakka. Elämän veden virta juoksee »kirkkaana kuin kristalli — Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta», ja halki aikojen kaikuu armokutsu: »Joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi» (Ilm. 22: 1, 17).

Mooses lyö kallioon

Vähän ennen heprealaisten saapumista Kaadekseen tuo elävä virta lakkasi juoksemasta kummuttuaan niin monia vuosia heidän leiripaikkansa lähellä. Herran tarkoituksena oli jälleen koetella kansaansa. Hän halusi nähdä, luottaisivatko he hänen huolenpitoonsa vai olisivatko isiensä tavoin epäuskoisia.

He näkivät jo Kanaanin kukkulat. Muutaman päivän marssin jälkeen he olisivat jo Luvatun maan rajoilla. He olivat vain vähän matkan päässä Edomista, joka kuului Eesaun jälkeläisille ja jonka halki heidän oli määrä edetä Kanaaniin. Mooses oli saanut Herralta

ohjeen: »Kääntykää nyt pohjoista kohti. Ja käske kansaa sanoen: Te tulette kulkemaan Seirissä asuvien veljienne, Eesaun jälkeläisten, alueen kautta. He pelkäävät teitä. — Rahalla te ostakaa heiltä ruokaa syödäksenne; vesikin hankkikaa heiltä rahalla juodaksenne» (5 Moos. 2: 3-6). Näiden ohjeiden olisi pitänyt riittää selvittämään heille, miksi heidän entistä vesihuoltoaan ei enää jatkettu; he olivat nyt siirtymässä hyvin kastellun, hedelmällisen maan halki suoraan Kanaanin maahan. Herra oli luvannut, että he pääsisivät esteettä kulkemaan Edomin läpi ja saisivat ostaa koko joukolleen riittävästi ruokaa ja vettä. Heidän olisi pitänyt sen vuoksi iloita ihmeellisen vedensaantinsa päättymisestä, koska se merkitsi heidän erämaanvaelluksensa loppua. Mutta epäusko sokaisi heidät, niin etteivät he käsittäneet tätä. Ja niin he saivat aiheen epäilykseensä ja napinaan-sa juuri siitä, minkä olisi pitänyt todistaa heille Jumalan lupauksen täyttymyksestä. Kansa näytti menettäneen kaiken toivonsa siitä, että Jumala antaisi Kanaanin heidän haltuunsa, ja nyt he haikailivat vain erämaan siunauksia.

[18] Ennen kuin Jumala antaisi heidän päästä Kanaaniin, heidän täytyi osoittaa uskovansa hänen lupauksensa. Vedentulo lakkasi ennen heidän saapumistaan Edomiin. Tässä heillä oli tilaisuus hetken aikaa vaeltaa uskossa eikä näkemisessä. Mutta jo ensimmäisessä koetuksessa ilmeni samaa levotonta, kiittämätöntä mieltä, jota heidän isänsä olivat osoittaneet. Tuskin he olivat kuulleet, miten joku leirissä huutaen pyysi vettä, kun he jo unohtivat käden, joka niin monta vuotta oli täyttänyt heidän tarpeensa. Ja sen sijaan, että he olisivat hakeneet apua Jumalalta, he napisivat häntä vastaan ja huusivat epätoivoissaan: »Jospa mekin olisimme hukkuneet silloin, kun veljemme hukkuivat Herran edessä!» (4 Moos. 20: 1-13); he olisivat toisin sanoen halunneet olla niiden joukossa, jotka tuhottiin Koorahin kapinan yhteydessä.

He purkivat nyt kaiken Moosekselle ja Aaronille: »Minkätähden toitte Herran seurakunnan tähän erämaahan, kuollaksemme karjoinemme tänne? Ja minkätähden johdatitte meidät pois Egyptistä tuodaksenne meidät tähän pahaan paikkaan, jossa ei kasva viljaa eikä viikunoita, ei viiniköynnöksiä eikä granaattiomenia, ja jossa ei ole vettä juoda?»

Mooses ja Aaron menivät pyhäkön ovelle ja lankesivat kasvoilleen. Jälleen »näkyi Herran kirkkaus», ja Mooses sai ohjeen: »Ota

sauva ja kokoa seurakunta, sinä ja veljesi Aaron, ja puhukaa heidän silmiensä edessä kalliolle, niin se antaa vettä, ja sinä saat vettä tulemaan heille kalliosta.»

Veljekset astelivat kansan edellä kallion luo, Mooses Jumalan sauva kädessään. He olivat nyt jo iäkkäitä. Kauan he olivat sietäneet Israelin kapinoimista ja uppiniskaisuutta, mutta nyt lop pui vihdoin Mooseksenkin kärsivällisyys. »Kuulkaa nyt, te niskurit!» hän huusi. »Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?» Ja sen sijaan, että olisi puhunut kalliolle, kuten Jumala oli käskenyt häntä, hän »iski kalliota kahdesti sauvallansa».

Moosesin synnin seuraukset

Vettä syöksyi esiin niin runsaasti, että kansa sai kylläksensä. Mutta tässä oli menetelty kovin pahoin. Mooses oli puhunut ärtyneenä; hänen sanansa ilmaisivat pikemmin inhimillistä kiivautta kuin pyhää mielipahaa Jumalan häpäisyn johdosta. »Kuulkaa nyt, te niskurit!» hän huusi. Tämä syytös oli kyllä tosi, mutta ei totuutta- [19] kaan saa lausua kiivaasti eikä kärsimättömästi. Kun Jumala oli käskenyt Mooseksen nuhdella Israelia kapinoimisesta, se puhe oli ollut hänelle tuskallista ja kansalle kovaa kuultavaa, mutta Jumala oli auttanut häntä julistamaan tuon sanoman. Mutta kun Mooses nyt otti itse syyttääkseen heitä, hän murehdutti Jumalan Henkeä ja aiheutti kansalle pelkkää vahinkoa. Hän oli selvästikin menettänyt kärsivällisyytensä ja itsehillintänsä. Näin kansa sai tilaisuuden epäillä, oliko hänenkään vaelluksensa aina ollut Jumalan johdatuksen alaista. Ja niin he alkoivat puolustella myös omia syn-tejään. Mooses oli rikkonut Jumalaa vastaan siinä kuin hekin. Hänen vaelluksessaan oli, he sanoivat, alusta lähtien ollut arvostelun ja moitteen aihetta. Nyt heillä oli syy, jonka perusteella he saattoivat torjua kaikki nuhteet, jotka Jumala oli antanut heille palvelijansa välityksellä.

Moosesin asenne ilmaisi epäluottamusta Jumalaa kohtaan. »Onko meidän saatava teille vettä», hän kysyi ikään kuin Herra ei täyttäisi lupaustaan. Te »ette uskoneet minuun», sanoi Herra veljeksille, »ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten silmien edessä.» Vedentulon loputtua israelilaisten napina ja niskuroiminen oli horjuttanut heidän omaakin uskoaan Jumalan lupauksen täyttymiseen. Vanha sukupolvi oli tuomittu kuolemaan erämaahan epäuskonsa

tähden, ja nyt ilmeni samaa mieltä heidän lapsissaankin. Eivätkö nämäkään saisi lupausta? Uupuneina ja masentuneina Mooses ja Aaron eivät yrittäneetkään vaimentaa yleistä mielialaa. Jos he itse olisivat ilmaisseet uskovansa järkkymättä Jumalaan, he olisivat voineet esittää asian kansalle siinä valossa, että se olisi auttanut sitä kestämään tämän kokeen. Käyttämällä ripeästi ja päättävästi rauhan-tuomarin valtuuksiaan he olisivat voineet tukahduttaa napinoimisen. Heidän velvollisuutensa oli pyrkiä kaikin voiminensa parantamaan asiaintilaa, ennen kuin he pyysivät Jumalaa toimimaan puo-lestaan. Jos napina olisi Kaadeksessa viipymättä vaimennettu, miten paljolta pahalta olisikaan säästyty!

Mooseksen äkkipikainen menettely esti kansaa saamasta Jumalan tarkoittamaa opetusta. Kristusta kuvaavaa kalliota oli jo kerran lyöty, kuten Kristuskin tulisi kerran uhrattavaksi. Toisella kertaa tarvitsi kalliolle vain puhua, kuten meidänkin tarvitsee vain pyytää siunauksia Jeesuksen nimessä. Kallion uudelleen lyöminen särki tämän kauniin vertauskuvan Kristuksesta.

[20] Tämän lisäksi Mooses ja Aaron tässä anastivat itselleen vallan, joka kuului vain Jumalalle. Jumalan puuttuminen asiaan vakavoitti tilannetta suuresti, ja Israelin johtajien olisi pitänyt vielä korostaa sitä saadakseen kansan kunnioittamaan Jumalaa ja uskomaan entistä lujemmin hänen voimaansa ja hyvyyteensä. Huutaessaan: »Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?» he asettuivat Jumalan paikalle ikään kuin heillä, poloisilla heikoilla ja vaja-vaisilla ihmisillä, olisi ollut voimaa itsessään. Kansan jatkuvan napi-noimisen ja niskuroinnin väsyttämänä Mooses oli kadottanut näkyvistään kaikkivaltiaan Auttajansa, ja jäädessään vaille jumalallista voimaa hän pilasi mainettaan paljastamalla inhimillisen heikkoutensa. Mies, joka olisi voinut pysyä puhtaana, lujana ja epäitsekäänä uransa loppuun asti, joutui sittenkin lopulta tappiolle. Jumala tuli häväistyksi Israelin seurakunnan edessä, vaikka häntä olisi pitänyt korottaa ja ylistää.

Jumala ei tällä kertaa langettanut tuomiota niille, jotka pahalla menollaan olivat ärsyttäneet Moosesta ja Aaronia, vaan kohdisti kaiken nuhteensa johtajiin. Ne joiden piti edustaa Jumalaa, eivät olleet kunnioittaneet häntä. Mooses ja Aaron olivat loukkaantuneina unoh-taneet, ettei kansa na-pissut heitä vaan Jumalaa vastaan. Kiinnittämällä huomionsa itseensä ja ottaen huomioon vain omat mielialansa

he tietämättään lankesivat syntiin eivätkä selittäneet kansalle, miten pahoin se oli rikkonut Jumalaa vastaan.

Katkera ja nöyryyttävä oli viipymättä langetettu tuomio: »Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: 'Koska ette uskoneet minuun ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten silmien edessä, niin te ette saa viedä tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka minä heille annan.'» Niskuroivan Israelin kanssa heidän oli kuoltava ennen Jordan-virran ylitystä. Jos Mooses ja Aaron olisivat ylpistelleet tai kiivaillleet Jumalan varoitusta ja nuhtelua vastaan, heidän syntinsä olisi ollut paljon suurempi. Mutta he eivät syylistyneet harkittuun ja tahalliseen syntiin. He olivat langenneet äkilliseen kiusaukseen ja katuivat heti vilpittömästi. Herra hyväksyi heidän katumuksensa, vaikka ei voinutkaan perua rangaistusta sen vahingon vuoksi, jonka heidän syntinsä saattoi aiheuttaa kansan keskuudessa.

Mooses ei salannut tuomiotaan vaan kertoi kansalle, ettei hän saanut johtaa sitä Luvattuun maahan, koska ei ollut antanut kunniaa Jumalalle. Hän kehotti heitä huomaamaan, miten ankaran rangaistuksen hän oli saanut, ja sitten harkitsemaan, minkälaisena Jumalan täytyi pitää heidän napolisemistaan langettaessaan yhdelle ainoalle ne tuomiot, jotka he olivat synneillään ansainneet kohdalleen. Hän kertoi heille, miten hän oli pyytänyt Jumalaa peruuttamaan tuomionsa ja miten hänen pyyntönsä oli evätty. »Herra oli julmistunut minuun teidän tähtenne», hän sanoi, »eikä kuul-lut minua» (5 Moos. 3: 26).

Aina joutuessaan vaikeuksiin tai koetuksiin israelilaiset olivat olleet valmiita syyttämään Moosesta siitä, että hän oli johtanut heidät Egyptistä, ikään kuin Jumalalla ei olisi ollut asian kanssa mitään tekemistä. Koko heidän vaelluksensa ajan, kun he olivat valittaneet matkan vaikeuksia ja napsisseet johtajiaan vastaan, Mooses oli vakuuttanut heille: »Ette ole napsisseet meitä vastaan, vaan Herraa vastaan. En minä ole teitä vapauttanut, vaan Herra.» Mutta hänen äkkipikaiset sanansa kallion edessä: »Onko meidän saatava teille vettä?» merkitsivät itse asiassa heidän syytöksensä myöntämistä oikeaksi ja lujittivat siten heidän epäuskoaan ja oikeuttivat heidät napinoimaan. Herra halusi poistaa heidän mielestään tämän käsityksen iäksi estämällä Moosekselta pääsyn Luvattuun maahan. Tämä todisti epäämättömästi, ettei heidän johtajanaan ollut Mooses vaan voimallinen Enkeli, josta Herra oli sanonut: »Katso, minä lähetän enkelin sinun edelläsi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua

siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. Ole varuillasi hänen edessään ja kuule häntä, — sillä minun nimeni on hänessä» (2 Moos. 23: 20, 21).

[22] »Herra oli julmistunut minuun teidän tähtenne», Mooses sanoi. Koko Israel katsoi Moosesta, ja hänen syntinsä heijastui Jumalaan, joka oli valinnut hänet kansansa johtajaksi. Rikkomus tuli koko seurakunnan tietoon, ja jos sitä ei olisi rangaistu, siitä olisi saatu sellainen käsitys, että vastuullisissa asemissa olevat saisivat ärsyttävän painostuksen alaisina langeta rankaisematta epäuskoon ja karsimättömyyteen. Mutta kun julistettiin, etteivät Mooses ja Aaron tuon ainoan syntinsä vuoksi pääsisi Kanaaniin, niin kansa tiesi, ettei Jumala katso henkilöön eikä jätä rikkojaa rankaisematta.

Israelin historia oli kirjoitettava muistiin opetuksiksi ja varoituksiksi tuleville sukupolville. Kaikkien vastaisten aikojen ihmisten oli havaittava taivaan Jumala puolueettomaksi hallitsijaksi, joka ei missään tapauksessa hyväksy syntiä. Mutta vain harvat tajuaavat synnin tavattoman synnillisyyden. Ihmiset uskottelevat itselleen, että Jumala on liian hyvä rangaistukseen rikkojaa. Mutta Raamatun historian perusteella ymmärrämme, että Jumalan hyvyys ja rakkaus saavat hänet suhtautumaan syntiin sellaisena pahana, joka on kohtalokasta kaikkeuden rauhalle ja onnelle.

Ei Mooseksen vilpittömyys ja uskollisuuskään voinut estää hänen virhettään tulemasta rangaistuksi. Jumala oli antanut kansalle anteeksi suurempiakin rikkomuksia, mutta johtajien syntiin hän ei voinut suhtautua samoin kuin johdettavien. Hän oli kunnioittanut Moosesta enemmän kuin ketään muuta maan päällä. Hän oli ilmaissut hänelle kirkkautensa ja hänen välityksellään tiedottanut säädöksensä Israelille. Mooseksen synty oli tavallista raskaampi sen tähden, että hänellä oli niin paljon valoa ja tietoa. Aikaisempi uskollisuus ei sovita yhtään väärää tekoa. Mitä enemmän valoa ja etuoikeuksia ihmiselle suodaan, sitä suurempi on hänen vastuunsa, sitä raskaampi hänen rikkomuksensa ja ankarampi hänen rangaistuksensa.

Ihmisten käsityksen mukaan Mooses ei syyllistynyt mihinkään suureen rikokseen; hänen syntinsä oli pikemmin melko tavallinen. Psalmista sanoo, että »hän puhui huulillaan ajattelemattomasti» (Ps. 106: 33). Ihmisten mielestä tämä voi näyttää vähäiseltä; mutta jos Jumala kerran rankaisi uskollisinta ja kunnioitetuinta pal-velijaansa tästä synnistä niin ankarasti, hän ei hyväksy sitä muissakaan. Ylväs-

televä ja toisia moitiskeleva asenne on vastenmielistä Jumalalle. Ne jotka antavat periksi näille paheille, saattavat Jumalan työn epäilyksenalaiseksi ja antavat epäilijöille aihetta puolustella epäuskoaan. Mitä tärkeämpi jonkun asema on ja mitä suurempi hänen vaikutuksensa, sitä tärkeämpää on, että hän kehittää kärsivällisyyttään ja nöyryyttään.

Saatana riemuitsee, jos Jumalan lapset, varsinkin vastuullisissa asemissa olevat, voidaan saada ottamaan itselleen kunniaa joka kuuluu Jumalalle. Hän on voittanut. Siten hän itsekin lankesi, ja siten hänen onnistuu parhaiten kiusauksillaan saattaa muita perikatoon. Auttaakseen meitä olemaan varuillamme kiusaajan juonia vastaan Jumala on antanut sanassaan niin monia opetuksia itsekoroituksen vaarasta. Kaikki sisäiset vaikuttimemme, mielen kykymme ja luontaiset taipumuksemme tarvitsevat hetki hetkeltä Jumalan Hengen valvontaa. Jokaisen siunauksen, jonka Jumala suo ihmiselle, ja jokaisen hänelle sallitun koetuksen saatana pystyy ottamaan ja todella ottaakin kiusauksensa välineeksi ahdistukseen sielua ja tuhotakseen sen, jos vähänkin annamme hänelle periksi. Siksi jokaisen tulisi vaeltaa nöyrästi Herran edessä, vaikka omaisi miten paljon hengellistä valoa ja nauttisi Jumalan suosiota ja siunausta, ja pyytää uskossa Jumalaa johtamaan jokaista ajatusta ja valvomaan jokaista vaikutinta.

[23]

Kaikkien jumalisuutta tunnustavien mitä pyhimpänä velvollisuutena on vartioida mieltään ja hillitä itseään ankarimmankin ärsytyksen alaisina. Mooseksen rasiukset olivat hyvin suuret; harvoja koetellaan koskaan niin ankarasti kuin häntä. Mutta silläkään hänen ei sopinut puolustaa syntiään. Jumala on varannut kansalleen riittävästi apua es-tääkseen heitä koskaan joutumasta olosuhteiden uhriksi, jos se vain turvautuu hänen voimaansa. Ankarinkaan kiusaus ei kelpaa synnin puolustukseksi. Vaikka sielua painostettaisiin kuinka ankarasti, on rikkomus silti oma tekemme. Ei ole maan eikä helvinkään vallassa pakottaa ketään tekemään pahaa. Saatana hyökkää heikkoja kohtiamme vastaan, mutta meidän ei tarvitse joutua tappiolle. Olkoon hyökkäys miten ankara tai yllättävä tahansa, Jumala on varannut meille avun, ja hänen voimassaan voimme voittaa.

Luku 3—Matka Edomin ympäri

Israelin leiripaikka Kaadeksessa oli vain vähän matkan päässä Edomin rajalta, ja sekä Mooses että kansa halusivat kernaasti jatkaa matkaansa tämän alueen halki Luvattuun maahan. Niinpä he lähettivät Jumalan ohjeiden mukaisesti Edomin kuninkaalle seuraavan sanoman:

»Näin sanoo veljesi Israel: Sinä tunnet kaiken vaivan, joka on meitä kohdannut, kuinka isämme lähtivät Egyptiin, kuinka olemme asuneet Egyptissä kauan aikaa ja kuinka egyptiläiset kohtelivat pahoin meitä ja meidän isiämme. Mutta me huusimme Herran puoleen, ja hän kuuli meidän huu-tomme ja lähetti enkelin, joka vei meidät pois Egyptistä. Ja katso, me olemme nyt Kaadeksessa, kaupungissa, joka on sinun maasi rajalla. Salli meidän kulkea maasi läpi. Me emme kulje peltujen emmekä viinitarhojen poikki emmekä juo vettä kaivoista. Poikkeamatta oikealle tai vasemmalle me kuljemme valtatieä, kunnes olemme päässeet alueesi läpi.»

Tähän kohteliaaseen pyyntöön vastattiin uhkaavan kieltävästi: »Älä kulje minun maani läpi; muutoin minä käyn miekka kädessä sinua vastaan.»

Hämmästyneinä tästä torjuvasta asenteesta Israelin johtajat lähettivät kuninkaalle toisen pyynnön ja lupasivat: »Maantietä me kuljemme, ja jos juomme vettäsi, me tai meidän karjamme, niin me maksamme sen, kun vain saamme jalkaisin kulkea sinun maasi läpi.»

»Tästä et kulje!» kuului vastaus. Edomilaiset olivat jo sijoittaneet aseellisia ryhmiä ahtaisiin soliin, niin että rauhallinen eteneminen siihen suuntaan oli mahdotonta, ja heprealaisia oli kielletty käyttämästä väkivaltaa. Heidän oli kuljettava kaukaa Edomin maan ympäri.

Syyt Edomin alueen kiertämiseen

Jos kansa olisi koetukseen jouduttuaan luottanut Jumalaan, Herran sotajoukkojen Päämies olisi johdattanut heidät Edomin läpi, ja maan asukkaat olisivat edelleen pelänneet heitä, niin että he vihamielisyyden sijasta olisivat osoittaneet heille suosiotaan. Mutta israelilaiset eivät toimineet viipymättä Jumalan sanan mukaisesti, ja heidän valitellessaan ja napistessaan kultainen tilaisuus meni ohi. Ja kun he lopulta olivat valmiit esittämään anomuksensa kuninkaalle, se hylättiin. Aina Egyptistä lähdöstä saakka saatana oli alituisen heittänyt heidän tielleen esteitä ja kiusauksia, etteivät he pääsisi perimään Kanaania. Ja omalla epäuskollaan he olivat moneen kertaan päästäneet hänet vastustamaan Jumalan suunnitelmia.

[25]

On tärkeää uskoa Jumalan sanaa ja toimia sen mukaan ripeästi hänen enkeliansä odottaessa saavansa toimia hyväksemme. Pahat enkelit ovat valmiina vastustamaan jokaista edistysaskelta. Ja kun Jumalan kaitselmus kehottaa hänen lapsiaan etenemään ja kun hän on valmis suuriin tekoihin heidän hyväkseen, saatana kiusaa heitä pahoittamaan Herran mielen epäröinnillään ja viivyttelyllään. Hän pyrkii herättämään riitaa, napinaa tai epäuskoa ja siten estämään heitä saamasta Jumalan heille varaamia siunauksia. Jumalan palvelijoiden tulisi olla alati hälytysvalmiina lähteäkseen liikkeelle heti, kun hänen kaitselmuksensa avaa tien. Jokainen viivyttely heidän taholtaan antaa saatanalles aikaa toimia heidän tappiokseen.

Antaessaan ensimmäiset ohjeensa Moosekselle israelilaisten kulkemisesta Edomin maan läpi Herra oli selittänyt, että edomilaiset pelkäsivät heitä. Mutta hän oli kieltänyt kansaansa käyttämästä tätä etua heitä vastaan. Vaikka Jumalan voima oli israelilaisten tukena, ja israelilaisten olisi ollut helppo lannistaa peloissaan olevat edomilaiset, heidän ei silti sopinut käydä heidän kimppuunsa. He saivat Herralta käskyn: »Te pitäkää itsestänne tarkka vaari: älkää ryhtykö taisteluun heidän kanssansa, sillä minä en anna teille jalanlevyyttä kukaan heidän maastansa, koska minä olen antanut Seirin vuoriston Eesaun omaksi» (5 Moos. 2: 4, 5). Edomilaiset olivat Aabrahamin ja Iisakin jälkeläisiä, ja näiden palvelijainsa tähden Jumala oli ollut suosiollinen Eesaun lapsille. Hän oli antanut Seirin vuoriston heidän omakseen, eikä heitä saanut häiritä, elleivät he syntiensä tähden ensin loittonisi hänen armonsa ulottumattomiin. Kanaanin maa

hep-realaisten tuli ottaa haltuunsa ja tuhota tyystin sen asukkaat, jotka olivat täyttäneet syntimittansa. Mutta edomilaiset olivat vielä koetusajassaan, ja siksi heitä oli kohdeltava armollisesti. Jumalalla on halu laupeuteen, ja hän osoittaa sääliään ennen kuin langettaa tuomioitaan. Hän opettaa israelilaisia säästämään Edomin kansaa ennen kuin vaatii heitä tuhoamaan Kanaanin asukkaat.

[26] Edomin ja Israelin esivanhemmat olivat veljeksiä, ja veljellisen ystävällisyyden ja kohteliaisuuden tulisi vallita heidän välillään. Israelilaisia kiellettiin silloin ja tulevaisuudessakaan kostamasta sitä, että heitä niin loukkaavasti estettiin kulkemasta maan läpi. He eivät myöskään saaneet havitella vähääkään Edomin maata. Vaikka israelilaiset olivat Jumalan valitsemaa ja suosimaa kansaa, heidän täytyi mukautua hänen asetta- miinsa rajoituksiin. Jumala oli luvannut heille hyvän perintöosan. Mutta eivät he saaneet katsoa olevansa ainoita oikeudenomistajia maan päällä eivätkä pyrkiä tunke- maan pois kaikkia muita. Heitä kehoitettiin aina ollessaan tekemisissä edomilaisten kanssa varomaan tekemästä heille vääryyttä. Heidän tuli ostaa heiltä kaikki se mitä tarvitsivat ja maksaa ostoksensa viipymättä. Ja Israelia rohkaistiin luottamaan Jumalaan ja tottelemaan hänen sanaansa muistuttamalla heille: »Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua, - eikä sinulta ole mitään puuttunut» (5 Moos. 2: 7). He eivät olleet riippuvaisia edomilaisista, sillä heillä oli Jumala, jonka apulähteet ja voimavarat olivat runsaat. He eivät saaneet yrittää ottaa heiltä mitään väkisin tai petoksella, vaan kaikessa kanssakäymisessään heidän oli noudatettava jumalallisen lain periaatetta: »Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.»

Jos he olisivat tällä tavoin kulkeneet Edomin läpi Jumalan tarkoituksen mukaisesti, olisi heidän läpikulkunsa koitunut siunaukseksi sekä heille itselleen että maan asukkaille, jotka olisivat näin saaneet tilaisuuden tutustua Jumalan kansaan ja hänen palvontaansa sekä siihen, miten Jaakobin Jumala antoi menestystä niille jotka rakastivat ja pelkäsivät häntä. Mutta israelilaisten epäusko oli estänyt tämän kaiken. Jumala oli antanut heille vettä, kun he sitä vaativat, mutta hän salli heidän epäuskonsa saada an- saitsemansa rangaistuksen. Jälleen he joutuivat vaeltamaan erämaan poikki ja sammuttamaan janonsa ihmelähteen vedellä, jota he eivät enää olisi tarvinneet, jos vain olisivat luottaneet häneen.

Aaronin kuolema

Ja niin Israelin joukot kääntyivät jälleen etelää kohti ja aloittivat kulkunsa yli karujen autiomaiden, jotka näyttivät kovin kolkoilta nyt, kun he olivat jo saaneet vehreyttäkin Edomin kukkuloilla ja laaksoissa. Tämän synkän erämaan reunustan vuoriselänteestä kohoaa Hoorin vuori, jonka hui-pulla Aaron tapaisi kuolemansa ja laskettai-siin hautaan. Israelilaisten saavuttua tämän vuoren juurelle Jumala käski Moosesta: »Ota Aaron ja hänen poikansa Eleasar ja vie heidät Hoorin vuorelle. Ja riisu Aaronilta vaatteet ja pue ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Aaron otetaan pois ja kuolee siel-lä.»

Yhdessä nuoremman kanssa nämä kaksi iäkstä miestä kiipe-sivät vaivalloisesti vuoren huipulle. Mooseksen ja Aaronin valkeat hiukset kertoivat sadankahdenkymmenen talven lumesta. Heidän pitkään ja vaiheikkaaseen elämäänsä mahtui ankarampia koetuksia ja korkeampaa kunniaa kuin kenenkään osaksi koskaan oli tullut. Luonnonlahjoiltaan he olivat erittäin kyvykkäitä miehiä, ja seuruste-lu Äärettömän kanssa oli kehittänyt, jalostanut ja ylevöittänyt hei-dän kaikkia kykyjään. He olivat käyttäneet aikansa epäitsekääseen työhön Jumalan ja lähimmäistensä hyväksi; heidän kasvonsa kuvas-tivat suurta älyllistä kyvykkyyttä, lujutta, jaloa määrätietoisuutta ja voimakasta tunne-elämää.

[27]

[28]

Mooses ja Aaron olivat työskennelleet ja huolehtineet asioista yhdessä vuosikaudet. Rinnatusten he olivat kohdanneet lukematto-mia vaaroja ja kaksin kokeneet suuria Jumalan siunauksia. Mutta nyt koitti hetki, jolloin heidän täytyi erota. He astelivat hitaasti ai-van kuin pitkittääkseen jokaista kallista yhdessäolon hetkeä. Nousu oli jyrkkää ja vaivalloista, ja usein pysähtyessään hengähtämään he keskustelivat menneistä ja tulevista asioista. Niin kauas kuin silmä kantoi, he näkivät edessään sitä erämaata, jossa he olivat vaeltaneet. Vuoren juurella olivat tasangolle leiriytyneinä Israelin valtaiset jou-kot, joiden hyväksi nämä valitut miehet olivat käyttäneet parhaat vuotensa ja joiden hyvinvoinnista he olivat niin suurin uhrauksin koettaneet huolehtia. Jostakin Edomin vuorten taitse urkeni tie Lu-vattuun maahan - tuohon maahan, jonka siunauksista Mooses ja Aaron eivät päässeet nauttimaan. Ei heidän mielessään herännyt mi-tään kapinallisia tunteita eikä heidän huuliltaan purkautunut mitään

napinan ääntä, mutta vakavin ilmein he muistelivat sitä, mikä oli estänyt heitä saamasta isänsä perintöä.

Aaronin toiminta Israelin hyväksi oli päättynyt. Jumala oli kutsunut hänet neljäkymmentä vuotta sitten, kahdeksankymmenen vuoden ikäisenä osallistumaan Mooseksen kanssa suureen ja tärkeään tehtävään. Yhteistoimin veljekset olivat johtaneet Israelin lapset pois Egyptistä. Sitten hän oli kannattanut Mooseksen käsiä, kun heprealaiset taistelivat Amalekia vastaan. Hän oli saanut nousta Siinain vuorellekin, Jumalan läheisyyteen, ja katsella taivaallista kirkkautta. Herra oli uskonut Aaronin perheelle pappeuden viran ja kunnioittanut häntä vihkimällä hänet pyhästi ylimmäiseksi papiksi. Jumala oli pitänyt hänet pyhässä toimessaan silloinkin, kun hirveä jumalallinen rangaistus tuhosi Koorahin ja hänen joukkionsa. Aaronin toimiessa välimiehenä vitsaus lakkasi. Kun kaksi hänen pojistaan kuoli menetelyään vastoin Jumalan nimenomaista käskyä, hän ei kapinoinut eikä edes napissut. Kuitenkin hänen jalon elämänsä vaiheisiin liittyi jotakin turmelevaa. Aaron teki raskaan synnin, kun hän kansan vaatimuksiin taipuen valmisti kultaisen vasikan Siinailla, ja toisen kerran ryhtyessään Mirjamin kanssa kadehtimaan Moosesta ja napisemaan häntä vastaan. Ja Mooseksen kanssa hän vielä loukkasi Herraa Kaadeksessa tottelemattomuudellaan, kun heitä oli käsketty vain puhumaan kalliolle sadakseen siitä vettä.

Jumalan tarkoitus oli, että nämä hänen kansansa suuret johtajat edustaisivat Kristusta. Aaronilla oli Israelin nimet rintakilvessään. Hän ilmoitti kansalle Jumalan tahdon. Koko Israelin välimiehenä hän astui sovituspäivänä kaikkeinpyhimpään, »ei ilman verta». Siitä uhripalveluksesta hän palasi siunaamaan seurakuntaa, kuten Kristus palaa siunaamaan odottavaa kansaansa suoritettuaan loppuun [29] sovitystyönsä sen hyväksi. Aaronin synnin teki Kaadeksessa niin raskaaksi se, että hän pyhän virkansa ylevän luonteen mukaisesti edusti suurta Ylimmäistä pappiamme.

Syvän surun vallassa Mooses riisui Aaronilta pyhät vaatteet ja puki ne Eleasarin ylle, josta näin tuli jumalallisen nimityksen mukaisesti isänsä seuraaja. Kaadeksessa tekemänsä synnin tähden Aaron ei saanut toimia Jumalan ylimmäisen papin virassa Kanaanissa. Hän ei päässyt uhraamaan ensimmäistä uhria tuossa hyvässä maassa eikä siten vihkimään Israelin perintöosaa. Mooseksen oli vielä jatkettava tehtävänsä ja vietävä kansa aivan Kanaanin ra-joil-

le. Hän saisi nähdä Luvaton maan, mutta ei pääsisi sinne. Jos nämä Jumalan palvelijat olisivat Kaadeksen kallion edessä seisoessaan kestäneet napolisematta kokeen johon olivat joutuneet, miten erilainen olisikaan heidän tu-levaisuutensa ollut! Mutta väärää tekoa ei koskaan saa tekemättömäksi. Kenties koko elämän ikä ei riitä korvaamaan sitä, mitä on menetetty yhdessä ainoassa kiusauksen tai pelkän ajattelemattomuuden hetkessä.

Noiden kahden suuren johtajan poistuminen leiristä Eleasarin seurassa, jonka hyvin tiedettiin saavan pyhän viran isänsä jälkeen, herätti pelokkuutta, ja heidän paluutaan odotettiin huolestuneina. Silmäillessään omaa joukkoaan, tuota suurta seurakuntaa, kansa havaitsi lähes kaikkien Egyptistä lähteneiden aikuisten kuolleen erämaahan. Pahat aavistukset valtasivat kaikkien mielen, kun he muistivat Moosek selle ja Aaronille julistetun tuomion. Jotkut olivat selvillä Hoorin vuoren huipulle suuntautuvan salaperäisen käynnin tarkoituksesta, ja katkerin muisteluin ja itse-syytöksin he ajattelivat levottomina johtajiaan.

Lopulta nähtiin, miten Mooses ja Eleasar laskeutuivat hitaasti alas vuoren kuvetta, mutta Aaronia ei ollut heidän kanssaan. Eleasarin yllä olivat pyhät vaatteet, ja siitä tiedettiin hänen saaneen pyhän viran isänsä jälkeen. Kun kansa murheellisena kerääntyi johtajansa ympärille, Mooses kertoi, että Aaron oli kuollut hänen käsivarsilleen Hoorin vuorella ja että he olivat haudanneet hänet sinne. Seurakunta puhkesi itkemään ja valittamaan, sillä kaikki rakastivat Aaronia, vaikka olivatkin niin usein murehduttaneet häntä. »Niin he itkivät Aaronia kolmekymmentä päivää, koko Israelin heimo.»

Israelin ylimmäisen papin hautauksesta Raamattu mainitsee vain lyhyesti: »Siellä kuoli Aaron, ja hänet haudattiin sinne» (5 Moos. 10: 6). Miten suuresti Jumalan ohjeiden mukaan suoritettu hautaus poikkesikaan nykyajan hautajaismenoista. Nykyään toimitetaan korkeassa asemassa olleen hautaaminen useinkin hyvin huomiota herättävällä ja tuhlaavaisen ylellisellä tavalla. Mutta kun Aaron, joka oli ihmiskunnan maineikkaimpia miehiä, kuoli ja haudattiin, oli läsnä vain kaksi hänen lähintä ystäväänsä. Eikä Israel koskaan saanut tietää, missä tuolla Hoorin vuorella hänen yksinäinen hautansa sijaitsi. Jumalaa eivät miellytä ne suuret huomionosoitukset, jotka usein kohdistetaan vainajiin, eivätkä heidän hautajaisiinsa liittyvät valtavat kustannukset.

Koko seurakunta suri Aaronia, mutta Moosekseen hänen pois-menonsa koski kuitenkin kipeimmin. Aaronin kuolema muistutti voimakkaasti hänen oman kuolemansa lähestymisestä. Vaikka hän eläisikin enää vain lyhyen ajan, hän suri syvästi läheisen kumppaninsa menetystä - olihan Aaron niin monet vuodet jakanut hänen kanssaan ilot ja surut, toivot ja pelot. Mooseksen täytyi nyt jatkaa työtään yksin, mutta hän tiesi että Jumala oli hänen ystävänsä, ja häneen hän turvasi nyt entistäkin läheisemmin.

Vaskikäärme

Pian sen jälkeen, kun israelilaiset olivat lähteneet Hoorin vuoren luota, muuan kanaanilaisten ruhtinaista, Aradin kuningas, aiheutti heille tappioita. Mutta kun he vakavasti turvautuivat Jumalaan, hän auttoi heitä kukistamaan viholliset. Mutta sen sijaan, että tämä voitto olisi saanut heidät kiitollisina tuntemaan riippuvaisuutensa Jumalasta, he alkoivat sen johdosta kerskailla ja luottaa itseensä. Ja pian he alkoivat vanhaan tapansa napista. Nyt heitä harmitti se, ettei Israelin joukkoja laskettu hyökkäämään Kanaaniin heti sen napinan jälkeen, joka syntyi vakoojien tuomasta raportista lähes neljäkymmentä vuotta sitten. He väittivät joutuneensa aivan turhaan vaeltelemaan ja viipymään erämaassa niin kauan, koska olisivat mielestään selviytyneet silloin vihollisistaan yhtä helposti kuin nytkin.

Jatkaessaan matkaansa etelää kohti he joutuivat kulkemaan kuuman, hiekkaisen laakson läpi, missä ei ollut varjon suojaa eikä kasvillisuutta. Tie tuntui pitkältä ja vaikealta, ja heitä alkoi uuvuttaa ja janottaa. Nytkään he eivät kestäneet uskon ja kärsivällisyyden koetustaan. Pohtimalla aina kokemustensa ikäviä puolia he loittoivat yhä kauemmas Jumalasta. He unohtivat senkin, että elleivät he olisi valittaneet veden loppumista Kaadeksessa, heidän ei olisi tarvinnut kiertää Edomin ympäri. Jumalalla oli ollut heitä varten paremmat suunnitelmat. Heidän olisi pitänyt olla kiitollisia hänelle siitä, että hän oli niin lievästi rangaissut heitä synnistä. Mutta sen sijaan he uskottelivat itselleen, että elleivät Mooses ja Jumala olisi puuttuneet asiaan, he olisivat ehkä jo saaneet Luvatun maan haltuunsa. Aiheutettuaan itselleen vaikeuksia ja vaikeutettuaan asemansa paljon pahemmaksi kuin Jumala oli aikonut he nyt kuitenkin syyttivät häntä kaikista kiusoistaan. He muistelivat katkerina sitä, miten

hän oli kohdellut heitä, ja lopulta he eivät enää olleet tyytyväisiä mihinkään. Egyptikin näytti lupaavammalta ja houkuttelevammalta kuin se maa, jonne Jumala oli johdattamassa heitä.

Päästäessään tyytymättömyyden kokonaan myrkyttämään mielensä israelilaiset alkoivat moittia jopa saamiaan siunauksia. »Ja kansa puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: 'Minkätähden te johdatitte meidät pois Egyptistä kuolemaan erämaahan? Eihän täällä ole leipää eikä vettä, ja me olemme kyllästyneet tähän huonoon ruokaan.'»

[31]

Uskollisesti Mooses nuhteli kansaa heidän suuresta synnistään. Jumala se oli ylläpitänyt heitä voimallaan »suuressa ja hirmuisessa, myrkyllisten käärmeiden ja skorpionien ja kuivien, vedettömien maiden erämaassa» (5 Moos. 8: 15). Vaelluksensa jokaisena päivänä he olivat olleet jumalallisen armon ihmeellisessä varjeluksessa. Ollessaan Jumalan johdatuksessa he olivat matkansa varrella löytäneet vettä sammuttaakseen janonsa, taivaan leipää tyydyttämään nälkäänsä ja rauhaa ja turvaa päivin pilvenpatsaan varjossa ja öin tulenpatsaan suojassa. Enkelit olivat palvelleet heitä heidän kavutessaan kallioisille kukkuloille tai tarpoessaan erämaan rosoisia polkuja. Kaikista matkan rasituksista huolimatta ei »ollut hänen sukukunnissaan kompastuvaista» (Ps. 105: 37). Heidän jalkansa eivät ajettuneet pitkillä marsseilla, eivätkä heidän vaatteensa kuluneet. Jumala oli estänyt metsien ja erämaan villipetoja ja myrkkykäärmeitä käymästä heidän kimppuunsa. Jos kansa kaikista näistä hänen rakkautensa todisteista huolimatta yhä valittaisi, Herra poistaisi varjeluksensa, kunnes he oppisivat arvostamaan hänen armollista huolenpitoaan ja palaisivat hänen tykönsä katuvinä ja nöyryteinä.

Koska Jumala oli suojannut heitä voimallaan, he eivät olleet havainneetkaan niitä lukemattomia vaaroja, jotka aina ympäröivät heitä. Mutta kun he nyt kiittämättömyydessään ja epäuskossa odottivat kuolevansa, Herra antoi kuoleman tulla heidän keskuuteensa. Erämaassa oli pahoja myrkkykäärmeitä, joiden purema aiheutti heti polttavan tulehduksen ja johti nopeasti kuolemaan. Kun Jumala poisti Israelilta varjeluksensa, joutui paljon kansaa näiden myrkyllisten käärmeiden uhreiksi.

[32]

Nyt meni elämä leirissä täysin sekaisin. Kaikki olivat kauhuisaan, kun miltei joka teltassa oli kuolevia tai kuolleita. Kukaan ei ollut turvassa. Yön hiljaisuuden katkaisivat usein uusien uhrien lä-

pitunkevat huudot. Kaikilla oli kiire; toiset auttoivat kärsiviä, toiset koettivat tuskaisina suojella niitä, joita käärmeet eivät vielä olleet purreet. Nyt ei kukaan napissut. Aikaisempia vaikeuksia ja koetuksia ei maksanut ajatellakaan nykyisissä kärsimyksissä; niin ankaria nämä olivat.

Kansa nöyrytyi nyt Jumalan edessä. Nyt tultiin Mooseksen luotunnustamaan ja rukoilemaan. »Me teimme syntiä», he sanoivat, »kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan.» Vasta äsken he olivat syyttäneet häntä pahimmaksi viholliseksi ja kaikkien vaivojen ja ahdistustensa aiheuttajaksi. Mutta jo syyttäessään he tiesivät olevansa väärässä, ja toden tullen he turvasivat nyt häneen, joka yksin saattoi esittää heidän asiansa Jumalalle. »Rukoile Herraa», he huusivat, »että hän poistaa käärmeet meidän kimpustamme.»

Jumala käski Moosesta tekemään elävien käärmeiden näköisen vaskikäärmeen ja nostamaan sen korkealle kansan nähtäväksi. Siihen oli kaikkien purtujen katsottava, ja niin he paranisivat. Mooses teki käskyn mukaan, ja koko leirille ilmoitettiin ilouutinen: kaikki joita käärmeet olivat purreet jäisivät eloon, jos katsoisivat vaskikäärmeeseen. Monet olivat jo kuolleet, ja kun Mooses nosti käärmeen tangon päähän, jotkut eivät halunneet uskoa että paranisivat pelkästään katsomalla metallista käärmeen kuvaa; ja niin nämäkin kuolivat epäuskonsa vuoksi. Mutta oli monia sellaisiakin, jotka uskoivat Jumalan järjestämään apuun. Isät, äidit, veljet ja siskot koettivat hädissään auttaa kärsiviä, kuolevia ystäviään kohottamaan raukean katseensa käärmettä kohti. Vaikka nämä olivat aivan kuolemaisillaan, he paranivat täydelleen, kun vain kerrankin katsoivat sitä.

Kristuksen vertauskuva

Kansa tiesi hyvin, ettei vaskikäärme sinänsä voinut aikaansaada mitään muutosta niissä, jotka katsoivat siihen. Parantava voima tuli yksin Jumalalta. Hän vain viisautessaan valitsi voimalleen tällaisen ilmaisutavan. Näin yksin-kertaisella tavalla israelilaiset saatiin käsittämään, että tämä ehdinko oli sen omien syntien seurausta. Heille selvisi myös, että niin kauan kuin he tottelivat Jumalaa, ei ollut mitään syytä pelkoon, sillä hän pitäisi heistä huolen.

Israelilaisten tuli saada tärkeä opetus korkealle kohotetusta vaskikäärmeestä. He eivät itse voineet estää puremahaavoissaan olevaa

myrkyä vaikuttamasta kuolettavasti. Vain Jumala kykeni parantamaan heidät. Mutta heidän oli uskottava siihen apuun, jonka hän oli järjestänyt heille. Heidän oli katsottava jäädäkseen eloon. Jumala hyväksyi heidän uskonsa, ja katsomalla käärmeeseen he ilmaisivat uskovansa. He tiesivät, ettei käärmeessä sinänsä ollut mitään parantavaa kykyä, mutta se kuvasi Kristusta, ja heidän oli näin opittava uskomaan hänen ansioonsa. Siihen asti monet olivat tuoneet uhreja Jumalalle ja katsoneet siten sovittaneensa syntinsä. He eivät turvanneet tulevaan Lunastajaan, josta nämä uhrit olivat vain esikuvia. Herra halusi nyt opettaa heille, ettei heidän uhreissaan sinänsä ollut sen kummempaa voimaa tai ansiota kuin vaskikäärmeessäkään. Mutta niiden niin kuin senkin tuli saada heidät ajattelemaan Kristusta, suurta syntiuhria.

»Niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin» ylennettiin Ihmisen Poikakin, »ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3: 14, 16). Kaikkia, jotka ovat eläneet tämän maan päällä, on »se vanha käärme, jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan», pistänyt kuolettavasti (Ilm. 12: 9). Synnin kohtalokkaat vaikutukset voidaan poistaa vain Jumalan järjestämällä tavalla. Israelilaiset jäivät henkiin katsomalla ylös nostettua käärmettä. Siihen katsominen edellytti uskoa. He jäivät eloon, koska uskoivat mitä Jumala sanoi ja luottivat siihen parannuskeinoon, jonka hän oli järjestänyt heille. Samoin syntinen saa katsoa Kristukseen ja jäädä eloon. Hän saa anteeksi, kun uskoo sovitusuhriin. Kristuksella on itsessään, toisin kuin tehottomalla ja elottomalla vertauskuvalla, kyllin voimaa ja ansiota katuvaan syntisen parantamiseen.

Vaikka syntinen ei voikaan pelastaa itseään, hänen on kuitenkin tehtävä jotakin pelastuakseen. »Sitä, joka minun tyköni tulee», sanoo Kristus, »minä en heitä ulos» (Joh. 6: 37). Mutta meidän täytyy tulla hänen luokseen. Ja kun kadumme syntejämme, meidän on uskottava, että hän ottaa meidät vastaan ja antaa anteeksi. Usko on Jumalan lahja, mutta meidän on itse käytettävä sitä. Usko on käsi, jolla sielu tarttuu jumalallisiin suopeuden ja armon tarjouksiin.

Vain Kristuksen vanhurskaus voi oikeuttaa meidät saamaan yhdenkin armon liiton siunauksista. Monet ovat kauan kaivanneet ja koettaneet turhaan saada näitä siunauksia, koska ovat luulleet voivansa tehdä jotakin tullakseen niiden arvoisiksi. He eivät ole irrottaneet

katsettaan itsestään eivätkä ole uskoneet, että Jeesus on täydellinen Vapahtaja. Emme saa ajatella, että omat ansiomme pelastavat meidät; Kristus on ainoa pelastuksen toivomme. »Sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman» (Ap.t. 4:12).

[34] Kun luotamme täysin Jumalaan ja Jeesuksen, synnit anteeksi antavan Vapahtajamme, ansioihin, saamme kaiken toivomamme avun. Älköön kukaan katsoko itseensä luullen pystyvänsä pelastamaan itsensä. Jeesus kuoli puolestamme, koska emme kyenneet itse pelastautumaan. Hänessä on toivomme ja vanhurskaudemme. Kun näemme syntisyytemme, meidän ei pitäisi menettää rohkeuttamme ja pelätä, ettei meillä ole Vapahtajaa tai ettei hän armahda meitä. Juuri nytkin hän kutsuu meitä tulemaan avuttomina luokseen, jotta pelastuisimme.

[35] Monet israelilaiset eivät uskoneet parantuvansa taivaan järjestämällä tavalla. Kuolleita ja kuolevia oli kaikkialla heidän ympärillään, ja he tiesivät itsekkin varmasti tuhoutuvansa ilman jumalallista apua. Mutta he jatkoivat haavojensa, tuskiensa ja varman kuolemansa välittelyä, kunnes tyystin menehtyivät ja heidän katseensa sumeni. Ja kuitenkin he olisivat voineet saada pikaisen avun. Jos me tunnemme tarpeemme, meidän ei pitäisi kuluttaa kaikkia voimiamme niiden murehtimiseen. Kun käsitämme olevamme avuttomia ilman Kristusta, emme saa menettää rohkeuttamme, vaan meidän tulee luottaa ristiinnaulitun ja ylösnousseen Vapahtajan ansioihin. Katso ja jää

eloon. Jeesus on antanut sanansa; hän pelastaa kaikki ne, jotka tulevat hänen tykönsä. Joskin miljoonat, jotka tarvitsevat parannusta, hylkäävät hänen tarjoamansa armon, ei ketään hänen ansioihinsa luottavaa jätetä hukkumaan.

Monet ovat haluttomia vastaanottamaan Kristusta ennen kuin heille selvitetään koko pelastussuunnitelma. He kieltäytyvät uskossa katsomisesta, vaikka näkevät, että tuhannet ovat katsoneet Kristuksen ristiin ja tunteneet tuon katsomisen vaikutuksen. Monet harhailivat filosofian sok-keloissa etsien syitä ja todisteita löytämättä niitä milloinkaan, mutta heille eivät kelpaa ne todisteet, jotka Jumala on nähnyt hyväksi antaa. He kieltäytyvät vaeltamasta Vanhurskauden auringon paisteessa, ennen kuin sen paisteen syy selitetään heille. Mutta ne, jotka menettelevät näin, eivät koskaan pääse tuntemaan totuutta. Jumala ei milloinkaan poista jokaista epäilemisen mah-

dollisuutta. Hän antaa riittävästi todisteita uskon perusteiksi, mutta ellei ihminen mielessään hyväksy niitä, hän jää pimeyteen. Ne, joi-
ta käärmeet olivat purreet, olisivat kuolleet, jos he olisivat jääneet
epäilemään ja kyselemään ennen kuin suostuivat katsomaan. Velvol-
lisuutemme on ensin katsoa; ja uskon katse tuottaa meille elämän.

Luku 4—Baasanin valloitus

Siirryttyään Edomista etelään päin israelilaiset kääntyivät jälleen pohjoista ja Luvattua maata kohti. Heidän tiensä kulki nyt yli laajan ylätasangon, missä puhalsivat kukkuloiden viileät ja raikkaat tuulet. Tämä oli tervetullutta vaihtelua sen auringon paahtaman laakson jälkeen, jonka läpi he olivat vaeltaneet, ja he painalsivat eteenpäin iloisina ja toiveikkaina. Ylitettyään Seredin puron he kulkivat Mooabin maan itäpuolitse, sillä Herra oli varoittanut: »Älä käy Mooabin kimppuun äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssaan, sillä minä en anna heidän maastaan mitään sinun omaksesi, koska minä olen antanut Aarin Lootin jälkeläisten omaksi.» Ja samat ohjeet annettiin ammonilaisista, jotka olivat niinikään Lootin jälkeläisiä.

Edeten edelleen pohjoista kohti Israelin joukot tulivat pian amorilaisten maan rajalle. Tämä voimakas ja sotaisa kansa piti alun perin hallussaan Kanaanin eteläistä osaa, mutta lukumääränsä lisääntyttyä amorilaiset ylittivät Jordanin, sotivat mooabilaisia vastaan ja saivat haltuunsa osan näiden alueesta. Tähän he olivat asettuneet asumaan ja pitivät kiistattomasti hallussaan koko aluetta Arnonista aina pohjoisessa olevaan Jabbok-jokeen asti. Jordanille johtava tie, jota pitkin israelilaiset halusivat edetä, kulki suoraan tämän alueen läpi, ja Mooses lähetti ystävällisen sanoman Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, hänen pääkaupunkiinsa: »Salli minun kulkea maasi kautta. Aina tiellä pysyen minä kuljen, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle. Anna minun rahalla ostaa ruokaa syödäkseni ja anna minulle rahalla vettä juodakseni, salli vain minun jalkaisin kulkea maasi kautta.» Tähän vastattiin jyrkän kieltävästi, ja kaikki amorilaisten asevoimat kutsuttiin torjumaan maahan tunkeutuvien etenemistä. Tämä pelottava sotajoukko herätti kauhua israelilaisissa, jotka olivat kehnosti varustautuneita kohtaamaan hyvin aseistettua ja koulutettua sotaväkeä. Sotataidoltaan viholliset olivat Israelin joukkoja etevämpiä. Sikäli kuin asiaa arvioitiin inhimillisesti, he kukistaisivat tuota pikaa israelilaiset.

[37] Mutta Mooses katseli jatkuvasti pilvenpatsasta ja rohkaisi kan-

saa selittämällä, että merkki Jumalan läsnäolosta oli yhä paikallaan. Samalla hän neuvoi sitä kaikin inhimillisin keinoin valmistautumaan taisteluun. Viholliset olivat jo innokkaita sotimaan ja uskoivat hyvin pyyhkäisevänsä valmistautumattomat israelilaiset pois maasta. Mutta kaikkien maiden Valtias oli julistanut päiväkäskynsä Israelin johtajalle: »Nouskaa ja lähtekää liikkeelle ja kulkekaa Arnonjoen yli. Katso, minä annan sinun käsiisi amorilaisen Siihonin, Hesbonin kuninkaan, ja hänen maansa. Käy sitä valloittamaan ja ryhdy taisteluun häntä vastaan. Tästä päivästä alkaen minä saatan kauhuun ja pelkoon sinun edessäsi kansat kaiken taivaan alla, niin että, kun ne kuulevat sinusta kerrottavan, ne pelkäävät ja vapisevat sinun edessäsi.»

Kanaanin rajaseutujen heimot olisi säästetty, elleivät ne olisi Jumalan sanaa uhmaten vastustaneet Israelin etenemistä. Näille pakanakansoillekin Herra oli osoittanut olevansa pitkämielinen, laupias ja armahtavainen. Kun Aabraham sai näyssä kuulla, että hänen siemenensä, Israelin lapset, olisivat muukalaisina vieraassa maassa neljäsataa vuotta, Herra lupasi samassa yhteydessä: »Ja neljännessä polvessa sinun jälkeläisesi palaavat tänne takaisin; sillä amorilaisten syntivelka ei ole vielä täysi» (1 Moos. 15: 16). Vaikka amorilaiset olivat epäjumalan palvelijoina turmelleet elämänsä julkijumalattomuudellaan, Jumala säästi heitä neljäsataa vuotta, jotta he tulisivat kiistattomasti näkemään hänet ainoaksi oikeaksi Jumalaksi, taivaan ja maan Luojaksi. He olivat selvillä kaikista niistä ihmeteoista, joilla hän vapautti Israelin Egyptistä. He olivat saaneet riittävästi todisteita voidakseen tuntea totuuden, jos vain olisivat halunneet hylätä epäjumalanpalveluksensa ja irstailunsa. Mutta he hylkäsivät valon ja pitivät kiinni epäjumalistaan.

Kun Herra toi kansansa toisen kerran Kanaanin rajalle, hän antoi noille pakanakansoille lisätodisteita voimastaan. Ne näkivät, että Jumala auttoi Israelia voittamaan Aradin kuninkaan ja kanaanilaiset ja pelasti ihmeellisesti ne, jotka olivat kuolemaisillaan käärmeiden purtua heitä. Vaikka israelilaisia ei laskettu kulkemaan Edomin maan läpi, joten heidän oli pakko kulkea paljon pitempää ja vaikeampaa tietä Punaisen meren lähellä, eivät he vaeltaessaan tai leirillään Edomin, Mooabin ja Ammonin ulkopuolella olleet vähääkään vihamielisiä eivätkä tehneet mitään vahinkoa ihmisille tai näiden omaisuudelle. Tultuaan amorilaisten rajalle Israel oli pyytännyt lupaa kulkea

suoraan maan halki luvaten noudattaa suhteissaan heihin samoja sääntöjä kuin oli siihen mennessä noudattanut suhteissaan muihin kansoihin. Kun amorilaisten kuningas ei suostunut tähän kohteliaaseen pyyntöön vaan kokosi uhmaten joukkonsa taisteluun, heidän syntimittansa täytyi, ja Jumala oli nyt valmis kukistamaan heidät voimallaan.

[38] Israelilaiset ylittivät Arnonjoen ja hyökkäsivät vihollista vastaan. Syntyneessä yhteenotossa Israelin joukot pääsivät voitolle ja saivat ennen pitkää vallatuksi koko amorilaisten alueen. Herran sotajoukon Päämies se kukisti hänen kansansa viholliset, ja hän olisi tehnyt sen jo kolmekymmentäkahdeksan vuotta aikaisemmin, jos Israel vain olisi luottanut häneen.

Toiveikkaana ja rohkaistuneena Israelin armeija eteni tarmokkaasti yhä vain pohjoista kohti. Ennen pitkää tultiin maahan, jossa heidän rohkeutensa ja uskonsa Jumalaan saattoivat hyvinkin joutua koetteelle. Heidän edessään oli Baasanin voimakas ja taajaväkinen kuningaskunta. Se käsitti lukuisia kivistä rakennettuja kaupunkeja, jotka ovat herättäneet nykymaailmankin ihmettelyä - »kuusikymmentä kaupunkia, — korkeilla muureilla, porteilla ja salvoilla varustettuja, ja sen lisäksi vielä suuren joukon linnoittamattomia pikkukaupunkeja» (5 Moos. 3: 1-11). Talot oli rakennettu niin valtavista tummista kivistä, että niitä oli sen aikaisin hyökkäysasein mahdollon valloittaa. Maa oli täynnä luonnon luolia, korkeita jyrkäniteitä, ammottavia kuiluja ja kalliolinnakkeita. Jättiläisheimon jälkeläisinä tämän maan asukkaat olivat erittäin kookkaita ja vahvoja sekä niin tunnettuja väkivaltaisuudestaan ja julmuudestaan, että kaikki ympärysheimot olivat kauhuissaan. Maan kuningas Oog oli eri-koisen kuuluisa koostaan ja rohkeudestaan noiden suurikasvuisten kansalaistensäkin keskuudessa.

[39] Mutta pilvenpatsas siirtyi eteenpäin, ja sitä seuranneet heprealaisjoukot etenivät kohti Edreitä, jossa tuo kookas kuningas väkineen odotti niiden lähestymistä. Oog oli taitavasti valinnut sopivan taistelumaaston. Edrein kaupunki sijaitsi ylätasanteen äkkijyrkällä reunalla, rosoisten tuliperäisten kallioiden suojassa. Sinne päästiin vain kapeita, jyrkkiä ja vaikeakulkuisia polkuja pitkin. Tappiolle joutuessaan Oog saattoi vetäytyä joukkoineen kallioerämaan suojaan, missä muukalaisten oli mahdotonta tavoittaa heitä.

Varmana voitostaan kuningas tuli valtavan sotajoukkonsa kanssa esiin avoimelle tasangolle. Ylhäältä huudeltiin taisteluhaasteita, ja tuhannet siellä kalistelivat keihäitään palaen taistelunhalusta. Heprealaiset tuijottivat tuota kookkaista kookkainta, joka kohosi joukkojensa keskellä muita pitemmäksi. Kun he näkivät hänen aseväkensä ja katselivat tuota näköjään valloittamatonta linnoitusta, jonka taakse, näkymättömiin, vielä tuhansia muita oli maastoutunut, valtasi sydäntä hyytävä pelko monet israelilaiset. Mutta Mooses pysyi tyynenä ja lujana. Herra oli sanonut Baasanin kuninkaasta: »Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käsiisi hänet ja kaiken hänen kansansa ja hänen maansa. Tee hänelle niinkuin teit Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa.»

Mooseksen rauhallinen luottamus sai kansankin luottamaan Jumalaan. He kaikki turvasivat hänen kaikkivoipaan käsivarteensa, eikä hän jättänyt heitä pulaan. Herran sotajoukon Päämiehen edessä eivät voineet kestää kookkaat jättiläiset eivätkä linnoitetut kaupungit, eivät ase-kuntoiset joukot eivätkä kalliolinnakkeet. Herra johti sotajoukkoa; Herra lannisti vihollisen rohkeuden; Herra voitti taistelun Israelin puolesta. Jättikuningas joukkoineen tuhottiin, ja israelilaiset saivat pian haltuunsa koko hänen maansa. Näin pyyhkäistiin maan päältä pois outo kansa, joka oli antautunut jumalattomuuteen ja inhottavaan epäjumalanpalvelukseen.

Gileadin ja Baasanin valloitukseen osallistui monia, jotka muistivat lähes neljänkymmenen vuoden takaa ne tapahtumat, jotka käänsivät Israelin Kaadeksesta pitkälle erämaanvaellukselle. He totesivat vakoojien kertomukset Luvatusta maasta suu- relta osin oikeiksi. Kaupungit olivat varustettuja ja sangen suuria, niissä asui jättiläisiä, joihin verrattuina heprealaiset olivat kuin kääpiökansaa. Mutta nyt he käsittivät, että heidän isäinsä kohtalokkaana virheenä oli ollut se, etteivät he luottaneet Jumalan voimaan. Yksin tämä oli aikoinaan estänyt heitä pääsemästä tuohon hyvään maahan.

Ryhtyessään ensi kertaa valloittamaan Kanaania se olisi ollut paljon helpompaa kuin nyt. Jumala oli luvannut sotia heidän puolestaan käyden heidän edellään, jos he tottelisivat hänen ääntään, ja lisäksi hän lähettäisi herhiläisiä karkottamaan maan asukkaat heidän tieltään. Kansat eivät vielä yleisesti olleet ruvenneet pelkäämään, ja ne olivat vain vaillinaisesti varustautuneet estämään heidän etenemistään. Mutta kun Herra nyt käski Israelia käymään eteenpäin,

heillä oli vastassaan valppaita ja väkeviä vihollisia, ja heidän oli taisteltava suuria ja hyvin harjoitettuja joukkoja vastaan, jotka olivat valmiit torju-maan heidän maahantulonsa.

Taistellessaan Oogia ja Siihonia vastaan kansa joutui samaan kokeeseen, josta heidän isänsä aikoinaan eivät selviytyneet. Mutta koetus oli nyt paljon ankarampi kuin silloin, kun Jumala ensi kerran käski Israelia käymään eteenpäin. Vaikeudet olivat suuresti lisääntyneet heidän tiellään sen jälkeen, kun he kieltäytyivät etenemästä, vaikka heitä kehoitettiin kulkemaan eteenpäin Herran nimessä. Näin Jumala vieläkin koettelee kansaansa kuuluvia. Ja elleivät he kestä koetusta, hän johdattaa heidät uudelleen samaan paikkaan, ja toisella kertaa koetus on entistä ankarampi. Näin hän jatkaa, kunnes he kestävätkö kokeen tai, jos he yhä niskuroivat, Jumala vetää valonsa heiltä pois ja jättää heidät pimeyteen.

Heprealaiset muistivat nyt, miten kerran aikaisemmin, kun he olivat lähteneet taisteluun, heidät oli kukistettu ja tuhansia kaatui. Mutta silloin he olivatkin toimineet täysin vastoin Jumalan käs kyä. He olivat lähteneet liikkeelle ilman Moosesta, Jumalan nimittämää johtajaa, ilman pilvenpatsasta, Jumalan läsnäolon merkkiä, ja ilman arkkia. Mutta nyt Mooses oli heidän kanssaan valaen heidän mieleensä toivoa ja uskoa. Jumalan Poika, pilvenpatsaaseen verhoutuneena, kulki edellä, ja pyhä arkki seurasi joukkoa. Tästä mekin saamme opetuksen. Voimallinen Israelin Jumala on myös meidän Jumalamme. Saamme luottaa häneen, ja jos noudatamme hänen vaatimuksiaan, hän toimii hyväksemme yhtä ilmeisesti kuin muinaisen kansansakin hyväksi. Jokainen joutuu aika ajoin epäilyn ja epäuskon valtaan koettaessaan täyttää velvollisuutensa. Tie näyttää ajoittain siinä määrin vastusten tukkimalta, että se vaikuttaa aivan ylitsepääsemättömältä ja lannistaa mieleltään masentuvaiset. Mutta Jumala sanoo sellaisille: Käy eteenpäin. Täytä velvollisuutesi, maksoi mitä maksoi. Pelottavilta näyttävät vaikeudet, jotka täyttävät sielusi kauhulla, häviävät astuessasi eteenpäin kuuliaisuuden polulla nöyrästi luottaen Jumalaan.

Valloitettuaan Baasanin israelilaiset palasivat Jordanille valmistautuakseen välittömästi siirtymään Kanaaniin. He leiriytyivät joen varrelle ennen sen laskemista Kuolleeseen mereen aivan vastapäätä olevan Jerikon tasangon kohdalle. He olivat nyt juuri Mooabin rajoilla, ja mooabilaiset olivat kauhuissaan maahan tunkeutuvien päästyä jo niin lähelle.

Israel ei ollut ahdistanut mooabilaisia, mutta silti nämä olivat pahoin aavisteluin seuranneet kaikkea, mitä oli tapahtunut naapurimaissa. Amorilaiset, jotka olivat ajaneet heidät pakosalle, olivat nyt heprealaisten kukistamia, ja se alue, jonka amorilaiset olivat riistäneet Mooabilta, oli nyt Israelin hallussa. Baasanin sotajoukot olivat antautuneet pilvenpatsaaseen kätkeytyneen salaperäisen voiman lannistamina, ja väkivahvat linnoitukset olivat nyt heprealaisten valtaamia. Mooabilaiset eivät uskaltaneet lähteä hyökkäykseen; oli hyödytöntä koota aseväkeä taistelemaan niitä yliluonnollisia voimia vastaan, jotka olivat israelilaisten puolella. Mutta kuten farao muinoin mooabilaisetkin päättivät turvautua taikavoimiin kumotakseen niiden avulla Jumalan teot. He koettaisivat saada Israelin kirotuksi.

Sekä kansalliset että uskonnolliset siteet liittivät Mooabin kansan ja midianilaiset läheisesti toisiinsa. Ja Baalak, Mooabin kuningas, sai sukulaiskansan pelkäämään ja varmisti sen yhtymisen hankkeisiinsa Israelia vastaan tällä sanomallaan: »Nyt tuo lauma syö puhtaaksi kaiken meidän ym-päriltämme, niin kuin härkä syö kedon vihannuuden.» Mesopotamialaisella Bileamilla oli tietämän mukaan yliluonnollisia kykyjä, ja hänen maineensa oli levinnyt Mooabin maahan asti. He päättivät nyt kutsua hänet avukseen. Niinpä lähetettiin matkaan »Mooabin vanhimmat ja Midianin vanhimmat», jotta Bileam saataisiin varmasti ennustamaan ja tekemään taikojaan Israelia vastaan.

Ensimmäiset lähettiläät

[42] Lähettiläät suuntasivat tuota pikaa matkansa yli vuorten ja halki erämaiden Mesopotamiaan, ja löydettyään Bileamin esittivät hänelle kuninkaansa sanoman: »Katso, Egyptistä on lähtenyt liikkeelle kansa; katso, se on tulvinut yli maan ja asettunut minua lähelle. Tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa, sillä se on minua väkevämpi; ehkä minä sitten saan sen voitetuksi ja karkoitetuksi maasta. Sillä minä tiedän, että jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroot, se on kirot-tu.»

Bileam oli aikaisemmin ollut kunnon mies ja Jumalan profeetta. Mutta hän oli luopunut ja jättäytynyt ahneuden valtaan. Kuitenkin hän yhä sanoi olevansa Korkeimman palvelija. Hän tiesi kyllä, miten Jumala oli auttanut Israelia, ja kun sanansaattajat kertoivat asiansa, hän tiesi hyvin, että hänen velvollisuutensa oli kieltäytyä Baalakin palkkioista ja palauttaa lähettiläät tyhjin toimin pois. Mutta hän uskaltautui leikittelemään kiusauksella. Hän selitti sanansaattajille, ettei voinut antaa varmaa vastausta kysymättä ensin neuvoa Herralta, ja pyysi heitä jäämään yöksi luokseen. Bileam tiesi, ettei hänen ki-rouksensa voinut vahingoittaa israelilaisia. Jumala oli heidän puolellaan, ja niin kauan kuin he pysyivät uskollisina hänelle, eivät mitkään maan tai helvetin vastus-tavat voimaksi voittamaan heitä. Mutta hänen itserakkauttaan imartelivat lähettiläiden sanat: »Jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroot, se on kirottu.» Kalliit lahjukset ja tulevan korkean aseman mahdollisuus vetosivat hänen ahneuteensa. Hän otti vastaan tarjotut kalleudet ahnaasti, ja sen jälkeen hän koetti tyydyttää Baalakin toivomuksia tunnustaen samalla tiukasti tottelevansa Jumalan tahtoa.

Yön näyssä Jumalan enkeli toi Bileamille sanoman: »Älä mene heidän kanssaan äläkä kiroa sitä kansaa, sillä se on siunattu.»

Aamulla Bileam lähetti vastahakoisesti sanantuoijat paluumatkal- le, mutta ei maininnut heille, mitä Herra oli sanonut. Ärtyneenä siitä, että hänen voiton ja kun nian kuvitelmansa oli niin äkkiä pyyhkäisty pois, hän huudahti kärttyisästi: »Menkää takaisin maahanne, sillä Herra ei ole salli nut minun lähteä teidän kanssa ne.»

Bileam »rakasti vääryyden palkkaa» (2 Piet. 2: 15). Ahneu den synti, jonka Jumala sanoo olevan epäjumalanpalvelusta, oli tehnyt hänestä onnenonkijan, ja tämän ainoan vian perusteella saatana sai

hänet kokonaan valtaansa. Tämä aiheutti hänen tuhonsa. Saatana tarjoaa aina maailmallista voittoa ja kunniaa houkutellakseen ihmisiä luopumaan Jumalan palvelemisesta. Hän sanoo heille, että heidän liiallinen tunnollisuutensa estää heitä menestymästä. Näin monet viekoitellaan poikkeamaan tinkimättömän rehellisyyden polulta. Ensimmäinen väärä askel tekee seuraavan helpommaksi, ja he tulevat yhä uskaliaammiksi. Ja jättäytyt-tyään ahneuden ja voitonhimon valtaan he tekevät ja tohtivat lopulta mitä kauheuksia tahansa. Monet kuvittelevat voivansa poiketa tunnollisesta rehellisyydestä joksikin aikaa jonkin maailmallisen edun takia ja palata hankkeensa onnistuttua taas entiseen kunnolliseen elämäntyyliinsä milloin vain haluavat. [43] Mutta sellaiset kietoutuvat saatanan pauloihin, ja vain ani harvoin niistä selvitään eroon.

Uudet lähettiläät

Lähettiläiden kertoessa Baalakille, ettei profeetta halunnut tulla heidän mukaansa, he eivät maininneet mitään siitä, että Jumala oli kieltänyt häntä lähtemästä. Kuningas luuli Bileamin viivyttelävän vain suuremman palkkion toivossa ja lähetti enemmän ja arvokkaampia ruhtinaita lupaamaan entistä suurempia palkkioita ja suostumaan kaikkiin Bileamin ehtoihin. Kiireesti hän pyysi sanomaan profeetalle näin: »Älä kieltäydy tulemasta minun luokseni. Sillä minä palkitsen sinut ylenpalttisesti ja teen kaiken, mitä minulta vaadit; tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa.»

Bileam joutui nyt toisen kerran kokeeseen. Lähettiläiden pyydessä hartaasti Bileamia lähtemään tämä antoi ymmärtää, ettei hän tunnollisena kunnian miehenä ollut houkuteltavissa kullalla eikä hopealla toimimaan vastoin Jumalan tahtoa. Yhtä kaikki hän halusi suostua kuninkaan pyyntöön, ja vaikka hän tarkoin jo tiesi Jumalan tahdon, hän vaati kuninkaan lähettejä jälleen yöpymään voidakseen esittää lisätiedusteluja Jumalalle, ikään kuin Ääretön olisi ihminen, jota vakuutellen suostutellaan. Yöllä Herra ilmestyi Bileamille ja sanoi: »Jos nämä miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja lähe heidän kanssaan, mutta tee vain se, mitä minä sinulle sanon.» Näin pitkälle Herra salli Bileamin noudattaa itsepintaisesta halustaan omaa tahtoaan. Hän ei pyrkinytäkään tekemään Jumalan tahtoa [44]

vaan teki oman mielensä mukaan ja toivoi Herran sitten hyväksyvän sen.

Tuhannet menettelevät nykyään aivan samoin. He käsittävät helposti velvollisuutensa niin kauan, kuin se ei poikkea heidän omista mieltymyksistään. Tämä velvollisuus on selvästi esitettyä Raamatussa, tai sitten olosuhteet tai järki sanelevat sen kyllin kuuluvasti. Mutta milloin nämä velvoitukset ovat vastoin heidän omia halujaan ja taipumuksiaan, he useinkin sivuuttavat ne ja kehtaavat lähteä kyselemään velvollisuuttaan Jumalalta. Näköjään hyvinkin tunnollisesti he anovat häneltä kauan ja hartaasti valoa. Mutta Jumalan kanssa ei leikitellä. Hän antaa sellaisten usein noudattaa mielitekojaan ja kärsiä niiden seurauksista. »Minun kansani ei kuullut minun ääntäni. - Niin minä annoin heidän mennä pois sydämensä paatumuksessa, he saivat vaeltaa omien neuvojensa mukaan» (Ps. 81: 12,13). Kun joku ymmärtää selvästi velvollisuutensa, niin älköön sitten rohjetko enää rukoilla Jumalaa vapauttamaan häntä sen täyttämisestä. Hänen pitäisi pikemmin anoa nöyrän alistuvasti Jumalalta voimaa ja viisautta sen suorittamiseen.

Herra varoittaa Bileamia

Mooabilaiset olivat turmeltunutta ja epäjumalia palvovaa kansaa. Mutta heidän saamansa vähäisemmän valon mukaan heidän syyllisyytensä ei ollut niin suuri kuin Bileamin. Koska hän tunnustautui Jumalan profeetaksi, hänen katsottaisiin julistavan kaiken sanottavansa jumalallisella arvovallalla. Siksi hän ei saanut puhua oman mielensä mukaisesti, vaan hänen piti julistaa se sanoma, jonka Jumala antaisi hänelle. »Tee vain se, mitä minä sinulle sanon», kuului Jumalan käsky.

Bileam oli saanut luvan lähteä Mooabin päämiesten matkaan, jos he tulisivat aamulla hakemaan häntä. Mutta harmistuneina hänen viivyttelystään ja peläten hänen taas kieltäytyvän he lähtivät kotimatkalleen neuvottelematta enää hänen kanssaan. Nyt ei Baalakin pyyntöön suostuminen ollut enää mitenkään perusteltavissa. Mutta Bileam ei millään halunnut luopua palkkiosta, ja nousten tutun ratsuaasinsa selkään hän lähti matkaan. Vieläkin häntä pelotti, että Jumala saattoi peruuttaa lupansa, ja siksi hän kiirehti kärsimät-

tömästi kulkuaan, jottei vain mitenkään jäisi vaille ahnehtimaansa palkkiota.

Mutta »Herran enkeli asettui tielle estämään häntä». Aasi näki tuon ihmiselle näkymättömän jumalallisen sanantuojaan ja poikkesi tieltä pellolle. Bileam löi eläintä kiukustuneena ja palautti sen tielle, mutta enkeli ilmestyi uudelleen kapeassa solassa, jossa oli kiviaita tien kummallakin puolella. Aasi koetti suojautua uhkaavalta olennot painautumalla sivuun ja likisti tällöin herransa jalkaa aitaa vasten. Bileam ei tajunnut lainkaan, että Jumala oli puuttunut asiaan ja esti hänen kulkunsa. Siksi hän kovin äkeissään löi aasia armottomasti ja pakotti sen jatkamaan matkaa.

Mutta enkeli ilmestyi vielä kerran, nyt asettuneena »ahtaaseen paikkaan, jossa ei ollut tilaa väistyä oikealle eikä vasemmalle». Enkeli vaikutti yhtä uhkaavalta kuin aikaisemminkin, ja aasiparka nau-liutui kauhistuneena pai-kalleen ja lysähti ratsastajansa alle maahan. Bileam raivostui nyt silmittömästi ja alkoi entistä säälimättömämmin hakata eläintä. Silloin Jumala avasi aasin suun, ja niin tuo »mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden» (2 Piet. 2: 16). »Mitä minä olen sinulle tehnyt», se sanoi, »koska lyöt minua jo kolmannen kerran?»

Harmissaan siitä, että hänen matkansa näin estyi, Bileam vastasi aasille aivan kuin olisi puhutellut älykästä olentoa: »Sinä olet pitänyt minua pilkkanasi. Olisipa minulla miekka kädessäni, niin nyt minä sinut tappaisin.» Tässä oli mies, joka julisti olevansa tietäjä ja oli matkalla lamauttamaan kirouksellaan kokonaisen Kansan voiman kykenemättä kuitenkaan voimallaan tappamaan ratsuaankaan!

Nyt Herra avasi Bileamin silmät, ja hän näki Jumalan enkelin seisovan edessään paljastettu miekka kädessään, valmiina iskemään. Kahuissaan »hän kumartui ja heittäytyi kasvoilleen». Enkeli sanoi hänelle: »Minkätähden olet lyönyt aasintammaasi jo kolme kertaa? Katso, minä olen tullut sinua estämään, sillä ajattelemattomasti sinä olet lähtenyt tälle matkalle vastoin minun tahtoani. Mutta aasintamma näki minut ja on väistynyt edestäni jo kolme kertaa. Ja jos se ei olisi väistynyt minun edestäni, niin minä olisin surmannut sinut, mutta jättänyt sen elämään.»

Bileam sai kiittää hengissä pysymisestään eläinparkaa, jota hän oli kohdellut niin julmasti. Tämä mies julisti olevansa Herran profeetta, jonka silmät oli avattu ja joka näki »Kaikkivaltiaan näkyjä».

[45]

Ja kuitenkin hän oli niin ah-neuden ja kunnianhimon sokaisema, ettei pystynyt havaitsemaan Jumalan enkeliä, jonka hänen eläimensä kyllä näki. Tällaista voi sattua »niissä uskottomissa, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut» (2 Kor. 4: 4). Miten monet ovatkaan näin sokaistuja! He ryntäävät eteenpäin kielletyillä poluilla ja rikkovat Jumalan lakia eivätkä huomaa, että Jumala ja hänen enkelinsä ovat heitä vastaan. Bileamin lailla he vihoittelevat niille, jotka tahtoisivat estää heitä joutumasta turmioon.

[46] Bileamin mielenlaatu ilmeni siinä, miten hän kohteli aasiaan. »Vanhurskas tuntee, mitä hänen karjansa kaipaa, mutta jumalattomain sydän on armoton» (Sanani. 12: 10). Harvat käsittävät, miten synnillistä on käyttää väärin eläimiä tai antaa niiden kärsiä hoidon puutteesta. Hän joka loi ihmisen teki myös häntä alemmat eläimet »ja armahtaa kaikkia te-kojansa» (Ps. 145: 9). Eläimet luotiin palvelemaan ihmistä, mutta hänellä ei ole lupa rääkätä niitä raa'alla kohtelullaan tai julmilla ja kohtuuttomilla vaatimuksillaan.

Ihmisen synnin tähden »koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa» (Room. 8: 22). Synti ei aiheuttanut kärsimystä ja kuolemaa vain ihmiskunnalle vaan myös eläimille. Niinpä ihmisen toki sopii mielummin keventää kuin lisätä niiden kärsimysten taakkaa, jotka hän on rikkomuksellaan aiheuttanut Jumalan luoduille. Joka kohtelee vallassaan olevia eläimiä huonosti, on sekä raukka että hirmuvaltiatar. Tuskaa toisille aiheuttava asenne on saatanaa, olkoot sitten kysymyksessä ihmiset tai eläimet. Monet luulevat julmuutensa pysyvän salassa, koska mykät eläinparat eivät pysty tuomaan sitä julki. Mutta jos heidän silmänsä avattaisiin samoin kuin Bileamin silmät, he näkisivät Jumalan enkelin olevan paikalla keräämässä todistusaineistoa heitä vastaan esittääkseen sen taivaallisessa tuomioistuimessa. Kaikista niistä, jotka kohtelevat huonosti Jumalan luotuja, menee tieto taivaaseen, ja kerran tuomiopäivänä he saavat kuulla tuomionsa.

Nähdessään Jumalan sanansaattajan Bileam huudahti kauhuisaan: »Minä olen tehnyt syntiä; sillä minä en tiennyt, että sinä olit asettunut minua vastaan tielle. Mutta jos tämä ei ole sinulle mieleen, niin minä nyt palaan takaisin.» Herra salli hänen jatkaa matkaansa mutta antoi hänen ymmärtää, että jumalallinen voima valvoisi hänen puheitaan. Jumala todistaisi Mooabille heprealaisten olevan taivaan

suojeluksessa, ja siitä olisi nimenomaisena osoituksena sekin, ettei Bileamkaan kyennyt kiroamaan heitä Jumalan sallimatta.

Kun Mooabin kuningas sai kuulla Bileamin tulosta, hän lähti tätä vastaan suuren saattueen kanssa maan rajalle asti. Hän ihmeteli, miten Bileam oli voinut viivyttellä, vaikka niin suuri palkki odotti häntä, mutta profeetta vastasi: »Olenhan minä nyt tullut sinun luoksesi. Mutta onko minun vallassani puhua mitään? Minkä Jumala panee minun suuhuni, sen minä puhun.» Tämä rajoitus suretti Bileamia kovin, sillä hän pelkäsi ettei voisi toteuttaa aikomustaan, koska Herran voima piti häntä valvonnassaan.

Bileam siunaa Israelin

[47]

Kuninkaan ja hänen valtakuntansa päämiesten loistavassa seurassa Bileam vietiin sitten »BaamotBaalin kukkulalle», josta hän saattoi katsella heprealaisten joukkoja. Kuvittele profeettaa seisomassa tuolla kukkulan laella, mistä hän silmäilee Jumalan valitun kansan leiriä. Israelilaiset eivät tiedä paljoakaan siitä, mitä tapahtuu parhaillaan niin lähellä heitä! He eivät tiedä paljoakaan siitä, miten Jumala huolehtii heistä öin ja päivin! Miten heikko onkaan Jumalan kansan käsityskyky! Miten hitaita he ovatkaan kaikkina aikoina tajuamaan hänen rakkauttaan ja armoaan! Jos he voisivat havaita, miten Jumala käyttää alati ihmeellistä voimaansa heidän hyväkseen, eikö heidän sydämensä aivan pakahtuisi kiitollisuudesta häntä kohtaan hänen rakkaudestaan, ja eivätkö he pyhällä kunnioituksella ajattelisi hänen valtasuuruuttaan ja voimaansa?

[48]

Bileamilla oli jotakin tietoa heprealaisten uhritoimituksista, ja hän toivoi rahallisesti kalliimmilla lahjoillaan saavansa Jumalan siunauksen ja varmistuvansa siitä, että saattoi toteuttaa synnilliset aikomuksensa. Näin pääsivät epäjumalia palvovien mooabilaisten käsitykset valtaamaan hänen mielensä. Hänen viisautensa oli vaihtunut hulluudeksi; hänen hengellinen näkemyksensä oli sumentunut, ja hän oli sokaistunut jättäytyttyään saatanan johtoon.

Bileamin käskystä pystytettiin seitsemän alttaria, ja hän uhrasi kullakin alttarilla. Sitten hän vetäytyi »eräälle autiolle kukkulalle» kohtaamaan Jumalaa ja lupas tiedottaa Baalakille kaiken, mitä Herra ilmoittaisi.

Kuningas pysytteli Mooabin ruhtinaiden ja päämiestensä kanssa uhripaikalla, ja heidän ympärilleen kerääntyi väkeä odottelemaan innokkaina profeetan paluuta. Lopulta hän tuli, ja kansa odotti nyt kuulevansa loitsun, joka iäksi lamauttaisi sen oudon voiman, joka oli avustanut noita vihattuja israelilaisia. Bileam lausui:

»Aramista nouti minut Baalak.
 idän vuorilta
 Mooabin kuningas:
 Tule,
 kiroa minun puolestani Jaakob,
 tule ja sadattele Israelia'.
 Kuinka minä kiroaisin sen,
 jota ei Jumala kiroa,
 kuinka sadattelin sitä,
 jota ei Herra sadattele?
 Minä näen sen
 kallioiden huipulta,
 minä katselen sitä kukkuloilta:
 katso,
 se on erillään asuva kansa,
 se ei lukeudu
 pakanakansojen joukkoon.
 Kuka mittaa
 Jaakobin hiekkajyväset,
 kuka Israelin tomuhiukkasten
 luvun?
 Suotakoon minun kuolla
 oikeamielisen kuolema,
 olkoon minun loppuni
 niinkuin heidän.»

[49] Bileam tunnusti tullessa kiroamaan Israelin, mutta hänen lausumansa sanat olivat täysin hänen sisimpien ajatustensa vastaisia. Hänen oli pakko julistaa siunauksia, vaikka hänen mielensä oli täynnä kirouksia.

Katsellessaan israelilaisten leiriä Bileam havaitsi ihmeekseen merkkejä heidän menestyksestään. Hänelle oli kerrottu heidän ole-

van alkeellista ja järjestäytymätöntä joukkoa, joka kierteli milloin missäkin maan vaivana ja ympäristön kansojen kauhuna ja vitsauksena. Mutta eivät nämä suinkaan näyttäneet sellaisilta, päinvastoin. Hän havaitsi heidän laajan leirinsä erinomaisen järjestyksen, joka edellytti perusteellista ja kurinalaista harjaannusta. Hänelle selvisi, että Jumala oli erikoisen suopea Israelille ja piti sitä valittuna kansanaan. Heidän ei tullut jäädä toisten kansojen tasolle vaan kohota niiden kaikkien yläpuolelle. »Se on erillään asuva kansa, se ei lukeudu pakanakansojen joukkoon.» Siihen aikaan kun nämä sanat lausuttiin, israelilaisilla ei vielä ollut pysyvää asuinsijaa, eikä Bileam tuntenut heidän erikoista asemaansa eikä tapojaan. Mutta miten hämmästyttävästi Israelin myöhempi historia täyttikään tämän ennustuksen! He pysyivät erillisenä kansana kaikkina pakkosiirtolaisuutensa vuosina ja ovat pysyneet erillään muista niiden pitkien aikakausien kestäessä, jolloin ovat olleet hajotettuina eri kansojen sekaan. Samoin pysyvät Jumalan kansan - tosi Israelin - jäsenetkin kaikkien kansojen keskuudessa vain muukalaisina tässä maailmassa, sillä he ovat taivaan kansalaisia.

Bileamille ei näytetty vain heprealaisten kansallista historiaa, vaan hän sai nähdä, miten Jumalan tosi Israel lisääntyisi ja menestyisi ajan loppuun asti. Hän näki, miten Korkein pitää erikoisessa suossossaan niitä, jotka rakastavat ja pelkäävät häntä. Hän näki hänen käsivarrellaan tukevan heitä, kun he käyvät kuoleman varjon synkkään laaksoon. Ja heidän tullessaan esiin haudastaan hän näki heidän olevan kruunattuja kirkkaudella, kunnialla ja kuolemattomuudella. Hän näki lunastettujen riemuitsevan uudeksi luodun maan katoamattomassa kirkkaudessa. Silmäillessään tuota näkyä hän huudahti: »Kuka mittaa Jaakobin hiekkajyväset, kuka Israelin tomuhiukkasten luvun?» Ja nähdessään kirkkauden kruunun jokaisen kulmilla ja ilon säteilevän jokaisen kasvoilta hän kaihosi tuota kuihtumattoman onnellisuuden täyteistä loputonta elämää, ja hänen huuliltaan purkautui harras rukous: »Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin heidän.»

Jos Bileam olisi ollut valmis omaksumaan Jumalan antaman valon, hän olisi nyt toiminut sanojensa mukaisesti ja heti katkaissut kaikki yhteytensä Mooabiin. Hän ei olisi enää ylimielisesti vain luottanut Jumalan armoon, vaan olisi palannut hänen tykönsä syvästi

katuvana. Mutta Bileam ra-kasti vääryyden palkkaa eikä halunnut luopua siitä.

[50] Baalak oli luottavaisena odottanut kirousta, joka lankeaisi Israelin ylle kiihdyttävänä tuhona. Kuultuaan profeetan sanat hän huudahti kiihkeästi: »Mitä oletkaan minulle tehnyt! Minä toin sinut tänne vihollisiani kiroamaan, ja katso, nyt sinä heidät siunaat!» Bileam koetti saada pakkotilanteen kääntymään edukseen ja selitti puhuneensa omantunnon tarkasti sen mukaan kuin Jumala oli tahtonut, vaikka itse asiassa Jumala oli voimallaan puserthan hänen huuliltaan ne sanat, jotka hän oli lausunut. Bileam vastasi: »Eikö minun ole tarkoin puhuttava se, minkä Herra panee minun suuhuni?»

Mutta Baalak ei vielääkään luopunut aikeestaan. Hän arveli, että heprealaisten valtaisan leirin näkeminen oli niin pelästyttänyt Bileamin, ettei tämä ollut uskaltanut esittää ennustuksiaan heitä vastaan. Siksi kuningas päätti viedä profeetan toiseen paikkaan, josta hän saattoi nähdä vain osan leiristä. Jos Bileam saataisiin houkutelluksi kiroamaan heidät erillisinä ryhminä, niin silläkin tavoin saataisiin koko leiri piankin tuhon omaksi. Ja niin sitä yritettiin nyt uudelleen Pisgan vuoren huipulla. Taas pystytettiin seitsemän alttaria, ja niillä suoritettiin samat uhrin edelliselläkin kerralla. Kuningas ja hänen päämiehensä jäivät uhripaikalle, ja Bileam vetäytyi kohtaamaan Jumalaa. Jälleen profeetalle uskottiin jumalallinen sanoma, jota hän ei kyennyt muuttamaan eikä jättämään julistamatta.

Kun hän ilmaantui huolestuneena odottavan ryhmän luo, he kysyivät häneltä: »Mitä Herra puhui?» Vastaus oli jälleen sellainen, että se sai kuninkaan ja hänen päämiehensä kauhistumaan:

»Ei Jumala ole ihminen,
niin että hän valhettelisi,
eikä ihmislapsi,
että hän katuisi.
Sanoisiko hän jotakin
eikä sitä tekisi,
puhuisiko jotakin
eikä sitä täyttäisi?
Katso, minä olen saanut
tehtäväkseni siunata:
hän on siunannut,

enkä minä voi sitä peruuttaa.
Ei havaita vaivaa Jaakobissa
eikä nähdä onnettomuutta
Israelissa;
Herra, hänen Jumalansa,
on hänen kanssansa,
riemuhuuto kuninkaalle
kaikuu siellä.»

Näiden julistusten järkyttämänä Bileam huudahti: »Sillä ei ole noituutta Jaakobissa eikä tavata taikuutta Israelissa.» Suuri taikuri oli yrittänyt tässä noitakeinojaan mooabilaisten toivomusten mukaisesti, mutta tälläkin kertaa voitiin Israelille julistaa vain sitä, »mitä Jumala on tekevä». Niin kauan kuin Jumala varjeli heitä, ei mikään kansa tai valtio saatanan kaiken voiman tukemanakaan voisi voittaa heitä. Koko maailma saisi hämmästellä sitä, miten ihmeellisesti Jumala auttoi kansaansa, niin että hän voimallaan piti synnin tekon päätävästi ryhtyneen miehen siinä määrin valvonnassaan, että tämä julisti aikomansa kirouksen sijasta mitä runsaimpia ja kallisarvoisimpia lupauksia, vieläpä runollisen kaunopuheisesti. Ja sen suopeuden, jota Jumala osoitti sillä kertaa Israelille, tuli vakuuttaa hänen huolehtivan kuuliaisista, uskollisista lapsistaan kaikkina aikoina. Milloin saatana yllyttäisi pahoja ihmisiä syyttelemään, ahdistamaan ja hävittämään Jumalan kansaa, juuri tämän tapauksen muistaminen vahvistaisi heidän rohkeuttaan ja uskoaan Jumalaan.

[51]

Masentuneena ja hämmästyneenä Mooabin kuningas huudahti: »Älä kiroa sitä äläkä siunaa sitä.» Hän ei kuitenkaan ollut menettänyt kaikkea toivoaan, vaan päätti yrittää vielä kerran. Hän vei Bileamin nyt Peorin vuorelle, jolla oli heidän Baal-jumalansa hillittömään palvontaan omistettu temppeli. Siellä pystytettiin yhtä monta alttaria kuin ennenkin, ja saman verran uhrattiin myös eläimiä. Mutta Bileam ei enää vetäytynyt sivummalle kuulemaan Jumalan tahtoa. Hän ei enää ollut tekevinään mitään taikoja vaan pysytteli alttarien keskellä ja katseli Israelin teltoja. Jälleen Jumalan Henki tuli häneen ja antoi hänen julistettavakseen seuraavan jumalallisen sanoman:

»Kuinka ihanat ovat
sinun majasi, Jaakob,

sinun asuinsijasi, Israel!
 Niinkuin laajat purolaaksot,
 niinkuin puutarhat
 virran varrella,
 niinkuin aloepuut,
 Herran istuttamat,
 niinkuin setripuut
 vesien vierillä!
 Vettä läikkyy
 sen vesisangoista,
 ja sen laihot
 saavat runsaasti vettä.
 Agagia mahtavampi
 on sen kuningas,
 ylhäinen sen kuningaskunta.
 --
 Se on kyyristynyt,
 se on laskeutunut maahan
 kuin leijona,
 niinkuin naarasleijona
 - kuka uskaltaa sitä häiritä?
 Siunattu olkoon,
 joka sinua siunaa,
 kirottu, joka sinua kiroaa!»

[52] Jumalan kansan hyvinvointia kuvaillaan tässä luonnosta otettujen verrattoman kauniiden esimerkkien avulla. Profeetta vertaa Israelia viljaviin laaksoihin, jotka tuottivat runsasta satoa, ehtymättömien lähteiden kastelemiin kukoistaviin puutarhoihin, tuoksuviin aloepuihin ja mahtaviin setri-puihin. Viimemainittu soveltuukin huomattavan kauniina erikoisen hyvin innoitetun sanan kuvailtavaksi. Kaikki Idän kansat pitivät Libanonin setriä suuressa arvossa. Sen sukuisia puita tavataan kaikkialla ihmisen asuttamilla seuduilla. Napapiirin alueilta trooppiseen vyöhykkeeseen asti se kasvaa tuuheana viihtyen hyvin kuumassakin ilmastossa ja sietäen myös kylmyyttä. Rehevänä se kohoaa jokivarsilla, mutta kurottelee korkeuksia myös kuivaksi paahduneen erämaan laidoilla. Se työntää juurensa syvälle vuoriston kallioiden halkeamiin ja pystyy näin uhmaamaan kovaakin

myrskyä. Se pysyy ikivihreänä talven viiman kuihduttaessa kaiken muun. Libanonin setri on muita puita vahvempi, lujempi ja lahoamattoman elinvoimaisempi, ja sitä käytetään vertauskuvana niistä, joiden elämä »on kätkeytyä Kristuksen kanssa Jumalassa» (Kol. 3: 3). Raamattu sanoo: »Vanhurskas - kasvaa kuin Libanonin setri» (Ps. 92: 13). Jumala on korottanut setrin metsän kuningaspuuksi. »Eivät olleet - kypressit sen oksien veroiset, eivät plataanit niinkuin sen haarat» eikä »yksikään puu Jumalan puutarhassa» (Hes. 31: 8). Setriä käytetään tuon tuostakin kuvaamaan kuninkaallista arvoa, ja kun Raamattu käyttää sitä kuvaamaan vanhurskaita, se osoittaa minkälaisina taivas pitää niitä, jotka tekevät Jumalan tahdon.

Bileam ennusti, että Israelin kuningas olisi Agagia suurempi ja mahtavampi. Tällä nimellä kutsuttiin amalekilaisten kuninkaita, ja tämä kansakunta oli siihen ai-kaan hyvin voimakas. Mutta jos Israel pisyisi uskollisena Jumalalle, se kukistaisi kaikki vihollisensa. Israelin kuningas oli Jumalan Poika, ja hän perustaisi kerran valtaistuimensa maan päälle, ja hänen valtansa olisi kaikkia maallisia valtakuntia suurempi.

Kun Baalak toiveissaan pettyneenä kuunteli profeetan sanoja, hän joutui pelon ja raivon valtaan. Hän oli harmissaan siitä, että Bileam ei voinut antaa hänelle vä-häisintäkään rohkaisun sanaa nyt, kun kaikki näytti käänty-neen häntä vastaan. Hän pilkkasi profeetan sovittelevaa ja petollista menettelyä ja huudahti lopulta kiivaasti: »Mene tiehesi! Minä aioin sinua runsaasti palkita, mutta katso, Herra on sinulta palkan kieltänyt.» Bileam vastasi jo etu-käteän varoitaneensa kuningasta siitä, ettei hän voisi julistaa tälle muuta kuin Jumalalta saamaansa sanomaa.

Ennen paluutaan kansansa luo Bileam erittäin kauniisti ja ylevästi ennusti maailman Lunastajasta ja Jumalan vihollisten lopullisesta tuhoamisesta:

»Minä näen hänet,
en kuitenkaan nyt,
minä katselen häntä,
en kuitenkaan läheltä.
Tähti nousee Jaakobista,
ja valtikka kohoaa Israelista.
Se ruhjoo Mooabilta ohimot,

päälaen kaikilta
Seetin pojilta.»

[53] Ja lopuksi hän ennusti Mooabin, Edomin, Amalekin ja Kainin täydellisen hävityksen jättämättä näin mooabilaiskuninkaalle vähääkään toivoa.

Bileamin juoni

Bileamin haaveet rikkaudesta ja arvon ylennyksestä olivat rauenneet tyhjiin. Hän oli joutunut kuninkaan epäsuosioon ja tiesi pahottaneensa Jumalankin mielen. Pettyneenä hän palasi nyt tuolta omavalintaiselta retkeltään. Hänen saavuttuaan kotiinsa Jumalan Henki päästi hänestä valvovan otteensa, ja jonkin aikaa hillittynä ollut ahneus sai hänestä taas yliotteen. Hän oli valmis turvautumaan mihin keinoihin tahansa saadakseen Baalakin lupaaman palkkion. Bileam tiesi, että israelilaisten menestyksen ja hy-vinvoinnin ehtona oli heidän kuuliaisuutensa Jumalalle ja ettei heitä saatu voitetuiksi muutoin kuin houkuttelemalla heidät tekemään syntiä. Niinpä hän päätti pyrkiä Baalakin suosioon selittämällä mooabilaisille, miten he voisivat saada kirouksen kohtaamaan Israelia.

Viipymättä hän palasi Mooabin maahan ja esitti suunnitelman-
sa kuninkaalle. Mooabilaiset itsekin olivat vakuuttuneita siitä, että Jumala varjelisi Israelia niin kauan kuin tämä pysyisi hänelle uskollisena. Bileamin suunnitelman mukaan heidät oli erotettava Jumalasta viettelemällä heidät palvelemaan epäjumalia. Jos heidät saataisiin yhtymään Baalin ja Astarten irstaaseen palvontaan, heidän kaikkivoivasta Suojelijastaan tulisi heidän vihollisensa, ja ympärillä asuvat villit ja sota-
isat kansat pystyisivät piankin kukistamaan heidät. Kuningas piti suunnitelmaa hyvänä, ja Bileam jäi itse auttamaan sen toteuttamista.

Bileam sai nähdä saatanallisen juonensa onnistuvan. Hän sai nähdä, miten Jumalan kirous kohtasi Israelia ja miten tuhannet kuolivat hänen tuomionsa alaisina. Mutta jumalallinen oikeus, joka rankaisi Israelissa ilmenevän synnin, ei säästänyt kiusaajiakaan. Israelin ja midianilaisten välisessä sodassa Bileam sai surmansa. Hän oli aavistanut loppunsa lähestyvän huudahtaessaan: »Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin hei-

dän.» Mutta hän ei ollut halunnut elää vanhurskaan tavalla, ja niin hän sai kokea Jumalan vihollisten kohtalon.

Bileamin ja Juudaksen kohtalo muistuttaa toisiaan samoin kuin heidän luonteensakin. Kumpikin yritti palvella samalla kertaa Jumalaa ja mammonaa, mutta molemmat epäonnistuivat pahoin. Bileam tunnusti oikean Jumalan ja sanoi palvelevansa häntä. Juudas puolestaan uskoi, että Jeesus oli Messias, ja liittyi hänen seuraajiinsa. Mutta Bileam toivoi saavuttavansa Herran palvelemisella rikkautta ja maailmallista kunniaa. Tässä epäonnistuttuaan hänCOMPASTUI, lankesi ja murtui. Samoin Juudas toivoi saavansa Kristuksen yhteydessä rikkautta ja korkean aseman siinä maailmallisessa valtakunnassa, jonka hän uskoi Messiaan perustavan. Toiveittensa rauettua hänCOMPASTUI ja joutui perikatoon. Sekä Bileam että Juudas olivat saaneet suuren valon ja erikoisia etuoikeuksia, mutta yksi ainoa hellitty synti myrkytti koko luonteen ja aiheutti heidän perikatonsa.

[54]

On vaarallista jättää yhtäkään epäkristillistä piirrettä sydämeen. Yksikin hellitty synti turmelee vähitellen luonteen ja alistaa kaikkien jalot kyvyt jonkin pahan himon valtaan. Yhdenkin suojavartion poistaminen omastatunnosta, yhdellekin pahalle tavalle periksi antaminen tai yhdenkin vaativan velvollisuuden laiminlyöminen murtaa sielun varustukset ja päästää saatanan sisälle eksyttämään meitä. Olemme turvassa vain silloin, kun päivittäin rukouksemme vilpittömästi Daavidin tavoin: »Herra, neuvo minulle tiesi. Johdata minua totuutesi tiellä ja opeta minua.» Silloin »minun askeleeni pysyvät sinun poluillasi, minun jalkani eivät horju» (Ps 25: 4,5; 17: 5).

Luku 6—Lankeemus Jordanilla

Iloisin mielin ja uudelleen lujittuneina uskossaan Jumalaan Israelin voitokkaat joukot olivat palanneet Baasanista. He olivat jo saaneet haltuunsa arvokasta aluetta ja uskoivat pian saavansa Kanaanin vallatuksi. Vain Jordanin virta erotti heidät Luvatusta maasta. Heti virran toisella puolen aukeni rehevänä vihannoiva tasanko, jota kumpuilevien lähteiden vedet kastelivat ja lehtevät palmupuut varjostivat. Lakeuden länsirajalla ylenivät Jerikon tornit ja rakennukset tuuheiden palmulehtojen kätköstä, joista se oli saanut Palmukaupungin nimen.

Jordanin itäpuolella, joen ja heidän ylittämänsä ylätasangon välissä, oli samoin monta kilometriä leveä lakeus, jota jatkui jonkin matkaa pitkin joen vartta. Tässä suojaisassa laaksossa vallitsi trooppinen ilmasto; siellä kukoisti sittimpuu eli akaasia, jonka johdosta tasankoa kutsuttiin Sittimiksi tai Akaasialaaksoksi. Sinne israelilaiset leiriytyivät, ja jokivarren akaasialehdoista he löysivät mieluisia suojapaikkoja.

Mutta tässä miellyttävässä ympäristössä he joutuivat kohtaamaan vihollisen, joka oli aseellisia joukkoja tai erämaan villipetojakin tuhoisampi. Asukkaat olivat turmelleet tuon luonnon rikkauksien kylästäjän maan. Pääjumaluutena palvottiin yleisesti Baalia kovin turmeltunein ja irstain menoin. Joka taholla oli epäjumalan-palvelukseen ja irstauden harjoittamiseen omistettuja paikkoja, joiden nimetkin todistivat kansan inhottavasta turmeluksesta.

Lankeemus

Ympäristön saastuttava vaikutus saavutti pian israelilaisetkin. Alati tarjolla olevat paheen houkutukset tulivat heille tutuiksi; heidän joutilas ja toimeton elämänsä oli omiaan alentamaan heidän moraalista tasoaan, ja miltei huomaamattaan he loittonivat Jumalasta ja joutuivat sellaiseen sisäiseen tilaan, jossa he kiusauksen tullen helposti lankesivat.

Israelin ollessa leirytyneenä Jordanin varrelle Mooses valmistautui valloittamaan Kanaania. Tuo suuri johtaja käytti kaiken aikansa tähän työhön, mutta tämän epävarman odottelun ajan pitkittyessä kansa kävi kärsimättömäksi, ja jo muutaman viikon kuluttua se oli poikennut hyveen ja puhtauden polulta erääseen historiansa synkimpään lankeemukseen. [56]

Aluksi oli vain vähäistä kanssakäymistä israelilaisten ja heidän pakanallisten naapureidensa välillä, mutta ennen pitkää alkoi midianilaisia naisia hivuttautua leiriin. Heidän hiljainen liikuskelunsa ei herättänyt leirissä sen enempää huomiota eikä siitä aluksi kerrottu Mooseksellekaan. Kuitenkin nämä naiset pyrkivät heprealaisten kanssa seurustellessaan houkuttelemaan heitä rikkomaan Jumalan lakia, kiinnittämään heidän huomiotaan pakanallisiin menoihin ja tapoihin ja johtamaan heitä epäjumalanpalvelukseen. He peittivät nämä aikeensa niin huolellisesti ystävyyden verhoon, etteivät edes kansan elämää tarkkailevat vartijatkaan osanneet epäillä heitä.

Bileamin ehdotuksesta Mooabin kuningas järjesti jumaliensa kunniaksi suuret juhlat, ja salaa sovittiin siitä, että Bileam houkuttelisi israelilaisia osallistumaan niihin. He pitivät häntä Jumalan profeettana, ja siksi hän saattoi helposti toteuttaa aikeensa. Hän sai mukanaan paljon väkeä juhlille. He uskaltoutuivat kielletylle alueelle ja kietoutuivat saatanan pauloihin. Viehättävä soitto ja laulu sekä pakanatyttöjen tenhoava kauneus saivat heidät unohtamaan uskollisuutensa Jumalaa kohtaan. Yhtyen hilpeään ilonpitoon ja juhlintaan he humaltuivat paljosta viinin juonnista, niin etteivät enää kyenneet hillitsemään itseään vaan päästivät intohimonsa valloilleen. Irstailullaan he vaimensivat omantunnon äänen ja olivat pian valmiit kumartamaan epäjumalia, uhraamaan pakanoiden alttareilla ja osallistumaan heidän riittäisiin menoihinsa. [57]

Ennen pitkää myrkky oli levinnyt kuolettavan tartunnan tavoin koko Israelin leiriin. He olisivat kyllä voittaneet vihollisensa taistelussa, mutta naisten pakanalliset juonet kukistivat heidät. Kansa vaikutti kerrassaan hullaantuneelta. Sen hallitsevat ja johtavat miehet olivat ensimmäisinä pahanteossa, ja kansasta lankesivat niin monet syntiin, että luopumusta voitiin sanoa kansalliseksi. »Kun Israel näin antautui palvelemaan Baal-Peoria», se herätti Mooseksenkin lopulta havaitsemaan pahan. Tällöin heidän vihollisensa olivat päässeet juonitteluissaan niin pitkälle, että israelilaiset osallistuivat Peorin

vuoren irstaisiin palvontamenoihin ja alkoivat lisäksi jo noudattaa paka-nallisia menoja omassa leirissään - kin. Vanha Mooses pahastui tästä kovin, ja Jumalankin viha syttyi.

Katumus

Pahat tavat tekivät Israelille sen, mitä Bileam ei kyennyt kaikilla taioillaankaan aikaansaamaan - ne erottivat sen Jumalasta. Nopeat rangaistukset herättivät kansan huomaamaan syntinsä valtavan suuruuden. Hirvittävä vitsaus puhkesi leirissä, ja kymmenet tuhannet joutuivat nopeasti sen uhreiksi. Jumala käski tuomareita surmaamaan tämän luo-pumuksen johtajat. Tämä käsky toteutettiin viipymättä. Rikkojat tapettiin, ja heidän ruumiinsa ripustettiin kaiken Israelin nähtäväksi, jotta seurakunta tuon johtajiensa saaman ankaran kohtelun nähdessään voisi syvästi tajuta, miten Jumala inhosi heidän syntiään ja miten hirmuinen oli hänen vihansa heitä kohtaan.

Kaikki pitivät rangaistusta oikeudenmukaisena, ja kansa riensi ilmestysmajalle. Siellä he tunnustivat syntinsä itkien ja syvästi nöyrytyen. Heidän siinä itkiessään Jumalan edessä pyhäkön ovella, ja kun vitsaus vielä teki tuhoaan ja tuomarit olivat täyttämässä kaameaa tehtävänsä, muuan is-raelilaisen päämiehen poika Simri tuli julkeasti leiriin midianilaisen porton seurassa. Tämä oli »midianilaisen perhekunnan heimopäällikön tytär», ja Simri toi hänet teltaansa. Paheellisuus ei ollut koskaan ennen esiintynyt näin röyhkeästi ja sisukkaasti. Juovuspäissään Simri toi syntinsä »julki niinkuin sodomalaiset» ja piti häpeäänsä kunnianaan. Papit ja johtajat olivat heittäytyneet maahan murheisina ja nöyrytyneinä itkien »eteisen ja alttarin välillä» ja rukoillen Herraa, että hän säästäisi kansaansa eikä antaisi perintöosaansa häväistäväksi. Mutta tämä Israelin ruhtinas pöyhkeili synnillään seurakunnan nähden aivan kuin uhmataksaan Jumalan kosta ja pilkatakseen kansan tuomareita. Piinehas, joka oli ylimmäisen papin Eleasarin poika, nousi kansan keskeltä, »otti keihään käteensä ja seurasi tuota Israelin miestä makuusuojaan ja lävisti heidät molemmat». Näin taikosi vitsaus, ja koko Israel kunnioitti pappia, joka oli toimeen- pannut jumalallisen rangaistuksen, ja pappeus vahvistettiin hänelle ja hänen suvulleen iäksi.

[58]

»Piinehas — on kääntänyt minun vihani pois israelilaisista», julisti Herra. »Sano siis: Katso, minä teen hänen kanssansa liiton hä-

nen menestymiseksensä. Ja se tulee hänelle ja hänen jälkeläisillensä ikuisiksi pappeuden liitoksi, koska hän kiivaili Jumalansa puolesta ja toimitti sovituksen israelilaisille.»

Siinä rangaistuksessa, joka kohtasi Israelia sen Sittimissä tekemän synnin tähden, kuolivat loput siitä suuresta joukosta, josta Herra oli sanonut lähes neljäkymmentä vuotta aikaisemmin, »että heidän oli kuoltava erämaassa». Jumalan ohjeen mukaan pidettiin katselmuks »Mooabin arolla lähellä Jordania» ja se osoitti, ettei heidän joukossaan ollut ketään siinä israelilaisten katselmuksessa ollutta, jonka Mooses ja pappi Aaron olivat pitäneet Siinain erämaassa. - Eikä heistä jäänyt ketään, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika» (4 Moos. 26: 63-65).

Midianilaisten rankaiseminen

Jumala oli rangaissut Israelia siitä, että se oli taipunut midianilaisten viettelyksiin, mutta eivät kiusaajatkaan pääsisi väistämään jumalallisen oikeuden vihaa. Kun amalekilaiset hyökkäsivät Refidimissä israelilaisten heikon ja uupuneen jälkijoukon kimppuun, heitä rangaistiin siitä vasta paljon myöhemmin. Mutta kun midianilaiset houkuttelivat israelilaisia syntiin, heitä kohtasi heti Jumalan rangaistus, koska he olivat vaarallisempia vihollisia. Jumala käski Moosesta: »Kosta israelilaisten puolesta midianilaisille Senjälkeen sinut otetaan pois heimosi tykö» (4 Moos. 31: 2). Tämä käsky toteutettiin heti. Kustakin sukukunnasta valittiin tuhat miestä, ja heidät lähetettiin matkaan Piinehaan johdolla. »Niin he lähtivät sotimaan Midiania vastaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. — Muiden mukana, jotka kaatuivat, he surmasivat — Midianin viisi kuningasta. Myös Bileamin, Beorin pojan, he surmasivat miekalla» (jakeet 7, 8). Mooses käski surmata myös naiset, jotka hyökkäävät joukot olivat ottaneet vangeiksi, sillä he olivat Israelin vihollisista syyllisimpiä ja vaarallisimpia.

Tällainen oli niiden loppu, jotka juonittelivat Jumalan kansaa vastaan. Psalmista sanoo: »Pakanat ovat vajonneet kaivamaansa hautaan; heidän jalkansa takertui verkkoon, jonka he virittivät» (Ps. 9: 16). »Sillä Herra ei hylkää kansaansa eikä perintöosaansa heitä, vaan oikeus on vielä noudattava vanhurskautta.» Kun »ahdistetaan

vanhurskaan sie-lua», silloin Herra »kostaa heille heidän ilkityönsä ja hukuttaa heidät heidän pahuutensa tähden» (Ps. 94: 14,15,21,23).

[59] Kun Bileam noudettiin kiroamaan heprealaisia, hän ei voinut kaikilla noituuksillaankaan aiheuttaa heille mitään vahinkoa, sillä Herra ei ollut havainnut »vaivaa Jaakobissa eikä - onnettomuutta Israelissa». Mutta kun he kiusaukseen taipumalla rikkoi- vat Jumalan lain, he menettivät Jumalan varjeluksen. Silloin kun Jumalan kansa noudattaa uskollisesti hänen käskyjään, »ei ole noituutta Jaakobissa eikä tavata taikuutta Israelissa» (4 Moos. 23: 21, 23). Siksi saatana pyrkii kaikella voimallaan ja juonikkuudellaan houkuttelemaan heitä syntiin. Jos niistä, jotka sanovat olevansa Jumalan lain tallettajia, tulee sen käskyjen rikkojia, he irrottautuvat Jumalasta eivätkä kykene torjumaan vihollisiaan.

Israelilaiset, joita Midianin sotajoukot ja noituudet eivät pystyneet voittamaan, lankesivat sen porttojen pauloihin. Näin voimallisesti saatanan palvelukseen an-tautunut nainen houkuttelee sieluja satimeen ja tuhoon. »Sillä paljon on surmattuja, hänen kaatamiaan, lukuisasti niitä, jotka hän on kaikki tappanut» (Sanani. 7: 26). Näin eksytettiin Seetin lapset kunniallisuuden polulta, niin että pyhä siemen turmeltui. Näin kiusattiin Joosefia. Näin vie-teltynä Simson paljasti voimansa salaisuuden ja jätti Israelin avuttomana filistealaisten käsiin. Tässä kohdin kompastui Daavidkin. Ja Salomokin, kuninkaista viisain, jonka kolmesti mainitaan olleen Jumalallensa rakas, joutui intohimonsa orjaksi ja menetti puhtautensa langetessaan saman tenhoavan voiman houkutuksiin.

»Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailman aikojen loppukausi on tullut. Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea» (1 Kor. 10: 11, 12). Saatana tietää hyvin, mitä tekoa ihmissydän on, ja tutkittuaan asiaa pirullisen tiiviisti tuhansia vuosia hän tuntee tarkoin, missä kohdin mikin luonne on helpoimmin haavoitettavissa. Ja niin hän on sukupolvesta toiseen pyrkinyt kukistamaan voimakkaimpiakin miehiä, Israelin ruhtinaita, samoilla kiusauksilla, jotka osoittautuivat niin tehokkaiksi Baal-Peorin vuorella. Pitkin aikakausien rannikkoa nähdään luonnehylkyjä, jotka ovat haaksirikkoutuneet aistillisen hillittömyyden salakareihin. Lähestyessämme ajan loppua ja Jumalan kansan päästyä taivaallisen Kanaanin rajalle saatana on samoin kuin muinoinkin kaksinkertaistava ponnistuksensa saadak-

seen sen estetyksi pääsemästä tuohon ihanaan maahan. Hän punoo paulojaan jokaisen sielun menoksi. Varuillaan on oltava mui-denkin kuin vain tietämättömien ja sivistymättömien, sillä hän kohdistaa kiusauksensa myös korkeimmissa asemissa ja pyhimmissä tehtävissä oleviin. Jos hän voi saastuttaa heidän sisäisen elämänsä, hän voi heidän kauttaan johtaa monia turmioon. Ja hän käyttää nykyään samoja välikappaleita kuin kolme tuhatta vuotta sitten. Maailmallisilla ystävyys-suhteilla, kauneuden tenhovoimalla, huvittelunhalulla, hilpeydellä, kemuilla tai viinimaljalla hän houkuttelee rikkomaan seitsemättä käskyä.

Hillittömyyden vaara

Saatana vietti Israelin hillittömyyteen ennen kuin johti sen palvelemaan epäjumalia. Ne, jotka omassa olemuksessaan häpäisevät Jumalan kuvan ja turmelevat hänen temppelinsä, eivät kaihda muullakaan tavoin häpäisemästä Jumalaa, kunhan vain saavat siten tyydyttää turmeltuneita halujaan. Aistillinen hillittömyys heikentää mieltä ja turmelee sielun. Aistillisten taipumusten noudattaminen turruttaa ja lamaannuttaa siveellisiä ja älyllisiä kykyjä, ja intohimojen orjan on mahdotonta käsittää Jumalan lain pyhää velvoitusta, arvostaa oikein sovitusta tai sielua. Hyvyys, puhtaus ja totuus, Jumalan kunnioittaminen ja kaiken pyhän rakastaminen - kaikki se pyhä ja jalo kiintymys, joka yhdistää ihmiset taivaallisiin - tuhoutuu himon palossa. Sielu synkkenee ja autioituu erämaaksi, pahojen henkien tyyssijaksi »ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi»: Jumalan kuvaksi luodut olennot alentuvat aivan eläimelliselle tasolle.

[60]

Seurustelu epäjumalain palvojien kanssa ja osallistuminen heidän juhlamenoihinsa sai heprealaiset rikkomaan Jumalan lain ja hänen rangaistuksensa kohtaamaan kansaa. Samoin saatanan onnistuu nykyäänkin parhaiten vietellä Kristuksen seuraajia syntiin saattamalla heidät seurustelemaan jumalattomien kanssa ja yhtymään heidän huveihinsa. »Sentähden: 'Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko» (2 Kor. 6: 17). Jumala vaatii kansaansa nykyään yhtä tarkoin kuin muinoin Israelinkin karttamaan maailmaa, sen tapoja ja periaatteita. Ja tämä ero tapahtuukin aivan pakosta, jos he vain uskollisesti noudattavat hänen

sanansa opetuksia. Kristittyjä varoitetaan aivan yhtä suoraan ja täsmällisesti mukautumasta jumalattomien mielenlaatuun ja tapoihin kuin heprealaisia varoitettiin seurustelemasta pakanoiden kanssa. Kristus sanoo meille: »Älkää rakastako maailmaa älkääkään sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä» (1 Joh. 2: 15). »Maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan. Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen» (Jaak. 4: 4). Kristuksen seuraajien tulee erottautua syntisistä ja hakeutua heidän seuraansa vain silloin, kun heillä on tilaisuus tehdä hyvää heille. Meidän tulee päättävästi karttaa niiden seuraa, joiden vaikutus loitontaa meitä Jumalasta. Samalla kun rukoulemme: »Äläkä saata meitä kiusaukseen», meidän on parhaamme mukaan varottava kiusausta.

[61] Israelilaiset lankesivat syntiin ulkonaisesti helpoissa ja turvalisissa oloissa. He eivät pitäneet Jumalaa alati mielessään, laiminlöivät rukouksen ja tulivat itsevarmoiksi. Mukavat olot ja halujensa tyydyttäminen tekivät heidät va-romattomiksi suojaamaan mieltään turmelevilta ajatuksilta. Muurien sisäpuolella olevat petturit saivat muinoin Israelin periaatteelliset linnoitukset kukistumaan ja kansan antautumaan saatanan valtaan. Näin saatana vieläkin pyrkii saattamaan sielun perikatoon. Maailma ei tiedäkään, miten pitkälinen valmistelu on käynnissä kristityn sydämessä, ennen kuin hän tekee julkisynnin. Ei mieli hetkessä suistu puhtaudesta ja pyhydestä turmelukseen ja rikoksiin. Kestää kauan ennen kuin Jumalan kuvaksi luodut madaltuvat raakuuksiin ja saatanallisuuksiin. Katselemalla me muutimme. Ajatteleamalla jatkuvasti epäpuhtaasti ihminen voi muuttua mieleltään sellaiseksi, että hän mieltyy syntiin jota ennen inhosi.

Saatana pyrkii kaikin keinoin saamaan rikoksen ja alentavat paheet yleisesti suosituiksi. Emme voi kulkea kaduilla näkemättä räikeitä mainoksia jossakin romaanissa tai näytelmässä esitettävistä rikoksista. Näin ihmisten ajatukset totutetaan syntiin. Rikollisten toimia selostetaan päivälehdissä, ja kaikista intohimoja kiihottavista tapauksista kerrotaan jännittävästi. Mieltä alentavista rikoksista saadaan kuulla ja lukea niin paljon, että monien herkkä omatunto, joka olisi kauhuissaan kavahtanut moisia raakuuksia, turtuu ja paatuu siinä määrin, että ne tuntuvat nyt suorastaan houkuttelevan mielenkiintoisilta.

Maailmassa nykyään harrastetut huvitukset ovat jopa kristityiksi tunnustautuvien parissa saman suuntaisia kuin muinoin pakanoilla. Saatana muuttaa ne miltei kaikki sielua tuhoaviksi. Teatterinäytelmillä hän on kautta aikojen kiihottanut intohimoja ja ihannoinut paheita. Saatana käyttää oopperan viehättäviä kuvaelmiapa tenhoavaa musiikkia, naamiaisia, tanssia ja korttipelejä murtamaan periaatteellisia estoja ja avaamaan mahdollisuuksia aistillisille vallattomuuksille. Hän on kietomassa sielua pauloihinsa jokaisessa huvitilaisuudessa, joka kannustaa ylpeyteen ja halujen hillittömyyteen ja saa ihmisen unohtamaan Jumalan ja ikuiset asiat.

»Yli kaiken varottavan varjele sydämesi», neuvoo viisas Salomo, »sillä sieltä elämä lähtee» (Sanani. 4: 23). »Sillä niinkuin hän miellesään laskee, niin hän menettelee» (Sanani. 23: 7). Jumalallisen armon täytyy uudistaa sydän, sillä muutoin on turha yrittää puhdistaa elämää. Joka yrittää rakentaa jaloa ja hyveellistä luonnetta välittämättä Kristuksen armosta, pystyttää rakennuksensa lentohiekalle. Kiusauksen ankarissa myrskyissä se sortuu varmasti. Jokaisen tulisi rukoilla Daavidin tavoin: »Jumala, luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi, vahva henki» (Ps. 51: 12). Ja saatuaamme taivaallisen lahjan meidän tulee edetä kohti täydellisyyttä varjeltuen »Jumalan voimasta uskon kautta» (1 Piet. 1: 5).

Silti meidän on ponnisteltava kiusausta vastaan. Niiden, jotka mielivät varjeltua saatanan juonilta, täytyy tarkoin vartioida sielun sisääntuloaukkoja; heidän täytyy varoa lukemasta, katsomasta tai kuulemasta sellaista, mikä he-rättää epäpuhtaita ajatuksia. Mieltä ei pitäisi jättää harhailemaan kaikessa, mitä sielunvihollinen saattaa ehdottaa ajateltavaksi. »Vyöttäkää sentähden mielenne kupeet», kehottaa apostoli Pietari, »ja olkaa raittiit; — älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte, vaan sen Pyhän mukaan, joka on teidät kutsunut, tulkaa tekin kaikessa vaelluksessanne pyhiksi» (1 Piet. 1: 13-15). Ja Paavali sanoo: »Kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaa» (Fil. 4: 8). Tämä edellyttää harrasta rukousta ja herkeämätöntä tarkkaavaisuutta. Pyhän Hengen jatkuvan vaikutuksen täytyy auttaa meitä suuntaamaan mielemme ylöspäin ja harjaannuttaa ajattelemaan puhtaita ja pyhiä asioita. Ja meidän on tutkittava ahkerasti Jumalan sanaa.

»Kuinka voi nuorukainen pitää tiensä puhtaana? Siten, että hän noudattaa sinun sanaasi.» Psalmista sanoo: »Minä kätken sinun sanasi sydämeeni, etten tekisi syntiä sinua vastaan» (Ps. 119: 9,11).

Israelin lankeemus syntiin Beet-Peorissa sai Jumalan rankaisemaan kansaa, ja vaikkei hän nykyään rankaisisikaan yhtä nopeasti samoista synneistä, ne eivät suinkaan jää rangaistustaan vaille. »Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet» (1 Kor. 3: 17). Luonto on liittänyt näihin rikoksiin hirvittävät rangaistukset, jotka ennemmin tai myöhemmin kohtaavat jokaista lainrikkoojaa. Enemmän kuin mitkään muut synnit ovat juuri nämä niin pelottavasti madaltaneet ihmissukua ja aiheuttaneet maan kirouksena olevaa sairautta ja kurjuutta. Synnintekijät voivat ehkä salata rikkomuksensa toisilta ihmisiltä mutta joutuvat silti varmasti korjaamaan tekojensa satona kärsimystä, sairautta, vähämielisyyttä tai kuolemaa. Ja tämän elämän jälkeen he joutuvat sen tuomioistuimen eteen, joka langettaa ikuiset rangaistuksensa. »Ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa» vaan joutuvat saatanan ja pahojen enkelien kanssa »tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema» (Gal. 5: 21; Ilm. 20:14).

»Hunajaa tiukkuvat vieraan vaimon huulet, hänen suunsa on öljyä liukkaampi. Mutta lopulta hän on karvas kuin koiruoho, terävä kuin kaksiteräinen miekka» (Sanani. 5: 3, 4). »Pidä tiesi kaukana tuollaisesta äläkä lähesty hänen majansa ovea, ettet antaisi muille kunniaasi etkä vuosiasi armottomalle, ettei sinun tavarasi ravitsisi vieraita, sinun vaivannäkösi joutuisi toisen taloon ja ettet lopulta päätyisi huokailemaan ruumiisi ja lihasi riutuessa» (jakeet 8-11). »Sillä hänen huoneensa kallistuu kohti kuolemaa, hänen tiensä haamuja kohden. Ei palaja kenkään, joka hänen luok-sensa menee» (Sanani. 2: 18, 19). »Hänen kutsuvieraansa ovat tuonelan laaksoissa» (Sanani. 9: 18).

Herra ilmoitti Moosekselle, että Kanaanin valloituksen aika oli käsillä; ja seisten korkealla vuorella, josta saattoi nähdä yli Jordanvirran kauas Luvattuun maahan, tuo iäkäs profeetta katseli syvästi kiinnostuneena kansansa perintö-osaa. Olisiko hänen tuomionsa, jonka hän sai Kaadeksessa tekemästään synnistä, kenties vielä peruutettavissa? Hartaasti hän anoi sitä: »Herra, Herra, sinä olet alkanut näyttää palvelijallesi valtasuuruuttasi ja väkevää kättäsi; sillä kuka on se jumala taivaassa tai maassa, joka voi tehdä sellaisia töitä ja niin voimallisia tekoja kuin sinä? Niin salli minun nyt mennä katsomaan sitä hyvää maata, joka on tuolla puolella Jordanin, tuota ihanaa vuoristoa ja Libanonia.»

Joosua kansanjohtajaksi

Mutta Herra vastasi: »Riittää! Älä Puhu minulle enempää tästä asiasta. Nouse Pisgan huipulle ja kohota katseesi länteen ja pohjoiseen, etelään ja itään ja katsele silmilläsi, sillä tämän Jordanin yli sinä et mene» (5 Moos. 3: 24-27).

Napisematta Mooses alistui Jumalan määräykseen. Ja nyt oli vuorostaan Israel hänen suurena huolenaan. Koko sydämestään hän rukoi: »Asettakoon Herra, Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki, tämän seurakunnan johtoon miehen, joka heidän edellensä lähtee ja joka heidän edellensä tulee, joka saattaa heidät lähtemään ja tulemaan, ettei Herran seurakunta olisi niinkuin lam-maslauma, jolla ei ole paimenta» (4 Moos. 27:16,17).

Herra kuuli palvelijansa rukouksen ja vastasi: »Ota Joosua, Nuunin poika, mies, jossa on Henki, ja pane kätesi hänen päällensä. Ja aseta hänet pappi Eleasarin ja kaiken kansan eteen ja aseta hänet virkaansa heidän nähtensä. Ja siirrä hänelle osa omaa arvoasi, että kaikki israelilaisten seurakunta häntä tottelisi» (jakeet 18-20). Joosua oli kauan avustanut Moosesta. Ja koska hän oli viisas, kyvykäs ja uskovainen mies, hänet valittiin Mooseksen seuraajaksi.

[64] Mooses laski kätensä Joosuan pään päälle, antoi hänelle vakavia kehotuksia ja erotti hänet näin Israelin johtajaksi. Hänelle annettiin nyt myös osansa hallintotehtävistä. Mooseksen välityksellä Herra lausui Joosuasta kansalle: »Hän astukoon pappi Eleasarin eteen, ja tämä kysyköön hänen puolestaan uurimin kautta Jumalan vastausta Herran edessä. Hänen käskystänsä he lähtekööt ja hänen käskystänsä he tulkoot, hän ja kaikki israelilaiset hänen kanssansa, koko seurakunta» (jakeet 21-23).

[65] Ennen kuin Mooses luopui tehtävästään israelilaisten näkyvänä johtajana, Herra kehotti hanta palauttamaan heidän mieleensä, miten heidät vapautettiin Egyptistä ja kuinka he vaelsivat erä maassa. Hänen tuli myös kerrata pääkohdittain laki, joka julistettiin Siinailla. Silloin kun laki annettiin, nykyisen seurakunnan jäsenistä vain muuttamat olivat olleet kyllin vanhoja käsittämään tapauksen pelottavan juhlallisuuden. Koska he nyt pian ylittäisivät Jordanin ja ottaisivat haltuunsa Luvatun maan, Jumala halusi esittää heille lakinsa vaatimukset ja tähdentää heille kuuliaisuutta menestyksen ehtona.

Moosesin viimeinen puhe

Mooses seiso i kansan edessä viimeistä kertaa esittämässä varoituksiaan ja kehotuksiaan. Kasvoilla väikkyi pyhä valo. Tukka oli iän valkaisema, mutta ryhti oli suora, kasvot ilmaisivat vähentymätöntä elinvoimaa ja terveyttä, ja katse oli himmentymättömän kirkas. Tämä oli tärkeä tilaisuus, ja syvän liikituksen vallassa hän kuvaili heidän kaikkivoivan Varjelijansa rakkautta ja armoa:

»Kysy menneiltä ajoilta, jotka ovat olleet ennen sinua, alkaen siitä päivästä, jona Jumala loi ihmiset maan päälle, kysy taivaan äärestä toiseen: onko koskaan mitään näin suurta tapahtunut, tai onko mitään tällaista ikinä kuultu? Onko mikään kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä olet kuullut ja kuitenkin jäänyt elämään? Tah i onko mikään jumala koettanut mennä ottamaan itsellensä kansaa toisen kansan keskuudesta koettelemuksilla, tunnusteoilla ja ihmeillä, sodalla, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja suurilla, peljättävillä teoilla, minkä kaiken Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt teille Egyptissä, sinun silmiesi edessä? Sinun on annettu se nähdä, tietääksesi, että Herra on Jumala, eikä muuta jumalaa ole kuin hän.»

»Ei Herra sen tähden ole mielistynyt teihin ja valinnut teitä, että olisitte lukuisimmat kaikkia muita kansoja, sillä tähän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat, vaan sen tähden, että Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne; niin Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja vapahti sinut orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä. Ja tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja on laupias tuhansiin polviin asti niille, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä» (5 Moos. 7: 7-9).

Israelin kansa oli ollut valmis syyttämään Moosesta vaikeuksistaan, mutta nyt he eivät enää epäilleet hänen toimineen ylpeydestä, kunnianhimosta tai itsekkyydestä. Luottavaisina he kuuntelivat hänen puhettaan. Mooses esitti uskollisesti heidän virheensä ja heidän isiensä rikkomukset. Heidän pitkällinen erämaanvaelluksensa oli herättänyt heissä usein kärsimättömyyttä ja kapinamieltä, mutta Herraa ei tästä Kanaaniin pääsyn pitkistymisestä käynyt syyttäminen; hän suri yhtä paljon kuin hekin sitä, ettei voinut luovuttaa Luvattua maata heti heidän omistukseensa ja siten näyttää kaikille kansoille, miten voimallisesti Herra oli vapauttanut kansansa. He eivät luottaneet Jumalaan vaan olivat ylpeitä ja epäuskoisia, ja se oli estänyt heitä pääsemästä Kanaaniin. He eivät mitenkään olisi antaneet oikeaa kuvaa kansasta, jonka Jumalana oli Herra, sillä heillä ei ollut hänen puhdasta, hyvää ja hyväntahtoista luonnettaan. Jos heidän isänsä olisivat uskollisesti noudattaneet Jumalan ohjeita ja päätöksiä sekä vaeltaneet hänen säädöstensä mukaisesti, he olisivat jo ajat sitten saaneet asettua Kanaaniin hyvinvoivana, pyhänä ja onnellisena kansana. Heidän ihanaan maahan pääsytään viipyminen tuotti häpeää Jumalalle ja alensi hänen arvoaan ympärillä olevien kansojen silmissä.

Mooses ymmärsi Jumalan lain luonteen ja arvon, ja hän vakuutti kansalle, ettei millään muulla kansalla ollut niin viisaita, vanhurskaita ja armollisia lakeja, kuin heprealaisille oli annettu. Hän sanoi: »Katso, minä olen opettanut teille käskyt ja säädökset, niinkuin Herra, minun Jumalani, on minua käsenyt, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne. Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa.»

Mooses muistutti heille, »mitä tapah-tui sinä päivänä, jona seisoi Herran, sinun Jumalasi, edessä Hoorebilla». Ja hän esitti kansalle haasteenomaisen vetoomuksen: »Onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat sitä niin lähellä, kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä niin usein kuin me häntä rukoilemme? Ja onko toista suurta kansaa, jolla on niin vanhurskaat käskyt ja säädökset, kuin on koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä teille annan?» Tuo Israelille esitetty haaste voitaisiin nykyään toistaa. Lait, jotka Jumala antoi muinaiselle kansalleen, olivat viisaampia, parempia ja ihmisystävällisempiä kuin maan kehittyneimpienkin kansojen lait. Kansojen laeissa havaitaan uudistumattoman sydämen heikkouksien ja intohimojen merkkejä, mutta Jumalan laissa on jumalallisuuden leima.

»Onhan Herra ottanut teidät ja vienyt pois rautapätsistä», Mooses jatkoi, »että teistä tulisi hänen perintökansansa.» Ja heille kuvailtiin sitten tuota maata, johon he pian pääsisivät ja jonka he saisivat pitää, jos noudattaisivat Jumalan lakia. Ja miten tämä kuvaus liikuttikaan koko kansaa sen muistaessa, ettei hän, joka niin loistavasti kuvaili tuon ihanan maan siunauksia, päässytäkään heidän syntinsä tähden osallistumaan kansansa perintöosasta:

»Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan», joka »ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te olette lähteneet ja jota sinä, siemenesi siihen kylvettyäsi, jalalla polkien kastelit niinkuin vihannestarhaa. Vaan se maa, jota te menette omaksenne ottamaan, on maa, jossa on vuoria ja laaksoja ja joka juo vettä taivaan sateesta.» Herra vie teidät »laaksoissa ja vuorilla vuotavien purojen, lähteiden ja syvien vesien maahan, nisun ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattio-menapuun maahan, jalostetun öljypuun ja hunajan maahan, maahan, jossa sinun ei tarvitse puutteessa leipääsi syödä eikä mitään puutetta nähdä, maahan, jonka kivet ovat rautaa ja jonka vuorista voit louhia vaskea.» Se on »maa, josta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolen ja jota Herran, sinun Jumalasi, silmät aina katsovat, vuoden alusta sen loppuun saakka» (5 Moos. 8: 7-9; 11:10-12).

[67]

»Kun Herra, sinun Jumalasi, on vienyt sinut siihen maahan, jonka hän isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle - suuret ja kauniit kaupungit, joita sinä et ole rakentanut, ja talot, täynnä kaikkea hyvää, joita sinä et ole täyttänyt, ja kallioon hakatut vesisäiliöt, joita sinä et ole hakannut,

viinitarhat ja öljypuut, joita sinä et ole istuttanut - ja kun sinä olet syönyt ja olet ravittu, niin varo, ettet unhota Herraa.» »Niin varokaa, ettette unhota Herran, teidän Jumalanne, liittoa. - -Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kuluttava tuli, kiivas Jumala.» Jos »teette sitä, mikä on paha Herran — silmissä», jatkoi Mooses, »teidät äkkiä hävitetään siitä maasta, johon te menette Jordanin yli ottamaan sen omaksenne.»

Kerrattuaan julkisesti lain Mooses kirjoitti muistiin kaikki Jumalalta saamansa lait, säädökset ja rangaistukset sekä kaikki uhrijärjestelmää koskevat asetukset. Kaikki nämä sisältävä kirja annettiin sitten asianomaisten vir-kailijoiden hoitoon ja pantiin turvasäilöön arkin viereen. Mutta Mooses pelkäsi yhä, että kansa luopuisi Jumalasta. Aivan vavahduttavan ylevästi hän esitti heille, mitä siunauksia he saisivat kuuliaisuuden ehdolla ja mitä kirouksia rikkomukset aiheuttaisivat:

»Jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja pidät tarkoin kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan», niin »siunattu olet sinä kaupungissa ja siunattu olet kedolla. Siunattu on sinun kohtusi hedelmä ja maasi hedelmä ja sinun karjasi hedelmä. - Siunattu on sinun korisi ja sinun takinakaukalosi. Siunattu olet tullessasi ja siunattu olet lähtiessäsi. Herra antaa sinun voittaa vihollisesi, jotka nousevat sinua vastaan. — Herra käskää siunauksen seurata sinua jyvääitoissasi ja kaikessa, mihin ryhdyt. —

»Mutta jos sinä et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä tarkoin pidä kaikkia hänen käskyjäänsä ja säädöksiäänsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi. Ja sinä tulet kauhistukseksi, sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille niille kansoille, joiden keskuuteen Herra sinut kuljettaa. — Ja Herra hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan maan äärestä toiseen, ja sinä palvelet siellä muita jumalia, joita sinä et tunne ja joita sinun isäsi eivät tunteneet, puuta ja kiveä. Ja niiden kansojen seassa sinä et saa rauhaa, eikä jalkasi löydä lepopaikkaa. Herra antaa sinulle siellä vapisevan sydämen, rauenneet silmät ja nääntyvän sielun. Ja sinun elämäsi näyttää sinusta olevan hiuskarvan varassa, yöt ja päivät sinä olet pelon vallassa etkä ole varma hengestäsi. Aamulla sinä sanot: 'Jospa olisi ilta!' ja illalla sanot: 'Jospa olisi aamu!' - sellaista pelkoa sinä tunnet sydämässäsi, ja sellaisia näkyjä sinä näet silmissäsi.»

Hengen innoittamana Mooses saattoi katsella kauas tulevaisuuteen ja kuvailla, miten kauhealla tavalla Israel lopulta kukistettaisiin kansakuntana ja miten Rooman sotajoukot hävittäisivät Jerusalemin: »Herra nostaa sinua vastaan kaukaisen kansan, joka tulee maan äärestä lentäen niinkuin kotka, kansan, jonka kieltä sinä et ymmärrä; tuimakatseisen kansan, joka ei armahda vanhaa eikä sääli nuorta.»

Edelleen Mooses kuvaili elävästi maan täydellistä hävittämistä ja kansan hirvittäviä kärsimyksiä Tiituksen sotaväenosastojen piirittäessä Jerusalemiä: »Se syö sinun karjasi hedelmän ja maasi hedelmän, kunnes sinä tuhoudut.— Ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, kunnes korkeat ja lujat muurisi, joihin sinä luotit, kukistuvat kaikkialla maassasi. — Siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon sinun vihollisesi saattaa sinut, sinä syöt oman kohtusi hedelmän, syöt poikiesi ja tyttäriesi lihaa, jotka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut. — Hempeästi ja hekumallisesti elänyt nainen sinun keskuudessasi, joka hekumassaan ja hempeydessään ei edes yrittänyt laskea jalkaansa maahan, katselee silloin karsaasti miestä, joka hänen sylissä on, ja poikaansa ja tytärtänsä, eikä suo heille — lapsia, joita hän synnyttää, sillä kaiken muun puutteessa syö hän ne salaa itse siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut sinun porteissasi.»

Mooses päätti puheensa vaikuttavasti: »Minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että minä olen pannut sinun eteesi elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen. Niin valitse siis elämä, että sinä ja sinun jälkeläisesi eläisitte. Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kuule hänen ääntänsä ja riipu hänessä kiinni, sillä siinä on sinun elämäsi ja pitkä ikäsi, ja niin sinä saat asua siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut heille antaa» (5 Moos. 30:19, 20).

Painaakseen nämä totuudet vielä syvemmin kaikkien mieleen Mooses puki ne pyhään runoasuun. Tämä laulu ei ollut pelkästään historiallinen vaan myös profeetallinen. Se kertoi, miten ihmeellisesti Jumala johdatteli kansaansa menneisyydessä, mutta kuvaili myös tulevaisuuden suuria tapahtumia ja uskollisten lopullista voittoa Kristuksen tullessa toisen kerran voimassaan ja kirkkaudessaan. Kansaa kehoitettiin painamaan mieleensä tämä runo- pukuinen historia ja opettamaan sitä lapsilleen ja lastensa lapsille. Sitä piti laulaa seurakunnan jumalanpalveluksissa ja kansan suorittaessa ar-

kisia askareitaan. Vanhempien velvollisuutena oli painaa nämä sanat lastensa vas-taanottavaan mieleen niin syväälle, etteivät ne koskaan unohtuisi.

Koska israelilaisten oli määrä erikoisessa mielessä toimia Jumalan lain varjelijoina ja säilyttäjinä, sen käskyjen merkitystä ja sen noudattamisen tärkeyttä oli nimenomaan korostettava heille ja heidän välityksellään heidän lapsilleen ja lastenlapsilleen. Herra antoi säädöksistään seuraavan käskyn: »Teroita niitä lastesi mieleen ja puhu niistä kotona istuessasi. - Ja kirjoita ne talosi pihtipieliin ja portteihisi.»

Kun heidän lapsensa kysyisivät tulevina aikoina: »Mitä merkitsevät ne todistukset, säädökset ja oikeudet, jotka Herra, meidän Jumalamme, on teille antanut?» vanhempien olisi kerrottava, miten armollisesti Jumala oli kohdellut heitä - miten Herra oli vapauttanut heidät, jotta he noudattaisivat hänen lakiaan - ja vastattava heille: »Herra käski meidän pitää kaikki nämä säädökset ja peljätä Herraa, meidän Jumalaamme, että me aina menestyisimme ja hän pitäisi meitä elossa, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut. Ja se on koitua meille vanhurskaudeksi, että tarkoin noudatamme kaikkia näitä käskyjä Herran, meidän Jumalamme, edessä, niinkuin hän on meitä käsenyt.»

Luku 8—Mooseksen kuolema

Kaikissa kansaansa koskevissa toimenpiteissään Jumala yhdisti rakkautensa ja armonsa ilmaisuihin selviä todisteita ehdottomasta ja puolueettomasta oikeamielisyydestään. Siitä on heprealaiskansan historia hyvänä esimerkkinä. Jumala oli suonut suuria siunauksia Israelille. Miten liikuttavasti kuvaillaan hänen hellää rakkauttaan sitä kohtaan: »Niinkuin kotka kiihoittaa pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, niin hän levitti siipensä, otti hänet ja kantoi häntä sulillansa. Herra yksin johdatti häntä.» Ja kuitenkin heitä rangaistiin rikkomuksista sekä nopeasti että anka-rasti!

Jumala on ilmaissut äärettömän rakkautensa lahjoittamalla ainokaisen Poikansa kadotetun ihmissuvun lunastukseksi. Kristus tuli maan päälle ilmaistakseen ihmisille Isänsä luonteen, ja hänen elämänsä oli täynnä jumalallisen hellyyden ja säälin tekoja. Ja kuitenkin Kristus itse julistaa: »Kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto» (Matt. 5: 18). Sama ääni, joka niin kärsivällisenä ja rakastavana kutsuu syntistä tulemaan hänen tykönsä saamaan anteeksiannon ja rauhan, on tuomiolla lausuva hänen armonsa hylänneille: »Menkää pois minun tyköäni, te kirotut» (Matt. 25: 41). Kaikkiällä Raamatussa kuvataan Jumalaa paitsi helläksi isäksi myös vanhurskaaksi tuomariksi. Vaikka hän niin mielellään osoit-taakin armoaan ja »antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit», hän »ei kuitenkaan jätä rankaisematta» (2 Moos. 34: 7).

Kansojen suuri Hallitsija oli sanonut, ettei Mooses saanut johtaa Israelin seurakuntaa ihanaan maahan, eikä Jumalan palvelijan harras anomuskaan saanut hänen tuomiotaan peruutetuksi. Mooses tiesi, että hänen oli kuoltava. Kuitenkaan hän ei hetkeksikään lakannut huolehtimasta Israelista. Hän oli uskollisesti koettanut valmistaa seurakuntaa siirtymään luvattuun perintöosaansa. Jumalan käskystä Mooses ja Joosua palasivat ilmestysmajalle pilvenpatsaan tullessa ja jäädessä oven yläpuolelle. Täällä kansa juhmallisesti uskottiin Joosuan johtoon. Mooseksen toiminta Israelin johtajana oli päättynyt.

Mutta itsensä unohtaen hän yhä ajatteli kansaansa. Kokoontuneen joukon edessä Mooses lausui Jumalan nimessä seuraajalleen nämä pyhästi rohkaisevat sanat: »Ole luja ja rohkea, sillä sinä viet israelilaiset siihen maahan, jonka minä valalla vannon olen heille luvannut, ja minä olen sinun kanssasi.» Sitten hän kääntyi kansan vanhinten ja virkailijoiden puoleen ja kehotti heitä vakavasti noudattamaan tarkoin niitä opetuksia, joita hän oli Jumalalta saatuina välittänyt heille.

Katsellessaan tuota vanhaa miestä, joka niin pian otettaisiin pois, kansa arvosti uudella ja syvemmällä tavalla hänen isällistä hellyyttään, viisaita neuvojaan ja väsymätöntä uurastustaan. Miten usein Mooses olikaan rukoillut Jumalaa päästämään heidät niistä rangaistuksista, jotka heidän syntiensä tähden ansaitusti uhkasivat tuhota heidät! Tunnonvaivat lisäsivät vielä heidän suruaan. Kirvelevin mielin he muistelivat, miten he olivat omilla luonnottomuuksillaan yllyttäneet Moosesta siihen syntiin, jonka vuoksi hänen täytyi kuolla.

Jos heidän rakas johtajansa vain olisi saanut jatkaa elämäänsä ja työtään, ei mikään muu mahdollinen rangaistus olisi koskenut Israeliin niin kipeästi kuin hänen pois ottamisensa. Jumalan tarkoitus oli saattaa heidät tuntemaan, että heidän oli syytä säästää tulevaa johtajansa niiltä koettelemuksilta, joilla he olivat rasittaneet Mooseksen elämää. Jumala puhuttelee kansaansa ensin suomillaan siunauksilla, ja kun niitä ei arvosteta, hän puhuttelee sitä ottamalla siunauksensa pois, jotta se näkisi syntinsä ja palaisi hänen tykönsä ehyin mielin.

Vielä samana päivänä Herra käski Moosesta: »Nouse tänne - Nebon vuorelle — ja katsele Kanaanin maata, jonka minä annan israelilaisten omaksi. Ja sinä kuolet sillä vuorella, jolle nouset, ja tulet otetuksi heimosi tykö.» Mooses oli usein lähtenyt Herran kutsamana leiristä tapaamaan häntä, mutta nyt hänen oli lähteminen uudelle ja salaperäiselle asialle. Hänen oli käytävä luovuttamaan elämänsä Luojansa käsiin. Mooses tiesi, että hänen oli kuoltava yksinään; kukaan mainen ystävä ei saisi palvella häntä hänen viime hetkinään. Se, mikä häntä odotti, oli niin salaperäistä ja kammottavaa, että hän mielessään kavahti sitä. Ankarimmalta koetukselta tuntui hänen eronsa kansasta, jota hän oli hoivannut ja rakastanut - kansasta, johon hän oli niin kauan liittännyt kaiken harrastuksensa ja elämänsä. Mutta hän oli oppinut luottamaan Jumalaan, ja mi-

tään kyselemättä hän uskoi itsensä ja kansansa hänen rakkautensa ja armonsa huomaan.

Viimeistä kertaa Mooses oli mukana kansansa kokouksessa. Hänen yllään oli jälleen Jumalan Henki, ja niin hän ylevin ja liikuttavin sanoin siunasi erikseen jokaisen heimon ja esitti lopuksi yhteissiu-
nauksen heille kaikille:

»Ei kukaan ole niinkuin
Jesurunin Jumala,
joka kulkee taivasten yli
sinun apunasi
ja korkeudessaan
pilvien päällitse.

[72]

Sinun turvasi
on ikiaikojen Jumala,
sinua kannattavat
iankaikkiset käsivarret.
Hän karkoitti viholliset
sinun tieltäsi,
hän sanoi: 'Hävitä!'
Näin Israel asuu turvassa,
Jaakobin lähde erillänsä
viljan ja viinin maassa,
jonka taivaskin
tiukkuu kastetta.
Autuas olet sinä, Israel;
kuka on sinun vertaisesi!
Sinä olet kansa,
jota Herra auttaa,
hän, joka on sinun kiipesi
ja suojasi.»

5 Moos. 33:
26-29.

Pisgan huipulla

Mooses erkani joukosta ja lähti hiljaisena ja yksikseen nousemaan vuoren rinnettä. Hän kiipesi »Nebon vuorelle, Pisgan hui-

pulle». Tuolla yksinäisellä huipulla hän seiso i silmäillen hämärtymättömin katsein eteensä avautuvaa maisemaa. Kaukana lännessä sinertivät Suuren meren vedet. Pohjoisessa erottui Hermonin vuori taivaanrantaan vasten. Idässä aukeni Mooabin tasanko ja sen takana Baasan, Israelin voiton näyttämö. Ja etelän etäisyyksiin ulottui erämaa, jossa he niin kauan olivat vaeltaneet.

Jäätyään yksikseen Mooses kertaili elämänsä vaihtelevia kohaaloita ja vaikeuksia aina siitä lähtien, kun hän hylkäsi hovin ja Egyptin tulevan hallitsijan arvoasemat liittyäkseen Jumalan valittuun kansaan. Hän muisteli niitä pitkiä vuosia, jolloin hän pai mensi Jetron laumoj a erämaassa. Enkelin ilmestymistä palavassa pensaassa ja omaa kutsumistaan Israelin vapauttajaksi. Hänen mieleensä palautui jälleen kuva niistä mahtavista ihmeteoista, joilla Jumala auttoi valittua kansaansa, ja hänen pitkämielinen armonsa kaikkina heidän vaelluksensa ja napinoimisensa vuosina. Kaikista Jumalan toimenpiteistä ja hänen omista rukouksistaan ja ponnisteluistaan huolimatta Egyptistä lähteneestä aikuisten suuresta joukosta vain kaksi oli havaittu niin uskollisiksi, että he saattoivat päästä Luvattuun maahan. Arvioidessaan työnsä tuloksia Mooseksesta tuntui, kuin hänen koetusten ja uhrausten täyteinen elämänsä olisi kulunut miltei hukkaan.

Hän ei kuitenkaan pahoitellut kokemiaan rasituksia. Hän tiesi Jumalan itse valinneen hänet tehtävänsä. Kun hänet ensin kutsuttiin vapauttamaan Israel orjuudesta, hän kavahti vastuuta. Mutta kerran ryhdyttyään työhön hän ei ollut koskaan väistänyt vaikeuksia. Hän ei ollut suostunut siihen silloinkaan, kun Herra olisi halunnut vapauttaa hänet vastuusta ja tuhota kapinoivan Israelin. Joskin hän oli ollut kovissa koettelemuksissa, hän oli saanut kokea myös Jumalan erityistä suosiota. Hän oli saanut arvokkaan lisän kokemukseensa erämaanvaelluksen aikana katsellessaan Jumalan voiman ja kirkkauden ilmauksia ja pysyessään hänen rakkautensa yhteydessä. Ja hän katsoi valinneensa viisaasti, kun otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa.

Kertaillessaan kokemuksiaan Jumalan kansan johtajana hän huomasi yhden väärän teon rumentavan mainettaan. Jos tuo rikkomus saataisiin pyyhityksi pois, hänen ei mielestään tarvitsisi kavahtaa kuolemaa. Hän oli kuitenkin varma siitä, ettei Jumala vaatinut muuta

kuin katumusta ja uskoa luvattuun Uhriin, ja niin Mooses jälleen tunnusti syntinsä ja anoi anteeksiantoa Jeesuksen nimessä.

Näky Luvatusta maasta

Ja nyt hänelle näytettiin yleiskatsaus Luvatusta maasta. Hänen eteensä levitettiin jokainen osa tuosta maasta, ei kaukaisen utuisena ja epäselvänä vaan kirkkaan selväpiirteisenä ja kauniina ihastellen katseltavaksi. Tässä katsauksessa hänelle ei näytetty sitä sellaisena kuin se silloin oli vaan sellaisena, miksi se tulisi Jumalan siunaamana Israelin omistuksessa. Hän näytti katselevan toista Eedeniä. Siellä näkyi Libanonin setrien peittämiä vuoria, harmaita kukkuloita oliiveineen ja tuoksuville viinitarhoineen, vehreitä ja rehevän viljavia lakeuksia kukkaloistoinen, tropiikin palmuja, lainehtivia vehnä ja ohrahalmeita, aurinkoisia laaksoja solisevine puroineen ja linnunlauluineen, uljaita kaupunkeja ja kauniita puutarhoja, »merthen rikkauden» käsittäviä sisävesiä, lai-duntavia laumoja kukkulan rinteillä ja kalliomaastossakin villimehiläisten keräämiä herkkuja. Juuri sellaisen maan Mooses oli Jumalan Hengen innoittamana kuvaillut Israelille. Se oli Herran siunaama »kalleimmalla kasteella, joka tulee taivaasta, kalleimmalla, mikä tulee syvyydestä alhaalta, kalleimmalla, minkä aurinko antaa, - kalleimmalla, mikä tulee ikuisen vuorten huipuilta, - kalleimmalla, minkä maa kasvaa, ja kaikella, mitä siinä on.»

Mooses näki valitun kansan asettuneena Kanaaniin, jokaisen heimon omalla alueellaan. Hän sai nähdä, miten heidän kävisi Luvattuun maahan siirtymisen jälkeen; hänelle esitettiin heidän lupumuksensa pitkälinen ja surullinen kehitys ja sen rangaistus. Hän näki heidät syntiensä vuoksi hajotettuina pakanain keskuuteen, Israelin kunniansa menettäneenä, sen kauniin kaupungin raunioina ja sen kansan pakkosiirtolaisina vieraissa maissa. Sitten hän näki heidät palanneina isiensä maahan ja lopulta Rooman valtaan alistettuina.

Hänen sallittiin seurata ajan virran juoksua ja katsella Vapah-tajamme ensimmäistä tulemusta. Hän näki Jeesuksen Beetlehemin lapsena. Hän kuuli enkelijoukon puhkeavan riemulauluin julistamaan kunniaa Jumalalle ja maahan rauhaa. Hän tähyili taivaalla loistavaa tähteä, joka johti Idän tietäjiä Jeesuksen luo, ja kirkas valo tulvahti hänen mieleensä, kun hän muisti nämä profeetalliset sanat:

»Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka kohoaa Israelista» (4 Moos. 24: 17). Hän tarkkaili, miten Kristus eli vaatimattomasti Nasaretissa, suoritti rakastavaa, myötätuntoista ja parantavaa palveluaan ja joutui ylpeän, epäuskoisen kansan hylkäämäksi. Hämmästyneenä hän kuunteli heidän kerskuvaa Jumalan lain ylistystään, ja kuitenkin hän näki heidän halveksien hylkäävän hänet, jonka toimesta laki annettiin. Hän näki, miten Jeesus Öljymäellä jätti itkien jäähyväiset rakastamalleen kaupungille. Kun Mooses katseli tuon kansan lopullista hylkäämistä, joka oli saanut niin runsaita taivaan siunauksia - tuon kansan, jonka puolesta hän oli uurastanut, rukoillut ja uhrannut ja jonka hyväksi hän olisi suonut oman nimensä tulevan poistetuksi elämän kirjasta; kun hän kuunteli noita pelottavia sanoja: »Katso, teidän huoneenne on jäävä hyljättyksi» (Matt. 23: 38), hänen sydäntään ahdisti, ja katkerat kyynelät kirposivat hänen silmistään myötätunnosta surevaa Jumalan Poikaa kohtaan. Hän seurasi Vapahtajaa Getsemaneen ja näki tuskien puutarhan, kavaltamisen, pilkan ja pieksennän, ja lopulta ristiinnaulitsemisen. Mooses näki, että samoin kuin hän ylensi käärmeen erämaassa oli Jumalan Poikakin ylennettävä, »ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3:16). Murhe, harmi ja kauhu täyttivät Mooseksen mielen hänen katsellessaan juutalaisten tekopyhyyttä ja saatanallista vihaa Lunastajaansa, tuota väkevää Enkeliä kohtaan, joka oli käynyt heidän isiensä edellä. Hän kuuli Kristuksen tuskaisen huudon: »Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?» (Mark. 15: 34). Hän näki Jeesuksen lepäävän Joosefin uudessa haudassa. Maailma näytti peittyvän täydellisen epätoivon synkkyyteen. Mutta katsoessaan uudestaan hän näki Kristuksen tulevan haudasta esiin voittajana ja kohoavan taivaaseen palvovien enkelien saatossa ja vieden vankeja mukanaan. Hän näki loistoisat portit avoinna vastaanottamaan Vapahtajaa ja taivaan joukkojen lausuvan voitonvirsillään Päällikkönsä tervetulleeksi. Ja siellä Moosekselle ilmoitettiin, että hän saisi olla avustamassa Vapahtajaa ja avata hänelle ikuiset portit. Hänen katsellessaan tätä kaikkea pyhäloiste väikkyi hänen kasvoillaan. Miten vähäisiltä näyttivätkään hänen elämänsä koetukset ja uhraukset verrattuina Jumalan Pojan vastaaviin kokemuksiin! Ja miten keveiltä ne tuntuivatkaan »iankaikkisen ja määrättömän kirkkauden» rinnalla! (2 Kor. 4:17). Hän

[74]

[75]

iloitsi siitä, että hänen oli sallittu edes jossakin määrin olla osallinen Kris-tuksen kärsimyksistä.

Mooses katseli Jeesuksen opetuslapsia näiden lähtiessä julistamaan hänen evankeliumiaan maailmalle. Hän näki, että vaikka Israelin kansa »lihan mukaan» ei ollutkaan täyttänyt Jumalalta saamaansa korkeaa kutsumusta eikä epäuskonsa tähden tullutkaan maailman valoksi ja vaikka he olivat väheksyneet Jumalan armoa ja menettäneet hänen valitulle kansalle kuuluvat siunauksensa, Jumala ei kuitenkaan ollut hylännyt Aabrahamin siementä. Hän tulisi vielä täyttämään kaiken sen, minkä oli aikonut suorittaa Israelin välityksellä. Kaikkia, jotka Kristuksen kautta tulisivat uskon lapsiksi, pidettäisiin Aabrahamin siemenenä, ja he olisivat liiton lupauksen perillisiä. Aabrahamin tavoin heidät kutsuttaisiin tallettamaan ja julistamaan Jumalan lakia ja hänen Poikansa evankeliumia. Mooses näki evankeliumin valon loistavan Jeesuksen opetuslasten välityksellä kansalle, »joka pimeydessä istui» (Matt. 4: 16), ja tuhansien käyvän pakanamaista sen nousun kirkkautta kohti. Ja katsellessaan hän iloitsi Israelin kasvusta ja menestyksestä.

[76] Ja nyt hän sai siirtyä katselemaan toista näkyä. Hänelle oli näytetty, miten saatana sai juutalaiset hylkäämään Kristuksen, vaikka tunnustivatkin kunnioittavansa hänen Isänsä lakia. Nyt hän näki kristillisen maailman samanlaisen petoksen vallassa. Se tunnusti vastaanottavansa Kristuksen ja kuitenkin hylkäsi Jumalan lain. Hän oli kuullut, miten papit ja vanhimmat kiihkoissaan huusivat: »Vie pois tämä!» »Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!» Ja nyt hän kuuli kristityiksi tunnustautuvien opettajien huutavan: »Viekää pois laki!» Hän näki sapatin poljettuna jalkoihin ja väärän säännöksen asetetun sen tilalle. Jälleen Mooses hämmästyi ja kauhistui. Miten saattoivat ne, jotka uskoivat Kristukseen, hylätä lain, jonka tämä oli omalla äänellään julistanut pyhäältä vuorelta? Miten voi kukaan Jumalaa pelkäävä syrjäyttää lain, joka on hänen hallituksensa perustus taivaassa ja maan päällä? Iloiten hän huomasi muutamien uskollisten yhä kunnioittavan ja korottavan Jumalan lakia. Hän näki, miten maalliset vallat viimeistä kertaa suurin ponnistuksin koettivat tuhota ne, jotka noudattivat Jumalan lakia. Hän loi katseensa siihen aikaan, jolloin Jumala on nouseva rankaisemaan maan asukkaita heidän jumalattomuudestaan ja samalla varjeleva ja kätkevä suojaansa vihansa päiviksi ne, jotka ovat pelänneet hänen nimeään. Hän kuuli, miten

Jumala pyhästä asuinsijastaan taivasten ja maan järkkyyssä julistaa rauhan liiton niiden kanssa, jotka ovat pitäneet hänen lakinsa. Hän näki Kristuksen loisteliaan toisen tulemisen, vanhurskaat kuolleet herätettyinä kuolemattomaan elämään sekä elävät pyhät muutettuina kuolemaa näkemät tä ja nousemassa heidän kanssaan ilolaulujen kaikuessa kohti Jumalan kaupunkia.

Vielä annettiin hänen katseltavakseen näky maasta, josta kirous oli poistettu. Se oli viehättävämpi kuin kaunis Luvattu maa, jota hän juuri oli katselemassa. Siellä ei ole mitään syntiä, eikä kuoleamalla ole sinne pääsyä. Sieltä kan-sojen pelastetut löytävät ikuisen kotinsa. Sanomattoman riemullisena Mooses katselee tuota näkyä - ihanaa vapautusta, joka ylittää hänen rohkeimmatkin toiveensa. Maallisen vaelluksensa jälkeen Jumalan Israel on lopulta päässyt ihanaan maahan.

Mooseksen kuolema ja ylösnousemus

Näky häipyi pois, ja hänen katseensa kohtasi taas hänen eteensä avautuvan Kanaanin maan. Sitten hän uupuneen soturin tavoin laskeutui lepoon. »Ja Herran palvelija Mooses kuoli siellä Mooabin maassa, Herran sanan mukaan. Ja hän hautasi hänet laaksoon Mooabin maahan, vastapäätä Beet-Peoria, mutta ei kukaan ole saanut tietää hänen hautaansa tähän päi-vään asti.» Monet, jotka Mooseksen eläessä olivat olleet haluttomia noudattamaan hänen ohjeitaan, olisivat eksyneet palvomaan hänen ruumistaan, jos olisivat tienneet mihin se oli haudattu. Siksi se salattiin ihmisiltä. Mutta Jumalan enkelit kätkivät hänen uskollisen palvelijansa ruumiin ja vartioivat hänen yksinäistä hautaansa.

»Mutta Israelista ei enää noussut yhtäkään sellaista profeettaa kuin Mooses, jonka kanssa Herra seurusteli kasvoista kasvoihin; ei ketään, joka olisi tehnyt sellaisia tunnustekoja ja ihmeitä, kuin hän Herran lähettämänä teki, — jolla olisi ollut niin väkevä käsi ja joka olisi tehnyt niin suuria, peljättäviä tekoja, kuin hän teki koko Israelin silmien edessä.»

[77]

Ellei Mooseksen elämää olisi tahrannut tuo synti, joka esti Kaadeksessa häntä antamasta Jumalalle kunniaa veden saamisesta vuotamaan kalliosta, hän olisi päässyt Luvattuun maahan ja muutettuna taivaaseen kuolemaa maistamatta. Hän ei kuitenkaan jäänyt pitkäksi

aikaa hautaansa. Niiden enkelien kanssa, jotka olivat haudanneet Mooseksen, Kristus itse laskeutui taivaasta kutsumaan esiin nukkuvan pyhänsä. Saatana oli iloinnut menestyksestään saatuaan Mooseksen tekemään syntiä Jumalaa vastaan, jolloin hän joutui kuoleman valtaan. Suuri vastustaja selitti, että jumalallinen tuomio - »Maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman» (1 Moos. 3: 19) - antoi kuolleet hänen omikseen. Haudan valtaa ei siihen mennessä ollut murrettu, ja hän väitti kaikkien haudoissa lepäävien olevan hänen vankejaan, joita hän ei koskaan päästäisi synkstä vankilastaan.

Kristus tuli nyt ensi kertaa herättämään kuollutta eloon. Kun elämän Ruhtinas loistavien olentojen seurassa lähestyi hautaa, saatana oli huolissaan valta-asemastaan. Hän aikoi pahojen enkeliensä kanssa torjua tämän tunkeutumisen alueelle, jota hän väitti omakseen. Hän kerskui Jumalan palvelijan joutuneen hänen vangikseen. Hän julisti, ettei Mooseskaan ollut pystynyt pitämään Jumalan lakia vaan oli ottanut itselleen kunnian, joka kuului Herralle, langennut juuri samaan syn-tiin, jonka johdosta saatana oli karkotettu taivaasta, ja joutunut tämän rikkomuksensa tähden saatanan valtaan. Pääpettäjä toisti ne syytökset, jotka hän alun perin oli esittänyt taivaallista hallintoa vastaan, ja väitti jälleen, että Jumala oli epäoikeudenmukainen häntä kohtaan.

Kristus ei alentunut keskustelemaan saatanan kanssa. Hän olisi voinut esittää tätä vastaan sen, miten paljon pahaa hän oli petok-sillaan aiheuttanut taivaassa syösten suuren joukon sen asukkaista perikatoon. Hän olisi voinut viitata tämän Eedenissä esittämiin valheisiin, jotka saivat Aadamin lankeamaan syntiin ja saattoivat koko ihmissuvun kuoleman alaiseksi. Hän olisi voinut muistuttaa saatanalta siitäkkin, että tämä itse oli kiusannut Israelia napolisemaan ja kapinoimaan ja että tämä oli kuluttanut loppuun heidän johtajansa pitkämielisen kärsivällisyyden, niin että hän heikkona hetkenään oli yllätynyt tekemään sen synnin, jonka johdosta hän oli joutunut kuoleman valtaan. Mutta Kristus siirsi kaiken Isälleen sanomalla: »Rangaiskoon sinua Herra!» (Jujud. 9). Vapahtaja ei ruvennut väittelemään vastustajansa kanssa, vaan ryhtyi siinä samassa murtamaan langenneen vihollisen valtaa käyden herättämään kuollutta eloon.

[78]

Tämä osoitti, ettei saatana voinut kiistää Jumalan Pojan valta-ase-maa. Tämä varmisti ylösousemuksen ai niaaksi. Saalis riistettiin saatanalta; vanhurskaat kuolleet heräisivät jälleen eloon.

Synnin tähden Mooses oli joutunut saatanan valtaan. Omilla ansioillaan hän ei pystynyt vapautumaan laillisesta kuoleman vankeudestaan, mutta Lunastajan nimen turvin hänet herätettiin kuolemattomaan elämään. Mooses tuli esiin haudasta kirkastettuna ja kohosi Vapauttajansa kanssa Jumalan kaupunkiin.

Vasta Kristuksen uhrissa tuli Jumalan oikeus ja rakkaus selvemmin ilmi kuin siinä, miten hän kohteli Moosesta. Jumala ei päästänyt Moosesta Kanaaniin, koska halusi antaa opetuksen, jota ei koskaan pitäisi unohtaa: että hän vaatii ehdotonta kuuliaisuutta ja että ihmisten tulisi varoa ottamasta itselleen sitä kunniaa, joka kuuluu heidän Luojalleen. Kun Mooses anoi osallisuutta Israelin perintöosaan, Jumala ei suostunut hänen rukoukseensa, mutta hän ei myöskään unohtanut eikä hylännyt palvelijaansa. Taivaan Jumala ymmärsi, mitä kärsimyksiä Mooses oli joutunut kokemaan. Hän oli havainnut jokaisen uskollisen palvelusteen noina pitkinä taistelun ja koetusten vuosina. Pisgan huipulta Jumala kutsui Mooseksen perintöosaansa, joka oli maallista Kanaania äärettömän paljon ihanampi.

Kirkastusvuorella Mooses oli Elian vierellä, joka oli elävänä muutettu kuolemattomuuteen. Isä lähetti heidät tuomaan valoa ja kirkkautta Pojalleen. Ja niin täytyi lopulta Mooseksen rukous, jonka hän esitti niin monia vuosisatoja aikaisemmin. Hän seisoi »ihanalla vuorella, keskellä kansansa perintöosaa» todistamassa hänestä, johon keskittyivät kaikki Israelille annetut lupaukset Tällainen on viimeinen kuolevais ten katseltavaksi suotu näkymä sen miehen vaiheista, jota taivas niin suuresti kunnioitti.

Mooses esikuvasi Kristusta. Hän itse oli julistanut Israelille: »Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi, herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni; häntä kuulkaa» (5 Moos. 18: 15). Jumala näki tarpeelliseksi kasvattaa Moosesta ahdistusten ja köyhyyden koulussa, ennen kuin tämä saattoi johtaa Israelin joukot maanpäälliseen Kanaaniin. Taivaalliseen Kanaaniin vaeltavalla Jumalan Israelilla on Päällikkö, joka ei tarvinnut mitään inhimillistä opetusta pystyäkseen toimimaan jumalallisena johtajana, mutta silti hän tuli täydelliseksi kärsimysten kautta. Ja »sentähden, että hän itse on kärsinyt ja ollut kiusattu, voi hän kiusattuja auttaa» (Hebr. 2: 10, 18). Lunastajassamme ei ilmennyt mitään inhimillistä heikkoutta eikä epätäydellisyyttä. Kuitenkin hän kuoli valmistaakseen meille pääsyn Luvattuun maahan.

»Ja Mooses tosin oli palvelijana uskollinen koko hänen huoneessansa’, todistukseksi siitä, mikä vastedes piti sanottaman, mutta Kristus on uskollinen Poikana, hänen huoneensa haltijana; ja hänen huoneensa olemme me, jos loppuun asti pidämme vahvana toivon rohkeuden ja kerskauksen» (Hebr. 3: 5, 6).

Luku 9—Jordanin ylitys

[79]

Israelilaiset surivat syvästi pois mennyttä johtajaansa, ja erityisin menoin vietettiin kolmenkymmenen päivän ajan hänen muistojuhliin. Vasta nyt, kun hänet oli otettu pois, he osasivat täysin arvostaa hänen viisaita ohjeitaan, isällistä lempeyttään ja järkkymätöntä uskoaan. Uudella ja entistä syvemmillä arvonannolla he muistelivat arvokkaita opetuksia, joita hän oli antanut heille ollessaan vielä heidän keskuudessaan.

Mooses oli kuollut, mutta vaikutustaan hän ei vienyt mukanaan hautaan. Sen tuli elää jatkuvasti hänen kansansa ajatuksissa. Tuon pyhän ja epäitsekään elämän muistoa vaalittaisiin kauan, ja se muovaishi hiljaa mutta voimallisen vaikuttavasti niidenkin elämää, jotka eivät aikanaan välittäneet kuunnella hänen puheitaan. Samoin kuin laskeva aurinko valaisee vuorenhuiput vielä kauan senkin jälkeen kun se on jo painunut kukkuloiden taakse, levittävät puhtaiden, pyhien ja hyvien yksilöiden työt valoa maailmaan kauan senkin jälkeen kun he itse ovat poistuneet. Heidän työnsä, sanansa ja esimerkinsä elävät ikuisesti. »Vanhurskas säilyy ikuisessa muistossa» (Ps. 112: 6).

Mutta vaikka kansa olikin surun murtama suuren menetyksensä johdosta, se tiesi, ettei Jumala ollut jättänyt sitä yksin. Pilvenpatsas oli edelleen päivisin pyhäkön yllä ja tulenpatsas öisin sen takeena, että Jumala edelleen opastaisi ja auttaisi heitä, jos he vain noudattaisivat hänen käskyjään.

Joosua tunnustettiin nyt Israelin johtajaksi. Hän oli kunnostautunut varsinkin soturina, ja hänen kykynsä ja ansionsa olivat erityisen tarpeellisia hänen kansansa tässä vaiheessa. Hän oli rohkea, päätäväinen, täsmällinen ja lahjomaton. Epäitsekäästi hän piti huolta hoitoonsa uskotuista, ja ennen muuta häntä elähdytti elävä usko Jumalaan. Tällainen oli luonteeltaan mies, jonka Jumala oli valinnut johtamaan Israelin joukot Luvattuun maahan. Erämaanvaelluksen aikana hän oli toiminut Mooseksen lähimpänä käskynhaltijana, ja hiljaisella, vaatimattomalla uskollisuudellaan hän osoittautui lujaksi

[80] silloin, kun toiset horjuivat, ja puolusti voimakkaasti totuutta vaaran aikana. Näin hän todisti olevansa sopiva Mooseksen seuraajaksi jo ennen kuin Jumala varsi- naisesti kutsui hänet tähän tehtävään.

Joosua oli ajatellut edessään olevaa työtä hyvin huolekkaasti ja vailla itseluottamusta, mutta kaiken pelon poisti Jumalan vakuutus: »Niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi; minä en jätä sinua enkä hylkää sinua. — Sinä jaat tälle kansalle perinnöksi sen maan, jonka minä heidän isillensä vannottulla valalla olen luvannut antaa heille.» »Jokaisen paikan, johon te jalkanne astutte, minä annan teille, niinkuin olen Moosekselle puhunut.» Kaukana hämmöttäville Libanonin huipuille asti, Suuren meren rannalle lännessä ja Eufraatin varsille kaukana idässä ulottui maa, jonka he saisivat omakseen.

Tähän lupaukseen liittyi kuitenkin kehoitus: »Ole vain luja ja aivan rohkea ja noudata tarkoin kaikessa sitä lakia, jonka minun palvelijani Mooses on sinulle antanut.» Ja Herra jatkoi: »Älköön tämä lain kirja sinun suustasi poistuko, vaan tutkistele sitä päivät ja yöt.» »Älä poikkeaa siitä oi-kealle äläkä vasemmalle, — sillä silloin sinä onnistut teilläsi ja silloin sinä menestyt.»

Israelilaiset olivat yhä leiriytyneinä Jordanin itäpuolelle. Tämä joki oli ensimmäisenä esteenä heidän lähtiessään valloittamaan Kanaania. »Nouse siis», Jumala oli heti aluksi sanonut Joosualle, »ja mene tämän Jordanin yli, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, jonka minä annan heille.» Mitään ohjeita ei annettu siitä, miten joki oli ylitettävä. Mutta Joosua tiesi Jumalan kyllä auttavan kansaansa selviytymään, käskipä hän mitä tahansa, ja tässä uskossaan tuo peloton johtaja ryhtyi heti järjestelemään liikkeelle lähtöä.

Muutamien kilometrien päässä joen toisella puolen ja aivan heidän leiripaikkansa kohdalla oli iso ja vahvasti linnoitettu Jerikon kaupunki. Tämä kaupunki oli itse asiassa porttina koko maahan ja pelottavana esteenä Israelin ete-nemiselle. Niinpä Joosua lähetti kaksi nuorta miestä vakoilemaan kaupunkia ja saamaan selvyyttä sen väkiluvusta, voimavaroista ja varustusten lujuudesta. Kaupungin asukkaat olivat kauhuissaan ja epäluuloisina aina varuillaan, ja siksi vakoojat joutuivat suureen vaaraan. Heidät otti kuitenkin suojaansa Raahab, jerikolainen nainen, henkensä uhalla. Vastapalvelukseksi he lupasivat suojella häntä kaupungin valtauksen aikana.

Päästyään turvallisesti takaisin omiensa luo vakoojat kertoivat: »Herra on antanut koko maan meidän käsiimme, ja kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon meidän edessämme.» Heille oli sanottu Jerikossa: »Me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Kaislameren vedet teidän tieltänne, kun lähditte Egyptistä, ja mitä teitte niille kahdelle amori-laisten kuninkaalle tuolla puolen Jordanin, Siihonille ja Oogille, jotka te vihitte tuhon omiksi. Kun me sen kuulimme, raukesi meidän sydämemme, eikä kenessäkään ole enää rohkeutta asettua teitä vastaan; sillä Herra, teidän Juma-lanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä.»

Nyt käskettiin tekemään kaikki lähtövalmiiksi. Kansan oli valmistettava mukaansa kolmen päivän eväät, ja sotaväki saatettiin taisteluvälmiuteen. Kaikki olivat valmiit seuraamaan johtajansa suunnitelmia ja vakuuttivat hänelle luottamustaan ja kannatustaan: »Kaiken, minkä olet meidän käskenytt tehdä, me teemme, ja mihin ikinä meidät lähetät, sinne me menemme. Niinkuin me olemme kaikessa totelleet Moosesta, niin me tottelemme sinuakin. Olkoon vain Herra, sinun Jumalasi, sinun kanssasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa.»

[81]

Ja niin kansa siirtyi Sittimin akaasialehdoissa sijainneelta leirialueeltaan alas Jordan-virran reunamille. Kaikki tiesivät kuitenkin, ettei sitä käynyt ylittäminen ilman Jumalan apua. Oli kevät, ja siihen aikaan vuodesta saivat vuorilta sulaneet lumet Jordanin tulvimaan yli äyräittänsä, niin että sitä oli mahdoton ylittää tavallisista kahluupaikoista. Jumala halusikin järjestää Israelin kulun Jordanin yli ihmetekona. Hän kehotti Joosuaa antamaan käskyn, että kansa pyhittäytyisi. Heidän oli hylättävä kaikki syntinsä ja puhdistauduttava kaikesta ulkoisesta liasta, »sillä huomenna», Joosua sanoi, »Herra on tekevä ihmeellisiä tekoja teidän keskuudessanne». »Liitonarkin» oli kuljettava joukon edellä. Se oli Herran läsnäolon merkki, ja kun kansa näkisi, miten papit kantoivat sen paikaltaan, leirin keskeltä, jokea kohti, heidän oli myös lähdettävä liikkeelle ja seurattava sitä. Joosua antoi virran ylityksestä tarkat ohjeet ja sanoi sitten: »Täs-tä saatte tietää, että elävä Jumala on teidän keskellänne ja karkoittaa teidän tieltänne kanaanalaiset; - katso, kaiken maan Herran liitonarkki kulkee teidän edellänne Jordanin poikki.»

Määrättyyn aikaan lähdettiin sitten etenemään. Papit kuljettivat hartioillaan arkkia joukkojen edellä kansan pysytellessä saamiensa ohjeiden mukaan siitä miltei kilometrin välimatkan päässä. Kaikki

seurasivat katseellaan innokkaasti, miten papit laskeutuivat Jordanin rantatöyräältä. He näkivät näiden astelevan pyhää arkkia kantaen vakaasti kohti tulvivan virran ärjyviä kuohuja, kunnes kantajien jalat osuivat veteen. Silloin pysähtyivät tulvavedet yhtäkkiä virran yläjuoksun puolella, ja siitä alaspäin virtasi vesi edelleen jättäen jälkeensä kuivan joenpohjan.

Jumalan käskystä papit etenivät joen uoman keskikohdalle ja jäivät seisomaan siksi aikaa, kun koko kansa oli laskeutunut rantaan ja kulkenut kuivaa myöten virran toiselle puolelle. Näin kaiken Israelin mieleen painui väkevästi se tosiasia, että voima, joka pysäytti Jordanin juoksun, oli sama, joka oli aukaissut Punaisen meren heidän isilleen neljäkymmentä vuotta aikaisemmin. Koko kansan päästyä joen yli kannettiin arkkikin länsirannalle. Kun se oli saatu turvaan, »niin tuskin olivat pappien jalat nousseet kuivalle maalle», kun pysäytettyinä olleet vedet päästettiin jälleen valtoimenaan syöksymään uomaansa ja täyttämään sen raivoisalla tulvallaan.

[82] Tulevien sukupolvien piti saada muisto tästä suuresta ihmeestä. Kun papit vielä seisoivat keskellä joen uomaa, valittiin kustakin heimosta mies, ja he ottivat kukin kiven joen pohjasta pappien seisontakohdalta ja kantoivat ne kaksitoista kiveä länsirannalle. Siellä ne pystytettiin muistomerkeiksi ensimmäiseen leiripaikkaan joen ylityksen jälkeen. Kansan tuli kertoa lapsilleen tästä Jumalan ihmeellisestä avusta, »jotta», kuten Joosua sanoi, »kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herran käsi on väkevä, ja jotta te pelkäisitte Herraa, teidän Jumalaanne, ainiaan».

[83] Tämä ihme vaikutti hyvin merkittävästi sekä heprealaisiin että heidän vihollisiinsa. Se oli Israelille vakuutena Jumalan jatkuvas- ta läsnäolosta ja varjeluksesta - todisteena siitä, että hän toimisi heidän hyväkseen Joosuan väli-tyksellä samoin kuin oli käyttänyt välimiehenään Moosesta. He tar- vitsivat tällaista vakuutusta roh- kaistuakseen, kun he nyt kävivät käsiksi tuon maan valtaamiseen - siihen suunnattomaan tehtävään, joka oli järkyttänyt heidän isäinsä uskoa neljäkymmentä vuotta aikaisemmin. Herra oli sanonut Joo- sualle ennen virran ylitystä: »Tästä päivästä alkaen minä teen sinut suureksi koko Israelin silmissä, jotta he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi.» Ja loppu- tulos vastasi tuota lupausta. »Sinä päivänä Herra teki Joosuan suu- reksi koko Israelin silmissä, ja he pelkäsivät häntä kaikkena hänen

elinaikanansa, niinkuin olivat Moosesta peljänneet.» Jumala ilmaisi näin voimansa Israelin hyväksi myös lisätäkseen ympäristökansojen pelkoa, jota ne tunsivat Israelia kohtaan, sekä helpottaakseen siten kansansa lopullista voittoa. Kun kaikki amorilaisten ja kanaanilaisten kuninkaat saivat kuulla, että Jumala oli pysähdyttänyt Jordanin vedet Israelin lasten edestä, he joutuivat pelon valtaan. Heprealaiset olivat jo kukistaneet Midianin viisi kuningasta, amorilaisten voimakkaan kuninkaan Siihonin ja Baasanin kuninkaan Oogin, ja tulvillaan kuohuvan Jordanin ylitys täytti nyt kaikki lähikansat kauhulla. Kanaanilaiset, koko Israel ja Joosua itsekin olivat saaneet epäämättömän todisteen siitä, että elävä Jumala, taivaan ja maan Kuningas, oli kansansa keskellä ja ettei hän jättäisi heitä pulaan eikä hylkäisi heitä.

[84]

Jonkin matkan päähän Jordanista heprealaiset pystyttivät ensimmäisen leirinsä Kanaanissa. Siellä Joosua »ympärileikkasi israelilaiset», ja kun »israelilaiset olivat leiriytyneet Gilgaliin, viettivät he — pääsiäistä». Ympäri-leikkaus oli merkinä Israelin liitosta Jumalan kanssa, ja sitä ei suoritettu Kaadeksen kapinan jälkeen, jotta Israel jatkuvasti muistaisi rikkoneensa tuon liiton. Ja koska pääsiäinen oli heidän Egyptistä vapautumisensa muistojuhla, oli senkin viettäminen keskeytetty osoitukseksi Herran pahastumisesta sen johdosta, että he olivat halunneet palata orjuutensa maahan. Mutta nyt nuo hylkäämisen vuodet olivat päättyneet. Jumala tunnusti Israelin jälleen kansakseen, ja liiton merkki palautettiin. Nyt ympärileikattiin kaikki ne, jotka olivat syntyneet erämaassa. Ja Herra julisti Joo-sualle: »Tänä päivänä minä olen vierittänyt teidän päältänne Egyptin häväistyksen.» Siksi heidän leiripaikkansa sai nimekseen Gilgal, joka merkitsee vierittämistä.

Pakanakansat olivat pilkanneet Herraa ja hänen kansaansa siitä, etteivät heprealaiset pystyneetkään valloittamaan Kanaania odotustensa mukaisesti kohta Egyptistä lähtönsä jälkeen. Heidän vihollisensa olivat riemuinneet siitä, että Israel oli joutunut vaeltamaan niin kauan erämaassa, ja pilkaten he olivat selittäneet, ettei heprealaisten Jumala kyennyt viemään heitä Luvattuun maahan. Herra oli nyt selvästi ilmaissut voimansa ja suosionsa avaamalla kansalleen pääsyn Jordanin yli, eivätkä heidän vihollisensa enää voineet pilkata heitä.

»Sen kuukauden neljäntenätoista päivänä ehtoolla», vietettiin pääsiäistä Jerikon tasangolla. »Ja pääsiäisen jälkeisenä päivänä he

söivät sen maan tuotteista happamatonta leipää ja paahdettuja jyviä, juuri sinä päivänä. Mutta seuraavana päivänä lakkasi manna, koska he söivät sen maan tuotteita; eivätkä israelilaiset enää saaneet mannaa, vaan he söivät sinä vuonna Kanaanin maan satoa.» Heidän pitkän erämaanvaelluksensa vuodet olivat päättyneet. Israelilaiset astelivat lopultakin vankasti Luvatussa maassa.

Luku 10—Jerikon valloitus

[85]

Heprealaiset olivat päässeet Kanaaniin, mutta eivät olleet vielä vallanneet sitä, ja inhimillisesti katsoen sen valtaaminen olisi pakostakin vaikeaa ja kestäisi kauan. Sen kansa oli voimakasta rotua ja valmis torjumaan alueelleen tunkeutujat. Yhteisen vaaran pelko liitti eri heimot yhteen. Heillä oli ratsuja ja rautaisia sotavaunuja, maasto oli heille tuttua, ja he olivat tottuneita sotimaan. Tämä kaikki oli heillä etuna. Lisäksi heillä oli maansa vartijoina linnoituksia - »suuria, taivaan tasalle varustettuja kaupunkeja» (5 Moos. 9: 1). Vain vakuutus ulkopuolisen voiman tuesta saattoi antaa israelilaisille toiveita siitä, että lähestyvä taistelu voisi kallistua heidän voitokseen.

Yksi maan vahvimmissa linnoituksista - suuri ja rikas Jerikon kaupunki - oli juuri heidän edessään, vain vähän matkan päässä heidän Gilgalin leiristään. Se sijaitsi hedelmällisen tasangon laidassa, joka tuotti tropiikin runsaita ja monipuolisia satoja. Se oli ylpeä kaupunki, jonka palatsit ja temppelit olivat ylellisyyden ja paheiden pesäpaikkoja. Tukevina varustuksineen se uhmasi Israelin Jumalaa. Jeriko oli eräs epäjumalanpalveluksen keskuksista ja omistettu erikoisesti kuun jumalattaren Astarotin palvontaan. Siellä harjoitettiin kanaanilaisten alhaisinta ja paheellisinta uskontoa. Israelin kansa saattoi katsella tätä pakanallista kaupunkia vain inhoten ja kauhistuen sitä; olihan heillä vielä tuoreessa muistissaan Beet-Peorissa tekemänsä synnin pelottavat seuraukset.

Joosua piti Jerikon kukistamista Kanaanin valloituksen ensi askeleena. Mutta aivan ensiksi hän halusi varmistua Jumalan johdattuksesta, ja hänelle suotiinkin siitä vakuutus. Vetäytyttyään sivuun leiristä mietiskelemään ja rukoilemaan, että Israelin Jumala kävisi heidän edellään, Joosua näki aseistetun soturin. Tämä oli kookas ja hallitsevan näköinen »paljastettu miekka kädessä». Joosuan kysymykseen: »Oletko sinä meikäläisiä vai vihollisiamme?» tämä vastasi: »En, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies ja olen juuri nyt tullut.» Sama käsky, joka annettiin Moosekselle Hoorebilla: »Riiisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa», ilmaisi

[86] salaperäisen muukalaisen todellisen luonteen. Israelin johtajan edessä seisoi Kristus, Korkein. Kunnioituksesta ja peloissaan Joosua lankesi kasvoilleen ja sai kuulla vakuutuksen: »Minä annan sinun käsiisi Jerikon sekä sen kuninkaan ja sotaurhot», ja sitten hänelle neuvottiin, miten kaupunki oli valloitettava.

Jerikon kukistuminen

Jumalallisen käskyn mukaisesti Joosua järjesti Israelin joukot. Kaupunkia vastaan ei saanut suorittaa mitään väkiryntäystä. Heidän oli vain marssittava kaupungin ympäri kantaen Jumalan arkkia ja puhaltuen pasuunoihin. Kaikkien edellä marssi sotilaiden valiojoukko, joka tällä kertaa ei ollut omalla taidollaan ja urheudellaan valloittamassa kaupunkia vaan noudatti Jumalalta saamiaan ohjeita. Heitä seurasi seitsemän pappia pasuunoineen. Sitten oli jumalallisen kirkkauden sädekehän ympäröimän Jumalan arkin vuoro. Sitä kantoivat pyhän virkansa mukaiseen asuun pukeutuneet papit. Heidän jälkeensä tuli muu kansa heimokunnittain, ja kullakin heimolla oli oma lippunsa. Tällainen kulkue kiersi tuota tuohon tuomittua kaupunkia. Heidän poljentansa lisäksi kuului vain pasuunien juhlaavaa toivotusta, johon kaiku kukkuloilta vastasi kiirien viimein pitkin Jerikon katuja. Kierrettyään kaupungin joukot palasivat vaiteliaina teltoilleen, ja arkki asetettiin jälleen paikalleen pyhäkköön.

Kummissaan ja levottomina kaupungin vartijat tarkkailivat marsivien liikkeitä ja tiedottivat kaiken esimiehilleen. He eivät käsittäneet kaiken tämän menon merkitystä. Mutta nähdessään tuon valtavan joukon kiertämässä kaupunkia kerran joka päivä ja papit kantamassa pyhää arkkia kauhistuivat kaupungin papit ja väki tuon näytelmän salaperäisyyttä. He tarkastivat uudelleen vankat varustuksensa ja katsoivat kykenevänsä torjumaan ankarimmankin hyökkäyksen. Monet sanoivat pilkallisesti, ettei moisilla mielenosoitusmarsseilla voitu aiheuttaa heille mitään vahinkoa. Mutta toiset seurasivat pelokkaina, miten kulkue kerran päivässä kiersi kaupungin. He muistivat Punaisen meren kerran väistyneen tämän kansan tieltä, eikä siitäkään ollut kauan, kun tulviva Jordan oli pysähtynyt päästääkseen tämän joukon ylitseen. Kuka sen tiesi, mitä ihmeitä Jumala vielä tekisi sen hyväksi.

Kuutena päivänä Israelin joukot kiersivät kaupungin. Seitsemännen päivän koittaessa Joosua jälleen järjesti Herran joukot. Nyt heidän oli määrä kiertää kaupunki seitsemän kertaa ja puhaltaa pasuunoista oikein voimakas huuto, sillä Jumala oli antanut kaupungin heidän valtaansa.

Suunnaton joukko lähti juhlallisesti taas kiertämään noita muureja. Aamuvarhaisen hiljaisuutta särkivät vain monien askelten rytmikäs poljento ja ajoittainen pasuunoiden soitto. Jykevät kivimuurit näyttivät uhmaavan koko piiritystä. Mutta muureilla katselivat vartijat yhä pelokkaampina, miten ensimmäistä kierrosta seurasi heti toinen, sitten kolmas, neljäs, viides ja kuudes. Mitä ihmettä nämä kumman liikehtimiset mahtoivat merkitä? Mitä valtaisaa tapahtumaa ne mahtoivat enteillä? Vastausta ei tarvinnut odottaa kauan. Kun seitsemäs kierros oli tehty, kulkue pysähtyi. Pasuunat, joista ei kotvaan ollut kuulunut soittoa, päästivät nyt ilmoille niin tärisyttävän äänen, että se tuntui järkyttävän maatakin. Kivimuurit vankkoine torneineen ja linnakkeineen huojuivat kuin perustuksiltaan kohotetuina ja romahtivat lysähtäen maahan. Jerikon asukkaat olivat kauhun lamauttamia, ja israelilaiset joukot marssivat sisälle ja valtasivat kaupungin.

Israelilaiset eivät saaneet voittoa omalla voimallaan, vaan se oli kokonaan Herran. Maan ensi hedelmänä kaupunki oli kaikkineen omistettava uhrina Jumalalle. Sen tuli opettaa Israelille, ettei sen pitänyt omin päin taistellen valloittaa Kanaania vaan toimia yksinkertaisesti Jumalan tahdon toteuttajana. Se ei saanut ahnehtia rikkauksia eikä tavoitella omaa kunniaansa vaan Herran, Kuninkaansa, kunniaa. Hän oli julistanut ennen kaupungin valtausta: »Kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, vihittäköön tuhon omaksi.» »Mutta kartta-kaa tuhon omaksi vihittyä, ettette niin tule vihkineiksi Israelin leiriä tuhon omaksi ja syökse sitä onnettomuuteen.»

Kaikki kaupungin asukkaat ja siellä olevat eläimet, »miehet ja naiset, nuoret ja vanhat, vieläpä härät, lampaat ja aasit» oli miekalla surmattava. Vain uskollinen Raahab ja hänen kotinsa säästettiin vakoojien lupauksen mukaisesti. Kaupunki poltettiin; liekit nielivät ahnaasti sen palatsit ja temppelit, sen komeat asunnot ylellisine sisustuksineen, verhoineen ja vaatteineen. Sen mitä ei voitu hävittää tulella, »hopean, kullan sekä vaskija rautakalut», he veivät käytettäväksi pyhäkön palveluksessa. Kaupungin aluekin joutui kirouksen

[87]

[88]

alaiseksi; Jerikoa ei saanut enää koskaan rakentaa tukikohdaksi; tuomiolla uhattiin jokaista, joka rohkenisi pystyttää uudelleen jumalallisen voiman luhistamat muurit. Kaiken Israelin kuullen julistettiin juhlallisesti: »Kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka ryhtyy rakentamaan tätä Jerikon kaupunkia. Sen perustuksen laskeamisesta hän menettäköön esikoisensa ja sen porttien pystyttämisestä nuorimpansa.»

Jerikon väen täydellinen tuhoaminen oli vain niiden käskyjen täyttämistä, jotka Mooseksen välityksellä oli aikaisemmin annettu Kanaanin asukkaista: »Kun sinä voitat ne, niin vihi heidät tuhon omiksi» (5 Moos. 7: 2). »Näiden kansojen kaupungeissa - älä jätä ainoatakaan henkeä eloon» (5 Moos. 20: 16). Monista nämä käskyt näyttävät sen rakastavan ja armollisen mielenlaadun vastaisilta, jota tähdennetään toisaalla Raamatussa, mutta ne olivat todella rajattoman viisauden ja hyvyuden sanelemia. Jumala aikoi vakiinnuttaa Israelin asumaan Kanaanissa ja tehdä siitä kansallisesti ja hallinnollisesti maanpäällisen valtakuntansa ilmaisun. Heitä ei aiottu vain oikean uskonnon perillisiksi vaan myös levittämään sen periaatteita kaikkialle maailmaan. Kanaanilaiset olivat vajonneet mitä saastaisimpaan ja turmele vimpaan pakanuuteen, ja maa oli välttämättä saatava puhdistetuksi sellaisesta, mikä varmasti estäisi Jumalaa toteuttamasta armotarkoituksiaan.

[89] Kanaanin asukkaille oli suotu runsaasti tilaisuuksia parannuksen tekoon. Neljäkymmentä vuotta aikaisemmin Jumalan Egyptille langettamat tuomiot ja Punaisen meren avautuminen olivat todistaneet Israelin Jumalan ylivallassa. Ja nyt oli Midianin, Gileadin ja Baasanin kuninkaiden kukistaminen lisäksi osoittanut Herran olevan kaikkia jumalia ylempänä. Hän oli ilmaissut luonteensa pyhyiden ja saastaisuuden in-honsa rankaisemalla Israelia tämän osallistumisesta Baal-Peorin iljettäviin menoihin. Kaikki nämä tapahtumat olivat tuttuja Jerikon asukkaille, ja monet olivat Raahabin tavoin vakuuttuneita, vaikka eivät alistuneetkaan kuuliaisiksi, siitä että Herra, Israelin Jumala »on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä». Samoin kuin maan asukkaiden ennen vedenpaisumusta oli kanaanilaistenkin elämä pelkkää taivaan häpäisemistä ja maan saastuttamista. Sekä rakkaus että oikeus vaativat näiden Jumalaa vastaan kapinoivien ja ihmisyyden vihollisten pikaista hävittämistä.

Ylpeän Jerikon varustukset olivat neljäkymmentä vuotta aikaisemmin saaneet epäuskoiset vakoojat kauhun valtaan, mutta miten helposti taivaan sotajoukot kaatoivatkaan maahan sen muurit! Israelin Väkevä oli sanonut: »Minä annan sinun käsiisi Jerikon.» Tälle sanalle ei ihmisvoima mahtanut mitään.

»Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit» (Hebr. 11: 30). Herran sotajoukon Päämies keskusteli vain Joosuan kanssa ilmaisematta itseään kaikelle kansalle, ja he saivat uskoa tai epäillä Joosuan sanoja sekä totella niitä käskyjä, joita hän antoi Herran nimessä, tai kieltäytyä tunnustamasta hänen arvovaltaansa. He eivät voineet nähdä sitä enkelien joukkoa, joka avusti heitä Jumalan Pojan johdolla. He olisivat voineet päätellä tähän tapaan: »Miten mieletöntä meidän onkaan liikuskella tällä tavoin ja miten naurettavaa onkaan päivästä toiseen kierrellä näitä kaupungin muureja. Ei se kuitenkaan vaikuta mitään noihin pilviä tavoitteleviin vallitorneihin, vaikka päästelimme kuinka pitkiä puhalluksia oinaansarvistamme.» Mutta kun israelilaiset joutuivat suorittamaan näitä menoja niin kauan ennen muurien lopullista luhistumista, Jumala antoi heille täten suunnitellusti tilaisuuden harjoittaa uskoaan. Tämän tarkoituksena oli painaa heidän mieleensä, ettei heidän väkevyytensä ollut ihmisen viisauudessa eikä voimassa vaan yksin heidän pelastuksensa Jumalassa. Näin heidän tuli tottua täysin luottamaan jumalalliseen Johtajaansa.

Jumala haluaa tehdä suuria niiden hyväksi, jotka luottavat häneen. Hänen kansakseen tunnustautuvilla ei ole nykyistä enempää voimaa siksi, että he luottavat niin paljon omaan viisauteensa eivätkä anna Herralle tilaisuutta ilmaista voimaansa heidän hyväkseen. Hän tahtoo auttaa uskovia lapsiaan jokaisessa hätätilanteessa, jos he vain täysin luottavat häneen ja uskollisesti tottelevat häntä.

Tappio Ain luona

Kohta Jerikon kukistumisen jälkeen Joosua päätti hyökätä pieneen Ain kaupunkiin, joka sijaitsi rotkojen keskellä muutamia kilometrejä Jordanin laaksosta länteen. Paikalle lähetetyt vakoojat toivat palatessaan tiedon, että asukkaita oli vähän ja ettei kaupungin kukistamiseen tarvittu suurtakaan joukkoa.

Jumalan antaman suuren voiton jälkeen israelilaiset olivat alkaneet luottaa itseensä. Hän oli luvannut heille Kanaanin maan, ja he

[90] tunsivat olevansa turvassa muistamatta, että saattoivat menestyä vain jumalallisen avun turvin. Joosuakin laati Ain valtaus - suunnitelmansa kysymättä neuvoa Jumalalta.

Israelilaiset olivat alkaneet kehuskella omaa voimaansa ja halveksia vihollisiaan. He odottivat helppoa voittoa ja pitivät kolmeatuhatta miestä riittävän suurena valtausjoukkona. Nämä ryntäsivät hyökkäykseen varmistumatta siitä, että Jumala olisi heidän kanssaan. He pääsivät etenemään miltei kaupungin portille, mutta kohtasivatkin siellä puolustajain sitkeän vastarinnan. Vihollisten paljous ja täysi varautuminen hyökkääjien tuloon sai nämä pakokauhun vallassa pakenemaan suin päin alas jyrkkää rinnettä. Kanaanilaiset ryntäsivät heidän peräänsä, »ajoivat heitä takaa kaupungin portilta — ja voittivat heidät rinteessä». Vaikkei kahakassa kaatunut kuin kolmekymmentäkuusi miestä, tappio masensi koko Israelin joukot. »Silloin kansan sydän raukesi ja tuli kuin vedeksi.» Tämä oli heidän ensimmäinen varsinainen yhteenottonsa kanaanilaisten kanssa, ja jos jo tällaisen pikku kaupungin puolustajat ajoivat heidät pakosalle, niin mitä olikaan odotettavissa suuremmilta ratkaisutaisteluilta? Joosua piti heidän huonoa menestystään merkkinä Jumalan epäsuosiosta ja huolissaan ja peloissaan »repäisi vaatteensa ja lankesi kasvoilleen maahan Herran arkin eteen ja oli siinä iltaan saakka, hän ja Israelin van-himmat; ja he heittivät tomua pänsä päälle».

»Voi, Herra, Herra», hän huusi, »minkätähden toit tämän kansan Jordanin yli antaksesi meidät amorilaisten käsiin ja tuhotaksesi meidät? - Oi, Herra, mitä sanoisinkaan, kun Israel on kääntynyt pakoon vihollistensa edestä! Kun kanaanilaiset ja kaikki muut maan asukkaat sen kuulevat, niin he saartavat meidät ja hävittävät meidän nimemme maan päältä. Mitä aiot tehdä suuren nimesi puolesta?»

Aakanin synti

Herra vastasi: »Nouse! Miksi makaat kasvoillasi? Israel on tehnyt syntiä, he ovat rikkoneet minun liittoni, jonka minä olen heille säätänyt.» Nyt täytyi toimia ripeästi ja tarmokkaasti eikä masentua ja valitella. Leirissä oli salaista syntiä, ja se oli paljastettava ja poistettava, ennen kuin Herra saattoi lähestyä ja siunata kansaansa. »En minä enää ole teidän kanssanne, ellette hävitä kes-kuudestanne tuhon omaksi vihittyä.»

Jumalan käskyä oli rikkonut eräs, joka oli nimetty toimeenpanemaan hänen rangaistustuomioitaan. Ja koko kansaa pidettiin vastuullisena tämän rikkojan syyllisyydestä: »He ovat ottaneet sitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, he ovat varastaneet ja valhetelleet.» Sitten Joosualle annettiin rikollisen paljastamista ja rankaisua koskevia ohjeita. Syyllisen selville saamiseksi oli heitettävä arpaa. Syntistä ei ilmaistu heti suoraan, vaan asian selvitystä viivyteltiin jonkin aikaa, jotta kansa tuntisi vastuunsa keskuudessaan olevasta synnistä, syventyisi sydämen tutkisteluun ja nöyrytyisi Jumalan edessä. [91]

Varhain aamulla Joosua kokosi kansan heimokunnittain ja aloitti vakavan ja vaikuttavan arvanheiton. Askel askeleelta tutkimus edistyi. Ensin otettiin selville heimo, sitten suku, sitten perhekunta ja lopulta siitä mies, ja niin Jumalan sormi osoitti Aakanin, Karmin pojan, Juudan heimosta olevan Israelin ikävyyksien aiheuttaja.

Jottei miehen syyllisyydestä jäisi mitään epäilyä eikä hänen tuomiotaan voitaisi pitää vähääkään epäoikeudenmukaisena, Joosua vakavasti kehotti Aakania tunnustamaan asian todellisen laidan. Miesparka tunnustikin avoimesti koko rikoksensa: »Minä todella olen tehnyt syntiä Herraa, Israelin Jumalaa, vastaan. — kun minä näin saaliin joukossa kauniin sinearilaisen vaipan, kaksisataa sekeliä hopeata ja kultalevyn, viidenkymmenen sekelin painoisen, niin minussa syttyi niihin himo, ja minä otin ne; ne ovat kätkeytyneet maahan keskelle minun teltaani.» Heti lähetettiin miehiä tutkimaan teltaa ja kaivamaan sanotusta kohdasta. »Siellä oli kätkö hänen teltassaan, hopea alimpana. Ja he ottivat ne teltasta, veivät ne Joosuan - luo ja panivat Herran eteen.» [92]

Tuomio julistettiin ja pantiin heti täytäntöön. »Miksi olet syössyt meidät onnettomuuteen», Joosua kysyi. »Herra syöksee sinut onnettomuuteen tänä päivänä.» Koska kansaa oli pidetty vastuullisena Aakanin synnistä ja se oli kärsinyt sen seurauksista, kansan edustajat saivat toimeenpanna rangaistuksen. »Silloin koko Israel kivitti hänet kuoliaaksi.»

Sitten hänen päälleen kasattiin iso kiviröykkiö muistoksi tästä synnistä ja sen rangaistuksesta. »Sentähden kutsutaan sitä paikkaa vielä tänäkin päivänä Aakorin laaksoksi», mikä merkitsee onnettomuuteen syöksemistä. Ja Aikakirjoissa ovat hänen muistosanansa: »Aakar, joka syöksi Israelin onnettomuuteen» (1 Aikak. 2: 7).

Aakan uhmasi synnillään aivan suoria ja vakavia varoituksia ja Jumalan voiman valtavia ilmauksia. »Karttakaa tuhon omaksi vihittyä, ettette — niin tule vihkineiksi Israelin leiriä tuhon omaksi», Jumala oli julistanut koko Israelille heti Jordanin ihmeellisen ylityksen jälkeen, jolloin Jumalan liiton hyväksymisen merkiksi kansa ympärileikattiin ja vietettiin pääsiäistä ja jolloin liiton Enkeli, Herran sotajoukon Päämies, ilmestyi. Sitten oli seurannut Jerikon valloitus aivan kuin näytteeksi siitä tuhosta, joka kerran on varmasti oleva kaikkien Jumalan lain rikkojien osana. Se tosiasia, että Israel oli saanut voittonsa vain Jumalan avulla eikä ollut valloittanut Jerikoa omin voiminensa, teki vakavasti varteenotettavaksi sen kiellon, joka varoitti heitä ottamasta saalista. Jumala oli oman sanansa voimalla kukistanut tämän tukikohdan. Voitto oli hänen, ja kaupunki oli kaikkienensa omistettava hänelle.

Israelin miljoonien joukosta vain yksi mies oli uskaltanut tuon vakavan voiton ja tuomion hetkenä rikkoa Jumalan käskyn. Aakanin ahneuden oli herättänyt »kauniin sinearilaisen vaipan» näkeminen, kuten hän sitä kutsui vielä ollessaan kuolemankin kanssa kasvokkain. Yksi synti johti toiseen, ja hän anasti Herran aarteistoon tarkoitettua kultaa ja hopeaa - riisti Jumalalta Kanaanin ensi hedelmiä.

Aakanin perikatoon johtanut kuolettava synti pohjautui ahneuteen, joka on yleisimpiä ja vähiten kavahdettuja syntejä. Vaikka muita rikkomuksia paljastetaan ja rangaistaan, miten harvoin kymmenennen käskyn loukkaamista edes arvostellaan. Tämän synnin suunnattomuus ja sen hir-vittävät seuraukset ovat Aakanin tapauksen opetuksia.

Ahneus on vähitellen kehittyvä pahe. Aakan oli pitänyt vireillä voitonhimoa, kunnes se oli kehittynyt tavaksi, joka sitoi hänet miltei murtamattomilla kahleilla. Tämän paheen alkuvaiheessa hän olisi kavahtanut sitä ajatusta, että hän näin oli syöksemässä Israelia onnettomuuteen. Mutta synti turrutti hänen käsityksensä, ja kun hän sitten joutui kiusaukseen, hän ei kyennytkään sitä lainkaan vastustamaan.

[93]

Eikö vieläkin tehdä samankaltaisia syntejä yhtä vakavista ja selvistä varoituksista huolimatta? Meitä kielletään yhtä suoraan antamasta valtaa ahneudelle kuten Aakania, joka anasti itselleen Jerikon saalista. Jumala on sanonut sen olevan epäjumalanpalvelusta. Meitä varoitetaan: »Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa» (Matt. 6: 24). »Katsokaa eteenne ja kavahtakaa kaikkea ahneutta» (Luuk. 12: 15).

»Ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne» (Ef. 5: 3). Meitä varoittaa Aakanin, Juudaksen, Ananiaan ja Safiiran pelottava kohtalo. Ja näiden kaikkien taustalla on Luciferin kohtalo, tuon »aamu-ruskon pojan», joka korkeampaa asemaa itselleen ahnehtien menetti iäksi taivaan kirkkauden ja autuuden. Ja kuitenkin, kaikista näistä varoituksista huolimatta, ahneus rehottaa.

Sen likaiset jäljet ovat kaikkialla nähtävissä. Se tekee perheet tyytymättömiksi ja riitaisiksi. Se saa köyhän kadehtimaan ja vihaamaan rikasta ja rikkaan puolestaan sortamaan köyhää. Eikä tätä pahetta tavata yksin maailmassa vaan myös seurakunnassa. Miten yleisesti täälläkin havaitaan itsekkyyttä, ahneutta, korkealle kurottelua, rakkaudentekojen laiminlyömistä ja Jumalalta riistämistä »kymmenyksissä ja antimissa». Maineeltaan »hyvien ja sääntillisten» seurakuntalaisten joukossa on valitettavasti monia Aakaneita. Moni tulee ylväästi kirkkoon ja istuu Herran pöydässä, vaikka hän on kartuttanut omaisuuttaan salatuilla laittomilla voitoilla ja sellaisella, minkä Jumala on kironnut. Kauniin si-nearilaisen vaipan tähden monen monet uhraavat omantuntonsa puhtauden ja taivastoivonsa. Niitä on paljon, jotka vaihtavat kunniallisuutensa ja käyttökelpoisuutensa pussilliseen hopeasekeleitä. Kärsivien köyhien huudoista ei välitetä, ja evankeliumin valoa estetään leviämistä. Huonoilla tavoilla annetaan kristinuskosta niin valheellinen kuva, että maailmalliset pääsevät pilkkaamaan sitä, ja kuitenkin sen ahne tunnustaja jatkaa rikkautensa kokoamista. »Riistääkö ihminen Jumalalta? Te kuitenkin riistätte minulta» (Mal. 3: 8), sanoo Herra.

Aakanin synty tuotti onnettomuutta koko kansalle. Yhden miehen synnin tähden koko seurakunta joutuu Jumalan epäsuosiin, kunnes rikkomus otetaan selville ja poistetaan. Sitä vaikutusta, jota seurakunnan tulee eniten pelätä, eivät jätä avoimet vastustajat, epäuskoiset eivätkä pilkkaajat vaan ne Kristuksen seuraajat, jotka eivät elä tunnustuksensa mukaisesti. Nämä ne estävät Jumalaa siunaamasta Israelia ja heikentävät hänen kansaansa.

Kun seurakunta on vaikeuksissa, kun se kylmenee ja rappeutuu hengellisesti, niin että Jumalan viholliset pääsevät voitolle, silloin ei ole syytä ruveta kädet ristissä valittelemaan sen onnetonta tilaa, vaan ryhtykööt sen jäsenet tiedustelemaan leiristä mahdollista Aakania. Nöyryin ja sydäntä tutkistelevin mielin koettakoon kukin saada selville ne salatut synnit, jotka estävät Jumalan läsnäolon.

[94] Aakan myönsi syyllisyytensä mutta vasta sitten, kun tunnustuksesta ei enää ollut hänelle mitään hyötyä. Hän oli nähnyt Israelin joukkojen palaavan Aista lyötyinä ja masentuneina, mutta hän ei silloin astunut esiin tunnusta-maan syntiään. Hän oli nähnyt Joosuan ja Israelin vanhimmat kumartuneina maahan niin syvästi surren, etteivät kyenneet puhumaan mitään. Jos hän edes silloin olisi tunnustanut, se olisi vielä osoittanut hänen todella katuvan. Mutta hän oli yhä vaiti. Hän oli kuullut julistettavan, että suuri rikos oli tehty, ja kuunnellut tarkkaa selostusta sen laadustakin. Mutta hänen huulensa pysyivät suljettuina. Sitten aloitettiin vakava tutkimus. Miten kauhu riipaisikaan hänen sydäntään, kun arpa osui hänen heimoonsa, sitten hänen sukuunsa ja lopulta hänen perhekuntaansa! Mutta vielääkään hän ei tunnustanut vähääkään, ennen kuin Jumalan sormi osoitti suoraan häntä. Vasta silloin, kun hänen syntiään ei enää voitu salata, hän myönsi totuuden. Miten usein tehdäänkään samanlaisia tunnustuksia. On aivan eri asia myöntää toteennäytetyt tosiasiat kuin tunnustaa syntejä, joita eivät tunne muut kuin Jumala ja me itse. Aakan ei olisi tunnustanut, ellei hän siten olisi toivonut voivansa välttyä rikoksensa seurauksilta. Mutta hänen tunnustuksensa vain osoitti hänen rangaistuksensa oikeaksi. Siihen ei enää liittynyt mitään aitoa synnin katu musta, ei synnintuntoa, ei mielenmuutosta eikä pahuuden inhoa.

Tällaisia tunnustuksia tulevat syylliset tekemään kerran Jumalan tuomioistuimen edessä jokaisen tapauksen tultua ratkaistuksi joko elämään tai kuolemaan vieväksi. Asianomaiset myöntävät syntinsä kuultuaan, mitä seurauksia siitä on heille itselleen. Sielusta pusertuu tunnustus tuo-mion alaisuuden hirvittävässä tunnossa ja sen pelokkaassa odotuksessa. Mutta moiset tunnustukset eivät voi vapauttaa syntistä.

Niin kauan kuin rikkomukset pysyvät toisilta salassa, tuntevat monet Aakanin tavoin olonsa turvalliseksi ja uskottelevat itselleen, ettei Jumala niin kovin ankarasti suhtaudu kaikkeen pahuuteen. Mutta he havahtuvat sitten tuo-mion päivänä liian myöhään huomamaan, ettei mikään uhri olekaan sovittanut heitä iankaikkisesti. Kun taivaan kirjat avataan, ei Tuomari ääneensä julista ihmis tä syylliseksi vaan luo vääryyden tekijään läpituokevan, vakuuttavan katseensa, ja silloin tämä muistaa elävästi jokaisen tekonsa ja jokaisen elämänsä tapauksen. Ei häntä tarvitse niin kuin Joosuan aikana etsiskel-

lä heimosta perheeseen asti, vaan hänen omilta huuliltaan kirpoaa hänen häpeänsä tunnustaminen. Ihmisiltä salatut synnit julistetaan silloin koko maailmalle.

Luku 11—Siunaukset ja kiroukset

Kun Aakanin tuomio oli pantu täytäntöön, käskettiin Joosuan koota kaikki sotaväki ja lähteä uudelleen Aita vastaan. Jumala oli nyt voimallaan tukemassa kansaansa, ja pian he saivatkin kaupungin haltuunsa.

Nyt luovuttiin kuitenkin sotilaallisista jatkotoimista toistaiseksi, jotta koko Israel voisi osallistua vakavaan jumalanpalvelukseen. Kansa halusi innokkaasti päästä asumaan Kanaaniin, mutta perheillä ei ollut vielä koteja eikä maata. Niiden saanti taas edellytti kanaaniilaisten karkotusta. Mutta niin tärkeää kuin tämä olikin, sitä oli lykättävä tuonnemmaksi vielä tärkeämmän velvollisuuden takia.

Ennen kuin he pääsisivät perintöosaansa, heidän oli uudistettava kuuliaisuuden liittonsa Jumalan kanssa. Mooseksen viimeisten ohjeiden mukaan heimot oli kahdesti kutsuttu koolle Sikemissä Eebalin ja Garissimin vuorille antamaan juhlallisen lupauksensa Jumalan lain noudattamisesta. Tämän mukaisesti tuli koko kansan, ei vain miesten vaan myös »naisten, lasten ja mukana kulkevien muukalaisten» lähteä Gilgalin leiristään kulkemaan vihollistensa maan halki Sikemin laaksoon, joka oli miltei maan keskiosassa. Vaikka viholliset ympäröivät heitä joka puolelta, Jumala varjeli heitä niin kauan kuin he olivat hänelle kuuliaisia. Nyt kuten Jaakobin aikakin, »Jumalan kauhu valtasi heidän ympärillään olevat kaupungit» (1 Moos. 35: 5), eikä heprealaisia häiritty.

Tähän juhlalliseen tilaisuuteen valittu paikka oli jo ennestään pyhä, koska se liittyi heidän isiensä historiaan. Siellä Aabraham rakensi ensimmäisen alttarinsa Herralle Kanaanin maassa. Sinne sekä Aabraham että Jaakob pystyttivät telttansa. Sieltä Jaakob osti maapalstan, johon heimojen oli määrä haudata Joosefin ruumis. Siellä oli myös Jaakobin kai-vama kaivo sekä tammi, jonka alle hän kätki perhekuntansa »vieraat jumalat».

Valittu paikka oli koko Palestiinan kauneinta seutua ja sopivan arvokas tällaisen suuren ja vaikuttavan tapahtuman näyttämöksi. Viehkeänä levittäytyi alastomien kukkuloiden välinen vehreä laak-

so oliivilehtoinen ja luonnonkukkien koristamme ketoineen, joita solisevat vuoripurot kastelivat. Laakson eri puolilla mutta lähellä toisiaan kohosivat Eebalin ja Garissimin vuoret. Niiden alapenkeereet olivat sellaisinaan valmiita puhujakorokkeita, joilta lausuttuna jokainen sana oli selvästi kuultavissa toisellakin puolella. Ja rinteillä oli tarpeeksi tilaa suurillekin kuulijakunnille.

[96]

Moosekselta saatujen ohjeiden mukaisesti pystytettiin suurista kivistä muistomerkki Eebalin vuorelle. Näihin ennalta kalkittuihin kiviin piirrettiin laki - ei vain niitä kymmentä käskyä, jotka julistettiin Siinailla ja kaiverrettiin kivitauluihin, vaan myös Moosekselle annetut lait, jotka hän oli kirjoittanut kirjaan. Tämän muistomerkin viereen rakennettiin luonnonkivistä alttari, jolla suoritettiin uhreja Herralle. Oma merkityksensä oli silläkin, että alttari pystytettiin juuri Eebalin vuorelle, missä kirouskin lausuttiin. Tämä korosti sitä tosiasiaa, että Israel oli rikkomalla Jumalan lain langettanut ylleen Jumalan vihan ja olisi heti joutunut kärsimään ansaitsemansa rangaistuksen ilman Kristuksen sovitustyötä, jota uhrialttari kuvasi.

Heimoista kuusi - kaikki Leean ja Raakelin jälkeläisiä - sijoittui Garissimin vuorelle, kun taas orjattarien jälkeläiset sekä Ruubenin ja Sebulonin heimolaiset aset-tuivat Eebalin vuorelle. Papit ja arkki jäivät heidän välilleen laaksoon. Merkkitorvella kehoitettiin kansaa hiljentymään, ja sitten, syvän hiljaisuuden vallitessa, Joo-sua pyhän arkin sivulla seisten luki ne siunaukset, jotka seuraisivat Jumalan lain kuuliaista nou-dattamista. Tähän kaikki Garissimille asettuneet heimot vastasivat aamenellaan. Sitten hän luki kiroukset, ja Eebalin vuorelta heimot antoivat samoin niihin vastauksensa. Tuhannet ja taas tuhannet julistivat näin juhlallisesti kuin yhtenä miehenä ja yhteen ääneen suostumuksensa. Sen jälkeen luettiin Jumalan laki sekä Moosekselta saadut säädökset ja tuomiot.

Jumala oli itse Siinailla julistanut lakinsa Israelille, ja hänen omalla kädellään kirjoittamansa pyhät käskyt säilytettiin yhä arkissa. Nyt ne jäljennettiin kaikkien luettaviksi. Kaikki saivat nyt nähdä ne liiton ehdot, joilla he saivat Kanaanin omakseen. Kaikkien oli ilmaistava hyväksyvänsä liiton ehdot sekä sen noudattamiseen liittyvät siunaukset ja sen rikkomiseen liittyvät kiroukset. Sen lisäksi, että laki piirrettiin muistokiviin, Joosua itse luki sen kaiken Israelin kuullen. Siitä ei ollut montakaan viikkoa, kun Mooses oli puheis-

[97]

saan esittänyt koko lain kirjan kansalle, mutta silti Joosua luki lain toistamiseen.

Tätä ei tehty vain Israelin miesten vaan myös naisten ja lasten läsnäollessa, sillä heidänkin oli tärkeää tuntea ja täyttää velvollisuutensa. Jumala oli sanonut Israelille käskyistään: »Painakaa siis nämä minun sanani sydämeenne ja mieleenne ja sitokaa ne merkiksi käteenne, ja ne olkoot muistolauseena otsallanne; ja opettakaa ne lapsillenne, että te ja teidän lapsenne kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannotulla valalla lupasi antaa heille, niin kauan kuin taivas maan yli kaareutuu» (5 Moos. 11:18-21).

Joka seitsemäs vuosi koko laki oli luettava kaiken Israelin ollessa koolla Mooseksen käskyn mukaan: »Joka seitsemäs vuosi, määrättyinä aikana vapautusvuonna, lehtimajanjuhlassa, kun koko [98] Israel tulee Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen siinä paikassa, jonka hän valitsee, lue tämä laki koko Israelin läsnäollessa, heidän kuultensa. Kokoa kansa, miehet, naiset ja lapset sekä muukalaiset, jotka asuvat porttiesi si-säpuolella, että he kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, ja tarkoin pitämään kaikki tämän lain sanat, ja että heidän lapsensa, jotka eivät vielä sitä tunne, kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, niin kauan kuin elätte siinä maassa, johon menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne» (5 Moos. 31:10-13).

Saatana on aina toiminnassa pyrkien vääristelemään sen, mitä Jumala on sanonut, sokaisemaan mielen ja pimentämään ymmärryksen suistaakseen ihmiset syntiin. Siksi Jumala esittää vaatimuksensa niin selvin sanoin, ettei kenenkään tarvitse erehtyä. Jumala koettaa alati vetää ihmisiä luokseen varjelukseensa, jottei saatanan julma, petollinen toiminta yltäisi heihin. Hän on alentunut puhumaan heille omalla äänellään ja kirjoittamaan elävät käskynsä omalla kädellään. Ja nämä siunatut sanat on elämää uhkuvina ja totuuden valaisemina annettu ihmisille täydelliseksi op-paaksi. Koska saatana on niin kärkeä kääntämään huomion ja kiintymyksen pois Herran lupauksista ja vaatimuksista, on syytä sitäkin ahkerammin painaa ne mieleen ja sydämeen.

Kristillisten opettajien tulisi entistä huolellisemmin opettaa kansaa tuntemaan Raamatun historian tapahtumia ja opetuksia sekä Herran varoituksia ja vaatimuksia. Ne olisi esitettävä niin yksinkertaista kieltä käyttäen, että lap-setkin käsittävät opetuksen. Sekä

sananjulistajien että vanhempien tulisi huolehtia siitä, että nuorille opetetaan Raamatun tuntemusta.

Vanhemmat voivat ja heidät tulisi innostaa lapsiaan tutustu maan Raamatun pyhiltä lehdiltä saatavaan monenlaiseen tietoon. Mutta tämä edellyttää, että he itse ovat siitä kiinnostuneita. Heidän täytyy tuntea sen opetuksia ja puhua niistä, kuten Jumala käski Israelia, »kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannelsasi ja ylös noustessasi» (5 Moos. 11: 19). Niiden, jotka toivovat lastensa rakastavan ja kunnioittavan Jumalaa, on puhuttava hänen hyvydestään, valtasuuruudestaan ja voimastaan, jotka ilmenevät hänen sanassaan ja luomis-töissään.

Raamatun jokainen luku ja jokainen jae on Jumalan viestintää ihmisille. Meidän pitäisi sitoa sen käskyt merkiksi käteemme ja muistolauseeksi otsallemme. Jos niitä luettaisiin ja noudatettaisiin, ne johdattaisivat Jumalan kansaa samoin kuin israelilaiset vaelsivat päivisin pilvenpatsaan ja öisin tulenpatsaan opastamina.

Luku 12—Liitto gibeonilaisten kanssa

Sikemistä israelilaiset palasivat Gilgalin leiriinsä. Täällä heidän luokseen saapui pian outo lähetystö, joka halusi päästä sopimukseen heidän kanssaan. Lähettiläät selittivät tulleetensa kaukaisesta maasta, ja tämän käsityksen voi saada heidän ulkoasustaankin. Heidän vaatteensa olivat vanhat ja nuhruiset, kenkensä paikatut, eväänsä homeessa ja viinileilinsä repeytyneet ja solmeilemalla kuin konsanaan matkan varrella kiinni kurotut.

Salajuoni

He väittivät olevansa kotoisin Palestiinan ulkopuolelta ja selittivät kaukaisessa kotimaassaan kuullun, mitä ihmeitä Jumala oli tehnyt kansansa avuksi. Siksi heidät oli lähetetty liittoutumaan Israelin kanssa. Heprealaisia oli varoitettu solmimasta mitään liittoa Kanaanin epäjumalanpalvelijoiden kanssa, ja siksi kansan päämiehet suhtautuivat muukalaisten puheisiin kovin epäluuloisesti. »Kenties te asutte täällä meidän keskellämme», he sanoivat. Tähän lähettiläät vastasivat ainoastaan: »Me olemme sinun palveli

joitasi.» Mutta kun Joosua suoraan kysyi heiltä: »Keitä te olette ja mistä tulette», he toistivat aikaisemman lausuntonsa ja lisäsivät vilpittömyytensä vakuudeksi: »Tämä leipämme oli vielä lämmintä, kun kotoa oitimme sen evääksi lähtiessämme matkalle teidän luoksenne, ja katso, nyt se on kuivaa ja murentunutta. Ja nämä viinileilit, jotka uusina täytimme, ovat nyt repeytyneitä; ja nämä vaatteemme ja kenkämme ovat kovin pitkällä matkalla kuluneet.»

Näytteet riittivät hälventämään epäilykset. Heprealaiset »eivät kysyneet Herran mieltä. Niin Joosua takasi heille rauhan ja teki heidän kanssaan liiton, luvaten jättää heidät henkiin; ja kansan päämiehet vannoiivat heille valan.» Näin tuli liitto solmituksi. Kolme päivää myöhemmin totuus selvisi. »Saatiin kuulla, että he olivat lähiseuduilta ja asuivat heidän keskellänsä.» Tietäessään, että heprealaisia

oli mahdoton vastustaa, gibeonialaiset olivat turvautuneet juoneen säilyttääkseen henkensä.

Israelilaiset pahastuivat kovin todetessaan joutuneensa petetyiksi. Kansan närkästys vain yltyi sen päästyä kolmen päivän matkan jälkeen gibeonilaisten kaupunkeihin, jotka olivat suunnilleen maan keskiosissa. »Ja koko seurakunta napisi päämiehiä vastaan.» Nämä puolestaan kieltäytyivät rikkomasta sopimusta, vaikka siihen olikin päästy petoksen avulla, koska he olivat »vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta». Ja niin »israelilaiset eivät surmanneet heitä». Gibeonialaiset olivat luvanneet lakata palvelemasta epäjumalia ja ruveta palvelemaan Herraa, eikä heidän henkiin jättämisensä loukannut sitä Jumalan käskyä, jonka mukaan epäjumalia palvelevat kanaanilaiset oli hävitettävä. Näin siis heprealaiset eivät olleet valallaan sitoutuneet tekemään syntiä. Ja vaikka heidät olikin petollisesti houkuteltu vannomaan valansa, sitä ei silti sopinut rikkoa. Velvoitus, johon joku on sanallaan sitoutunut - ellei se pakota häntä tekemään mitään väärää - on täytettävä. Mikään voiton, koston tai oman edun tavoittelu ei voi mitenkään kumota valan tai sitoumuksen loukkauksia. »Herralta kauhistus ovat valheelliset huulet» (Sanani. 12: 22). »Joka ei valaansa riko, vaikka on vannonut vahingokseen», »saa astua Herran vuorelle» ja »seisoa hänen pyhässä paikassansa» (Ps. 15: 4; 24: 3).

[100]

Salajuonen seuraukset

Gibeonialaiset jätettiin henkiin mutta määrättiin suorittamaan halpa-arvoisia töitä pyhäkön tarpeisiin. »Joosua sinä päivänä määräsi heidät seurakunnan ja Herran alttarin halonhakkaajiksi ja vedenkantajiksi.» He suostuivat kiitollisina näihin ehtoihin, koska tiesivät menettelleensä vilpillisesti ja olivat ilomielin valmiit maksamaan hengestään mitä tahansa. »Katso, nyt me olemme sinun käsissäsi», he sanoivat Joosualle, »tee meille, mikä mielestäsi on hyvin ja oikein.» Vuosisatoja heidän jälkeläisensä askaroivat näissä pyhäkön palvelustehtävissä.

Gibeonilaisten alueella oli neljä kaupunkia. Kuninkaan asemesta kansaa hallitsivat vanhimmat eli neuvosmiehet. Gibeon, heidän tärkein kaupunkinsa, »oli suuri niinkuin joku kuninkaankaupunki, - - ja kaikki sen miehet olivat urhoollisia». Kun tuollaisen kaupungin

väki turvautui henkensä pitimiksi niin nöyryyttävään keinoon, se on todella hämmästyttävä todistus siitä kauhusta, jonka israelilaiset olivat herättäneet Kanaanin asukkaissa.

Mutta gibeonilaisten olisi käynyt paremmin, jos he olisivat kohdelleet Israelia rehellisesti. Suostumalla palvelemaan Herraa he tosin jäivät eloon mutta joutuivat petoksen tähden häpeään ja pakkotyöhön. Kaikki, jotka luo-puivat pakanuudesta ja liittyivät Israeliin, saattoivat Jumalan suunnitelman mukaan osallistua liiton siunauksista. »Muukalaisella, joka asuu teidän keskuudessanne», oli muutamia poikkeuksia lukuunottamatta samat edut ja oikeudet kuin israelilaisillakin. Herra oli antanut tästä seuraavan ohjeen:

[101] »Kun muukalainen asuu luonasi teidän maassanne, älkää sortako häntä. Muukalainen, joka asuu teidän luonanne, olkoon niinkuin maassa syntynyt teikäläinen. Rakasta häntä niinkuin itseäsi» (3 Moos. 19: 33, 34). Pääsiäisestä ja Herralle uhraamisesta annettiin käsky: »Seurakunnassa olkoon laki sama teillä kuin muukalaisellakin, joka asuu teidän luonanne. — Se, mikä koskee teitä, koskekoon myös muukalaista Herran edessä» (4 Moos. 15:15).

Tällaiseen asemaan gibeonilaiset olisivat päässeet, elleivät olisi ruvenneet juonittelemaan. Olihan toki nöyryyttävää, että tuo »niinkuin kuninkaan kaupunki», jonka »miehet olivat urhoollisia», joutui luovuttamaan asukkaansa »halonhakkaajiksi ja vedenkantajiksi» monen sukupolven ajaksi. He olivat juonikkaasti verhoutuneet köyhyyden valeasuun, mutta se jätettiin heidän kannettavakseen ikuisena orjuuden merkinä. Näin heidän jokainen tuleva sukupolvensa joutui pakkotyöläisen asemallaan todistamaan, että Jumala vihaa valhetta.

Voitto Kanaanin kuninkaista

Gibeonin antautuminen israelilaisille sai Kanaanin kuninkaat julmistumaan. He päättivät ryhtyä heti kostotoimiin niitä vastaan, jotka olivat tehneet rauhan maahan tunkeutuvien kanssa. Adonisedekin, Jerusalemin kuninkaan, johdolla viisi kanaanilaista kuningasta liittoutui Gibeonia vastaan. Ripeästi he lähtivät hyökkäämään. Gibeonilaiset eivät olleet valmistautuneet puolustukseen, ja siksi he lähettivät sanan Joosu alle Gilgaliin: »Älköön sinun kätesi vetäytykö auttamasta palvelijoitasi. Tule nopeasti luoksemme, pelasta meidät

ja auta meitä, sillä kaikki vuoristossa asuvien amorilaisten kuninkaasivat kokoontuneet meitä vastaan.» Vaara ei uhannut yksin Gibeonia vaan myös Israelia. Tämä kaupunki hallitsi Palestiinan keskija eteläosaan johtavia solaväyliä; siksi sen hallussapitäminen oli tärkeää, jos haluttiin jatkaa maan valloitusta.

Joosua valmistautui lähtemään heti Gibeonin avuksi. Piiritetyn kaupungin asukkaasivat pelänneet hänen kieltäytyvän auttamasta heidän aikaisemman juonensa vuoksi. Mutta koska he olivat antautuneet Israelille ja suostuneet palvelemaan Jumalaa, hän piti heidän suojelemistaan velvollisuutenaan. Tällä kertaa hän ei lähtenyt liikkeelle kysymättä neuvoa Herralta, ja tämä rohkaisisin häntä käymään yritykseen: »Älä pelkää heitä, sillä minä annan heidät sinun käsiisi; ei kukaan heistä kestä sinun edessäsi.» »Niin Joosua lähti Gilgalista, hän ja kaikki sotaväki hänen kanssaan ja kaikki sotaurhot.»

Marssittuaan koko yön hän sai joukkonsa aamuksi Gibeonin edustalle. Tuskin olivat liittolaisruhtinaasivat saaneet haalituksi joukkonsa kaupungin ympärille, kun Joosua jo oli heidän kimpussaan. Hyökkäys aiheutti piirittäjien joukoissa täydellisen sekasorron, ja ne pakenivat Joosuan edellä pitkin solatietä ylös Beet-Hooroniin. Ylös päästyään he jatkoivat pakoaan äkkijyrkkää takarinnettä alas. Rinteessä heidät yllättänsä kara raekuuro. Siellä »heitti Herra taivaasta heidän päällensä isoja kiviä; - niitä, jotka kuolivat raekivistä, oli useampia kuin niitä, jotka israelilaisetsurmasivat miekalla».

[102]

Amorilaisetsatkoivat silmitöntä pakoasvirittäen hakeutua vuoren kupeessa oleviin suojapaikkoihinsa. Joosua katseli heidän pakoasvuoren harjanteelta ja huomasi, ettei päivä riittänyt heidän takaa-ajoonsa ja lopulliseen tuhoamiseensa. Mutta ellei heitä hävitettäisi perin juurin, he ryhtyisivät ennen pitkää taas kahakoimaan. »Silloin puhui Joosua Herralle — ja sanoi Israelin silmien edessä: 'Aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu Aijalonin laaksossa.' Niin aurinko seisois alallansa, ja kuu pysyis paikallansa, kunnes kansa oli kostanut vihollisilleen. - Niin aurinko pysyis paikallansa keskitaivaalla päivä-kauden, kiirehtimättä laskemaan.»

Ennen illan tuloa Jumalan lupaus Joosualle tuli täytetyksi. Herra oli antanut koko vihollisjoukon hänen käsiinsä. Tuon päivän tapahtumat säilyisivät kauan Israelin muistossa. »Eikä ole ollut sen päivän vertaista, ei ennen eikä sen jälkeen, jona Herra näin kuuli ihmisen ääntä; sillä Herra soti Israelin puolesta.» »Aurinko ja kuu astuvat

majaansa sinun kiiltävien nuoltesi valossa, sinun keihäsi salaman hohteessa. Kiivastuksessa sinä astut maata, puit kansoja vihassa. Sinä olet lähtenyt auttamaan kansaasi» (Hab. 3: 11-13).

[103] Joosuan rukous oli Jumalan Hengen innoittama lisätodisteeksi Israelin Jumalan voimasta. Siksi Joosuan pyyntö ei ollut julkean rohkeaa. Hän oli saanut Jumalalta lupauksen näiden Israelin vihollisten varmastakin kukistamisesta, mutta silti hän yritti toimia tarmokkaasti, aivan kuin menestys olisi pelkästään Israelin sotajoukkojen varassa. Hän teki kaiken voitavansa ja pyysi sitten uskossa jumalallista tukea. Menestyksen salaisuus onkin jumalallisen voiman ja inhimillisen yrityksen yhteistyössä. Parhaimpiin tuloksiin pääsevät ne, jotka eniten nojaavat Kaikkivaltiaan käsivarteen. Niinpä hänkin, joka sanoi: »Aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu Aijalonin laaksossa», oli tuntikaudet pitkänään maassa rukoilemassa Gilgalin leirissä. Rukouksen miehet ovat voiman miehiä.

Tämä voimallinen ihme todistaa, että Luoja vallitsee luomakuntaansa. Saatana koettaa peittää ihmisiltä Jumalan osallistumisen fyysisen maailman kulkuun - kätkeä näkyvistä sen alkuunpanijan väsymättömän toiminnan. Tämä ihme sulkee suun kaikilta, jotka luontoa ylistäen syrjäyttävät luonnon Jumalan.

[104] Jumalalla on käytettävissään omat luonnonvoimansa, joilla hän kukistaa vihollisensa - »tuli ja rakeet, lumi ja sumu, sinä myrskytuuli, joka panet hänen käskynsä toimeen» (Ps. 148: 8). Kun pakanalliset amorilaiset ryhtyivät vastustamaan Jumalan suunnitelmia, hän puuttui asiaan ja heitti »taivaasta heidän päällensä isoja kiviä». Raamattu kertoo ennalta tämän maan historian loppuvaiheissa käytävästä suuremmasta taistelusta, jolloin »Herra avasi asehuoneensa ja toi ulos vihansa aseet» (Jer. 50: 25). Ja Herra itse kysyy: »Oletko käynyt lumen varastohuoneissa, ja oletko nähnyt rakeiden varastot, jotka minä olen säästänyt ahdingon ajaksi, sodan ja taistelun päiväksi?» (Job 38: 22,23).

Ilmestyskirjassa Johannes kuvailee hävitystä, joka tapahtuu silloin kun temppeleistä lähtevä suuri ääni sanoo: »Se on tapahtunut.» Hän sanoo: »Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle» (Ilm. 16:17,21).

Beet-Hooronin voiton jälkeen koko Kanaanin eteläosa saatiin pian valloitetuksi. »Joosua valtasi koko maan, Vuoriston, Etelämaan, Alankomaan ja Rinnemaat. - Kaikki nämä kuninkaat ja heidän maansa Joosua sai valtaansa yhdellä otteella; sillä Herra, Israelin Jumala, soti Israelin puolesta. Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan palasi Gilgalin leiriin.»

Kun Palestiinan pohjoisosan heimot saivat kuulla Israelin joukkojen voitoista, he lyöttäytyivät kauhuissaan yhteen kyetäkseen vastustamaan heitä. Liittolaisten johtajana oli Haasorin kuningas Jaabin, jonka maa oli Meeromin järven länsipuolella. »Nämä lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoi-neen.» Näin suurta sotajoukkoa eivät israelilaiset olleet siihen mennessä kohdanneet Kanaanin maassa; »väkeä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla ja hevosia ja sotavaunuja ylen paljon. Ja kaikki nämä kuninkaat liittyivät yhteen, tulivat ja leiriytyivät yhdessä Meeromin veden rannalle sotiaksensa Israelia vastaan.» Jälleen Herra rohkaisi Joosuaa: »Älä pelkää heitä, sillä huomenna tähän aikaan minä annan heidät kaikki voitettuina Israelin valtaan.»

Meeromin järven rannalla Joosua hyökkäsi yllättäen vihollisleirin kimppuun ja tuhosi heidän joukkonsa perin pohjin. »Herra antoi heidät Israelin käsiin, niin että he voittivat heidät ja ajoivat heitä takaa — päästämättä pakoon ainoatakaan heistä.» Herra ei sallinut Israelin ottaa käyttöönsä sotavaunuja ja ratsuja, joista kanaanilaiset olivat ylpeilleet ja kerskuneet, vaan hänen käskystään vaunut poltettiin ja hevoset tehtiin rammoiksi, jottei niitä voitaisi käyttää taistelussa. Israelilaisten ei tullut luottaa vaunuihin tai ratsuihin, vaan taistella »Herran, heidän Jumalansa, nimessä».

Kaupungit vallattiin toinen toisensa jälkeen, ja liittoutuneiden tukikohta Haasor poltettiin. Sotaa käytiin vielä useita vuosia, mutta sen päätyttyä Joosuasta oli tullut koko Kanaanin valtias. »Ja maa pääsi rauhaan sodasta.»

[106] Mutta vaikka kanaanilaisten valta oli murrettu, he eivät kuitenkaan olleet menettäneet kaikkia alueitaan. Lännessä oli filistealaisilla vielä hallussaan hedelmällinen ranta-alue, ja heidän pohjoispuolellaan oli siidonilaisten maa. Näiden aluetta oli myös Libanon. Etelässä, Egyptin suunnassa, maa oli niinkään vielä Israelin vihollisten hallussa.

Joosuan ei kuitenkaan tullut enää jatkaa sotaa. Hänen oli vielä suoritettava eräs toinen työ, ennen kuin hän luovuttaisi Israelin johdon toisiin käsiin. Koko maa, sekä vallattu että vielä valtaamaton, oli jaettava heimojen kesken. Ja kukin heimo sai tehtäväkseen oman perintöosan lopullisen valtaamisen. Jos kansa pysyisi kuuliaisena Jumalalle, hän karkottaisi viholliset heidän tieltään, ja hän lupasi vielä lisätä heidän aluettaan, jos he pysyisivät hänen liitossaan.

Maan jako suoritettiin Joosuan, ylimmäisen papin Eleasarin ja heimojen päämiesten johdolla, ja kunkin heimon alue ratkaistiin arvalla. Mooses itse oli määrännyt sen kokonaisalueen, josta heimot saisivat arpaosansa valloitettuaan Kanaanin, sekä päämiehen kustakin heimosta olemaan läsnä jakotilaisuudessa. Leevin heimo ei pyhäkön palvelukseen vihittynä osallistunut tähän maanjakoon, mutta se sai perintöosakseen maan eri osista neljäkymmentäkahdeksan kaupunkia.

Kaalebin perintöosa

Ennen kuin maata käytiin jakamaan, tuli Kaaleb heimonsa päämiesten kanssa esittämään oman erikoispyyntönsä. Joosuan ohella Kaaleb oli nyt Israelin vanhin mies. Kaaleb ja Joosua olivat vakoojista ainoat, jotka esittivät Luvatusta maasta hyvän raportin ja rohkaisivat kansaa lähtemään Herran nimessä valtaamaan sitä. Kaaleb muistutti Joosuaa siitä, mitä hänelle oli silloin luvattu uskollisuutensa palkaksi: »Totisesti, se maa, johon sinä olet jalkasi astunut, on tuleva sinulle ja sinun lapsillesi perintöosaksi ikiaikoihin asti, koska sinä olet uskollisesti seurannut Herraa.» Siksi hän pyysi, että Hebron annettaisiin hänelle perintöosaksi. Siellä olivat Aabraham, Iisak ja Jaakob asuneet monet vuodet, ja sinne heidät oli haudattu, Makpelan luolaan. Hebron oli myös pelättyjen anakilaisten tukikohta, jotka suurella koollaan olivat niin kovin pelästyttäneet vakoojat ja saaneet

näiden kautta koko Israelin masentumaan. Tämän alueen Kaaleb Jumalan voimaan luottaen valitsi perintöosakseen.

»Katso, Herra on antanut minun elää», hän sanoi, »vielä neljäkymmentä viisi vuotta sen jälkeen, kuin Herra puhui tämän sanan Moosekselle. - Ja katso, minä olen nyt kahdeksankymmenen viiden vuoden vanha ja olen vielä tänä päivänä yhtä voimakas, kuin olin sinä päivänä, jona Mooses minut lähetti; niinkuin voimani oli silloin, niin se on vielä nytkin: minä kykenen sotimaan, lähtemään ja tulemaan. Anna minulle siis tämä vuoristo, josta Herra puhui sinä päivänä. Sinähän kuulit sinä päivänä, että siellä asuu anakilaisia ja että siellä on suuria, varustettuja kaupunkeja. Kenties Herra on minun kanssani, niin että minä saan heidät karkotetuksi, niinkuin Herra on puhunut.» Juudan päämiehet kannattivat tätä anomusta. Koska Kaaleb oli nimetty tästä heimosta osallistumaan maanjakoon, hän oli ottanut nämä miehet mukaansa esittämään hänen kanssaan tämän pyynnön, jottei kenenkään tarvitsisi epäillä hänen käyttäneen arvoasemaansa omaksi edukseen.

[107]

Hänen maanpyyntöönä suostuttiin heti. Kenellekään ei tätä jätien tukikohdan valtausta olisi voitu turvallisemmin uskoa. »Joosua siunasi Kaalebin, Jefunnen pojan, ja antoi hänelle perinnöksi Hebronin, — sentähden, että hän oli uskollisesti seurannut Herraa, Israelin Jumalaa.» Kaalebilla oli nyt sama usko kuin silloinkin, kun hän todisti vastoin toisten vakoojien synkkää raporttia. Jumala oli luvannut antaa Kanaanin maan kansansa omaksi, ja tämän lupauksen Kaaleb oli uskonut ja seurannut siinä Herraa uskollisesti. Hän oli kestänyt kansansa kanssa pitkän erämaanvaelluksen rasitukset ja saanut sen ohessa osansa syyllisten pettymyksistä ja vaivoista. Kuitenkaan hän ei tätä valitellut vaan kiitti Jumalaa siitä, että tämä oli armossaan pitänyt hänet hengissä erämaassa, jonne hänen veljensä olivat kuolleet. Herra oli varjellut häntä erämaanvaelluksen vaikeuksien, vaa- rojen ja vitsausten keskellä samoin kuin Kanaanin sotavuosien taisteluis- sa. Eikä hän ollut voimiltaan heikentynyt, vaikka oli hyvän joukon päälle kahdeksankymmenen. Ei hän pyytänyt itselleen valmiiksi vallattua maata vaan seudun, jonka valloitusta vakoojat ennen muita paikkoja olivat pitäneet mahdottomana. Jumalan avulla hän riistäisi tukikohdan juuri niiltä jättiläisiltä, joiden väkevyys oli horjuttanut Israelin uskoa. Ei hän tällä pyynnöllään ta-voitellut kunniaa eikä mainetta. Urhea vanha soturi halusi vain antaa kansalle esimerkin

[108]

Jumalan kunniaksi ja rohkaista heimoja kukistamaan koko maan, jota heidän isänsä olivat pitäneet valloittamattomana.

Kaaleb sai nyt perintöosakseen seudun, jota hän oli mielessään toivonut jo neljäkymmentä vuotta, ja luottaen siihen, että Jumala olisi hänen kanssaan, hän »karkoitti sieltä kolme anakilaista», kolme Anakin poikaa. Mutta vaikka hän näin sai vallatuksi maata itselleen ja perhekunnalleen, hän ei jäänyt paikoilleen nauttimaan perintöosastaan, vaan lähti yhtä innokkaana edelleen valloittamaan lisäalueita kansansa hyödyksi ja Jumalan kunniaksi.

Pelkurit ja kapinalliset olivat kuolleet erämaahan, mutta kelpo vakoojat saivat nauttia Rypälelaakson hedelmiä. Kullekin annettiin uskonsa mukaisesti. Se mitä epäuskoiset olivat pelänneet, tapahtui heille. Jumalan lupauksesta piittaamatta he olivat väittäneet, ettei Kanaania voitu saada perintöosaksi, eivätkä he saaneetkaan sitä. Mutta ne, jotka luottivat Jumalaan eivätkä antaneet mielensä harhailla tulevissa vaikeuksissa, vaan ajattelivat kaikkivaltiaan Auttajansa voimaa, pääsivät ihanaan maahan. Uskon kautta nuo muinaiset sankarit »kukistivat valtakuntia, — pääsivät miekanteriä pakoon, voimistuivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot» (Hebr. 11: 33, 34). »Tämä on se voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme» (1 Joh. 5: 4).

Efraim ja Manasse

Kaalebin osoittamasta mielenlaadusta poikkesi kerrassaan se, mitä osoitettiin erään toisen maanjakoa koskevan anomuksen yhteydessä. Sen esittivät Joosefin lapset: Efraimin heimo ja puolet Manassen sukukuntaa. Vedoten muita suurempaan väkilukuunsa nämä heimot vaativat kaksinkertaista perintöaluetta. Heidän arpoojansa oli maan viljavinta seutu ja käsitti hedelmällisen Saaronin tasangon. Mutta monet laakson tärkeistä kaupungeista olivat yhä kanaanilaisten hallussa, ja nämä heimot eivät halunneet antautua sen valloittamisen edellyttämiin vaivoihin ja vaaroihin, vaan halusivat lisäosansa jo vallatulta alueelta. Efraimin heimo oli Israelin suurimpia kuten Joosuan oma heimokin, ja siksi se vaati itselleen erityistä huomiota. »Miksi sinä olet antanut minulle perintöosaksi vain yhden arvan ja yhden osan», he sanoivat, »vaikka minä olen lu-

kuisa kansa?» Mutta järkähtämätöntä johtajaa ei saatu poikkeamaan ehdottoman oikeudenmukaisesta kannastaan.

[109]

Joosua vastasi: »Jos sinä olet niin lukuisa kansa, niin mene metsäseutuun ja raivaa itsellesi maata sieltä, perissiläisten ja refalaisten maasta, kun kerran Efraimin vuoristo on sinulle liian ahdas.»

Heidän vastauksestaan kuului valituksen todellinen syy. Heiltä puuttui kanaanilaisten karkottamiseen tarvittavaa uskoa ja rohkeutta. »Ei vuoristo riitä meille», he sanoivat, »ja kaikilla kanaanilaisilla, jotka asuvat tasangoilla, on raudoitettuja sotavaunuja.»

Israelin Jumala oli sitoutunut voimallaan auttamaan kansaansa, ja jos efraimilaisilla olisi ollut Kaalebin rohkeutta ja uskoa, yksikään vihollinen ei olisi kyennyt vastustamaan heitä. Joosua havaitsi heidän vain kaihtavan vaivoja ja vaaroja ja sanoi heille jyrkästi: »Sinä olet lukuisa kansa ja sinun voimasi on suuri. — Sinun on karkoitettava kanaanilaiset, vaikka heillä on raudoitettuja sotavaunuja ja vaikka he ovat voimakkaat.» Näin he saivat vastaansa omat väitteensä. He väittivät olevansa lukuisa kansa, ja sellaisena he pystyivät kyllä kuten veljensäkin raivaamaan itselleen oman alueensa. Jumalan auttaessa heidän ei tarvinnut pelätä raudoitettuja sotavaunuja.

Pyhäkköjä Joosuan perintöosa

Tähän asti Israel oli pitänyt Gilgalia keskuspaikkanaan, jossa pyhäkkökin oli. Mutta nyt oli pyhäkkö siirrettävä vakinaiseen sijoituspaikkaansa Siiloon, joka oli Efraimin arpaosaan kuuluva pieni kaupunki. Se oli lähellä maan keskustaa, jonne kaikki heimot saattoivat päästä helposti. Tämä seutu oli täysin puhdistettu vihollisista, niin ettei jumalanpalveluksia tulisi häiritsemään. »Ja kaikki israelilaisten seurakunta kokoontui Siiloon, ja he pystyttivät sinne ilmestysmajan.» Ne heimot, jotka olivat leirissä siihen aikaan, kun pyhäkkö siirrettiin Gilgalista, seurasivat sen mukana ja leirytyivät Siiloon. Sieltä ne sitten aikaa myöten hajaantuivat omille alueilleen.

Arkki jäi Siiloon kolmeksisadaksi vuodeksi, minkä jälkeen se Eelin suvun syntien vuoksi joutui filistealaisten käsiin, ja Siilo hävitettiin. Arkkia ei sen jälkeen enää koskaan palautettu siellä olleeseen pyhäkköön. Lopulta koko pyhäkköpalvelus siirrettiin Jerusalemin temppeliin, ja Siilo menetti kaiken merkityksensä. Vain rauniot ilmaisevat paikan, jossa se muinoin sijaitsi. Paljon myöhemmin vii-

tattiin sen kohtaloon varoitukseksi Jerusalemlle. »Menkääpä minun asuinpaikkaani, joka oli Siilossa», kehotti Jumala profeetta Jeremiaa julistamaan, »ja katsokaa, mitä minä olen sille tehnyt kansani Israelin pahuuden täh-den! - Minä teen tälle huoneelle, joka on otettu minun nimiini, johon te luotatte, ja tälle paikalle, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne, samoin kuin olen tehnyt Siilolle» (Jer. 7:12-14).

[110] »Kun israelilaiset olivat saaneet jaetuksi maan sen rajoja myöten» ja kun kaikki heimot olivat saaneet arpomalla perintöosansa, Joosua esitti vaatimuksensa. Kaalebin tavoin hän oli saanut erikoisen lupauksen perintöosasta. Hän ei kuitenkaan pyytänyt mitään laajaa maakuntaa vaan ainoastaan yhden kaupungin. »He antoivat hänelle sen kaupungin, jota hän pyysi. — Ja hän rakensi uudesta kaupungin ja asettui sinne.» Kaupungille annettiin nimeksi Timnat-Serah, »jäljelle jäävä osa» - pysyväksi todistukseksi tämän valloittajan jalosta luonteesta ja epäitsekästä mielenlaadusta. Hän ei ollut ensimmäisenä haalimassa itselleen voittosaalista, vaan esitti oman pyyntönsä vasta sitten, kun vähäisinkin hänen kansastaan oli saanut osansa.

Turvakaupungit

Kuusi leeviläisten kaupunkia - kolme Jordanin kummaltakin puolelta - määrättiin turvakaupungeiksi, joihin jonkun surmannut sai paeta turvaan. Mooses oli määrännyt näistä kaupungeista: »Niihin paetkoon tappaja, joka tapaturmaisesti on jonkun surmannut. Ja nämä kaupungit olkoot teillä turvapaikkoina, — niin ettei tappajan tarvitse kuolla, ennenkuin hän on ollut seurakunnan tuomittavana» (4 Moos. 35: 11, 12). Tämä sääliväinen helpotus oli tarpeen sen vanhan tavan yhteydessä, jonka mukaan surmatun lähin omainen tai lähin perijä oli velvollinen kostamaan murhaajalle. Syyllisyyden ollessa ilmeinen ei ollut tarpeellista jäädä odottamaan oikeudenkäynnin ratkaisua. Kostaja saattoi ajaa rikollista takaa minne vain ja tappaa hänet heti tavatessaan missä vain. Herra ei nähnyt hyväksi vielä [111] siihen aikaan poistaa tuota tapaa mutta järjesti pääsyn turvaan sellaiselle, joka tahtomattaan oli surmannut jonkun.

Turvakaupungit valittiin eri tahoilta siten, että niihin pääsi puolessa päivässä maan joka kohdasta. Niihin johtavat tiet oli pidettävä

aina hyvässä kunnossa; pitkin matkaa oli pystytettävä tienviittoja, joissa oli sana »Turvapaikkaan» suurin ja paksuin kirjaimin, niin ettei pakenevan tarvitsisi menettää yhtään aikaa. Kuka tahansa - heprealainen, muuka-lainen tai vierailija - sai käyttää tätä apua hyväkseen. Mutta vaikka näin estettiin syyttömän äkkipikainen surmaaminen, ei syyllinen silti välttänyt rangaistustaan. Asianomaiset viranhaltijat tutkivat puolueettomasti pakenevan tapauksen ja antoivat hänelle turvapaikan kaupungissaan vasta havaittuaan hänet syyttömäksi tar-koitukselliseen murhaan. Syylliset luovutettiin kostajalle. Ja suojan saaneen oli pysyteltävä turvapaikassaan. Jos verenkostaja tapasi hänet harhailemasta määrättyjen turvarajojen ulkopuolella, suojusta loitonnut joutui hengenlään maksamaan sen, ettei ollut välittänyt Herran järjestämästä avusta. Ylipapin kuoltua oli kaikilla turvakaupunkeihin hakeutuneilla vapaus palata kotiinsa.

Murhasta syytettyä ei saanut tuomita vain yhden todistajan lausunnon nojalla, vaikka todistusaineisto yleensäkin puhuisi häntä vastaan. Herra antoi tästä ohjeen: »Jos joku lyö toisen kuoliaaksi, surmattakoon tappaja todistajien antaman todistuksen nojalla; mutta yhden todistajan todistuksen nojalla älköön ketään kuolemalla rangaistako» (4 Moos. 35: 30). Mooses sai Kristukselta nämä ohjeet Israelia varten, ja kun Suuri Opettaja maan päällä ollessaan neuvoi opetuslapsiaan kohtelemaan hairahtuneita oikein, hän toisti tämän opetuksen, ettei yhden henkilön todistus riittänyt va-pauttamaan eikä tuomitsemaan. Riitakysymyksiä ei pidä ratkaista yhden henkilön näkemysten ja mielipiteiden perusteella. Kaikissa tällaisissa tapauksissa kuultakoon yhteisvastuullisesti kahta tai useampaa, »että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla» (Matt. 18:16).

Jos murhasta syytetty todettiin syylliseksi, häntä ei voinut vapauttaa mikään sovitus tai lunastus. »Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava» (1 Moos. 9: 6). »Älkää ottako lunastusmaksua sellaisen tappajan hengestä, joka on tehnyt hengenerikoksen, vaan rangaistakoon hänet kuolemalla.» »On sinun otettava hänet minun alttarinikin luota surmattavaksi», kuului Jumalan käsky, »maalle ei voi toimittaa sovitusta verestä, joka siihen on vuodatettu, muulla kuin sen verellä, joka sen on vuodattanut» (4 Moos. 35: 31, 33; 2 Moos. 21: 14). Kansakunnan turvallisuus ja puhtaus vaati-

vat murhaamisen synnin ankaraa rankaisemista. Ihmiselämää, jonka vain Jumala voi antaa, oli varjeltava pyhästi.

[112] Jumalan muinaiselle kansalleen määräämät turvakaupungit esikuvasivat Kristuksen tarjoamaa suojaa. Sama armollinen Vapahtaja, joka määräsi nuo ajalliset turvakaupungit, on vuodattamalla oman verensä valmistanut Jumalan lain rikkojille varman turvapaikan, johon he saavat paeta välttyäkseen toiselta kuolemalta. Mikään voima ei voi riistää hänen käsistään sieluja, jotka hakeutuvat hänen luokseen saadakseen syntinsä anteeksi. »Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.» »Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme», että »saisimme voimallisen kehotuksen, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta» (Room. 8: 1, 34; Hebr. 6: 18).

Turvakaupunkiin pakeneva ei voinut viivytellä hetkeäkään. Hänen oli luovuttava perheestään ja työpaikastaan. Ei ollut aikaa rakkaudenkaan hyvästelyyn. Nyt oli henki kyseessä, ja kaikki muu oli jätettävä tuohon ainoaan päämäärään - turvapaikkaan - pääsemiseksi. Siinä unohtui väsymys, eikä vastuksia kaihdettu. Pakeneva ei tohtinut hetkeksikään hidastaa askeleitaan ennen kuin oli päässyt kaupungin muurien sisäpuolelle.

Syntinen on alttiina ikuiselle kuolemalle, kunnes löytää kätköpaikan Kristuksessa; ja kuten pakenija saattoi viivyttelyllään ja huolimattomuudellaan menettää ainoan henkiin jäämisen mahdollisuutensa, saattaa viivyttely ja välinpitämättömyys koitua myös sielun turmioksi. Saatana, suuri vastustaja, ajaa takaa jokaista Jumalan pyhän lain rikkojaa, ja se, joka ei tajua vaaraansa eikä vakavasti hakeudu iankaikkiseen turvapaikkaan, joutuu tuhoajan uhriksi.

Turvakaupungin tutkintovanki joutui milloin tahansa kaupungin ulkopuolelle lähdettyään verenkostajan käsiin. Näin opetettiin kansaa noudattamaan niitä järjestelyjä, joilla rajaton viisaus halusi suojata heitä. Samoin ei riitä, että syntinen uskoo saavansa Kristukselta syntinsä anteeksi; hänen täytyy uskoen ja kuuliaisena myös pysyä hänessä. »Sillä jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä, vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat» (Hebr. 10: 26, 27).

Jordanin tuonpuoleiset heimot

Kaksi Israelin heimoa, Gaad ja Ruuben, sekä puolet Manassen heimosta olivat saaneet perintöosansa ennen Jordanin ylitystä. He olivat paimentolaisia ja siksi heitä viehättivät Gileadin ja Baasanin laajat ylätasangot ja rehevät metsät, jotka tarjosivat viljalti laidunmaata heidän karjalleen ja lammaslauomoilleen. Sitä ei siinä mitassa ollut varsinaisessa Kanaanissa, ja siksi nuo kaksi ja puoli heimoa, jotka halusivat jäädä tänne asumaan, sitoutuivat antamaan osuutensa sotakuntoisista miehistä taistelemaan veljiensä rinnalla Jordanin tuolla puolen, kunnes nämäkin pääsisivät perintöosaansa. Uskollisesti he olivatkin täyttäneet sitoumuksensa. Kymmenen muun heimon lähtiessä hyökkäämään Kanaaniin »ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa», noin neljäkymmentätuhatta miestä, »kulkivat Herran edellä taisteluun Jerikon arolle» (Joos. 4: 12, 13). Vuosikausia he olivat taistelleet rohkeasti veljiensä rinnalla. Nyt heidän oli aika päästä omalle maalleen. Autettuaan veljiään taisteluissa he saivat myös osansa saaliista, ja he palasivat mukanaan »suuret rikkaudet ja suuri karjan paljous, suuri hopean, kullan, vasken, raudan ja vaatteiden paljous», mikä kaikki heidän oli tasattava niiden kanssa, jotka olivat jääneet perheidensä ja laumojensa luo.

[113]

Nyt he joutuivat asumaan loitolla Herran pyhäköstä, ja Joosua katseli heidän poistumistaan huolestuneesti. Hän tiesi, miten voimakas kiusaus heillä oli siellä eristettyinä liikkuessaan langeta noudattamaan ympärillä asuvien pakanahaimojen tapoja.

Joosuan ja muiden johtajien ollessa vielä näissä huolekkaissa mietteissään heille kerrottiin outoja uutisia. Jordanin taakse, lähelle sitä kohtaa, josta Israel oli ihmeellisesti ylittänyt virran, nuo kaksi ja puoli heimoa olivat rakentaneet suuren alttarin, Siilon polttouhrialtarin kaltaisen. Jumalan laki kielsi kuoleman uhalla perustamasta pyhäkön ohella toista palvontapaikkaa. Jos tällä alttarilla oli sellainen tarkoitus, se vieroit-taisi kansan oikeasta uskosta, ellei sitä poistettaisi.

Kansan edustajat kokoontuivat Siiloon, ja kiihkoissaan ja vihoissaan he ehdottivat, että käytäisiin heti sotimaan rikkojia vastaan. Varovaisemmat saivat kuitenkin aikaan sen, että päätettiin ensin lähettää miehiä kuulemaan, miten nuo kaksi ja puoli heimoa selittäisivät menettelynsä. Valittiin kymmenen päämiestä, yksi kustakin

[114]

heimosta. Heidän johtajanaan oli Piinehas, joka jo Peorin tapauksessa oli kunnostautunut tarmokkaalla toiminnallaan.

Nuo kaksi ja puoli heimoa olivat tehneet virheen siinä, että ilman mitään selityksiä olivat ryhtyneet niin suuria epäluuloja herättävään hankkeeseen. Perille tultuaan lä-hetystö, joka piti veljiään ilman muuta syyllisinä, nuhteli heitä ankarasti. He syyttivät heitä kapinomisesta Herraa vastaan ja muistuttivat heille, miten ankarasti Israelia oli rangaistu liittymisestä Baal-Peoriin. Koko Israelin nimissä Piinehas esitti Gaadin ja Ruubenin lapsille, että elleivät he halunneet asua maassaan ilman uhrialttaria, he olivat tervetulleita siirtymään joen toiselle puolelle ja täysin etuoikeuksin saamaan osansa veljiensä parissa.

Vastineekseen syytetyt esittivät, ettei heidän alttariaan ollut tarkoituskaan käyttää uhraamiseen. Se oli vain todistuksena siitä, että vaikka joki erotti heidät toisistaan, he olivat samassa uskossa kuin Kanaanissa asuvat veljensäkin. He olivat pelänneet, että heidän lapsensa mahdollisesti suljettaisiin pois pyhäkön yhteydestä sillä perusteella, ettei heillä ollut mitään osuutta Israelissa. Silloin tämä alttari, joka oli rakennettu Siilossa olevan Herran alttarin kaltaiseksi, todistaisi rakentajien-sa samoin palvelevan elävää Jumalaa.

Hyvillä mielin lähettiläät hyväksyivät tämän selityksen ja riensivät kertomaan nämä uutiset niille, jotka olivat lähettäneet heidät. Kaikki sotahankkeet peruutettiin, ja iloiten kansa ylisti Jumalaa.

Gaadin ja Ruubenin lapset kiinnittivät nyt alttariinsa kirjoituksen, joka ilmaisi, mitä varten se oli rakennettu, ja sanoivat: »Se on todistaja meidän välillämme siitä, että Herra on Jumala.» Näin he halusivat ehkäistä tulevia väärin-käsityksiä ja poistaa mahdollisen kiusauksen aiheen.

Miten usein yksinkertainen väärinkäsitys johtaakaan vaka-viin vaikeuksiin jopa niiden kesken, jotka toimivat kaikkien parasta tarkoittaen. Ellei noudateta kohteliaisuutta ja kärsivällisyyttä, seuraukset voivat olla hyvinkin kohtalokkaat. Israelin kymmenen heimoa muistivat, miten Jumala Aakanin tapauksessa oli nuhdellut heitä siitä, ettei heidän keskuudessaan ollut syntiä kyllin valppaasti paljastettu. Nyt he päättivät toimia ripeästi ja tarmokkaasti; mutta koettaessaan korjata aikaisemman erehdyksensä he menivätkin toiseen äärimmäisyyteen. Sen sijaan, että olisivat kohteliaasti tiedustelleet, miten asianlaita todella oli, he olivat ryhtyneet arvostelemaan ja

moittimaan veljiään. Jos Gaadin ja Ruubenin miehet olisivat antaneet takaisin samalla mitalla, se olisi johtanut avoimeen sotaan. Niin tärkeää kuin toisaalta onkin, ettei syntiin suhtauduta mitenkään leväperäisesti, ei sovi myöskään eksyä tuomitsemaan harkitsemattomasi eikä epäilemään ilman perusteita.

[115]

Monet loukkaantuvat herkästi vähimmistäkin moitteista mutta kohtelevat kovin ankarasti niitä, joiden luulevat hairahtuneen. Moittein ja nuhtein ei ketään ole koskaan saatu luopumaan väärästä asenteestaan, mutta monet kyllä siten loitonnetaan oikealta tieltä yhä pitemmälle sydämen paatumukseen. Ystävällinen mielenlaatu ja kohtelias, kärsivällinen käytös voivat pelastaa eksyneen ja peittää paljon syntejä.

Ruubeni-laisten ja heidän seuralaistensa viisasta esimerkkiä kannattaa seurata. Heitä arvosteltiin väärin ja nuhdeltiin ankarasti, kun he vilpittömästi pyrkivät parantamaan keskuudessaan tosi uskonnon asemaa, mutta he eivät ilmaisseet vähintäkään suuttumusta. Kohteliaasti ja kärsivällisesti he kuuntelivat veljiensä syytöksiä ennen kuin ryhtyivät puolustautumaan, ja sitten he antoivat täyden selvityksen vaikuttimistaan ja todistivat olevansa syyttömiä. Näin saatiin sovinnollisesti poistetuksi vaikeus, joka oli näyttänyt seurauksiltaan niin uhkaavalta.

Väärin syytettyinäkin on oikeassa olevilla varaa pysyä tyyninä ja hienotunteisina. Jumala on tietoinen kaikesta, mitä ihmiset ymmärtävät ja tulkitsevat väärin, ja voimme turvallisesti jättää asiamme hänen käsiinsä. Yhtä varmasti kuin hän paljasti Aakanin syyllisyyden, hän on puolustava niiden asiaa, jotka luottavat häneen. Kristuksen mielenlaadun elävöittämillä on sitä rakkautta, joka on pitkämielinen ja lempeä.

Jumala tahtoo kansansa keskuudessa ilmenevän yksimielisyyttä ja veljellistä rakkautta. Vähän ennen ristiinnaulitsemistaan Kristus rukoili, että hänen opetus-lapsensa olisivat yhtä niin kuin hän on yhtä Isänsä kanssa, jotta maailma uskoisi, että Jumala oli lähettänyt hänet. Tämän liikuttavan ja ihmeellisen rukouksen vaikutus ulottuu halki aikojen meidän päiviimme asti, sillä hän sanoi: »Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun» (Joh. 17: 20). Joskaan emme saa luopua yhdestäkään totuuden periaatteesta, meidän tulisi aina pyrkiä tähän yhteyteen. Tämä on opetuslapseutemme todiste.

Jeesus sanoi: »Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus» (Joh. 13: 35). Ja apostoli Pietari kehottaa seurakuntaa: »Olkaa kaikki yksimielisiä, helläsydämissiä, veljiä kohtaan rakkaita, armahtavaisia, nöyriä. Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte» (1 Piet. 3: 8, 9).

Luku 14—Joosuan viimeiset sanat

[116]

Taistelujen ja Kanaanin valloituksen päätyttyä Joosua oli vetäytynyt viettämään rauhallisia vanhuudenpäiviä kotonaan TimnatSerahissa. »Pitkän ajan kuluttua, sitten kuin Herra oli suonut Israelin päästä rauhaan kaikilta sen ympärillä asuivilta vihollisilta, — kutsui Joosua kaiken Israelin, sen vanhimmat, päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet.»

Joitakin vuosia oli kulunut siitä, kun kansa oli asettunut asuin-sijoilleen, ja jo alkoi ilmetä samanlaista pahaa, mistä Israelia oli jouduttu rankaisemaan aikaisem-minkin. Kun Joosua alkoi tuntea ikävuosilleen ominaista heikkoutta ja käsitti työnsä pian päättyvän, hänen mielensä valtasi syvä huoli kansansa tulevaisuudesta. Kun israelilaiset vielä kerran kerääntyivät iäkkään johtajansa ympärille, hän puhui heille vielä suuremmalla kuin isän kiintymyksellä. »Te olette itse nähneet kaiken», hän sanoi, »mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille näille kansoille, jotka hän on karkoittanut teidän tieltänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, on itse sotinut teidän puolestanne.» Vaikka kanaanalaiset olikin kukistettu, huomattava osa Israelille luvatussa maasta oli vielä heidän hallussaan, ja Joosua varoitti kansaansa veltostumasta ja unohtamasta Herran käskyä, jonka mukaan nämä epäjumalia palvovat kansat oli kokonaan karkotettava.

Kansalle oli yleensä vastahakoista pakanoiden karkottamisen suorittaminen loppuun. Heimot olivat hajaantuneet alueilleen, sotaväki oli siirtynyt rauhan töihin, ja sodan aloittamista uudestaan pidettiin vaikeana ja epäilyttävänä. Mutta Joosua vakuutti: »Herra, teidän Jumalanne, työntää itse ne pois teidän edestänne ja karkoittaa ne teidän tieltänne, niin että te otatte omaksenne heidän maansa, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut. Olkaa siis aivan lujat ja noudattakaa tarkoin kaikkea, mitä Mooseksen lain kirjaan on kirjoitettu, poik-keamatta siitä oikealle tai vasemmalle.» Joosua haastoi kansan itsensä todistajaksi siitä, että Jumala oli uskollisesti täyttänyt heille antamansa lupaukset, kunhan he vain olivat puolestaan täyttäneet hänen ehtonsa. »Koko sydämenne ja koko sielunne

[117] tietäköön», hän sanoi, »ettei ainoakaan kaikista niistä teitä koskevista lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ole jäänyt täyttämättä; kaikki ovat toteutuneet teille, ei ainoakaan niistä ole jäänyt täyttämättä.» Hän selitti heille, että samoin kuin Herra oli täyttänyt lupauksensa, hän toteuttaisi myös uhkauksensa. »Ja niinkuin kaikki teitä koskevat lupaukset, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ovat toteutuneet teille, niin Herra myöskin antaa kaikkien uhkauksiensa toteutua teille; — jos te rikotte Herran, teidän Jumalanne, liiton, — niin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut.»

Saatana pettää monet sillä uskottavalta kuulostavalla väitteellään, että Jumala rakastaa kansaansa niin suuresti että sallii sen syntisyydenkin. Hän selittää, että vaikka Jumalan sanan uhkaukset osaltaan palvelevatkin tiettyä tarkoitusta hänen siveellisessä hallinnossaan, niitä ei panna koskaan kirjaimellisesti täytäntöön. Mutta Jumala on suhteissaan luotuihinsa aina noudattanut vanhurskauden periaatteita paljastamalla synnin sellaiseksi kuin se todella on - osoittamalla, miten varmasti se johtaa kurjuuteen ja kuolemaan. Syntiä ei koskaan ole ehdoitta annettu anteeksi - eikä tulla koskaan antamaankaan. Sellainen anteeksianto ilmaisisi ne vanhurskauden periaatteet hälytyiksi, jotka ovat suorastaan Jumalan hallituksen perustana. Siitä tyrmistyisi koko lankeamaton kaikkeus. Jumala on tarkoin ilmaissut synnin seuraukset, ja elleivät nämä varoitukset pitäisi paikkaansa, mistä tietäisimme varmasti, että hänen lupauksensa täyttyvät? Sellainen niin kutsuttu hyväntahtoisuus, joka syrjäyttää oikeuden, ei ole hyväntahtoisuutta vaan heikkoutta.

Jumala on elämän antaja. Alusta asti kaikki hänen lakinsa koskivat elämää. Mutta synti särki Jumalan aikaansaaman järjestyksen ja aiheutti ristiriitaisuuksia. Niin kauan kuin on syntiä, on pakostakin myös kärsimystä ja kuolemaa. Vain sen perusteella, että Vapahtaja on kärsinyt synnin kirouksen puolestamme, ihminen voi toivoa pääsevänsä kokemasta kohdalleen sen kauheita seurauksia.

Ennen Joosuan kuolemaa heimojen päämiehet ja edustajat koontuivat jälleen Sikemiin hänen kutsuaan noudattaen. Tähän paikkaan liittyivät useimmat maan pyhistä muistoista. Siellä Jumala oli tehnyt liiton Aabrahamin ja Jaakobin kanssa, siellä he itse olivat tehneet juhlallisen valansa ryhtyessään valloittamaan Kanaania. Siellä olivat Eebalin ja Garissimin vuori niiden valojen todistajina, joita

he nyt pian kuolevan johtajansa läsnäollessa olivat tulleet uudistamaan. Kaikkiällä oli todisteita siitä, mitä Jumala oli tehnyt heidän hyväkseen. Hän oli antanut heille maan, josta he eivät olleet vaivaa nähneet, kaupunkeja, joita he eivät olleet rakentaneet, viinitarhoja ja öljyvuolehtoja, joita he eivät olleet istuttaneet. Vielä kerran Joosua kertasi Israelin vaiheita ja luetteli Jumalan ihmeellisiä tekoja, jotta kaikki käsittäisivät hänen rakkautensa ja armonsa ja palvelisivat häntä »nuhteettomasti ja uskollisesti».

[118]

Joosuan ohjeiden mukaan arkki oli tuotu Siilosta. Tilaisuus oli hyvin juhlallinen, ja tämä Jumalan läsnäolon tunnuskuva syventäisi sitä vaikutusta, jonka hän halusi tehdä kansaan. Kerrottuaan Israelille Jumalan hyvyydestä hän kehotti kansaa nyt valitsemaan, ketä se halusi palvella. Epäjumalia palveltiin vielä salaa jonkin verran, ja Joosua koetti saada heidät nyt ratkaisuun, joka poistaisi tämän synnin Israelista. »Jos pidätte pahana palvella Herraa», hän sanoi, »niin valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella.» Joosua halusi saada heidät palvelemaan Jumalaa halukkaasti eikä pakosta. Uskonnon perustanahan on rakkaus Jumalaan. Hänen palvelemisensä vain palkkion toivosta tai rangaistuksen pelosta ei hyödytä mitään. Avoin luopumus ei ole sen vastenmielisempää Jumalalle kuin tekopyhyys ja pelkkä muodollinen palveluskaan.

Ikäs johtaja kehotti kansaa harkitsemaan, mitä hän oli antanut heille valittavaksi, kaikkine seurauksineen, ja päättämään halusivatko he todella alentaa elämänsä ympärillään olevien epäjumalia palvovien kansojen tasolle. Jos he pitivät pahana palvella Herraa, voiman ja siunauksen lähdeä, niin valitkoot sinä päivänä ketä tahtovat palvella - »niitäkö jumalia, joita teidän isänne palvelivat», joiden keskuudesta Aabraham kutsuttiin lähtemään pois, »vai amorilaisten jumalia, niiden, joiden maassa te asutte». Nämä viimeiset sanat nuhtelivat Israelia ankarasti. Amorilaisten jumalat eivät olleet kyenneet suojaamaan palvojiaan. Iljettävien ja alentavien syntiensä takia tuo jumalaton kansa oli tuhoutunut, ja hyvä maa, jonka se kerran omisti, oli annettu Jumalan kansalle. Miten mieletöntä Israelin olisi valita ne jumalat, joiden palvomisen vuoksi amorilaiset oli hävitetty! »Mutta minä ja minun perheeni», sanoi Joosua, »palvelemme Herraa.» Näin hän tartutti omaa sydäntään innoittaneen pyhän intonsa myös kansaansa. Niinpä kansa vastasikin epäroimättä: »Pois se, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!»

»Te ette voi palvella Herraa», sanoi Joosua, »sillä hän on pyhä Jumala; hän ei anna anteeksi teidän rikoksianne ja syntejanne.» Ennen kuin voitiin aikaansaada mitään pysyvää uudistusta, kansa oli saattava tuntemaan olevansa täysin kykenemätön palvelemaan kuuliaisesti Jumalaa omassa voi-massaan. He olivat rikkoneet hänen lakinsa; se tuomitsi heidät lainrikkokijiksi eikä tarjonnut mitään armoa. Luottaessaan omaan voimaansa ja vanhurskauteensa he eivät mitenkään voineet saada anteeksi syntejään. He eivät pys-tyneet täyttämään Jumalan täydellisen lain vaatimuksia, ja turhaan he sitoutuivat palvelemaan Jumalaa. Vain uskomalla Kristukseen he saattoivat saada syntinsä anteeksi ja vahvistua noudattamaan Jumalan lakia. Mikäli mielivät tulla Jumalan hyväksymiksi, heidän oli lakattava pyrkimästä pelastumaan omin ponnistuksin ja luotettava pelkästään luvatus Vapahtajan ansioihin.

[119] Joosua koetti saada kuulijansa punnitsemaan tarkoin sanansa ja pidättymään vannomasta mitään sellaista, mitä eivät olleet valmiit täyttämään. Hyvin vakavasti he lausuvat toistamiseen: »Ei niin, vaan me palvelemme Herraa.» Juhlallisesti he lupautuivat olemaan todistajina itseään vastaan, että olivat valinneet Herran, ja toistivat vielä kerran kuuliaisuuden sitoumuksensa: »Herraa, meidän Jumalaamme, me palvelemme, ja hänen ääntensä me kuulemme.»

»Niin Joosua teki sinä päivänä liiton kansan kanssa ja antoi heille Sikemissä käskyt ja oikeudet.» Kirjoitettuaan tämän juhlallisen sopimuksen muistiin hän asetti sen lain kirjan kanssa arkin sivulle. Ja hän pystytti muistokiven ja sanoi: »'Katso, tämä kivi on oleva todistajana meitä vastaan, sillä se on kuullut kaikki Herran sanat, jotka hän on meille puhunut, ja se on oleva todistajana teitä vastaan, ettette kieltäisi Jumalaanne.' Sitten Joosua päästi kansan menemään, kunkin perintöosalleen.»

Joosuan Israelille suorittama työ oli päättynyt. Hän oli »uskollisesti seurannut Herraa», ja Jumalan kirjaan hänestä on kirjoitettu: »Herran palvelija». Jaloimman todistuksen hänen kansanjohtajan luonteestaan antaa maininta sen sukupolven vaiheista, jonka aikana hän oli vaikuttanut: »Ja Israel palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen.»

Heprealaisessa taloudenhoidossa otettiin kansan tuloista kymmenesosa yleisten jumalanpalvelusmenojen ylläpitämiseen. Mooses sanoi siitä Israelille: »Kaikki maan kymmenykset, sekä pellon viljasta että puiden hedelmistä, ovat Herran omat, pyhä lahja Herralle.» »Ja kaikki kymmenykset raavaskarjasta ja pikkukarjasta - olkoot pyhä lahja Herralle» (3 Moos. 27: 30,32).

Mutta kymmenysjärjestelmä ei ollut alkuisin heprealaisten ajalta. Jo aivan varhaisimmista ajoista lähtien Herra vaati itselleen kymmenykset, ja tämä vaatimus tunnustettiin ja sitä kunnioitettiin. Abraham maksoi kymmenykset Melkisedekille, korkeimman Jumalan papille (1 Moos. 14: 20). Ollessaan Beetelissä maanpakolaisena ja vaeltajana Jaakob lupasi Herralle: »Kaikesta, mitä minulle suot, minä totisesti annan sinulle kymmenykset» (1 Moos. 28: 22). Ja kun israelilaiset olivat perustamassa omaa valtakuntaansa, vahvistettiin kymmenykset yhdeksi niistä Jumalan antamista säädöksistä, joiden noudattamisesta heidän hyvinvointinsa riippui.

Kymmenysten ja uhrilahjojen järjestelmän tarkoituksena oli painaa ihmisten mieleen se suuri totuus, että Jumala on luotujensa kaiken siunauksen lähde ja että ihmisen tuli olla kiitollinen hänelle kaikesta hänen huolenpidostaan ja hyvistä lahjoistaan.

Hän »antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken» (Ap.t. 17: 25). Herra sanoo: »Minun ovat kaikki metsän eläimet ja tuhansien vuorten karjat» (Ps. 50: 10). »Minun on hopea, ja minun on kulta» (Hagg. 2: 8). Ihmiset saavat Jumalalta voimansa rikkauden hankkimiseen (5 Moos. 8: 18). Herra sääti osan anteliaista lahjoistaan palautettavaksi hänelle lahjoina ja uhreina tunnustukseksi siitä, että kaikki saadaan häneltä, sekä hänen palvontansa ylläpidoksi.

»Kymmenykset - ovat Herran omat.» Tässä käytetään samaa sanontaa kuin laissa sapatista: »Seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatiti» (2 Moos. 20: 10). Jumala varasi itselleen määräosan ihmisen ajasta ja varoista, eikä yksikään ihminen voinut rikkomuk-

seen syyllistymättä käyttää näistä kumpaakaan omiin tarkoituksiinsa.

[121] Kymmenykset oli omistettava yksinomaan Leevin heimon käyttöön, joka oli erotettu palvelemaan pyhäkössä. Mutta uskonnollisen toiminnan tukemisen ei suinkaan pitänyt rajoittua tähän. Pyhäkkö, kuten myöhemmin temppelikin, rakennettiin kokonaan vapaaehtoisilla lahjavarjoilla. Tarpeellisia korjauksia ja muita menoja varten Mooses määräsi aina kansan lukumäärää laskettaessa jokaisen suorittamaan puoli sekeliä »palvelukseen ilmestysmajassa». Tähän tarkoitukseen suoritettiin Nehemian aikana vuotuinen maksu. (Katso 2 Moos. 30: 12-16; 2 Kun. 12: 4, 5; 2 Aikak. 24: 4-13; Neh. 10: 32, 33.) Jumalalle tuotiin jatkuvasti syntiuhreja ja kiitosuhreja. Näitä suoritettiin suurin määrin vuotuisissa juhlissa. Kaikkein anteliaimmin annettiin uhrilahjoja köyhien hyväksi.

Jo ennen kuin kymmenykset voitiin varata, Jumalan vaatimukset oli tunnustettu. Hänelle pyhitettiin kaikki, mikä kaikesta maan kasvusta kypsyi ensiksi. Jumalalle erotettiin ensi villa lampaita kerittäessä, ensi vilja vehnää puitaessa samoin kuin ensi öljy ja viini. Samoin tehtiin kaikkien eläinten esikoisille, ja esikoispojasta maksettiin lunastushinta. Ensi hedelmät esitettiin pyhäkössä Herralle ja luovutettiin sitten pappien käyttöön.

Näin kansaa muistutettiin jatkuvasti siitä, että Jumala oli heidän peltojensa, karjojensa ja laumojensa todellinen omistaja, että hän antoi aurinkonsa paistaa heille ja lähetti sateen heidän kylvöaikanaan ja elon aikana, että kaikki mitä he omistivat oli hänen Kymmenykset ja uhrilahjat luomaansa ja että hän oli asettanut heidät omaisuutensa taloudenhoitajiksi.

Kun israelilaiset miehet kokoontuivat pyhäkön luo kantaen peltojensa, puutarhojensa ja viinitarhojensa ensi hedelmiä, suoritettiin Jumalan hyvyyden julkinen tunnustaminen. Kun pappi oli vastaanottanut lahjan, niin uhraaja lausui aivan kuin Herran edessä ollen: »Minun isäni oli harhaileva aramilainen», ja hän kuvaili Egyptissä asumista ja sortoa, josta Jumala oli vapauttanut Israelin »väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, tehden tunnustekoja ja ihmeitä». Ja hän sanoi: »Hän toi meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Ja katso, nyt minä tuon uutiset sen maan hedelmistä, jonka sinä, Herra, minulle annoit» (5 Moos. 26:5, 8-11).

Heprealaisilta uskonnollisiin ja hyväntekeväisyystarkoituksiin vaaditut suoritukset vastasivat yhteensä täyttä neljännestä heidän tuloistaan. Näin raskaan verotuksen heidän varoistaan olisi luullut köyhdyttävän heitä, mutta näiden säädösten tunnollinen nou-dattaminen oli päinvastoin yhtenä heidän menestyksensä edellytyksenä. Heidän kuuliaisuutensa ehdolla Jumala antoi heille tämän lupauksen: »Minä karkoitan nuhtelullani teiltä syöjäsiikat turmelemasta teidän maanne hedelmää, eikä teidän viiniköynnöksenne kedolla ole hedelmätön. - Ja teidän onneanne kiittävät kaikki pakanat, sillä te tulette olemaan ihasteltu maa, sanoo Herra Sebaot» (Mal. 3:11).

Profeetta Haggai kuvailee väkevästi, mitä seurauksia on siitä, että itsekkäästi pidätetään Jumalan asialta vaikkapa vapaaehtoisia uhrilahjoja. Palattuaan Babylonian vankeudesta juutalaiset ryhtyivät jälleenrakentamaan Herran temppeliä. Mutta he keskeyttivät työnsä vihollisten ahdistuksessa heitä, ja kun ankara kuivuus aiheutti suoranaista puutetta, he pitivät mahdottomana temppelin rakentamisen saattamista päätökseen ja sanoivat: »Aika ei ole tullut rakentaa Herran huonetta.» Mutta silloin Herran profeetta julisti heille: »Onko sitten aika teidän asua panelilla kaunistetuissa huoneissanne, kun tämä huone on rauniona? Ja nyt sanoo Herra Sebaot näin: Ottakaa vaari teistänne. Te kylvätte paljon, mutta saatte vähän. Te syötte, mutta ette tule ravituiksi. Te juotte, mutta jano ei sammu. Te vaatetatte itsenne, mutta ei tule lämmin. Ja palkkatyöläinen panee työpalkan reikäiseen kukkaroon» (Hagg. 1: 2-6). Ja sitten hän selittää syyn: »Te odotatte paljoa, mutta se menee vähiin. Te tuotte kotiin, mutta minä puhallan sen pois. Minkätähden? sanoo Herra Sebaot. Minun huoneeni tähden, kun se on rauniona ja te juoksette kukin oman huoneenne hyväksi. Sentähden teiltä taivas pidättää kasteen ja maa pidättää satonsa. Ja minä olen kutsunut kuivuuden maahan ja vuorille, viljalle, viinille ja öljylle, ja mitä vain maa tuottaa, ja ihmisille ja eläimille ja kaikelle kätten vaivannäölle» (jakeet 9-12). »Mentiin kahdenkymmenen mitan viljakasalle, mutta oli vain kymmenen; mentiin viinikuurnalle ammentamaan viisikymmentä mittaa, mutta oli kak-sikymmentä. Minä löin teitä, kaikkia teidän kättenne töitä, nokitähkällä ja viljanruosteella ja rakeilla» (Hagg. 2:16,17).

Nämä varoitukset saivat kansan jatkamaan Jumalan huoneen rakentamista. Ja Herra julisti heille: »Ottakaa vaari, kuinka käy tästä päivästä lähtien eteenpäin, yhdeksännen kuun kahdennestakymme-

[122]

nenestä neljännessä päivästä, Herran temppelin perustamispäivästä, lähtien minä annan siunauksen» (jakeet 18,19).

Viisas Salomo sanoo: »Toinen on antelias ja saa yhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja vain köyhtyy» (Sanani. 11: 24). Ja Paavali antaa Uuden testamentin puolella saman opetuksen: »Joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää. — Ja Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää» (2 Kor. 9: 6, 8).

[123] Jumalan tarkoituksen mukaan israelilaisten tuli levittää valoa kaikille maan asukkaille. Ylläpitämällä yhteisiä jumalanpalvelusmenoja he todistivat elävän Jumalan olemassaolosta ja valtiudesta. Ja tätä palvontaa tukemalla he osoittaisivat kuuliaisuuttaan ja rakkauttaan häntä kohtaan. Herra on säättänyt valon ja totuuden leviämisen maailmaan riippuvaksi niiden toiminnasta ja uhrilahjoista, jotka ovat osallistuneet hänen taivaallisesta lahjastaan. Hän olisi voinut tehdä enkeleistä totuuten- ja lähettiläitä tai ilmoittaa tahtonsa omalla äänellään kuten hän julisti lain Siinailta. Mutta rajattomassa rakkaudessaan ja viisaudessaan hän kutsui ihmiset työtovereikseen antamalla tämän työn heidän tehtäväkseen.

Israelin päivinä kymmenyksiä ja vapaaehtoisia uhrilahjoja tarvittiin uskonnollisten palvelusmenojen jatkuvaan suorittamiseen. Oliko Jumalan kansan annettava vähemmän tänä aikana? Kristuksen esittämän periaatteen mukaan meidän tulisi antaa uhrilahjoja Jumalalle samassa määrin kuin olemme saaneet valoa ja etuoikeuksia. »Jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan» (Luuk. 12: 48). Lähettäessään opetuslapsensa matkaan Vapahtaja sanoi heille: »Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa» (Matt. 10: 8). Kun siunauksemme ja etuoikeutemme lisääntyvät - ja ennen kaikkea kun katsellemme kirkkauden Jumalan Pojan verra-tonta uhria - eikö meidän pitäisi ilmaista kiitollisuuttamme entistä runsaammilla lahjoilla, jotta toisetkin saisivat kuulla pelastuksen sanoman? Laajetessaan evankeliumin työ vaatii ylläpidokseen enemmän varoja kuin muinoin, ja siitä syystä tarvitaan lakia kymmenyksistä ja uhrilahjoista nyt kipeämmin kuin konsanaan heprealaisen talouden aikana. Jos hänen kansansa tukisi auliisti hänen asiaansa vapaaehtoisilla lahjoillaan eikä yrittäisi täyttää Jumalan varastohuonetta epäkristillisin

ja pyhittymättömin keinoin, hän saisi kunnian, ja paljon enemmän sieluja voitettaisiin Kristukselle.

Mooseksen suunnitelma, jonka mukaan hän keräsi varoja pyhäkön rakentamiseen, onnistui erinomaisesti. Niitä ei tarvinnut pyytämällä pyytää, eikä hän käyttänyt mitään sellaisia keinoja, joihin kirkot meidän aikanamme niin usein turvautuvat. Ei hän järjestänyt mitään suuria juhlia. Ei hän kutsunut väkeä ilonpitoon, tansseihin ja huvittelemaan, eikä hän järjestänyt arpajaisia eikä muutenkaan tällaista epäpyhää saadakseen varoja Jumalan pyhäkön rakentamiseen. Herra neuvoi Moosesta kehottamaan Israelin lapsia tuomaan uhrilahjojaan. Hänen tuli vastaanottaa lahjoja jokaiselta, joka antoi auliisti, oman sydämensä halusta. Ja lahjoja tuli niin runsaasti, että Mooseksen oli lopulta kiellettävä kansaa tuomasta enempää, sillä niitä oli saatu enemmän kuin voitiin käyttää.

Jumala on tehnyt ihmisistä taloudenhoitajiaan. Hän on uskonut heidän hoitoonsa omaisuutta, jolla hän toivoo heidän levittävän evankeliumia. Ja omaisuutensa uskollisille hoitajille hän uskoo lisää hoidettavaa. Herra sanoo: »Minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat» (1 Sam. 2: 30). »Iloista antajaa Jumala rakastaa», ja lupauksensa mukaan hän siunaa kansaansa, kun se kiitollisin mielin tuo hänelle uhrilahjansa, »ei surkeillen eikä pakosta». »Tuokaa täydet kymmenykset varastohuoneeseen, että minun huoneessani olisi ravintoa, ja siten koetelkaa minua, sanoo Herra Sebaot: totisesti minä avaan teille taivaan akkunat ja vuodatan teille siunausta ylenpalttisesti» (Mal. 3:10).

Luku 16—Jumalan huolenpito köyhistä

Köyhien hoitoon vaadittiin kaikista tuloista toiset kymmenykset, joilla myös tuettiin kansan kokoontumista uskonnollisiin tilaisuuksiin. Ensimmäisistä kymmenyksistä Herra oli sanonut: »Leeviläisille minä annan kaikki kymmenykset Israelissa» (4 Moos. 18: 21). Mutta toisista kymmenyksistä hän antoi seuraavat ohjeet: »Syö ne Herran, sinun Jumalasi, edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee nimensä asuinsijaksi: kymmenykset jyvistäsi, viinistäsi ja öljystäsi, niin myös raavaittesi ja lampaittesi esikoiset, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, kaikkena elinaikanasi» (5 Moos. 14: 23, 29; 16: 11-14). Nämä kymmenykset tai niitä vastaava rahamäärä heidän oli tuotava kahtena vuonna pyhäkön rakennuspaikalle. Kun siitä ensin erotettiin kiitosuhri Jumalalle ja erityinen määräosa papille, uhraajien tuli käyttää loppu uskonnollisessa juhlassa, johon saivat osallistua myös leeviläiset, muu-kalaiset, orvot ja lesket. Näin saatiin varoja vuotuisten juhla-aikojen kiitosuhreja ja juhlia varten sekä vedettiin kansaa pappien ja leeviläisten seuraan, jotta he voisivat opettaa ja rohkaista sitä palvelemaan Jumalaa.

Joka kolmas vuosi nämä toiset kymmenykset oli kuitenkin käytettävä kotona leeviläisten ja köyhien ravinnoksi. Mooses sanookin, että »he ovat syöneet sinun porttiesi sisäpuolella ja tulleet ravituiksi» (5 Moos. 26: 12). Nämä kymmenykset varattiin käytettäväksi hyväntekeväisyyteen ja vieraanvaraisuuteen.

Köyhien toimeentulosta huolehdittiin muullakin tavoin. Moosesen laeille oli tunnusomaista, että kun niissä ensin tunnustettiin Jumalan vaatimukset, hän erikoisesti tähdensi anteliaisuuden, lempeyden ja vieraanvaraisuuden osoittamista köyhiä kohtaan. Vaikka Jumala oli luvannut suuresti siunata kansaansa, hänen tarkoituksensa ei ollut jättää heitä täysin tietämättömiksi köyhyydestä. Hän julisti, etteivät köyhät koskaan häviäisi maasta. Hänen kansansa keskuudessa tuli aina olemaan niitä, jotka tarvitsivat heidän myötätuntoaan, hellyyttään ja hyväntahtoisuuttaan. Silloin kuten nytkin monet jouduit onnettomuuksiin, sairastumaan tai menettämään omaisuuttaan.

Mutta mikäli he noudattaisivat Jumalan antamia neuvoja, ei heidän keskuudessaan olisi kerjäläisiä eikä nälkää kärsiviä. [125]

Jumalan laki soi köyhille määröosan maan annista. Nälissään sai kuka tahansa mennä naapurinsa pellolle, puutarhaan ja viinitarhaan syömään nälkäänsä jyviä tai hedelmiä. Tämän luvan mukaisesti Jeesuksen opetuslapset kat-koivat tähkäpäitä ja söivät jyviä kulkiessaan sapattina viljavainioiden halki.

Kaikki, mikä korjaajien jäljiltä jäi pellolle, puutarhaan tai viinitarhaan, kuului köyhille. »Jos korjatessasi eloa pelloltasi», sanoi Mooses, »unhotat pellolle lyhteen, älä palaa sitä hakemaan. - Kun olet pudistanut öljyjuustasi hedelmät, älä enää jäännöstä oksilta poimi. -Kun olet korjannut sadon viinitarhastasi, älä enää jälkikorjuuta pidä; se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle. Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa» (5 Moos. 24: 19-22; 3 Moos. 19: 9,10).

Sapattivuosi

Joka seitsemäs vuosi pidettiin köyhistä erityistä huolta. Sapattivuosi, joksi sitä kutsuttiin, alkoi elonkorjuun loputtua. Sadonkorjuuta seuraavana kylvökautena kansa ei saanut kylvää eikä kunnostaa viinitarhaansa keväällä eikä liioin varautua korjaamaan pellon tai viinitarhan satoa. Maan luontaista antia he saivat syödä tuoreeltaan, mutta sitä ei saanut koota aittoihin. Sen vuoden kasvu oli jätettävä muukalaisten, orpojen ja leskien vapaasti poimittavaksi ja jopa kedon eläinten ruoaksi (2 Moos. 23: 10, 11; 3 Moos. 25: 5).

Mutta jos maa tavallisesti tuotti vain sen verran kuin kansa tarvitsi elääkseen, niin miten he tulisivat toimeen sinä vuonna, jolloin ei saatu mitään satoa? Jumala lupasi pitää siitä huolen. »Minä käsken siunaukseni kuudentena vuotena tulemaan teille», hän sanoi, »niin että se tuottaa teille kolmen vuoden sadon. Ja kun te kylvätte kahdeksantena vuotena, on teillä vielä vanhaa satoa syödä; siihen asti, kunnes yhdeksäntenä vuotena sen sato on saatu, on teillä vanhaa syödä» (3 Moos. 25: 21, 22).

Sapattivuoden noudattamisen tarkoituksena oli hyödyttää sekä maata että kansaa. Yhden kasvukauden kesantona ollut maa tuottaisi sen jälkeen enemmän satoa. Ihmiset vapautuivat rasittavista pelto töistä, ja vaikka sinäkin aikana oli monenlaista puuhattavaa, jäi kaikille enemmän vapaa-aikaa käytettäväksi virkistykseen ja voimien

keräämiseen tulevien vuosien työn varalle. Heille jäi enemmän aikaa mietiskelyyn ja rukoilemiseen, Herran opetuksiin ja vaatimuksiin tutustumiseen sekä kotiväkensä opettamiseen.

Sapattivuonna heprealaiset orjat oli päästettävä vapaiksi, eikä heitä saanut lähettää pois tyhjin käsin. Herra sanoi tästä: »Kun päästät hänet luotasi vapaaksi, niin älä lähetä häntä tyhjin käsin. Vaan säilytä hänen selkäänsä runsaasti lahjoja laumastasi, puimatantereeltasi ja kuurnastasi; anna hänellekin siitä, millä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut» (5 Moos. 15:13,14).

[126] Työmiehen palkka oli maksetta- va viipymättä: »Älä tee vääryyttä kurjalle ja köyhälle palkkalaiselle, olipa hän veljiäsi tai muukalaisia, joita asuu maassasi. - Maksa hänelle hänen palkkansa samana päivänä, ennenkuin aurinko laskee, sillä hän on kurja ja halajaa palkkaansa» (5 Moos. 24:14,15).

Erityisiä ohjeita annettiin myös palveluksesta paenneiden kohdeltusta: »Älä luovuta orjaa, joka on paennut isäntänsä luota sinun luoksesi, hänen isännällensä. Hän asukoon sinun luonasi, sinun keskuudessasi, valitsemassaan paikassa, jonkun kaupunkisi porttien sisäpuolella, missä hän viihtyy; älä sorra häntä» (5 Moos. 23:15,16).

Köyhälle oli seitsemäs vuosi velasta vapautumisen vuosi. Heprealaisia kehoitettiin aina tukemaan tarpeessa olevia veljiään lainaa - maila heille rahaa ilman korkoa, Koron ottaminen köyhältä kiellettiin jyrkästi: »Jos veljesi sinun luonasi köyhtyy eikä jaksa pysyä pystyssä, tue häntä samoin kuin muukalaista tai loista; hän eläköön luonasi. Älä ota korkoa tai voittoa häneltä, vaan pelkää Jumalaasi ja anna veljesi elää luonasi. Älä anna hänelle rahaasi korolle äläkä ota elintarpeista voittoa» (3 Moos. 25: 35-37). Jos velkaa ei maksettu vapautusvuoteen mennessä, ei lainapääomaakaan silloin enää voinut saada takaisin. Tässä kohdin varoitettiin kansaa nimenomaan pidättäytymästä antamaan veljilleen heidän tarvitsemaansa tukea: »Jos sinun keskuudessasi on joku köyhä, joku veljesi, — niin

[127] älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi. — Varo, ettei sydämässäsi synny tämä paha ajatus: 'Seitsemäs vuosi, vapautusvuosi, on lähellä', ja ettet sen tähden katso karsaasti köyhää veljeäsi etkä anna hänelle mitään. Jos hän silloin huutaa sinun tähtesi Herran puoleen, niin sinä joudut syyhyn.» »Koska köyhiä ei koskaan puutu maasta, sentähden käsken minä sinua näin: Avaa au- liisti kätesi veljellesi, kurjalle ja köyhälle, joita sinun maassasi on»,

»ja lainaa mielelläsi, mitä hän puutteessansa tarvitsee» (5 Moos. 15: 7, 9, 11, 8).

Kenenkään ei tarvinnut pelätä joutuvansa anteliaisuutensa tähden puutteeseen. Jumalan käskyjen noudattaminen johtaisi varmasti hyvinvointiin. »Sinä lainaat monelle kansalle», hän lupasi, »mutta sinun ei tarvitse lainaa ottaa, ja sinä vallitset monia kansoja, mutta he eivät vallitse sinua» (5 Moos. 15: 6).

Riemuvuosi

Kun oli kulunut »seitsemän vuosiviikkoa: seitsemän kertaa seitsemän vuotta», silloin tuli suuri vapautuksen vuosi - riemuvuosi. Silloin »anna pasunan raikuen soida - koko maassanne. Ja pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa vapautus maassa kaikille sen asukkaille. Se olkoon teille riemuvuosi; jokainen teistä saa silloin palata perintömaallensa ja sukunsa luo» (3 Moos. 25: 9,10).

»Seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä - sovituspäivänä» soitettiin riemuvuoden pasuunaa. Sen soitto kiiri kautta maan, missä vain juutalaisia asui, kutsuen kaikkia Jaakobin lapsia tervehtimään vapautuksen vuotta. Suurena sovituspäivänä Israelin synnit sovitettiin, minkä jälkeen kansa saattoi iloisin mielin tervehtiä alkavaa riemuvuotta.

Samoin kuin sapattivuonna ei nytkään maata kylvetty eikä korjattu, ja kaiken sen tuoton katsottiin kuuluvan köyhille. Nyt pääsivät vapaiksi nekin heprealaisten orjien tietyt ryhmät, joita ei vapautettu sapattivuotena. Mutta tunnusomaisinta riemuvuodelle oli, että kaikki maaomaisuus palautettiin silloin alkuperäisen omistajan perheelle. Jumalan erikoisohjeiden mukaan maa oli jaettu arpomalla. Jaon tapahduttua ei kukaan saanut myydä tilaansa. Vasta köyhyyden pakottamana hänen oli lupa myydä maansa, ja jos sen jälkeen hän tai joku hänen sukulaisensa milloin tahansa halusi lunastaa sen, ostaja ei saanut kieltäytyä myymästä sitä takaisin. Mutta vaikka sitä ei lunastettaisikaan, se palautuisi riemuvuotena ensimmäiselle omistajalleen tai hänen perillisilleen.

Herra julisti Israelille: »Älköön maata ainaiseksi myytäkö, sillä maa on minun ja te olette muukalaisia ja vieraita minun luonani» (3 Moos. 25: 23). Kansan tuli oppia tietämään se tosiasia, että he saivat jonkin aikaa asua Jumalan maassa, jonka oikeutettu ja alku-

peräinen omistaja hän oli, ja että hän halusi erityisesti otettavan huomioon köyhät ja kovaosaiset. Kaikkien mieleen tuli painaa, että köyhät ovat yhtä oikeutettuja paikkaan Jumalan maailmassa kuin vauraammakin.

[128] Näillä toimenpiteillä armollinen Luojamme halusi lievittää puutteenalaisten ja ahdistettujen kärsimystä ja antaa edes jonkin toivonsäteen ja aurinkoisen pilkahduksen valaista heidän elämäänsä.

Herra halusi hillitä kohtuutonta omaisuudenja vallanhalua. Seurauksena olisi paljon pahaa, jos jokin ryhmä jatkuvasti haalisi itselleen rikkautta ja toinen köyhtyisi ja painuisi alemmaksi. Ellei sitä jotenkin estettäisi, rikkaat alkaisivat pitää valtaansa yksinoikeutenaan; ja vaikka Jumalan mielestä köyhät olivatkin kaikin puolin yhtä arvokkaita, nämä varakkaamat veljet pitäisivät ja kohtelisivat heitä alempiarvoisina. Tämän sorron tajuaminen taas saisi köyhemmän luokan kiihdyksiin. Se herättäisi epätoivoa ja suuttumusta, mikä puolestaan pilaisi yhteiskunnan moraalin ja johtaisi kaikenlaisiin rikoksiin. Jumalan säättämien asetusten tarkoituksena oli edistää yhteiskunnallista tasa-arvoisuutta. Sapattivuoden ja riemuvuoden säädökset saisivat suureksi osaksi palautumaan kohdalleen sen, mikä kansakunnan yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa taloudenhoidossa oli vuosien varrella mennyt vinoon.

Nämä säädökset annettiin rikkaiden siunaukseksi yhtä hyvin kuin köyhienkin. Ne olivat omiaan hillitsemään ahneutta ja itsekorotuksen mieltä sekä kehittämään hyväntahtoisuuden jaloa mielenlaatua. Edistämällä hyvää tahtoa ja luottamusta kaikkien luokkien välillä ne vahvistaisivat yhteiskunnallista järjestystä ja hallitusta. Olemme kaikki mukana ihmiskunnan suuressa kudelmassa, ja mitä vain voimmekin tehdä toisten hyödyksi ja rohkaisuksi, se heijastuu siunauksina takaisin meihin itseemme. Yhteiskunnan kaikki luokat ovat molemminpuolisen riippuvuuskin alaisia. Köyhät eivät ole sen enempää riippuvaisia rikkaista kuin nämä köyhistä. Toisen luokan pyytäessä päästä osallistumaan niistä siunauksista, joita Jumala on antanut heidän varakkaammille lähimmäisilleen, tarvitsee toinenkin uskollista palvelua sekä ajatusten ja lihasten voimaa, jotka ovat köyhän pääomaa.

Kuuliaisuuden siunaus

Herra lupasi siunata Israelia runsaasti, jos se noudattaisi hänen ohjeitaan. Hän lupasi antaa heille »sateen ajallansa, niin että maa antaa satonsa ja kedon puut kantavat hedelmänsä. Ja puiminen kestää teillä viininkorjuuseen asti, ja viininkorjuu kestää kylvöön asti, ja teillä on kyllin leipää syödäksenne, ja te saatte turvallisesti asua maassanne. Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, kenenkään peljättämättä; ja minä hävitän pahat pedot teidän maastanne, eikä miekka käy teidän maanne ylitse. - Ja minä vaelan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani. - Mutta jos te ette kuule minua ettekä pidä kaikkia näitä käskyjä, — vaan rikotte minun liittoni, niin - te kylvätte siemenenne turhaan, sillä teidän vihollisenne syövät sen. Ja minä käännän kasvoni teitä vastaan, ja teidän vihamiehenne hallitsevat teitä, ja te pakenette, vaikka ei kukaan aja teitä takaa» (3 Moos. 26: 4-17).

[129]

Monet vaativat hyvin kiihkeästi, että kaikkien pitäisi päästä osallistumaan tasaveroisesti Jumalan ajallisista siunauksista. Tämä ei kuitenkaan ollut Luojan tarkoitus. Muun muassa juuri erilaisilla oloilla Jumala haluaa koetella ja kehittää luonnetta. Kuitenkin hän odottaa ajallisesti va-rakkaiden pitävän itseään vain hänen omaisuutensa taloudenhoitajina, joille hän on uskonut varoja käytettäväksi kärsivien ja puutteenalaisten hyväksi.

Kristus on sanonut, että meillä on aina köyhiä keskuudessamme, ja hän on aina myötätuntoisesti ja sydämensä lämmöllä lähellä kärsivää kansaansa ja köyhimpiä ja alhaisimpiakin maisia lapsiaan. Hän sanoo meille, että he ovat hänen edustajiaan maailmassa. Hän on asettanut heidät keskuuteemme herättääkseen sydämessämme sitä rakkautta, jota hän tuntee kärsiviä ja sorrettuja kohtaan. Heille ilmaista sääliä ja hyväntahtoisuutta Kristus pitää hänelle osoitettuna. Samoin hän pitää itseensä kohdistuneena heille osoitettua julmuutta tai heidän laiminlyöntiään.

Jos sitä lakia olisi jatkuvasti noudatettu, jonka Jumala sääti köyhien hyväksi, miten toisenlaiset olot vallitsisivatkaan maailmassa moraalisesti, hengellisesti ja ajallisesti! Ei ilmenisi sellaista itsekkyyttä ja itsekorotusta kuin nyt, vaan jokainen pyrkisi ystävällisesti edistämään toisten onnellisuutta ja hyvinvointia, eikä olisi sellaista laajalle levinnyttä puutetta, jota nykyään nähdään monissa maissa.

Jos Jumalan säättämiä periaatteita olisi noudatettu, olisi säästyty niiltä kauheuksilta, jotka kaikkina aikoina ovat johtuneet siitä, että rikkaat ovat sortaneet köyhiä ja nämä puolestaan ovat suhtautuneet rikkaisiin epäluuloisesti ja vihamielisesti. Niiden noudattaminen voisi estää suurten rikkauksien kokoamisen ja suistumisen ylellisen elämäntavan hillittömyyksiin, ja toisaalta niiden kymmenien tuhansien jäämisen tietämättömyyden ja alhaisuuden rappiotilaan, joiden huonosti palkatulla työllä nämä jättiläisomaisuudet on koottu. Niiden seuraaminen toisi sopuisan ratkaisun niihin pulmiin, jotka nyt uhkaavat suistaa maailman anarkiaan ja verenvuodatukseen.

Luku 17—Vuotuiset juhlat

[130]

Kolmesti vuodessa koko Israel kokoontui pyhäkön luo palvelemaan Jumalaa (2 Moos. 23: 14-16). Siilo oli jonkin aikaa näiden juhlien kokouspaikkana, mutta myöhemmin tuli Jerusalemissa kansakunnan jumalanpalveluksen keskus, ja sinne heimot kerääntyivät näihin juhla-koouksiinsa.

Kansaa ympäröivät rajut, sotaisat heimot, jotka pyrkivät innokkaasti hyökkäämään heidän maahansa. Silti käskettiin kaikkien hyväkuntoisten miesten ja niiden, jotka pystyivät suorittamaan matkan, lähteä kotoaan kolmesti joka vuosi kokouspaikalle, joka sijaitsi maan keskiosassa. Mikä tällöin esti heidän vihollisiaan käymästä niiden suojaamattomien kotien kimppuun ja hävittämästä niitä tulella ja miekalla? Mikä esti jota kin vierasta viholliskansaa tun keutumasta maahan ja viemästä Israelia mukanaan sotavankeu teen? Jumala oli luvannut suojeli; kansaansa. »Herran enkeli aset tuu niiden ympärille, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät» (Ps. 34: 8). Sinä aikana kun israelilaiset olivat palvelemassa Jumalat-, jumalallinen voima estäisi vihollista hyökkäämästä. Jumalan lupaus kuului: »Minä karkeitansat sinun tieltäsi ja laajennan sinun alueesi; eikä kukaan ole himoitseva sinun maatasi, kun sinä kolme kertaa vuodessa vaelat tullaksesi Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen» (2 Moos. 34: 24).

Pääsiäinen ja helluntai

[131]

Ensimmäinen näistä juhla-ajoista, pääsiäinen eli happamattoman leivän juhla, oli juutalaisen vuoden ensimmäisessä eli aabib-kuussa, joka vastaa maaliskuun loppua ja huhtikuun alkua. Kylmä talvi oli tällöin takana päin, myöhäisempi sadekaus oli ohitse, ja koko luonto uhosi kevään tuoreutta ja kauneutta. Kukkuloilla ja laaksoissa viheriöi ruoho, ja luonnon kukat pukivat kaikkialla kedot väriloistonsa. Täydenkuun lähetessä olivat illat kuutamossa viehättäviä. Se oli sitä vuodenaikaa, jota innoitettu laulaja kuvailee niin kauniisti:

»Talvi on väistynyt,
 sateet ovat ohitse,
 ovat menneet menojaan.
 Kukkaset ovat
 puhjenneet maahan,
 laulun aika on tullut,
 ja metsäkyyhkysen ääni
 kuuluu maassamme.
 Viikunapuu tekee
 keväthedelmää,
 viiniköynnökset ovat kukassa
 ja tuoksuavat.»

Kork.v. 2:11-13.

Kaikkiällä maassa oli pyhiinvaeltajien ryhmiä matkalla Jerusalemiin. Lammaspaimenet laumojensa luota, karjapaimenet vuorilta, kalastajat Galileanmereltä, peltomiehet vainioiltaan ja profeettain oppilaat pyhistä kouluistaan - kaikki suuntasivat kulkunsa sitä paikkaa kohden, jossa Jumala ilmaisi läsnäolonsa. He vaelsivat lyhyin päivämatkoin, sillä monet kulkivat jalkaisin. Kara-vaanit saivat matkalla jatkuvasti lisäväkeä ja kasvoivat usein varsin suuriksi ennen kuin pääsivät pyhään kaupunkiin.

Luonnon riemullinen raikkaus sai israelilaiset iloitsemaan ja kiittämään kaiken hyvän Antajaa. Laulettiin juhlavia heprealaisia psalmeja, jotka ylistivät Herran kunniaa ja majesteettiutta. Merkitorven kajahtaessa ja kymbaalien soidessa sadat äänet kaiuttivat kiitosvirtensä:

»Minä iloitsin,
 kun minulle sanottiin:
 Menkäämme Herran
 huoneeseen'.
 Meidän jalkamme saavat seisoa
 sinun porteissasi,
 Jerusalem,--
 jonne sukukunnat vaeltavat,

[132] Herran sukukunnat, - -

kiittämään Herran nimeä. - -
Toivottakaa rauhaa
Jerusalemille,
menestykööt ne,
jotka sinua rakastavat.»

Ps. 122:1-6.

Nähdessään vuoret, joilla pakanoiden oli tapana viritellä alttari-
tuliaan, Israelin lapset lauloivat:

»Minä nostan silmäni
vuoria kohti:
mistä tulee minulle apu?
Apu minulle tulee Herralta,
joka on tehnyt
taivaan ja maan.»

Ps. 121:1,2.

»Jotka Herraan turvaavat, ovat
kuin Siionin vuori: se ei horju,
vaan pysyy iankaikkisesti.
Vuoret ympäröivät
Jerusalemia,
ja Herra ympäröi kansaansa, nyt ja iankaikkisesti.»

Ps. 125:1, 2.

Pyhä kaupunki näkyi jo heidän ylittäessään vuoret, ja kunnioit-
tavin katsein he seurasivat, miten jumalanpalvelijoiden joukot aste-
livat temppeliä kohti. He näkivät suitsutussavun kohoavan, ja kun
he kuulivat leeviläisten pasuunoillaan julistavan pyhän palveluksen
alkavan, he puhkesivat juhlahetken innoittamina laulamaan:

»Suuri on Herra
ja korkeasti ylistettävä
meidän Jumalamme
kaupungissa,
pyhällä vuorellansa.

Kauniina kohoaa,
kaiken maan ilona,
pohjan puolella Siionin vuori,
suuren kuninkaan kaupunki.»

Ps. 48:1, 2.

»Rauha olkoon
sinun muuriesi sisällä,
olkoon onni sinun linnoissasi.»
»Avatkaa minulle
vanhurskauden portit,
käydäkseni niistä sisälle
kiittämään Herraa.»
»Minä täytän
lupaukseni Herralle
kaiken hänen kansansa edessä
Herran huoneen esikartanoissa,
sinun keskelläsi, Jerusalem.
Halleluja!»

Ps. 122: 7; 118: 19; 116: 18,
19.

Kaikki Jerusalemin talot avasivat ovensa pyhiinvaeltajille ja tarjosivat heille huoneensa ilmaiseksi, mutta ne eivät riittäneet tuolle valtavalle joukolla, ja niin pystytettiin teltoja, missä niille vain oli tilaa kaupungissa ja ympäröivillä kukkuloilla.

Kuukauden neljäntenätoista päivänä, illan tultua, vietettiin pääsiäistä. Sen vaikuttavat juhlamenot muistuttivat Egyptin orjuudesta vapauttamisesta ja vintasivat eteenpäin siihen uhriin, joka vapauttaisi heidät synnin orjuudesta. Vapahtajan uhratessa henkensä Golgatalla pääsiäisen merkitys lakkasi, ja Herran ehtoollinen asetettiin saman tapahtuman muistoksi, jota pääsiäinen oli esikuvannut.

Pääsiäistä seurasi seitsenpäiväinen happamattoman leivän juhla. Ensimmäisenä ja seitsemäntenä päivänä oli pyhä kokous, eikä niinä päivinä saanut tehdä mitään arkityötä. Juhlan toisena päivänä oli vuoden sadon uutiset tuotava Herran eteen. Ohra oli Palestiinan varhaisin viljalaji, ja juhlan alussa se alkoi kypsyä. Pappi toimitti ohran uutislyhteen heilutuksen alttarin edessä tunnustukseksi siitä, että

kaikki oli hänen. Satoa ei saanut korjata ennen kuin tämä toimitus oli suoritettu.

Viisikymmentä päivää uutisten uhraamisesta oli helluntaihin, jota kutsuttiin myös leikkuujuhla ja viikkojuhla. Kiitollisuuden osoitukseksi ruoaksi valmistetusta viljasta tuotiin Herran eteen kaksipaistettua hapanleipää. Helluntaita vietettiin vain yhtenä päivänä, joka omistettiin kokonaan jumalanpalvelukseen.

Lehtimajanjuhla

Seitsemännessä kuussa vietettiin lehtimajanjuhlaa eli korjuujuhlaa. Tässä juhlassa tunnustettiin, että Jumala oli suonut anteliaasti puutarhan, öljypuulehdon ja viinitarhan lahjojaan. Se oli vuoden huomattavin juhla kokous. Maa oli tuottanut satonsa, vilja oli koottu aittoihin, hedelmät, öljy ja viini oli varastoitu, ja nyt kansa tuli tuomaan kiitoslahjojaan Jumalalle, joka oli näin runsaasti siunannut heitä.

Lehtimajanjuhlan tuli sävyllään olla lähinnä ilon aikaa. Sitä vietettiin kohta suuren sovituspäivän jälkeen, jolloin oli saatu varmuus siitä, ettei heidän rikkomuksiaan enää muistettu. Päästyään rauhaan Jumalan kanssa he tulivat nyt hänen eteensä tunnustamaan hänen hyvyytensä ja ylistämään häntä hänen armostaan. Kun korjuutyöt olivat päättyneet eikä uuden vuoden tehtäviin tarvinnut vielä käydä käsiksi, kansa saattoi huolista vapaana käydä nauttimaan juhlan pyhistä ja riemullisista tunnelmista. Vaikka vain isien ja poikien oli määrä saapua juhille, he ottivat mikäli mahdollista kaiken kotiväkensä mukaansa ja kestivät vieraanvaraisesti myös palvelijoita, leeviläisiä, muukalaisia ja köyhiä.

Pääsiäisen lailla lehtimajanjuhlakin muistutti menneisyydestä. Erämaanvaelluksensa muistoksi kansan tuli nyt lähteä kodeistaan ja yöpyä lehtimajoissa, joiden rakenteiksi käytettiin »palmunoksia ja tuuheiden puiden lehviä sekä pajuja purojen varsilta» (3 Moos. 23:40, 42,43).

Ensimmäisenä päivänä oli pyhä kokous, ja juhlan seitsemään päivään lisättiin vielä kahdeksas, jota vietettiin samoin.

Näissä vuotuisissa juhlissa niin vanhat kuin nuoretkin rohkaistuvat palvelemaan uskollisemmin Jumalaa. Maan eri osista saapuvat juhlijat pääsivät seurustelemaan keskenään ja näin lujittamaan sitei-

tään Jumalaan ja toisiinsa. Jumalan kansalle tekisi hyvää nykyäänkin lehtimajanjuhlan vietäminen Jumalalta saatujen siunausten riemullisen muistelun merkeissä. Kuten israelilaiset juhlivat vapautusta, jonka Jumala oli aikaansaanut heidän isilleen, ja hänen ihmeellistä varjelustaan heidän lähdettyään pitkälle vaellusmatkalleen Egyptistä, meidänkin tulisi kiitollisina muistella, miten hän eri keinoja käyttäen johti meidät eroon maailmasta ja vääryyden pimeydestä armonsä ja totuutensa ihanaan valkeuteen.

Niiltä, jotka asuivat kaukana pyhäköstä, vuotuisiin juhliin osallistuminen vei aikaa toista kuukautta joka vuosi. Tämän esimerkin Jumalalle antautumisesta tulisi osoittaa, miten tärkeää Jumalan palveleminen on ja miten välttämätöntä meidän on syrjäyttää itsekkäät maailmalliset harrastuksemme hengellisten ja iankaikkisten tieltä. Kärsimme tappion, elleimme etuoikeutemme mukaisesti seurustele keskenämme vahvistaaksemme ja rohkaistaksemme toisiamme palvelemaan Jumalaa. Jumalan sanan elävyys ja tärkeys häipyä mieles-tämme, eikä se pääse pyhittäväällä vaikutuksellaan enää valistamaan sydäntämme, ja niin taannumme hengellisesti. Kanssakäymisessämme kristittyinä menetämme paljon, elleimme ole myötätuntoisia toisiamme kohtaan. Joka sulkeutuu kuoreensa, ei täytä Jumalan hänelle tarkoittamaa paikkaa. Olemme kaikki saman Isän lapsia ja riippuvaisia toisistamme, kun onnemme on kyseessä. Meillä on vastuamme sekä Jumalaa että ihmiskuntaa kohtaan. Luonteemme kehittäminen seuralliseksi tekee meidät myötätuntoisiksi lähimmäisiämme kohtaan, ja kun pyrimme olemaan siunaukseksi toisille, tulemme itse onnellisiksi.

Lehtimajanjuhla ei ainoastaan viitannut menneisyyteen, vaan se oli myös tulevaisen esikuva. Se ei vain muistuttanut erämaanvaelluksesta, vaan maan tuotteiden korjuujuhlanä se viittasi eteenpäin siihen lopullisen sadonkorjuun suureen päivään, jolloin elon Herra lähettää leikkuumiehensä kokoamaan lusteen ja sitomaan sen kimp-puihin poltettavaksi sekä korjaamaan nisun hänen aittaansa. Siihen aikaan surmataa kaikki jumalattomat, ja he »ovat, niinkuin ei heitä olisi ollutkaan» (Obadja 16). Koko maailmankaikkeudessa jokainen yhtyy riemullisesti ylistämään Jumalaa. Ilmestyskirjassa Johannes lausuu: »Kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin

sanovan: 'Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!'» (Ilm. 5:13).

Israelin kansa ylisti Jumalaa lehtimajanjuhlassa muistellessaan, miten hän armossaan oli vapauttanut heidät Egyptin orjuudesta ja hellästi huolehtinut heistä, kun he olivat toiviomatkallaan erämaassa. He iloitsivat myös juuri vietettynä sovituspäivänä koetusta anteeksiannosta. Mutta kun Herran lunastetut kerran kootaan turvallisesti taivaalliseen Kanaan niin ikuisesti vapautettuina sen kirouksen kahleista, jonka alaisena »koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti» (Room. 8: 22), he riemuitsevat sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla. Silloin Kristus on suorittanut täysin loppuun suuren lunastustyönsä ihmisten hyväksi, ja heidän syntinsä on iäksi pyyhitty pois.

»Erämaa ja hietikko iloitsee,
aromaa riemuitsee ja kukoistaa
kuin lilja. Se kauniisti kukoois
taa ja iloitsee ilolla ja riemulla.
Sille annetaan Libanonin kun-

nia, Karmelin ja Saaronin iha-
nuus. He saavat nähdä Herran
kunnian, meidän Jumalamme
ihanuuden. -Silloin avautuvat
sokeain silmät ja kurojen kor-
vat aukenevat. Silloin rampa
hyppii niinkuin peura ja mykän
kieli riemuun ratkeaa; sillä ve-
det puhkeavat erämaahan ja
aromaahan purot. Hehkuva
hiekkatulee lammikoiksi ja
kuiva maa vesilähteiksi. - -
Ja siellä on oleva valtatie, ja sen
nimi on 'pyhä tie': sitä ei kulje
saastainen; se on heitä itseänsä
varten. Joka sitä kulkee, ei eksy
- eivät hullutkaan. Ei ole siellä
leijonaa, ei nouse sinne raatele-

[135]

va peto; ei sellaista siellä tavata:

 lunastetut sitä kulkevat. Niin
Herran vapahdetut palajavat ja
 tulevat Siioniin riemuiten,
päänsä päällä iankaikkinen ilo

 Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pake
nevat.»

Jes. 35: 1, 2,5-10.

Päästyään asettumaan Kanaanin heimot eivät kovinkaan tarkokkaasti pyrkineet suorittamaan loppuun maan valtausta. Tyytyen jo valloittamaansa alueeseen he eivät enää olleet kauankaan innokkaita jatkamaan sotatoimia vaan lopettivat vihollisuudet. »Kun Israel sitten voimistui, saattoi se kanaanilaiset työveron alaisiksi, mutta ei karkoittanut hei-tä» (Tuom. 1: 28).

Herra oli puolestaan tarkoin täyttänyt Israelille antamansa lupaukset. Joosua oli kukistanut kanaanilaiset ja jakanut maan Israelin heimoille. Heidän oli enää vain jumalalliseen apuun luottaen lopullisesti karkotettava asukkaat maasta. Mutta sen he jättivät tekemättä. Liittoutumalla kanaanilaisten kanssa he suoranaisesti rikkoivat Jumalan käskyn ja jättivät täyttämättä sen ehdon, jolla hän oli luvannut antaa Kanaanin heidän haltuunsa.

Heti Siinailla antamansa julistuksen alussa Jumala oli varoittanut heitä palvelemasta epäjumalia. Heti lain julistamisen jälkeen he saivat Mooseksen kautta sanoman, joka koski Kanaanin kansoja: »Älä kumarra heidän jumaliansa, älä palvele niitä äläkä tee, niinkuin he tekevät, vaan kukista ne maahan ja murskaa niiden patsaat. Palvelkaa Herraa, Jumalaanne, niin hän siunaa sinun ruokasi ja juomasi, ja minä pidän puutteen sinusta kaukana» (2 Moos. 23: 24, 25). Jumala vakuutti heille, että niin kauan kuin he pysyisivät kuuliaisina, hän kukistaisi viholliset heidän edeltänsä: »Minä lähetän kauhuni sinun edelläsi ja saatan hämminkiin kaikki kansat, joiden luo sinä tulet, ja ajan kaikki vihollisesi pakoon sinun edestäsi. Ja minä lähetän herhiläisiä sinun edelläsi karkoittamaan hivviläiset, kanaanilaiset ja heetiläiset sinun tieltäsi. Mutta minä en karkoita heitä sinun tieltäsi yhtenä vuotena, ettei maa tulisi autioksi eivätkä metsän pedot lisääntyisi sinun vahingoksesi; vähitellen minä karkoitan heidät sinun tieltäsi, kunnes olet tullut kyllin lukuisaksi ottamaan haltuusi maan. Minä annan maan asukkaat teidän valtaanne, ja sinä karkoitat heidät tieltäsi. Älä tee liittoa heidän äläkä heidän jumaliensa kanssa. Älkööt he jääkö asumaan sinun maahasi, etteivät saattaisi sinua

tekemään syntiä minua vastaan; sillä jos sinä palvelet heidän jumaliansa, on se sinulle paulaksi» (2 Moos. 23: 27-33). Mooses kertasi nämä ohjeet erittäin vakavasti ennen kuo-lemmaansa, ja myöhemmin Joosua vielä toisti ne.

Jumala oli asettanut kansansa mahtavan rintavarustuksen tavoin estämään siveellisen turmeluksen leviämistä maailmaan. Jos Israel pysyisi uskollisena Jumalalle, hän soisi sille voiton toisensa jälkeen. Hän antaisi heidän valtaansa suurempia ja voimakkaampia kansoja kuin kanaanalaiset. Hän lupasi: »Jos te pidätte kaikki nämä käskyt, jotka minä teille annan, niin Herra karkoittaa kaikki nämä kansat teidän tieltänne, ja te laskette valtanne alle kansoja, jotka ovat teitä suuremmat ja väkevämmät. Mihin paikkaan te jalkanne astutte, se on oleva teidän. Erämaasta ja Libanonista, virrasta, Eufrat-virrasta, aina Länsimereen saakka on teidän alueenne ulottuva. Ei kukaan kestä teidän edessänne. Kahuun ja peljästykseen teidän edessänne on Herra saattava koko sen maan, johon te astutte, niinkuin hän on teille puhunut» (5 Moos. 11: 22-25).

Luopumuksen tielle

Mutta välittämättä tästä ylevästä kohtalostaan he valitsivat omien mielihalujensa mukaisen helpomman tien. Heille tarjoutui tilaisuuksia maan lopulliseen valtaamiseen, mutta he päästivät ne käsistään. Monien sukupolvien ajan heitä ahdistivat näiden epäjumalia palvelevien kansojen jäännökset, jotka tulivat »okaiksi» heidän silmiinsä ja »tutkaimiksi» heidän kylkiinsä (4 Moos. 33: 55).

Israelilaiset »pitivät yhteyttä pakanain kanssa ja oppivat heidän tekonsa» (Ps. 106: 35). He solmivat seka-avioliittoja kanaanilaisten kanssa, ja epäjumalanpalvelus levisi ruton tavoin kautta maan. »He palvelivat heidän jumalankuviansa, ja niistä tuli heille paula. Ja he uhrasivat poikiensa ja tyttäriänsä riivaajille, — ja maa saastui veriveloista. — Ja Herran viha syttyi hänen kansaansa vastaan, ja hän kyllästyi perintöosaansa» (Ps. 106: 36-40).

Siihen asti, kun Joosuan opettamasta sukupolvesta oli vähänkin jäljellä, epäjumalanpalvelus ei päässyt paljonkaan leviämään, mutta vanhemmat olivat valmistaneet tietä lastensa luopumukselle. Olemalla välittämättä Jumalan rajoituksista ne, jotka olivat saaneet haltuunsa Kanaanin, kylvivät pahuuden siementä, joka tuotti jatkuvasti

katkeraa satoaan monien sukupolvien aikana. Tapojen yksinkertaisuus oli myötävaikuttanut siihen, että heprealaiset olivat pysyneet fyysisesti terveinä. Mutta seurustelu pakanoiden kanssa päästi ruokahalun ja intohimot valloilleen, mikä ajan mittaan heikensi ruumiin voimia ja alensi henkistä ja siveellistä tasoa. Synneillään israelilaiset erottautuivat Jumalasta. Hänen voimansa erkani heistä, eivätkä he enää pystyneet voittamaan vihollisiaan. Siten he joutuivat juuri niiden kansojen valtaan, jotka he Jumalan avulla olisivat voineet saada itselleen alamaisiksi.

Sorron ja vapautuksen vuorottelua

[138]

He »hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta», »ja johdatti heitä erämaassa kuin laumaa». »He vihoittivat hänet uhrikukkuloillansa ja herättivät hänen kiivautensa epäjumaliensa kuvilla.» Sen tähden Herra »hylkäsi asumuksensa Siilossa, majan, jonka hän oli pystyttänyt ihmisten keskelle. Hän salli väkevyytensä joutua vankeuteen ja kunniansa vihollisten käsiin» (Tuom. 2: 12; Ps. 78: 52, 58, 60, 61). Kuitenkaan hän ei peräti hylännyt kansaansa. Aina jäi olemaan Herralle uskollinen jäännös. Ja ajasta toiseen Herra herätti uskollisia ja urheita miehiä kukistamaan epäjumalanpalveluksen ja vapauttamaan israelilaiset vihollisistaan. Mutta vapauttajan kuoltua kansa höltyi hänen arvovaltansa pidäkkeistä ja palasi ennen pitkää epäjumaliensa pariin. Niin toistui moneen kertaan kertomus luopumuksesta ja kurin palautuksesta, tunnustuksesta ja vapautuksesta.

Israelia sortivat kukin vuorollaan Mesopotamian kuningas, Mooabin kuningas ja heidän jälkeensä filistealaiset sekä Siiseran johtamat Haasorin kanaanilaiset. Kansansa vapauttajiksi taas herätettiin Otniel, Samgar, Eehud, Debora ja Baarak. Mutta jälleen »israelilaiset tekivät sitä, mikä oli paha Herran silmissä, ja Herra antoi heidät Midianin käsiin». Tähän asti Jordanin itäpuolella asuneet heimot olivat säästyneet vainolaisen kovalta painostukselta mutta joutuivat nyt ensimmäisinä kärsimään näistä uusista iskuista.

Kanaanin eteläpuolella asui amalekilaisia, ja sen itärajan takaisissa erämaissa midianilaisia, jotka molemmat olivat yhä israelilaisen leppymättömiä vihollisia. Mooseksen aikana israelilaiset olivat miltei hävittäneet viimeainitut, mutta sittemmin nämä olivat li-

sääntyneet jälleen lukuisaksi ja voimakkaaksi kansaksi. He janosivat kosta, ja nyt he saivat sii hen tilaisuuden, kun Jumala oli ottanut varjeluksensa pois israeli laisilta. He eivät käyneet vain Jor danin itäpuolen heimojen kimp puun vaan hävittivät koko maata »Monilukuisina kuin heinäsiikat (Tuom. 6: 5) nuo villit ja raivoisa erämaan asukkaat levittäytyivät parvina maahan karjoineen ja lau moineen. Kuluttavan ruton tavoin he peittivät koko maan Jordan virrasta Filistean tasangolle ast He tulivat heti, kun vilja alkoi kypsyä, ja viipyivät maassa, kunnes maan viimeisetkin antimet oli korjattu. He riistivät pelloilta kaiken sadon, ja ryöstettyään ja pahoinpideltyään maan asukkaita he vetäytyivät takaisin autiomaahansa. Näin oli avoimella maalla asuvien israelilaisten hylättävä kotinsa ja keräännyttävä varustettuihin kaupunkiin, hakeuduttava linnoituksiin tai suojauduttava luoliin ja vuorten onkaloihin. Vainoa kesti seitsemän vuotta, ja kun kansa lopulta ahdingossaan otti vaarin Herran nuhteesta ja tunnusti syntinsä, Jumala jälleen herätti heille auttajan.

Gideon vapauttajaksi

[139] Gideon oli Jooaan poika ja Manas- sen heimoa. Tämä perhe kuului osastoon, joka ei ollut missään johtoasemassa, mutta Jooaan väki oli tunnettua rohkeudestaan ja kunnollisuudestaan. Hänen urheista pojistaan »jokainen oli varreltaan kuin kuninkaan poika». Yhtä lukuunottamatta kaikki olivat kaatuneet midianilaisia vastaan käydyissä taisteluissa, mutta tämän yhden nimeä maahan tunkeutujat pelkäsivät. Gideon sai Jumalalta tehtäväkseen vapauttaa kansansa. Hän oli sillä hetkellä puimassa viljaa. Sitä oli saatu jonkin verran vihollisilta piiloon, ja kun hän ei uskaltanut puida sitä tavallisella puimatanterella, hän suoritti työn viinikuurnassa. Viinitarhoja ei vihollinen paljonkaan pitänyt silmällä, koska viinin korjuuseen oli vielä pitkälti aikaa. Siinä työskennellessään vaivihkaa ja ääneti Gideon mietiskeli Israelin tilaa ja pohdiskeli, miten hänen kansansa voisi vapautua sortajan ikeestä.

Yhtäkkiä »Herran enkeli ilmestyi hänelle ja sanoi hänelle: 'Herra olkoon sinun kanssasi, sinä sotaurho!'»

[140] »Oi, herrani», Gideon vastasi, »jos Herra on meidän kanssamme, miksi sitten kaikki tämä on meitä kohdannut? Ja missä ovat kaikki hänen ihmeelliset tekonsa, joista isämme ovat meille kertoneet

sanoen: 'Herra on johdattanut meidät tänne Egyptistä'? Mutta nyt Herra on hyljännyt meidät ja antanut meidät Midianin kouriin.»

Taivaan sanansaattaja vastasi: »Mene tässä voimassasi ja vapauta Israel Midianin kourista; minä lähetän sinut.»

Gideon halusi jotakin merkkiä siitä, että häntä puhutteleva oli Liiton enkeli, joka muinoin oli auttanut Israelia. Jumalan enkelit, jotka keskustelivat Aabrahamin kanssa, jäivät kerran nauttimaan hänen vieraanvaraisuudestaan, ja nyt Gideon pyysi jumalallista sanansaattajaa vieraakseen. Hän riensi teltaansa, valmisti vohlan ja happamattomia leipiä ja tarjosi niitä hänelle. Mutta enkeli pyysi häntä: »Ota liha ja happamattomat leivät ja pane ne tälle kalliolle ja vuodata liemi.» Gideon teki näin, ja sitten hän sai haluamansa tunnusteen: kädessään olevalla sauvalla enkeli kosketti lihaa ja happamattomia leipiä, jolloin kalliosta nouseva tuli kulutti uhrin. Sitten enkeli katosi hänen näkyvistään.

Gideonin isä Jooas, joka oli yhtynyt maanmiestensä luopumukseen, oli pystyttänyt kotikulmilleen Ofraan suuren alttarin Baalille, ja sitä kaupungin väki kävi ku-martamassa. Gideonin käskettiin nyt tuhota tämä alttari, pystyttää Herralle alttari sille kalliolle, jolla tuli oli kuluttanut uhrin, ja uhrata siinä Herralle. Herralle uhraaminen oli uskottu papeille ja rajoitettu suoritettavaksi vain Siilossa olevalla alttarilla. Mutta hän, joka oli säätänyt nuo palvelusmenot ja johon kaikki uhrin viittasivat, saattoi myös muuttaa ohjeitaan. Ennen kuin Israel vapautettaisiin, oli esitettävä vakava vastalause Baalin palvelulle. Gideonin oli julistettava sota epäjumalanpalvelusta vastaan, ennen kuin hän lähtisi taistelemaan kansansa vihollisia vastaan.

Gideon täytti tunnollisesti saamansa jumalalliset ohjeet. Koska hän tiesi, että häntä vastustettaisiin jos hän toimisi avoimesti, hän suoritti työnsä salaa yhdessä yössä palvelijoittensa avulla. Ofran miehet olivat raivoissaan, kun he tulivat aamulla kumartamaan Baalia. He olisivat halunneet surmata Gideonin, ellei Jooas - jolle oli kerrottu enkelin käynnistä - olisi puolustanut poikaansa. »Tekö ajatte Baalin asiaa?» hän kysyi. »Tekö autatte häntä? Se, joka ajaa hänen asiaansa, rangaistakoon kuolemalla ennen huomisaamua. Jos hän on jumala, ajakoon itse asiansa, koska kukistettu alttari oli hänen.» Ellei Baal pystynyt puolustamaan omaa aittanaan, miten voitiin uskoa, että hän kykeni varjelemaan palvojiaan?

Nyt ei enää aiottu Gideonille mitään pahaa, ja kun hän puhalsi sotapasuunaan, Ofran miehet kerääntyivät ensimmäisten joukossa hänen lippunsa luo. Sanansaattajia lähetettiin hänen omalle heimoalueelleen Manasseen, samoin Asseriin, Sebuloniin ja Naftaliin, ja kaikki suostuivat tulemaan.

[141] Gideon ei uskaltanut ruveta johtamaan sotajoukkoja saamatta vielä lisätodisteita siitä, että Jumala oli kutsunut hänet suorittamaan tämän tehtävän ja olisi hänen kanssaan. Hän rukoili: »Jos sinä aiot vapauttaa Israelin minun kädelläni, niinkuin olet puhunut, niin katso, minä panen nämä kerityt villat puimatanterelle: jos kastetta tulee ainoastaan villoihin ja kaikki maa muuten jää kuivaksi, niin minä siitä tiedän, että sinä minun kädelläni vapautat Israelin niinkuin olet puhunut.» Aamulla villat olivat märät, mutta maa pysyi kuivana. Mutta koska villa luonnostaan imee itseensä kosteutta, jos sitä ilmassa vähänkin on, ei tätä koetta voitu pitää ratkaisevana. Siksi hän pyysi uudelleen samaa merkkiä mutta päinvastaisena anoen samalla, ettei Jumala vihastuisi hänen äärimmäiseen varovaisuuteensa. Ja Jumala suostui jälleen hänen pyyntöönsä.

Vain 300 miestä

Näin rohkaistuneena Gideon johti joukkonsa taisteluun maahan tunkeutuneita vastaan. »Kaikki midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet olivat kokoontuneet yhteen, tulleet virran yli ja leiriytyneet Jisreelin tasangolle.» Gideonilla oli komennettavanaan kaikkiaan 32 000 miestä, mutta vaikka hänellä oli vastassaan valtavat vihollislaumat, hänelle tuli Herran sana: »Sinulla on kanssasi liian paljon väkeä, antaakseni Midianin heidän käsiinsä; muuten Israel voisi kerskua minua vastaan ja sanoa: 'Oma käteni vapautti minut'. Julista siis kansan kuullen näin: 'Se, joka pelkää ja on arka, palatkoon takaisin ja väistyköön Gileadin vuorilta.'» Niistä, jotka eivät halunneet uhmata vaaroja ja vaikeuksia tai joiden maailmalliset harrastukset estivät heitä keskittymästä Jumalan työhön, ei ollut mitään apua Israelin joukoille. Heidän mukanaolonsa olisi vain heikentänyt niitä.

[142] Israelissa oli säädetty laki, jonka mukaan joukoille oli ennen taisteluun lähtöä luettava seuraava kuulutus: »Joka on rakentanut uuden talon, mutta ei vielä ole sitä vihkinyt, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen vihkisi sitä. Joka on

istuttanut viinitarhan, mutta ei vielä ole korjannut sen ensi hedelmää, menköön ja palat-koon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen korjaisi sen ensi hedelmää. Joka on kihlannut naisen, mutta ei vielä ole ottanut häntä vaimoksensa, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen ottaisi hänen morsiantaan vaimoksensa.» Ja päälliköiden oli edelleen sanottava väelle: »Joka pelkää ja arkailee, menköön ja palatkoon kotiinsa, etteivät hänen veljensäkin menettäisi rohkeuttaan niinkuin hän» (5 Moos. 20: 5-8).

Koska hänen joukkonsa olivat niin vähäiset viholliseen verrattuina, Gideon jätti tavanmukaisen kuulutuksen lukematta. Hän hämmästyi kuullessaan, että hänellä oli liian paljon väkeä. Mutta Herra näki kansansa olevan ylpeää ja epäuskoista. He olivat kyllä auliisti noudattaneet Gideonin sytyttävää kutsua, mutta monet valtasi pelko, kun he näkivät midianilaisten laumat. Kuitenkin nämä pelästyneet olisivat Israelin mahdollisesti voittaessa ottaneet kunnian itselleen antamatta voitosta mitään kunniaa Jumalalle.

Gideon totteli Herran ohjetta ja katseli raskain mielin, miten kaksikymmentäkaksi tuhatta, enemmän kuin kaksi kolmasosaa koko hänen sotaväestään, lähti kotiinsa. Mutta hänelle tuli uudelleen Herran sana: »Vielä on väkeä liian paljon; vie heidät alas veden ääreen, niin minä siellä heidät sinul le tutkin. Se, josta minä sinulle sanon: 'Tämä lähteköön kanssasi se lähteköön kanssasi; mutta jo kainen, josta minä sinulle sanon 'Tämä älköön lähtekö sinun kanssasi', se älköön lähtekö.» Joukot marssitettiin veden ääreen, josta ne odottivat heti lähdeävän hyökkäämään päin vihollista. Muutamat kouraisivat kiirees i vettä käteensä ja imaisivat siitä suuhunsa marssiessaan. Mutta melkein kaikki kumartuivat pol-villeen juomaan vettä virras-ta kaikessa rauhassa. Niitä, jotka sieppasivat vettä kouraansa, oli vain kolmesataa kymmenestä tuhannesta. Silti tuo vähäinen joukko valittiin, ja kaikki muut laskettiin palaamaan kotiinsa.

Luonne saadaan selville usein aivan yksinkertaisin keinoin. Niihin, jotka vaaran uhatessa halusivat huolehtia vain omien tarpeidensa täyttämistä, ei voitu luottaa hädän hetkenä. Herralla ei ole työssään paikkaa veltoille ja it-seään hemmotteleville. Hän valitsi mieluummin ne harvat, jotka eivät antaneet omien tarpeidensa estää heitä suorittamasta tehtävänsä. Nuo kolmesataa valittua eivät olleet vain rohkeita ja itsensä hillitseviä vaan myös uskon miehiä. He eivät olleet langenneet palvomaan epäjumalia. Jumala saattoi johtaa heitä,

- [143] ja heidän avullaan hän voi vapauttaa Israelin. Menestys ei riipu lukumäärästä. Jumala voi vapauttaa muutamien avulla yhtä hyvin
 [144] kuin monien. Suuret lukumäärät eivät tuota hänelle niinkään paljon kunniaa kuin niiden luonne, jotka palvelevat häntä.

»Herran ja Gideonin miekka»

Israelilaiset olivat asettuneet kukkulan harjanteelle, mistä he näkivät alhaalle laaksoon leirytyneet maahan tunkeutuneiden joukot. »Midianilaisia, amalekilaisia ja kaikkia Idän miehiä oli asettunut tasangolle niin paljon kuin heinäsiirkkoja; ja heidän kameleillaan ei ollut määrää, niitä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla» (Tuom. 7: 12). Gideon vapisi ajatellessaan seuraavan päivän taistelua. Mutta yöllä Herra puhutteli häntä ja kehotti häntä laskeutumaan palvelijansa Puuran kanssa midianilaisten leiriin saadakseen kuulla jotakin rohkaisevaa. Hän meni, ja odotettuaan kotvan ääneni pimeyden suojassa hän kuuli vihollissotilaan kertovan untaan toverilleen: »Katso, ohraleipäkakku tuli pyörien midianilaisten leiriin. Se tuli teltalle saakka, iski siihen niin, että se kaatui, ja käänsi sen ylösalaisin, ja teltta jäi kumoon.» Piilossa olleen kuulijan sydän todella sykähti, kun hän kuuli vihollistoverin vastauksen: »Se ei ole mikään muu kuin israelilaisen Gideonin, Jooaan pojan, miekka; Jumala antaa hänen käsiinsä Midianin ja koko leirin.» Gideon tajusi Jumalan puhuttelevan häntä noiden midianilaisten muukalaisten välityksellä. Hän palasi vähälukuisen joukkonsa luo ja sanoi: »Nouskaa, sillä Herra antaa midianilaisten leirin teidän käsiinne.»

Jumala neuvoi Gideonille hyökkäyssuunnitelman, jota tämä kävi heti toteuttamaan. Kolmesataa miestä jaettiin kolmeen joukkueeseen. Jokainen mies sai pasuunan sekä saviruukkuun pistetyn soihdun. Sitten joukkueet sijoitettiin niin, että ne saattoivat lähestyä midianilaisten leiriä eri tahoilta. Katkaisten yön hiljaisuuden Gideon puhalsi merkin sotatorvellaan, ja nuo kolme joukkuetta puhalsivat pasuunoihinsa. Sen jälkeen he rikkoivat saviruukkunsa, vetivät esiin leimuavan soihtunsa ja syöksyivät vihollisen kimppuun samalla karjaisten karmean sotahuutonsa: »Herran ja Gideonin miekka!»

Nukkuvat joukot heräsivät äkkiä. Joka puolelta näkyi tulisoihtujen leimuavia liekkejä. Ja joka suunnalta pauhasivat pasuunat ja kaikuivat hyökkääjien sotahuudot. Midianilaiset luulivat kauhuk-

seen joutuneensa ylivoimaisen vihollisjoukon armoille ja säntäsivät pakoon. Sekasorron keskeltä kuului vain hätähuutoja, kun he luulivat tovereitaan vihollisiksi ja alkoivat tappaa toisiaan. Kun tieto israelilaisten voitosta levisi, tuhansia kotiin lähetettyjä miehiä palasi rintamalle ajamaan takaa pakenevia vihollisia. Midianilaiset pyrkivät Jordanille toivoen pääsevänsä sen yli omalle alueelleen. Mutta Gideon lähetti sanan Efraimin heimolle ja kehotti sitä katkaisemaan vihollisen pakotien eteläisten kahlaamojen kohdalla. Gideonin omat kolmesataa miestä »olivat uuvuksissa takaa-ajamisesta» mutta ylittivät silti virran kohta niiden jälkeen, jotka olivat jo ehtineet joen toiselle puolelle. He saivat kiinni midianilaisten kuninkaat Sebahin ja Salmunnan ja heidän viisitoista tuhatta miestään. Joukot lyötiin hajalle ja kuninkaat otettiin vangeiksi ja surmattiin.

[145]

Tämä huomattava tappio kaatoi maahan tunkeutuneiden joukoista peräti satakaksikymmentä tuhatta miestä. Se mursi midianilaisten vallan, niin etteivät he koskaan enää kyenneet sotimaan Israelia vastaan. Uutiset levittivät nopeasti kauas tietoa siitä, että Israelin Jumala oli jälleen taistellut kansansa puolesta. Millään sanoilla ei voida kuvailla sitä kauhua, jonka valtaan ympäristön kansat joutuivat kuullessaan, miten yksinkertaisin keinoin tuo rohkea ja sotaisa kansa oli voitettu.

Johtaja, jonka Jumala valitsi kukistamaan midianilaiset, ei päässyt mihinkään huomattavaan asemaan Israelissa. Hän ei ollut hallitsija, ei pappi eikä leeviläinen. Hän piti itseään vähäisimpänä isänsä perheestä. Mutta Jumalan mielestä hän oli rohkea ja kunnollinen. Hän ei luottanut itseensä vaan oli valmis seuraamaan Herran johdatusta. Jumala ei aina valitse työhönsä kaikkein kyvykkäimpiä miehiä vaan sellaisia, joita hän voi parhaiten käyttää. »Kunnian edellä käy nöyryys» (Sanani. 15: 33). Herra voi toimia tehokkaimmin niiden välityksellä, jotka tuntevat syvimmin oman riittämättömyytensä ja jotka nojaavat häneen johtajanaan ja voiman lähteenään. Hän tekee heidät väkeviksi yhdistämällä heidän heikkoutensa omaan voimaansa ja viisaiksi liittämällä heidän tietämättömyytensä omaan viisauteensa.

Jos Herran kansa olisi todella nöyrää, hän voisi tehdä paljon enemmän sen hyväksi. Mutta vain muutamille hän voi suoda tavalista enemmän vastuuta ja menestystä heidän tulematta itsevarmoiksi ja unohtamatta riippuvuuttaan Jumalasta. Siksi Herra valitessaan

työntekijöitään sivuuttaa ne, joita maailma kunnioittaa suurina, kyvykkäinä ja loistavina. He ovat useinkin ylpeitä ja itsevarmoja. He pitävät itseään pätevinä toimimaan ilman Jumalan neuvojakin.

[146] Kun Joosuan joukot Jerikoa piirittäessään vain puhalsivat pasuunaan ja kun Gideonin vähäinen ryhmä teki samoin hyökätessään Midianin laumojen kimppuun, Jumala antoi voimallaan tehoa tähän yksinkertaiseen tekoon kukistaakseen vihollistensa vallan. Täydellisimmätkin ihmisten laatimat menetelmät osoittautuvat tehottomiksi vailla Jumalan voimaa ja viisautta, kun taas arveluttavimmatkin keinot onnistuvat, kun ne saadaan Jumalalta ja toteutetaan nöyrästi ja uskoen. Hengellisessä taistelussaan kristitty tarvitsee luottamusta Jumalaan ja kuuliaisuutta hänen tahdolleen yhtä kipeästi kuin Gideon ja Joosua sotiessaan kanaanilaisia vastaan. Ilmaisemalla voimansa moneen kertaan Israelin avuksi Jumala halusi saada heidät uskomaan häneen ja luottavasti turvautumaan hänen apuunsa hädän hetkellä. Hän on nyt yhtä halukas tukemaan kansansa pyrkimyksiä ja aikaansaamaan suuria tuloksia heikkojen välikappaleillaan avulla. Koko taivas odottaa meidän anovan sieltä viisautta ja voimaa. Jumala »voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme» (Ef. 3: 20).

Kun Gideon palasi vihollisen takaa-ajosta, hän sai heti vastaansa omien maanmiestensä moitteet ja syytökset. Kun Israelin miehet hänen kutsustaan lähtivät midianilaisia vastaan, jäi Efraimin heimo pois. He pitivät hanketta liian vaarallisena, ja kun Gideon ei lähettänyt heille mitään eri kutsua, he eivät sillä verukkeella katsoneet olevan syytä liittyä veljiensä joukkoon. Mutta kuultuaan Israelin suuresta voitosta efraimilaiset tulivat kateellisiksi, koska heillä ei ollut siihen osuutta. Midianilaisten lähdettyä pakoon Efraimin miehet olivat Gideonin pyynnöstä vallanneet kahlaamot ja siten katkaisseet paon. Näin saatiin lyödyksi suuri joukko vihollisia, heidän joukossaan myös kaksi ruhti-nasta, Ooreb ja Seeb. Näin efraimilaiset olivat osallistuneet taisteluun ja auttaneet veljiään pääsemään lopulliseen voittoon. Nyt he olivat kuitenkin kateellisia ja vihoissaan, aivan kuin Gideon olisi toiminut omin päinsä. He eivät havainneet Jumalan johtaneen kädellään Israelia voittoon eivätkä tunnustaneet hänen voimassaan ja armossaan vapauttaneen heitä. Tästä syystä Jumala ei myöskään voinut mitenkään erikoisesti käyttää heitä välikappaleina.

Palattuaan voittoretkeltä saaliinsa kanssa he heti moittivat Gideonia: »Miksi teit meille sen, ettet kutsunut meitä, kun menit taistelemaan midianilaisia vastaan?»

»Mitä minä sitten olen tehnyt teihin verraten», vastasi Gideon. »Eikö Efraimin jälkikorjuu ole parempi kuin Abieserin viininkorjuu? Teidän käsiinnehän Jumala antoi midianilaisten ruhtinaat Oorebin ja Seebin. Mitä minä olen voinut tehdä teihin verraten?»

Kademieli olisi helposti voinut puhjeta riidaksi ja johtaa lopulta veritekoihin. Mutta Gideonin vaa timaton vastaus lauhdutti Efraimin miesten vihan, ja he palasivat rauhassa kotiinsa. Vaikka Gideon puolustikin periaatteitaan lujasti ja tinkimättä ja oli taistelussa oikea »sotaurho», hän osasi myös olla niin kohteliaan tahdikas, että semmoista harvoin tapaa.

Kiitollisena siitä, että oli päässyt vapaaksi midianilaisten vallasta, Israelin kansa halusi tehdä Gideonin kuninkaakseen ja vahvistaa kruunun periytyväksi hänen jälkeläisilleen. Tämä ehdotus oli täysin vastoin teokratian periaatteita. Jumala oli Israelin kuningas, ja ihmisen asettaminen valtaistuimelle olisi merkinnyt sitä, että he hylkäsivät jumalallisen Valtiaansa. Gideon käsitti tämän tosiasian, ja hänen vastauksestaan ilmenee, miten vilpittömät ja jalot hänen vaikuttimensa olivat.

»En minä hallitse teitä», hän sanoi, »eikä minun poikani ole hallitseva teitä; Herra on teitä hallitseva.»

Gideonin hairahdus

Mutta Gideon erehtyi tekemään toisen virheen, joka tuotti onnettomuutta hänen perheelleen ja koko Israelille. Suurta ponnistusta seuraava toimetttömyys muodostuu usein vaarallisemmaksi kuin konsanaan taistelujen aika. Tällainen vaara uhkasi nyt Gideonia. Hänet valtasi levottomuus. Tähän asti hän oli tyytynyt täyttämään Jumalalta saamansa ohjeet. Mutta nyt hän ei odottanutkaan jumalallista johdatusta vaan alkoi suunnitella omin päin. Milloin Herran joukot saavat huomattavan voiton, saatana kaksinkertaistaa ponnistelunsa tehdäkseen tyhjäksi sen, mitä Jumala on aikaansaanut. Näin johdettiin Gideoninkin mieleen ajatuksia ja suunnitelmia, jotka johtivat Israelin kansan harhaan.

[147]

Koska Gideonia oli käsketty uhraamaan sillä kalliolla, jolla enke-
li ilmestyi hänelle, hän luuli siten tulleensa oikeutetuksi toimimaan
pappina. Odottamatta Jumalan hyväksymistä hän päätti hakea sopi-
van paikan ja ruveta siinä palvomaan Jumalaa samaan tapaan kuin
pyhäkössä palveltiin. Hän oli niin kansan suosiossa, että saattoi vai-
keuksista toteuttaa suunnitelmansa. Hän pyysi ja sai osuutenaan
sotasaaliista kaikki midianilaisilta otetut kultaiset nenärenkaat. Kan-
sa keräsi myös muuta kallista materiaalia, muun muassa Midianin
ruhtinaiden koristeltuja vaatteita, ja näistä aineksista Gideon valmis-
ti samanlaisen kasukan ja rintakilven kuin ylipapillakin oli yllään.
Tämä teko koitui turmiolliseksi sekä hänelle itselleen ja hänen per-
heelleen että koko Israelille. Tällainen virallisesti vahvistamaton
jumalanpalvelus sai monet kokonaan luopumaan Herrasta ja palve-
lemaan epäjumalia. Gideonin kuoleman jälkeen suuret joukot, hän-
nen oma perheensä muiden joukossa, liittyivät tähän luopumukseen.
Kansa loittoni Jumalasta saman miehen toimesta, joka oli kerran
lopettanut heidän epäjumalanpalvontansa.

Vain aniharvat tajuavat, miten pitkälle heidän sanojensa ja teko-
jensa vaikutus ulottuu. Miten usein vanhempien väärät teot vaikutta-
vatkaan turmiollisesti heidän lapsiinsa ja lastenlapsiinsa vielä kauan
sen jälkeen, kun heidät itsensä on kätkeyty haudan poveen. Jokainen
vaikuttaa toisiin ja on vastuussa tuon vaikutuksen seurauksista. Sa-
namme ja tekomme vaikuttavat niin voimallisesti, että elämämme
lopullinen vaikutustulos selviää vasta ikuisuudessa. Sanojemme ja
tekojemme vaikutus koituu varmasti myös omaksi siunauksekses-
me tai kiroukseksesme. Kun ajattelemme tätä, huomaamme miten
vakavaa elämä on, ja meidän tulisi sen tähden nöyrästi rukoilla
Jumalaa opastamaan meitä viisaudellaan.

Korkeimmassa asemassa olevat - kin voivat harhautua, viisainkin
voi erehtyä ja voimakkainkin horjahtaa ja kompastua. Tarvitsem-
me taivaallista valoa jatkuvasti valaisemaan polkuamme. Olemme
turvassa vain uskoessamme it-semme varauksetta hänen johtoonsa,
joka on sanonut: »Seurat-kaa minua.»

Jälleen luopumuksen tiellä

Gideonin kuoleman jälkeen eivät »israelilaiset enää muistaneeet
[148] Herraa, Jumalaansa, joka oli pelastanut heidät kaikkien heidän vihol-

listensa käsistä, jotka asuivat heidän ympärillään. Eivät he myöskään tehneet Jerubbaalin, Gideonin, perheelle laupeutta kaiken sen hyvän tähden, mitä hän oli tehnyt Israelille.» Unohtaen kaiken, mitä olivat velkaa Gideonille, tuomarilleen ja vapauttajalleen, israelilaiset hyväksyivät hänen aviottoman poikansa Abimelekin kuninkaakseen, joka pysyäkseen vallassa surmasi yhtä lukuunottamatta kaikki Gideonin lailliset lapset. Kun ihmiset luopuvat Jumalan pelosta, ei kestä kauan kun he eksyvät myös kunnian ja rehellisyyden tieltä. Kun annetaan arvo Herran armolle, se johtaa arvostamaan myös niitä, joita hän on käyttänyt Gideonin tavoin siunaukseksi kansalleen. Israel kohteli julmasti Gideonin perhettä, mutta eihän muuta voitu odottaakaan kansalta, joka oli niin kiittämätön Jumalaa kohtaan.

Abimelekin kuoleman jälkeen Herraa pelkäävien tuomareiden hallinto piti kansan jonkin aikaa erossa epäjumalain palvonnasta, mutta ennen pitkää se taas ryhtyi noudattamaan ympärillään asuvien pakanoiden tapoja. Pohjoisten heimojen jäsenistä monet palvoivat Syyrian ja Siidonin jumalia. Lounaassa filistealaisten ja idässä Mooabin ja Ammonin epäjumalat olivat loitontaneet israelilaiset heidän isiensä Jumalasta. Mutta luopumuksella oli pian tuhoisat seuraukset. Ammonilaiset lannistivat itäiset heimot ja tunkeutuivat Jordanin yli Juudan ja Efraimin alueille. Läntisen rannikon tasangolta filistealaiset tekivät hävitysja ryöstöretkiään lähelle ja kauas. Näytti siltä kuin Israel olisi taas jäänyt säälimättömien vihollistensa armoille.

Jälleen kansa pyysi avukseen häntä, jonka se oli niin loukkaavalla tavalla hylännyt. »Silloin israelilaiset huusivat Herraa sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä sinua vastaan, sillä me olemme hyljänneet oman Jumalamme ja palvelleet baaleja.'» Mutta heidän surunsa ei ollut johtanut katumukseen. Kansa murehti niitä kärsimyksiä, joihin he synnin takia olivat joutuneet, mutta ei sitä, että he olivat häpäisseet Jumalaa rikkomalla hänen pyhän lakinsa. Tosi parannus merkitsee muutakin kuin synnin surua. Se on päättäväistä kääntymistä pois pahuudesta.

Herra vastasi heille profeettansa kautta: »Eivätkö egyptiläiset, amorilaiset, ammonilaiset, filistealaiset, siidonilaiset, amalekilaiset ja maaonilaiset sortaneet teitä, ja kun te huusitte minua, enkö minä pelastanut teitä heidän käsistänne. Mutta te hylkäsitte minut ja palvelitte muita jumalia; sentähden en minä enää teitä pelasta. Menkää ja

huutakaa avuksenne niitä jumalia, jotka olette valinneet; pelastakoot ne teidät ahdinkonne aikana.»

[149] Nämä vakavat ja pelottavat sanat tuovat mieleen erään toisen tapahtuman - lopullisen tuomion suuren päivän - jolloin Jumalan armon hylkääjät ja hänen hyvyytensä halveksijat joutuvat kohtamaan hänen tuomionsa. Siinä oi-keudenkäynnissä ovat vastaajina ne, jotka ovat käyttäneet Jumalan antamat kykynsä, aikansa, varansa ja älynsä, tämän maailman jumalien palvontaan. He ovat hylänneet todellisen ja rakastavan Ystävänsä ja poikenneet oman mukavuutensa ja maailmallisten huvien teille. Jolloinkin he aikoivat palata Jumalan luo, mutta maailman hovit ja houkutukset vetivät puoleensa heidän kaiken huomionsa. Kevytmieliset huvitukset, komeilunhalu ja ruokahalun hillittömyys paaduttivat sydämen ja turruttivat omantunnon, niin etteivät he kuulleet totuuden ääntä. Velvollisuuksistaan he eivät välittäneet. He väheksyivät sellaista, mikä on äärettömän arvokasta, kunnes eivät lopulta halunneet uhrata vähääkään hänen hyväkseen, joka on antanut ihmisen hyväksi niin paljon. Mutta sadonkorjuun aikana he saavat niittää sitä, minkä ovat kylväneet.

Herra sanoo: »Minä kutsuin ja te estelitte, ojensin kättäni eikä kenkään kuunnellut, vaan te vieroksuitte kaikkia minun neuvojani, ette suostuneet minun nuhteisiini, - kun tulee se, mitä te kauhistutte, kun hätänne saapuu tuulispäänä, kun päällenne tulee vaiva ja ahdistus. Silloin he minua kutsuvat, mutta minä en vastaa, etsivät minua, mutta eivät löydä. Koska he vihasivat tietoa, eivät valinneet osaksensa Herran pelkoa eivätkä suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken minun nuhteluni halvaksi, saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kyliänsä omista hankkeistaan. — Mutta joka minua kuulee, saa asua turvassa ja olla rauhassa onnettomuuden kauhuilta» (Sanani. 1: 24-31, 33).

Nyt israelilaiset nöyryivät Herran edessä. »Ja he poistivat vieraat jumalat keskuudestaan ja palvelivat Herraa.» Silloin Herran rakastava sydän »ei enää kärsinyt, että Israelia vaivattiin». Näin pitkämielinen on Jumalamme armossaan! Kun hänen kansansa hylkäsi syntinsä, jotka olivat erottaneet heidät hänestä, hän kuuli heidän rukouksensa ja ryhtyi auttamaan heitä.

[150] Jumala herätti heille vapauttajaksi gileadilaisen Jeftan, joka lähti käymään sotaa ammonilaisia vastaan ja kukisti heidät. Tällä kertaa

Israel oli kärsinyt kahdeksantoista vuotta vihollistensa sortoa, mutta unohti silti taas ahdingosta saamansa opetuksen.

Kun Israel jälleen poikkesi pahoille teilleen, Herra salli heidän joutua yhä ahtaalle. Tällä kertaa heitä sortivat filistealaiset, nuo heidän väkevät vihollisensa. Tämä julma ja sotaisa kansa ahdisti heitä monet vuodet ja ajoittain alisti heidät kokonaan valtaansa. He olivat ruvenneet seurustelemaan näiden epäjumalan palvojien kanssa ja omaksuneet heidän huvittelutapojaan ja palvontameno - jaan, kunnes näyttivät täysin sopeutuneen heidän elämäntyyliinsä ja harrastuksiinsa. Mutta sitten nämä Israelin näennäiset ystävät muuttuivatkin heidän katkerimmiksi vihamiehikseen ja koettivat kaikin keinoin tuhota heidät.

Israelin tavoin kristitytkin taipuvat liian usein maailman vaikutuksiin ja mukautuvat sen periaatteisiin ja tapoihin päästäkseen jumalattomien ystäviksi. Mutta lopulta joudutaan huomaamaan, että nämä näennäiset ystävät ovatkin vaarallisia vihollisia. Raamattu opettaa selvästi, ettei Jumalan kansan ja maailman välillä voi olla mitään sopusointua. »Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma teitä vihaa» (1 Joh. 3: 13). Vapahtajamme sanoo: »Tietäkää, että se on vihannut minua ennen kuin teitä» (Joh. 15: 18). Saatana toimii jumalattomien välityksellä houkutellen Jumalan kansaa syn tiin näennäisen ystävyuden varjolla voidakseen erottaa heidät hänestä. Ja kun he ovat menettä-neet varjeluksensa, silloin hän saa apurinsa kääntymään heitä vastaan saadakseen heidät tuhotuksi.

Luku 19—Simson

Luopumuksen yleistyessä Jumalan uskolliset palvelijat rukouivat Jumalaa vapauttamaan Israelin. Vaikkeivät he näyttäneet saavan mitään vastausta ja vaikka sortovalta vain paheni maassa vuosi vuodelta, Jumala valmisteli heille kaitselmuksensa apua. Jo filistealaisten sortoajan alkuvuosina syntyi lapsi, jota Jumala aikoi käyttää näiden voimakkaiden vihollisten lannistamiseen.

Vuorimaan laidassa, josta avartui näköala yli filistealaisten tansangon, sijaitsi pieni Soran kaupunki. Täällä asui Maanoahin perhe, Daavidin heimolaisia, niitä harvoja, jotka yleisen luopumuksen aikana pysyivät uskollisina Herralle. Maanoahin lapsettomalle vaimolle »ilmestyi Herran enkeli» ilmoittaen hänen saavan pojan, jonka avulla Jumala alkaisi vapauttaa Israelia. Tätä silmällä pitäen enkeli antoi hänelle eräitä hänen omia tapojaan sekä lapsen kasvatusta koskevia ohjeita: »Varo siis, ettet juo viiniä ja väkijuomaa etkä syö mitään saastaista.» Tämä tuli kieltää myös lapselta alusta lähtien, ja lisäksi hänen tukkaansa ei saanut leikata, sillä hän oli oleva syntymästään asti Jumalalle pyhitetty nasiiri.

Vaimo haki miehensä ja kuvailtuaan ensin enkelin ulkonäköä esitti saamansa sanoman. He pelkäsivät kuitenkin tekevänsä jonkin virheen näin tärkeässä asiassa, ja siksi mies rukoi: »Oi Herra, salli Jumalan miehen, jonka lähetit, vielä tulla luoksemme opettamaan meille, mitä meidän on tehtävä pojalle, joka on syntyvä.»

Vanhempien vastuu

Kun enkeli ilmestyi uudelleen, Maanoah kysyi huolissaan: »Miten sitten on meneteltävä pojan kanssa ja mitä hänelle on tehtävä?» Enkeli toisti aikaisemman opetuksensa: »Varokoon vaimo kaikkea, mistä minä olen hänelle puhunut: älköön syökö mitään, mikä viiniköynnöksestä tulee, viiniä ja väkijuomaa hän älköön juoko älköönkä syökö mitään saastaista. Noudattakoon hän kaikkea, mitä minä olen käskenyt hänen noudattaa.»

Jumalalla oli tärkeä tehtävä Maanoahin luvatululle pojalle. Jotta hän pystyisi suorittamaan tämän työn, oli sekä äidin että lapsen tavat tarkoin säännösteltävä. Maanoahin vaimosta enkeli antoi ohjeen: [152] »Viiniä ja väkijuomaa hän älköön juoko älköönkä syökö mitään saastaista. Noudattakoon hän kaikkea, mitä minä olen käskenyt hänen noudattaa.» Äiti vaikuttaa tavoillaan lapseen joko hyvää tai pahaa. Jos hän toivoo lapsensa hyvinvointia, hänen tulee elää periaatteellisesti, raittiisti ja kieltäytyvästä Toisinaan sanotaan, että äidin on saatava täyttää kaikki toiveensa ja mielihalunsa, mutta tällainen neuvonta on epäviisasta, väärää ja vahingollista. Itse Jumala on vakavasti neuvonut äitiä noudattamaan itsehillintää.

Tämä vastuu kuuluu isälle yhtä hyvin kuin äidillekin. Molemmat vanhemmat siirtävät lapsiinsa omat piirteensä, henkiset niin kuin fyysisetkin, mielenlaatunsa ja taipumuksensa. Usein vanhempien hillittömyys heikentää lasten ruumiillisia, henkisiä ja siveellisiä kykyjä. Juomarit ja tupakoitsijat saattavat siirtää lapsiinsa oman pohjattoman himonsa, pilaantuneen verensä ja ärtyiset hermonsensa, ja näin usein todella käykin. Hillittömät jättävät monesti epäpyhät halunsa ja jopa inhottavat tautinsa perinnöksi jälkeentulevilleen. Kun lapsilla on vähemmän voimaa kuin vanhemmilla kiusauksen vastustamiseen, on jokainen sukupolvi taipuvainen vaipumaan yhä alemmaksi. Vanhemmat ovat suureksi osaksi vastuussa paitsi lastensa hillittömistä ja turmeltuneista haluista myös niiden tuhansien vajavuuksista, jotka syntyvät kuuroina, sokeina, sairaina tai mielisairaina.

Jokaisen isän ja äidin pitäisi kysyä: »Mitä meidän on tehtävä lapselle, joka on syntyvä?» Monet ovat vähätelleet sikiövaiheen aikaisia vaikutuksia, mutta Luojamme kanta tässä asiassa ilmenee selvästi siitä taivaallisesta opetuksesta, jota annettiin näille heprealaisille vanhemmille vakavin ja selvin sanoin ja jopa kahdesti toistettuna.

Eikä vielä riittänyt, että luvattu lapsi saisi hyvät perintöaiheet vanhemmiltaan. Lasta oli myös kasvatettava ja autettava muodostamaan oikeita tapoja. Israelin tulevaa tuomaria ja vapauttajaa oli harjoitettava pienestä pitäen Jumalan ohjeiden mukaan ehdottomaan raittiuteen. Hänen tuli olla nasiiri syntymästään lähtien, mikä merkitsi sitä, ettei hän saanut koskaan nauttia viiniä eikä väkijuomia. Jo varhain on lapsille opetettava raittiutta, kieltäymystä ja itsehillintää.

Enkeli kielsi antamasta lapselle syötäväksi »mitään saastaista». Puhtaiden ja epäpuhtaiden ruokien välinen erottelu ei ollut miten-

kään muodollista tai mielivaltaista vaan perustui terveysperiaatteisiin. Tämän erottelun nou-dattamiseen pohjautuu suureksi osaksi juutalaisille vuosituhansien aikana niin ominainen elinvoimaisuus. Raittiusperiaatteet on ulotettava pitemmälle kuin vain al-koholijuomiin. Kiihottavien ja huonosti sulavien ruokien syöminen on usein yhtä epäterveellistä ja johtaa monissa tapauksissa väkijuomien käyttöön. Tosi raittius edellyttää, että hylkäämme kokonaan kaiken haitallisen ja käytämme järkevästi vain sellaista, mikä on terveellistä.

[153] Vain harvat käsittävät riittävän hyvin, miten heidän ruokatapansa vaikuttavat heidän terveyteensä, luonteeseensa, käyttökelpoisuuteensa tässä maailmassa ja ikuiseen kohtaloonsa. Ruokahalun tulisi aina olla si-veellisten ja älyllisten voimien valvonnassa. Ruumiin tulisi olla mielen palveluksessa, eikä mielen pitäisi palvella ruumista.

Leikittely synnin kanssa

Maanoahin saaman jumalallisen lupauksen mukaisesti syntyi aikanaan poika, jonka nimeksi pantiin Simson. Poika kasvoi epätavallisen voimakkaaksi. Mutta niin kuin Simson ja hänen vanhempansa hyvin tiesivät, tämä ei johtunut pelkästään hänen lihastensa jänteveydestä vaan nasiiriuteen liittyvästä kunnosta. Tämän nasiiriuden merkinä oli leikkaamaton tukka. Jos Simson olisi noudattanut Jumalan käskyjä yhtä uskollisesti kuin hänen vanhempansakin, hänen elämänsä vaiheet olisivat muodostuneet jalommiksi ja onnellisemmiksi. Mutta seurustelu epäjumalanpalvelijoiden kanssa turmeli hänet. Kun Soran kaupunki oli lähellä filistealaisten aluetta, Simson rupesi tekemään tuttavuutta heidän kanssaan. Hän hakeutui nuorten pariin ja solmi läheisiä suhteita, joiden vaikutus synkensi koko hänen elämänsä. Filistealaisessa Timnan kaupungissa asui nuori nainen, johon Simson ihastui, niin että päätti ottaa hänet vaimokseen. Jumalaa pelkääville vanhemmilleen, jotka koettivat estellä poikaansa, Simson sanoi vain: »Hän on mieluinen minun silmissäni.» Lopulta vanhemmat antoivat periksi, ja häät pidettiin.

Juuri mieheksi tulonsa hetkellä, jolloin hänen olisi pitänyt ryhtyä täyttämään jumalallista tehtäväänsä ja jolloin jos milloinkaan olla uskollinen Jumalalle, Simson yhtyi Israelin vihollisiin. Hän ei harkinnut sitä, saattoiko hän paremmin kirkastaa Jumalaa yhdessä valittunsa kanssa, vai estikö tämä häntä täyttämästä elämäntehtä-

väänsä. Jumala on luvannut viisautta kaikille, jotka etsivät ensin hänen kunniaansa, mutta mitään lupautta ei annettu niille, jotka tahtovat toteuttaa vain omia mielihalujaan.

Miten monet menettelevätkään Simsonin tavoin! Miten usein solmitaankaan avioliittoja uskovaisten ja Jumalasta piittaamattomien kesken pelkän mieltymyksen ratkaistessa puolison valinnan! Osapuolet eivät kysy neuvoa Jumalalta eivätkä pyri tuottamaan hänelle kunniaa. Kristinuskon pitäisi päästä ratkaisevasti vaikuttamaan aviosuhteeseen, mutta usein siihen käydään vastoin kristinuskon periaatteita. Saatana koettaa alati lujittaa otettaan Jumalan omista houkuttelemalla heitä liittoon alamaistensa kanssa, ja siihen päästäkseen hän herättää heidän mielessään pyhittymättömiä haluja. Mutta Herra on sanassaan selvästi varoittanut lapsiaan liittymästä niihin, jotka eivät pysy hänen rakkaudessaan. »Miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa? Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat?» (2 Kor. 6:15,16).

Himojensa uhri

[154]

Hääjuhlaansa aikana Simson sai tutustua niihin, jotka vihasivat Israelin Jumalaa. Jokainen, joka vapaaehtoisesti antautuu tällaisiin suhteisiin, katsoo joutuvansa pakostakin mukautumaan jossakin määrin tuttaviensa tapoihin ja käsitteisiin. Näin käytettynä aika kuluu pahemmin kuin hukkaan heitettyä. Tällöin näet ajatellaan ja puhutaan sellaista, mikä on omiaan horjuttamaan periaatteita ja heikentämään mielen lujutta.

Vaimo, jonka saadakseen Simson oli rikkonut Jumalan käskyä, petti miehensä jo ennen hääjuhlien päättymistä. Suuttuneena hänen kavaluudestaan Simson jätti hänet joksikin ajaksi ja palasi yksin kotiinsa Soraan. Kun hän sitten myöhemmin lauhduttuaan palasi noutamaan vaimoaan, tämä olikin jo toisen vaimona. Kostoksi Simson hävitti kaikki filistealaisten pellot ja viinitarhat. Tästä tuohuneena nämä murhasivat vaimon, vaikka itse olivat uhkauksillaan usuttaneet hänet petokseen, josta kaikki ikävyydet alkoivat. Simson oli jo ilmaissut erinomaisen väkevyytensä voittamalla paljain käsin nuoren leijonan ja tappamalla Askelonissa kolmekymmentä miestä. Vihastuksissaan vaimonsa raa'asta murhasta hän nyt kävi

filistealaisten kimppuun ja »pieksi heitä pahasti». Sitten hän vetäytyi turvaan vihollisiltaan »Eetamin kallioluolaan», joka oli Juudan heimon alueella.

Viholliset seurasivat häntä kuitenkin tähän paikkaan suurin joukoin. Juudan asukkaat lupasivat hädissään alhaisesti luovuttaa Simsonin heille ja lähtivät kolmen tuhannen miehen voimin häntä vastaan. Näin ylivoimaisinaan he eivät olisi uskaltaneet lähestyä häntä, elleivät olisi olleet varmoja siitä, ettei hän vahingoittaisi omia maanmiehiään. Simson suostui si-dottavaksi ja luovutettavaksi filistealaisille. Kuitenkin hän vaati ensin Juudan miehiä lupaamaan etteivät itse kävisi hänen kimppuunsa, jottei hänen olisi pakko tuhota heitä. He saivat sitoa hänet kahdella uudella köydellä ja viedä hänet sitten vihollisleiriin, josta tultiin riemuhuudoin heitä vastaan. Mutta kun niiden kaiku vie lä kiiri kukkuloilla, »Herran henki tuli häneen», ja hän katkoi uudet köydet kuin ne olisivat olleet tulen kärventämiä pellavalankoja. Hän tempaisi käteensä minkä ensiksi aseeseen tapasi, ja vaikkei se ollut aasin leukaluuta kummempi, se teki hänen kädessään pahempaa jälkeä kuin miekka tai keihäs. Sillä hän iski filistealaisia, kunnes nämä pakenivat kauhuissaan ja jättivät kentälle tuhat kaatunutta.

[155] Jos israelilaiset olisivat olleet valmiit liittymään Simsoniin ja täydentäneet hänen kanssaan voiton, he olisivat tällä kertaa vapautuneet sortajiensa vallasta. Mutta heistä oli tullut arkoja raukkoja. He eivät olleet Jumalan käskyn mukaisesti karkottaneet pakanoita vaan olivat heihin yhtyen omaksuneet heidän turmelevia tapojaan, sietäneet heidän julmuuttaan ja jopa suvainneet heidän vääryyksiään, kunhan ne eivät vain kohdistuneet suorastaan heihin. Sorrettuina he alistuivat säyseästi siihen alennustilaan, josta olisivat välttyneet, jos vain olisivat totelleet Jumalaa. Vaikka Herra herätti heille vapauttajan, he useinkin hylkäsivät tämän ja liittyivät vihollisiinsa.

Simsonin saavuttaman voiton jälkeen israelilaiset tekivät hänet tuomarikseen, ja hän hallitsi Israelia kaksikymmentä vuotta. Mutta yksi väärä askel valmistaa tietä seuraavalle. Simson oli vastoin Jumalan käskyä ottanut filistealaisen vaimon ja lähti taas näiden - nyt verivihollistensa - pariin tyydyttääkseen luvottomasti himoaan. Luottaen suureen voi-maansa, joka oli saanut filistealaiset niin kauhuihinsa, hän lähti uhitellen Gassaan tapaamaan sen paikan porttoa. Saatuaan kuulla Simsonin olevan kaupungissaan asukkaat ryhtyi-

vät suunnittelemaan kostoja. Heidän vihollisensa oli nyt vankimpien muurien sisällä, mitä heidän kaupungeissaan yleensä oli, ja varmoina saaliistaan he vain odottivat aamua, jolloin pääsisivät juhlimaan voit-toaan. Keskiyöllä Simson nousi jalkeille. Omantunnon syytökset saivat hänet katumapäälle, ja hän suri sitä, että oli rikkonut nasiirilupauksensa. Mutta vaikka hän oli tehnyt syntiä, Jumala ei ollut ottanut häneltä pois armoaan. Hänen suunnaton voimansa auttoi jälleen häntä vapautumaan. Hän meni kaupungin portille, nosti sen paikaltaan pihtielineen ja salpoineen ja kantoi sen Hebroniin johtavan tien varrella olevan kukkulan laelle.

[156]

Mutta näin täpäran pelastuksenkaan jälkeen hän ei luopunut pahoista tavoistaan. Hän ei tosin enää uskaltanut filistealaisten alueelle, mutta hän jatkoi noiden aistillisten ilojen etsintää, jotka viettivät ja johtivat häntä turmiota kohti. »Hän rakastui erääseen Soorekin laaksossa asuvaan naiseen, jonka nimi oli Delila», »syöjätär». Soorekin laakso oli kuulu viinitarhoistaan, ja nämä houkuttelivat puoleensa myös ailahtelevaa nasiiria, joka oli jo ruvennut juomaan viiniä ja siten katkaissut jälleen yhden siteen, joka oli pitänyt hänet puhtaana ja Jumalan yhteydessä. Filistealaiset seurasivat tarkoin vihollisensa liikkeitä, ja kun hän taas alentui tähän uuteen suhteeseen, he päättivät saada hänet Delilan avulla lopullisesti tuhotuksi.

Soorekiin saapui nyt lähetystö, jossa oli ruhtinas kustakin Filistean maakunnasta. He eivät uskaltaneet käydä häneen käsiksi niin kauan kuin hän oli voimissaan, ja siksi he halusivat, mikäli mahdollista, päästä selville hänen voimansa salaisuudesta. Niinpä he lahjoivat Delilan ottamaan selvää asiasta ja ilmoittamaan sitten heille.

Petollisen naisen ahdistuessa Simsonia kysymyksillään tämäkin erehdytti hänet uskomaan, että tietyillä toimenpiteillä hänet saataisiin yhtä heikoksi kuin muutkin miehet. Mutta kun nainen ohjeiden mukaan toimittuaan ei saanutkaan aikeitaan onnistumaan hän syytti Simsonia petoksesta ja valheesta: »Kuinka sinä saatat sanoa: 'Minä rakastan sinua', vaikka sydämesi ei ole minun kanssani? Jo kolme kertaa olet pettänyt minut etkä ole minulle ilmaissut, missä sinun suuri voimasi on.» Kolmesti Simson oli saanut selvät todisteet siitä, että hänen tenhot - tarensa oli yhteistuumin filistealaisten kanssa aikonut tuhota hänet, mutta tämä oli aina epäonnistuttuaan lyönyt asian leikiksi ja näin hälventänyt hänen synkeät aavistuksensa.

Päivästä toiseen Delila vaivasi häntä, kunnes »hän kiusautui kuollakseen», mutta ei pystynyt kuitenkaan irrottautumaan hänen lumouksestaan. Lopulta Simson antoi periksi ja ilmaisi salaisuutensa: »Ei ole partaveitsi minun päästäni koskettanut, sillä minä olen Jumalan nasiiri äitini kohdusta asti; jos minun hiukseni ajetaan, niin voimani poistuu minusta, ja minä tulen heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset.» Lähetti sai heti viedä tästä tiedon filistealaisten ruhtinaille ja kehottaa heitä viipymättä tulemaan Delilan luo. Sankarin nukkuessa leikattiin hänen tuuhea tukkansa. Sitten nainen huusi kuten kolmesti ennenkin: »Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!» Havahduttuaan äkkiä Simson aikoi käyttää voimaansa kuten siihenkin asti ja tuhota heidät, mutta hän ei saanutkaan hervottomia käsivarsiaan tottelemaan, ja silloin hän tajusi, »että Herra oli poistunut hänestä» Tukanleik-
[157] kuun jälkeen Delila alkoi ärsyttää Simsonia ja koetella hänen voimiaan, sillä filistealaiset uskalsivat lähestyä häntä vasta päästyään täyteen varmuuteen siitä, että hän oli menettänyt voimansa. Lopulta he kävivät häneen käsiksi, puhkaisivat hänen molemmat silmänsä ja veivät hänet Gassaan. Siellä he kytkivät hänet kahleisiin ja panivat vankilassaan kovaan pakkotyöhön.

Siinä tuo Israelin entinen tuomari ja sankari nyt oli heikkona, sokeana vankina ja mitä halvimpaan orjantyöhön alennettuna. Mikä valtava muutos! Vähä vähältä hän oli rikkonut pyhän kutsumuksensa ehtoja. Jumala oli ollut pitkämielinen hänelle, mutta kun hän oli siinä määrin antautunut synnin valtaan, että oli ilmaissut salaisuutensa, Herra erkani hänestä. Ei hänen pitkässä tukassaan sinänsä ollut mitään ansiota, vaan se oli merkki hänen kuuliai-suudestaan Jumalaa kohtaan. Ja kun hän hillittömässä himossaan uhrasi tämän merkin, pidätettiin häneltä myös se siunaus, josta se merkki oli takeena.

Kärsivänä ja nöyryytettynä olemaan vain filistealaisten huvina Simson oppi enemmän omasta heikkoudestaan kuin hän oli tiennyt koskaan aikaisemmin, ja ahdistus johti hänet katumukseen. Tukan jälleen kasvaessa voimakkin palasi vähitellen, mutta viholliset pitivät häntä vain kahlehdittuna ja avuttomana vankina eivätkä olleet huolissaan.

Viimeinen voitto

Filistealaiset selittivät jumaliensa suoneen heille tämän voiton ja niitä ylistäen häpäisivät Israelin Jumalaa. He järjestivät juhlan Daagonin kunniaksi, joka oli kalajumala ja »meren suojelija». Kaikkialta Filistean kaupungeista ja maaseudulta kokoontui paikalle kansaa ja sen ruhtinaita. Avara temppeli täyttyi palvoijista, joita tungeksi sen laakealle katollekin. Siinä oli juhlaa ja riemua. Loistokkaiden uhri-
[158]
menojen jälkeen soiteltiin ja juhlittiin. Daagonin voiman parhaana
[159]
voitonmerkkinä tuotiin sitten nähtäväksi Simson. Hänen ilmestymistään tervehdittiin raikuvin riemuhuudoin. Kansa ja ruhtinaat pilkkasivat hänen surkeuttaan ja ylistivät jumalaansa, joka oli kukistanut, kuten he sanoivat, »maamme hävittäjän». Jonkin aikaa seisottuaan Simson oli väsyvinään ja pyysi saada nojata kahta keskuspylvästä vasten, jotka kannattivat temppelin kattoa. Sitten hän hiljakseen rukoili: »Herra, Herra, muista minua ja vahvista minua ainoastaan tämä kerta, oi Jumala, niin että saisin filistealaisille yhdellä kertaa kos-tetuksi.» Heti sen jälkeen hän kietoi valtavat käsivartensa pilarien ympärille, ja painautuen rajusti eteenpäin niitä vastaan huusi: »Menköön oma henkeni yhdessä filistealaisten kanssa!» Katto romahti alas ja tuhosi yhdellä rysäyksellä koko väen paljouden. »Ja kuolleita, jotka hän surmasi kuollessaan, oli enemmän kuin niitä, jotka hän oli surmannut eläessään.»

Daagonin patsas ja sen palvojat: papit ja maallikot, soturit ja ruhtinaat, hautautuivat yhdessä tuon temppelin raunioihin. Heidän joukossaan oli myös se jättiläishahmo, jonka Jumala oli valinnut vapauttamaan kansansa. Uutiset tuosta hirvittävästä luhistumisesta levisivät pian Israeliin. Simsonin kotiväki laskeutui vuoriltaan, ja kenenkään estämättä he ottivat kaatuneen sankarin ruumiin ja »veivät ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille, hänen isänsä Maanoahin hautaan».

Jumala täytti lupauksensa, jonka mukaan Simson oli »aloittava Israelin vapauttamisen filistealaisten käsistä». Mutta miten synkät ja kauheat olivatkaan sen miehen vaiheet, joka olisi voinut elää Jumalalle kiitokseksi ja kansalleen kunniaksi! Jumala olisi toteuttanut suunnitelmansa, niin että myös Simsonia olisi kunnioitettu ja kiitetty, jos tämä vain olisi pysynyt uskollisena taivaalliselle kutsumukselleen. Mutta hän lankesi kiusaukseen ja petti saamansa

luottamuksen, ja niin hänen tehtävänsä päättyi tappioon, vankeuteen ja kuolemaan.

Voimakas mutta heikko

Ruumiiltaan Simson oli maailman voimakkain, mutta itsekuriltaan, kunnollisuudeltaan ja lujuudeltaan maailman heikoimpia. Monet pitävät voimakkaita intohimoja vahvan luonteen merkinä, mutta totuus on, että se joka on intohimojensa vallassa on heikko ihminen. Ihmisen suuruutta mitataan sen mukaan, miten voimakkaita tunteita hän pystyy hallitsemaan, eikä niiden tunteiden perusteella, joiden vallassa hän on.

[160] Jumala oli kaitselmuksellaan varjellut Simsonia, niin että hän olisi voinut suorittaa saamansa tehtävän. Elämänsä alkuvaiheesta lähtien hänellä oli suotuisat edellytykset kehittyä fyysisesti voimakkaaksi, henkisesti älykkääksi ja siveellisesti puhtaaksi. Mutta jumalattoman seurauksen vaikutuksesta hän päästi otteensa Jumalasta, joka on ihmisen ainoa turva, ja niin pahuuden virta tempaisi hänet mukaansa. Ne jotka velvollisuuttaan täyttäessään joutuvat koettelemuksiin, saavat olla varmoja Jumalan varjeluksesta, mutta jotka tahallaan jättäytyvät kiusauksen valtaan, lankeavat ennemmin tai myöhemmin.

Saatana koettaa kaikin keinoin eksyttää juuri niitä, joita Jumala aikoo käyttää jonkin erikoisen tehtävän suorittamiseen. Vihollinen hyökkää heikkoja kohtiamme vastaan ja käy käsiksi luonteen virheisiin saadakseen sitä tietä koko ihmisen valtaansa. Hän tietää menestyvänsä, jos ei näitä virheitä halua korjata. Mutta kehenkään ei tarvitse kärsiä tappiota. Ihmistä ei ole jätetty yksin kukistamaan pahuuden valtaa omin vähäisin voiminensa. Apua on saatavissa, ja sitä annetaan jokaiselle, joka todella haluaa sitä. Jumalan enkelit, jotka kulkevat Jaakobin näkemiä tikapuita myöten ylös ja alas, auttavat jokaista sielua, joka tahtoo, kiipeämään korkeimpaan taivaaseen asti.

Elkana, Efraimin vuoristosta kotoisin oleva varakas ja vaikutusvaltainen leeviläinen, rakasti ja pelkäsi Herraa. Hänen vaimonsa Hanna oli palavan harras uskovainen. Hän oli luonteeltaan lempeä ja vaatimaton mutta samalla syvällisen vakava ja lujauskoinen.

Tältä hurskaalta avioparilta puuttui se siunaus, jota jokainen heprealainen toivoi: lapset eivät äänellään ilahduttaneet heidän kotiaan. Haluten sukunsa jatkuvan mies oli monien muiden tapaan solminut toisenkin avioliiton. Mutta tämä teko osoitti, ettei hän ollut uskonut Jumalaan, eikä se lisännyt kodin onnea. Lapsia kyllä tuli, mutta Jumalan pyhän asetuksen ilo ja kauneus oli poissa ja perheen rauha mennyttä. Peninna, uusi vaimo, oli mustasukkainen ja ahdasmielinen ja käytökseltään ylpeä ja röyhkeä. Hannalla ei näyttänyt olevan mitään toivoa, ja elämä tuntui raskaalta. Mutta hän ei valitellut vaivojaan vaan kesti ne nöyrästi kärsien.

Elkana noudatti tunnollisesti Jumalan säädöksiä. Uhripalvelusta jatkettiin yhä Siilossa mutta sikäli epäsäännöllisesti, ettei häntä tarvittu pyhäkössä, jonka palvelukseen hänen leeviläisenä tuli osallistua. Määrättyinä juhlaaikoina hän silti kävi perheensä kanssa uhraamassa ja osallistui yhteisiin jumalanpalveluksiin.

Jumalanpalveluksien pyhiä juhlahetkiäkin Elkanan kotia vaivannut paha henki koetti häiritä. Kiitosuhrien jälkeen koko perhe yhtyi vakiintuneen tavan mukaan viettämään juhlavaa mutta iloisia juhlia. Näissä tilaisuuksissa Elkanan tapana oli antaa määräosa lastensa äidille ja tämän kullekin pojalle ja tyttärelle. Osoitukseksi kiintymyksestään Hannaan hän antoi tälle kaksinkertaisen osan, mikä merkitsi sitä, että hän rakasti Hannaa yhtä paljon kuin jos tälläkin olisi ollut poika. Silloin toinen vaimo kateuden puuskassaan väitti olevansa Jumalan erikoisessa suosiossa ja pilkkasi Hannaa väittäen hänen lapsettomuuttaan selväksi merkiksi Jumalan epäsuosiosta. Tällaista jatkui vuodesta toiseen, kunnes Hanna ei enää jaksanut kestää sitä. Hän ei kyennyt kätkemään suruaan vaan itki hillittömästi ja vetäytyi pois juhlasta. Elkana koetti turhaan lohdutella häntä. »Han-

[162] na, mitä itket, miksi et syö ja miksi olet noin apealla mielellä», mies kyseli. »Enkö minä ole sinulle enempi kuin kymmenen poikaa?»

Hannan rukous

Hanna ei ruvennut moittimaan. Kun hän ei voinut jakaa kuormaansa kenenkään maisen ystävän kanssa, hän siirsi sen Jumalan kannettavaksi. Hartaasti hän rukoili, että Jumala poistaisi häneltä solvaukset lahjoittamalla hänelle kaivatun pojan hoivattavaksi ja kasvatettavaksi Herralle. Hän vannoi juhlallisesti, että jos Herra suostuisi hänen pyyntöönsä, hän pyhittäisi lapsensa syntymästä asti Jumalalle. Hanna oli hakeutunut lähelle tempelin sisäänkäyntiä, ja ahdingossaan hän »rukoili» ja »itki katkerasti». Ääntäkään päästämättä hän siinä piti hiljaista yhteyttä Jumalaan. Noina pahoina aikoina tällöinen rukouksessa viipyminen oli harvinaista. Pikemminkin noissa juhlissa, niin uskonnollisia kuin ne olivatkin, riehaannuttiin pitämään iloa ja jopa juopottelemaan. Niinpä Eeli, ylimmäinen pappi, arveli Hannan juopuneen viinistä. Hän katsoi olevan syytä nuhteeseen ja sanoi ankarasti. »Kuinka kauan sinä olet juovuksissa? Haihduta humalasi.»

Tuskaisena ja hämmästyneenä Hanna vastasi lempeästi: »Ei, herrani, minä olen murheen raskauttama vaimo; viiniä ja väkijuomaa en ole juonut, vaan minä vuodatin sydämeni Herran eteen. Älä pidä palvelijatartasi kelvottomana naisena, sillä tuskani ja suruni suuruuden tähden minä olen näin kauan puhunut.»

Ylimmäinen pappi liikuttui tästä, sillä hän oli Jumalan mies. Nyt hän ei nuhdellut, vaan lausui siunauksen: »Mene rauhaan, Israelin Jumala antakoon sinulle, mitä olet häneltä pyytännyt.»

Hanna sai vastauksena rukoukseensa lahjan, jota hän oli niin hartaasti anonut. Katsellessaan lastaan hän antoi tälle nimen Samuel - »Jumalalta pyydetty». Sitten hän täytti lupauksensa niin pian kuin lapsi voitiin vieroittaa äidistään. Hän rakasti lastaan äidin sydämen koko lämmöllä ja kiintyi tähän yhä läheisemmin tarkkaillessaan pienoisansa voimistumista ja kuunnellessaan hänen lapsellista lepertelyään. Olihan lapsi hänen ainoa poikansa ja taivaan erityinen lahja. Mutta hän oli vastaanottanut lahjansa Jumalalle pyhitettävänä aarteena eikä halunnut pidättää Antajalta hänen omaansa.

Suuri uhri

Kerran vielä Hanna matkasi miehensä kanssa Siiloon. Siellä hän esitti papille Jumalan nimessä kalliin lahjansa sanoen: »Tätä poikaa minä rukoilin; Herra antoi minulle, mitä häneltä pyysin. Sentähden myös minä suostun antamaan hänet Herralle: kaikiksi elinpäiviksenä hän olkoon Herralle annettu.» Tämän vaimon usko ja hartaus vaikuttivat Eeliin syvästi. Liiankin peräänantavana isänä hän kauhistuen ja häveten katseli, miten suuren uhrin tämä äiti antoi luopumalla ainoasta lapsestaan pyhittääkseen hänet Jumalan palvelukseen. Häntä hävetti hänen oma itsekäs rakkautensa, ja kunnioittavasti hän kumartui rukoilemaan Herraa.

[163]

[164]

Äidin sydän oli tulvillaan iloa ja ylistystä, ja hän halusi sydämestään kiittää Jumalaa. Innoituksen henki valtasi hänet, »ja Hanna rukoili ja sanoi:

'Minun

sydämeni riemuitsee Herrassa;

minun sarveni kohoaa

korkealle Herrassa.

Minun suuni on avartunut

vihollisiani vastaan,

sillä minä iloitsen sinun

avustasi.

Ei kukaan ole pyhä

niinkuin Herra;

paitsi sinua ei ole yhtäkään,

eikä ole kalliota

meidän Jumalamme vertaista.

Älkää yhä ylpeitä puhuko,

älköön suustanne lähtekö

julkeita sanoja;

sillä Herra on

kaikkietävä Jumala,

hänen edessänsä

punnitaan teot. - -

Herra antaa kuoleman

ja antaa elämän,

hän vie alas tuonelaan
ja tuo ylös jälleen.
Herra köyhdyttää
ja rikastuttaa,
hän alentaa ja ylentää.
Hän tomusta nostaa halvan,
hän loasta korottaa köyhän,
pannaksensa heidät
ruhtinasten rinnalle
ja antaaksensa heidän periä
kunniasijat.
Sillä maan tukipylväät
ovat Herran,
hän on asettanut
niiden päälle maanpiirin.
Hän varjeelee
hurskastensa jalat,
mutta jumalattomat hukkuvat pimeyteen;
sillä mies ei omalla voimallaan
mitään voi.
Jotka taistelevat
Herraa vastaan,
ne joutuvat kauhun valtaan;
hän jylisee taivaasta
heidän ylitsensä.
Herra tuomitsee maan ääret;
hän antaa vallan
kuninkaallensa ja
korottaa korkealle
voideltunsa sarven.’»

Hannan sanat olivat profeetallisia ja sisälsivät ennustuksen sekä Daavidista, joka hallitsisi Israelin kuninkaana, että Messiaasta, Herran Voidellusta. Viitaten laulussaan ensin julkeaan ja riidanhaluiseen naiseen hän siirtyi kuvailemaan Jumalan vihollisten kukistumista ja hänen lunastettujensa lopullista riemuvoittoa.

Siilosta Hanna palasi hiljaisesti kotiinsa Raamaan jätettyään Samuelin ylipapin opetuksen alaisena kasvatettavaksi palvelemaan

Jumalan huoneessa. Heti lapsen alettua ymmärtää jotakin äiti oli opettanut häntä rakastamaan ja kunnioittamaan Jumalaa sekä pitämään itseään Herralle kuuluvana. Kaikesta tutusta ja lähellä olevasta hän oli koettanut johtaa hänen ajatuksiaan Luojaan. Mutta lapses- taan erossa ollessaankaan äiti ei lakannut huolehti-masta hänestä. Hän muisti Samuelia joka päivä rukouksissaan. Joka vuosi hän teki [165] hänelle omin käsin palveluksessa käytettävän kasukan, ja kun hän miehensä kanssa kävi yhteisillä juhlilla Siilossa, hän antoi sen lapselleen muistoksi rakkaudestaan. Tuota pientä viittaa kutoessaan hän oli aina rukoillut, että poika pysyisi puhtaana, jalona ja rehellisenä. Hän ei pyytänyt pojalleen maailmallista suuruutta vaan anoi hartaasti hänelle sitä suuruutta, jota taivaassa arvostetaan, ja sitä että hän eläisi kunniaksi Jumalalle ja siunaukseksi lähimmäisilleen.

Hannan uskollisuus tuli runsaasti palkituksi, ja se rohkaisee toisiakin seuraamaan hänen esimerkkiään. Jokaiselle äidille on annettu tavattoman arvokkaita ti-laisuuksia, ja hänen hoitoonsa on uskottu rajattoman kalliita arvoja. Naiset ovat tottuneet pitämään toistuvia arkitoimiaan uuvuttavana raatamisena, mutta se oli käsi-tettävä suureksi ja jaloksi työksi. Äidin etuoikeutena on vaikutuksellaan olla siunaukseksi maailmalle, ja siinä yhteydessä hän saa itsekin kokea iloa. Hän saattaa aukoa lastensa kuljettaviksi suorja polkuja, jotka milloin aurinkoisina, milloin varjoisina johtavat lopulta taivaan kirkkauteen. Mutta äiti voi toivoa saavansa muovatuksi lastensa luonnetta jumalallisen esikuvan kaltaiseksi vain pyrkimällä omassa elämässään noudattamaan Kristuksen opetuksia. Maailma on täynnä turmelevaa vaikutusta. Muodit ja tavat vetävät nuoria väkevästi niitä seuraamaan. Ellei äiti velvollisuutensa mukaisesti opeta, ohjaa ja hillitse lapsiaan, nämä omaksuvat luontaisesti pahan ja luopuvat hyvästä. Sanokoon jokainen äiti usein Vapahtajalle rukoillessaan: »Opeta meille, miten meidän on meneteltävä lapsemme kanssa ja mitä hänelle on tehtävä.» Kun hän ottaa vaarin Jumalan sanan opetuksista, annetaan hänelle viisautta silloin kun hän tarvitsee sitä.

Uskollinen tempelipalvelija

»Mutta poikanen Samuel kasvoi kasvamistaan ja oli sekä Herralle että ihmisille otollinen.» Vaikka Samuel viettikin nuoruutensa palvelen Jumalaa pyhäkössä, hän ei sielläkään välttynyt pahoilta

vaikutteilta eikä jäänyt vaille synnil-listä esimerkkiä. Eelin pojat eivät pelänneet Jumalaa eivätkä kunnioittaneet isäänsä. Mutta Samuel ei hakeutunut heidän seuraansa eikä omaksunut heidän huonoja tapojaan. Hän pyrki jatkuvasti tulemaan sellaiseksi kuin Jumala halusi. Tämä on jokaisen nuoren etuoikeus. Jumalalle on mieluista, että pienet lapsetkin ryhtyvät palvelemaan häntä.

[166] Samuel oli jätetty Eelin hoitoon, ja herttaisella luonteellaan hän herätti iäkkään ylipapin lämpimän kiintymyksen. Hän oli ystävällinen, aulis, tottelevainen ja kunnioittava. Omien poikiensa uppiniiskaisuudesta kiusaantunut Eeli tunsii pääsevänsä holhottinsa seurassa rentoutumaan ja saavansa lohtua ja siunausta. Samuel oli avulias ja herttainen, eikä yksikään isä ole koskaan rakastanut lastaan hellemmin kuin Eeli tätä nuorukaista. Oli merkittävää, että maan ylimmän virkamiehen ja yksinkertaisen lapsen välillä saattoi vallita niin lämmin kiintymys. Korkean ikänsä heikentämä Eeli sai alinomaa surra ja harmitella poikiensa hillitöntä menoa ja etsi lohtua Samuelilta.

Leeviläiset ryhtyivät tavallisesti hoitamaan erikoistehtäviään vasta kaksikymmentäviisivuotiaina, mutta Samuelin kohdalla oli poikettu tästä käytännöstä. Vuosi vuodelta hänelle uskottiin yhä vastuullisempia tehtäviä, ja jo lapsena hänelle annettiin pellavainen kasukka merkiksi siitä, että hänet oli vihitty pyhäkön palvelukseen. Vaikka hänet tuotiin jo nuorena palvelemaan pyhäkössä, hän sai jo silloin osallistua jumalanpalveluksiin ja tehdä niissä jotakin kykyjensä mukaan. Nämä tehtävät olivat aluksi hyvin vähäisiä eivätkä aina niin miellyttäviäkään. Mutta hän suoritti kaiken parhaansa mukaan ja auiliisti. Hän sovelsi uskontoaan kaikkiin arkitoimiinkin pitäen itseään Jumalan palvelijana ja työtään Jumalan työnä. Hänen toimintansa oli otollista, koska hänellä oli rakkaus Jumalaan ja vilpitön halu täyttää hänen tahtoaan. Näin Samuelista tuli taivaan ja maan Herran työtoveri. Jumala teki hänet pystyväksi suureen työhön Israelin hyväksi.

Jos lapsia opetettaisiin pitämään vaatimattomia arkitehtäviään Jumalan heille osoittaman elämän kulkuna ja kouluna, jossa he harjaantuvat palvelemaan uskollisesti ja tehokkaasti, miten paljon miellyttävämmältä ja ar-vokkaammalta heidän työnsä tuntuisikaan. Kaiken tekeminen niin kuin Herralle saa vähäisimmänkin tehtävän ja velvollisuuden tuntumaan mieluisalta ja liittää maan päällä työs-

kentelevät niihin pyhiin olentoihin, jotka toteuttavat Jumalan tahtoa taivaassa.

Menestys tässä elämässä ja tulevaan elämään pääseminen riippuvat pienten asioiden uskollisesta ja tunnollisesta käsittelystä. Jumalan teoista vähäisin on yhtä täydellinen kuin suurinkin. Sama käsi, joka ripusti maailmat avaruuteen, muotoili myös hienovaraisesti kedon liljat. Ja kuten Jumala on täydellinen oman elämänpiirinsä toiminta-alalla, tulee meidänkin samoin olla täydellisiä omallamme. Sopusointuisen voimakas ja kaunis luonne rakentuu yksittäisten tehtävien suorituksista. Uskollisuuden tulisi kuvastua elämämme pienistä yhtä hyvin kuin suuristakin yksityiskohdista. Tunnollisuus pikku asioissa ja pienten uskollisuuden ja ystävällisyyden tekojen suorittaminen ilahduttaa elämän vaellusta, ja kun työmme maan päällä on päättynyt, tullaan havaitsemaan, että jokainen pikku velvollisuuksien uskollinen täyttäminen on jättänyt jälkeensä hyvän ja koskaan katoamattoman vaikutuksen.

Aikamme nuoret voivat tulla Jumalan silmissä yhtä kallisarvoiseksi kuin Samuelkin. Säilyttämällä uskollisesti kristillisen puhtautensa he voivat saada aikaan paljon hyvää ja uudistavaa. Sellaisia henkilöitä tarvitaan tänä aikana. Jumalalla on heille jokaiselle tehtävänsä. Koskaan ennen ei Jumalan ja ihmiskunnan hyväksi ole aikaansaatu enempää kuin voivat meidän päivinämme suorittaa ne, jotka pysyvät uskollisina siinä tehtävässään, jonka Jumala on heille uskonut.

Luku 21—Eeli ja hänen poikansa

Eeli oli Israelissa pappina ja tuomarina. Hän oli Jumalan kansan korkeimpana ja vastuullisimpana virkamiehenä. Koska hän oli Jumalan valitsema pyhään pappistehtäväänsä ja hoitamaan valtakunnan ylimmän tuomarin virkaa, häntä pidettiin esimerkillisenä ja hänellä oli suuri vaikutusvalta Israelin heimoihin. Mutta vaikka hänet oli asetettu hallitsemaan kansaa, hän ei hallinnut omaa perhettään. Eeli oli peräänantavainen isä. Rauhaa ja mukavuutta rakastavana hän ei viitsinyt arvovaltaisesti ruveta oikomaan lastensa huonoja tapoja ja haluja. Nuhtelematta tai kurittamatta heitä hän alistui heidän tahtoonsa ja antoi heidän tehdä mitä mielivät. Sen sijaan, että olisi pitänyt poikiensa kasvatusta erittäin tärkeänä tehtävänä, hän vähätteli koko asiaa. Israelin pappina ja tuomarina hän ei suinkaan ollut tietämätön siitä, miten hänen oli hillittävä ja hallittava lapsia, jotka Jumala oli antanut hänen hoitoonsa. Mutta Eeli kaihtoi tätä velvollisuutta, koska se edellytti hänen joutuvan olemaan toista mieltä heidän kanssaan, rankaisemaan heitä ja kieltämään heiltä jotakin. Miettimättä sen enempää menettelynsä hirveitä seurauksia hän antoi lapsilleen myöten kaikessa, mitä he halusivat, eikä kasvattanut heitä päteviksi hoitamaan Jumalan palvelustehtäviä tai edes arkielämän toimiaan.

Papinvirkaan kelvottomat pojat

Jumala oli sanonut Aabrahamista: »Minä olen valinnut hänet, että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on» (1 Moos. 18:19). Mutta Eeli salli lastensa hallita häntä. Isästä tuli lastensa alainen. Hänen poikiensa elämässä ilmeni rikkomuksen kirous turmeluksena ja pahuutena. He eivät oikealla tavalla arvostaneet Jumalan luonnetta eivätkä hänen lakinsa pyhyttä. Hänen palvelemistaan he pitivät arkisena asiana. Pienestä pitäen he olivat saaneet olla mukana pyhäkössä ja tottua sen palveluksiin,

mutta sen sijaan että heidän kunnioituksensa olisi lisääntynyt, heillä ei lopulta ollut mitään käsitystä niiden pyhydestä eikä merkityksestä. Isä ei ollut vaatinut heitä kunnioittamaan hänen arvovaltaansa ja pyhäkön juhlallisia palveluksia, ja miehiksi vartuttuaan he olivat jo täysin epäilyjen ja kapinamielen vallassa.

[168]

Vaikka he olivat virkaansa täysin kelvottomia, heidät nimitettiin papeiksi pyhäkköön palvelemaan Jumalan edessä. Herra oli antanut uhritoimituksista yksityiskohtaiset ohjeet, mutta nämä jumalattomat miehet olivat yhtä kurittomia myös Jumalan palveluksessaan eivätkä piitanneet uhrilaista, jonka mukaan uhrimenot oli suoritettava erittäin arvokkaalla tavalla. Uhrin viittasivat eteenpäin Kristuksen kuolemaan, ja niiden tarkoituksena oli säilyttää kansan mielessä usko tulevaan Lunastajaan. Siksi oli erittäin tärkeää, että tarkoin noudatettiin Herran niistä antamia ohjeita. Yhteysuhrin olivat erikoisesti kiitollisuuden ilmauksia Jumalalle. Tällöin poltettiin alttarilla vain uhrieläimen rasva. Eräitä uhrin osia annettiin papeille, mutta suurin osa niistä palautettiin uhraajalle, jotta hän saisi syödä sen uhrijuhlissa ystäviensä kanssa. Näin tuli kaikkien ajatukset suunnata kiitollisina ja uskossa siihen suureen Uhriin, joka tulisi ottamaan pois maailman synnin.

Eelin pojat eivät tajunneet tämän esikuvallisen toimituksen juhlaavaa arvokkuutta vaan miettivät vain, miten pääsisivät parhaiten nauttimaan siitä. He eivät tyytyneet omaan osaansa yhteysuhreista vaan vaativat vielä enemmän, ja kun vuotuisissa juhlissa näitä uhreja suoritettiin suuret määrät, papit saattoivat näin rikastua kansan kustannuksella. He eivät ainoastaan vaatineet itselleen suurempia osuuksia vaan jopa kieltäytyivät odottamasta, että rasva olisi ensin poltettu uhriksi Jumalalle. Mikä pala heitä miellytti, sen he itsepin-taisesti vaativat itselleen vaikka väkipakolla.

Koska papit tällä tavoin »pitivät Herran uhrilahjan halpana», häipyi uhripalveluksen pyhä ja vakava merkitys pian kansankin mielestä. Ei tajuttu enää sitä suurta uhria, johon heidän näiden esikuvallisten toimitusten yhteydessä oli odottaen suunnattava mielensä. Siksi näiden »nuorten miesten synty oli kovin suuri Herran edessä».

Nämä kelvottomat papit rikkoivat Jumalan lakia ja häpäisivät pyhän virkansa inhottavilla ja turmelevilla tavoillaan, mutta silti he läsnäolollaan jatkuvasti saastuttivat Jumalan pyhäkköä. Monet kansasta lakkasivat käymästä uhrijuhlilla, koska Hofnin ja Piine-

haan häpeälliset teot inhottivat heitä. Näiden jumalattomien miesten vaikutuksesta väheksyttiin ja laiminlyötiin Jumalan säättämiä uhritoimituksia, ja pahuuteen taipuvaiset vain rohkaistuivat tekemään syntiä. Jumalattomuus, irstailu ja epäjumalanpalvonta lisääntyivät pelottavasti.

[169] Eeli oli pahoin erehtynyt sallimalla poikiensa päästä pyhään virkaan. Antamalla heille periksi ensin yhdessä ja sitten muissakin sääntöjen kohdissa hän vähitellen sokaistui, niin ettei huomannut heidän syntejään. Mutta lopulta he menivät pahuudessaan niin pitkälle, ettei hän voinut enää olla näkemättä poikainsa rikoksia. Kansa moitti heidän väkivaltaisuuttaan, ja se suretti ja huoletti ylipappia. Hän ei enää uskaltanut vaieta. Mutta hänen poikansa olivat oppineet ajattelemaan vain itseään eivätkä nytkään välittäneet kenestäkään muusta. He kyllä näkivät isänsä murheen, mutta se ei liikuttanut heitä. He kuuluivat kyllä isänsä lempeät kehotukset, mutta ne eivät vaikuttaneet heihin, eivätkä he muuttaneet huonoja tapojaan, vaikka heitä varoitettiin heidän syntiensä seurauksista. Jos Eeli olisi käsitellyt kurittomia poikiaan oikeudenmukaisesti, heidät olisi erotettu pappisvirastaan ja tuomittu kuolemaan. Jotteivät he näin tulisi julkisesti häväistyiksi ja tuomituiksi, hän salli heidän pysyä tuossa korkeasti pyhässä luottamustoimessaan. Hän salli heidän yhä turmella Jumalan pyhää palvontaa ja vahingoittaa totuuden asiaa niin, että seuraukset ulottuivat vuosikausiksi eteenpäin. Mutta Jumala puuttui asiaan, kun Israelin tuomari laiminlöi tehtävänsä.

Eeliä varoitetaan

»Ja Eelin luo tuli Jumalan mies ja sanoi hänelle: 'Näin sanoo Herra: Enkö minä ilmestynyt sinun isäsi suvulle, kun he olivat Egyptissä faraon huoneen vallassa? Ja minä valitsin heidät kaikista Israelin sukukunnista olemaan pappeinani, nousemaan minun alttarilleni, polttamaan suitsuketta ja kantamaan kasukkaa minun edessäni; ja minä annoin sinun isäsi suvulle kaikki israelilaisten uhrit. Miksi te häpäisette minun teurasuhrini ja ruokauhrini, jotka minä olen säättänyt asuntooni? Ja miksi sinä kunnioitat poikiasi enemmän kuin minua, niin että te lihotatte itseänne parhaalla osalla jokaisesta minun kansani Israelin uhrilah-jasta? Sentähden Herra, Israelin Jumala, sanoo: Minä olen tosin sanonut: sinun sukusi ja sinun isäsi suku saa-

vat vaeltaa minun edessäni iäti. Mutta nyt Herra sanoo: Pois se! Sillä minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat; mutta jotka minut ylenkatsovat, ne tulevat halveksituiksi. - Mutta minä herätän itselleni uskollisen papin, joka tekee minun sydämeni ja mieleni mukaan. Hänelle minä rakennan pysyväisen huoneen, ja hän on vaeltava minun voideltuni edessä kaiken elinaikansa.'»

Eelin synty

Jumala syytti Eeliä siitä, että tämä kunnioitti poikiaan enemmän kuin häntä. Jumala oli säätänyt uhrit Israelille siunaukseksi, mutta Eeli oli sallinut niiden tulla inhottaviksi sen sijaan, että olisi saattanut poikansa häpeään paljastamalla heidän riettaat ja iljettävät tekonsa. Ne jotka omien taipumustensa mukaisesti ja sokeasta kiintymyksestä lapsiinsa antavat näiden noudattaa itsekkäitä mielihalujaan eivätkä Jumalan arvovaltaan vedoten nuhtelee synnistä ja oikease vääryyttä, ilmaisevat kunnioittavansa jumalattomia lapsiaan enemmän kuin Jumalaa. He ovat enemmän huolissaan oman maineensa säilyttämisestä kuin Jumalan kirkastamisesta, ja he ha- [170] luavat olla mieluummin mieliksi lapsilleen kuin miellyttää Herraa ja varjella hänen palvontaansa kaikelta mahdolliselta pahalta.

Koska Eeli oli Israelin pappi ja tuomari, Jumala piti häntä vastuussa kansansa siveellisestä ja uskonnollisesta tilasta ja varsinkin poikiensa luonteesta. Hänen olisi ensin pitänyt lempeästi koettaa hillitä pahuutta, mutta ellei tästä olisi ollut apua, hänen olisi pitänyt lopettaa vääräys miten ankarilla keinoilla tahansa. Hän pahoitti Herran mielen, kun ei nuhdellut synnistä eikä rangaissut syntistä oikeudenmukaisesti. Jumala ei enää voinut luottaa siihen, että Eeli saattoi pitää Israelin puhtaana. Ne jotka eivät uskalla nuhdella vääryydestä tai jotka velttoudesta tai välinpitämättömyydestä eivät edes vakavasti yritä puhdistaa perhettään tai Jumalan seurakuntaa, vedetään vastuuseen siitä pahasta, jota heidän velvollisuutensa laiminlyöminen saattaa aiheuttaa. Olemme aivan yhtä vastuulliset niistä väärinkäytöksistä, joista olisimme voineet ehkäistä toisia vanhempien tai seurakunnallisella arvovallallani - me, kuin jos olisimme itse tehneet ne.

Eeli ei hoitanut perhettään, kuten Jumala oli neuvonut, vaan toimi oman harkintansa mukaan. Hellästi rakastava isä sieti poikiensa

virheitä ja syntejä heidän lapsuudenaikanaan kuvitellen, että he ajan mittaan kasvaisivat eroon pahoista taipumuksistaan. Monet erehtyvät nykyään samalla tavoin. He luulevat osaavansa kasvattaa lapsiaan paremmin omin keinoin kuin Jumalan sanan ohjeiden mukaan. He päästävät heidän väärät taipumuksensa kehitymään ja selittelevät menettelyään näin: »He ovat liian nuoria kuritettaviksi. On odotettava, kunnes he tulevat niin vanhoiksi että ymmärtävät järkipuhetta.» Näin saavat väärät tavat vahvistua kunnes tulevat toiseksi luonnoksi. Lapset saavat kasvaa holtittomasti luonteenpiirteineen, joista heille on pelkkää kiusaa elämänsä varrella ja jotka helposti siirtyvät sellaisinaan kiroukseksi toisille.

Perheille ei ole mikään niin suureksi kiroukseksi kuin se, että nuoret saavat elää oman mielensä mukaisesti. Kun vanhemmat täyttävät lastensa jokaisen toivomuksen eivätkä kiellä heiltä sitäkään, minkä tietävät olevan heille pa-haksi, lakkaavat lapset pian kunnioittamasta vanhempiaan sekä kaikkea niin Jumalan kuin ihmistenkin arvovaltaa, ja saatana saa heidät valtaansa. Huonosti hoidetun perheen vaikutus ulottuu laajalle ja on turmioksi koko yhteiskunnalle. Se nostaa pahuuden hyökyaallon, joka tunkee vaikutuksensa koteihin, yhteiskuntiin ja hallituksiin.

[171] Eelin aseman vuoksi hänen vaikutuksensa ulottui laajemmalle kuin jos hän olisi ollut tavallinen kansalainen. Hänen perhe-elämänsä esimerkkiä seurattiin kautta Israelin. Hänen leväperäisten ja mukavuutta rakastavien tapojensa tuhoisat seuraukset ilmenivät tuhansissa kodeissa, joissa seurattiin hänen esimerkkiään. Jos lapset saavat esteettä tehdä pahojaan vanhempien tunnus- taessa olevansa uskonnollisia, joutuu Jumalan totuus häpeään. Jonkin kodin kristillisyyden ilmaisee parhaiten se, minkälaiseksi luonne kehittyy sen vaikutuspiirissä. Teot ovat tehokkaampaa puhetta kuin myönteisinkin jumalisuuden tunnustus. Ne uskonnon tunnustajat, jotka eivät vakavasti ja sitkeästi ponnistellen pyri saamaan kotinsa piiriä kyllin edustavaksi todistamaan Jumalaan uskomisen siunauksista, vaan hallitsevat sitä veltosti ja hillitsemättä lastensa huonoja haluja, ovat Eelin kaltaisia ja tuottavat häpeää Kristuksen asialle sekä turmion itselleen ja perheelleen. Mutta niin pahat seuraukset kuin vanhempien leväperäisellä kodinhoidolla onkin niissä oloissa tahansa, se on kymmenen kertaa pahempaa ilmetessään kansan opettajiksi asetettujen perheissä. Kun nämä eivät hallitse omaa perhettään, he omalla

esimerkillään johtavat monia harhaan. He ovat yhtä paljon muita syyllisempiä kuin heidän asemansa on muita vastuullisempi.

Jumala on luvannut, että Aaronin suku saisi vaeltaa hänen edessään iäti. Mutta tämä oli luvattu sillä ehdolla, että he antautuisivat ehyin sydämin pyhäkön tehtäviin ja kunnioittaisivat Jumalaa kaikessa vaelluksessaan eivätkä palvelisi itseään tai noudattaisi omia turmeltuneita taipumuksiaan. Herra oli koetellut Eeliä ja hänen poikiaan ja havainnut heidät kelvottomiksi toimimaan papin ylevässä tehtävässä hänen palveluksessaan. Ja Jumala julisti: »Pois se!» Hän ei voinut toteuttaa heille aikomaansa hyvää, koska he eivät suorittaneet omaa osuuttaan.

[172]

Pyhissä tehtävissä palvelevien esimerkin tulisi saada ihmiset kunnioittamaan Jumalaa ja pelkäämään hänen loukkaamistaan. Kunnene, jotka »Kristuksen puolesta» (2 Kor. 5: 20) esittävät ihmisille Jumalan armon ja sovituksen sanomaa, käyttävät hyväkseen pyhää asemaansa tyydyttääkseen itsekkäitä tai aistillisia halujaan, he antautuvat erittäin tehokkaiksi saatanan välikappaleiksi. Hofnin ja Piinehaan tavoin he pitävät »Herran uhrilahjan halpana» ja saavat toisetkin tekemään samoin. He voivat jonkin aikaa toimia salaa väärinkin, mutta kun heidän todellinen luonteensa lo-pulta tulee ilmi, järkyttyvät ihmiset uskossaan, mikä johtaa usein siihen että he menettävät luottamuksensa uskontoon. He eivät sen jälkeen enää pysty luottamaan kehenkään, joka sanoo opettavansa Jumalan sanaa, vaan suhtautuvat epäillen Kristuksen tosi palvelijankin sanomaan. Heidän mielessään herää aina kysymys: »Mahtaako tämäkin osoittautua sen kaltaiseksi, jota luulimme niin pyhäksi, vaikka olikin niin turmeltunut?» Näin ei Jumalan sana pääse voimallisesti vaikuttamaan ihmissieluihin.

Nuhdellessaan poikiaan Eeli lausui jotakin niin vakavaa ja pelottavan painavaa, että kaikkien pyhissä tehtävissä palvelevien on syytä pysähtyä miettimään sitä: »Jos ihminen rikkoo ihmistä vastaan, niin Jumala voi olla hänellä välittäjänä; mutta jos ihminen rikkoo Herraa vastaan, niin kuka voi ruveta hänelle välittäjäksi?» Jos heidän rikoksensa koskisivat vain toisia ihmisiä, tuomari voisi aikaansaada sovituksen määräämällä rangaistuksen ja vaatimalla hyvitystä, ja näin rikkojat saisivat anteeksi. Tai elleivät he olleet syyllistyneet johonkin liian uhmahenkiseen syntiin, olisi syntiuhri voitu suorittaa heidän hyväkseen. Mutta heidän syntinsä liittyivät

niin kiinteästi siihen virkaan, jota he hoitivat Korkeimman Jumalan pappeina ja syntiuhrien suorittajina, ja he olivat siinä määrin häväisseet ja rienanneet Jumalan työtä kansan nähden, ettei heitä voinut enää mikään sovittaa. Ei heidän oma isänsäkään, niin ylimmäinen pappi kuin olikin, uskaltanut ryhtyä heidän välimiehekseen; hänkään ei kyennyt suojaamaan heitä pyhän Jumalan vihalta. Kaikista syntisistä syyllisimpiä ovat ne, jotka saattavat halveksittaviksi juuri ne keinot, joilla Jumala tahtoo pelastaa ihmisen - jotka »jälleen itsellensä ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häntä julki häpäisevät» (Hebr. 6:6).

Eelin perhettä oli varoitettava vielä kerran. Jumala ei voinut pitää yhteyttä ylimmäiseen pappiin eikä hänen poikiinsa. Heidän syntinsä estivät paksun pilven tavoin hänen Pyhää Henkeään lähestymästä heitä. Mutta kaiken pahuuden keskelläkin poikanen Samuel pysyi uskollisena Jumalalle, ja Korkeimman profeettana Samuel sai tehtäväkseen tuomion sanoman julistamisen Eelin perheelle.

»Herran sana oli harvinainen siihen aikaan, eivätkä näyt olleet tavallisia. Siihen aikaan tapahtui kerran, kun Eeli, jonka silmiä alkoi hämärtää, niin ettei hän voinut nähdä, makasi sijallansa eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut ja Samuel makasi Herran temppelissä, jossa Jumalan arkki oli, että Herra kutsui Samuelia.» Luullen Eelin huutaneen häntä Samuel riensi papin vuoteen luo ja sanoi: »Tässä olen, sinä kutsuit minua.» Mutta Eeli vastasi: »En minä kutsunut; pane jälleen maata.» Kolme kertaa Samuel kuuli kutsun, ja kolmesti hän meni papin luo. Silloin Eelille selvisi, että salaperäinen kutsu oli Jumalan ääni. Herra oli sivuuttanut valitun, jo hiuksiltaan harmaantuneen palvelijansa, ja puhutellut lasta. Tämä oli jo sinänsä katkera mutta ansaittu nuhde Eelille ja hänen perheelleen.

Mutta Eelin mielessä ei tämän johdosta herännyt mitään katkeruutta. Hän neuvoi Samuelia vastaamaan, jos häntä vielä kutsuttaisiin: »Puhu, Herra; palvelijasi kuulee.» Vielä kerran ääni kuului, ja lapsi vastasi: »Puhu, palvelijasi kuulee.» Hän oli niin peloissaan ajatellessaan suuren Jumalan puhuvan hänelle, ettei voinut tarkoin muistaa, mitä Eeli käski hänen sanoa.

Eelin suvun tuomio

»Ja Herra sanoi Samuelille: 'Katso, minä teen Israelissa sellaisen teon, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat. Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille kaiken, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti. Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun

[174] hän tiesi poikiensa pilk- kaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa. Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: 'Totisesti, Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla.'»

Ennen kuin Samuel sai Jumalalta tämän sanoman, hän »ei silloin vielä tuntenut Herraa, eikä Herran sana ollut vielä ilmestynyt hänelle». Hän ei toisin sanoen ollut vielä tutustunut sellaisiin Jumalan läsnäolon ilmaisuihin, joita suotiin profetoille. Herra halusi ilmaista itsensä odottamattomalla tavalla, niin että Eeli saisi siitä tiedon vasta Samuelin yllättyneenä kysellessä asiaa.

Samuel hämmästyi ja pelkäsi kovin ajatellessaan, että niin hirtittävä sanoma oli uskottu hänen julistettavakseen. Aamulla hän lähti tavanomaisiin tehtäviinsä, mutta raskain mielin. Kun Herra ei vielä ollut käskenyt hänen ilmaista tätä pelottavaa tuomiota, hän pysytteli niin paljon kuin mahdollista poissa Eelin lähettyviltä eikä puhunut mitään. Hän pelkäsi sitä, että joutuisi jonkin kysymyksen pakottamana ilmaisemaan Jumalan tuomion sille, jota hän rakasti ja kunnioitti. Eeli puolestaan oli mielessään varma siitä, että sanoma merkitsi jotakin suurta onnettomuutta hänelle ja hänen perheelleen. Hän kutsui Samuelin luokseen ja käski hänen kertoa tarkoin kaiken, mitä Herra oli ilmoittanut. Nuorukainen totteli, ja vanhus alistui nöyrästi kuulemaansa kauhistavaan tuomioon. »Herra on Herra», Eeli sanoi, »hän tekköön, minkä hyväksi näkee.»

Kuitenkaan Eeli ei mitenkään ilmaissut todella katuvansa. Hän tunnusti olevansa syyllinen mutta ei tuominnut syntiä. Vuodesta toiseen Herra oli lykännyt tuomionsa täytäntöönpanoa. Noina vuosina olisi hyvin voitu korjata tehtyjä virheitä, mutta tuo iäkäs pappi ei ryhtynyt mitenkään tehokkaasti poistamaan sitä pahaa, joka saastutti Herran pyhäkön ja johti Israelissa tuhansia perikatoon. Jumalan pitkämielisyys sai Hofnin ja Piinehaan vain paaduttamaan sydämensä ja jatkamaan entistä julkeammin syntistä menoaan. Eeli tiedotti saamansa varoitukset ja nuhteet kaikelle kansalle. Näin hän toivoi voivansa ainakin jossain määrin vähentää menneiden laiminlyöntiensä haitallisia vaikutuksia. Mutta kansa ei välittänyt varoituksista sen enempää kuin papitkaan. Ja kun ympärillä asuvat kansat kuulivat Israelin julkisesta jumalattomuudesta, rohkaisi se niitä yhä laajentamaan epä-jumalain palvontaansa ja rikollista toimintaansa. Nyt hekään eivät tunteneet syyllisyyttä synneistään kuten olisivat tunteneet, jos Israel olisi säilyttänyt jumalanpalveluksensa puhtaana.

Mutta tilinteon päivä lähestyi. Jumalan arvovalta oli syrjäytetty. Hänen palvontansa oli laiminlyöty ja sitä väheksyttiin, kunnes hänen oli pakko puuttua asiaan pysyttääkseen nimensä kunniasa.

Siihen aikaan »Israel lähti sotaan filistealaisia vastaan ja leiriytyi Eben-Eserin luo, mutta filistealaiset olivat leiriytyneet Efekiin». Tälle sotaretkelle israelilaiset lähtivät kysymättä neuvoa Jumalalta ja ilman ylimmäisen papin tai profeetan myötävaikutusta. »Ja filistealaiset asettuivat sotarintaan Israelia vastaan, ja taistelu levisi laajalle, ja filistealaiset voittivat Israelin ja surmasivat taistelukentällä noin neljä tuhatta miestä.» Hajalle lyötyjen ja masentuneiden joukkojen palattua leiriin »sanoivat Israelin vanhimmat: 'Minkätähden Herra antoi tänä päivänä filistealaisten voit-taa meidät?' » Kansa oli kypsä saamaan Jumalan rangaistuksen mutta ei käsittänyt, että sen omat synnit olivat aiheuttaneet tämän suuren onnettomuuden. Ja he sanoivat: »Ottakaamme Herran liitonarkki Siilosta luoksemme, tulkoon se keskellemme pelastamaan meidät vihollistemme käsistä.» Herra ei ollut käsenyt eikä antanut lupaa arkin tuomiseen leiriin, mutta silti he uskoivat voittavansa ja kohottivat valtavan riemuhuudon, kun Eelin pojat toivat sen paikalle.

Filistealaiset pitivät arkkia Israelin jumalana. Kaikki Herran mahtavat teot, jotka hän oli tehnyt kansansa hyväksi, filistealaiset katsoivat arkin voimalla tehdyiksi. Kuullessaan, miten israelilaiset riemuitsivat arkin tullessa leiriin, he kysyivät: »'Mitä tuo suuri riemuhuuto on hebrealaisten leirissä?' Ja he saivat tietää, että leiriin oli tuotu Herran arki. Silloin filistealaiset peljästyivät, sillä he ajattelivat: 'Jumala on tullut leiriin.' Ja he sanoivat: 'Voi meitä! Tällaista ei ole milloinkaan ennen tapahtunut. Voi meitä! Kuka pelastaa meidät tämän voi-mallisen jumalan kädestä? Tämähän on se jumala, joka löi egyptiläisiä kaikkinaisilla vaivoilla erämaassa. Rohkaiskaa mielenne ja olkaa miehiä, filistealaiset, ettette te joutuisi palvelemaan hebrealaisia, niinkuin he ovat palvelleet teitä. Olkaa miehiä ja taistelkaa.'»

Filistealaiset kävivät kiivaaseen hyökkäykseen, mikä johti Israelin tappioon ja suureen verilöylyyn. Kentällä makasi kolmekymmentä tuhatta kaatunutta, Jumalan arki oli ryöstetty, ja Eelin molemmat pojat kuolivat sitä puolustustaessaan. Näin kirjoitettiin historian lehdille jälleen todistus kaikille tuleville aikakausille siitä, ettei Jumalan kansaksi tunnustautuvien pahuus jää rankaisematta. Mitä paremmin

[175]

Jumalan tahto tunnetaan, sitä suurempi on niiden synty, jotka eivät välitä siitä.

Israelia oli kohdannut kaikkein hirvittävin onnettomuus. Jumalan arkki oli ryöstetty, ja se oli vihollisen hallussa. Israel oli todellakin menettänyt kunniansa, kun Herran pysyvän läsnäolon ja voiman merkki poistui heidän kes-kuudestaan. Tähän pyhään arkkiin liittyivät muistot Jumalan totuuden ja voiman ihmeellisistä ilmestyksistä. Menneinä päivinä oli saatu suurenmoisia voittoja aina, kun se oli ilmaantunut näkyviin. Kultaiset kerubit varjostivat sitä siivillään, ja sen yllä kaikkein pyhimmässä oli sanomaton kirkkaus korkeimman Jumalan näkyväisenä merkinä. Mutta nyt sen mukanaolo ei tuonut voittoa Israelille. Tällä kertaa siitä ei ollut apua; ja sitä suri nyt koko Israel.

[176] He eivät käsittäneet, että heidän uskonsa oli vain muodollista eikä kelpannut Jumalalle. Arkissa oleva Jumalan laki kuvasi myös hänen läsnäoloaan, mutta he olivat väheksyneet käskyjä ja halveksineet niiden velvoituksia sekä karkottaneet Herran Hengen keskeltään murehtuneena pois. Kun kansa noudatti sen pyhiä säädöksiä, Herra toimi heidän hyväkseen rajattomalla voimallaan. Mutta kun he katselivat arkkia yhdistämättä sitä Jumalaan ja kunnioittamatta hänen ilmaistua tahtoaan tottelemalla hänen lakiaan, ei siitä ollut heille sen suurempaa apua kuin tavallisesta laatikosta. He katselivat arkkia samoin kuin pakanakansat jumalankuviaan, ikään kuin siitä itsestään lähtisi kaikki voima ja pelastus. He rikkoivat sen sisällä olevaa lakia, sillä itse arkin palvominen johti heidät muodollisuuteen, tekopyhyyteen ja epäjumalanpalvontaan. Heidän syntinsä oli erottanut heidät Jumalasta, eikä hän voinut suoda heille voittoa, ennen kuin he olivat katuneet ja luopuneet jumalattomuudestaan.

Ei riittänyt se, että arkki ja pyhäkkö olivat Israelin keskellä. Ei riittänyt sekään, että papit suorittivat uhrejaan ja että kansaa kutsuttiin Jumalan lapsiksi. Ei Herra kuule niiden pyyntöä, joilla on vääryys mielessään. Raamattu sanoo, että »joka korvansa kääntää kuulemasta lakia, sen rukouskin on kauhistus» (Sanani. 28: 9).

Kun Israel lähti sotaan, Eeli jäi sokeana vanhuksena Siiloon. Synkin aavistuksin hän odotti kuulumisia taistelusta, »sillä hänen sydämensä oli levoton Jumalan arkin tähden». Hän siirtyi pyhäköön portin ulkopuolelle ja istui siellä tien vieressä päivästä toiseen odottaen tuskaisena, milloin lähetti toisi viestin taistelukentältä.

Vihdoin muuan benjaminilainen sotilas juoksi, »takki reväistynä ja multaa pään päällä», ylös kaupunkiin johtavaa rinnettä. Kiinnittämättä huomiotaan tien vieressä istuvaan vanhukseen hän kiiruhti kaupunkiin ja kertoi siellä kiihkeästi odottaville väkijoukoille uutiset tappiosta ja menetyksistä.

Valitushuudot kantautuivat pyhäkön ulkopuolella odottelevan vanhuksen korviin. Lähetti tuotiin hänen luokseen, ja soturi sanoi Eelille: »Israel on paennut filistealaisia, ja kansan mieshukka on suuri; myöskin sinun molemmat poikasi, Hofni ja Piinehas, ovat saaneet surmansa.» Niin kauheaa kuin tämä olikin, Eeli saattoi kestää sen, sillä hän oli osannut odottaa sitä. Mutta kun lähetti lisäsi: »Ja Jumalan arkki on ryöstetty», muuttuivat hänen kasvonsa sanomattoman tuskaisiksi. Hän ei enää kestänyt sitä ajatusta, että hänen syntinsä oli siinä määrin häpäissyt Jumalaa, että tämä oli vetäytynyt pois Israelin keskeltä. Voimattomana vanhus kaatui, »taittoi niskansa ja kuoli».

Piinehaan vaimo oli miehensä jumalattomuudesta huolimatta Herraa pelkääväinen nainen. Hänen appensa ja miehensä kuolema ja ennen muuta hirvittävä tieto arkin ryöstöstä veivät häneltä hengen. Hänestä tuntui, että Israel oli menettänyt viimeisenkin toivonsa, ja hän antoi tämän ah-dingon hetkellä syntyneelle pojalleen nimen Iikabod, »kunniaton». Kuolemaan vaipuessaan hän toisti murheellisenä sanoja: »Kunnia on mennyt Israelilta», koska Jumalan arkki oli ryöstetty.

Arkki Filisteassa

[177]

Mutta Herra ei ollut tyystin hylännyt kansaansa eikä sietäisi kauan pakanoiden ylvästelyä. Hän oli käyttänyt filistealaisia rangaistukseen Israelia ja käytti nyt arkkia rangaistukseen filistealaisia. Menneinä aikoina hän oli liittänyt siihen jumalallisen läsnäolonsa olemaan hänen kuuliaisen kansansa voimana ja kunniana. Hän säilytti siinä edelleenkin tuon näkymättömän läsnäolonsa ja salli sen aiheuttaa kauhua ja hävitystä pyhän lakinsa rikkojien parissa. Herra usein käyttää katkerimpia vihollisiaan rankaisemaan kansakseen tunnustautuvien uskottomuutta. Jumalattomat saattavat jonkin aikaa riemuita nähdessään Israelin kärsivän kurituksesta, mutta aikanaan hekin joutuvat pyhän, syntiä vihaavan Jumalan tuomittaviksi. Missä

vain jumalattomuus pääsee valtaan, siellä myös Jumala langettaa nopeasti ja erehtymättä taivaalliset rangaistustuomionsa.

Filistealaiset veivät arkin voittosaaliinaan Asdodiin, joka oli heidän huomattavimpia kaupunkejaan, ja sijoittivat sen jumalansa Daagonin temppeliin. He kuvitelivat nyt saaneensa sen voiman, joka arkkiin oli liittynyt aikaisemmin. Kun heillä nyt oli se Daagonin voiman lisäksi, ei kukaan pystyisi heitä voittamaan. Mutta kun he seuraavana päivänä menivät temppeliin, niin he tyrmistyivät nähdessään Daagonin suistuneen maahan kasvoilleen Herran arkin eteen. Papit nostivat epäjumalansa kunnioittavasti takaisin paikoilleen. Mutta seuraavana aamuna he löysivät sen jälleen arkin eteen kaatuneena ja pahoin silvottuna. Tämän epäjumalankuvan yläosa oli ihmisen ja alaosa kalan muotoinen. Siitä oli kaikki ihmistä muistuttava silvottu pois ja vain kalan ruumis oli eheänä. Papit ja kansa olivat kauhuissaan. He pitivät tätä salaperäistä hävitystä pahana entenä siitä tuhosta, johon heprealaisten Jumala syöksisi heidät ja heidän epäjumalansa. Nyt he siirsivät arkin pois temppelistä sille varattuun omaan rakennukseen.

Mutta Asdodin asukkaat sairastuivat kiusalliseen ja vaikeaan tautiin. Muistaessaan, millä vitsauksilla Israelin Jumala oli rangaissut Egyptiä, kansa halusi pitää arkin keskellään, ja se päätettiin viedä Gatiin. Mutta vitsaus siirtyi arkin mukana sinnekin, ja gatilaiset lähettivät sen Ekroniin. Siellä sen tulo herätti kansassa kauhua, ja jokainen huusi: »He ovat siirtäneet Israelin Jumalan arkin tänne minun luokseni, surmaamaan minut ja minun kansani.» He koettivat turvautua jumaliinsa niin kuin gatilaiset ja Asdo-din väkikin, mutta surma jatkui, kunnes suuressa ahdingossa asukkaiden »huuto nousi kaupungista ylös taivaaseen». Pelloissaan he siirsivät arkin kotinsa luota avoimelle kentälle. Silloin ilmaantui vitsaukseksi hiiriä, jotka hävittivät kaiken sadon sekä aitoista että pelloilta. Sairaudet ja nälänhätä uhkasivat tuhota koko valtakunnan.

[178] Arkki viipyi Filisteassa seitsemän kuukautta, eivätkä israelilaiset koko tänä aikana yrittäneet lainkaan saada sitä takaisin. Mutta nyt filistealaiset halusivat yhtä innokkaasti päästä siitä eroon kuin olivat ennen himoineet sitä itselleen. Se ei koitunutkaan heille voimaksi vaan raskaaksi taakaksi ja kiroukseksi. He eivät kuitenkaan tienneet mitä tekisivät, sillä minne tahansa se siirrettiinkin, Jumalan rangaistukset seurasivat perässä. Kansa kutsui koolle ruhtinaansa,

papit ja tietäjät ja tiukkasi heiltä: »Mitä me teemme Herran arkille? Antakaa meidän tietää, millä tavalla me lähettäisimme sen kotiinsa.» He saivat sen neuvon, että arkki oli palautettava ja mukaan pantava suuri hyvityslahja. »Silloin», sanoivat papit, »te tulette terveiksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei hellitä teistä.»

Torjuakseen tai poistaakseen vitsauksen pakanat ennen muinoin valmistivat kullasta, hopeasta tai jostakin muusta aineesta kuvan siitä, mikä aiheutti heille tuhoa, tai sitten siitä ruumiin osasta, johon vaiva pahimmin kohdistui. Kuva nostettiin sitten pylvään päähän tai johonkin muuhun näkyvään paikkaan, ja sen uskottiin varjelevan heitä niiltä vaivoilta, joita se kuvasi. Tämä on vieläkin tapana eräillä pakanakansoilla. Kun johonkin tautiin sairastunut menee epäjumalansa temppeliin parannusta saamaan, hän vie mukanaan vikaantunutta kohtaa kuvaavan esineen uhrilahjaksi jumalalleen.

Tämän vallitsevan taikauskoisen tavan mukaan filistealaiset päämiehet käskivät kansaa tekemään niiden vitsausten kuvia, jotka heitä olivat vaivanneet - »viisi kulta-ajosta ja viisi kultahiirtä, yhtä monta, kuin on filistealaisten ruhtinasta; sillä», he sanoivat, »sama vitsaus on kohdannut kaikkia, myöskin teidän ruhtinaitan ne.»

Tietäjät tunnustivat arkkiin liittyvän salaperäisen voiman, joi he eivät mahtaneet mitään. Kuitenkaan he eivät neuvoneet kansaa luopumaan epäjumalastaan ja palvelemaan Herraa. He vihasivat yhä Israelin Jumalaa vaikka raskaat vitsaukset pakotti vatkin heidät tunnustamaan hänen herruutensa. Jumalan tuomiot voivat saada syntiset vakuut-tumaan siitä, ettei heidän kannata taistella häntä vastaan. Heidän voi olla pakko alistua hänen valtaansa, vaikka miellesään kapinoivatkin hänen johtoaan vastaan. Sellainen alistuminen ei kuitenkaan pelasta syntistä. Sydän on jumalallisen armon alistamana luovutettava Jumalalle, ennen kuin ihmisen katumuksesta tulee kelvollinen.

Miten pitkämielinen Jumala onkaan jumalattomia kohtaan! Hän oli jakanut kaitselmuksensa lahjoja yhtäläillä sekä pakanallisille filistealaisille että hänestä luopuneelle Israelille. Kiittämättömien ja kapinallisten ihmisten polulle oli hiljaa sadellut kymmeniä tuhansia huomaamattomia armon osoituksia. Jokainen siunaus kertoi heille Antajasta, mutta he eivät välittäneet hänen rakkaudestaan. Jumala suhtautui hyvin pitkämielisesti ihmislapsiin, mutta kun nämä itse-pintaisesti pysyivät uppiniskaisina eivätkä katuneet, hän lopulta veti

[179] pois suojaavan kätensä. He kieltäytyivät kuuntelemasta, miten hän puhui heille luomistekojensa välityksellä tai varoitti, neuvoi ja nuhteli heitä sanassaan, ja siksi hänen oli puhuteltava heitä rangaituksin.

Eräät filistealaiset olivat valmiit vastustamaan arkin lähettämistä sen kotimaahan. Heidän mielestään moinen Israelin Jumalan voiman tunnustaminen olisi filistealaisia nöyryyttävää. Mutta »papit ja tietäjät» varoittivat kansaa paaduttamasta sydäntään faraon ja egyptiläisten tavoin ja vetämästä niskoilleen yhä raskaampia kärsimyksiä. Ja niin laadittiin ja pantiin heti toimeksi kaikkia tyydyttävä suunnitelma. Arkki ja kultaiset hyvityslahjat pantiin uusiin vaunuihin, jotta vältettäisiin kaikkea saastutusta, ja niiden eteen valjastettiin kaksi lehmää, joiden niskaan ei ollut vielä koskaan pantu iestä. Niiden vasikat jätettiin kotiin, mutta lehmät vaunuineen laskettiin menemään minne halusivat. Jos arkki näin palautuisi tietä pitkin israelilaisille Beet-Semekseen, joka oli lähin leeviläisten kaupunki, filistealaiset pitäisivät sitä todisteena siitä, että Israelin Jumala oli aiheuttanut heille kaiken tämän vahingon; »mutta jos ei», he sanoivat, »niin tiedämme, ettei hänen kätensä ole meihin koskenut. Se on silloin tapahtunut meille sattumalta.»

Arkki jälleen Israelissa

Vapaaksi päästyään lehmät kääntyivät pois vasikoistaan ja lähtivät lakkaamatta ammuen astelemaan pitkin tietä, joka johti suoraan Beet-Semekseen. Ohjaamatta nuo rauhalliset eläimet pysyivät suunnassaan. Jumalallinen läsnäolo seurasi arkkia, ja niin se pääsi turvallisesti määräpaikkaansa.

Nyt oli viljankorjuun aika, ja Beet-Semoksen miehet olivat leikkaamassa vehnää alhaalla laaksossa. »Kun he nostivat silmänsä, näkivät he arkin; ja he ilostuivat nähdessään sen. Vaunut tulivat beetsemekseläisen Joosuan pellolle ja pysähtyivät sinne; ja siellä oli suuri kivi. Ja he hakkasivat vaunut haloiksi ja uhrasivat lehmät polttouhriksi Herralle.» Filistealaisten ruhtinaat olivat seuranneet arkkia »Beet-Semoksen alueelle asti», ja nähtyään, miten se otettiin vastaan, he palasivat heti Ekroniin. Vitsaus oli lakannut, ja he olivat nyt varmoja siitä, että heidän kärsimänsä onnettomuudet olivat Israelin Jumalan rangaistusta.

Beet-Semeksen miehet kertoivat nopeasti kaikille, että arkki oli heidän hallussaan, ja lähistöltä kerääntyi väkeä toivottamaan sen tervetulleeksi. Arkki oli sijoitettu kivelle, jota ensin oli käytetty uhrialttarina, ja siinä uhrattiin Herralle nyt lisäuhreja. Jos palvojat olisivat katuneet syntejään, he olisivat saaneet Jumalan siunauksen. Mutta he eivät noudattaneet uskollisesti hänen lakiaan, ja vaikka he iloitsivatkin siitä, että arkin takaisintulo merkitsisi heille vastaisuudessa kaikkea hyvää, he eivät silti käsittäneet oikein sen pyhyyttä. He eivät valmistaneet sille mitään sen arvon mukaista vastaanotto-paikkaa vaan antoivat sen jäädä elopellolle. Ja siinä katsellessaan tuota pyhää arkkia ja puhellessaan siitä, miten ihmeellisesti se oli nyt saatu takaisin, he alkoivat arvailla, missä sen erityinen voima mahtoi piillä. Ja lopulta he uteliaisuutensa vallassa poistivat peitteet ja avasivat sen.

Koko Israelia oli opetettu suhtautumaan arkkiin kunnioittavan pelokkaasti. Leeviläisetkään eivät saaneet edes katsahtaa siihen siirtäessään sitä paikasta toiseen. Vain kerran vuodessa oli ylimmäisellä papilla lupa katsella Jumalan arkkia. Taivaan enkelit seurasivat näkymättöminä sitä kaikilla sen matkoilla. Beet-Semeksen väen uskaliaan epäkunnioittava menettely sai heti rangaistuksensa. Monet kärsivät äkkikuoleman.

Tämä rangaistus ei saanut henkiin jääneitä katumaan syntejään vaan vain suhtautumaan arkkiin taikauskoisen arasti. He halusivat mitä pikimmin päästä eroon siitä, mutta kun eivät uskaltaneet siirtää sitä, he lähettivät sanan Kir-jat-Jearimin asukkaille ja kutsuivat heidät hakemaan sen pois. Ilmielin sen paikan miehet ottivat - kin pyhän arkin vastaan. He tiesivät, että se oli jumalallisen suosion tae kuuliaisille ja uskollisille. Juhlallisen riemullisesti he kuljettivat sen kaupunkiinsa ja sijoittivat sen leeviläisen Abinadabin taloon. Hän määräsi poikansa Eleasarin pitämään huolta siitä, ja se jäi sinne moniksi vuosiksi.

[181]

U skonpuhdistusta Israelissa

Siitä lähtien kun Herra ensi kertaa ilmaisi itsensä Hannan pojalle, Samuelin kutsu profeetan tehtävään oli tullut tunnustetuksi kaikkialla Israelissa. Samuel oli osoittautunut uskolliseksi Herran sanansaattajaksi esittämällä kuuliaisesti jumalallisen varoituksen

Eelin perheelle, niin tuskallinen ja koetteleva kuin tuo tehtävä oli ollutkin. »Ja Herra oli hänen kanssansa eikä antanut yhdenkään sanoistansa varista maahan. Ja koko Israel Daanista Beersebaan asti tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä.»

Kansakuntana israelilaiset olivat edelleenkin jumalattomassa tilassa ja palvoivat epäjumalia. Sen rangaistukseksi he joutuivat olemaan filistealaisten vallan alaisuudessa. Tänä aikana Samuel vieraili maan kaikissa kaupungeissa ja kylissä kehottaen kansaa kääntymään isiensä Jumalan tykö. Hän saikin työstään hyviä tuloksia. Kärskityään vihollistensa sortoa kaksikymmentä vuotta Israel »huokaili Herran puoleen». Samuel neuvoi heitä: »Jos te kai-kesta sydämestänne käännytte Herran puoleen, niin poistakaa keskuudestanne vieraat jumalat ja astartet ja kiinnittäkää sydämenne Herraan ja palvelkaa ainoastaan häntä.» Tästä huomaamme, että käytännöllistä hurskautta, sydämen uskontoa, opetettiin Samuelin päivinä samoin kuin Kristus opetti sitä ollessaan maailmassa. Vailla Kristuksen armoa uskonnon ulkonaiset muotomenot olivat muinaiselle Israelille arvottomia. Eikä niillä ole mitään merkitystä myöskään nykyajan Israelille.

Nykyään tarvitaan samanlaista herätystä todelliseen sydämen uskontoon, jonka muinainen Israel sai kokea. Katumus on se ensi askel, joka kaikkien on otettava palatessaan Jumalan luo. Kukaan ei voi tehdä tätä työtä toisen puolesta. Meidän on omakohtaisesti nöyryyttävä Jumalan edessä ja pantava pois epäjumalamme. Kun olemme tehneet kaiken voitavamme, Herra ilmaisee meille pelastuksensa.

Heimojen päämiesten myötävaikutuksella saatiin suuri joukko koolle Mispaan. Siellä vietettiin juhlallinen paastopäivä. Syvästi nöyrytyneinä israelilaiset tunnustivat syntinsä, ja merkiksi siitä, että olivat päättäneet seurata saamaansa opetusta, he asettivat Samuelin jakamaan heille oikeutta.

Filistealaiset tulkitsivat tämän kokoontumisen merkitsevän sotaneuvottelua, ja he hyökkäsivät vahvoin voimin hajottamaan israelilaisia, ennen kuin he pääsisivät toteuttamaan aikeitaan. Heidän lähestymisensä herätti kauhua Israelissa. Kansa esitti hätäisen pyyntönsä Samuelille: »Älä kieltäydy huutamasta meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalamme, että hän pelastaisi meidät filistealaisten käsistä.»

Samuelin ollessa parhaillaan uhraamassa karitsaa polttouhriksi si filistealaiset hyökkäsivät heitä vastaan. Silloin ilmaisi jälleen

voimansa hän, joka oli laskeutunut Siinaille tulen ja savun ja jylinän keskellä ja joka halkaisemalla Punaisen meren ja pysäyttämällä Jordanin juoksun oli avannut tien Israelin lapsille. Hirvittävä ukkosmyrsky puhkesi hyökkääjien yllä ja löi maahan nuo voimakkaat soturit.

Israelilaiset olivat pysyneet alallaan vavisten peloissaan mutta kuitenkin toivoen. Nähdessään vihollistensa kaatuvan kuolleina maahan he ymmärsivät, että Jumala oli hyväksynyt heidän katumuksensa. Vaikkeivät he olleet varustautuneet taisteluun, he ottivat kaatuneilta filistealaisilta aseita ja lähtivät ajamaan pakenevia joukkoja takaa aina BeetKaariin asti. Tämä merkittävä voitto saatiin samalla kentällä, jolla filistealaiset kaksikymmentä vuotta aikaisemmin olivat voittaneet Israelin, surmanneet papit ja ryöstäneet Jumalan arkin. Kansoille niin kuin yksilöillekin on Jumalalle kuuliaisuuden polku turvan ja onnellisuuden polku, kun taas rikkomuksen polku johtaa pelkkään tappioon ja perikatoon. Filistealaiset lyötiin nyt niin perinpohjin, että he luopuivat Israelilta valtaamistaan tukikohdista ja pidättäytyivät moniksi vuosiksi; kaikista vihollisuuksista. Muut kansat seurasivat esimerkkiä, ja niin israelilaiset saivat olla rauhassa Samuelin koko hallintoajan. Jotteri tätä tapausta koskaan unohdettaisi, Samuel pystytti suuren muistokiven Mispan ja Seenin välille. Hän antoi sille nimen Eben-Eser, »avun kivi», ja sanoi kansalle: »Tähän asti on Herra meitä auttanut.»

Luku 23—Profeettain koulut

Herra itse ohjasi Israelin kasvatusta. Hän ei huolehtinut ainoastaan heidän uskonnollisista harrastuksistaan vaan sulki jumalallisen kaitselmuksensa ja lakinsa piiriin kaiken, mikä liittyi heidän henkiseen tai fyysiseen hyvinvointinsa.

Jumala oli käsenyt heprealaisia opettamaan lapsilleen hänen säädöksensä ja tutustuttamaan heidät kaikkeen siihen, mitä hän oli tehnyt heidän isilleen. Tämä oli jokaisen lapsen vanhempien erityinen velvollisuus, jota kukaan muu ei voinut täyttää heidän puolestaan. Vieraamman kasvatuksen asemesta lapsiaan rakastavan isän ja äidin tulisi opettaa heitä. Jumalan ajatusten tuli liittyä kaikkiin arkielämän tapahtumiin. Israelin kodeissa tuli usein muistella Jumalan voimallisia tekoja, joilla hän vapautti kansansa, samoin kuin lupauksia tulevasta Vapahtajasta. Vertauskuvien ja esi-kuvien käyttö sai nämä opetukset jäämään pysyvämmiin heidän muistiinsa. Jumalan kaitselmuksen ja tulevan elämän suuret totuudet painettiin nuorten mieleen. Heidä harjoitettiin löytämään Jumala yhtä hyvin luonnon ilmiöistä kuin innoitetuista kirjoituksista. Taivaan tähdet, kedon puut ja kukat, korkeat vuoret ja solisevat purot - kaikki kertoivat Jumalasta. Pyhäkön juhlalliset uhritoimitukset ja jumalanpalvelukset sekä profeettain lausunnot olivat ilmoitusta Jumalasta.

Sellaista koulutusta Mooses sai vaatimattomassa kodissaan Goosenissa, Samuel uskolliselta Hannalta, Daavid Beetlehemin kukkulakodissaan ja Daniel maanpako-laisuudessaan kaukana isiensä kodista. Samanlaista oli myös Kristuksen elämä alkuvaiheissaan Naretissa sekä se opetus, jota Timoteukselle lapsena jakoivat hänen isoäitinsä Loois ja äitinsä Eunike pyhien kirjoitusten totuuksista (ks. 2 Tim. 1: 5; 3:15).

Nuorten koulutuksesta huolehdittiin muutenkin perustamalla profeettakouluja. Jokainen nuori, joka halusi tutkia syvemmin Jumalan sanan totuuksia ja etsiä ylhäältä tulevaa viisautta voidakseen valmistua Israelin opettajaksi, pääsi näihin kouluihin. Samuel perusti profeettakouluja suojaksi laajalle levinnyttä turmelusta vastaan

sekä edistämään nuorison siveellistä ja hengellistä hyvinvointia. Ne edistivät välillisesti koko kansakunnan menestystä, koska niistä saatiin aikanaan kansalle jumalaapelkääviä ja päteviä johtajia ja neuvonantajia. Samuel piti silmällä tätä kaikkea kootessaan ympärilleen hurskaita, älykkäitä ja opinhaluisia nuoria. Näitä kutsuttiin profeetanoppilaiksi. Seurustellessaan Jumalan kanssa ja tutkiessaan hänen sanaansa ja tekojaan he saivat luonnollisten kykyjensä lisäksi viisautta ylhäältä. Opettajat puolestaan eivät olleet vain hyvin perehtyneet jumalalliseen totuuteen, vaan he olivat lisäksi pitäneet läheistä yhteyttä Jumalaan ja saaneet häneltä erityisiä Hengen lahjoja. Kansakunnioitti sekä heidän oppineisuuttaan että hurskauttaan ja luotti heihin.

[184]

Samuelin päivinä näitä kouluja oli kaksi: Raamassa, profeetan kotona, ja Kirjat-Jearimissa, jossa arkki silloin oli. Muita perustettiin myöhemmin.

Profeetakoulujen ohjelma

Näiden koulujen oppilaat pitivät itseään yllä joko viljelemällä maata tai työskentelemällä muissa ammateissa. Israelissa tätä ei pidetty outona tai alentavana; päin-vastoin katsottiin rikokseksi se, että lapset saivat kasvaa oppimatta tekemään hyödyllistä työtä. Jumalan käskystä opetettiin jokaiselle lapselle jokin ammatti, vaikka hänet olisi koulutettu pyhään virkaankin. Monet uskonnonopettajat hankkivat toimeentulonsa kättensä työllä. Samoin vielä apostolien aikanaan Paavaliala ja Akylasta ei kunnioitettu yhtään vähempää sen tähden, että he ansaitsivat leipänsä harjoittamalla teltantekijän ammattia.

Jumalan laki Mooseksen siihen liittämine opetuksineen, pyhä historia, pyhä musiikki ja runous olivat pääaiheina näiden koulujen opinto-ohjelmassa. Opetusmenetelmät poikkesivat suuresti niistä, joita käytetään aikamme teologisissa kouluissa, joista päästyään monet opiskelijat tuntevat Jumalaa ja uskonnollista totuutta vähemmän kuin kouluun tullessaan. Noissa vanhan ajan kouluissa kaiken opiskelun suurena pääpyrkimyksenä oli oppia tuntemaan Jumalan tahto ja ihmisen velvollisuus häntä kohtaan. Pyhän historian muistimerkinnöistä etsittiin Herran osuutta sen vaiheisiin. Vertauskuvien esittämiä suuria totuuksia selviteltiin, kunnes voitiin uskossa käsit-

tää koko uhrijärjestelmän ydinkohta - Jumalan Karitsa, joka tulisi ottamaan pois maailman synnin.

Hartautta harjoitettiin. Oppilaille ei vain opetettu rukoilemisen tarpeellisuutta vaan neuvottiin myös, miten heidän tuli rukoilla, miten lähestyä Luojaansa, miten vahvistaa uskoaan häneen ja miten ymmärtää ja noudattaa hänen Henkensä opetuksia. Pyhittyneet opettajat toivat Jumalan varastohuoneesta esille uutta ja vanhaa, ja Jumalan Henki puhutteli kaikkia ennustusten ja pyhien laulujen välityksellä.

[185] Musiikilla oli pyhä tarkoitus: ajatusten kohottaminen sellaiseen, mikä oli puhdasta, jaloa ja ylentävää, sekä sielun herättäminen hartauteen ja kiitollisuuteen Jumalaa kohtaan. Miten täysin vastakkaisia tuolle muinaiselle käytännölle ovatkaan ne tarkoitukset, joihin musiikkia meidän aikanamme liiankin usein käytetään! Miten monet pyrkivät tällä lahjallaan korottamaan itseään sen sijaan, että käyttäisivät sitä Jumalan kunniaksi! Rakkaus musiikkiin johtaa varomattoman maailmaa rakastavien seurassa sellaisiin huvitilaisuuksiin, minne Jumala on kieltänyt lapsiaan menemästä. Näin se, mikä oikein käytettynä on suureksi siunaukseksi, tulee erääksi tehokkaimmista keinoista, joilla saatana houkuttelee ihmistä laiminlyömään velvollisuutensa ja iäisyysasioiden mietiskelyn.

Musiikilla on osuutensa taivaallisessa Jumalan palveluksessa, ja meidän tulisi pyrkiä saamaan ylis-tyslaulumme mahdollisimman sopusointuisiksi taivaallisten kuorojen kanssa. Äänen oikea harjoittaminen kuuluu tärkeänä osana kasvatukseen, eikä sitä saisi laiminlyödä. Uskonnollisen palveluksen osana laulaminen on yhtä hyvin jumalanpalvelusta kuin rukouskin. Mutta laulu saa oikean il-mauk-sensa vasta kun sydän yhtyy sen henkeen.

Miten suuresti nuo profeettain koulut poikkesivatkaan nykyaikaisista opinahjoistamme! Miten vähän onkaan sellaisia kouluja, joissa maailmalliset periaatteet ja tavat eivät vallitsisi! Sopivaa hillintää ja järkevää kurinpitoa harjoitetaan valitettavan vähän. Kristityiksi tunnustautuvien keskuudessa tunnetaan pelottavan huonosti Jumalan sanaa. Siveellisten ja uskonnollisten kysymysten selvittely on usein pelkkää pintapuolista tunteilua. Nuorille ei enää opeteta mielenpainuvasti Jumalan oikeutta ja armoa, pyhyiden kauneutta ja oikein tekemisen varmaa palkitsemista sekä toisaalta synnin inhotta-

vaa luonnetta ja sen hirvittävien seurausten varmuutta. Huono seura johtaa nuoria huikentelevaisuuden, irstailun ja rikosten teille.

Eikö aikamme kasvattajilla olisi jotakin opittavaa noista muinaisista heprealaisista kouluista? Ihmisen Luoja on varautunut myös kehittämään häntä ruumiin, hengen ja sielun osalta. Kasvatuksen todellinen menestys riippuu niin muodoin siitä, miten tarkoin ihmiset toteuttavat Jumalan suunnitelmaa.

Kasvatuksen tosi tarkoitus

Kasvatuksen tosi tarkoituksena on Jumalan kuvan palauttaminen ennalleen ihmissielussa. Alussa Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen. Hän antoi hänelle jaloja ominaisuuksia. Hän oli mieleltään tasapainoinen ja kaikilta olemuksensa kyvyiltä sopusointuinen. Mutta syntiinlankeemus seurauksineen on turmellut nämä lahjat. Synti on pilannut ja miltei pyyhkinyt ihmisestä pois Jumalan kuvan. Tämän ennalleen saattamiseksi laadittiin pelastussuunnitelma, ja ihmiselle suotiin koetusaika. Elämän suuri ja kaikki muut tavoitteet ohittava päätarkoitus on ihmisen palauttaminen siihen täydellisyyteen, johon hänet alussa luotiin. Vanhempien ja opettajien tehtävänä on nuorisoa kasvat- taessaan osaltaan täyttää tätä jumalallista tarkoitusta, ja sitä tehdessään he ovat »Jumalan työtovereita» (1 Kor. 3: 9).

[186]

Jumala on antanut ihmisille kaikki heidän mielen, sielun ja ruumiin eri kykynsä käytettäväksi, niin että ne pääsevät kehittymään mahdollisimman pitkälle. Mutta tämä kehittäminen ei saa olla itsestä ja muita hylkivää, sillä Jumalan luonne, jonka kaltaisuus meidän tulee saada, on hyväntahtoinen ja rakastavainen. Meidän tulee käyttää jokaista Jumalalta saamaamme kykyä ja ominaisuutta hänen kunniaukseen ja lähimmäistemme avuksi. Tämä on puhtainta, jalointa ja onnellisinta toimintaamme.

Jos tämä tärkeä periaate saisi osakseen ansaitsemansa huomion, tapahtuisi eräissä nykyisin vallitsevissa kasvatusmenetelmissä käänteentekeviä muutoksia. Sen sijaan, että opettajat pyrkisivät herättämään kilpailumieltä vetoamalla ylpeyteen ja itsekkääseen kunnianhimoon, he koettaisivat suunnata oppilaiden kiintymyksen sellaiseen, mikä on hyvää, totta ja kaunista, ja näin kannustaa heitä yhä parempiin saavutuksiin. Oppilaat koettaisivat kehittää Jumalan antamia lahjojaan, ei päästäkseen toisten edelle vaan täyttääkseen

Luojan tarkoituksen ja tullakseen hänen kaltaisikseen. Sen sijaan, että suuntaisivat mielensä pelkästään maallisiin tavoitteisiin tai antaisivat itsekorotuksen halun vallata sen, mikä jo sinänsä ehkäisee ja heikentää mielen kehitystä, he kohdistavat sen Luojaan oppiakseen tuntemaan hänet ja tullakseen hänen kaltaisikseen.

»Herran pelko on viisauden alku, ja *Pyhimmän tunteminen* on ymmärrystä» (Sanani. 9: 10). Elämän suuri tehtävä on luonteen kasvattaminen, ja Jumalan tunte minen on kaiken tosi kasvatuksen pohjana. Opettajan tulisi pyrkiä jakamaan tätä tuntemusta oppi lailleen ja muovata heidän luon nettaan sopusointuiseksi sen kanssa. Jumalan laki heijastaa hänen luonnettaan. Siksi psalmis ta sanookin: »Kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaat» ja »sinun asetuksistasi minä saan ymmärrystä» (Ps. 119: 172, 104). Jumala on ilmaissut itsensä meille sanassaan ja luomisteoissaan. Raam - tun innoitetuilta sivuilta ja luonnon kirjasta meidän tulee oppia Jumalan tuntemusta.

Toimintalakiensa mukaisesti mieli sopeutuu niihin aiheisiin, joissa se on totutettu viipymään. Jos se suunnataan vain arkipäiväisiin asioihin, niin se surkastuu ja heikkenee. Ellei sen tarvitse koskaan paneutua mihinkään vaikeaan ongelmaan, se menettää ajan mittaan miltei kaiken kehityskykynsä. Kasvattavalta vaikutukseltaan Raamattu on vertaansa vailla. Raamatussa on aiheita ja liikkumatilaa ihmismielen syvirmillekin ajatuksille ja korkeimmillekin pyrkimyksille. Raamatun veroista historian oppikirjaa ei ihmisillä ole toista. Se on kummunnut raikkaana iankaikkisen totuuden lähteestä, ja jumalallinen käsi on säilyttänyt sen puhtaana halki aikakausien. Se valaisee kaukaista menneisyyttä, jonne inhimillinen tutkimus yrittää turhaan tunkeutua. Jumalan sanasta saamme tutustua voimaan, joka laski maan perustuksen ja levitti taivaat. Vain siitä voimme lukea ihmissuvun historian sellaisena, ettei inhimillinen ennakkoluulo tai ylpeys ole pilannut sitä. Siinä esitellään suurimmat miehet, niitä maailmassa koskaan on ollut, ja kerrotaan heidän taisteluistaan, tappioistaan ja voitoistaan. Siinä selostetaan velvollisuuden ja kohtalon suuret ongelmat. Siinä kohotetaan näkyväisen ja näkymättömän maailman välistä verhoa, ja saamme seurata hyvän ja pahan vastakaisten voimien välistä taistelua, joka alkaa synnin ensimmäisestä ilmenemisestä ja päättyy vanhurskauden ja totuuden lopulliseen riemuvoittoon. Ja tämä kaikki on vain Jumalan luonteen ilmausta. Mietiskellessään kunnioittavasti hänen sanansa esittämiä totuuksia

[187]

oppilas pääsee ajatuksissaan äärettömän mielen yhteyteen. Sellainen tutkistelu ei vain hienosta ja jalosta luonnetta, vaan pakostakin myös laajentaa ja elävöittää henkisiä kykyjä.

Raamattu ja luonto oppikirjoina

Raamattu auttaa voimakkaasti ihmistä menestymään kaikissa tätä elämää koskevissa asioissaan. Se esittelee ne periaatteet, jotka ovat kansakunnan menestyksen kulmakivenä - periaatteet, joiden varassa on yhteiskunnan hyvinvointi ja jotka suojaavat perhettä - periaatteet, joita ilman yksikään ihminen ei voi tulla käyttökelpoiseksi, onnelliseksi ja kunnioitetuksi tässä elämässä eikä toivoa saavansa tulevaa, kuolematonta elämää. Inhimillisessä kokemuksessa ei ole mitään asemaa eikä vaihetta, jota varten Raamattu ei antaisi välttämättömiä perusohjeita. Jos Jumalan sanaa tutkittaisiin ja noudatettaisiin, se antaisi maailmalle älyltään voimak-kaampia ja toimivampia miehiä kuin mitä kaikkien inhimillisen viisauden tutkimusalojen parhaillakaan sovellutuksilla voidaan aikaansaada. Se antaisi miehiä, joil- la on luonteen voimaa ja lujuu- tta, terävää käsityskykyä ja tervettä arvostelukykyä - miehiä, jotka eläisivät kunniaksi Jumalalle ja siunaukseksi maailmalle.

[188]

Myös luonnontieteiden tutkimisen yhteydessä meidän tulee saada tietoa Luo- jasta. Kaikki tosi tiede on vain sen tulkintaa, mitä Jumala on kirjoittanut aineelliseen maailmaan. Tiede tuo tutkimuksillaan esiin vain uusia todisteita Jumalan viisaudesta ja voimasta. Oikein ymmärrettyinä sekä luonnon kirja että kirjoitettu sana tu- tus- tuttavat meidät Jumalaan opettamalla meille jotakin niistä viisaista ja hyvää aikaansaavista laeista, joiden mukaisesti hän toimii.

Oppilas tulisi saada johdetuksi näkemään Jumala koko luomakunnassa. Opettajien pitäisi seurata Suuren Opettajan esimerkkiä, joka yksinkertaisti opetuksensa luonnon tutuista näkymistä ottamillaan kuvauksilla ja sai ne siten paremmin jäämään kuuli - jainsa mieleen. Vehreillä oksilla visertävät linnut, laakson kukat, jyhkeät puut, hedelmälliset vainiot, orastava vilja, karu maa, iltaruskon väri- loisto - kaikkia näitä hän käytti opetuksissaan. Hän yhdisti Luo- jan näkyväiset teot lausumiinsa elämän sanoihin, jotta hänen kuulijansa milloin tahansa katsellessaan näitä luonnon kuvia muistaisivat ne totuuden opetukset, jotka hän oli liittännyt niihin.

Raamatun innoitetuilla sivuilla kerrotun Jumalan ilmaisevat myös mahtavat vuoret, viljavat laaksot ja aava, syvä valtameri. Luonto vakuuttaa ihmiselle, että hänen Luojaansa rakastaa häntä. Taivaalla ja maassa on lukemattomia todisteita siitä, että hän on liittänyt meidät itseensä. Tämä maailma ei ole pelkkää surua ja kurjuutta. »Jumala on rakkaus» on kirjoitettuna jokaiselle kukan nupulle ja terälehdelle ja ruohon korrelle. Vaikka synnin kirous on pannut maan tuottamaan piikkejä ja ohdakkeita, niin ohdakkeetkin kukkivat, ja piikit jäävät ruusujen peittoon. Koko luonto todistaa Jumalamme hellästä, isällisestä huolenpidosta ja siitä, että hän haluaa tehdä lapsensa onnelliseksi. Hän ei halua kielloillaan ja käskyillään vain ilmaista arvovaltaansa, vaan tekee kaiken pitäen silmällä lastensa hyvinvointia. Hän ei vaadi heitä luopumaan mistään sellaisesta, minkä omistaminen olisi heille parhaaksi.

Onnen perusta

Eräissä piireissä ei pidetä uskontoa tämän elämän onnea tai terveyttä edistävänä, mutta tämä on vahingollisimpia erehdyksiä. Raamattu sanoo: »Herran pelko on elämäksi: saa levätä yönsä ravittuna, eikä mikään paha kohtaa» (Sanani. 19: 23). »Kuka oletkin, joka elää tahdot ja rakastat elämän päiviä, nauttiaksesi onnea: varjele kieleksi pahasta ja huulesi vilppiä puhumasta; vältä pahaa ja tee hyvää, etsi rauhaa ja pyri siihen» (Ps. 34: 13-15). Viisauden sanat »ovat elämä sille, joka ne löytää, ja lääke koko hänen ruumiille» (Sanani. 4: 22).

[189] Tosi uskonto saattaa ihmisen sopusointuun Jumalan fyysisten, henkisten ja siveellisten lakien kanssa. Se opettaa häntä hallitsemaan itseään ja olemaan rauhallinen ja raitis. Uskonto jalostaa mielen, hienostaa maun ja pyhittää arvostelukyvyn. Se antaa sielun osallistua taivaan puhtaudesta. Usko Jumalan rakkauteen ja hänen kaikkivoipaan kaitselmukseensa keventää huolten taakkaa. Se täyttää sydämen ilolla, niin että ihminen on tyytyväinen, olkoonpa hänen osansa ylhäinen tai alhainen. Uskonto edistää suorastaan terveyttä, pidentää elämää ja auttaa meitä paremmin nauttimaan kaikista sen siunauksista. Se avaa sielulle ehtymättömän onnen lähteen. Jospa kaikki ne, jotka eivät ole valinneet Kristusta, käsittäisivät, että hänellä on heille tarjottavana jotakin paljon parempaa kuin se, mitä he

tavoitelevat itselleen. Ihminen tekee omalle sielulleen mitä pahinta vääryyttä ja vahinkoa ajattelemalla ja toimimalla Jumalan tahdon vastaisesti. Hänen kieltämiltään poluilta ei löydetä mitään tosi onnea, sillä hän tietää mikä on meille hyväksi, ja hän suunnittelee kaiken luotujensa parhaaksi. Rikkomuksen polku johtaa kurjuuteen ja turmioon, mutta viisauden »tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyynni» (Sanani. 3:17).

Käytännöllisen työn arvo

Voi olla hyödyllistä tutkistella sitä fyysistä ja uskonnollista kasvatusta, jota harrastettiin heprealaisten kouluissa. Sellaisen harjoituksen arvoa ei ymmärretä tarpeeksi. Mieli ja ruumis ovat läheisessä yhteydessä toisiinsa, ja jotta voitaisiin päästä korkealle siveelliselle ja älylliselle tasolle, on kiinnitettävä huomiota fyysistä olemustamme koskeviin lakeihin. Voimakkaan ja tasapainoisen luonteen saavuttaminen edellyttää sekä henkisten että fyysisten kykyjen harjoittamista ja kehittämistä. Minkä tutkimus voisi olla nuorille tärkeämpää kuin sen, joka käsittelee tätä Jumalan meille antamaa ihmeellistä elimistöä ja niitä lakeja, joita noudattaen se voidaan pitää terveenä?

Nyt samoin kuin Israelin päivinä pitäisi jokaiselle nuorelle opettaa käytännöllisen elämän taitoja. Jokaisen pitäisi oppia jokin sellainen käytännöllinen ammattitaito, jolla hän tarpeen tullen voi hankkia toimeentulonsa. Tämä ei ole tarpeellista ainoastaan elämän vaihtelevien kohtaloiden varalta vaan myös siksi, että se liittyy ruumiilliseen, henkiseen ja siveelliseen kehitykseen. Vaikka olisikin varmaa, ettei joku joutuisi turvautumaan kättensä työhön elääkseen, hänen tulisi silti oppia tekemään työtä. Ilman ruumiillista harjoitusta ei kenelläkään voi olla tervettä ruumiinrakennetta eikä vahvaa terveyttä; ja voimakkaan ja toimivan mielen ja jalon luonteen saamiseksi on yhtä tärkeää totuttautua kurinalaiseen ja säännönmukaiseen työhön.

Jokaisen opiskelijan pitäisi varata joka päivä aikaa aktiiviseen työhön. Näin totuttaisiin olemaan ahkeria, itseluottamus vahvistuisi, ja vältyttäisiin monilta huonoilta ja turmelevalta harrastuksilta, joihin joutilaisuus niin usein johtaa. Tämä kaikki on kasvatuksen alku-
peräisen tarkoituksen mukaista, sillä toimeliaisuuden, uut-
teruuden ja puhtauden edistäminen saattaa meidät sopusointuun Luojamme kanssa.

Kasvatus iäisyyttä varten

Autettakoon nuoria ymmärtämään luomisensa tarkoitus: eläminen Jumalalle kunniaksi ja lähimmäisille siunaukseksi. Autettakoon heitä näkemään, miten hellästi taivaallinen Isä on rakastanut heitä, miten korkeaan osaan heidän tulee tässä elämässä saamallaan kasvatuksella valmistua, ja miten arvokasta ja kunniaakasta on tulla kutsutuiksi olemaan Ju-malan poikia ja tyttäriä. Näin saataisiin tuhannet luopumaan inhoten niistä alhaisista ja itsekkäistä aikeistaan ja kevytmielisistä huveistaan, jotka tähän saakka ovat vaatineet heidän kaiken huomionsa. He oppisivat vihaamaan ja kaihtamaan syntiä, ei vain palkkion toivossa tai rangaistuksen pelosta, vaan koska he tajuavat sen alhaisen luonteen ja koska se turmelisi heidän Jumalalta saamansa kyvyt ja tahraisi heidän Jumalan kaltaisen ihmisyytensä.

Ei Jumala kiellä nuoria olemasta yritteliäitä. Ei hän halua murskata niitä luonteenominaisuuksia, jotka tekevät ihmisen menestyksekkääksi ja kunnioitetuksi yh teiskunnassa - hellittämätöntä pyrkimystä johonkin entistä pa rempaan, lannistumatonta tah toa, sitkeää ponnistelua ja väsy mätöntä kestävyyttä. Jumalan armon avulla ne on vain suunnattava sellaisiin tavoitteisiin, jotka ovat niin paljon pelkkiä itsekkäitä ja ajallisia harrasteita ylevämpiä kuin taivas on maata korkeampi. Tässä elämässä aloitettu kasvatus jatkuu tulevassa elämässä. Mieli avartuu päivä päivältä havaitse-maan uudessa kauneudessaan Jumalan ihmeellisiä tekoja, todisteita siitä, miten viisaasti ja miten valtavalla voimalla hän on luonut maailmankaikkeuden ja pitää sitä yllä, sekä sitä ääretöntä rakkautta ja viisautta, jolla hän on laatinut pelastussuunnitelman. »Silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut» eikä »ole ihmisen sydämeen noussut» sitä, »minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat» (1 Kor. 2: 9). Jo tässä elämässä saatamme hetkittäin havaita hänen läsnäolonsa ja iloita taivaan yhteydestä, mutta vasta tulevassa elämässä pääsemme kokemaan sen täyttä riemua ja siunausta. Vasta iäisyydessä nähdään, miten ihana on jälleen Jumalan kuvaksi palautetun ihmisen osa.

Israelia hallittiin Jumalan nimessä ja hänen arvovallallaan. Moosesen, seitsemänkymmenen vanhimman, päämiesten ja tuomareiden tehtävänä oli vain Jumalan antamien lakien soveltaminen käytäntöön. He eivät itse saaneet säätää lakeja kansalle. Vain tällä ehdolla Israel saattoi säilyä itse-näisenä kansakuntana. Aika ajoin Jumala lähetti innoittamiaan miehiä opettamaan kansaa ja tähdentämään lakien noudattamista.

Herra tiesi etukäteen, että Israel toivoisi itselleen kuningasta, mutta hän ei suostunut muuttamaan niitä periaatteita, jotka olivat valtion perustana. Kuninkaan tuli olla Korkeimman sijaishallitsija. Jumala oli tunnustettava kansakunnan Pääksi, ja hänen lakiaan oli noudatettava maan ylimpänä lakina.

Kun israelilaiset rupesivat asuttamaan Kanaania, he hyväksyivät teokratian periaatteet, ja valtio menestyi Joosuan hallinnon aikana. Mutta väestön lisääntyminen ja yhteydet muihin kansoihin muuttivat tilanteen. Paganilaisilta naapureiltaan kansa omaksui monia tapoja ja menetti siten suureksi osaksi oman pyhän erikoisluonteensa. Vähitellen israelilaiset lakkasivat kunnioittamasta Jumalaa ja arvostamasta sitä, että olivat hänen valittu kansansa. Heitä viehätti pakanakuninkaiden loistokas hovielämä, johon verrattuna heidän oma korutto-muutensa aivan kyllästytti heitä. Heimojen välinen kauteus ja sisäiset erimielisyydet tekivät heidät heikoiksi vastustamaan pakanallisten vihollistensa jatkuvia rajanylityksiä. Näin he päätyivät siihen käsitykseen, että voidakseen säilyä itsenäisinä kansojen keskellä heimojen oli yhdyttävä ja saatava itselleen voimakas keskushallinto. Lakattuaan noudattamasta Jumalan lakia he halusivat myös vapautua jumalallisen Valtiaansa hallinnosta, ja näin alettiin kohta kaikkialla Israelissa vaatia kuningasta.

Joosuan ajoista lähtien kukaan ei ollut hoitanut hallitusasioita niin viisaasti ja menestyksekkäästi kuin Samuel. Jumala oli asettanut hänet tuomarin, profeetan ja papin virkaan. Hän oli toiminut väsymättömän ja epätsekkään innokkaasti kansansa hyväksi, ja hänen

[192] viisaan johtonsa alaisena valtio olikin menestynyt. Hän pautti järjestyksen, edisti jumalisuutta ja sai joksikin aikaa tyytymättömätkin vaikenemaan. Mutta ikäännyttyään profeetan oli pakko jakaa hallintotehtäviä muillekin, ja hän nimitti kaksi poikaansa apulaisikseen. Samuelin hoitaessa virkatehtäviään Raamassa nämä nuoret miehet pitivät toimipaikkanaan Beersebaa ja jakoivat kansalle oikeutta maan etelärajan lähetyvillä.

Kansa oli hyväksynyt Samuelin poikien virkanimityksen, mutta nämä eivät osoittautuneet isänsä luottamuksen arvoisiksi. Herra oli Mooseksen välityksellä antanut kansalleen erityisiä ohjeita siitä, että Israelin päämiesten oli toimittava vanhurskaasti, kohdeltava oikeudenmukaisesti leskiä ja orpoja eikä otettava lahjuksia. Mutta Samuelin pojat »olivat väärän voiton pyytäjiä, ottivat lahjuksia ja vääristivät oikeutta». Profeetan pojat eivät olleet totelleet niitä käskyjä, joita hän oli koettanut painaa heidän mieleensä. He eivät olleet seuranneet isänsä puhtaan ja epätsekkään elämän esimerkkiä. Samuel ei ollut ottanut vaarin Eelille annetusta varoituksesta niin kuin hänen olisi pitänyt. Hän oli jossain määrin ollut liian peräänantavainen pojilleen, ja seuraukset ilmenivät heidän luonteessaan ja elämässään.

Kansa vaatii kuningasta

Näiden tuomareiden epäoikeudenmukaisuus herätti suurta tyytymättömyyttä, ja näin saatiin aiheita vaatia muutosta, jota jo kauan oli salaa toivottu. »Niin kaikki Israelin vanhimmat kokoontuivat ja tulivat Samuelin tykö Raamaan ja sanoivat hänelle: 'Katso, sinä olet käynyt vanhaksi, eivätkä poikasi vaella sinun teitäsi. Niin aseta nyt meille oikeutta jakamaan kuningas, jollainen kaikilla muillakin kansoilla on.'» Kansan keskuudessa tapahtuneista väärinkäytöksistä ei ollut kerrottua mitään Samuelille. Jos hän olisi ollut selvillä poikiensa vääryyksistä, hän olisi heti erottanut heidät virastaan, mutta tätä eivät hallitsijaa pyytäneet halunneet. Samuel havaitsi, että tyytymättömyys ja ylpeys olivat heidän todellisia vaikuttimiaan ja että heidän tarkoituksenaan oli esittää hänelle todella harkittu ja päättäväinen vaatimuksensa. He eivät toki moittineet Samuelia. Kaikki myönsivät hänen hoitaneen asioita tunnollisesti ja viisaasti. Iäkäs profeetta piti kuitenkin tätä pyyntöä itseensä kohdistuneena moitteena ja katsoi,

että he näin yrittivät suoraan syrjäyttää hänet. Hän ei kuitenkaan ilmaissut tunteitaan eikä nuhdellut heitä, vaan esitti asian Herralle ja pyysi neuvoa yksin häneltä.

Ja Herra sanoi Samuelille: »Kuule kansan ääntä kaikessa, mitä he sinulle sanovat; sillä sinua he eivät ole pitäneet halpana, vaan minut he ovat pitäneet halpana olemaan heidän kuninkaansa. Niinkuin he aina siitä päivästä, jona minä johdatin heidät tänne Egyptistä, tähän päivään asti ovat tehneet, kun ovat hyljänneet minut ja palvelleet muita jumalia, aivan niin he tekevät nyt sinullekin.» Herra nuhteli profeettaa siitä, että tämä suri osakseen tullut- ta kohtelua. Ei kansa häntä ollut pitänyt halpana vaan Jumalan arvovaltaa, hänen, joka oli asettanut päämiehet kansalleen. Ne jotka halveksivat ja hyljeksivät Jumalan uskollista palvelijaa, eivät väheksy vain ihmistä vaan myös Mestaria, joka hänet lähetti. He eivät anna mitään arvoa hänen sanoilleen, nuhteilleen ja neuvoilleen ja vastustavat hänen arvovaltaansa.

[193]

Israelin parasta menestyksen aikaa oli ollut se, jolloin se tunnusti Herran Kuninkaakseen - jolloin hänen lakejaan ja perustamaansa hallintoa pidettiin kaikkien muiden kansojen hallitusmuotoja parempana. Mooses oli julistanut Israelille Herran laista: »Se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: 'Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa'» (5 Moos. 4: 6). Mutta poikkeamalla Jumalan laista heprealaiset eivät päässeet kehittymään Jumalan mielen mukaiseksi kansaksi, ja sitten he syyttivät Jumalan hallintoa kaikista niistä epäkohdista, jotka aiheutuivat heidän omista synneistään ja mielettömyyksistään. Niin täysin oli synty sokaissut heidät.

Herra oli profeettainsa välityksellä ennustanut, että kuningas tulisi hallitsemaan Israelia, mutta tämä ei merkinnyt sitä, että hän piti tätä hallitusmuotoa kansalleen parhaana. Hän salli kansan toimia oman valintansa mukaan, koska se kieltäytyi seuraamasta hänen neuvoaan. Hoosea mainitsee Jumalan antaneen heille kuninkaan vihassaan (Hoos. 13: 11). Kun ihmiset lähtevät omille teilleen kysymättä neuvoa Jumalalta tai vastoin hänen ilmaistua tahtoaan, hän usein suostuu heidän toivomuksiinsa, jotta he sitten katkeriin kokemuksiin jouduttuaan huomaisivat tyhmyytensä ja katuisivat syntiään. On vaarallista luottaa inhimilliseen ylpeyteen ja viisauteen. Se mitä

ihminen sydämestään haluaa vastoin Jumalan tahtoa, osoittautuu lopulta kiroukseksi pikemmin kuin siunaukseksi.

Jumala halusi kansansa pitävän yksin häntä Lainantajanaan ja Voimanaan. Tuntiessaan olevansa riippuvaisia hänestä he vetäytyisivät jatkuvasti yhä lähemmäksi häntä. Alati kehittyen ja jalostuen he täyttäisivät yhä paremmin kutsumuksensa hänen valittuna kansanaan. Mutta kun val-taistuimelle korotettaisiin ihminen, se kääntäisi kansan mielen pois Jumalasta. He luottaisivat inhimilliseen väkevyyteen enemmän kuin jumalalliseen voimaan, ja heidän kuninkaansa virheet johtaisivat heidät syntiin ja erot-taisivat koko kansan Jumalasta.

[194] Samuel sai sen neuvon, että hänen tuli suostua kansan pyyntöön mutta myös kertoa heille, että Herra paheksui sitä. Hänen tuli lisäksi esittää heille menettelynsä seuraukset. »Niin Samuel puhui kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä pyysi kuningasta.» Tunnollisesti hän esitti heille, mitä rasiuksia siitä koituisi heille, ja rinnasti sellaista sorron alaisuutta heidän nykyiseen suhteellisen vapaaseen ja vauraaseen tilaansa. Kuningas jäljittelisi toisten yksinvaltioiden komeutta ja ylellisyyttä, jonka ylläpidoksi hän joutuisi raskaasti verottamaan heitä ja heidän omaisuuttaan. Hän vaatisi palvelukseensa heidän parhaat nuorukaisensa. Heistä tehtäisiin vaunumiehiä ja ratsumiehiä ja hänen vaunujensa edelläjuoksijoita. Hän ottaisi heitä myös sotaväkeensä sekä muokkaamaan hänen peltojansa, korjaamaan hänen satoansa ja valmistamaan hänen sotatarvikkeitaan. Israelin tyttäret otettaisiin hoviin keittäjiksi ja leipureiksi. Kuningautensa ylläpidoksi valtias ottaisi parhaat pellot siitä maasta, jonka itse Herra oli antanut kansalle. Hän ottaisi heidän parhaat palvelijansa ja kotieläimensä ja teettäisi niillä työnsä. Kaiken tämän lisäksi kuningas vaatisi kymmenennen osan kaikista heidän tuloistaan ja maansa sadosta. »Te tulette hänen palvelijoiksansa», lopetti profeetta esityksensä. »Silloin te huudatte Herraa kuninkaanne tähden, jonka olette itsellenne valinneet, mutta hän ei silloin teitä kuule.» Kun he kerran siirtyisivät yksinvaltaan, he eivät enää pääsisi siitä hevien eroon, vaikka sen rasiukset olisivat kovinkin ankaria.

Mutta kansa vastasi: »Ei, kuningas meillä pitää olla. Mekin tahdomme olla niinkuin kaikki muut kansat: kuningas jakakoon meille oikeutta ja johtakoon meitä ja käyköön sotiamme.»

»Niinkuin kaikki muut kansat.» Israelilaiset eivät tajunneet, että tässä merkityksessä muista kansoista poikkeaminen oli erityinen etuoikeus ja siunaus. Jumala oli erottanut israelilaiset kaikista muista kansoista tehdäkseen heistä itselleen omaisuuskansan. Mutta he väheksyivät tätä kunniaa ja halusivat innokkaasti seurata pakanoiden esimerkkiä! Ja yhä vieläkin Jumalan kansaksi tunnustautuvat pyrkivät mukautumaan tämän maailman menoihin ja tapoihin. Luopuessaan Herrasta he alkavat havitella maailmallista voittoa ja kunniaa. Kristityt yrittävät alati jäljitellä niiden elintapoja, jotka palvovat tämän maailman jumalaa. Monet selittävät voivansa vaikuttaa voimakkaammin jumalattomiin, kun liittyvät maailmallisten seuraan ja sopeutuvat heidän tapoihinsa. Mutta kaikki, jotka näin tekevät, irrottautuvat voimansa Lähteestä. Ystäväystymällä maailman kanssa he tulevat Jumalan vihollisiksi. Maallisen arvonannon vuoksi he uhraavat sen äärettömän kunnian, johon Jumala korottaa heidät, kun he julistavat hänen jaloja tekojaan, joka on pimeydestä kutsunut heidät ihmeelliseen valkeuteensa (1 Piet. 2: 9).

Kovin murheellisena Samuel kuunteli kansan vastausta, mutta Herra sanoi hänelle: »Kuule heidän ääntänsä ja aseta heille kuningas.» Profeetta oli täyttänyt velvollisuutensa. Hän oli uskollisesti esittänyt varoituksen, ja se oli hylätty. Raskain mielin hän päästi kansan luotaan ja lähti itse puolestaan valmistelemaan suurta hallitusmuodon vaihdosta.

Samuelin puhdas ja epäitsekkään antaumuksellinen elämä oli alituisena nuhteena sekä itsekkäille papeille ja vanhimmille että yleiselle ja aistilliselle Israelin seurakunnalle. Vaikkei hän mitenkään komeillut eikä tahtonut herättää huomiota, hänen teoissaan oli kuitenkin taivaan leima. Hänelle antoi arvoa maailman Lunastaja, jonka opastuksella hän hallitsi heprealaisvaltiota. Mutta kansa oli kyllästynyt hänen antaumukselliseen hurskauteensa ja väheksyi hänen vaatimatonta arvovaltaansa. Se hylkäsi hänet saadakseen miehen, joka hallitsisi sitä kuninkaana.

Samuelin luonne heijasti Kristuksen kaltaisuutta. Myös Vapautajamme elämän puhtaus herätti saatanan vihan. Hänen elämänsä oli maailman valkeus, joka paljasti ihmissydänten salaisen turmeluksen. Kristuksen pyhyys sai väärämieliset jumalisuuden tunnustajat hyökkäämään kiivaasti häntä vastaan. Kristus ei tullut tänne maallisen rikkauden loistossa, mutta silti hänen tekonsa osoittivat

hänen voimansa suuremmaksi kuin yhdenkään inhimillisen ruhtinaan. Juutalaiset odottivat Messiasta, joka murtaisi sortajan ikeen, mutta pysyivät silti niissä synneissään, jotka olivat sitoneet sen heidän niskoilleen. Jos Kristus olisi vaiennut heidän synneistään ja vain kehunut heidän hurskauttaan, he olisivat hyväksyneet hänet kuninkaakseen, mutta he eivät sietäneet sitä, että hän pelottomasti nuhteli heitä paheista. He halveksivat sellaista rakastettavaa luonnetta, jonka pääpiirteinä ovat hyvántahtoisuus, puhtaus ja pyhyys ja joka ei vihaa muuta kuin syntiä. Näin on ollut kaikkina maailman aikoina. Taivaallinen valkeus tuomitsee kaikki, jotka kieltäytyvät vaeltamasta siinä. Kun syntiä vihaavien esimerkki nuhtelee tekopyhiä, nämä ryhtyvät saatanan käytyreinä ahdistamaan ja vainoamaan uskollisia. »Ja kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi» (2 Tim. 3:12).

Saul, tuleva kuningas

Vaikka Israelin olikin ennustettu siirtyvän yksinvaltaiseen hallitusmuotoon, Jumala oli varannut itselleen oikeuden valita heidän kuninkaansa. Heprealaiset kunnioittivat Jumalan arvovaltaa sikäli, että jättivät valinnan kokonaan hänelle. Ja niin tuli valituksi Saul, Kiisin poika, Benjaminin sukukunnasta.

Tulevan yksinvaltiaan henkilökohtaiset ominaisuudet tyydyttivät sitä sydämen ylpeyttä, joka oli saanut kansan pyytämään kuningasta. »Israelilaisten joukossa ei ollut kauniimpaa miestä kuin hän» (1 Sam. 9: 2). Komearyhtisenä, käytökseltään jalona, parhaissa vuosissaan, miellyttävänä ja kookkaana hän tosiaan näytti kuin käskemään syntyneeltä. Mutta vaikka Saulilla olikin ulkonaista viehätystä, häneltä puuttui niitä yleviä ominaisuuksia, jotka tekevät ihmisen todella viisaaksi. Hän ei ollut nuoruudessaan oppinut hillitsemään rajuja, kiihkeitä halujaan eikä ollut koskaan kokenut jumalallisen armon muuttavaa voimaa.

Saul oli mahtavan ja varakkaan päällikön poika, mutta noina yksinkertaisina aikoina hän askaroi isänsä kanssa maamiehen vaatimattomissa töissä. Kun joitakin kotieläimiä oli joutunut kateisiin vuorilla, Saul lähti palvelijansa kanssa etsimään niitä. Kolme päivää he haeskelivat niitä turhaan, mutta kun he eivät olleet kaukana Raamasta, Samuelin kotoa, ehdotti palvelija että he tiedustelisivat

häneltä, minne eläimet olivat eksyneet. »Tässä on minulla neljännes sekeliä hopeata», hän sanoi, »minä annan sen Jumalan miehelle, että hän ilmaisisi meille jotakin matkastamme.» Tämä oli tapana siihen aikaan. Kun men tiin tapaamaan jotakin arvoltaan tai viraltaan ylempää henkilöä, hänelle vietiin pieni lahja kunnioituksen osoitukseksi.

Kaupunkia lähestyessään he kohtasivat muutamia tyttöjä, jotka olivat tulleet ammentamaan vettä, ja kyselivät heiltä näkijää. Nämä kertoivat, että kohta pidettäisiin jumalanpalvelus. Profeetta oli jo tullut. Ensin suoritettaisiin »teurasuhrit uhrikukkulalla» ja sen jälkeen vietettäisiin uhrijuhlaa. Suuri muutos oli tapahtunut Samuelin hallintokaudella. Kun Jumala ensi kertaa kutsui häntä, väheksyttiin koko pyhäkköpalvelusta. Silloin papitkin »pitivät Herran uhrialahjan halpana» (1 Sam. 2: 17). Mutta nyt palveltiin Jumalaa kaikkialla maassa, ja kansa tuli mielellään jumalanpalveluksiin. Koska niitä ei pidetty pyhäkössä, suoritettiin teurasuhreja siihen aikaan muualla, ja tähän tarkoitukseen valittiin pappien ja leeviläisten kaupunkeja, joista kansa kävi saamassa opetusta. Uhripaikaksi valittiin tavallisesti kaupungin korkein kohta, ja tällä »uhrikukkulalla» palveltiin sitten yhdessä Jumalaa.

Kaupungin portilla profeetta itse oli Saulia vastassa. Jumala oli ilmoittanut Samuelille, että juuri siihen aikaan Israelin kuninkaaksi valittu esittäytyisi hänelle. Kun he nyt seisoivat siinä kasvokkain, Herra sanoi Samuelille: »Katso, tässä on mies, josta minä olen sinulle sanonut: 'Tämä on vallitseva minun kansaani.'»

[197]

Kun Saul pyysi: »Sano minulle, missä on näkijän asunto», niin Samuel vastasi: »Minä olen näkijä.» Hän vakuutti Saulille lisäksi, että eksyneet eläimet oli löydetty, ke-hotti häntä jäämään juhille ja viittasi hänen tulevaan arvoasemaansa sanomalla: »Ja kenen on kaikki, mitä kallisarvoisinta Israelissa on, jollei sinun ja kaiken sinun isäsi perheen?» Profeetan sanat sykähdyttivät Saulin sydän-tä. Hänen oli pakko ymmärtää jotakin niiden merkityksestä, sillä kuninkaan saamista vaadittiin jo kaikkialla maassa. Kuitenkin hän vastasi vaatimattomasti: »Minähän olen benjaminilainen, olen sukukunnasta, joka on Israelin pie-nimpiä, ja minun sukuni on vähäisin kaikista Benjaminin sukukunnan suvuista. Miksi puhut minulle näin?»

Samuel johdatti vieraan kokouspaikalle, jossa kaupungin johtavat miehet olivat jo koolla. Profeetan kehotuksesta Saulille annettiin

kunniapaikka heidän joukossaan, ja juhla-ateriaalla hän sai parhaat palat. Jumalanpalveluksen päätyttyä Samuel vei vieraansa kotiinsa, ja siellä he keskustelivat talon katolla. Samuel esitti ne suuret periaatteet, jotka olivat Israelin hallinnon perustana, ja koetti siten jo alustavasti valmistaa Saulia korkeaan tehtäväänsä.

Saul kohtaa Jumalan

Kun Saul varhain seuraavana aamuna lähti kotimatkalle, profeetta saattoi häntä kaupungin laitaan asti. Siellä hän kehotti Saulia lähettämään palvelijansa heidän edelleen mutta jäämään itse paikalle kuulemaan Jumalalta saatua sanomaa. »Silloin Samuel otti öljyasian, vuodatti öljyä hänen päähänsä, suuteli häntä ja sanoi: 'Katso, Herra on voidellut sinut perintöosansa ruhtinaaksi.'» Todisteeksi siitä, että oli toiminut jumalallisella arvovallalla, Samuel ilmoitti edeltä, mitä tulisi tapahtumaan Saulin kotimatalla, ja vakuutti hänelle, että Jumalan Henki tekisi hänet päteväksi hoitamaan uutta tehtäväänsä. »Herran henki tulee sinuun», sanoi profeetta, »ja sinä muutut toiseksi mieheksi. Ja kun nämä ennusmerkit käyvät toteen, niin tee, mikä tehtäväksesi tulee, sillä Jumala on sinun kanssasi.»

Saulin jatkaessa matkaansa tapahtui kaikki, mitä profeetta oli ennustanut. Lähellä Benjaminin rajaa hänelle kerrottiin, että eksyneet eläimet oli löydetty. Taaborin tasangolla hän kohtasi kolme miestä, jotka olivat menossa Beeteliin palvelemaan Jumalaa. Yksi heistä kantoi kolmea vohlaa uhriksi Herralle, toisella oli kolme leipäkakkua ja kolmannella viinileili uhrijuhlaa varten. Tavan mukaan he tervehtivät Saulia ja antoivat leivistään kaksi hänelle. Tullessaan Gibeaan, omaan kaupunkiinsa, Saul näki joukon profeettoja palaa-

[198] massa »uhrikukkulalta» laulaen ylistysvirttä Jumalalle ja säestäen lauluaan huilulla ja harpulla, vaskirummulla ja kanteleella. Kun Saul lähestyi heitä, tuli Herran Henki häneenkin, ja hän yhtyi heidän kiitosvirteensä ja profetoi heidän kanssaan. Hän puhui niin sujuvasti ja viisaasti ja osallistui niin hartaasti jumalanpalvelukseen, että hänen tuttavansa huudahtivat hämmästyneinä: »Mikä Kiisin pojalle on tullut? Onko Saulkin profeettain joukossa?»

Kun Saul osallistui profeettain kanssa jumalanpalvelukseen, Pyhä Henki vaikutti hänessä suuren muutoksen. Jumalallisen puhtauden ja pyhyiden valo loisti luonnollisen sydämen pimeyteen. Hän

näki itsensä sellaisena kuin hän oli Jumalan edessä. Hän näki pyhyiden kauneuden. Hänet kutsuttiin nyt käymään sotaa syntiä ja saatanaa vastaan, ja hän sai tuntea, että tässä taistelussa hänen kaiken voimansa oli tultava Jumalalta. Hänen suotiin nyt ym-märtää pelastussuunnitelmaa, joka aikaisemmin oli vaikuttanut niin hämärältä ja epävarmalta. Herra antoi hänelle rohkeutta ja viisautta korkeaa tehtävänsä varten. Hän ilmaisi hänelle voiman ja armon Lähteen ja auttoi häntä käsittämään sekä Jumalan vaatimukset että oman velvolli-suutensa.

Saul valitaan kuninkaaksi

Kansa ei vielä tiennyt, että Saul oli voideltu kuninkaaksi. Jumalan valinta julkistettaisiin arpomalla. Sitä varten Samuel kutsui kansan koolle Mispaan. Ensin rukoiltiin Jumalalta johdatusta, ja sen jälkeen ryhdyttiin juhlalliseen arvan heittoon. Paikalle kokoontunut väki odotti ääneti tulosta. Arvalla määrättiin ensin heimo, sitten suku ja perhe, ja lopulta arpa osui Sauliin, Kiisin poikaan, joka näin ilmoitettiin valituksi. Mutta Saul ei ollutkaan paikalla. Hän oli salaa vetäytynyt sivuun tuntiessaan niin raskaaksi sen vastuun, joka hänelle pian annettaisiin. Mutta hänet haettiin kansan eteen, joka ylpeänä ja tyytyväisenä totesi, että hän oli ruhtinaallisen komea ja jalomuotoinen sekä »päätänsä pitempi kaikkea kansaa». Esitellessään hänet kansalle Samuelkin huudahti: »Näettekö, kenen Herra on valinnut; sillä ei ole hänen vertaistansa koko kansan joukossa.» Ja koko väkijoukko kohotti riemuiten voimakkaan huudon: »Eläköön kuningas!»

Sen jälkeen Samuel »julisti kansalle kuninkuuden oikeudet» ja esitti ne periaatteet, joille yksinvaltainen hallinto rakentui ja joiden nojalla sitä oli valvottava. Kuninkaan yksinvaltius ei ollut ehdotonta, vaan hänen tuli alistaa valtansa Korkeimman tahtoon. Tämä merkittiin kirjaan, jossa oli lisäksi mainittuina kaikki kuninkaan etuoikeudet sekä kansan oikeudet ja etuudet. Vaikkei kansa ollutkaan välittänyt Samuelin varoituksesta, tuo uskollinen profeetta koetti vielä heidän tahtonsa väkisin taivutettunakin turvata heidän vapauttaan niin pitkälle kuin mahdollista.

Vaikka kansa yleensä olikin valmis hyväksymään Saulin kuninkaakseen, oli olemassa myös suuri oppositioryhmä. Tämä ei voinut

[199] sietää sellaista loukkausta, että monarkki valittiin Benjaminista, Israelin vähäisimmästä heimosta, ja että näin syrjäytettiin sekä Juuda että Efraim, suurin ja voimakkain. Nämä hallituksen vastustajat kieltäytyivät tunnustamasta alamaisuuttaan Saulille sekä antamasta hänelle tavan mu-kaisia lahjoja. Ne jotka olivat kaikkein kiihkeimmin vaatineet kuningasta, kieltäytyivät nyt kiitollisina hyväksymästä sitä miestä, jonka Jumala oli valinnut. Kul-lakin puolueella oli oma suosikkinsa, jonka se toivoi pääsevän valtaistuimelle, ja useat päämiehet halusivat tätä kunniaa itselleen. Kateuden lieskat loimusivat monen rinnassa. Heidän ylpeät ja kunnianhimoiset hankkeensa olivat tuottaneet pelkkää pettymystä ja tyytymättömyyttä.

Tilanteen ollessa tällainen Saul ei katsonut voivansa vielä ryhtyä käyttämään kuninkaallista valtaansa. Hän antoi Samuelin edelleenkin hoitaa hallitusasioita ja palasi Gibeaan. Häntä seurasi sinne kunniasaattueena sellaista vä-keä, joka päätti tukea häntä havaittuaan hänet Jumalan valitsemaksi. Mutta hän ei halunnut mitenkään väkijoukolla puolustaa oikeuttaan valtaistuimeen. Benjaminin kotoisilla ylängöillä hän hoiteli hiljalleen maamiehen töitään ja jätti valtansa vahvistamisen kokonaan Jumalan huomaan.

Voitto ammonilaisista

Kohta Saulin valitsemisen jälkeen ammonilaiset tunkeutuivat kuninkaansa Naahaksen johdolla Jordanin itäpuolisten heimojen alueelle ja ryhtyivät piirittämään Gileadin Jaabesta. Kaupungin asukkaat koettivat sopia rauhasta ammonilaisten kanssa tarjoutumalla heidän verovelvollisikseen. Mutta julma kuningas ei suostunut tähän muutoin kuin sillä ehdolla, että saisi puhkaista heiltä jokaiselta oikean silmän pysyväksi merkiksi hänen ylivallastaan.

Piiritetyn kaupungin asukkaat pyysivät viikon miettimisaikaa. Ammonilaiset suostuivat tähän arvellen sen vain lisäävän heidän voittonsa hohtoa. Mutta Jaabeksesta lähetettiin heti sanansaattajia pyytämään apua Jordanin län-sipuolen heimoilta. He veivät tiedon myös Gibeaan, missä se herätti yleistä kauhua. Kun Saul oli illalla palaamassa härkain perässä pelloilta ja kuuli kansan äänekkäät valitukset, hän arvasi jonkin suuren onnettomuuden olevan kyseessä ja tiedusteli: »Mikä kansalla on, kun he itkevät?» Kun hänelle kerrottiin vihollisen häpeälliset ehdot, hänen kaikki uinuvat voi-

mansa heräsivät. Silloin »tuli Jumalan henki häneen. - Ja hän otti härkäparin, paloitteli härät ja lähetti kappaleet kaikkialle Israelin alueelle sanansaattajain mukana ja käski sanoa: 'Näin tehdään jokaisen härjille, joka ei seuraa Saulia ja Samuelia.'»

Saulin johdettavaksi kerääntyi Besekin tasangolle kolmesataa kolmekymmentä tuhatta miestä käsittävä armeija. Piiritettyyn kaupunkiin lähetettiin heti sanansaattajia vakuuttamaan, että apua tulisi seuraavana päivänä, jolloin kaupungin olisi juuri antauduttava ammonilaisille. Mars- sien nopeasti yötä myöten Saul ylitti joukkoineen Jordanin ja saapui Jaabeksen edustalle »aamuvartion aikana». Gideonin tavoin hän jakoi väkensä kolmeen joukkoon ja hyökkäsi tuona varhaisena aamuhetkenä ammonilaisten leiriin, jossa juuri silloin kaikkein vähimmin osattiin arvata vaaran uhkaavan. Pakokauhun valtaan joutunut vihollinen lyötiin verisesti. »Ja jäljelle jääneet hajaantuivat, niin ettei heistä kahta yhteen jäänyt.»

[200]

Saulin kuninkuus vahvistetaan

Saul oli osoittanut juuri sellaista ripeyttä, rohkeutta ja suurten joukkojen johtamiskykyä, jota Israelin kansa oli odottanutkin kuninkaaltaan voidakseen olla tasaveroisia toisten kansojen kanssa. Niinpä he nyt tervehtivät häntä kuninkaanaan antaen kunnian voitosta ihmisille ja unohtaen, että ilman Jumalan erityistä siunausta heidän kaikki ponnistelunsa olisivat olleet turhia. Innoissaan eräät ehdottivat surmattaviksi niitä, jotka aluksi kieltäytyivät tunnustamasta Saulin kuninkuutta. Mutta silloin tämä sanoi: »Tänä päivänä ei ketään surmata, sillä tänä päivänä on Herra antanut voiton Israelille.» Näin ilmeni se muutos, joka oli tapahtunut Saulin luonteessa. Hän ei ottanut kunniaa itselleen, vaan antoi sen Jumalalle. Hän ei ollut vähääkään kostonhimoinen, vaan pikemmin valmis armahtamaan ja antamaan anteeksi. Tämä todistaa erehtymättömästi sydämessä vaikuttavasta Jumalan armosta.

Samuel kutsui nyt kaikki kansalaiskokoukseen Gilgaliin vahvistamaan julkisesti Saulin kuninkuuden. Niin tapahtuikin, »ja he uhrasivat siellä yhteysuhreja Herran edessä. Ja Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat siellä suuresti.»

Tullessaan Luvattuun maahan israelilaiset olivat ensiksi leiriytyneet Gilgaliin. Siellä Joosua Jumalan käskystä pystytti kaksitois-

[201]

kiveä Jordanin ihmeellisen ylityksen muistoksi. Siellä uudistettiin ympärileikkauksen asetus. Siellä he pitivät ensi kerran jälleen pääsiäistä sen jälkeen, kun olivat tehneet syntiä Kaadeksessa ja joutuneet vaeltamaan erämaas-sa. Siellä lakkasi mannan tulo. Siellä Herran sotajoukon Päämies ilmestyi Israelin joukkojen ylipäällikkönä. Sieltä he marssivat kukistamaan Jerikoa ja valloittamaan Aita. Siellä Aakan sai rangaistuksen synnistään. Siellä gibeonilaisten onnistui juonikkaasti liittoutua israelilaisten kanssa, kun nämä eivät kysyneet Herralta neuvoa. Tällä monien muistojen tasangolla seisoivat nyt Samuel ja Saul. Ja kun eläköönhuudot kuninkaalle olivat vaimenneet, iäkäs profeetta esitti kansalle jäähyväissanansa sen pitkäaikaisena johtajana.

Samuelin jäähyväissanat

»Katso», hän sanoi, »minä olen kuullut teidän ääntänne kaikessa, mitä te olette minulta pyytäneet; minä olen asettanut kuninkaan teitä hallitsemaan. Ja nyt on teidän kuninkaanne käyvä teidän edellänne, kun minä olen tullut vanhaksi ja harmaaksi. — Mutta minä olen käynyt teidän edellänne nuoruudestani tähän päivään asti. Tässä minä olen; todistakaa minua vastaan Herran ja hänen voideltunsa edessä. Keneltä minä olen vienyt härän tai keneltä aasin? Kenelle minä olen tehnyt vääryyttä, kenelle väkivaltaa? Keneltä minä olen lahjuksia ottanut ummistaakseni silmäni hänen hyväksensä? Todistakaa, niin minä korvaan sen teille.»

Kansa vastasi yhteen ääneen: »Et ole tehnyt meille vääryyttä etkä väkivaltaa, et myös ole keneltäkään mitään ottanut.»

Samuel ei koettanut tässä vain puolustaa omaa vaellustaan. Hän oli aikaisemmin esittänyt sekä kuningasta että kansaa sitovat periaatteet ja halusi nyt vain tukea niitä oman elämänsä esimerkillä. Lapsuudestaan asti hän oli ollut mukana Jumalan työssä ja oli koko pitkän elämänsä aikana toiminut pelkästään Jumalan kunniaksi ja Israelin parhaaksi.

Ennen kuin Israel saattoi lainkaan toivoa menestyvänsä, sen oli tehtävä parannus Jumalan edessä. Synnin tähden israelilaiset olivat menettäneet uskonsa Jumalaan ja käsityksensä siitä, että hän pystyi voimallaan ja viisaudella hallitsemaan heidän valtakuntaansa. He eivät enää luottaneet siihen, että hän johtaisi oman asiansa voittoon.

Ennen kuin he todella saisivat rauhan, heidät oli saatava huomamaan ja tunnustamaan juuri se synti, johon he olivat langenneet. Vaatiessaan kuningasta he olivat suoraan sanoneet tarkoituksensa: »Kuningas jakakoon meille oikeutta ja johtakoon meitä ja käyköön sotiamme.» Samuel kertasi heille Israelin historiaa siitä päivästä lähtien, jolloin Jumala vapautti heidät Egyptistä. Herra, kuningasten Kuningas, oli johtanut heitä ja käynyt heidän sotiaan. Usein he olivat syntiensä takia joutuneet vihollistensa valtaan, mutta heti kun he kääntyivät pahoilta teiltään, Jumala armossaan herätti heille vapauttajan. Herra lähetti Gideonin ja Baarakin, »Jeftan ja Samuelin ja vapautti teidät ympärillä asuvain vihollistenne käsistä, niin että saitte asua turvassa». Mutta vaaran uhatessa he taas huusivat: »Kuningas hallitkoon meitä», vaikka, kuten profeetta sanoi, »Herra, teidän Jumalanne, on kuninkaanne.»

[202]

»Astukaa nyt esiin», jatkoi Samuel puhettaan, »ja katsokaa tätä suurta tekoa, jonka Herra tekee teidän silmienne edessä. Nythän on nisunleikkuun aika; mutta minä huudan Herraa, että hän antaa ukkosenjylinän ja sateen, että ymmärtäisitte ja näkisitte, kuinka paha Herran silmissä on se, minkä olette tehneet anoessanne itsellenne kuningasta.»

»Ja Samuel huusi Herraa, ja Herra antoi ukkosenjylinän ja sateen sinä päivänä.» Vehnänkorjuun aikana, touko-kesäkuussa, ei itämailla satanut lainkaan. Taivas oli pilvetön ja sää tyyntä ja leutoa. Tähän aikaan äkisti puhjennut ukkosmyrsky sai kaikki pelon valtaan. Nöyrästi kansa tunnusti nyt syntinsä - nimenomaan sen, johon he nyt äsken olivat langenneet: »Rukoile palvelijaisi puolesta Herraa, Jumalaasi, ettemme kuolisi; sillä me olemme tehneet kaikkien muiden syntiemme lisäksi senkin pahan, että anoimme itsellemme kuningasta.»

Samuel ei jättänyt kansaa masennuksen tilaan, sillä se olisi estänyt saattamasta kansaa parannukseen. Saatana olisi saanut heidät pitämään Jumalaa ankarana ja anteeksiantamattomana, ja siten he olisivat joutuneet alttiiksi moninaisille kiusauksille. Jumala on armollinen ja anteeksiantavainen, ja hän haluaa aina olla suojelemaan kansalleen, kunhan se vain tottelee hänen ääntään. »Älkää peljätkö», kuului Jumalan sanoma palvelijansa välityksellä. »Te olette tosin tehneet kaiken tämän pahan, mutta älkää kuitenkaan poiketko pois seuraamasta Herraa, vaan palvelkaa Herraa kaikesta sydämestänne.

Älkää poiketko seuraamaan turhia jumalia, joista ei ole hyötyä eikä apua, sillä turhia ne ovat. Suuren nimensä tähden Herra ei hylkää kansaan sa.»

Samuel ei sanonut mitään siitä, miten häntä oli loukattu, eikä nuhdellut Israelia, vaikka se suh tautui niin kiittämättömästi hänen elinkautiseen uskolliseen palvelukseensa. Päinvastoin hän vakuutti yhä vieläkin harrastavansa kansan parasta: »Ja pois se minusta, että tekisin sen synnin Herraa vastaan, että lakkaisin ru-koilemasta teidän puolestanne ja opettamasta teille hyvää ja oikeata tietä. Peljätkää vain Herraa ja palvelkaa häntä uskollisesti kaikesta sydämestänne. Sillä katsokaa, kuinka suuria hän on teille tehnyt. Mutta jos te teette pahaa, niin hukutte, sekä te itse että teidän kuninkaanne.»

Gilgalin kokouksen jälkeen Saul kotiutti joukkonsa, jotka hänen kutsustaan olivat lähteneet kukistamaan ammonilaisia. Hän piti komennossaan vain kaksi tuhatta miestä Mikmaassa ja antoi tuhat miestä pojalleen Joonatanille Gibeaan. Tämä oli vakava virhe. Äskeinen voitto oli tehnyt hänen joukkonsa rohkeiksi ja toiveikkaiksi, ja jos hän olisi heti jatkanut sodankäyntiä Israelin muita vihollisia vastaan, hän olisi voinut yhdellä iskulla turvata kansansa vapauden.

Tälläväläin heidän sotaisat naapurinsa filistealaiset olivat täydessä toiminnassa. Eben-Eserissä kärsimänsä tappion jälkeenkin heidän haltuunsa jäi muutamia vuorilinnakkeita aivan Israelin keskelle, ja niihin he nyt pureutuivat. Filistealaisilla oli paljon paremmat aseet ja varusteet kuin israelilaisilla. Hallitsemansa pitkän sortokauden aikana he olivat koettaneet vahvistaa omaa valtaansa kieltämällä israelilaisia harjoittamasta sepän ammattia, jotteivät nämä pystyisi valmistamaan itselleen aseita. Rauhanteon jälkeenkin heprealaiset yhä teettivät filistealaisten varuskunnilla sen mitä tarvitsivat. Veltostuneina ja pitkän sortokauden lannistamina Israelin miehet olivat miltei täysin laiminlyöneet aseiden hankkimisen. Taistelussa käytettiin jousia ja linkoja, ja niitä israelilaiset kyllä saivat helposti, mutta keihästä tai miekkaa ei heidän joukoissaan ollut muilla kuin Saulilla ja hänen pojallaan Joonatanilla.

Vasta Saulin toisena hallitusvuotena yritettiin kukistaa filistealaisia. Ensimmäisen iskun antoi Joonatan, kuninkaan poika, joka hyökkäsi heidän Gebassa sijaitsevaan varuskuntaansa ja voitti sen. Vihoissaan tästä tappiosta filistealaiset hankkiutuivat heti hyökkäämään Israelin kimp-puun. Saul julisti nyt sotatilan puhalluttamalla pasuunaan kaikkialla maassa ja kutsui Gilgaliin kaikki sotakuntoiset miehet, myös Jordanin toisella puolella asuvista heimoista. Tätä kutsua noudatettiin.

Filistealaiset olivat koonneet valtavan armeijan Mikmaaseen - »kolmetkymmenet tuhannet sotavaunut, kuusituhatta ratsumiestä ja muuta väkeä niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla». Kun Saul

[204] ja hänen Gilgaliin kokoontuneet joukkonsa kuulivat tästä, kauhistui väki niitä vahvoja voimia, joita heillä oli vastassaan tässä taistelussa. He eivät olleet valmiita kohtaamaan vihollista, ja monet olivat niin peloissaan, etteivät uskaltaneet ryhtyä avoimeen otteluun. Jotkut pakenivat Jordanin toiselle puolen ja muut kätkeytyivät seudun moniin luoliin, onkaloihin ja kallionrot koihin. Taistelun lähetessä karkureiden määrä vain lisääntyi, ja riveihin jääneetkin olivat pahojen aavistelujen vallassa ja peloissaan.

Saul koetteella

Voidellessaan Saulin Israelin kuninkaaksi Samuel oli antanut hänelle tarkat ohjeet siitä, miten hänen oli tuona aikana meneteltävä: »Mene sitten minun edelläni Gilgaliin, niin minä tulen sinne sinun luoksesi uhraamaan polttouhreja ja yhteysuhreja; odota seitsemän päivää, kunnes minä tulen sinun luoksesi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä» (1 Sam. 10: 8).

Saul viipyi paikalla päivästä toiseen, mutta ei yrittänyt mitenkään päättävästi rohkaista kansaa ja saada sitä luottamaan Jumalaan. Ennen profeetan asettaman määräajan päättymistä Saul tuli kärsimättömäksi, kun ei Samuelia kuulunut, ja tilanteen käydessä yhä uhkaavammaksi hän masentui. Sen sijaan, että hän olisi kuuliaisesti koettanut valmistaa kansaa Samuelin tulevaa palvelusta varten, hän antautui epäuskon ja pahojen aavistelujen valtaan. Jumalan lähestyminen uhrein oli erittäin vakava ja juhlallisen tärkeä toimenpide. Jumala vaati kansaansa tutkimaan itseään ja katumaan syntejään, jotta uhrista tulisi hänelle kelvollinen ja jotta hän voisi siunaukseen suoda heille voiton vihollisestaan. Mutta Saul oli käynyt kärsimättömäksi, eikä kansakaan luottanut Jumalan apuun, vaan odotti valitsemansa kuninkaan johtavan ja ohjaavan heitä.

Herra piti heistä kuitenkin yhä huolta eikä sallinut heidän syökä syä niihin onnettomuuksiin, joi hin he pelkästään lihan käsivar ren heikolla johtamisella olisivat joutuneet. Hän salli heille vaikeuksia, jotta he huomaisivat ih miseen turvautumisen turhaksi ja kääntyisivät avunpyyntöineen yksin hänen puoleensa. Saul oli joutunut koetuksensa hetkeen. Hänen tuli nyt osoittaa, luottaisiko hän Jumalaan vai ei. Odottamalla kärsivällisesti hänen käskynsä mukaisesti Saul saattoi osoittautua sellaiseksi kansansa hallitsijaksi, johon Jumala

voi luottaa koettelevinakin aikoina. Toisaalta hän saattoi osoittautua horjuvaksi ja kelvottomaksi siihen suureen vastuuseen, joka hänelle oli annettu. Kuuntelisiko Israelin valitsema kuningas kaikkien kuningasten Hallitsijaa? Kääntäisikö hän peloissaan olevien sotilaidensa huomion häneen, joka ikuisesti voimallisena saattoi vapauttaa heidät?

Saulin lankeemus

Saul odotti yhä kärsimättömämmin Samuelin tuloa ja syytti joukkojensa hämmingistä ja hajaannuksesta profeetan poissaoloa. Mutta tämä ei tullut vielä sovittuna aikanaan. Jumala oli sallimuksessaan pidätellyt palvelijaansa. Mutta Saul oli jo niin levoton, ettei malttanut enää pysyä alallaan. Hänen mielestään oli pe-lokasta kansaa jotenkin tynnytettävä, ja siksi hän päätti kutsua sen koolle jumalanpalvelukseen ja pyytää uhripalveluksin apua Jumalalta. Jumalan ohjeiden mukaan vain virkaan vihityt saivat toimittaa uhripalvelusta hänen edessään. Mutta Saul käski: »Tuokaa minulle polttouhri», ja niin hän kaikkine varusteineen ja aseineen lähestyi alttaria ja toimitti siinä polttouhrin Jumalalle.

[205]

»Mutta juuri kun hän oli saanut polttouhrin uhratuksi, niin katso, Samuel tuli. Ja Saul meni häntä vastaan tervehtimään häntä.» Samuel huomasi heti, että Saul oli toiminut täysin vastoin saamiin selviä ohjeita. Herra oli sanonut profeetalleen, että sinä aikana hän ilmaisisi, mitä Israelin oli tehtävä tässä ahdingossaan. Jos Saul olisi täyttänyt luvatus jumalallisen avun ehdot, Herra olisi vapauttanut Israelin ihmeellisesti niiden harvojen avulla, jotka pysyivät uskollisina kuninkaalle. Mutta Saul oli niin tyytyväinen itseensä ja menettelyynsä, että lähti profeettaa vastaan pikemmin kiitosta kuin moitteita saamaan.

Samuel näytti hyvin huolestuneelta ja vaivautuneelta. Mutta kun hän kysyi: »Mitä olet tehnyt?» Saul alkoi puolustella yltiöpäistä tekoaan ja sanoi: »Kun näin, että kansa hajaantui pois minun luotani, etkä sinä tullut määrätynä aikana, vaikka filistealaiset olivat kokoontuneet Mik-maaseen, niin minä ajattelin: nyt filistealaiset hyökkäävät minua vastaan alas Gilgaliin, enkä minä ole etsinyt Herran mielisuosiota; ja minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin.»

»Samuel sanoi Saulille: 'Sinä olet tehnyt tyhmästi. Et ole noudattanut Herran, Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle; muutoin olisi Herra vahvistanut sinun kuninkuutesi Israelissa ikuisiksi ajoiksi. Mutta nyt sinun kuninkuutesi ei ole pysyvä. Herra on etsinyt itselleen mielensä mukaisen miehen, ja hänet on Herra määrännyt kansansa ruhtinaaksi.' Sitten Samuel nousi ja meni Gilgalista Benjaminin Gibeaan.»

Israelin oli nyt joko lakattava olemasta Jumalan kansa tai noudatettava monarkiasta ilmaistua periaatetta, jonka mukaan valtion ylin hallinto kuului Jumalalle. Jumala oli edelleen valmis hallitsemaan Israelia, mikäli se antautuisi kokonaan hänelle ja alistaisi inhimillisen ja maallisen tahtonsa Herran tahtoon. Hän saattoi puolustaa heitä niin kauan kuin kuningas ja kansa toimisivat hänen alaisinaan. Mutta mikään monarkia ei voinut menestyä Israelissa tunnustamatta Jumalan ylintä arvovaltaa.

[206] Jos Saul olisi noudattanut Jumalan ohjeita ahdingon aikana, Jumala olisi voinut toteuttaa tahtonsa hänen avullaan. Mutta nyt Saul osoittautui kelvottomaksi toimimaan hänen sijaishallitsijanaan kansan kuninkaana. Hän johtaisi Israelin harhaan, ja se oli hänen eikä Jumalan tahdon val-vonnassa. Jos Saul olisi ollut kuuliainen, Herra olisi vahvistanut hänen valtakuntansa ikuisiksi ajoiksi; mutta koska hän epäonnistui, jonkun toisen täytyi toteuttaa Jumalan aikomukset. Israelin hallinto oli uskottava sellaiselle, joka hallitsisi kansaa taivaan tahdon mukaisesti.

Tottelemattomuuden vaarallisuus

Emme tiedä, miten paljon on kyseessä silloin kun Jumala koettelee. Tällöin on varmintä vain totella ehdottomasti Jumalan sanaa. Kaikki hänen lupauksensa on annettu uskon ja kuuliaisuuden ehdolla, ja ellemme noudata hänen käskyjään, Raamatussa luvatut runsaat siunaukset eivät pääse toteutumaan kohdallamme. Emme saisi toimia hetken mieli-johteesta emmekä nojautua ihmisten mielipiteisiin, vaan meidän pitäisi noudattaa Jumalan ilmaistua tahtoa ja hänen selviä käskyjään kaikissa olosuhteissa. Jumala huolehtii kyllä seurauksista. Pysymällä kuuliaisina hänen sanalleen voimme ahdingon aikana todistaa ihmisille ja enkeleille, että Herra voi luottaa mei-

hin ja tietää meidän vaikeuksissakin toteuttavan hänen tahtonsa ja toimivan hänen nimensä kunniaksi ja kansansa siunaukseksi.

Saul oli menettänyt Jumalan suosion, mutta ei kuitenkaan halunnut nöyrytyen katua tekoaan. Hän koetti korvata todellisen hurskauden puutettaan harrastamalla innokkaasti uskonnollisia muotomenoja. Hän tiesi kyllä, mikä onnettomuus oli kohdannut Israelia silloin, kun Hofni ja Piinehas toivat Jumalan arkin leiriin, mutta siitä huolimatta hän lähetti hakemaan pyhän arkin ja sitä hoitavan papin. Jos hän saisi näin herätetyksi kansan luottamuksen, hän toivoi myös hajaantuneiden joukkojensa palaavan luokseen ja lähtevän taisteluun filistealaisia vastaan. Hän luopuisi nyt Samuelin mukanaolosta ja tuesta, mutta vapautuisi myös hänen kiusallisista arvosteluistaan ja nuhteistaan.

Saulille oli suotu Pyhää Henkeä valistamaan hänen ymmärrystään ja hellyttämään hänen mieltään. Jumalan profeetta oli uskollisesti opettanut ja tarvittaessa nuhdellut. Mutta miten pahoin hän olikaan silti turmeltunut! Israelin ensimmäisen kuninkaan vaiheet ovat surullisena esimerkkinä varhain opittujen väärin tapojen voimasta. Nuoruudessaan Saul ei rakastanut eikä pelännyt Jumalaa, ja hänen raisu mielensä, jota ei ollut varhain hillitty alistumaan, oli alati valmis kapinoimaan Jumalankin arvovaltaa vastaan. Ne jotka nuoruudessaan suhtautuvat pyhän kunnioittavasti Jumalan tahtoon ja suorittavat tunnollisesti kulloisetkin tehtävänsä, ovat myöhemmin elämässään valmiit vastuullisempaankin palvelukseen. Mutta ne, jotka ovat vuosikaudet käyttäneet väärin Jumalalta saamiaan kykyjä, eivät myöhemmin muutosta halutessaan pystykään käyttämään niitä vapaasti ja tehokkaasti aivan päinvastaisiin tarkoituksiin.

Saul ei pystynyt kohottamaan kansan mielialaa. Havaittuaan joukoistaan olevan jäljellä enää kuusisataa miestä hän lähti Gilgalista ja vetäytyi Geban linnakkeeseen, joka vastikään oli vallattu filistealaisilta. Tämä tukikohta oli syvän kallioisen laakson eli solan etelärinteessä, muutaman kilometrin päässä Jerusalemissa pohjoiseen. Filistealaiset olivat leiriytyneet saman laakson pohjoispuolella Mikmaassa, mistä käsin he lähtivät milloin mihinkin suuntaan ryöstöretkilleen.

Joonatanin sankariteko

Jumala oli sallinut asioiden näin vaikeutua nuhteeksi Saulin turmelukselle ja opettaakseen kansalleen nöyryyttä ja uskoa. Koska Saul oli tehnyt sen synnin, että oli yltiöpäisesti ruvennut uhraamaan, ei Herra suonut hänelle filistealaisten kukistamisen kunniaa. Hän valitsi Israelin vapauttajaksi Joonatanin, kuninkaan pojan, joka pelkäsi Herraa. Jumalan vaikuttamasta herätteestä hän ehdotti aseenkantajalleen, että he hyökkäisivät salaa vihollisen leiriin. »Ehkä Herra on tekevä jotakin meidän puolestamme», hän sanoi, »sillä ei mikään estä Herraa antamasta voittoa harvojen kautta yhtä hyvin kuin monien.»

Aseenkantaja, joka samoin oli uskon ja rukouksen mies, suostui tuumaan mielellään, ja yhdessä he erkanivat leiristä vaivihkaa, jottei heidän hankettaan päästäisi vastustamaan. He rukoilivat hartaasti isiensä Opasta ja sopivat merkistä, jonka mukaan he sitten toimisivat. He laskeutuivat alas joukkoja erottavaan solaan ja eteivät ääneti jyrkänteen varjossa ja osittain laakson kumpareiden suojuksessa. Kun he lähestyivät filistealaisten linnaketta, vihollisen vartiosto sai heidät näkyviinsä, ja sen miehet sanoivat pilkallisesti: »Katso, hebrealaiset tulevat esiin koloistansa, joihin ovat piiloutuneet.» Sitten miehet huusivat heille: »Nouskaa tänne meidän luoksemme, niin me ilmoitamme teille jotakin.» Heidän tarkoituksensa oli tällä läksyttää noita kahta israelilaista heidän uskaliaisuudestaan. Tämän haasteen Joonatan ja hänen kumppaninsa olivat sopineet merkiksi siitä, että Herra antaisi heidän hankkeensa menestyä. Nyt he vetäytyivät sivuun filistealaisten näkyvistä, ja valiten salaisen ja vaikean polun lähtivät kiipeämään sellaisen jyrkänteen huipulle, jonne pääsyä pidettiin mahdottomana ja jota ei sen vuoksi vartioitu kovinkaan tarkoin. Näin he pääsivät tunkeutumaan vihollisen leiriin ja surmasivat vartijat, jotka yllättyneinä ja säikähtäneinä eivät ehtineet lainkaan asettua vastarintaan.

Taivaan enkelit varjelivat Joonatania ja hänen apulaistaan. Enkelit taistelivat heidän vierellään, ja filistealaiset kaatuivat heidän edessään. Maa tärisi aivan kuin suuri joukko olisi ollut tulossa heitä kohti ratsain ja sotavaunuilla ajaen. Joonatan havaitsi tässä kaikessa jumalallisen avun, ja filistealaisetkin tiesivät Jumalan olevan nyt vapauttamassa Israelia. Heidän joukkonsa joutuivat täysin pelon val-

taan niin taistelukentällä kuin varuskunnassakin. Hämmentyneinä filistealaiset eivät osanneet erottaa omia sotilaitaan vihollisista, ja niin he alkoivat lyödä toisiaan maahan.

Pian taistelun äänet kantautui- vat Israelin leiriin asti. Kunin- kaan vartiomiehet ilmoittivat, että filistealaiset joukot olivat aivan sekaisin ja että heillä oli mieshukkaa. Kuitenkaan ei tie- detty, että mitään väkeä olisi poistunut heprealaisten leiristä. Tarkistuksessa ilmeni, että vain Joonatan ja hänen aseenkantajansa olivat poissa. Mutta kun filistealaiset näyttivät olevan tappiolla, Saulkin hyökkä- si joukkoineen heidän kimppuunsa. Vihollisen puolelle karanneet heprealai- set kääntyivät myös näitä vastaan; suuri joukko tuli niini- kään esiin piiloistaan, ja kun filistealaiset säntäsivät silmittömään pakoon, Saul sai joukkoineen aikaan hirvittävää tuhoa pakenevien riveissä.

[208]

Saulin ylpeys

Saadakseen edullisesta tilanteesta nyt kaiken sen tarjoaman hyö- dyn kuningas kielsi harkitsemattomasti sotilaitaan nauttimasta mi- tään ruokaa koko sinä päivänä ja höysti vielä käskyään juhlallisella kirouksella: »Kirottu olkoon se mies, joka syö mitään ennen iltaa ja ennen kuin minä olen kostanut vihollisilleni.» Voitto oli jo saa- tu Saulin tietämättä ja osallistumatta taisteluun, mutta hän toivoi nyt saavansa mainetta voitetun vihollisen täydellisestä tuhoamisesta. Syömisen kieltäminen johtui hänen itsekkäästä kunnianhimos- taan ja osoitti kuninkaan vähät välittävän kansansa tarpeista silloin, kun hänen oman maineensa lisääminen oli kyseessä. Vahvistaessaan kiel- tonsa juhlallisella valalla Saul ilmaisi olevansa sekä ajattelematon että rienaava. Kirouksen sanamuotokin osoitti Saulin ajavan innok- kaasti omaa asiaansa eikä toimivan Jumalan kunniaksi. Ei hän kieltä- nyt kaik kia syömästä »ennen kuin Herra on kostanut vihollisilleen», vaan »ennen kuin minä olen kostanut vihollisilleni».

Tämän kiellon vaikutuksesta kansa rikkoi Jumalan käskyn Kai- ken päivää taisteltuaan kaikki olivat nälän uuvuttamia, ja heti kun kiellon määräaika meni um peen, he teurastivat saaliiksi ottamiaan eläimiä ja söivät lihan verinensä, vaikka laki kielsi heitä syömästä verta.

Taistelun tuoksinassa Joonatan jäi tietämättömäksi kuninkaan kiellosta ja tuli rikkoneeksi sitä tahattomasti syömällä hiukan hunajaa kulkiessaan metsikön läpi. Illalla Saul sai kuulla tästä. Hän oli julistanut, että hänen käskynsä rikkominen rangaistaisiin kuoleamalla, ja vaikkei Joonatan ollut tahallaan toiminut vastoin käskyä ja vaikka Jumala oli ihmeellisesti varjellut hänen henkeään ja käyttänyt häntä vapauttamaan kansansa, kuningas julisti, että tuomio oli pantava täytäntöön. Jättämällä poikansa henkiin Saul olisi tunnustanut itse tehneensä sen synnin, että oli lausunut harkitsemattoman valan, mutta se olisi loukannut hänen ylpeyttään. Ja niin hän julisti kauhean tuomionsa: »Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta: sinun on kuoleamalla kuoltava, Joonatan.»

[209] Saul ei voinut vaatia itselleen kunniaa voitosta mutta toivoi nyt saavansa mainetta siitä, että niin innokkaasti piti pyhänä oman valansa. Vaikka joutuisi uhraamaan poikansa, hän halusi tähdentää alamaisilleen kuninkaallisen arvovallan säilyttämisen tärkeyttä. Vain vähän aikaisemmin Saul oli Gilgalissa esiintynyt yltiöpäisesti pappina vastoin Jumalan käskyä, ja Samuelin nuhdella hän oli itsepintaisesti puolustellut tekoaan. Mutta nyt kun hänen omaa käskyään oli rikottu - vaikka käsky oli kohtuuton ja sitä oli loukattu tietämättömydestä - kuningas ja isä tuomitsi oman poikansa kuolemaan.

Kansa kieltäytyi kuitenkin panemasta tuomiota täytäntöön. Kuninkaan vihaa uhmaten he sanoivat: »Onko Joonatanin kuoltava, hänen, joka on hankkinut tämän suuren voiton Israelille? Pois se! Niin totta kuin Herra elää: ei saa hiuskarvaakaan pudota maahan hänen päästänsä; sillä Jumalan avulla hän on sen tänä päivänä tehnyt.» Ylpeä yksinvalti ei uskaltanut uhmata tätä yksimielistä päätöstä, ja niin Joonatan sai jäädä henkiin.

[210] Saulille selvisi pakostakin, että sekä kansa että Herra pitivät enemmän hänen pojastaan kuin hänestä. Joonatanin vapauttaminen merkitsi Saulille ankaraa nuhdetta hänen ajattelemattomuudestaan. Hän vaistosi etu-käteen, että hänen kirouksensa kohtaisivat häntä itseään. Hän ei enää jatkanut sodankäyntiään filistealaisia vastaan, vaan palasi kotiinsa pahantuulisena ja tyytymättömänä.

Ne jotka kaikkein pontevimmin puolustelevat syntejään, tuomitsevat usein kaikkein ankarimmin toisia. Monet hylkäävät Saulin tavoin neuvot ja väheksyvät nuhteita ja joutuvat näin Jumalan epäsuosioon. Vaikka heille selviää sekin, ettei Herra ole heidän kanssaan,

he eivät katso itse aiheuttaneensa vaikeuksiaan. He ovat mieleltään ylpeitä ja kehuskelevia, vaikka toisaalta tuomitsevat julmasti ja moittivat ankarasti toisia, jotka ovat heitä parempia. Asettuessaan näin toisten tuomareiksi heidän olisi hyvä mietiskellä Kristuksen sanoja: »Millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan» (Matt. 7:2).

Usein ne, jotka pyrkivät korottamaan itseään, joutuvat tilanteisiin, joissa ilmenee heidän todellinen luonteensa. Näin kävi Saulinkin. Omalla menettelyllään hän selvitti kansalle, että kuninkaallinen kunnia ja arvovalta merkitsivät hänelle enemmän kuin oikeus, armo tai hyväntahtoisuus. Näin kansa huomasi erehtyneensä hylätessään Jumalalta saamansa hallinnon. Hurskaan profetaan, joka rukouksillaan tuotti heille taivaan siunauksia, he olivat vaihtaneet kuninkaaseen, joka sokeassa kiihkossaan oli rukoillut heille kirousta.

Elleivät Israelin miehet olisi puuttuneet asiaan pelastaakseen Joonatanin hengen, tämä heidän vapauttajansa olisi saanut surmansa kuninkaan käskystä. Miten ikäviin väärinkäytöksiin tuon kansan täytyikään myöhemmin ajautua Saulin opastamana! Miten katkeraa olikaan todeta, että he itse olivat asettaneet hänet valtaistuimelle! Herra sietää kauan ihmisten uppiniskaisuutta ja suo kaikille tilaisuuden havaita ja hylätä syntinsä. Mutta vaikka hän näyttää antavan menestystä niille, jotka eivät välitä hänen tahdostaan vaan väheksyvät hänen varoituksiaan, hän kyllä omana aikanaan on varmasti ilmaiseva heidän mielettömyytensä.

Luku 26—Saulin hylkääminen

Saul ei ollut kestänyt uskon koetta Gilgalissa ahdinkotilanteessa vaan oli tuottanut häpeää Jumalan palvelukselle. Mutta hänen virheensä olivat vielä korjattavissa, ja siksi Herra antoi hänelle vielä tilaisuuden oppia varauksitta uskomaan hänen sanaansa ja tottelemaan hänen käskyjään.

Profeetan nuhdellessa Saulia Gilgalissa tämä ei pitänyt menetteilyään kovinkaan synnillisenä. Häntä oli mielestään kohdeltu epäoikeudenmukaisesti, ja hän koetti puolustella tekojaan ja selitellä virhettään. Sen jälkeen hän ei ollut paljonkaan yhteydessä profeettaan. Samuel rakasti Saulia kuin omaa poikaansa, ja luonteenlaadultaan uskaliaana ja kiihkeänä Saul puolestaan piti profeettaa suuressa arvossa. Mutta hän pahastui Samuelin nuhteesta ja karttoi sen jälkeen häntä mahdollisimman paljon.

Saulin uusi tilaisuus

Mutta Herra lähetti palvelijansa esittämään Saulille vielä erään sanoman. Tottelemalla tämä voisi vielä osoittaa olevansa uskollinen Jumalalle ja kelpollinen käymään Israelin edellä. Samuel tuli kuninkaan luo ja esitti hänelle Herran sanan. Jotta monarkki käsittäisi, että käskyä oli välttämättä noudatettava, Samuel ilmoitti selvästi puhuvansa Jumalan toimeksiannosta, samalla arvovallalla, jolla Saul oli kutsuttu kuninkaaksi. Profeetta lausui: »Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kostan Amalekille sen, mitä hän teki Israelille asettumalla hänen tielleen, kun hän tuli Egyptistä. Mene siis ja voita amalekilaiset, ja vihkikää tuhon omaksi kaikki, mitä heillä on; äläkä säästä heitä, vaan surmaa miehet ja naiset, lapset ja imeväiset, raavaat ja lampaat, kamelit ja aasit.» Erämaassa amalekilaiset olivat ensimmäisinä ryhtyneet sotimaan Israelia vastaan. Tämän synnin vuoksi ja siksi, että he hylkäsivät Jumalan ja alentuivat palvelemaan epäjumalia, Herra oli Mooseksen kautta julistanut heidän tuomionsa. Jumalan ohjeiden mukaisesti heidän monet julmuutensa Israelia kohtaan oli

kirjoitettu muistiin samoin kuin niihin liittyvä käsky: »Pyyhi pois Amalekin muisto taivaan alta. Älä tätä unhot!» (5 Moos. 25: 19). Tämän tuomion täytäntöönpanoa oli pidätelty neljäsataa vuotta, mutta amalekilaiset eivät olleet luopuneet synneistään. Herra tiesi, että tämä jumalaton kansa hävittäisi jos mahdollista hänen kansansa ja palvontansa maan päältä. Nyt oli tullut aika, jolloin tuo niin kauan pitkitetty tuomio pantaisiin täytäntöön.

[212]

Kun Jumala on pitkämielinen jumalattomia kohtaan, niin nämä rohkaistuvat jatkamaan rikkomuksiaan, mutta pitkästä viipymisestä huolimatta heidän rangaistuksensa on varma ja hirvittävä. »Sillä Herra nousee niinkuin Peräsimin vuorella, hän kiivastuu niinkuin Gibeonin laaksossa tehdäkseen työnsä, oudon työnsä, toimittaakseen tekonsa, kumman tekonsa» (Jes. 28: 21). Armolliselle Jumalallemme rankaiseminen on »kumma teko». »Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema, vaan se, että jumalaton kääntyy tieltänsä ja elää» (Hes. 33: 11). »Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armosta ja uskollisuudessa, — joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta» (2 Moos. 34: 6, 7). Vaikkei hän olekaan kostonhaluinen, hän kyllä rankaisee lakinsa rikkojia. Hänen on pakko tehdä näin, jotta maan asukkaat varjeltuisivat täydelliseltä turmelukselta ja tuholta. Pelastaakseen muut hänen on poistettava synnin paaduttamat. »Herra on pitkämielinen ja suuri voimassansa, mutta Herra ei jätä rankaisematta» (Naah. 1: 3). Hän nostaa maahan poljetun lakinsa jälleen oikeuteensa »ihmeellisillä teoilla — vanhurskaudessa» (Ps. 65: 6). Ja juuri se, että hän vitkastelee oikeutensa toteuttamista, osoittaa niiden syntien suuruuden, jotka kerran saavat tuomionsa, sekä sen rangaistuksen ankaruuden, joka odottaa lain rikkojaa.

Mutta rangaistessaankin Jumala oli armollinen. Amalekilaiset tuli hävittää, mutta heidän keskuudessaan asuvat keeniläiset oli säästettävä. Vaikkei tämä kansa ollut täysin vapautunut epäjumalain palvonnasta, se palveli kuitenkin Jumalaa ja oli ystävällinen Israelille. Tästä heimosta oli Mooseksen lanko Hoobab, joka oli vaeltanut israelilaisten kanssa erämaassa ja jonka maaston tuntemus oli ollut heille suureksi avuksi.

Filistealaisten kärsittyä tappion Mikmaassa Saul jatkoi sotimistaan heitä ja amalekilaisia sekä Mooabia, Ammonia ja Edomia vas-

taan. Kaikki nämä sotaretket olivat voitollisia. Ja saatuaan nyt käskyn lähteä voittamaan amalekilaiset hän julisti heti sodan. Hän kutsui kansan aseisiin, ja kun kut-suun liittyi nyt profeetan arvovalta hänen omansa lisäksi, Israelin miehet noudattivat sitä sankoin joukoin. Tälle retkelle ei sopinut lähteä voiton etuja ahnehtien, sillä israelilaiset eivät saisi taistelusta itselleen kunniaa eikä sotasaalista. Heidän oli lähdeävä sotaan vain täyttämään Jumalan käskyä ja olemaan amalekilaisille hänen rangaistustuomionsa täytäntöönpanijoita. Jumalan tarkoitus oli, että kaikki kansat näkisivät sen kansan kukistumisen, joka oli uhmannut hänen valtiut-
 [213] taan, ja huomaisivat hänen hävittäneen heidät juuri sen kansan avulla, jota he olivat halveksineet.

Jälleen tottelematon

»Ja Saul voitti amalekilaiset ja ajoi heitä takaa Havilasta Suuriin päin, joka on Egyptistä itään päin. Ja hän otti Agagin, Amalekin kuninkaan, elävänä vangiksi, mutta kaiken kansan hän vihki tuhon omaksi miekan terällä. Mutta Saul ja väki säästivät Agagin sekä parhaimmat lampaat, lihavimmat raavaat ja karitsat, kaiken, mikä oli arvokasta; sitä he eivät tahtoneet vihkiä tuhon omaksi. Mutta kaiken karjan, mikä oli halpaa ja arvotonta, he vihkivät tuhon omaksi.»

Amalekilaisten kukistaminen oli Saulin loistavin voitto, ja se oli omiaan jälleen herättämään henkiin sitä sydämen ylpeyttä, joka oli hänen suurin vaaransa. Nämä Jumalan viholliset oli käsketty tuhota perin juurin, mutta tämä käsky täytettiin vain osittain. Saul arveli kuninkaallisen sotavangin mukanaolon lisäävän voitollisen paluunsa juhlavuutta. Niinpä hän rohkeni seurata ympärillä asuvien kansojen tapaa ja jätti henkiin Agagin, amalekilaisten raivoisan ja sotaisan kuninkaan. Kansa säästi itselleen parhaat lampaat, raavaat ja juhdat muka uhratakseen ne Herralle. He halusivat kuitenkin käyttää näitä vain oman karjansa sijasta, jota näin haluttiin säästää.

Hylkäämistuomio

Saul oli nyt joutunut viimeiseen kokeeseensa. Päättämällä hallita riippumattomana yksinvaltiaana hän oli yltiöpäisesti toiminut vastoin Jumalan tahtoa ja osoittautunut kelvottomaksi hallitsemaan Herran sijaiskuninkaana. Mutta Saulin marssiessa joukkoineen ko-

tiin voitonhuumassaan profeetta Samuelin kodissa oltiin kovin huolestuneita. Hän oli saanut Herralta sanoman, jossa tämä pahoitteli kuninkaan menettelyä: »Minä kadun, että tein Saulin kuninkaaksi, sillä hän on kääntynyt pois minusta eikä ole täyttänyt minun käskyjäni.» Profeetta suri syvästi kapinallisen kuninkaan elämäntapaa ja itki ja rukoili kaiken yötä Jumalaa peruuttamaan hirveän tuomionsa.

Jumala ei kadu ihmisen tavoin. »Hän, joka on Israelin kunnia, ei valhettele eikä kadu; sillä hän ei ole ihminen, että hän katuisi.» Ihmisen katumus merkitsee mielen muutosta, Jumalan katumus sen sijaan asiointilan ja olosuhteiden muuttumista. Ihminen voi muuttaa suhteensa Jumalaan joko suostumalla niihin ehtoihin, joilla hän pääsee Jumalan suosioon, tai omaksumalla niitä vastustavan asenteen, mutta Herra »on sama eilen ja tänään ja ian-kaikkisesti» (Hebr. 13: 8). Saulin tottelemattomuus muutti hänen suhteensa Jumalaan, mutta Jumalan hyväksymisen ehdot eivät muuttuneet, ja hänen vaatimuksensa pysyivät ennallaan, sillä hänen tykönään »ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa» (Jaak. 1:17).

Raskain mielin profeetta lähti seuraavana aamuna tapaamaan pahoin erehtynyttä kuningasta. Samuel toivoi, että Saul asiaa ajatellessaan huomaisi syntinsä ja katumalla ja nöyrytyksellä pääsisi jälleen Jumalan suosioon. Mutta ensi askeleen jälkeen kulku kepenee synnin tielläkin. Saul oli mennyt tottelemattomuudessaan jo niin pitkälle, ettei enää osannut Samuelillekaan muuta kuin valehdella ja sanoa: »Herra siunatkoon sinua! Minä olen täyttänyt Herran käskyn.»

Profeetan korviin kantautui kuitenkin ääniä, jotka kumosivat tottelemattoman kuninkaan sanat. Samuel kysyi terävästi: »Mitä tämä lammasten määkiminen sitten on, joka kuuluu minun korviini, ja tämä raavaiden ammuminen, jonka kuulen?» Saul vastasi: »Amalekilaisilta ne on tuotu; sillä kansa säästi parhaat lampaat ja raavaat uhratakseen ne Herralle, sinun Jumalallesi; mutta muut me olemme vihkineet tuhon omiksi.» Kansa oli toiminut Saulin ohjeiden mukaan, mutta tämä oli valmis vierittämään oman tottelemattomuutensa synnin heidän niskoilleen päästäkseen itse pinteestä.

Sanoma Saulin hylkäämisestä suretti Samuelia sanomattomasti. Se oli julistettava koko Israelin sotajoukon kuullen sen ylpeillessä ja riemuitessa parhaillaan voitosta, josta se kiitti rohkean kuninkaan-sotataitoa, sillä Saul oli menestynyt tässä taistelussa kysymättä

Jumalan neuvoa. Mutta kun profeetta huomasi Saulin kapinallisen mielenlaadun, häntä inhotti se, että kuningas saattoi rikkoa taivaan käskyä vastaan ja johtaa Israelia tekemään syntiä, vaikka Jumala oli suonut hänelle niin suuria siunauksia. Kuninkaan selittelyt eivät pettäneet Samuelia, vaan surun ja inhon sekaisin tuntein hän julisti: »Lopeta; minä ilmoitan sinulle, mitä Herra on minulle tänä yönä puhunut. — Sinä olet Israelin sukukuntien päämies, vaikka oletkin vähäinen omissa silmissäsi. Herra on voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.» Hän toisti käskyn, jonka Herra oli antanut amalekilaisista, ja kysyi miksi kuningas ei ollut totellut sitä.

Mutta Saul puolustautui itsepintaisesti: »Minähän olen kuullut Herran ääntä ja tehnyt sen matkan, jolle Herra minut lähetti. Minä olen tuonut tänne Agagin, Amelekin kuninkaan, ja vihkinyt tuhon omiksi amalekilaiset. Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja raavaita, parhaan osan siitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, uhrataksensa ne Herralle, si-nun Jumalallesi, Gilgalissa.»

Ankarin ja vakavin sanoin profeetta kumosi valheelliset puolustelut ja julisti peruuttamattoman tuomion: »Haluaako Herra polttouhreja ja teurasuhreja yhtä hyvin kuin kuuliaisuutta Herran äänelle? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri ja tottelevaisuus parempi kuin oinasten rasva. Sillä tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta. Koska sinä olet hyljännyt Herran sanan, on myös hän hyljännyt sinut, etkä sinä enää saa olla kuninkaana.»

[215] Kuultuaan tämän pelottavan tuomion kuningas huudahti: »Minä olen tehnyt syntiä, kun olen rikkonut Herran käskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän ääntän- sä.» Profeetan lausuman tuomion kauhistamana Saul tunnusti syyllisyytensä, jonka hän oli siihen asti itsepintaisesti kieltänyt. Mutta hän syytti vieläkin kansaa ja selitti sen pelosta tehneensä syntiä.

Niinpä Israelin kuningas ei surrut syntiään vaan sen rangaistusta pyytäessään Samuelilta: »Anna nyt minulle syntini anteeksi ja palaja minun kanssani, niin minä kumartaen rukoilen Herraa.» Jos Saul olisi todella katunut, hän olisi tunnustanut syntinsä julkisesti, mutta hän halusi pääasiassa vain säilyttää arvovaltansa ja kansansa alamaisuuden. Hän toivoi Samuelin mukanaoloon liittyvän kunnian vahvistavan hänen asemaansa kansan keskuudessa. Mutta profeetta vastasi: »Minä en palaja sinun kanssasi, sillä sinä olet hyljännyt Her-

ran sanan, ja Herra on myös hyljännyt sinut, niin että et enää saa olla Israelin kuninkaana.» Kun Samuel kääntyi poistuakseen, kuningas tarttui pelosta tuskissan hänen viittansa liepeeseen estääkseen häntä lähtemästä, mutta se repesi hänen otteestaan. Tähän profeetta sanoi: »Herra on tänä päivänä reväissyt Israelin kuninkuuden sinulta ja antanut sen toiselle, joka on sinua parempi.»

Saulia huolestutti enemmän Samuelin poistuminen kuin Jumalan epäsuosio. Hän tiesi kansan luottavan enemmän profeettaan kuin häneen. Jos nyt Jumalan käskystä joku toinen voideltaisiin kuninkaaksi, Saul tiesi oman maineensa silloin olevan pakostakin mennyt- tä. Hän pelkäsi, että kansa nousisi heti kapinaan, jos Samuel kokonaan hylkäisi hänet. Siksi hän pyysi profeettaa suomaan hänelle sen kunnian, että vanhinten ja kansan tähden osallistuisi julkisesti hänen kanssaan jumalanpalvelukseen. Jumalalta saamansa ohjeen mukaisesti Samuel suostui kuninkaan pyyntöön, jottei annettaisi mitään aihetta kapinaan. Mutta hän oli mukana vain hiljaisena todistajana.

[216]

Mutta vielä oli suoritettava eräs ankara ja kauhistava oikeusasia. Samuelin oli julkisesti palautettava Jumalan kunnia ja nuhdeltava Saulin menettelyä. Hän käski tuoda amalekilaisten kuninkaan eteensä. Kaikista Israelin miekallaan kaatamista Agag oli syyllisin ja armottomin. Hän oli vihannut ja koettanut hävittää Jumalan kansaa, ja hän oli eniten vaikutuksellaan edistänyt epäjumalanpalvelusta. Hän tuli profeetan käskystä ja siinä hyvässä uskossa, ettei enää ollut mitään kuoleman vaaraa. Samuel lausui: ”niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimoja lapsettomiksi, niin on myös sinun äitisi tuleva lapsettomaksi ennen muita vaimoja.’ Ja Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessä Gilgalissa.» Tämän tehtyään hän palasi kotiinsa Raamaan, ja Saul niinkään Giberaan. Sen jälkeen eivät profeetta ja kuningas enää tavanneet toisiaan kuin kerran.

Saulin hylkäämisen syyt

Silloin kun Saul kutsuttiin kuninkaaksi, hänellä oli vaatimaton käsitys omista kyvyistään ja hän kuunteli mielellään opetusta. Häneltä puuttui tietoa ja kokemusta, ja hänellä oli vakavia luontevikoja. Mutta Herra antoi Pyhän Henkensä opastaa ja auttaa häntä ja soi hänelle mahdollisuuden kehittää Israelin kuninkaalta vaa-dittavia kykyjä. Jos hän olisi pysynyt nöyränä ja jumalallisen viisauden joh-

dossa, hän olisi menestynyt korkeassa tehtävässään ja selviytynyt siinä kunnialla. Juma-lallisen armon vaikutuksesta jokainen hyvä ominaisuus olisi vahvistunut ja huonot taipumukset olisivat heikentyneet. Näin Herra soisi pääsevänsä tekemään kaikille, jotka jättäytyvät hänelle. Hän on kutsunut työhönsä eri tehtäviin monia mieleltään nöyriä ja opinhaluisia ja asettaa heidät sellaiseen asemaan, että he voisivat oppia häneltä. Hän ilmaisee heidän luonteenvikansa ja antaa kaikille hänen apuaan etsiville voimaa korjata virheensä.

[217] Mutta Saul korotti ylpeillen vain itseään ja häpäisi Jumalaa epäuskollaan ja tottelemattomuudellaan. Vaikka hän valtaistuimelle kutsuttuna olikin nöyrä ja vaatimaton, menestys teki hänet itsetietoiseksi. Jo hänen hallituskautensa ensimmäinen voitto herätti hänessä sen ylpeyden, joka oli hänen pahin vaaransa. Gileadin Jaabeksen vapautuksen yhteydessä hän oli osoittanut sellaista urheutta ja sotataittoa, että se sai koko kansan innokkaasti ylistämään kuningastaan ja unohtamaan, että Jumala oli käyttänyt häntä vain välikappaleenaan. Ja vaikka Saul aluksi antoikin kun-nian Jumalalle, hän myöhemmin otti sen taas itselleen. Hän ei enää tuntenut olevansa riippuvainen Jumalasta, ja niin hän sisäisesti luopui Herrasta. Ja tämä johti lopulta siihen, että hän yltiöpäisesti häpäisi häntä Gilgalissa. Sama sokea itsetietoisuus sai hänet suhtautumaan torjuvasti Samuelin nuhteeseen. Saul tunnusti, että Samuel oli Jumalan lähettämä, ja siksi hänen olisi pitänyt ottaa varteen hänen nuhtelunsa, vaikkei olisi itse käsittänyt-kään tehneensä syntiä. Jos hän olisi ollut halukas huomaamaan ja tunnustamaan virheensä, tämä katkera kokemus olisi varjellut häntä vastaisuudessa.

Jos Herra olisi silloin kokonaan erottautunut Saulista, hän ei olisi enää puhunut hänelle profeettansa välityksellä eikä antanut hänelle tiettyä tehtävää, jolla hän saattoi korjata aikaisemmat virheensä. Kun joku Jumalan lapseksi tunnustautuva lakkaa täyttämästä hänen tahtoaan ja saa vai-kutuksellaan toisetkin suhtautumaan hänen käskyihinsä leväperäisesti ja halveksivasti, hän voi vielä muuttaa tappionsa voitoksi, jos vain todella murtunein mielin kuuntelee nuhtelua ja palaa nöyränä ja uskovana Jumalan tykö. Tappion nöyryytys koituu usein siunaukseksi auttamalla meitä huomaamaan, ettemme voi täyttää Jumalan tahtoa ilman hänen apuaan.

Kun Saul torjui saamansa Jumalan Pyhän Hengen lähettämän nuhtelun ja katsoi itsepintaisesti vain olevansa oikeassa, hän hylkäsi

samalla sen ainoan keinon, jolla Jumala saattoi vapauttaa hänet itsekkyyden vallasta. Hän oli ehdoin tahdoin erottautunut Jumalasta eikä voinut saada tältä apua tai opastusta ennen kuin palaisi hänen luokseen tunnustaen syntinsä.

Gilgalissa Saul oli näyttänyt hyvin hartaalta uhratessaan Jumalalle Israelin sotajoukkojen nähden. Mutta hänen hurskautensa ei ollut aitoa. Vastoin Jumalan käskyä suoritettut uhritoimitukset vain heikensivät Saulin asemaa vieroittamalla hänet siitä avusta, jota Jumala niin mielellään olisi antanut hänelle.

Sotaretkellään Amalekia vastaan Saul luuli tehneensä kaiken, mitä Herra oli käsenyt, mutta Herra ei tyytynyt osittaiseen kuuliaisuuteen eikä suvainnut laiminlyöntejä, vaikka vaikuttimet näyttivät hyvinkin uskottavilta. Jumala ei salli kenenkään poiketa vaatimuksesta. Herra oli sanonut Israelille: »Älkää tehkö — jokainen sitä, mikä hänen omasta mielestään on oikein. — Noudata ja tottele kaikkia näitä sanoja, jotka minä sinulle annan» (5 Moos. 12: 8, 28). Päättäessämme joistakin toimenpiteistä meidän ei pitäisi kysyä, aiheutuuko meille niistä joitakin ikävyyksiä, vaan ovatko ne Jumalan tahdon mukaisia. »Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 14:12).

»Kuuliaisuus on parempi kuin uhri.» Jumala ei pitänyt uhritoimituksia sinänsä minkään arvoisina. Niillä uhraaja ilmaisi katuvansa syntejään, uskovansa Kristukseen ja sitoutuvansa vastaisuudessa noudattamaan Jumalan lakia. Mutta vailla katumusta, uskoa ja sydämen kuuliaisuutta uhrin olivat arvottomia. Kun Saul vastoin Jumalan käskyä halusi uhrata sellaista, minkä Jumala oli määrännyt hävitettäväksi, hän ilmaisi avoimesti väheksyvänsä arvovaltaa. Uhripalvelus olisi merkinnyt taivaan häpäisyä. Mutta vaikka Saulin synty ja sen seuraukset ovat kaikkien nähtävissä, miten monet tekevätkään samoin. Kieltäytymällä uskomasta ja noudattamasta eräitä Herran vaatimuksia he itsepintaisesti uhraavat Jumalalle muotokristillisyyttään. Sellainen palvelus on täysin vailla Jumalan Henkeä. Vaikka ihmiset suorittaisivat miten innokkaasti tahansa uskonnollisia muotomenojaan, Herra ei voi hyväksyä heitä, jos he jatkuvasti rikkovat tahallaan yhtäkin hänen käskyään.

»Tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta.» Kapina on alkuisin saatanasta, ja kaikki tottelemattomuus Jumalaa kohtaan johtuu suorastaan saa-

tanallisesta vaikutuksesta. Ne jotka asettuvat vastustamaan Jumalan hallitusta, ovat liittoutuneet pääluopion kanssa, ja kaikella voimallaan ja oveluudellaan hän pyrkii valtaamaan mielen ja antamaan väärää käsityksiä. Hän vääristää kaiken. Ensimmäisten vanhempiemme tavoin hänen lumouksensa valtaan joutuneet näkevät rikkomuksestaan olevan vain hyötyä.

Saatanan pettävän voiman paras todiste on se, että se eksyttää hänen johtonsa alistuneet luulemaan olevansa Jumalan palveluksessa. Kun Koorah, Daatan ja Abiram kapinoivat Mooseksen johtoa vastaan, he luulivat vastustavansa vain inhimillistä johtajaa, joka oli heidän kaltaisensa, ja uskoivat siten tosiaan tekevänsä Jumalalle palveluksen. Mutta hylkäämällä Jumalan valitseman välikappaleen he hylkäsivät Kristuksen ja loukkasivat Jumalan Henkeä. Samoin juutalaiset kirjanoppineet ja vanhimmat Kristuksen aikana tunnustivat innokkaasti puolustavansa Jumalan kunniaa mutta silti ristiinnaulitsivat hänen Poikansa. Tämä sama mieli on yhä vieläkin niillä, jotka toimivat oman tahtonsa mukaisesti vastoin Jumalan tahtoa.

Saulilla oli ollut runsaasti todisteita Samuelin jumalallisesta innoituksesta. Se, että hän uskalsi vastustaa profeetan välityksellä saamaansa Jumalan käskyä, oli järjen ja terveen arvostelukyvyn vastaista. Hänen kohtalokkaan yl-tiöpäisyytensä täytyi olla saatanallisen taikuuden vaikutusta. Saul oli hyvin innokkaasti poistanut epäjumalanpalveluksen ja noituuden maastaan. Mutta rikkoessaan jumalallista käskyä hän oli toiminut samoista Jumalaa vastustavista vaikuttimista ja saanut mieleensä yhtä saatanallisia herätteitä kuin nekin, jotka harjoittavat taikuutta. Ja kun häntä nuhdeltiin, hänen kapinamielensä yltyi vielä uppiniskaisemmaksi. Sen pahemmin hän ei olisi voinut loukata Jumalan Henkeä, vaikka olisi julkisesti liittynyt epäjumalanpalvelijoihin.

[219] On vaarallista väheksyä Jumalan sanan tai hänen Henkensä nuhteita ja varoituksia. Saulin tavoin monet taipuvat niin usein kiusauksiin, etteivät lopulta enää pysty tajuamaan synnin todellista luonnetta. Heillä on mielestään ollut vain hyvä tarkoitus, eivätkä he katso tehneensä mitään väärää, vaikka poikkeavatkin Herran käskyistä. Näin he pilkkaavat armon Henkeä ja saavat jäädä valitsemiinsa eksytyksiin.

Valitessaan Saulin Jumala antoi Israelille heidän mielensä mukaisen kuninkaan, josta Samuel sanoikin silloin kun Saulin kuninkuus

vahvistettiin Gilgalissa: »Tässä on nyt kuningas, jonka te valitsitte ja jota anoitte» (1 Sam. 12: 13). Olemukseltaan miellyttävänä ja jalomuotoisena sekä ryh-diltään ylväänä hän oli heidän odotustensa mukaisesti näöltään kuninkaallisen arvokas. He pitivät hänen henkilökohtaista urhoollisuuttaan ja joukkojen johtamiskykyään sellaisina ominaisuuksina, jotka parhaiten herät-täisivät muiden kansojen arvontoa. He eivät niinkään paljon huolehtineet siitä, että heidän kuninkaallaan olisi niitä jaloja ominaisuuksia, jotka yksin auttaisivat häntä hallitsemaan oikeamielisesti ja tasapuolisesti. He eivät anoneet sellaista, joka luonteeltaan todella jalona rakastaisi ja pelkäisi Jumalaa. He eivät kysyneet Jumalalta, mitä ominaisuuksia hallitsijalla piti olla, jotta he voisivat säilyttää erikoisen ja pyhän luonteensa hänen valittuna kansanaan. He eivät kyselleet Jumalan tahtoa vaan halusivat toimia oman mielensä mukaan. Siksi Jumala antoi heille sellaisen kuninkaan, jota he toivoivat - joka oli luonteeltaan heidän kaltaisensa. He eivät olleet alistuneet Jumalan tahtoon, eikä jumalallinen armo liioin saanut heidän kuningastaan alistetuksi johdettavakseen. Tämän kuninkaan alamaisina he joutuisivat kokemaan sellaista, mikä pakottaisi heidät huomaamaan erehdyksensä ja saisi heidät palaamaan Jumalan ala-maisuuteen.

Annettuaan Saulille kuninkuuden vastuun Herra ei kuitenkaan jättänyt häntä oman onnensa nojaan. Hän salli Pyhän Henkensä vaikuttaa Saulissa ja ilmaista hänelle, että hän heikkona tarvitsi jumalallista armoa. Jos Saul olisi turvannut Jumalaan, Jumala olisi ollut hänen kanssaan. Niin kauan kuin hänen tahtonsa oli Jumalan tahdon valvonnassa ja niin kauan kuin hän taipui hänen Henkensä kasvatettavaksi, Jumala soi hänen hankkeidensa menestyä. Mutta kun Saul alkoi toimia välittämättä Jumalan tahdosta, Herra ei enää voinut opastaa häntä vaan joutui syrjäyttämään hänet. Sitten hän kutsui kuninkaaksi »mielensä mukaisen miehen» (1 Sam. 13: 14) - ei luonteeltaan virheetöntä vaan sellaisen, joka ei luottaisi itseensä vaan turvaisi Jumalaan ja hänen Henkensä johdatukseen ja joka syntiin langettuaan alistuisi Herran nuhteeseen ja ojennukseen.

Luku 27—Daavid voidellaan kuninkaaksi

Muutamia kilometrejä etelään Jerusalemissa, »meidän Jumalamme kaupungista», sijaitsee Beethlehem. Siellä syntyi lisain poika Daavid toista tuhatta vuotta aikaisemmin kuin seimikätkyeseen pantiin Jeesus-lapsi, jota Idän tietäjät saapuivat kumartamaan. Vuosisatoja ennen Vapahtajan tuloa Daavid reippaana nuorukaisena kaitsi laumojaan niiden laiduntaessa Beethelimiä ympäröivillä kukkuloilla. Vaatimaton lammaspaimen lauleli omia sävelmiään ja säesti heleällä kanteleellaan näitä nuorekkaan reippaita laulelmiaan. Herra oli valinnut Daavidin ja valmisti häntä tuolla yksinäisyydessä, laumojensa keskellä, siihen tehtävään, jonka hän aikoi uskoa hänelle vastaisina vuosina.

Daavidin viettäessä näin vaatimatonta paimentolaiselämäänsä Herra puhui hänestä profeetta Samuelille. »Ja Herra sanoi Samuelille: 'Kuinka kauan sinä suret Saulia? Minähän olen hyljännyt hänet, niin ettei hän enää saa olla Israelin kuninkaana. Täytä sarvesi öljyllä ja mene; minä lähetän sinut beethelimiäisen lisain luo, sillä hänen pojistansa minä olen katsonut itselleni kuninkaana. — Ota mukasi vasikka ja sano: 'Minä tulin uhraamaan Herralle'. Kutsu sitten Iisai uhrille, niin minä ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä; ja voitele minulle se, jonka minä sinulle osoitan.' Samuel teki, niinkuin Herra oli puhunut. Mutta kun hän tuli Beethelimiin, tulivat kaupungin vanhimmat vavisten häntä vastaan ja kysyivät: 'Tietääkö tulosi rauhaa?' Hän vastasi: 'Rauhaa.'» Vanhimmat hyväksyivät kutsun lähteä uhraamaan, ja Samuel kutsui myös lisain ja hänen poikansa. Altari rakennettiin ja uhri oli valmis. Koko lisain perhe oli mukana Daavidia lukuunottamatta. Hänet oli pojista nuorimpana jätetty vartioimaan lampaita, sillä laumojia ei ollut turvallista jättää vaille suojaa.

lisain poikien katselmus

Uhripalveluksen jälkeen ja ennen uhrijuhlaan osallistumista Samuel aloitti jalolta näyttävien lisain poikien profeetallisen tarkastuksen. Eliab oli heistä vanhin ja muistutti kooltaan ja komeudeltaan Saulia enemmän kuin toiset. Hänen miellyttävät piirteensä ja jalosti kehittynyt muotonsa heittäivät profeetan huomiota. Katsellessaan hänen ruhtinaallista ryhtiään Samuel ajatteli: »Varmaan on Jumala valinnut tämän miehen Saulin seuraajaksi», ja hän odotti vain Jumalan lupaa voidellakseen hänet kuninkaaksi. Mutta Herra ei välittänyt ulkonäöstä. Eliab ei pelännyt Jumalaa. Jos hänet olisi kutsuttu valtaistuimelle, hänestä olisi tullut ylpeä ja vaativa hallitsija. Niinpä Herra vastasi Samuelille: »Älä katso hänen näköänsä äläkä kookasta var-taloansa, sillä minä olen hänet hyljännyt. Sillä ei ole, niinkuin ihminen näkee: ihminen näkee ulkomuodon, mutta Herra näkee sydämen.» Mikään ulkonainen kauneus ei voi suositella ketään Jumalalle. Ihmisen tosi kauneus ilmenee hänen luonteensa ja käytöksensä oivallisuudessa, ja sydämen sisäinen arvoja erinomaisuus ratkaisee, kelpaammeko Herralle Sebaotille. Miten syvästi meidän tulisikaan miettiä tätä totuutta arvostellessamme itseämme ja toisia. Samuelin erehdyksestä voimme oppia, miten hyödytöntä on arvioida ketään kauniiden kasvopiirteiden tai komean vartalon perusteella. Voimme havaita, miten kykenemätön ihminen on omassa viisauudessaan ymmärtämään sydämen salaisuuksia tai käsittämään Jumalan ohjeita, ellei hän saa taivaasta erityistä valistusta. Jumalan ajatukset luoduistaan ylittävät rajallisen mielemme. Mutta hän johtaa lapsemme varmasti heidän kykyjään vastaavalle paikalle ja auttaa heitä suorittamaan juuri heille uskotun työn, jos he vain alistavat tahtonsa Jumalalle, niin ettei ihmisen turmelus pääse pilaamaan hänen hyviä suunnitelmiaan.

Kun Eliab oli läpikäynyt Samuelin tarkastuksen, uhritilaisuuteen osallistuneet toiset kuusi veljeä siirtyivät vuorotellen profeetan tarkkailtavaksi. Herra ei kuitenkaan ilmaissut valinneensa ketään heistä. Varsinkin viimeistä heistä Samuel oli silmäillyt tuskaisan jännittyneesti. Profeetta oli todella ymmällä ja huolissaan. Hän kysyi Iisailta: »Siinäkö olivat kaikki nuorukaiset?» Isä vastasi: »Vielä on nuorin jäljellä, mutta hän on kaitsemassa lampaista.» Samuel kehotti

[221]

noutamaan hänet ja sanoi: »Me emme istu ruualle, ennenkuin hän tulee tänne.»

Daavidin voiteleminen

Yksinäinen paimen yllättyi kuullessaan odottamattoman kutsun lähetiltä, joka ilmoitti että profeetta oli tullut Beethleheemiin ja lähettänyt noutamaan häntä. Hämmästyneenä hän kyseli, miksi Israelin profeetta ja tuomari juuri hänet halusi luokseen, mutta noudatti kuitenkin kutsua viipymättä. »Hän oli verevä, kaunissilmäinen ja sokea nähdä.» Katsellessaan mielihyvin tuota hauskanäköistä, miehekästä ja vaatimatonta paimenpoikaa Samuel kuuli Herran äänen sanovan: »Nouse ja voitele tämä, sillä hän se on.» Daavid oli osoittautunut rohkeaksi ja uskolliseksi vaatimattomassa paimenen tehtävässään, ja nyt Jumala oli valinnut hänet kansansa päämieheksi. »Niin Samuel otti öljysarven ja voiteli hänet hänen veljiensä keskellä. Ja Herran henki tuli Daavidiin, siitä päivästä ja yhä edelleen.» Profeetta oli saanut tehtävänsä suoritetuksi ja saattoi keventynein mielin palata Raamaan.

[222]

Samuel ei ollut ilmoittanut asiaansa edes lisain perheelle, eikä Daavidin voitelukaan tullut kaikkien tietoon. Sen tulikin vain tiedottaa nuorukaiselle, että hän tulisi pääsemään korkeaan asemaan. Tämän tiedon tuli tulevien vuosien eri kokemuksissa ja vaaroissa rohkaista häntä uskollisesti noudattamaan sitä suunnitelmaa, jonka Jumala oli hänen elämäänsä varten laatinut.

Daavidin kehitysvuodet

Tämä Daavidille osoitettu suuri kunnia ei tehnyt häntä ylpeäksi. Tulevasta korkeasta asemastaan huolimatta hän pysyi hiljalleen tehtävässään ja tyytyi odottamaan, miten Herra toteuttaisi suunnitelmansa omalla ajallaan ja tavallaan. Yhtä nöyränä ja vaatimattomana kuin ennen voitelemistaankin paimenpoika palasi kukkuloille vartioimaan ja varje lemaan laumojaan entiseen hellään tapaansa. Mutta uusin innoin hän nyt sävelteli laulujaan ja soit-teli kanneltaan. Hänen katseelleen avautui rehevä ja vaihtelevan kaunis maisema. Viiniköynnökset paistattelivat rypäleterttujaan auringossa. Lehtevät metsän puut huojuivat tuulessa. Hän katseli, miten koko taivas kylpi

[223]

auringon valossa sen tullessa esiin kuin ylkä kammiostaan ja riemuitessa kuin sankari rataansa juostessaan. Siellä kohosivat ylväät vuorten huiput taivasta kohti, kaukaa hää-möttivät Mooabin vuoriston karut seinämät, ja näiden ylle kaartui sinitaivas. Ja kaiken takana oli Jumala, näkymättömänä mutta kaikkien tekojensa ylistämänä. Päivän valo, joka kultasi metsät ja vuoret, niityt ja virrat, kohotti mielen ajattelemaan valkeuksien Isää, jolta jokainen hyvä anti ja täydellinen lahja tulee. Päivittäin nuori runoilija sai havaita ilmauksia Luojansa luonteesta ja majesteettiudesta, ja iloiten hän palvoi häntä koko sydäimestään. Jumalan ja hänen tekojensa mietiskely kehitti ja vahvisti Daavidin sielunkykyjä hänen vastaista tehtä-väänsä varten. Hän pääsi päivä päivältä yhä lähempään yhteyteen Jumalan kanssa. Alati hän ulotti ajatuksensa uusiin syvyyksiin ammentaakseen tuoretta innoitusta lauluihinsa ja sävelaiheita kanteleelleen. Täysin rinnoin hän kajautti säveleitään kiirimään kaikuina kuin vastaukseksi enkelien taivaisiin lauluihin.

Kuka pystyy arvioimaan, mitä tuloksia oli noista työntäyteisistä vuosista ja vaelteluista noilla yksinäisillä kukkuloilla? Siellä yksinäisyydessään Daavid pääsi luonnon ja Jumalan yhteyteen ja sai kokea laumojaan paimentaessaan vaaroja ja niistä vapautumista, murhetta ja iloa. Ne eivät ainoastaan muovanneet hänen luonnettaan ja vaikuttaneet hänen vastaiseen elämäänsä. Israelin suloisen laulajan psalmeina ne tulisivat kaikkina tulevina aikoina virittämään rakkautta ja uskoa Jumalan kansan sydämissä ja ylentämään heidät lähemmäksi hänen alati rakastavaa sydäntään, hänen, jossa kaikki hänen luotunsa elävät.

Nuoren miehuutensa kauneudessa ja verevyydessä Daavid valmistui täyttämään korkean paikkansa maan valioiden joukossa. Kykynsä hän käytti Jumalalta saatuina kalliina lahjoina ylistämään taivaallisen Antajan kunniaa. Mietiskelyhetkinään hän sai sitä viisautta ja hurskautta, joka teki hänet rakkaaksi sekä Jumalalle että enkeleille. Mietiskellessään Luojansa täydellisiä tekoja hän sai yhä selvemmän käsityksen Jumalasta. Hämärät aiheet kirkastuivat, vaikeatajuiset selkenivät, pulmakysymykset ratkesivat, ja sitä mukaa kuin hän sai lisävaloa, hän entistä haltioituneemmin ylisti Jumalan ja Lunastajansa kunniaa. Innoittava rakkaus, ahdistava suru ja saavutetut voitot antoivat hänelle mietiskelyn aihetta, ja kun hän tarkkaili Jumalan rakastavaa ohjausta elämässään, hän halusi entistä palavam-

min ja kiitollisemmin palvella häntä koko sydämeästään. Se kirvoitti hänen äänensä kaikumaan voimallisemmin ja heläytti hänen kanteleestaan yhä riemukkaampia säveleitä. Näin paimenpoika varttui voimasta voimaan ja tiedosta tietoon, sillä Herran Henki vaikutti hänessä.

Kun kuningas Saul käsitti Jumalan hylänneen hänet ja tunsi tunnossaan profeetan julistaman hylkäystuomion ankaruuden, hän joutui epätoivon valtaan ja katkeroitui kapinamieliseksi. Tosi katumus ei ollut lannistanut kunin-kaan ylpeää mieltä. Hän ei tajunnut syntinsä loukkaavaa luonnetta eikä ryhtynyt parantamaan elämäntapojaan, vaan katsoi Jumalan kohdelleen häntä väärin syöksemällä hänet Israelin valtaistuimelta ja epäämällä kuninkuuden hänen jälkeläisiltäänkin. Toiminnallaan hän oli aina jouduttanut huonettaan kohtaavaa tuhoa. Hänen mielestään sen uljuuden, jota hän oli osoittanut taistelussa vihollisiaan vastaan, piti riittää hänen tottelemattomuuden syntinsä vastapainoksi. Hän ei ottanut nöyrästi varteen Jumalan kuritusta vaan suistui kopeudessaan syvään epätoivoon, kunnes oli vähällä menettää järkensä. Neuvonantajat kehottivat häntä ottamaan palvelukseensa jonkun taitavan soittajan toivoen, että vienoäänisen soittimen tyynnyttävät sävelet hälventäisivät hänen mielensä ahdistuksen. Jumalan johduksesta Daavid noudettiin taitavana kanteleensoittajana kuninkaan luo. Ylevillä ja taivaan innoittamalla sävelmillään hän saikin aikaan toivotun vaikutuksen. Se poisti Saulia synkän pilven tavoin painaneen raskasmielisyyden.

Kun Daavidin palveluksia ei enää tarvittu Saulin hovissa, hän palasi jälleen lampaidensa luo ylämaahan ja pysyi edelleenkin mieleltään ja tavoiltaan vaatimattomana. Aina kun tarvittiin, hänet kutsuttiin uudelleen palvelemaan kuningasta ja viihdytteleinään hänen levotonta mieltään, kunnes paha henki taas väistyi hänestä. Mutta vaikka Saul sanoikin pitävänsä kovasti Daavidista ja hänen musiikistaan, tuo nuori paimen palasi hyvinkin huojentuneena ja mielihyvin taas kotoisille laidunmailleen.

Daavid sai kasvaa Jumalan ja ihmisten suosiossa. Hänelle oli opetettu Herran tietä, ja nyt hän päätti entistä täydemmin menetellä kaikessa Jumalan tahdon mukaan. Hänellä oli paljon uutta ajateltavaa. Hän oli ollut kuninkaan hovissa ja nähnyt, miten vastuullista kuninkuus oli. Hän oli havainnut muutamia Saulin mieltä vaivaa-

vista kiusauksista ja päässyt selville eräistä Israelin ensimmäisen kuninkaan luonnetta ja toimintaa koskevista salaisuuksista. Hän oli nähnyt surun synkän pilven varjostavan kuninkuuden loistoa ja tiesi Saulin ja hänen perheensä kotielämän olevan kaikkea muuta kuin onnellista. Kaikki tämä huoletti häntä, koska hänet oli voideltu Israelin kuninkaaksi. Mutta syvissä mietteissään ja tuskaisten ajatusten ahdistamana hän alkoi näppäillä kanneltaan, ja sen soinnukkaat sävelet ylensivät hänet ajattelemaan kaiken hyvän Antajaa ja hälvensivät tulevaisuuden taivaanrantaan synkentävät pilvet.

Jumala opetti Daavidille vastuun ja luottamuksen läksyjä. Kuten Moosesta harjoitettiin tehtävänsä, Herra valmensi lisain poikaakin valitun kansan oppaaksi. Suojellessaan lammaslauvojaan hän oppi arvostamaan suuren Ylipaimenen huolenpitoa laitumensa lampaista.

Yksinäiset kukkulat ja autiot rotkot, joissa Daavid liikkui laumoi-
neen, olivat myös petoeläinten väijyntäpaikkoja. Usein leijona lähti Jordanin tiheiköstä tai karhu vuorenrinteen pesästään nälissään saalistamaan lampaita. Sen ajan tavan mukaan Daavidilla oli aseinaan vain linko ja paimensauva, mutta jo varhain hän osoitti pystyvänsä puolustamaan laumaansa voimakkaasti ja rohkeasti. Myöhemmin hän kuvaili näitä ottelujaan petojen kanssa seuraavaan tapaan: »Jos leijona tai karhu tuli ja vei lampaan laumasta, niin minä hyökkäsin sen jälkeen, löin sen maahan ja tempasin saa-liin sen suusta; ja jos se karkasi minua vastaan, niin minä tartuin sen partaan, löin sen maahan ja tapoin sen» (1 Sam. 17: 34, 35). Näissä kokemuk-
sissaan Daavid joutui koetteelle, ja ne kehittivät hänen rohkeuttaan, mielenlujuuttaan ja uskoaan.

Daavid oli tunnettu urotöistään jo ennen kuin hänet kutsuttiin Saulin hoviin. Virkailija, joka kertoi hänestä kuninkaalle, sanoi hänen olevan »kelpo mies ja sotilas sekä ymmärtäväinen puheiltaan», ja lisäsi: »Ja Herra on hänen kanssaan.»

Daavid saapuu sotaleiriin

Kun Israel ryhtyi sotimaan filistealaisia vastaan, kolme lisain poikaa liittyi Saulin joukkoihin, mutta Daavid jäi kotiin. Jonkin ajan kuluttua hän lähti kuitenkin käymään Saulin leirissä. Hänellä oli terveiset ja lahja isältään vanhemmille veljilleen, joiden vointia ja terveyttä hänen oli tiedusteltava. Mutta Iisai ei tiennyt, että nuo-

relle paimenelle oli uskottu tärkeämpikin tehtävä. Israelin joukot olivat vaarassa, ja enkelin ohjeen mukaan Daavidin oli pelastettava kansansa.

Leiriä lähestyessään Daavid kuuli hälinää, joka tuntui enteilevän lähestyvää taistelua, ja todellakin juuri silloin »lähti sotaväki taistelurintaan ja nosti sotahuudon». Israel ja filistealaiset asettuivat rintamaan toisiaan vastaan. Daavid riensi joukkojen luo ja tervehti veljiään. Hänen puhellessaan heidän kanssaan astui esiin filistealaisten sankari Goljat. Pilkaton hän häpäisi Israelia ja kehotti heitä valitsemaan riveistään jonkun kaksintaisteluun kanssaan. Hän esitti haasteensa toistamiseen, ja kun Daavid huomasi koko Israelin olevan peloissaan ja sai kuulla filistealaisen sinkoilevan loukkauksiaan heidän kuultavakseen päivästä toiseen, hänen mielensä kuohahti. Hän halusi kiihkeästi käydä puolustamaan elävän Jumalan kunniaa ja kansansa mainetta.

[226]

Israelin sotaväki oli masennuksissaan ja pelon vallassa. Miehet sanoivat toisilleen: »Katsokaa miestä, joka tuolla tulee! Hän tulee häpäisemään Israelia.» Häpeän ja inhon vallassa Daavid huudahti: »Mikä tuo ympärileikkaamaton filistealainen on häpäisemään elävän Jumalan taistelurivejä?»

Kun Eliab, Daavidin vanhin veli, kuuli nämä sanat, hän tiesi hyvin, mitkä tunteet kuohuttivat nuorukaisen mieltä. Jo paimenenakin Daavid oli ollut harvinaisen uskalias, rohkea ja voimakas. Ja Sa muelin salaperäinen käynti heidän isänsä talossa ja huomaamaton poistuminen sieltä oli saanut veljekset epäluuloisiksi hänen vierailunsa todellisesta tarkoituksesta. He olivat tulleet kateellisiksi nähdessään Daavidia kunnioitettavan enemmän kuin heitä, eivätkä he kunnioittaneet ja rakastaneet häntä niin kuin hänen kunnollisuutensa ja veljellinen lempeytensä olisivat edellyttäneet. He pitivät häntä vain paimenpoikana, ja hänen esittämänsä kysymys oli Eliabin mielestä tarkoitettu moitteeksi hänen arkuudestaan, koska hän ei mitenkään yrittänyt vaientaa filistealaisten jättiläistä. Niinpä vanhempi veli huudahti vihaisesti: »Miksi sinä olet tullut tänne, ja kenelle olet jättänyt sen pienen lammaslauman siellä erämaassa? Minä tunnen sinun julkeutesi ja pahan si-susi; sinä olet tullut tänne katsomaan sotaa.» Daavid puolestaan sanoi kunnioittavasti mutta päättävästi: »Mitä minä sitten olen tehnyt? Saaneehan tuon verran kysyä.»

[227]

Goljatia vastaan

Daavidin sanat kerrottiin kuninkaalle, joka kutsutti nuorukaisen luokseen. Saul kuunteli hämmästyneenä paimenta, kun tämä sanoi: »Älköön kenenkään mieli masentuko hänen tähtensä. Palvelijasi käy taistelemaan tuota filistealaista vastaan.» Saul koetti saada Daavidin luopumaan aikeestaan, mutta nuorukainen ei ollut taivutettavissa. Hän kertoi koruttomasti ja kehuskelematta, mitä oli joutunut kokemaan vartioidessaan isänsä laumoja, ja sanoi sitten: »’Herra, joka on pelastanut minut leijonan ja karhun kynsistä, pelastaa minut myös tämän filistealaisen käsistä.’ Silloin Saul sanoi Daavidille: ’Mene, Herra olkoon sinun kanssasi.’»

Neljänkymmenen päivän ajan filistealainen jätti oli saanut kopealla haasteellaan Israelin joukot vapisemaan. Hänen valtava kokonsa sai heidät pelkäämään, sillä hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen. Päässään hänellä oli vaskikypärä ja yllään viisituhatta sekeliä painava rintahaarniska sekä säärissään vaskivarukset. Lisäksi hänellä oli yllään niin tiheä suomuspanssari, ettei mikään nuoli pystynyt iskeytymään sen lävitse. Selässään jättisoturi kantoi valtavaa vaskikeihästä. »Hänen peitsensä varsi oli niinkuin kangastukki; ja hänen peitsensä kärki, joka painoi kuusisataa sekeliä, oli rautaa. Ja kilvenkantaja kävi hänen edellensä.»

[228]

Aamuin ja illoin Goljat oli lähestynyt Israelin leiriä ja huutanut kovalla äänellä: ”’Miksi te lähditte sotaan ja asetuitte sotarintaan? Minä olen filistealainen, ja te olet-te Saulin palvelijoita; valitkaa joukostanne mies, joka tulee tänne minun luokseni. Jos hän kykenee taistelemaan minua vastaan ja surmaa minut, niin me olemme teidän palvelijanne; mutta jos minä voitan ja surmaan hänet, niin te olette meidän palvelijamme ja palvelette meitä.’ Ja filistealainen sanoi vielä: ’Minä olen tänä päivänä häväissyt Israelin taistelurivit. Antakaa tänne mies, niin me taistelemme keskenämme.’»

Vaikka Saul olikin luvannut, että Daavid sai vastata Goljatin haasteeseen, hän ei paljonkaan uskaltanut toivoa hänen selviytyvän rohkeasta yrityksestään. Nuorukaisen käskettiin pukeutua kuninkaan omiin sotavarustuksiin. Vaskikypärä pantiin hänen päähänsä ja haarniska hänen ylleen, ja hänen sivullaan oli kuninkaan miekka. Näin varustettuna hän lähti suorittamaan tehtävänsä, mutta kääntyi ennen pitkää takaisin. Huolestuneet katselijat luulivat ensin, ettei Daavid

halunnut sittenkään vaarantaa henkeään ylivoimaista vihollista vastaan käytävässä ottelussa. Mutta sitä ei urhea nuorukainen lainkaan ajatellut. Palattuaan Saulin luo hän pyysi lupaa riisua yltään raskaat varusteet ja sanoi: »En minä voi näissä käydä, sillä en ole koskaan tällaisia koettanut.» Ja niin hän riisui yltään kuninkaan sotaasun ja sen sijaan otti käteensä vain sauvansa, reppunsa ja yksinkertaisen lingon. Hän valitsi purosta viisi sileää kiveä, pani ne reppuunsa ja linko kädessään lähestyi filistealaista. Jättimäinen soturi asteli rohkeasti vastaan odottaen kohtaavansa Israelin väkevimmän sotaurhon. Kilvenkantaja kulki hänen edellään, ja hän näytti kerrassaan voittamattomalta. Päästyään lähemmäksi Daavidia hän havaitsi tämän nuorukaiseksi, jota ikänsä puolesta kutsuttiin vielä pojaksi. Daavidin kasvoilla oli terve punerrus, ja varreltaan hyvin kehittyneenä hän teki ilman asevarusteitakin edullisen vaikutuksen. Silti hänen nuorekkaan olemuksensa ja filis tealaisen massiivisen muodon välillä oli silmiinpistävä ero.

Voitto Goljatista

Goljat hämmästyí ja julmistui. »Olenko minä koira», hän huusi, »kun tulet sauva kädessä minua vastaan?» Sitten hän kirosi Daavidin kaikkien tuntemiensa jumalien kautta. Ivallisesti hän huusi: »Tule tänne minun luokseni, niin minä annan sinun lihasi taivaan linnuille ja metsän eläimille.»

Filistealaisten sotasankari ei saanut Daavidia herpaantumaan. Astuen lähemmäksi hän sanoi vastustajalleen: »Sinä tulet minua vastaan miekan, peitsen ja keihään voimalla, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, Israelin sotajoukon Jumalan, jota sinä olet häväissyt. Tänä päivänä Herra antaa sinut minun käsiini, ja minä surmaan sinut, katkaisen sinulta pään ja annan filistealaisten sotajoukon ruumiit tänä päivänä taivaan linnuille ja metsän pedoille; ja kaikki maat tulevat tietämään, että Israelilla on Jumala. Ja koko tämä suuri joukko tulee tietämään, ettei Herra anna voittoa miekan eikä keihään voimalla; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme.»

Hänen sanoistaan kajahteli pelottomuus, ja voitonriemu sävähteli jo hänen kauniilla kasvoillaan. Tämän puheensa hän esitti selvästi ja soinnukkaasti, niin että hyökkäykseen järjestäytyneet tuhannet

rintamasotilaat kuulivat sen selvästi. Goljatin se sai vihan vimmoihinsa. Raivoissaan hän työnsi otsaansa suojaavaa kypärää taaksepäin ja ryntäsi kostonhimoisena vastustajaansa kohti. Mutta myös lisainpoika valmistautui käymään vihollistaan vastaan. »Kun filistealainen lähti tulemaan ja lähestyi Daavidia, niin Daavid juoksi nopeasti sotarintaan filistealaista vastaan. Ja Daavid pisti kätensä reppuun ja otti sieltä kiven, linkosi ja satutti filistealaista otsaan, niin että kivi upposi hänen otsaansa, ja hän kaatui maahan kasvoillensa.»

[230] Hämmästys valtasi molemmat armeijat. Daavidin oli uskottu varmasti saavan surmansa, mutta kiven viuhahtaessa ilman halki suoraan maaliinsa he näkivät, miten heidän sotasankarinsa vavahti ja peitti käsillään kasvonsa aivan kuin äkillisen sokeuden satuttamana. Jättiläinen huojahteli ja horjahteli ja jysähti lopulta maahan kuin kaadettu tammi. Daavid ei viivytellyt hetkeäkään. Hän juoksi pitkällänsä makaavan filistealaisen luo ja tarttui molemmin käsin Goljatin painavaan miekkaan. Vähän aikaisemmin jättiläinen oli kerskannut katkaisevansa sillä nuorukaisen kaulan ja antavansa hänen lihansa taivaan linnuille. Nyt se kohosi ilmaan ja samassa vierähti kerskurin pää irti ruumiista, ja koko Israelin leiri puhkesi riemuitsemaan.

Filistealaiset joutuivat täysin kauhun ja sekasorron valtaan ja sääntäsivät silmittömään pakoon. Voitonriemuisten heprealaisten huudot kaikuivat vuorten rinteillä, kun he ryntäsivät pakenevien vihollistensa perään »ja ajoivat filistealaisia takaa laakson suulle ja Ekronin porteille saakka; ja filistealaisia kaatui surmattuina Saaramin tiellä, aina Gatiin ja Ekroniin saakka. Sitten israelilaiset palasivat ajamasta filistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä. Ja Daavid otti filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin, mutta hänen aseensa hän asetti majaansa.»

Goljatin surmaamisen jälkeen Saul piti Daavidin luonaan eikä päästänyt häntä palaamaan isänsä kotiin. Tähän aikaan »kiintyi Joonatan kaikesta sielustaan Daavidiin, ja Joonatan rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa». He solmivat keskenään veljesliiton, ja kuninkaan poika »riisui viitan, joka hänellä oli yllänsä, ja antoi sen Daavidille, ja samoin takkinsa, vielä miekkansa, jousensa ja vyönsä». Näin Daavidin asema tuli vastuullisemmaksi, mutta hän pysyi yhä vaatimattomana ja sekä kansan että kuningashuoneen suosiossa.

»Daavid lähti, minne vain Saul hänet lähetti, ja hän menestyi. Niin Saul asetti hänet sotamiesten päälliköksi.» Daavid oli harkitseva ja uskollinen, ja Jumala näytti ilmeisesti siunaavan häntä. Saul totesi toisinaan olevansa kykenemätön hallitsemaan Israelia, ja hänestä tuntui että valtakunta olisi turvatumpi, jos hänellä olisi seurassaan joku sellainen, joka saisi ohjeita Herralta. Saul toivoi yhteydellään Daavidiin varmistavansa myös oman turvallisuutensa. Koska Herra suosi ja suojeli Daavidia, Saulkin varjeltuisi hänen seurassaan, kun lähtisi hänen kanssaan sotaan.

Jumala oli näin kaitselmuksessaan johtanut Daavidin Saulin yhteyteen. Kuninkaan palveluksessa Daavid tutustuisi asioihin jo ennen ryhtymistään suureen tehtäväänsä. Näin hän saisi myös kansan luottamuksen. Ne vaikeudet, joihin hän joutuisi Saulin vihamielisyyden takia, saisivat hänet tuntemaan riippuvuutensa Jumalasta ja luottamaan kokonaan häneen. Joonatanin ja Daavidin välinen ystävyys oli niinkään Jumalan sallimusta, joka koitui Israelin tulevan hallitsijan varjeluksi. Tällä tavoin Jumala toteutti armon suunnitelmaansa sekä Daavidin että Israelin kansan hyväksi.

Saul ei kuitenkaan pysynyt kauan ystävällisenä Daavidille. Kun he palasivat yhdessä filistealaisia vastaan käymästään taistelusta, »menivät naiset kaikista Israelin kaupungeista laulaen ja karkeloiden kuningas Saulia vastaan, riemuiten, vaskirumpuja ja kymbaaleja lyöden». Toinen ryhmä viritti laulun: »Saul voitti tuhat», johon toinen

[232] vuorollaan vastasi: »Mutta Daavid kymmenen tuhatta.» Tällöin tunkeutui kateuden pahahenki kuninkaan sydämeen. Hän suuttui siitä, että Israelin naiset ylistivät laulullaan Daavidia enemmän kuin häntä. Sen sijaan, että olisi hälventänyt mielestään nämä kateelliset ajatukset, hän ilmaisi luonteensa heikkouden ja huudahti: »Daavidille he antavat kymmenen tuhatta, ja minulle he antavat tuhat; nyt puuttuu häneltä enää vain kuninkuus.»

Saulin kateus

Eräänä Saulin luonteen suurena puutteena oli se, että hän halusi kovin mielellään saada osakseen tunnustusta. Tämä halu vaikutti ratkaisevasti hänen tekoihinsa ja ajatuksiinsa; hän toivoi aina, että häntä kiitettäisiin ja kehuttaisiin. Kansansuosio riitti määräämään hänen käsityksensä oikeasta ja väärästä. Kukaan ei ole turvattu eläessään vain toisten mieliksi tavoittelematta ensin Jumalan hyväksymistä. Kunnianhimoisena Saul halusi ihmisten asettavan hänet etusijalle, ja kuunnellessaan tätä ylistyslaulua kuningas vakuuttui mielessään siitä, että Daavid voittaisi kansan puolelleen ja pääsisi hallitsemaan hänen sijastaan.

Saul päästi kateuden myrkyttämään mielensä. Vaikka profeetta Samuel oli opettanut hänelle, ettei kukaan voisi estää Jumalaa toteuttamasta mitä tahansa suunnitelmaansa, kuningas osoitti olevansa täysin tietämätön Jumalan suunnitelmista ja voimasta. Israelin hallitsija kohdisti oman tahtonsa Kaikkivaltiaan tahtoa vastaan. Hallitessaan Israelin valtakuntaa Saul ei ollut oppinut, että hänen olisi pitänyt hallita myös omaa mieltään. Hän jätti järkensä mielihoiteiden hallintaan, kunnes raivoisa intohimo tempaisi hänet valtaansa. Hän sai raivonpuuskia, joiden vallassa hän oli valmis tappamaan jokaisen, joka uskalsi vastustaa hänen tahtoaan. Raivokoh- tausten jälkeen hän vaipui taas synkkämieliseen itsensä halveksimiseen, ja tunnonvaivat raastoivat hänen sieluaan.

Hän kuunteli mielellään Daavidin kanteleensoittoa, joka tuntui saavan pahan hengen poistumaan ainakin vähäksi aikaa. Mutta eräänä päivänä, kun nuorukainen jälleen palveli häntä ja näppäili sulosoituja kanteleestaan Jumalaa ylistävän laulunsa säestykseksi, Saul sinkosi äkkiä keihäänsä kohti soittajaa aikoen ottaa hänet hengiltä.

Jumala varjeli kuitenkin Daavidia. Hän pääsi vahingoittumattomana pakenemaan hurjistuneen kuninkaan raivoa.

Sitä mukaa kuin Saulin viha Daavidia kohtaan yltyi, hän alkoi yhä kiihkeämmin vaania tilaisuutta hänen tappamiseensa, mutta kaikki hänen Herran voideltua vastaan laatimansa suunnitelmat raukesivat tyhjiin. Saul jättäytyi häntä hallitsevan pahan hengen valtaan, mutta Daavid luotti Häneen, joka on suuri neuvossa ja voimallinen auttamaan. »Herran pelko on viisauden alku» (Sanani. 9: 10), ja Daavid rukoili alati Jumalaa, että voisi kaikessa noudattaa hänen tahtoaan.

Vapautuakseen kilpailijastaan kuningas »toimitti hänet luotansa ja teki hänet tuhannenpäämieheksi. - - Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Daavidia.» Kansa havaitsi piankin, että Daavid oli pätevä ja hoiti kaikki hänelle uskotut tehtävät viisaasti ja taitavasti. Tämän nuoren miehen neuvot olivat viisaita ja tahdikkaita, ja niiden seuraaminen osoittautui turvalliseksi. Sen sijaan Saulin ratkaisut olivat ajoittain epäluotettavia, eivätkä hänen päätöksensä olleet viisaita.

[233]

Vaikka Saul aina kärkkyikin tilaisuutta Daavidin tuhoamiseen, hän silti pelkäsi häntä, koska Herra niin ilmeisesti oli hänen kanssaan. Daavidin nuhteeton luonne vain kiihdytti kuninkaan vihaa, jolle jo Daavidin elämä ja läsnäolokin tuntui olevan moitteeksi, koska se niin jyrkästi poikkesi edukseen hänen omasta luonteestaan. Kateus teki Saulin onnettomaksi ja hänen nöyrän alamaisensa elämän uhatuksi. Miten sanomattoman paljon pahaa onkaan tämä huono luonteenpiirre aikaansaanut maailmassamme! Saulin sydämessä oli samaa vihollisuutta, mikä syttyi Kainissa hänen veljeään Aabelia vastaan, koska Aabelin teot olivat vanhurskaat ja Jumala hyväksyi hänet, ja hänen omat tekonsa olivat pahat eikä Herra voinut siunata häntä. Kateus juontuu ylpeydestä, ja mieleen pesiytyneenä se johtaa vihaan ja lopulta koston ja murhaan. Saatana ilmaisi oman luonteensa kiihottamalla Saulin vihaamaan raivoisasti sellaista, joka ei koskaan ollut tehnyt hänelle mitään pahaa.

Kuningas piti tarkoin silmällä Daavidia toivoen pääsevänsä saatamaan hänet häpeään jonkin tahdittomuuden tai harkitsemattomuuden perusteella. Hän katsoi voivansa olla tyytyväinen vasta saatuaan nuorukaisen surmatuksi, niin että kansakin pitäisi hänen pahaa tekoaan oikeutettuna. Hän viritti ansan Daavidille kehottamalla tätä kiihdyttämään sotaa filistealaisia vastaan ja lupaamalla hänelle palk-

kioksi urhoollisuudestaan vanhimman tyttärensä. Tähän tarjoukseen Daavid vastasi vaatimattomasti: »Mikä minä olen, mikä on minun elämäni ja mikä on isäni suku Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi?» Mutta kuningas ilmaisi taas vilpillisyytensä antamalla prinsessan vaimoksi toiselle.

Saul sai toisen tilaisuuden juonitella kilpailijaansa vastaan, kun hänen nuorin tyttärensä Miikal rakastui Daavidiin. Tälle tarjottiin nyt Miikalin kättä sillä ehdol-la, että hän esittäisi todisteen tietyn vihollismäärän surmaamisesta. »Saul ajatteli kaataa Daavidin filistealaisten käden kautta», mutta Jumala suojeli palvelijaansa. Daavid palasi taistelusta voittajana ja pääsi kuninkaan vävyksi. »Saulin tytär Miikal rakasti häntä», ja raivostunut kuningas huomasi salahankkeensa vain korottaneen hänet, jonka hän halusi tuhota. Hän oli nyt entistä varmempi siitä, että tämä oli se mies, jonka Herra oli sanonut olevan häntä parempi ja joka nousisi valtaistuimelle hallitsemaan Israelia hänen sijastaan. Luopuen kaikesta teeskentelystään hän käski Joonatania ja hovin palvelijoita surmaamaan sen, jota hän vihasi.

[234] Joonatan ilmaisi kuninkaan aikeen Daavidille ja pyysi tätä piiloutumaan niin kauaksi aikaa, että hän saisi pyydetyksi isäänsä säästämään Israelin vapauttajan hengen. Hän esitti kuninkaalle, mitä Daavid oli tehnyt pelastaakseen kansakunnan maineen ja jopa olemassaolon. Joka surmaisi sen, jota Jumala oli käyttänyt lyömään hajalle heidän vihollisen-sa, syyllistyisi hirveään rikokseen. Tämä kosketti kuninkaan omaatuntoa, ja hänen sydämensä heltyi. »Ja Saul vannoi: 'Niin totta kuin Herra elää, häntä ei surmata.'» Daavid tuotiin Saulin luo, ja hän palveli hovissa entiseen tapaan.

Kun israelilaisten ja filistealaisten välillä syttyi jälleen sota, oli Daavid johtamassa joukkojaan vihollista vastaan. Heprealaiset saivat suuren voiton, ja kansa ylisti hänen viisauttaan ja sankaruuttaan. Tämä lisäsi vain Saulin katkeruutta häntä kohtaan. Nuoren miehen taas kerran soittaessa kanneltaan kuninkaalle koko palatsin kaikuessa sen sulosoinnuista vihan puuska valtasi Saulin ja hän sinkosi keihään Daavidia kohti aikoen sillä naulita soittajan seinään. Mutta Herran enkeli työnsi kuolettavan aseensa sivuun. Daavid pääsi pakenemaan kotiinsa. Saul lähetti paikalle miehiä väijymään ja aamulla hänen ulos tullessaan tappamaan hänet.

Daavid pakenee Saulia

Mutta Miikal ilmoitti Daavidille isänsä aikeen. Hän kehotti miestä pakenemaan henkensä edestä ja laskemalla hänet alas ikkunasta auttoi häntä pääsemään pakoon. Daavid pakeni Samuelin luo Raamaan, ja kuninkaan epäsuosioon joutumista pelkäämättä profeetta otti hänet hoiviinsa. Samuelin koti oli rauhallinen paikka verrattuna kuninkaallisen palatsin hälinään. Täällä kukkuloiden keskellä kunnioitettu Herran palvelija jatkoi toimintaansa. Hänellä oli seurassaan joukko näkijöitä, jotka tutkivat tarkoin Jumalan tahtoa ja kuuntelivat kunnioittavasti Samuelin suullista opetusta. Arvokkaita olivat nekin opetukset, joita Daavid sai tältä Israelin opettajalta. Daavid ei uskonut, että Saul tohtisi lähettää joukkojaan tunkeutumaan tähän pyhään paikkaan, mutta synkkämieliselle ja epätoivoiselle kuninkaalle ei mikään paikka näyttänyt enää olevan pyhä. Daavidin oleskelu Samuelin luona herätti kuninkaassa kateutta, ja hän pelkäsi koko Israelin kunnioittaman Jumalan profeetan käyttävän vaikutusvaltaansa Saulin kilpailijan hyväksi. Saatuaan tiedon Daavidin olinpaikasta kuningas lähetti miehiä noutamaan hänet Gibeaan, jossa hän aikoi toteuttaa murha-aikeensa.

Matkaan lähtevien sanansaattajien tarkoituksena oli Daavidin surmaaminen, mutta Saulia korkeampi piti heitä valvonnassaan. Näkymättömät enkelit kohtasivat heidät samoin kuin Bileamin, kun tämä oli menossa kiroamaan Israelia. Miehet alkoivat lausua profeettallisia ennustuksia tulevista tapahtumista ja ylistivät Herran kunniaa ja majesteettiutta. Näin Jumala teki tehottomaksi ihmisen vihan ja ilmaisi pahuutta hillitsevän voimansa sulkemalla palvelijansa enkelien suojaan.

Saul sai tästä tiedon odottaessaan innokkaasti saavansa Daavidin valtaansa. Mutta sen sijaan, että olisi tulkinnut tämän Jumalan nuhteeksi, hän suuttui entistä enemmän ja lähetti toiset miehet asialle. Nämäkin Jumalan Henki otti valtaansa ja sai heidät profetoimaan yhdessä edellisen ryhmän kanssa. Kuningas lähetti vielä kolmannen ryhmän, mutta sen tavattua profeettain joukon senkin jäsenet joutuivat jumalallisen vaikutuksen alaisiksi, ja niin hekin profetoivat. Silloin Saul päätti lähteä itse, sillä hänen kiivas vihansa oli yltenyt hillittömäksi. Hän päätti, ettei enää jäisi odottamaan mitään uutta ti-

[235]

[236]

laisuutta Daavidin surmaamiseen. Niin pian kuin hän vain saisi hänet näkyviinsä, hän tappaisi hänet omin käsin seurauksista välittämättä.

Mutta Jumalan enkeli kohtasi hänet matkalla ja otti hänet valvontaansa. Jumalan Henki piti häntä vallassaan, ja hän jatkoi matkaansa rukoillen ääneen Jumalaa, väliin ennustaen ja laulaen pyhiä sävelmiä. Hän ennusti Messiaasta, joka tulisi maailman Lunastajana. Saavuttuaan profeetan kotiin Raamaan hän riisui ne vaatteensa, jotka ilmaisivat hänen asemansa, ja makasi koko sen päivän ja yön Samuelin ja hänen oppilaidensa edessä jumalallisen Hengen vaikutuksen alaisena. Paikalle kokoontui väkeä ihmettelemään outoa näkyä, ja tästä kuninkaan tapauksesta kerrottiin laajalti. Näin tuli jälleen, hänen hallitus kautensa lähestyessä loppuaan, sananparreksi Israelissa se että Saulkin oli profeettain joukossa.

Daavidin ja Joonatanin ystävyys

Vainoojan hanke raukesi taas tyhjiin. Hän vakuutti Daavidille pysyvänsä nyt sovussa hänen kanssaan, mutta Daavid ei enää juuri luottanut kuninkaan katumukseen. Hän käytti tätä tilaisuutta paetakseen, ennen kuin kuningas muuttaisi taas mieltään kuten ennenkin. Mutta hänen mieltään ahdisti, sillä hän halusi vielä kerran tavata ystävänsä Joonatanin. Tietoisena syyttömydestään hän hakeutui kuninkaan pojan luo ja esitti hänelle mitä liikuttavimman vetoomuksensa. »Mitä minä olen tehnyt», hän kysyi. »Mitä vääryyttä, mitä syntiä minä olen tehnyt sinun isääsi vastaan, kun hän väijyy henkeäni?» Joonatan uskoi, että isä oli muuttanut mielensä eikä enää aikonut surmata Daavidia. Ja Joonatan sanoi hänelle: »Pois se! Et sinä kuole. Katso, isäni ei tee mitään, suurta eikä pientä, ilmoittamatta minulle. Miksi sitten isäni salaisi minulta tämän? Ei ole niin.» Jumalan voiman merkittävän ilmauksen jälkeen Joonatan ei voinut uskoa, että hänen isänsä enää tahtoisi vahingoittaa Daavidia, koska se merkitsisi jo avointa kapinaa Jumalaa vastaan. Mutta sekään ei saanut Daavidia vakuuttuneeksi. Kovin vakavana hän vakuutti Joonatanille: »Niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät: on vain askel minun ja kuoleman välillä.»

[237]

Uudenkuun aikaan vietettiin Israelissa pyhää juhlaa. Tämä juhla osui Daavidin ja Joonatanin keskustelua seuranneeksi päiväksi. Tässä juhlassa odotettiin näiden molempien nuorten miesten istuvan

kuninkaan pöydässä, mutta Daavid pelkäsi olla saapuvilla, ja niin järjestettiin asia siten, että hän kävisi tapaamassa veljiään Beetlehemissä. Palattuaan hänen piti kätkeytyä kedolle lähelle juhlapaikkaa. Koska hän oli ollut kolme päivää poissa kuninkaan näkyvistä, Joonatan ottaisi selvää sen vaikutuksesta Sauliin. Jos tämä kyselisi lisäin pojan poissaolon syytä, Joonatanin tuli kertoa hänen menneen kotiinsa osallistuakseen isänsä suvun uhrijuhlaan. Ellei kuningas siitä mitenkään ärhentyisi vaan sanoisi: »Hyvä on», silloin Daavidin olisi turvallista palata hoviin. Mutta jos hän raivostuisi hänen poissaolostaan, Daavidin olisi parasta paeta.

Juhlan ensimmäisenä päivänä kuningas ei kysellyt mitään Daavidin poissaolon johdosta, mutta kun hänen paikkansa oli tyhjä toisenakin päivänä, hän kysyi: »’Miksi ei lisain poika ole eilen eikä tänään tullut aterialle?’ Joonatan vastasi Saulille: ’Daavid pyysi minulta, että saisi mennä Beetlehemiin; hän sanoi: »Salli minun mennä, sillä meillä on suvun teurasuhrit kaupungissa, ja veljeni itse on käsenyt minut sinne; jos minä siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin päästä minut katsomaan veljiäni.» Sentähden hän ei ole tullut kuninkaan pöytään.’» Tämän kuultuaan Saul vihastui hillittömästi. Hän väitti, että niin kauan kuin Daavid oli elossa, Joonatan ei pääsisi Israelin valtaistuimelle, ja hän vaati, että Daavid noudettaisiin heti surmattavaksi. Joonatan koetti jälleen puhua ystävänsä puolesta: »Miksi hänet on surmattava? Mitä hän on tehnyt?» Tämä vetoamus vain kiihdytti kuninkaan raivon entistä saatanallisemmaksi, ja niin hän sinkautti Daavidin surmaksi aiotun keihäänsä omaa poikaansa kohti.

Kun prinssi suruissaan ja harmissaan poistui kuninkaan luota, hän ei ollut enää juhlan vieraana. Murheissaan hän asteli sovitulle paikalle, jossa Daavidin oli määrä saada tietää, mitä kuningas aikoi tehdä hänelle. Ystävykset lankesivat toistensa kaulaan ja itkivät katkerasti. Kuninkaan raivoisa intohimo synkensi nuorten miesten elämän, niin että he olivat pakahtua suruunsa. Heidän erotessaan toisistaan Daavidin korviin jäivät kaikumaan Joonatanin jäähyväissanat: »Mene rauhassa. Niin on, kuin me molemmat olemme vannoneet Herran nimeen ja sanoneet: ’Herra on todistaja meidän välillämme, minun ja sinun, ja minun jälkeläisteni ja sinun jälkeläistesi välillä iankaikkisesti.’»

Daavid pakotiellä

[238] Kuninkaan poika palasi Gibeaan, ja Daavid kiiruhti Benjaminin heimolle kuuluvaan Noobin kaupunkiin, jonne matkaa oli vain muuta- ma kilometri. Pyhäkkö oli siirretty sinne Siilosta, ja ylipappi Ahimelek suoritti siellä palvelustaan. Daavid ei osannut hakea itselleen pakopaikkaa muualta kuin Jumalan palvelijan luota. Pappi katseli häntä hämmästyneenä, koska hän saapui paikalle kovassa kiireessä ja näköjään yksin ja kasvoiltaan kovin huolestuneen ja surullisen näköisenä. Hän kyseli tulijan asiaa. Nuori mies sai alituisen pelätä ilmituloa ja turvautui äärimmäisessä hädässään valheeseen. Hän kertoi papille, että kuningas oli lähettänyt hänet salaiselle ja hyvin kiireiselle asialle. Näin hän ilmaisi heikon uskonsa Jumalaan, ja hänen syntinsä aiheutti ylipapin kuoleman. Jos Ahimelek olisi saanut kuulla, miten asiat todella olivat, hän olisi osannut väistää kuoleman. Jumala vaatii, että totuudellisuus on tunnusomaista hänen kansalleen suurimmankin vaaran hetkellä. Daavid pyysi papilta viittä leipää. Jumalan miehen hallussa ei ollut muuta kuin Herralle pyhitettyä leipää, mutta Daavidin onnistui hälventää hänen epäröintinsä ja saada leipää nälkensä tyydykkeeksi.

Mutta nyt ilmaantui uusi vaara. Jumalanpalveluksen paikassa sattui olemaan lupauksiaan täyttämässä Saulin paimenten päämies Dooeg, joka oli kääntynyt heprealaisten uskoon. Nähdessään tämän miehen Daavid päätti lähteä etsimään jotakin muuta turvapaikkaa ja hankkia itselleen aseensa, jolla voisi puolustaa itseään tarpeen tullen. Hän pyysi Ahimelekiltä miekkaa ja sai kuulla, ettei tällä ollut muuta kuin Goljatin miekka, jota oli säilytetty muistona pyhäkössä. Silloin Daavid sanoi: »Ei ole toista sen vertaista; anna se minulle.» Hän tunsu rohkaistuvansa tarttuessaan miekkaan, jota hän oli käyttänyt kaataessaan filistealaisten sotaurhon.

Daavid pakeni Gatin kuninkaan Aakiin luo, koska hänestä oli turvallisempaa oleilla kansansa vihollisten parissa kuin Saulin valtaalueella. Mutta Aakiille kerrottiin, että Daavid oli se mies, joka vuosia aikaisemmin oli lyönyt filistealaisten parhaan soturin kaksintaistelussa. Ja nyt hän, joka oli etsinyt turvaa Israelin vihollisilta, huomasi joutuneensa suureen vaaraan. Mutta tekeytymällä mie-lipuoleksi hänen onnistui pettää vihollisensa ja päästä pakoon.

Daavidin ensimmäinen virhe oli se, ettei hän luottanut Jumalaan Noobissa, ja toinen oli hänen vilpillisyytensä Aakiin luona. Daavidissa oli ilmennyt jaloja luonteen-piirteitä, ja hänen siveellinen kunnollisuutensa oli saattanut hänet kansan suosioon. Mutta joutuessaan koetuksiin hän menetti hetkeksi uskonsa ja osoitti inhimillisen heikkoutensa. Hän piti jokaista miestä vakoojana ja petturina. Vaikeassa tilanteessa Daavid oli kiinnittänyt uskon katseensa lujasti Jumalaan ja voittanut filistealaisen jättiläisen. Hän uskoi Jumalaan ja toimi hänen nimessään. Mutta jouduttuaan takaaajetuksi ja vainotuksi hän suuressa ahdingossa miltei menetti tai-vaallisen Isänsä näkyvistään.

Kuitenkin Daavid sai tästä kokemuksesta hyvän opetuksen. Se auttoi häntä huomaamaan, miten heikko hän oli ja miten välttämättömyyttä hänen oli aina nojautua Jumalaan. Oi miten kallisarvoista onkaan Jumalan Hengen suloinen vaikutus, joka tulee masentuneiden tai epätoivoon joutuneiden osaksi rohkaisten arkoja, vahvistaen heikkoja ja auttaen Herran koeteltuja palvelijoita rohkaistumaan! Oi minkälainen Jumala meillä onkaan, kun hän niin hellästi kohtelee erehtyviä ja vastoinkäymisten tullen jaksaa olla niin kärsivällinen ja jonkin suuren surun valtaan joutuessamme niin lempeän rakastava!

[239]

Aina kun Jumalan lapset epäonnistuvat, syynä on heidän uskon puutteensa. Silloin kun varjot peittävät sielun ja tarvitsemme valoa ja opastusta, meidän on katsottava ylöspäin; pimeyden tuolla puolen on valoisaa. Daavidin ei olisi pitänyt hetkeksikään lakata luottamasta Jumalaan. Hänellä oli kyllin syytä luottaa häneen: hän oli Herran voideltu, ja vaarojen keskellä Jumalan enkelit olivat suojelleet häntä. Häntä oli rohkaistu tekemään sankaritekoja. Jos hän olisi lakannut ajattelemasta sitä täpärää tilannetta mihin oli joutunut ja olisi ajatellut Jumalan voimaa ja valtasuuruutta, hän olisi pysynyt tyynenä kuoleman varjojen keskellä ja olisi luottavasti voinut toistaa Herran lupauksen: »Vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju» (Jes. 54:10).

[240]

Daavidiin liittyneet

Saulin takaa-ajamana Daavid etsi turvapaikkaa Juudan vuoristosta. Hänen onnistui paeta Adullamin luolaan, jota vähäisinkin voimin

saattoi puolustaa suurtakin vihollisjoukkoa vastaan. »Ja kun hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe kuulivat sen, tulivat he sinne hänen luoksensa.» Daavidin kotiväki ei voinut tuntea oloaan turvatuksi tietäessään, että Saul saattoi milloin tahansa kohdistaa epäoikeudenmukaiset epäluulonsa heihin vain sen perusteella, että he olivat Daavidin sukulaisia. He olivat nyt varmistuneet siitä - ja se alkoi olla jo yleisesti tunnettua Israelissa - että Jumala oli valinnut Daavidin kansansa tulevaksi hallitsijaksi. Niinpä he uskoivat olevansa hänen luonaan paremmassa turvassa, vaikka hän olikin pakolaisena yksinäisessä luolassa, kuin kateellisen kuninkaan hulluuden ja uhan alaisina.

Adullamin luolassa oleskelevien perheenjäsenten kesken vallitsi myötätuntoisen sopuisa ja lämminhenkisen rakkauden ilmapiiri, lisäin poika saattoi virittäytyä kanneltaan näppäillen laulamaan: »Katso, kuinka hyvää ja suloista on, että veljekset sovussa asuvat!» (Ps. 133: 1). Hän oli joutunut kokemaan epäluottamuksen katkeruutta omien veljiensäkin taholta, ja kun epäsopu oli nyt vaihtunut täyteen sopuun, se ilahdutti hänen mieltään pakomatalla oltaessa. Tähän aikaan Daavid sepitti psalmin viisikymmentäseitsemän.

Ennen pitkää Daavidin joukkoon liittyi sellaisia, jotka halusivat välttyä joutumasta kuninkaan harjoittaman kiristyksen uhreiksi. Monet olivat menettäneet luot tamuksensa Israelin hallitsijaan, sillä he saattoivat havaita, ettei hän ollut enää Jumalan Hengen johdossa. Ja niin Daavidin turviin kokoontui »kaikenlaista ahdingossa olevaa, velkaantunutta ja katkeroitunutta väkeä, ja hän rupesi heidän päämiehekseen. Näin liittyi häneen noin neljä-sataa miestä.» Daavidilla oli tässä nyt oma pieni valtakuntansa, jossa vallitsi kuri ja järjestys. Mutta vuoriston suojassakaan hän ei tuntenut oloaan läheskään turvalliseksi, sillä hän sai sinne jatkuvasti viestejä siitä, ettei kuningas ollut luopunut murhahankkeistaan.

Daavid löysi vanhemmilleen turvapaikan Mooabin kuninkaan luota, ja sen jälkeen hän itse siirtyi Herran profeetan varoittamana luolasuojastaan Heretin metsään. Nämä Daavidin vaiheet eivät olleet tarpeettomia eivätkä hyödyttömiä. Hän sai Jumalalta kurinalaista opetusta, joka teki hänestä sekä viisaan joukkojen johtajan että armollisen kuninkaan. Pakolaisryhmänsä johdossa hän harjaantui siihen tehtävään, jota hoitamaan Saul oli tulossa täysin kelvottomaksi murhahimonsa ja sokean kiihkonsa takia. Ihmisten ei ole mahdol-

lista poiketa Jumalan ohjeista ja silti pysyä niin tyyninä ja viisaina, että voisivat toimia oikeudenmukaisesti ja harkitsevasti. Pelottavinta ja toivottominta mielettömyyttä on ihmisviisauden noudattaminen vailla Jumalan viisauden opastusta.

[241]

Saulin raivo

Saul oli valmistautunut saamaan Daavidin satimeen ja vangituksi hänen ollessaan Adullamin luolassa, ja kun kävi ilmi, että Daavid oli poistunut siitä turvapaikastaan, se sai kuninkaan raivoihinsa. Hän ei voinut käsittää, miten Daavid saattoi pakoilla häntä muutoin kuin sellaisten pettureiden avulla, jotka hänen omasta leiristään veivät lisäin pojalle tietoja hänen lähestymisestään ja aikeistaan.

Hän vakuutti neuvonantajilleen, että häntä vastaan oli suunnattu salaliitto, ja lupaamalla runsaita lahjoja ja korkeita virkoja hän lahjoi heidät ilmaisemaan, ketkä hänen kansastaan olivat ystävyntyneet Daavidin kanssa. Edomilainen Dooeg ryhtyi ilmiantajaksi. Kunnianhimoisena ja ah-neena sekä vihaisena papille, joka oli nuhdellut häntä synnistä, Dooeg kertoi Daavidin käyneen Ahimelekin luona. Hän esitti asian siinä valossa, että sai Saulin vihastumaan Jumalan mieheen. Tuon helvetistä syttyneen pahanilkisen kielen sanat kiihdyttivät Saulin mielen pahimpia intohimoja, kunnes hän raivonsa vimmassa käski tuhota papin koko perheen. Hirvittävä käsky toteutettiin. Kuninkaan määräyksestä Dooeg surmasi omin käsin Ahimelekin ja koko hänen isänsä suvun »kahdeksankymmentä viisi pellavakasukkaa kantavaa miestä».

»Myös pappiskaupungin Noobin asukkaat hän surmasi miekan terällä, sekä miehet että naiset, sekä lapset että imeväiset; jopa raa-vaat, aasit ja lampaatkin.» Näin saattoi Saul menetellä ollessaan saatanan valvonnassa. Kun Jumala oli ilmoittanut amalekilaisten täyttäneen syntimittansa ja käski hänen hävittää heidät perin pohjin, hän katsoi olevansa liian sääliväinen toimeenpanemaan jumalallista tuomiota. Mutta nyt hän Jumalan käskemättä ja saatanan ohjauksessa saattoi surmata Herran papit ja hävittää Noobin asukkaat. Näin turmeltu ihminen mieleltään hylättyään Jumalan johdatuksen

Tämä teko herätti kauhua koko Israelissa. Tämän tihutyön oli aikaansaanut heidän valitsemansa kuningas, ja hän oli vain toiminut Jumalaa pelkäämättömien pakanakuninkaiden tavoin. Arkki oli vielä

heidän keskuudessaan, mutta papit, joilta he olivat kysyneet neuvoa, oli surmattu miekan terällä. Mitähän tästä vielä seuraisi?

Saulin toimeenpanemasta Herran pappien kammottavasta teuras-tuksesta »ainoastaan yksi Ahimelekin, Ahitubin pojan, poika, nimeltä Ebjatar, pelastui ja pakeni Daavidin luo. Ja Ebjatar kertoi Daavidille, että Saul oli tappanut Herran papit. Niin Daavid sanoi Ebjatarille: 'Minä ymmärsin jo sil-loin, että edomilainen Dooeg, kun hän oli siellä, oli ilmaiseva sen Saulille. Minä olen syypää koko sinun isäsi suvun, joka hengen, kuolemaan. Jää minun luokseni, älä pelkää; sillä joka väijyy sinun henkeäsi, se väijyy minun henkeäni. Minun luonani sinä olet turvassa.'»

Kuningas ajoi yhä takaa Daavidia, niin ettei tämä löytänyt itselleen mistään lepopaikkaa eikä turvaa. Kegilassa hänen urhea väkensä pelasti kaupungin joutumasta filistealaisten valtaan, mutta edes näiden vapauttamiensa parissa he eivät olleet turvassa. Kegilasta he siirtyivät Siifin erämaahan.

Tähän aikaan, jolloin Daavidin elämässä oli niin harvoja ilon aiheita, hän riemastui kun hänen luokseen saapui yllättäen Joonatan, joka oli saanut tiedon hänen olinpaikastaan. Kallisarvoisia olivat ne hetket, jotka nämä ystävykset saivat olla toistensa seurassa. He kertoivat toisilleen kokemuksistaan, ja Joonatan rohkaisi Daavidia sanomalla: »Älä pelkää; sillä minun isäni Saulin käsi ei ole tappava sinua, vaan sinusta tulee Israelin kuningas, ja minä tulen olemaan lähinnä sinua. Myös minun isäni Saul tietää kyllä sen.» Kun he puhelivat siitä, miten ihmeellisesti Jumala oli johdattanut Daavidia, se valoi takaa-ajetun pakolaisen mieleen uutta rohkeutta. »Sitten he molemmat te-kivät liiton Herran edessä. Ja Daavid jäi Hoorekseen, mutta Joonatan palasi kotiinsa.»

Joonatanin käynnin jälkeen Daavid piti yllä rohkeuttaan ylistys-lauluilla ja näppäillen säestykseksi kanneltaan lauloi:

»Herraan minä turvaan;
kuinka te sanotte minulle:
'Paetkaa vuorellenne

niinkuin linnut!
 Sillä katso,
 umalattomat jännittävät
 jousensa,
 ovat panneet nuolensa jänteelle
 oikeamielisiä

[243]

pimeässä ampuaksensa.
 Kun peruspylväät
 murretaan maahan,
 mitä voi vanhurskas tehdä?
 Herra pyhässä temppelissänsä,
 Herra, jonka istuin on taivaassa —
 hänen silmänsä näkevät,
 hänen katseensa
 tutkii ihmislapset;
 Herra tutkii vanhurskaat,
 mutta jumalattomia ja niitä,
 jotka vääryyttä rakastavat,
 hänen sielunsa vihaa.»

Ps. 11:1-5.

Siifiläiset, joiden erämaa-alueelle Daavid siirtyi Kegilasta, lähettivät sanan Saulille Giberaan ilmoittaen tietävänsä Daavidin piilopaikan ja opastavansa kuninkaan sinne. Mutta Daavidia varoitettiin heidän aikeestaan, ja hän vetäytyi uuteen kätköpaikkaan Maaonin ja Kuolleen meren väliseen vuoristoon.

Daavid säästää Saulin hengen

Jälleen Saulille ilmoitettiin: ”Katso, Daavid on Een-Gedin erämaassa’. Niin Saul otti kolmetuhatta valiomiestä koko Israelista ja meni etsimään Daavidia ja hänen miehiään Kauriskallioiden itäpuolelta.» Daavidilla oli mukanaan vain kuusisataa miestä, kun Saul tuli häntä vastaan kolmen tuhannen miehen voimalla. Eräässä syrjäisessä luolassa lisain poika oli miehineen odottamassa, mitä Jumala neuvoisi heitä tekemään. Saulin noustessa joukkoineen vuorille hän sattui poikkeamaan aivan yksin juuri siihen luolaan, jonka perällä

Daavid miehineen istui. Tällöin Daavidin miehet yllyttivät johtajaansa surmaamaan Saulin. He katsoivat Jumalan itsensä antaneen kuninkaan, heidän vihamiehensä, heidän käsiinsä, jotta he voisivat tuhota hänet. Daavid oli kiusattu yhtymään tähän käsitykseen, mutta tunsu omantun-tonsa varoittavan: »Älä satuta kättäsi Herran voideltuun.»

Daavidin miehet eivät vielääkään halunneet päästää Saulia poistumaan rauhassa, vaan muistuttivat päällikölleen Jumalan sanoneen: »’Minä annan vihamieheni sinun käsiisi, tehdäksesi hänelle, mitä hyväksi näet.’ Ja Daavid nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin viitan liepeestä.» Mutta myöhemmin hänen omatuntonsa soimasi häntä jopa kuninkaan vaatteen turmelemisesta.

Kun Saul nousi ja poistui luolasta jatkamaan etsintäänsä, hän kuuli yllätyksekseen jonkun huutavan: »Minun Herrani, kuningas!» Hän kääntyi nähdäkseen, kuka häntä näin puhutteli, ja kas, lisain poikahan siinä oli, mies, jota hän niin kauan oli tavoitellut tappaakseen hänet. Kunnioittavasti kumartaen Daavid tunnusti hänet herrakseen. Sitten hän sanoi Saulille: »Miksi sinä kuuntelet ihmisten puhetta, jotka sanovat: ’Daavid hankkii sinulle onnettomuutta’? Katso, näet-hän nyt omin silmin, kuinka Herra tänä päivänä antoi sinut minun käsiini luolassa, mutta minä säästin sinut, vaikka minua neuvottiin tappamaan sinut; sillä minä ajattelin: ’Minä en satuta kättäni herrani; sillä hän on Herran voideltu’. Katso itse, isäni, katso tätä viittasi liepeen kappaletta, joka on minun kädessäni. Kun minä leikkasin sen sinun viittasi liepeestä enkä sinua tappanut, niin ymmärrä siitä ja näe, ettei minulla ole tekeillä mitään pahaa tai rikollista ja etten minä ole sinua vastaan rikkonut, vaikka sinä vainoat minua ottaaksesi minulta hengen.»

[244]

Kun Saul kuuli Daavidin sanat, häntä hävetti eikä hän voinut muuta kuin myöntää ne tosiksi. Hän liikuttui syvästi todetessaan, miten täysin hän oli ollut sen miehen vallassa, jonka henkeä hän vainosi. Daavid seiso siinä hänen edessään tietoisena syyttömydestään. Mieli lauhtuneena Saul huu-dahti: ”’Eikö se ole sinun äänesi, poikani Daavid?’ Ja Saul korotti äänensä ja itki.» Sitten hän tunnusti Daavidille: »Sinä olet minua vanhurskaampi, sillä sinä olet tehnyt minulle hyvää, vaikka minä olen tehnyt sinulle pahaa. - Sillä kun joku kohtaa vihollisensa, päästääkö hän hänet menemään rauhassa? Herra palkitkoon sinulle runsaasti sen, mitä olet tänä päivänä tehnyt

minulle. Ja katso, nyt minä tiedän, että sinä tulet kuninkaaksi ja että Israelin ku-ninkuus on pysyvä sinun kädessäsi.» Ja Daavid sopi Saulin kanssa, että kun näin kävisi, hän säästäisi Saulin perhettä eikä hävittäisi hänen nimeään suvusta.

Tuntien vanhastaan Saulin menneet vaiheet Daavid ei voinut luottaa kuninkaan vakuutuksiin eikä toivoa hänen kauankaan pysyvän katuvalle mielellä. Niinpä hän Saulin lähtiessä kotiinsa jäi edelleenkin vuoriston tukikohtaansa.

Saatanan valtaan jättäytyneiden vihamielisyys Jumalan palvelijoita kohtaan vaihtuu aika ajoin sovinnolliseksi ja suopeaksi mielialaksi, mutta tämä muutos ei aina jää pysyväksi. Paha tarkoittavien tehtyä ja puhuttua pahoin Herran palvelijoita vastaan he toisinaan tuntevat syvästi olleensa väärässä. Herran Henki tekee työ-tään heissä, ja he nöyryvät Jumalan ja niiden edessä, joiden vaikutuksen he ovat koettaneet tehdä tyhjäksi, ja he saattavat suhtautua heihin nyt toisella tavalla. Mutta kun he jälleen kuuntelevat pahan kuiskeita, vanhat epäilykset heräävät taas eloon, ja he palaavat samaan käytäntöön, josta joksikin aikaa katuen luopuivat. Taas he puhuvat paha, syyttävät ja tuomitsevat mitä katkerimmin juuri niitä, joille he niin nöyrästi tunnustivat olleensa väärässä. Ja saatana pääsee käyttämään heitä tämän kokemuksen jälkeen paljon tehokkaammin, koska he ovat tehneet syntiä vastoin entistä parempaa tietoaan.

Samuelin kuolema

»Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui pitämään hänen valit-tajaisiaan, ja he hautasivat hänet hänen kotipaikkaansa Raamaan.» Israelin kansa piti Samuelin kuolemaa korvaamattomana menetyksenä. Suuri ja hyvä profeetta ja etevä tuomari oli vaipunut hautaan, ja kansa suri häntä syvästi ja koko sydämestään. Nuoruudestaan asti Samuel oli vaeltanut Israelin keskuudessa ehyin sydämin, ja vaikka Saul olikin valittu kuninkaaksi, Samuelin vaikutus säilyi voimakkaampana kuin hänen juuri profeetan uskollisuuden, kuuliaisuuden ja pyhittyneisyyden vuoksi. Raamatun mukaan hän jakoi oikeutta Israelille koko ikänsä.

Verratessaan Saulin ja Samuelin vaellusta toisiinsa kansa huomasi tehneensä virheen halutessaan itselleen kuningasta, jottei poikettaisi ympärillä olevien kansojen käytännöstä. Monet pitivät yh-

[245]

[246]

teiskunnan tilaa huolestuttavana, sillä uskonnonvastainen jumalattomuus lisääntyi nopeasti. Hal-litsijan esimerkki vaikutti tietenkin laajalti, ja siksi Israelilla olikin syytä suruun, kun Samuel, Herran profeetta, oli kuollut.

Kansakunta oli menettänyt perustajansa ja pyhien koulujensa esimiehen, mutta sen lisäksi oli nyt poissa henkilö, jonka puoleen kansa oli tottunut kääntymään suurine huolineen ja joka aina kansan parasta ajatellen oli esittänyt sen asiat Jumalalle. Samuelin toimiessa kansan välimiehenä se oli tuntenut olonsa turvalliseksi, sillä »vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras» (Jaak. 5: 16). Nyt kansasta tuntui, että Jumala oli hylkäämässä heidät. Kuningas ei näyttänyt paljonkaan puuttuvan aivan hullusta. Oikeus oli vääristynyt, ja järjestys oli muuttunut sekavuudeksi. Jumala päästi iäkkään palvelijansa lepoon ajankohtana, jolloin sisäiset kiistat raastoivat kansakuntaa ja jolloin Jumalan tahdon mukaisia Samuelin neuvoja tunnuttiin tarvittavan eniten. Katkerin mielin saattoväki katseli hänen hiljaista lepopaikkaansa muistellen omaa mielettömyyttään, joka sai kansan hylkäämään hänet hallitsijanaan. Olihan hän ollut niin läheisessä yhteydessä taivaaseen, että näytti kytkevän koko Israelin Herran valtaistuimeen. Samuel oli opettanut heitä rakastamaan ja tottelemaan Jumalaa, mutta nyt hänen poistuttuaan kansa tunsii jääneensä saatanaan liittyneen kuninkaan armoille, joka erottaisi heidät Jumalasta ja taivaasta.

Daavid ei päässyt Samuelin hautajaisiin mutta suri häntä yhtä syvästi ja lämpimästi kuin uskollinen poika konsanaan häntä uhrautuvasti rakastanutta isäänsä. Hän tiesi, että Samuelin kuoleman jälkeen Saul jatkaisi toimintaansa entistä hillittömämmin, ja tunsii olevansa nyt turvattomampi kuin profeetan eläessä. Saulin huomion ollessa kiintyneenä Samuelin poismenon suremiseen Daavidille tarjoutui tilaisuus hakeutua parempaan turvapaikkaan, ja niin hän siirtyi Paaranin erämaahan. Siellä hän sepitti psalmit satakaksikymmentä ja satakaksikymmentäyksi. Tuntiessaan autiomaassa kipeästi profeetan poismenon ja kuninkaan vihollisuuden hän lauloi:

»Apu minulle tulee Herralta,
joka on tehnyt
taivaan jamaan.
Hän ei salli

sinun jalkasi horjua,
 sinun varjelijasi ei torku.
 Katso, hän, joka
 Israelia varjelee,

[247]

ei torku eikä nuku -
 Herra varjelee sinut
 kaikesta pahasta,
 hän varjelee sinun sielusi.
 Herra varjelee sinun
 lähtemisesi ja tulemisesi,
 nyt ja iankaikkisesti.»

Ps. 121: 2-8.

Daavid ja Abigail

Oleskellessaan Paaranin erämaassa Daavid miehineen suojsi rikkaan Naabalin lammasmaaloja ryösteleviltä rosvoilta. Naabal omisti niillä seuduilla laajoja alueita. Hän oli Kaalebin jälkeläisiä, mutta luonteeltaan tyly ja saita.

Oltiin lampaiden keritsemisen ajassa, joka oli erityisen vieraanvaraisuuden aikaa. Daavidilta ja hänen miehiltään puuttui muonaa, ja ajan tavan mukaan lisäin poika lähetti kymmenen nuorta miestä tervehtimään Naabalia isäntänsä nimessä ja käski heidän sanoa näin: »Sinä elät rauhassa; rauhassa elää myös sinun perheesi ja kaikki, mitä sinulla on. Minä olen nyt kuullut, että sinulla on lammasten keritsijäiset. Sinun paimenesi ovat olleet meidän läheisyydessämme; me emme ole heitä loukanneet, eikä heiltä ole mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä ovat olleet Karmelissa. Kysy nuorilta miehiltäsi, niin he sanovat sen sinulle. Saakoot siis nämä miehet armon sinun silmiesi edessä, sillä mehän olemme tulleet juhlapäivänä. Anna siis palvelijoillesi ja pojallesi Daavidille sitä, mitä sinulla on käsillä.»

Daavid oli miehineen ollut aivan kuin suojamuurina Naabalin paimenille ja laumoille, ja nyt tätä rikkaasta miestä pyydettiin luovuttamaan yltykyläisyydestään jotakin helpotusta niiden tarpeisiin, jotka olivat niin ansiokkaasti auttaneet häntä. Daavid olisi voinut hankkia muonaa väelleen suoraan verottamalla laiduntavia laumoja, mutta sitä hän ei tehnyt vaan käyttäytyi rehellisesti. Nuorten miesten ystä-

välliset sanat kaikuivat kuitenkin kuuroille korville. Naabal lähetti Daavidille luonteensa mukaisen vastauksen: »Kuka Daavid on, kuka on lisain poika? Tätä nykyä on paljon orjia, jotka karkaavat isäntäinsä luota. Ottaisinko minä ruokani ja juomani ja teuraani, jotka olen teurastanut keritsijäisiini, ja antaisin ne miehille, jotka ovat kotoisin ties mistä?»

Kun nuoret miehet palasivat tyhjin käsin ja kertoivat Daavidille kuulumisensa, tämä suuttui kovin. Hän käski miestensä valmistautua taisteluun, sillä hän oli päättänyt rangaista miestä, joka oli kieltäytynyt antamasta hänelle kuuluvaa osaa ja oli lisäksi puhunut loukkaavasti. Tämä hetken mielijohteen sanelema päätös kuvasti pikemmin Saulin kuin Daavidin luonnetta, mutta lisain pojan olikin vielä opittava kärsivällisyyttä ahdistusten koulussa.

Muuan Naabalin palvelijoista lähetti Daavidin nuoret miehet kotimatkalle ja riensi sitten selostamaan tapahtunutta Abigailille, Naabalin vaimolle. »Katso», hän sanoi, »Daavid on lähettänyt sanaan saattajia erämaasta tervehtimään meidän isäntäämme, mutta hän vain haukkui heitä. Ne miehet ovat kuitenkin olleet meille varsin hyviä: he eivät loukanneet meitä eikä meiltä mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä kuljeskelimme heidän läheisyydessään ollessamme kedolla. He olivat muurina meidän ympärillämme yöllä ja päivällä koko sen ajan, minkä oleskelimme heidän läheisyydessään paimentaessamme lampaita. Niin ajattele nyt sinä ja katso, mitä voit tehdä, sillä onnettomuus uhkaa meidän isäntäämme ja koko hänen taloan.»

[248]

Neuvottelematta miehensä kanssa tai kertomatta hänelle mitään aikeistaan Abigail sälytti aasien selkään runsaasti ruokavaroja ja lähetti palvelijoita viemään niitä edellään ja lähti itsekin tapaamaan Daavidin väkeä. Hän kohtasi heidät erään kukkulan suojassa. Ja »kun Abigail näki Daavidin, laskeutui hän kiiruusti aasin selästä maahan, lankesi kasvoilleen Daavidin eteen ja kumartui maahan. Ja kun hän oli langennut hänen jalkainsa juureen, sanoi hän: 'Minun on syy, herrani. Mutta salli palvelijattaresi puhua sinulle.'» Abigail puhutteli Daavidia niin kunnioittavasti kuin olisi puhunut kruunatul-le kuninkaalle. Naabal oli tokaissut pilkallisesti: »Kuka Daavid on?» mutta Abigail käytti hänestä sanaa »herrani». Ystävällisin sanoin hän koetti lauhduttaa kiihtyneitä tunteita ja pyysi häntä säästämään miestänsä. Abigail ei rehennellyt eikä ylpistellyt vähääkään, vaan

kaikella Jumalan antamalla viisaudella ja rakkaudella toi ilmi tarkokkaan taloudenhoitonsa ja selvitti Daavidille, ettei hänen miehensä epäystävällinen käytös ollut mitenkään tarkoitettu harkitukseksi henkilökohtaiseksi loukkaukseksi, vaan oli vain noita hänen ikävän ja itsekkään luonteensa valitettavia purkauksia.

»Ja nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät, jonka Herra on estänyt joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäsi omalla kädelläsi: käyköön nyt sinun vihamiehillesi ja kaikille, jotka hankkivat onnettomuutta minun herralleni, niinkuin Naabalille.» Koettaessaan järkisyillä saada Daavidia luopumaan pikaisesta aikeestaan Abigail ei taivuttelustaan ottanut ansiota itselleen, vaan antoi siitä Jumalalle kunnian ja kiitoksen. Sitten hän tarjosi runsaasti ruo-kavaroja sovinnon lahjaksi Daavidin miehille ja pyysi vielä anteeksi rikettään aivan kuin itse olisi aiheuttanut harmia heidän johtajalleen.

»Anna palvelijatarellesi rikkomus anteeksi», hän sanoi. »Sillä Herra on rakentava minun herralleni pysyväisen huoneen, koska minun herrani käy Herran sotia; eikä mitään pahaa löydetä sinussa koko elinaikanasi.» Abigail ilmaisi tässä epäsuorasti sen suunnan, jota Daavidin tuli noudattaa. Hänen tuli käydä Herran sotia. Hänen ei pitänyt kostaa kokemiaan vääryyksiä, vaikka häntä vainottaisiin maanpetturina. Abigail lisäsi vielä: »Ja jos joku nousee vainoamaan sinua ja väijymään sinun henkeäsi, niin herrani henki on tallella elävien kukkarossa Herran, sinun Jumalasi, tykönä. - Ja kun Herra tekee minun herralleni kaiken hyvän, josta hän on sinulle puhunut, ja määrää sinut Israelin ruhtinaaksi, niin ei sinua kaada eikä herrani tuntoa vaivaa se, että olisit aiheuttomasti vuodattanut verta ja että herrani olisi itse auttanut itseänsä. Mutta kun Herra on tehnyt hyvää minun herralleni, niin muista palvelijatartasi» (1 Sam. 25: 29-31).

[249]

[250]

Näin on voinut puhua vain sellainen, joka on osallistunut ylhäältä tulevasta viisaudesta. Abigailin kasvoilta, sanoista ja teoista huokui kukan tuoksun tavoin tiedottomasti hurskautta, mikä ilmaisi Jumalan Hengen viihtyvän hänen sydämessään. Hänen puheensa, joka oli armon höystämää, ystävällistä ja rauhallista, huokui taivaallista vaikutusta. Se antoi Daavidille hyviä herätteitä ja sai hänet vapisemaan, kun hän ajatteli harkitsemattoman aikeensa arvaamattomia seurauksia. »Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät pitää Jumalan lapsiksi kutsuttaman» (Matt. 5: 9). Jospa tämän israelilaisen vaimon

kaltaisia olisikin monta, jotka tyynellä ja harkitulla puheellaan lauhduttaisivat ärtyneitä tunteita, ehkäisisivät äkkipikaisia mielijohteita ja tukahduttaisivat paljon pahaa.

Pyhittynyt kristitty henkii alati valoa, lohtua ja rauhaa. Puhtaus, tahdikkuus, vaatimattomuus ja käyttökelpoisuus ovat hänelle tunnusomaisia. Hän on epäitsekään rakkauden valvonnassa, joka pyhittää hänen vaikutuksensa. Hänessä on Kristuksen täyteyttä, ja minne tahansa hän meneekin, hän jättää jälkeensä valoisan muiston. Abigail nuhteli ja neuvoi viisaasti. Hänen vaikutuksensa ja järki-syynsä saivat Daavidin kiihkon lauhtumaan. Hänelle selvisi, että hän oli toiminut harkitsemat - tomasti ja menettänyt malttinsa.

Nöyrin mielin hän otti vastaan nuhteen, sopusoinnussa omien sanojensa kanssa: »Lyököön minua vanhurskas: se on rakkautta; kurittakoon hän minua: se on öljyä minun päähäni» (Ps. 141: 5). Daavid kiitti ja siunasi Abigailia hänen vanhurskaasta neuvostaan. Monet arvostavat nuhtelua, jos suhtautuvat siihen kärsivällisesti, mutta miten harvat osaavatkaan vastaanottaa nuhteen kiitollisin mielin ja siunata niitä, jotka koettavat estää heitä menettelemästä väärin.

Kotiin palattuun Abigail tapasi Naabalin juhlimassa ja juopottelemassa vieraittensa kanssa. Vasta seuraavana aamuna hän kertoi miehelleen tuloksen Daavidin kanssa käymästään neuvottelusta. Naabal oli pelkuri, ja kun hän tajusi olleensa vähällä menettää henkensä tyhmyytensä vuoksi, hän aivan kuin halvaantui. Hän kauhistui pelätessään, että Daavid sittenkin vielä kostaisi, ja niin hän lamaan-tui ja lyyhistyi maahan tajuttomana. Kymmenen päivän kuluttua hän kuoli. Hän oli käyttänyt Jumalalta saamansa elämän pelkäämistään maailmallisiin rientoihin. Kesken kaikkea ilon-pittoa Jumala sanoi hänelle samoin kuin vertauksen rikkaalle miehelle: »Tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta pois» (Luuk. 12: 20).

Myöhemmin Daavid otti Abigailin vaimokseen. Hänellä oli ennestään jo yksi vaimo, mutta sen ajan pakanalliset tavat turmelivat hänen arvostelukykynsä ja saivat hänet lankeamaan moniavioisuuteen. Kuuluisat suurmiehetkin ovat tehneet virheitä seuratessaan maailman tapoja. Daavid joutui koko elämänsä ajan kokemaan moniavioisuuden katkeria seurauksia.

Daavid säästää jälleen Saulin

[251] Samuelin kuoleman jälkeen Daavid sai olla rauhassa muutamia kuukausia. Hän kätkeytyi jälleen siifiläisten alueelle, mutta nämä viholliset halusivat päästä kuninkaan suosioon ja ilmaisivat hänelle Daavidin piilopaikan. Tieto tästä sai Saulin lauhtuneen kiihkon viriämään jälleen täyteen paloon-sa. Hän kokosi taas sotilaansa ja lähti heidän kanssaan ajamaan takaa Daavidia. Mutta omat vakoojat ilmoittivat lisäksi pojalle, että Saul oli tulossa, ja Daavid lähti muutamien miehensä kanssa ottamaan selvää vihollisensa olin-paikasta. He pääsivät yöllä varovasti edeten leirin lähelle ja näkivät, missä kuningas lähimpine miehineen lepäsi. Kukaan ei huomannut heitä, sillä koko leiri nukkui sikeästi. Daavid kehotti tovereitaan lähtemään kanssaan aivan keskelle leiriä ja kysyi: »Kuka lähtee minun kanssani Saulin tykö leiriin?» Abisai vastasi heti: »Minä lähdän sinun kanssasi.»

Kukkuloiden syvien varjojen suojassa Daavid hiipi tovereineen vihollisen leiriin. Koettaessaan päästä selville heidän lukumäärästään he osuivat paikalle, missä Saul nukkui keihäs pistettynä maahan pääpuoliinsa ja vesiastia vieressään. Siinä sivulla makasi myös Abner, hänen ylipäällikkönsä, väkensä ympäröimänä, kaikki sikeässä unessa. Abisai kohotti keihäänsä ja sanoi Daavidille: »Jumala on tänä päivänä antanut vihamiehesi sinun käsiisi. Salli nyt minun keihästä hänet maahan; yksi isku vain, toista ei tarvita.» Hän odotti saavansa luvan, mutta kuulikin kuiskauksen: ”Alä surmaa häntä; sillä kuka on rankaisematta satuttanut kätensä Herran voideltuun? Niin totta kuin Herra elää: Herra itse lyö hänet, tahi hänen kuolinpäivänsä tulee, tahi hän menee sotaan ja tuhoutuu siellä. Mutta minä en satuta kättäni Herran voideltuun. Pois se, Herra varjelkoon! Vaan ota nyt keihäs hänen päänpohjistaan ja vesiastia, ja sitten menkäämme.’ Ja Daavid otti keihään ja vesiastian Saulin päänpohjista, ja sitten he menivät tiehensä. Eikä kukaan nähnyt tai huomannut sitä, eikä kukaan herännyt, vaan he nukkuivat kaikki; sillä Herran lähettämä raskas uni oli vallannut heidät.» Miten helposti Herra voikaan heikentää vahvimmankin, poistaa mielevyyden viisaimmaltakin ja tehdä tyhjäksi valppaimmankin taidollisuuden!

Päästyään turvallisen matkan päähän kukkulan laelle Daavid pysähtyi ja huusi kovalla äänellä joukoille ja Abnerille: ”Sinähän olet

mies, eikä sinun vertaistasi ole Israelissa. Miksi et sitten vartioinut herraasi, kuningasta? Sillä joku kansasta tuli surmaamaan kuningasta, sinun herraasi. Ei ole hyvin tehty, mitä sinä olet tehnyt. Niin totta kuin Herra elää: te olette kuoleman omat, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua. Katsohan nyt: missä ovat kuninkaan keihäs ja vesiastia, jotka olivat hänen päänpohjissaan?’ Niin Saul tunsu Daavidin äänen ja sanoi: ’Sehän on sinun äänesi, poikani Daavid’. Daavid vastasi: ’Niin on, herrani, kuningas’. Ja hän sanoi vielä: ’Miksi herrani vainoaa palvelijaansa? Mitä minä olen tehnyt, tahi mitä pahaa minulla on tekeillä? Kuulkoon nyt herrani, kuningas, mitä hänen palvelijansa sanoo.’» Ja jälleen pusertui kuninkaan huulilta tunnustus: ”Minä olen tehnyt syntiä. Tule takaisin, poikani Daavid; sillä minä en enää tee sinulle pahaa, koska minun henkeni tänä päivänä on ollut kallis sinun silmissäsi. Katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja erehtynyt kovin pahoin.’ Daavid vastasi ja sanoi: ’Tässä on kuninkaan keihäs; tulkoon joku miehistä tänne ottamaan sen.’» Vaikka Saul oli luvannut: »Minä en enää tee sinulle pahaa», Daavid ei jät-täytynyt hänen valtaansa.

[252]

Kun Daavid näin toisen kerran säästi valtiaansa hengen, se vaikutti entistä syvemmin Saulin mieleen ja sai hänet entistä nöyremmin tunnustamaan virheensä. Hän hämmästyti ja pehmeni tällaisen ystävällisyyden osoituksesta. Erotessaan Daavidista Saul huudahdatti: »Siunattu ole sinä, poikani Daavid! Mihin sinä ryhdyt, siihen sinä pystyt.» Mutta lisain poika ei luottanut vähääkään siihen, että kuningas pysyisi kauankaan tällä mielellä.

Daavid filistealaisten luona

Daavid oli menettänyt toivonsa sovinnosta Saulin kanssa. Näytti väistämättömältä, että hän lopulta sortuisi kuninkaan ilkeyden uhriksi, ja siksi hän päätti jälleen hakeutua turvaan filistealaisten maahan. Komennossaan olevien kuudensadan miehen kanssa hän siirtyi Aakiin, Gatin kuninkaan, luo.

Kysymättä Jumalalta neuvoa Daavid oli tullut siihen johtopäätökseen, että Saul varmasti toteuttaisi murha-aikeensa. Mutta vaikka Saul koetti juonitellen saada hänet tuhotuksi, Jumala valmistelee toisaalta valtakunnan siirtämistä Daavidille. Jumala toteuttaa suunnitelmansa ihmisten katseilta salassa. Ihmiset eivät pysty käsit-

[253]

tämään Jumalan menettelyä, vaan pitivät hänen sallimiaan koetuksia ja koettelemuksia heitä vastaan suunnattuina ja heidän tuhooseen tarkoitettuina. Näin Daavidkin arvosteli asioita vain sen perusteella, miltä ne näyttivät, eikä turvautunut Jumalan lupauksiin. Hän ei uskonut koskaan pääsevänsä valtaistuimelle. Pitkäaikaiset koettelemukset olivat uuvuttaneet hänen uskonsa ja kuluttaneet loppuun hänen kärsivällisyytensä.

Herra ei lähettänyt Daavidia hakemaan turvaa filistealaisilta, jotka olivat Israelin katkerimpia vihollisia. Tämä kansa pysyisi loppuun asti hänen pahimpana vihollisenaan, ja kuitenkin hän oli paennut sen turviin tarvitessaan apua häden hetkenä. Menettyään kaiken luottamuksensa Sauliin ja hänen palvelijoihinsa hän jättäytyi kansansa vihollisten armoille. Daavid oli urhea sotapäällikkö ja oli osoittautunut viisaaksi ja menestykselliseksi sotilaaksi, mutta menessään filistealaisten luo hän toimi vastoin omaa parastaan. Jumalan ohjeen mukaan hänen tuli pystyttää lippunsa Juudan maahan, ja vain uskon puute sai hänet Herran käskemättä luopumaan velvollisuutensa paikalta.

Daavidin epäusko tuotti häpeää Jumalalle. Filistealaiset olivat pelänneet Daavidia enemmän kuin Saulia ja hänen joukkojaan; ja hakeutumalla filistealaisten turvaan Daavid paljasti heille oman kansansa heikkouden. Näin hän rohkaisi näitä leppymättömiä vihollisia sortamaan Israelia. Daavid oli voideltu Jumalan kansan puolustajaksi, eikä Herra halunnut palvelijoidensa rohkaisevan jumalattomia paljastamalla heille hänen kansansa heikkoutta tai olemalla näköjään välittämättä sen hyvinvoinnista. Lisäksi hänen veljensä saivat tästä sen käsityksen, että hän oli liittynyt pakanoihin palvelukseensa heidän jumaliaan. Näin hän antoi aiheita vaikuttimiensa väärään arviointiin ja herätti monissa ennakkoluuloja häntä vastaan. Hän toimi täysin saatanan toivomusten mukaisesti, sillä etsimällä turvapaikkaa filistealaisten luota Daavid antoi suuren ilon aiheen Jumalan ja hänen kansansa vihollisille. Daavid ei lakannut palvomasta Jumalaa eikä edistämästä hänen asiaansa. Mutta hän ei luottanut Jumalaan eikä pitänyt häntä omakohtaisena suojelijanaan, ja niin hän tahraisi sen rehdin ja uskollisen luonteen, jota Jumala vaatii palvelijoiltaan.

Filistealaisten kuningas otti Daavidin sydämellisesti vastaan. Tämä lämmin vastaanotto johtui osaksi siitä, että kuningas ihaili häntä, ja osittain siitä, että heprealaisen hakeutuminen hänen turviin-

sa imarteli hänen turha-maisuuttaan. Daavidista tuntui, ettei kukaan kavaltaisi häntä Aakiin alueilla. Hän toi mukanaan perheensä, kaiken kotiväkensä ja omaisuutensa, ja samoin tekivät hänen miehensä. Hän oli näköjään tullut jäädäkseen pysyvästi filistealaisten maahan. Tämä kaikki oli Aakiille mieleen, ja hän lupasi suojella luokseen paenneita israelilaisia.

Daavid pyysi päästä asumaan maaseudulle, kauas kuninkaan kaupungista, ja niin tämä antoi hänelle suopeasti Siklagin maaseutu-kaupungin asuinpaikaksi. Daavid käsitti, että hänen ja hänen väkensä oli vaarallista oleskella epäjumalain palvelijoiden vaikutuksen alaisina. Kokonaan heidän omaan käyttöönsä varatussa kaupungissa he saattoivat pal- vella Jumalaa vapaammin kuin jäämällä Gatiin, jonka pakanalliset menot olisivat aiheuttaneet heille pelkkiä ikävyyksiä.

[254]

[255]

Asuessaan omassa syrjäisessä kaupungissaan Daavid kävi sotaa gesurilaisia, geresiläisiä ja amalekilaisia vastaan eikä jättänyt heistä ketään henkiin viemään tapahtumasta tietoa Gatiin. Taistelusta palattuaan hän antoi Aakiin ym-märtää olleensa sotimassa omaa kansaansa, Juudan miehiä, vastaan. Tällä teeskentelyllään hän antoi kuninkaalle sen käsityksen, että hän auttoi toiminnallaan filis- tealaisia, sillä kuningas sanoi: »Hän on saattanut itsensä kansan- sa Israelin vihoihin ja tulee olemaan minun palvelijani ainiaan.» Daavid tiesi noiden pakanahaimojen hävittämisen olevan Jumalan tahdon mukaista ja tiesi myös tulleensa valituksi siihen tehtävään. Mutta Jumalan tahdon mukaista ei suinkaan ollut, että hän toimi petollisesti.

»Siihen aikaan filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaretkelle Israelia vastaan. Ja Aakis sanoi Daavidille: 'Tiedä, että sinun on miehinesi lähdettävä minun kanssani sotajoukon mukana.'» Daavid ei suinkaan aikonut kohottaa kättään kansaansa vastaan; hän ei vain ollut varma siitä, miten hänen oli meneteltävä, kunnes tilanteen kehityksestä ilmeni hänen velvollisuutensa. Hän vastasi kuninkaalle välttelevästi: »Hyvä! Sinä tulet tietämään, mitä palvelijasi saa aikaan.» Aakis käsitti nämä sanat niin, että Daavid lupasi auttaa häntä tulevassa sodankäynnissä, ja takasi puolestaan Daavidille kunnia-aseman ja korkean viran hovissaan.

Mutta vaikka Daavidin usko Jumalan lupauksiin olikin horjahdellut, hän silti muisti Samuelin voidelleen hänet Israelin kuninkaaksi. Hän muisti, mitä voittoja hän Jumalan avulla oli saanut vihol-

lisistaan. Hän muisti, miten armollisesti Jumala oli varjellut häntä joutumasta Saulin käsiin, ja päätti olla pettämättä samaansa pyhää luottamustehtävää. Vaikka Israelin kuningas olikin tavoitellut häntä tappaaksensa hänet, ei hän kuitenkaan liittynyt miehineen kansansa vihollisiin.

Jälleen syttyi sota Israelin ja filistealaisten kesken. »Ja filistealaiset kokoontuivat, ja he tulivat ja leiriytyivät Suunemiin», Jisreelin tasangon pohjoisreunamalle. Saul puolestaan leiriytyi joukkoineen siitä muutaman kilometrin päähän, Gilboan vuoren juurelle, tasangon etelärajalle. Tällä tasangolla Gideon oli kolmensadan miehensä kanssa ajanut Midianin joukot pakosalle. Mutta Israelin silloista vapauttajaa elähdytti toinen mieli kuin sen nykyisellä kuninkaalla oli. Gideon lähti taisteluun uskoen lujasti Jaakobin voimalliseen Jumalaan, mutta Saul tunsi olonsa yksinäiseksi ja voimattomaksi, koska Jumala oli hylännyt hänet. Kun hän tähyili filistealaisten joukkoja, »peljästyivät hän, ja hänen sydämensä vapisi kovin».

Saul oli saanut kuulla, että Daavid oli miehineen filistealaisten mukana, ja hän arveli lisäin pojan käyttävän nyt tilaisuutta hyväkseen kostaakseen kärsimänsä vääryydet. Kuningas oli kovin huolissaan. Hän oli saattanut kansansa suureen vaaraan yrittämällä itse niin harkitsemattoman kiihkeästi tuhota Jumalan valitun. Ollessaan kokonaan syventyneenä Daavidin takaa-ajoon hän oli laiminlyönyt valtakuntansa puolustuksen. Filistealaiset käyttivät hyväkseen maan suojaantumatta ja tunkeutuivat aivan sen keskiosiin. Saatanan yllyttäessä Saulia lähtemään kaikin voiminensa Daavidin takaa-ajoon viritti sama paha henki filistealaisissa halun tarttua tilaisuuteen päästäkseen tuhoamaan Saulin ja kukistamaan Jumalan kansan. Miten usein sielunvihollinen käyttääkään yhä tuota samaa menetelytapansa! Hän saa ensin jonkun pyhittymättömän henkilön herättämään seurakunnassa kateutta ja riitaisuutta, ja sitten hän käyttää hyväkseen Jumalan kansan eripuraista tilaa yllyttämällä apurinsa toimimaan sen turmioksi.

Saul noitavaimon luona

Seuraavana aamuna Saulin oli ryhdyttävä taisteluun filistealaisia vastaan. Hän tunsi tunnossaan lähestyvän tuomion pahanenteiset

[257]

varjot ja kaipasi apua ja opastusta. Mutta turhaan hän kysyi neuvoa Jumalalta. »Herra ei vastannut hänelle, ei unissa, ei uurimin eikä profeettain kautta.» Herra ei koskaan ole torjunut luotaan sellaista, joka lähestyy häntä vilpittömästi ja nöyriä mielin. Miksi hän kääntyi Saulin pois luotaan vastaamatta hänelle? Kuuningas oli omalla toiminnallaan turmellut kaikki keinot, joilla voitiin kysyä Jumalalta. Hän oli hylännyt profeetta Samuelin neuvot. Hän oli ajanut maanpakoon Daavidin, Jumalan valitun, ja surmannut Herran papit. Saattoiko hän odottaa vastausta Jumalalta katkaistuaan kaikki taivaan säätämät viestintäyhteydet? Saattoiko Herra vastata hänelle unien ja ilmestysten välityksellä sen jälkeen, kun hän oli synneillään karkottanut armon Hengen? Saul ei kääntynyt Jumalan puoleen nöyränä ja katuvana. Hän ei etsinyt anteeksiantoa synneilleen ja sovintoa Jumalan kanssa vaan vapautusta vihollisistaan. Hän oli irrottanut Jumalasta omalla itsepäisyydellään ja kapinallisuudellaan. Hän saattoi palata vain katumalla ja murtumalla, mutta ylpeänä hän tuskissaan ja epätoivossaankin päätti hakea apua toisaalta.

»Niin Saul sanoi palvelijoillensa: 'Etsikää minulle joku vaimo, jolla on vallassaan vainajahenki, niin minä menen hänen luoksensa ja kysyn häneltä.'» Saul tiesi hyvin, mitä laatua vainajien manaaminen oli. Herra oli nimenomaan kieltänyt sen, ja sen harjoittajille oli säädetty kuoleman-tuomio. Samuelin vielä eläessä Saul oli käskennyt surmata kaikki vainajaja tietäjähenkien manaajat; nyt hän aikoi epätoivossaan hakea vastausta taholta, jonka hän oli iljetyksensä tuominut.

Kuninkaalle ilmoitettiin, että Een-Doorissa asui salassa vaimo, jolla oli vallassaan vainajahenki. Tämä vaimo oli liittoutunut saatanaan kanssa antautumalla hänen palvelintaansa ja täyttämään hänen tahtoaan. Pahuuden ruhtinas puolestaan suoritti ihmeitä ja ilmaisi salaisuuksia vaimolle.

Valepukuisena Saul lähti öiseen aikaan ja vain kahden palvelijan saattamana etsimään velhonaisen olinpaikkaa. Mikä sääli! Näky se olikaan, kun saatana siinä talutti vankinaan Israelin kuningasta minne vain halusi! Näin synkkää polkua joutui astelemaan mies, joka oli itsepäisesti lähtenyt kulkemaan omaa tietään torjuttuaan Jumalan Hengen pyhät herätteet! Ei kenenkään vankeus ole niin hirvittävää kuin sen, joka on antautunut pahimman hirmuvaltiaan - oman itsensä - valtaan! Luottamus Jumalaan ja kuuliaisuus hänen

tahdolleen olivat ainoat edellytykset, joilla Saul saattoi olla Israelin kuninkaana. Jos hän olisi noudattanut näitä ehtoja koko hallitus-kautensa ajan, hänen valtakuntansa olisi ollut turvattu; Jumala olisi ollut hänen oppaanaan, Kaikkivaltias hänen suojanaan. Jumala oli ollut pitkä-mielinen Saulia kohtaan, ja vaikka hänen kapinallisuutensa ja uppiniskaisuutensa olivat miltei vaimentaneet sielun sisäisen, jumalallisen äänen, hänellä oli vielä tilaisuus katumukseen. Mutta kun hän vaaran hetkenä hylkäsi Jumalan saadakseen tietoja saatanan liittolaiselta, hän katkaisi viimeisenkin siteen, joka liitti hänet Luojaansa. Hän oli jättäytynyt jo vuosikaudet hänessä vaikuttaneen pahan hengen valtaan, joka oli saattanut hänet turmion partaalle.

[258]

Pimeyden turvin Saul eteni palvelijoineen tasangon halki, ja ohitettuaan turvallisesti filistealaisten joukot he ylittivät vuoriston ja saapuivat Een-Doorin noitavaimon yksinäiseen kotiin. Tämä oli vetäytynyt elämään yksikseen voidakseen salassa harjoittaa vainajahenkien manaamista. Valepukuisenakin Saul kookkaana ja ryhdiltään kuninkaallisena poikkesi selvästi tavallisesta soturista. Vaimo epäili vierastaan Sauliksi, ja tämän runsaat lahjat vahvistivat hänen epäilyjään. Kun Saul pyysi: »Ennusta minulle vainajahengen avulla ja nostata minulle se, jonka minä sinulle sanon», niin vaimo vastasi: »Sinä tiedät kyllä, mitä Saul on tehnyt, kuinka hän on hävittänyt vainajaja tietäjä henkien manaajat maasta. Miksi virität minulle ansan tuottaaksesi minulle kuoleman?» Silloin »Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: 'Niin totta kuin Herra elää: tästä asiasta ei sinulle tule mitään syytä.'» Ja kun vaimo kysyi: »Kenen minä nostatan sinulle?» niin Saul vastasi: »Nostata minulle Samuel.»

Loitsujensa jälkeen vaimo sanoi: ””Minä näen jumalolennon nousevan maasta. — Vanha mies nousee ylös, viittaa verhoutuneena.’ Niin Saul ymmärsi, että se oli Samuel, ja kumartui kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.»

[259]

Ei siinä Jumalan pyhä profeetta tullut esiin velhovaimon loitsujen manauksesta. Samuel ei ollut mukana tuossa pahojen henkien kummittelussa. Tuo yliluonnollinen ilmestys oli kokonaan saatanan voiman aikaansaannosta. Hän saattoi yhtä helposti omaksua Samuelin muodon kuin kykeni Kristusta kiusatessaan erämaassa esiintymään valon enkelinä.

Loitsujen lumoissa vaimo oli kohdistanut ensimmäiset sanansa kuninkaalle: »Miksi olet pettänyt minut? Sinähän olet Saul.» Pro-

feettaa esittäneen pahan hengen ensimmäinen teko oli tämän jumalattoman vaimon varoittaminen salaa häntä kohdanneesta petoksesta. Profeettaa jäljittelevän olennon sanoma Saulille kuului: »'Miksi sinä olet häirinyt minua ja nostattanut minut?' Saul vastasi: 'Minä olen suuressa hä-dässä: filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on poistunut minusta eikä vastaa minulle enää, ei profeettain kautta eikä unissa. Niin minä kutsutin sinut, että ilmoittaisit minulle, mitä minun on tehtävä.'»

Samuelin eläessä Saul oli väheksynyt hänen neuvojaan ja harmitellut hänen nuhteitaan. Mutta nyt jouduttuaan ahdinkoon ja hätään hän piti profeetan opastusta ainoana toivonaan, ja päästäkseen taivaan lähettilään yhteyteen hän turvautui turhaan helvetin sanansaattajaan! Saul oli täysin antautunut saatanan valtaan, ja tämä, jonka ainoana ilona on kurjuuden ja hävityksen aiheuttaminen, käytti parhaansa mukaan tilaisuutta hyväkseen tuhotakseen onnettoman kuninkaan. Vastaukseksi tuskaisaan kyselyynsä Saul sai kuulla kauhean sanoman muka Samuelin lausumana: »Miksi sinä minulta kysyt, kun Herra on poistunut sinusta ja tullut vihamieheksesi? Herra on tehnyt sen, minkä hän on minun kauttani puhunut: Herra on reväissyt ku-ninkuuden sinun kädestäsi ja antanut sen toiselle, Daavidille. Kun sinä et kuullut Herran ääntä etkä tehnyt Amalekille, mitä hänen hehkuva vihansa vaati, sentähden Herra on tänä päivänä tehnyt sinulle tämän. Herra antaa myöskin Israelin yhdessä sinun kanssasi filistealaisten käsiin.»

Koko kapinavaiheensa aikana Saul oli kuunnellut saatanan petollista imartelua. Kiusaaja pyrkii vähättelemään syntiä, saamaan rikkomuksen polun helpoksi ja houkuttelevaksi sekä sokaisemaan ihmisen mielen, niin ettei hän tajua Herran varoituksia ja uhkauksia. Taikavoimallaan saatana oli saanut Saulin pitämään itseään oikeutettuna hylkäämään Samuelin nuhteet ja varoitukset. Mutta nyt, äärimmäisen hädän hetkenä, hän kääntyi Saulia vastaan kuvaillen hänen syntinsä suuruutta ja anteeksiannon toivottomuutta tehdäkseen hänet epätoivoiseksi. Näin hän parhaiten lamautti hänen rohkeutensa ja sekaannutti hänen arvostelukykynsä saadakseen hänet vaipumaan epätoivoon ja itsetuhoon.

Saul oli väsymyksen ja nälän uuvuttama, kauhuissaan ja oman tuntuensa soimaama. Kuultuaan tuon pelottavan ennustuksen hän alkoi horjahdella kuin tammi myrskyn kourissa, ja kaatui lopulta

pitkin pituuttaan maahan.

Noitavaimo säikähti. Israelin kuningas makasi hänen edessään kuin kuolleena. Jos tämä todella kuolisi hänen kodissaan, niin miten hänen kävisi? Hän kehotti Saulia nousemaan ja syömään selittäen, että kun hän kerran oli vaarantanut henkensä täyttääkseen hänen pyyntönsä, sopi hänenkin täyttää hänen pyyntönsä ja jäädä eloon. Kun palvelijatkin yhtyivät tähän pyyntöön, Saul lopulta suostui, ja vaimo kattoi hänen eteensä juottovasikkaa ja kiireesti paistamiaan happamattomia leipiä. Mikä näky! Velhovaimon autiossa luolassa, jossa tuomion sanat olivat kaikuneet vain hetkeä aikaisemmin - saatanan sanansaattajan ilmestyessä - Jumalan voitelema Israelin kuningas istuutui aterialle vahvistuakseen käymään päivän kuolettavaan kamppailuun.

Jo ennen päivän koittoa hän palasi palvelijoineen Israelin leiriin valmistuakseen taisteluun. Kysymällä neuvoa pimeyden henkivalloilta Saul oli syöksynyt turmioon. Kahuissaan epätoivosta hänen olisi mahdotonta valaa joukkoihinsa rohkeutta. Eronneena voiman Lähteestä hän ei voinut saada Israelia pitämään Jumalaa auttajanaan. Näin pääsisi pahaenteinen ennustus täyttymään.

Tappio ja kuolema

Suunemin tasangolla ja Gilboan vuoren rinteillä Israelin ja filistealaisten joukot iskivät raivoisasti yhteen. Vaikka Een-Doorin luolan pelottava ilmestys oli riistänyt Saulilta kaiken toivon, hän taisteli silti epätoivoisen urheasti valtaistuimensa ja valtakuntansa puolesta. Mutta siitä ei ollut mitään apua. »Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboan vuorella.» Kolme kuninkaan uljasta poikaa kaatui hänen vierellään. Jousimiehet ahdistivat Saulia. Hän oli nähnyt sotilaidensa kaatuvan ympärillään ja omien poikiensa suistuvan maahan miekan lyöminä. Itsekin haavoittuneena hän ei kyennyt taistelemaan eikä jaksanut lähteä pakoan. Hän ei voinut mitenkään selviytyä tilanteesta, ja päätettyään olla antautumatta elävänä filistealaisille hän sanoi aseenkantajalleen: »Paljasta miekkasi ja lävistä sillä minut.» Mutta kun tämä kieltäytyi kohottamasta kättään Herran voideltua vastaan, Saul surmasi itsensä heittäytymällä miekkaansa.

Näin tuhoutui Israelin ensimmäinen kuningas itsemurhaan syylistyneenä. Hän epäonnistui elämässään ja kuoli kunniattomana ja epätoivoisena, koska oli ryhtynyt omalla turmeltuneella tahdollaan vastustamaan Jumalan tahtoa.

Uutiset tappiosta levisivät laajalti herättäen kauhua kaikkialla Israelissa. Aasukkaat pakenivat kaupungeista, ja filistealaiset pääsivät vapaasti valtaamaan ne. Hallittuaan Jumalasta riippumatta Saul miltei tuhosi koko kansansa.

[261] Taistelun jälkeisenä päivänä filistealaiset lähtivät ryöstämään kaatuneita ja löysivät Saulin ja hänen kolmen poikansa ruumiit. Täydellistääkseen voittonsa he löivät Saulilta pään poikki ja riisuivat hänet aseista. Sitten he lähettivät verta tihkuvan pään ja aseet voiton merkkeinä ympäri filistealaisten maata »julistaaksensa voitonsanomaa epäjumahensa temppeleissä ja kansan

seassa». Vihdoin aseet sijoitettiin »Astarten temppeliin», ja Saulin pää kiinnitettiin Daagonin temppeliin. Näin annettiin kunnia voitosta näille väärille jumalille ja häväistiin Herran nimeä. Saulin ja hänen poikiensa ruumiit raahattiin lähellä Gilboan vuorta ja Jordan-virtaa sijaitsevaan Beet-Seanin kaupunkiin. Siellä ne kiinnitettiin kahleilla ylös muuriin petolintujen raadeltaviksi. Mutta Gileadin Jaabeksen rohkeat miehet muistivat, miten Saul oli varhaisempina ja onnekkaampina vuosinaan vapauttanut heidän kaupunkinsa, ja siitä kiitollisina he nyt halusivat pelastaa kuninkaan ja prinssien ruumiit haudatakseen ne kunniallisesti. He ylittivät yöllä Jordanin »ja ottivat Saulin ja hänen poikiensa ruumiit alas Beet-Seanin muurilta, menivät Jaabekseen ja polttivat ne siellä. Sitten he ottivat heidän luunsa, hautasivat ne tamariskipuun alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.» Näin Saul sai neljäkymmentä vuotta aikaisemmin suorittamallaan jalolla teolla turvatuksi itselleen ja pojilleen hellin ja säälivin käsin toimitetun hautauksen tuona tappion ja häpeän synkkänä hetkenä.

Raamatun esitys Saulin käynnistä Een-Doorin vaimon luona on hämmentänyt monen tutkijan mieltä. Jotkut katsovat Samuelin todella olleen keskusteluissa Saulin kanssa. Mutta Raamattu itse antaa riittäviä perusteita päinvastaiseen johtopäätökseen. Jos Samuel oli taivaassa, kuten eräät väittävät, oli hänet saatava sieltä kutsutuksi alas joko Jumalan tai saatanan voimalla. Mahdotonta on kenenkään uskoa, että saatana saattoi kutsua Jumalan pyhän profeetan taivaasta tottelemaan turmeltuneen vaimon manauksia. Emme voi liioin päätellä Jumalan lähettäneen häntä noitavaimon luolaan, sillä Herra oli jo kieltäytynyt pitämästä yhteyttä Sauliin unien, uurimin tai profeettain välityksellä (ks. 1 Sam. 28: 6). Nämä olivat Jumalan itsensä säätämiä yhteydenpidon välineitä, eikä hän ohittanut niitä ryhtyäkseen julistamaan sanomaa saatanan apurin välityksellä.

Sanoma sinänsäkin ilmaisee jo riittävän hyvin alkuperänsä. Se ei Pyrkinyt saamaan Saulia katumaan vaan yllytti häntä syöksymään turmioon, eikä se ole Jumalan vaan saatanan työtä. Lisäksi Raamattu mainitsee Saulin käymisen noitavaimolta neuvoa kysymässä yhtenä syynä siihen, että Jumala hylkäsi hänet joutumaan tuhon omaksi: »Niin kuoli Saul, koska hän oli ollutuskoton Herraa kohtaan eikä ollut ottanut vaaria Herran sanasta, ja myös sen tähden, että hän oli kysynyt vainajahengeltä neuvoa, mutta ei ollut kysynyt neuvoa Herralta. Sentähden Herra surmasi hänet ja siirsi kuninkuuden Daa-vidille, lisain pojalle» (1 Aikak. 10: 13, 14). Tässä sanotaan selvästi, että hän kysyi neuvoa vainajahengeltä eikä Herralta. Hän ei ollut yhteydessä Samueliin, Jumalan profeettaan, vaan keskusteli velhovaimon välityksellä saatanan kanssa. Saatana ei saanut todellista Samuelia paikalle vaan esitti jäljittelyn, joka palveli hänen petollista tarkoitustaan.

Kuolleiden palvonta pakanuudessa

[264] Miltei kaikki vanhan ajan taikuuden ja noituuden muodot perustuivat siihen uskomukseen, että oli mahdollista päästä kosketuksiin vainajien kanssa. Kuolleiden esiin manaamista harjoittaneet väittivät olleensa yhteydessä vainajahenkiin ja saaneensa niiltä tietoa tulevista tapahtumista. Tästä tavasta kysyä neuvoa kuolleilta mainitaan profeetta Jesajan kirjassa: »Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainajaja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien puolesta?» (Jes. 8:19).

Tämä sama uskomus yhteyden saamisesta kuolleisiin oli pakanallisen epäjumalanpalvonnan kulmakivenä. Pakanoiden jumalien uskottiin olevan kuolleiden sankareiden jumaloituneita henkiä. Pakanoiden uskonto oli täten kuolleiden palvomista. Tämä ilmenee myös Raamatusta. Kun Israel teki syntiä Beet-Peorissa, siitä kerrotaessa mainitaan: »Niin Israel asettui Sittimiin. Ja kansa rupesi irstailemaan Mooabin tyttärien kanssa. Nämä kutsuivat kansaa jumaliensa uhreille, ja kansa söi ja kumarsi heidän jumaliensa.» Näin Israel »antautui palvelemaan Baal-Peoria» (4 Moos. 25: 1-3). Psalmista kertoo meille, minkälaisille jumalille näitä uhre- ja uhrattiin. Puhuessaan samasta israelilaisten luopumuksesta hän sanoo: »He antautuivat palvelemaan Baal-Peoria ja söivät kuolleitten jumalien uhreja» (Ps. 106: 28). Nämä olivat kuolleille uhrattuja uhreja.

Kuolleiden jumaloimisella on ollut huomattava sijansa miltei jokaisessa pakanuuden järjestelmässä samoin kuin otaksutulla yhteyden saamisella vainajiin. Jumalien uskottiin ilmoittavan tahtonsa ihmisille sekä kysyttäessä antavan heille neuvojaan. Niiden välittäjänä pidettiin muinoin kuuluisia Kreikan ja Rooman oraakkeleita.

Nykyajan spiritismi

Yhä vieläkin esiintyy uskoa kanssakäymiseen kuolleiden kanssa, vieläpä kristinuskoa tunnustavissa maissa. Spiritismin nimellä on laajalti ruvettu ottamaan yhteyttä olentoihin, jotka väittävät olevansa vainajien henkiä. Tällaisen harrastamisen arvellaan herättävän niiden myötätuntoa, jotka ovat laskeneet rakkaansa haudan lepoon. Toisinaan henkiolennot ilmestyvät kuolleiden ystävien hahmossa ja kertovat tapahtumia heidän elämästään tai suorittavat jotakin, mitä

heidän tapanaan oli tehdä eläessään. Näin ne saavat ihmiset uskomaan, että heidän ys-tävänsä ovat enkeleitä, jotka leijuvat heidän yllään ja pitävät yhteyttä heihin. Niihin, jotka näin teeskentelevät olevansa vainajien henkiä, suhtaudutaan tietyllä tavalla palvovasti, ja monet uskovat heidän sanaansa enemmän kuin Jumalan sanaa.

Toisaalta on monia, jotka pitävät spiritismia pelkkänä petkutuksena. Ilmestyksiä, joilla se tukee väitteitään yliluonnollisesta luonteestaan, pidetään meedion suorittamina huijauksina. Mutta niin totta kuin onkin, että joillakin tempuilla on usein onnistuttu huiputtamaan yleisöä niin että se on pitänyt ilmestyksiä todellisina, on toisaalta huomattavia todisteita yliluonnollisen voiman esiintymisestä. Niinpä monet, jotka torjuvat spiritismin pitäen sitä pelkkänä inhimillisen kyvyn ja taidon näytteenä, eivät voi muuta kuin hyväksyä sen väitteet joutuessaan näkemään ilmestyksiä, joita eivät pysty tällä tavoin selittämään.

[265]

Nykyajan spiritismi samoin kuin muinaisajan noituudet ja epäjumalain palvonta - jotka kaikki pitävät olennaisena periaatteenaan yhteydenpitoa vainajiin - pohjautuvat tähän ensimmäiseen valheeseen, jolla saatana petti Eevan paratiisissa: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, - te tulette [olemaan] niinkuin Jumala» (1 Moos. 3: 4, 5). Samalla tavoin valheeseen perustuvina ja sitä harrastavina he ovat samoin alkuisin valheiden isästä.

Heprealaisia kiellettiin nimenomaan ryhtymästä mihinkään kuviteltuun yhteyteen vainajien kanssa. Jumala sulki kerta kaikkiaan pois tämän mahdollisuuden sanomalla: »Kuolleet eivät tiedä mitään, - eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu aurin gon alla» (Saarn. 9: 5, 6). »Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin» (Ps. 146: 4). Ja Herra lausui Israelille: »Jos joku kääntyy vainajatai tietäjähenkien puoleen, lähtien haureudessa kulkemaan heidän jäljesssä, sitä ihmistä vastaan minä käännän kasvoni ja hävitän hänet hänen kansastansa» (3 Moos. 20: 6).

»Vainajahenget» eivät olleet kuolleiden henkiä vaan pahoja enkeleitä, saatanan sanansaattajia. Muinainen epäjumalain palvonta, jonka olemme havainneet käsittävän sekä vainajien palvontaa että luuloteltua yhteydenpitoa niihin, on Raamatun mukaan ollut paholaisen palvontaa. Apostoli Paavali varoittaa veljiään osallistumasta

millään tavoin pakanallisten naapureidensa epäjumalanpalvontaan: »Mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista» (1 Kor. 10: 20). Psalmista sanoo israelilaisista, että »he uhrasivat poikiansa ja tyttäriänsä riivaajille», ja selittää seuraavassa jakeessa heidät uhratun »Kanaanin epäjumalille» (Ps. 106: 37, 38). Luullessaan palvovansa kuolleita ihmisiä he todellisuudessa palvoivatkin paholaisia.

Nykyinen spiritismi rakentuu samalle perustukselle kuin Jumalan muinoin tuomitsema ja kieltämä noituus ja paholaisten palvonta. Se ilmenee vain uuden muotoisena. Raamattu ennustaa siitä julistamalla, että »tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja» (1 Tim. 4: 1). Toisessa kirjeessään tessalonikalaisille Paavali mainitsee saatanan erikoisen toiminnan vähän ennen Kristuksen toista tulemistä ilmenevän spiritistisinä ilmiöinä ja sanoo, että se »tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteilla ja ihmeillä» (2 Tess. 2: 9). Ja kun Pietari kuvailee niitä vaaroja, jotka uhkaavat seurakuntaa viimeisinä päivinä, hän sanoo, että samoin kuin valheprofeetat muinoin saivat Israelin lankeamaan syntiin, on nytkin »oleva valheenopettajia, jotka salaa kuljettavat sisään turmiollisia harhaoppeja, kieltävätpä Herrankin, joka on heidät ostanut. — Ja moni on seuraava heidän irstauksiaan» (2 Piet. 2: 1, 2). Tässä apostoli mainitsee spiritististen opettajien erään huomattavan piirteen. He kieltäytyvät tunnustamasta Kristusta Jumalan Pojaksi. Sellaisista opettajista rakastettu Johannes lausuu: »Kuka on valhettelija, ellei se, joka kieltää sen, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, se, joka kieltää Isän ja Pojan. Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään» (1 Joh. 2: 22, 23). Kieltämällä Kristuksen spiritismi kieltää sekä Isän että Pojan, ja Raamattu julistaa sen antikristuksen ilmentymäksi. Noituuden ja spiritismin seuraukset

Noituuden ja spiritismin seuraukset

Ennustamalla Een-Doorin vaimon välityksellä Saulin kohtalokkaan tuhon saatana yritti kietoa Israelin kansan pauloihinsa. Hän toivoi saavansa sen luottamaan noitavaimoon, niin että se alkaisi kysyä neuvoa tältä. Näin he lakkaisivat pitämästä Jumalaa neuvonantajanaan ja joutuisivat saatanan ohjattaviksi. Spiritismi viehättää

kansanjoukkoja uskottelemalla voivansa paljastaa tulevaisuudesta ihmisille sellaista, minkä Jumala on heiltä salannut. Jumala on sanassaan ilmaissut meille tulevaisuuden suuret tapahtumat - kaiken mikä meidän on tähdellistä tietää - ja hän on antanut meille luotettavia ohjeita selviytyäksemme kaikista vaaroista. Mutta saatana pyrki hävittämään ihmisten luottamuksen Juma-laan, tekemään heidät tyytymättömiksi elämäänsä ja uteliaiksi saamaan selville sellaista, minkä Jumala on viisaasti salannut heiltä, sekä väheksymään sitä kaikkea, minkä hän on ilmaissut pyhässä sanassaan.

[267]

Monet tulevat levottomiksi, kun eivät tiedä miten missäkin asiassa lopulta käy. He eivät siedä epävarmuutta eivätkä kärsimättöminä suostu odottamaan nähdäkseen Jumalan pelastuksen. He uumoilevat kaikkea pahaa, niin että joutuvat miltei pois tolaltaan. He antautuvat uhittelevaan tunteiluun ja kiihkomieliseen haihatteluun pyrkiessään saamaan selville sellaista, jota ei ole ilmaistu. Jos he vain luottaisivat Jumalaan ja rukoilisivat valvoen, hän kyllä lohduttaisi heitä. Yhteys Jumalaan tyynnyttäisi heidän mielensä. Työätekeväiset ja raskautetut löytäisivät levon sielulleen, jos vain tulisivat Jeesuksen tykö. Mutta kun he eivät välitä niistä keinoista, joilla Jumala tahoo huolehtia heidän hyvinvoinnistaan, vaan hakeutuvat toisaalle ja toivovat saavansa tietoonsa sellaista, minkä Jumala on salannut, he tekevät saman virheen kuin Saul ja saavat siten tietoonsa pelkkää pahaa.

Tällainen ei miellytä Jumalaa, ja hän on sanonut sen varsin selvästi. Tulevaisuuden verhon kärsimätön vetäminen syrjään ilmaisee vain ettei uskota Jumalaan, ja näin jäädään alttiiksi pääpettäjän vaikutuksille. Saatana houkuttelee ihmiset kysymään neuvoa niiltä, joilla on vallassaan vainajahenki, ja paljastamalla salaisia tapahtumia menneisyydestä hän saa heidät luottamaan siihen, että hän pystyy ennustamaan tuleviakin tapahtumia. Kovin pitkäaikaisella kokemuksellaan hän pystyy päättelemään syiden perusteella seurauksia sekä usein ennustamaan melkoisen oikeaan osuvasti joitakin ihmiselämän tulevia vaiheita. Näin hänen on onnistunut pettää harhautuneita ihmispoloisia ja saada heidät valtaansa ja talutusnuoraansa.

Jumala on profeettansa välityksellä varoittanut meitä: »Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainajaja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako

elävien puolesta? 'Pysykää laissa ja todistuksessa!' Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole» (Jes. 8:19, 20).

Pitäisikö niiden, joilla on rajattoman viisas ja voimallinen, pyhä Jumala, mennä velhojen tykö, jotka saavat tietonsa olemalla läheisessä yhteydessä meidän Herramme viholliseen? Jumala itse on omiensa valona. Hän kehottaa heitä suuntaamaan uskossa katseensa niihin ihanuuksiin, jotka ovat ihmissilmältä salassa. Vanhurskauden aurinko paistaa kirkkain sätein heidän sydämeensä. He saavat valonsa taivaan valtaistuimelta, eivätkä he halua mitenkään erottautua tästä valon lähteestä kysymään neuvoa saatanan apureilta.

[268] Vaikka pahalaisen sanoma Saulille tuomitsikin synnin ja enusti sen rangaistuksen, ei sen pyrkimyksenä ollut saattaa häntä parannukseen vaan suistaa hänet epätoivoon ja turmioon. Useimmin kiusaaja saa kuitenkin houkutelluksi ihmiset häviöön imartelulla. Muinaisaikojen pahalaisjumalien palvontaan liittyi mitä inhottavinta kurittomuutta. Jumalan käskyt syrjäytettiin, koska ne tuomitsivat synnin ja vaativat vanhurskautta. Totuutta väheksyttiin, ja siveettömyyttä ei vain suvaittu vaan myös harrastettiin. Spiritismi julistaa, ettei ole kuolemaa, ei syntiä, ei tuomiota eikä rangaistusta. Sen mukaan »ihmiset ovat lankeamattomia puolijumalia». Sen korkeimpana lakina on toivomus ja halu, ja ihminen on vastuussa vain itselleen. Se repii maahan raja-aidat, joilla Jumala tahtoo turvata totuuden, puhtauden ja kunnioituksen, ja siten monet rohkaistuvat tekemään syntiä. Eikö tuollainen opetus vaikuta alkuperältään samanlaiselta kuin pahoisten palvontakin?

Herra esitti Israelille, mihin yhteydenpito pahoihin henkiin ja kanaanilaisten iljetysten harrastaminen johtivat: he olivat vailla luonnollista rakkautta, epäjumalanpalvojia, avionrikkojia, murhaajia sekä ajatuksiltaan ja teoiltaan inhottavan turmeltuneita. Ihmiset eivät tunne omaa sisintään, sillä »petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen» (Jer. 17: 9). Mutta Jumala ymmärtää ihmisen turmeltuneen luonnon taipumukset. Silloin, kuten nytkin, saatana tarkkaili, miten saisi tilanteen kehittymään kapinalle suotuisaksi, jotta Israelin kansa tekisi itsensä Jumalalle yhtä inhottavaksi kuin kanaanilaisetkin. Sielunvihollinen on alati valppaana päästämään pahuuden tulvimaan yllemme, sillä hän toivoo meidän joutuvan turmioon ja Jumalan tuomittaviksi.

Saatana päätti pitää Kanaanin maata hallussaan, ja kun siitä tuli Israelin lasten asuma-alue ja Jumalan käskyt tulivat maan laiksi, hänen vihansa Israelia kohtaan yltyi julmaksi ja katkeraksi, ja hän punoi juoniaan sen turmioksi. Pahojen henkien avustamana hän toi maahan vieraita jumalia, ja lopulta valittu kansa joutui rikkomustensa tähden hajaantumiaan eri suuntiin Luvatusta maasta. Tätä samaa saatana yrittää aikaansaada meidänkin aikanamme. Jumala johtaa parhaillaan omiaan eroon maailman kauhistuksista, jotta he voisivat noudattaa hänen lakiaan, ja tämä saa »veljiemme syyttäjän» raivos-tumaan silmittömästi. »Perkele on astunut alas teidän luokseen pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa» (Ilm. 12: 10,12). Todellinen luvattu maa on juuri edessämme, ja saatana pyrkii päättävästi tuhoamaan Jumalan kansan ja estämään sitä pääsemästä perintöosaansa. Nyt tarvitaan enemmän kuin koskaan aikaisemmin kehotusta: »Valvokaa ja rukoilkaa, et-tette joutuisi kiusaukseen» (Mark. 14: 38).

Herran sana, jonka hän lausui muinaiselle Israelille, kuuluu yhtä hyvin hänen kansalleen tänä aikana: »Älkää kääntykö vainajaja tietäjähenkien puoleen; älkää etsikö heitä, ettette tulisi heistä saastutetuiksi. — Sillä jokainen, joka senkaltaista tekee, on kauhistus Herralle» (3 Moos. 19: 31;5 Moos. 18:12).

Luku 33—Daavid Siklagissa

Daavid ja hänen väkensä eivät olleet osallistuneet Saulin ja filistealaisten väliseen taisteluun, vaikka olivatkin marssineet filistealaisten mukana taistelupaikalle. Joukkojen valmistautuessa yhteenottoon lisäin poika tunsi asemansa hyvin tukalaksi. Hänen odotettiin taistelevan filistealaisten puolella. Jos hän ottelun tuoksinassa poistuisi määrättyltä paikaltaan ja taistelukentältä, häntä ei pidettäisi vain pelkurina vaan myös kiittämättömänä ja petollisena Aakista kohtaan, joka oli suojannut häntä ja luottanut häneen. Moinen teko saattaisi hänen nimensä häpeään ja hänet itsensä Sauliakin pelottavampien vihollisten vihan alaiseksi. Kuitenkaan hän ei voinut hetkeksikään suostua taistelemaan Israelia vastaan. Jos hän sen tekisi, hänestä tulisi maansa kavaltaja ja sekä Jumalan että hänen kansansa vihollinen. Se estäisi häntä koskaan pääsemästä Israelin valtaistuimelle; ja jos Saul kaatuisi taistelussa, hänen kuolemastaan syytettäisiin Daavidia.

Daavid sai tuntea kulkeneensa pahoin harhaan. Paljon parempi hänen olisi ollut hakeutua turvaan Jumalan lujiin vuorilinnoituksiin kuin Herran ja hänen kansansa vihollisten luo. Mutta suuressa armossaan Herra ei rangaissut palvelijaansa tästä virheestä jättämällä hänet yksikseen tukalaan ahdinkoonsa. Sillä vaikka Daavid olikin menetettyään otteensa Jumalan voimasta horjahdellut ja poikennut ehdottoman tunnollisuuden tieltä, hän kuitenkin halusi sydämestään pysyä uskollisena Jumalalle. Saatanan auttaessa joukkoineen Jumalan ja Israelin vastustajia kukistamaan kuningasta, joka oli luopunut Jumalasta, Herran enkelit pyrkivät puolestaan vapauttamaan Daavidin siitä vaarasta, johon hän oli saattanut itsensä. Taivaalliset sanansaattajat herättivät filistealaisten ruhtinaat esittämään vastalauseensa Daavidin ja hänen väkensä mukanaolosta heidän armeijassaan lähestyvän taistelun aikana.

Eroon filistealaisten joukoista

»Mitä nuo hebrealaiset täällä tekevät?» filistealaisten päälliköt tiukkasivat Aakiilta. Tämä oli haluton luopumaan niin tärkeästä liittolaisesta ja vastasi: »Tämähän on Daavid, Saulin, Israelin kunin- [270]
kaan, palvelija, joka on ollut minun luonani toista vuotta, enkä minä ole havainnut hänessä mitään siitä päivästä alkaen, jona hän siirtyi minun luokseni, tähän päivään asti.»

Mutta päälliköt pysyivät vaatimuksessaan: »Toimita tämä mies takaisin; palatkoon hän siihen paikkaan, jonka sinä olet hänelle määrännyt. Älköön hän tulko meidän kanssamme taisteluun, ettei hän taistelussa tulisi meidän vastustajaksemme. Sillä miten hän voisi hankkia itselleen herransa suosion paremmin kuin näiden miesten päillä? Eikö tämä ole se Daavid, jolle he karkeloiden virittivät tämän laulun: 'Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmentuhatta'?» Filistealaisten päälliköt muistivat vielä hyvin kaksintaisteluserkinsä kukistumisen ja Israelin silloisen voiton. He eivät uskoneet, että Daavid taistelisi omaa kansaansa vastaan, ja jos hän taistelun kuumuudessa kääntyisi filistealaisia vastaan, hän aiheuttaisi heille enemmän vahinkoa kuin koko Saulin armeija.

Aakiin oli siis pakko taipua. Hän kutsui Daavidin puheilleen ja sanoi hänelle: »Niin totta kuin Herra elää: sinä olet rehellinen, ja minulle olisi mieleen, että olisit täällä leirissä, lähtisit ja tulisit minun kanssani; sillä minä en ole havainnut mitään pahaa sinussa siitä päivästä alkaen, jona tulit minun luokseni, tähän päivään asti. Mutta ruhtinaille sinä et ole mieluinen. Lähde siis takaisin ja mene rauhassa, ettet tekisi mitään, joka ei olisi filistealaisten ruhtinaille mieleen.»

Daavid pelkäsi paljastavansa todelliset tunteensa ja vastasi varovasti: »Mitä minä olen tehnyt, ja mitä olet havainnut palvelijassasi siitä päivästä alkaen, jona minä tulin sinun palvelukseesi, tähän päivään asti, koska en saa tulla taistelemaan herrani, kuninkaan, vihollisia vastaan?»

Aakiin vastaus sai varmastikin Daavidin mielessään syvästi häpeämään ja katumaan, kun hän ajatteli miten sopimattomia olivat Herran palvelijalle ne petokset, joihin hän oli alentunut. »Minä tiedän, että sinä olet minulle mieluinen niinkuin Jumalan enkeli», kuningas sanoi, »mutta filistealaisten päälliköt sanovat: 'Hän ei saa

lähteä meidän kanssamme taisteluun’. Nouse siis huomenaamuna varhain, sinä ja sinun herrasi palvelijat, jotka ovat tulleet kanssasi, ja lähtekää matkaan huomenaamuna varhain, kun päivä vaikenee.» Näin katkesi se paula, johon Daavid oli sotkeutunut, ja hän pääsi vapaaksi.

Retki amalekilaisia vastaan

[271] Kolmantena matkapäivänään Daavid pääsi kuudensadan miehensä kanssa Siklagiin, filistealaiseen kotiinsa. Mutta siellä he tapasivat kaiken hävitettynä. Amalekilaiset olivat käyttäneet hyväkseen Daavidin ja hänen väkensä poissaoloa ja käyneet kostamassa ne ryöstöretket, joita hän oli tehnyt heidän alueelleen. He olivat yllättäneet vartioimattoman kaupungin, ja ryöstettyään ja poltettuaan sen olivat poistuneet vieden vankeinaan kaikki naiset ja lapset ja saaden lisäksi paljon saalista.

Kauhun ja hämmästyksen mykistämänä Daavid ja hänen miehensä katselivat jonkin aikaa kaupunkinsa mustuneita ja savuavia raunioita. Mutta kun he lopulta tajusivat hirvittävän menetyksensä, niin nuo taistelujen karaisemat soturit »korottivat äänensä ja itkivät, kunnes eivät enää jaksaneet itkeä».

Tämäkin oli Daavidille kuritukseksi siitä uskon puutteesta, joka oli saanut hänet asettumaan filistealaisten suojiin. Hän sai nyt todeta, kuinka paljon turvaa löytyi Jumalan ja hänen kansansa vihollisten parista. Daavidin miehet pitivät häntä onnettomuuksiensa aiheuttajana. Hän oli ärsyttänyt amalekilaiset kostotoimiin hyökkäämällä heidän kimppuunsa, mutta oli silti pitänyt oloaan vihollistensa keskuudessa turvattuna ja jättänyt siksi kaupungin vaille suojaa. Suruisaan ja raivoissaan hänen sotilaansa olivat nyt valmiit epätoivoisiin tekoihin ja jopa uhkasivat kivittää johtajansa.

Daavid näytti nyt menettäneen kaiken inhimillisen tukensa. Häneltä oli pyyhkäisty pois kaikki, mitä hän piti rakkaana maan päällä. Saul oli karkottanut hänet maastaan, ja filistealaiset olivat ajaneet hänet ulos leiristään. Amalekilaiset olivat ryöstäneet hänen kaupunkinsa ja vieneet vankeinaan hänen vaimonsa ja lapsensa. Ja nyt hänen omat henkiystävänsä olivat yksissä tuumin nousseet häntä vastaan ja uhanneet jopa tappa hänet. Mutta tässä äärimmäisessä hädässäänkään Daavid ei jäänyt pohdiskelemaan tukalia olojaan, vaan kääntyi

hartaasti anomaan apua Jumalalta. Hän »rohkaisi mielensä Herrassa» muistelllessaan elämänsä monivaiheisia aikoja. Missäpä Herra olisi häntä koskaan hylännyt? Hänen sielunsa virvoittui, kun hän muisteli monia kokemuksiaan Jumalan suosiosta. Daavidin seuraajat vain pahensivat tukalaa tilannettaan tyytymättömyydellään ja kärsimättömyydellään. Mutta vaikka Daavidilla olikin muita enemmän syytä suruun, hän kesti kaiken masentumatta. »Sinä päivänä, jota minä pelkään, minä turvaan sinuun» (Ps. 56: 4), oli hänen sisäisenä johtoaatteenaan. Vaikkei hän ollutkaan selvillä siitä, miten pääsisi ahdingostaan, Jumala kyllä tiesi sen ja neuvoisi häntä selviytymään.

Käskettyään noutaa pappi Ebjatarin, Ahimelekin pojan, »Daavid kysyi Herralta: 'Ajanko takaa tuota rosvojoukkoa? Saavutanko minä sen?'» Hän sai vastauksen: »Aja, sillä sinä saavutat sen ja pelastat pelastettavat» (1 Sam. 30: 8).

Tämä vastaus lauhdutti surun ja kiihtymyksen. Daavid lähti miehineen heti ajamaan takaa pakenevaa vihollistaan. Niin nopeaa oli heidän marssinsa, että kun he pääsivät Besorin purolle, joka laskee Välimereen lähellä Gassaa, oli kahdensadan miehen pakko uupuneina jäädä jälkeen. Mutta muiden neljänsadan kanssa Daavid rynnisti lannistumatta eteenpäin.

Edetessään he tapasivat kedolla egyptiläisen orjan, joka oli aivan kuoleman kielissä nälästä ja väsymyksestä. Hän virkosi kuitenkin saatuaan syödä ja juoda ja kertoi sitten, että hänen äskeiseen ryöstöretkeen osallistunut julma amalekilainen isäntänsä oli jättänyt hänet jälkeensä kuolemaan. Hän selosti tarkoin heidän retkensä ja ryöstelynsä ja lupasi opastaa Daavidin joukon heidän vihollistensa leiriin, kun Daavid oli ensin luvannut, ettei surmaisi häntä eikä luo-vuttaisi häntä takaisin isännälleen.

Saatuaan leirin näkyviinsä he huomasivat siellä vietettävän remuista voittojuhlaa. »Heitä oli hajallaan maassa kaikkialla syömässä, juomassa ja juhlimassa kaikella sillä suurella saaliilla, jonka olivat ottaneet filistealaisten maasta ja Juudan maasta.» Takaa-ajajat järjestäytyivät heti hyökkäykseen ja ryntäsivät kiivaasti saaliinsa kimppuun. Amalekilaiset yllättyivät täysin ja heidän leirinsä joutui sekasortoon. Taistelua jatkui koko sen yön ja seuraavan päivän, kunnes miltei koko vihollisjoukko oli tuhottu. Vain neljänsadan miehen onnistui paeta ratsain kameleilla. Herran lupaus täyttyi. »Daavid pelasti kaikki, mitä amalekilaiset olivat ottaneet; myös molemmat

vaimonsa Daavid pelasti. Ei ketään puuttunut, ei pientä eikä suurta, ei kenenkään poikaa eikä kenenkään tytärtä eikä saalista tai muuta, mitä he olivat ottaneet itsellensä; kaiken Daavid toi takaisin.»

Retkillään amalekilaisten alueelle Daavid oli surmannut kaikki tapaamansa asukkaat. Ellei Jumala olisi hillinnyt amalekilaisia, he olisivat vuorostaan kostaneet surmaamalla Siklagin asukkaat. Mutta nyt he päättivät säästää vankejaan toivoen saavansa voittonsa loistokkaammaksi, kun veisivät mukanaan paljon vankeja, jotka he sitten aikoivat myydä orjiksi. Näin he tietämättään täyttivät Jumalan tarkoituksen, kun pitivät vankinsa hengissä ja vahingoittumattomina palauttaviksi heidän puolisoilleen ja isilleen.

Kaikki maiset vallat ovat Kaikkivaltiaan valvonnassa. Mahtavimmallekin valtiaalle ja julmimmallekin sortajalle hän sanoo: »Tähän asti saat tulla, mutta edemmäksi et» (Job 38: 11). Jumala vastustaa voimallaan alati pahuuden valtoja. Hän toimii jatkuvasti ihmisten keskuudessa, ei heidän turmiokseen vaan varjellakseen ja auttaakseen heitä elämään oikein.

Iloissaan voittajat lähtivät kotimatkalleen. Päästyään taakse jääneiden tovereidensa luo muutamat itsekkäät ja pahankuriset miehet neljänsadan taistelussa olleen soturin joukosta alkoivat vaatia, ettei jälkeen jääneille annettaisi mitään saaliista. Taisteluista poissa olleina heidän pitäisi tyytyä siihen, että saivat vaimonsa ja lapsensa kotiin. Mutta Daavid ei suostunut tähän. »Älkää tehkö niin, veljeni», hän sanoi, »sen jälkeen, mitä Herra on meille suonut. - Sillä taisteluun menevällä ja kuormaston luo jäävällä on oleva yhtäläinen osuus; heidän on jaettava tasan.» Näin se asia ratkaistiin, ja myöhemmin tuli sään-nöksi Israelissa että kaikki, jotka kunniallisesti osallistuivat sotaretkeen, saivat yhtäläisen osan saaliista kuin varsinaiset rintamamiehetkin.

[273]

Saatuana takaisin kaiken sen saaliin, joka oli ryöstetty Siklagista, Daavid ja hänen miehensä ottivat amalekilaisilta lisäksi paljon lampaita ja raavaskarjaa. Näitä kutsuttiin »Daavidin saaliiksi», ja siitä hän Siklagiin palattuaan lähetti lahjoja oman Juudan heimonsa vanhimmille. Tässä jakelussa hän muisti kaikkia niitä, jotka olivat auttaneet häntä ja hänen seuraajiaan niinä aikoina, jolloin hän oleskeli vuoristossa Saulia paossa. Takaa-ajettuna pakolaisena hän oli rohkaistunut heidän ystävällisyydestään ja myötätunnostaan ja palkitsi sen nyt kiitollisena.

Daavid suree Saulia

Oli kolmas päivä siitä, kun Daavid satureineen palasi Siklagiin. Ryhdyttyään kunnostamaan ryöstettyjä kotejaan he kuuntelivat huolestuneina kuulumisia taisteluista, joita he tiesivät vielä käytävän Israelin ja filistealaisten välillä. Silloin kaupunkiin saapui yhtäkkiä mies, »vaatteet reväistynä ja multaa päänsä päällä». Hänet vietiin heti Daavidin luo, ja hänen edessään mies osoitti maahan ku-martumalla tunnustavansa hänet mahtavaksi ruhtinaaksi, jonka suosiota hän toivoi. Daavid kysyi innokkaasti, miten taistelussa oli käynyt. Rintamalta paennut sotilas kertoi Saulin tappiosta ja kuolemasta sekä Joonatanin kaatumisesta. Mutta hän ei tyytynyt esittämään vain yksinkertaisia to-siasioita. Ilmeisesti otaksuen, että Daavid varmaan vihaisi säälimä-töntä vainoojaansa, mies toivoi pääsevänsä parempiin kirjoihin esiintymällä kuninkaan surmaajana. Ja niin hän kehui tavanneensa taistelussa Israelin kuninkaan haavoittuneena ja vihollistensa kovin ahdistamana sekä sitten surmanneensa tämän muka kuninkaan omasta pyynnöstä. Kuninkaan kruunun ja ranne-renkaat hän oli tuonut Daavidille. Nyt hän odotti luottavaisena, että nämä uutiset otettaisiin vastaan ilomielin ja että hän saisi omasta suorituksestaan hyvän palkkion.

Mutta »Daavid tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne; samoin tekivät kaikki miehet, jotka olivat hänen kansansa. Ja he pitivät valittajaisia ja itkivät ja paastosivat iltaan asti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin tähden ja Herran kansan tähden ja Israelin heimon tähden, koska he olivat kaatuneet miekkaan.»

Näiden ikävien uutisten aiheuttamasta järkytyksestä selvittyään Daavid saattoi jälleen ajatella miestä ja rikosta, jonka tämä väitti tehneensä. »Mistä sinä olet», hän kysyi nuorelta mieheltä, ja tämä vastasi: »Minä olen täällä muukalaisena elävän amalekilaisen miehen poika.» Daavid sanoi hänelle: »Kuinka et pelännyt ojentaa kättäsi tuhotaksesi Herran voidellun?» » Kahdesti Saul oli ollut Daavidin vallassa, mutta kun häntä oli yllytetty surmaamaan hänet, hän oli kieltäytynyt kohottamasta kättään häntä vastaan, joka Jumalan käskystä oli pyhitetty hallitsemaan Israelia. Mutta tämä amalekilainen julkesi kehua tappaneensa Israelin kuninkaan. Hän oli sanonut syylistyneensä kuolemanrikokseen, ja siitä määrättiin heti rangaistus. Daavid sanoi: »Sinun veresi tulkoon oman pääsi päälle, sillä oma

[274]

[275]

suusi on todistanut sinua vastaan, kun sanoit: 'Minä olen surmannut Herran voidellun.'»

Daavid suri Saulin kuolemaa vilpittömästi ja syvästi ilmaisten jalon luonteensa ylevämielisyyden. Hän ei iloinnut vihamiehensä kukistumisesta. Se vastus, joka oli estänyt häntä pääsemästä Israelin valtaistuimelle, oli nyt poissa, mutta hän ei ilahtunut siitä. Kuolema sai hänet unohtamaan Saulin epäluulot ja julmuuden, ja nyt hän muisti hänen elämästään vain sen, mikä oli jaloa ja kuninkaallista. Hän yhdisti mielessään Saulin Joonataniin, jonka ystävyys oli ollut niin uskollista ja epäitsekästä.

Laulusta, jolla Daavid ilmaisi sydämensä tunteet, tuli todellinen aarre hänen kansalleen ja kaikkien tulevien aikojen Jumalan kansalle:

»Sinun kaunistuksesi, Israel,
on surmattuna kukkuloillasi.
Kuinka ovatkaan
sankarit kaatuneet!
Älkää ilmoittako sitä Gatissa,
älkää julistako voitonsanomaa
Askelonin kaduilla,
etteivät filistealaisten tyttäret
iloitsisi,
etteivät ympärileikkaamatto
mani tyttäret riemuitsisi.
Te Gilboan vuoret,
älkөөn teille kastetta tulko,
älkөөn sadetta, älkөөn peltoja,
joista anteja uhrataan.
Sillä siellä on poisviskattuna
sankarien kilpi,
Saulin kilpi,
öljyllä voitelematonna. - -
Saul ja Joonatan,
rakkaat ja armaat,
olivat elämässä ja kuolemassa
erottamattomat,
olivat nopeammat kuin kotkat,

leijonia väkevämmät.

Te Israelin tyttäret,
itkekää Saulia,
häntä, joka puetti teidät
purppuraan ja koristeihin,
joka kiinnitti pukuunne
kultahelyjä.

Kuinka ovat sankarit
taistelussa kaatuneet!

Joonatan on surmattuna
kukkuloillasi.

Minä suren sinua,
veljeni Joonatan;
sinä olit minulle ylen rakas.
Rakkautesi oli minulle
ihmeellisempi
kuin naisen rakkaus.

Kuinka ovatkaan
sankarit kaatuneet,
kuinka ovat hukkuneet
taisteluaseet!»

2 Sam. 1:
19-27.

Luku 34—Daavid valitaan kuninkaaksi

Saulin kuolema poisti ne vaarat, jotka olivat tehneet Daavidista maanpakolaisen. Nyt hän saattoi vapaasti palata omalle maalleen. Saulin ja Joonatanin kuoleman jälkeisen suruajan päätyttyä »Daavid kysyi Herralta: 'Menenkö minä johonkin Juudan kaupunkiin?' Herra vastasi hänelle: 'Mene.' Ja Daavid kysyi: 'Mihinkä minä menen?' Hän vastasi: 'Hebroniin.'»

Daavid Juudan kuninkaaksi

Hebron sijaitsi noin kolmenkymmenen kilometrin päässä pohjoiseen Beersebasta ja suunnilleen sen ja tulevan Jerusalemin paikan puolivälissä. Sen alkuperäinen nimi oli Kirjat-Arba, Arban kaupunki. Arba taas oli Anakin isä. Myöhemmin sitä kutsuttiin Mamreksi, ja siellä oli patriarkkojen hautapaikka »Makpelan luola». Hebron oli kuulunut Kaalebille ja oli nyt Juudan huomattavin kaupunki. Se sijaitsee hedelmällisessä laaksossa viljavien kukkuloiden ympäröimänä. Sen reunamilla viheriövät Palestiinan kauneimmat viinitarhat samoin kuin monet oliivi- ja muut hedelmäviljelykset.

Daavid ryhtyi miehineen heti noudattamaan Jumalan antamaa ohjetta. Kuusisataa asekuntoista miestä vaimoineen ja lapsineen, lampaineen ja raavaskarjoineen oli pian matkalla Hebroniin. Kara vaanin päästyä perille Juudan miehet tulivat tervehtimään Daavidia, jota he pitivät Israelin tulevana kuninkaana. Viipymättä he ryhtyivät valmistelemaan kruunajaisia, ja niin he sitten »voitelivat siellä Daavidin Juudan heimon kuninkaaksi». Mutta muita hei-moja ei mitenkään yritetty pakottaa tunnustamaan häntä hallitsijakseen.

Heti kruunauksensa jälkeen Daavid halusi ensiksi ilmaista kunnioittavat tunteensa Saulin ja Joonatanin kuoleman johdosta. Saatuaan kuulla, miten rohkeasti Gileadin Jaabeksen miehet olivat pelastaneet näiden kaatuneiden kansanjohtajien ruumiit ja laskeneet ne kunniallisesti hautaan, hän lähetti miehiä viemään Jaabekseen sanoman: »Herra siunatkoon teitä, koska olette osoittaneet herral-

lenne Saulille laupeutta ja haudattamalla hänet. Osoittakoon nyt Herra laupeutta ja uskollisuutta teitä kohtaan. Minäkin teen teille hyvää, koska tämän teitte.» Ja hän ilmoitti tulleen Juudan kuninkaaksi ja kutsui heidät alamaisikseen, koska he olivat jo osoittautuneet niin uskollisiksi.

[277]

Iisboset vastakuninkaaksi

Filistealaiset eivät vastustaneet sitä, että Juuda oli valinnut Daavidin kuninkaaksi. He olivat kohdelleet häntä ystävällisesti häiritäkseen ja heikentääkseen Saulin valtakuntaa, ja koska Daavidin valta oli nyt lisääntynyt, he toivoivat aikaisemman ystävyytensä häntä kohtaan koituvan vastaisuudessa heidän edukseen. Mutta Daavidin hallitseminen ei sujunutkaan ilman vastuksia. Pian kruunajaisten jälkeen alkoi jo ilmaantua vehkeilyä ja kapinointia. Daavid ei mitenkään kavaltanut itselleen kuninkaan asemaa; Jumala oli valinnut hänet Israelin kuninkaaksi, eikä Daavid ollut antanut mitään aihetta epäluottamukseen tai vastustukseen. Mutta tuskin Juudan miehet olivat saaneet tunnustetuksi hänet kuninkaakseen, kun Iisboset, Saulin poika, julistettiin Abnerin toimesta kuninkaaksi ja asetettiin Daavidin kilpailijaksi Israelin valtaistuimelle.

Iisboset oli vain heikko ja kykenemätön Saulin perheen jäsen, kun taas Daavid oli erinomaisen kyvykäs ottamaan vastuulleen valtakunnan asiainhoidon. Abner, jota Iisboset pääasiassa sai kiittää kuninkaaksi pääsemisestään, oli toiminut Saulin sotapäällikkönä ja oli Israelin huomatuin mies. Abner tiesi kyllä, että Herra oli määrännyt Daavidin Israelin kuninkaaksi, mutta vainottuaan ja ajettuaan takaa Daavidia niin kauan hän ei halunnut lisäin pojan saavan haltuunsa valtakuntaa, jota Saul oli hallinnut.

Abner joutui nyt sellaisiin oloihin, jotka olivat omiaan ilmaisemaan hänet todelliselta luonteeltaan kunnianhimoiseksi ja periaatteettomaksi. Hän oli ollut läheisessä yhteydessä Sauliin ja oppinut tämän mielipiteen vaikutuksesta väheksymään miestä, jonka Jumala oli valinnut hallitsemaan Israelia. Hänen vihansa vielä yltyi siitä, että Daavid nuhteli häntä terävästi otettuaan kuninkaan vesiastian ja keihään silloin kun tämä nukkui leirissä. Hän muisti, miten Daavid oli huutanut kuninkaan ja koko Israelin kuullen: »Sinähän olet mies, eikä sinun vertaistasi ole Israelissa. Miksi et sitten vartioinut her-

raasi, kuningasta? — Ei ole hyvin tehty, mitä sinä olet tehnyt. Niin totta kuin Herra elää: te olette kuoleman omat, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua.» Tämä moite oli jäytännyt hänen mieltään, ja hän päätti kostoksi aiheuttaa Israelissa hajaannuksen, josta hän itse hyötyisi. Hän käytti hallitsemasta lakanneen kuningasperheen yhtä edustajaa edistämään omia kunnianhimoisia aikeitaan. Hän tiesi että kansa rakasti Joonatania. Hänen muistoaan pidettiin rakkaana, eikä sotaväki liioin ollut unohtanut Saulin ensimmäisiä [278] voitokkaita sotaretkiä. Kapinallinen pääl- [279] likkö lähti toteuttamaan suunnitelmiaan niin päättävästi, että moinen tarmokkuus olisi ansainnut kunniakkaammankin asian.

Kuninkaan hallituskaupungiksi valittiin Jordanin itäpuolella sijaitseva Mahanaim, koska sitä voitiin parhaiten puolustaa Daavidin tai filistealaisten mahdollisesti hyökätessä. Siellä Iisboset kruunattiin kuninkaaksi. Jordanin itäpuoliset heimot hyväksyivät ensiksi hänet kuninkaakseen ja lopulta koko Israel Juudaa lukuun-ottamatta. Kaksi vuotta Saulin poika hallitsi syrjäisessä pääkaupungissaan. Mutta Abner halusi laajentaa hänen valtansa käsittämään koko Israelin ja hankkiutui käymään hyökkäyssotaan. Ja »sota Saulin suvun ja Daavidin suvun välillä tuli pitkälliseksi. Mutta Daavid vahvistui vahvistumistaan, Saulin suku heikontui heikontumistaan.»

Abnerin kuolema

Lopulta petos kaatoi valtaistuimen, jonka pahansuopa kunnianhimo oli pystyttänyt. Abneria suututti Iisbosetin heikkous ja kyvyttömyys, ja hän siirtyi Daavidin luo ja tarjoutui kääntämään kaikki Israelin heimot hänen puolelleen. Kuningas hyväksyi hänen tarjouksensa, ja niin hänet lähetettiin tälle asialleen kaikella kunnialla. Mutta niin rohkean ja kuuluisan sodankävijän suosiollinen vastaanotto teki Jooabin, Daavidin joukkojen päällikön, kateelliseksi. Jooab hautoi verikostoa Abnerin surmattua hänen veljensä Asaelin taistelussa, jota käytiin Israelin ja Juudan välillä. Nyt hän katsoi pääsevänsä kostamaan veljensä kuoleman ja samalla eroon mahdollisesta kilpailijasta, ja niin hän tilaisuuden saatuaan alhaisesti ja petollisesti tappoi Abnerin.

Kun Daavid sai kuulla tästä katalasta teosta, hän huudahti: »Abnerin, Neerin pojan, vereen olen viaton minä ja minun kuninkuuteni

Herran edessä iankaikkisesti. Tulkoon se Jooabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä perheen päälle.» Daavid ei voinut langettaa tästä rikoksesta oikeudenmukaista rangaistusta, koska hänen kuninkuutensa ei vielä ollut vakiintunut, ja toisaalta murhaajat - Jooabin veli Abisai oli näet hankkeessa mukana - olivat niin vaikutusvaltaisia ja korkeassa asemassa. Mutta hän saattoi ilmaista julkisesti inhonsa veriteon johdosta. Abner haudattiin julkisin juhlallisuuksin. Sotaväen ja Jooabin sen päällikkönä oli osallistuttava surujuhlaan vaatteen reväistynä ja säkkeihin kääriytyneinä. Kuningas ilmaisi surunsa paastoamalla hautauspäivän ja kulkemalla paarien perässä lähimpänä surevana, ja haudalla hän esitti valitusrunon ankaraksi nuh-teenksi murhaajille. »Kuningas viritti itkuvirren Abnerista ja sanoi:

'Pitikö Abnerin kuolla,
niinkuin kuolee houkka?
Eivät olleet sinun kätesi sidotut
eivätkä jalkasi
vaskikahleisiin pannut.

Sinä kaaduit,
niinkuin kaadutaan
vilpillisten käden kautta.'»

[280]

Daavidin jalomielinen tunnustus miehestä, joka oli ollut hänen katkera vihollisensa, voitti koko Israelin luottamuksen ja ihailun. »Kun kaikki kansa sai kuulla sen, miellytti se heitä, samoin kuin kaikki muu, mitä kuningas teki, oli kaikelle kansalle mieleen. Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, että Abnerin, Neerin pojan, surma ei ollut lähtenyt kuninkaasta.» Luotetuille neuvonantajilleen ja lähimmille palvelijoilleen kuningas puhui rikoksesta, ja todeten olevansa kykenemätön rankaisemaan heitä niin kuin halusi hän jätti heidät Jumalan tuomittaviksi: »Ettekö tiedä, että ruhtinas ja suuri mies on tänä päivänä kaatunut Israelissa? Mutta minä olen vielä heikko, vaikka olen voideltu kuninkaaksi, ja nuo miehet, Serujan pojat, ovat liian väkivaltaiset minun hillitä. Herra maksakoon sille, joka tekee pahaa, hänen pahuutensa mukaan.»

Abnerin tarjoukset ja esitykset Daavidille olivat olleet vilpittömiä, mutta hänen vaikuttimensa olivat alhaiset ja itsekkäät. Hän oli

itsepintaisesti vastustanut Jumalan nimittämää kuningasta toivoen pääsevänsä kunnioitettuun ase-maan. Suuttuneena, loukattuna ja kiihtyneenä hän sitten luopui monivuotisesta palveluksestaan ja siirtyi Daavidin puolelle toivoen tämän nimittävän hänet korkeimpaan virkaan. Jos hän olisi päässyt aikeidensa perille, hänen kykynsä, kunnianhimonsa, vaikutusvaltansa ja jumalisuuden puutteensa olisivat vaarantaneet Daavidin kuninkuuden ja valtakunnan rauhan ja hyvinvoinnin.

Iisbosetin kuolema

»Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleen Hebronissa, herposivat hänen kätensä, ja koko Israel peljästyivät.» Tämä ennusti ilmeisesti valtakunnan loppuvan lähitulevaisuudessa. Heikkenevä kuningaskunta sortuikin pian katalaan tekoon. Iisboset joutui kahden päällikkönsä salakavalan murhan uh-riksi. He löivät häneltä pään poikki ja kiidättivät sen Juudan kuninkaalle toivoen täten pääsevänsä hänen suosioonsa.

Daavidin luo tultuaan he näyttivät rikoksensa veristä todistuskappaletta ja sanoivat: »Katso, tässä on Iisbosetin, Saulin pojan, sinun vihamiehesi, pää, hänen, joka väijyi sinun henkeäsi. Herra on tänä päivänä kostanut Saulille ja hänen jälkeläisillensä herrani, kuninkaan, puolesta.» Mutta koska Jumala itse oli nostanut Daavidin valtaistuimelle ja vapauttanut hänet vastustajistaan, hän ei halunnut vakiinnuttaa asemaansa katalin keinoin. Hän kertoi näille murhamiehille, miten sitä miestä rangaistiin, joka kehui surmanneensa Saulin, ja lisäsi: ”Eikö minun paljoa enemmän nyt, kun jumalattomat miehet ovat murhanneet syyttömän miehen hänen omassa kodissaan, hänen vuoteeseensa, ole vaadittava hänen verensä teidän kädestänne ja hävitettävä teidät maan päältä?” Ja Daavid käski nuorten miesten surmata heidät. Niin he — hirttivät heidät. — Mutta Iisbosetin pään he ottivat ja hautasivat sen Abnerin hautaan Hebroniin.»

[281]

Kaikkien heimojen kuningas

Iisbosetin kuoleman jälkeen Israelin johtavat miehet halusivat yleisesti, että Daavidista tulisi kaikkien heimojen kuningas. »Sitten kaikki Israelin sukukunnat tulivat Daavidin luo Hebroniin ja

sanoivat näin: 'Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi.'» Ja he jatkoivat: '''Sinä saatoit Israelin lähtemään ja tulemaan. Ja sinulle on Herra sanonut: »Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva Israelin ruhtinas.»' Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa, Herran edessä.» Näin Jumala oli kaitsemuksellaan avannut hänelle pääsyn valtaistuimelle. Hänen ei tarvinnut etsiä tyydytystä itsekkäälle kunnianhimolle, sillä hän ei ollut tavoitellut sitä arvoasemaa, johon oli nyt kohonnut.

Enemmän kuin kahdeksantuhatta Aaronin ja leeviläisten jälkeläistä palveli Daavidia. Kansan asenne oli muuttunut huomattavasti ja ratkaisevasti. Vallankumous sujui hiljaisesti ja arvokkaasti, kuten heidän suureen tehtävänsä sopikin. Lähes puoli miljoonaa Saulin entistä alamaista ahtautui Hebroniin ja sen lähistölle. Seudun kukkulat ja laaksotkin olivat täynnä kansaa. Kruunajaispäivä määrättiin, ja niin Daavid, jonka Saul oli karkottanut hovistaan ja jonka oli paettava henkensä edestä vuorille ja kukkuloille ja maan luoliin, oli nyt saamassa korkeimmat kunnianosoitukset mitä ihminen voi toiselle antaa. Papit ja vanhimmat pyhissä virka-asuissaan, päälliköt ja sotilaat kiiltävine keihäineen ja kypärineen sekä muukalaiset pitkien matkojen takaa tulivat seuraamaan valitun kuninkaan kruunajaisia. Daavid oli pukeutuneena kuninkaalliseen viittaansa. Ylipappi sively pyhää öljyä hänen kulmilleen, sillä Samuelin voitelu oli vain vertauskuvallisesti esittänyt sitä, mitä tapahtuisi kuninkaan kruunajaisissa. Nyt oli tullut se aika, ja Daavid pyhitettiin juhlallisin menoin Jumalan käskynhaltijan virkaansa. Valtikka annettiin hänen käsiinsä. Hänen vanhurskaan kuninkuutensa liittosopimus kirjoitettiin, ja kansa antoi uskollisuuden lupauksensa. Otsakoriste, diadeemi, painettiin hänen kulmilleen, ja niin päättyivät kruunajaiset. Israelilla oli nyt Jumalan määräämä kuningas. Hän joka oli kärsivällisesti odottanut Herraa, sai nähdä Jumalan lupauksen täyttyneenä. »Ja Daavid tuli yhä mahtavammaksi, ja Herra, Jumala Sebaot, oli hänen kanssansa» (2 Sam. 5:10).

Luku 35—Daavid kuninkaana

Noustuaan Israelin valtaistuimelle Daavid alkoi heti etsiä valtakuntansa pääkaupungille sopivampaa sijaintia. Se löytyi Hebronista noin kolmenkymmenen kilometrin päästä. Ennen kuin Joosua oli johtanut Israelin joukot Jordanin yli, sitä oli kutsuttu Saalemiksi. Lähellä sitä paikkaa Aabraham oli osoittautunut kuuliaiseksi Jumalalle. Kahdeksansataa vuotta ennen Daavidin kruunajaisia siellä oli asunut Melkisedek, Jumalan, Korkeimman, pappi. Se sijaitsi maan keskeisellä ylängöllä, ympäröivän kukkulamaaston suojassa, Benjaminin ja Juudan välisellä rajalla, jonne oli lyhyt matka Efraimista ja helpot kulkuyhteydet muistakin heimoista.

Jerusalem pääkaupungiksi

Saadakseen haltuunsa tämän paikan heprealaisten oli karkotettava sieltä kanaanilaisten jäännös, joka oli linnoittautunut Siionin ja Moorian vuorelle. Tämän tukikohdan nimenä oli Jebus, ja sen asukkaita kutsuttiin jebusilaisiksi. Jebusta oli vuosisadat pidetty valloittamattomana, mutta nyt heprealaiset piirittivät sitä ja valloittivat sen Jooabin johdolla, joka urheutensa palkkioksi nimitettiin Israelin joukkojen ylipäälliköksi. Jebuksesta tuli nyt valtakunnan pääkaupunki, ja sen pakanallinen nimi muutettiin Jerusalemiiksi.

Välimeren rikkaan rantakaupungin Tyyron kuningas Hiiram halusi nyt liittoutua Israelin kuninkaan kanssa ja lähetti Daavidille apua, niin että tämä sai rakennetuksi palatsin Jerusalemiin. Tyyrosta tuli sanansaattajia ja näiden mukana arkkitehteja, työmiehiä ja paljon arvokasta puutavaraa, setripuita ja muita hyödyllisiä rakennustarvikkeita.

Voitto filistealaisista

Israelin lujittuminen sen liittyttyä Daavidiin, jebusilaisten tukikohdan valloitus sekä liitto Hiiramin, Tyyron kuninkaan, kanssa saivat filistealaiset taas vihastumaan ja tunkeutumaan maahan vahvoin

joukoin. He jäivät aseisiin lähellä Jerusalemiä olevaan Refaimin laaksoon. Daavid vetäytyi miehineen Siionin tukikohtaan odottamaan Jumalan ohjeita. »Menenkö minä filistealaisia vastaan», Daavid kysyi Herralta. »Annatko sinä heidät minun käsiini?» »Ja Herra sanoi Daavidille: 'Mene, sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi.'»

[283]

Daavid hyökkäsi heti vihollisten kimppuun, voitti ja tuhosi heidät sekä otti heidän epäjumalankuvansa, jotka he olivat tuoneet mukanaan tuottamaan heille voiton. Kiukuissaan nöyryytyksestään ja tappiostaan filistealaiset haalivat kokoon vielä suuremman joukon ja palasivat taisteluun. Uudelleen he »levittäytyivät Refaimin tasangolle». Daavid kysyi taas neuvoa Herralta, ja suuri MINÄ OLEN otti Israelin joukot johtoonsa.

Jumala antoi Daavidille seuraavat ohjeet: »Älä mene heitä vastaan, vaan kierrä heidät takaapäin ja hyökkää heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta. Ja kun kuulet astunnan kahinan balsamipuiden latvoista, niin ryntää nopeasti, sillä silloin Herra on käynyt sinun edelläsi tuhotakseen filistealaisten leirin.» Jos Daavid olisi Saulin tavoin toiminut omin päin, hän ei olisi menestynyt. Mutta hän »teki, niinkuin Jumala oli häntä käsenyt; ja niin he voittivat filistealaisten sotajoukon ja ajoivat heitä takaa Gibeonista aina Geseriin saakka. Niin Daavidin maine levisi kaikkiin maihin, ja Herra nosti kaikissa kansoissa pelon häntä kohtaan» (1 Aikak. 14:16,17).

Arkki Jerusalemiin

Kun Daavid näin oli vahvistanut kuninkuutensa ja vapautunut ulkoisista maahan tunkeutujista, hän ryhtyi toteuttamaan mielihankettaan, Jumalan arkin siirtoa Jerusalemiin. Arkki oli ollut monet vuodet Kirjat-Jearimissa, noin viidentoista kilometrin päässä, mutta sopihan valtakunnan pääkaupungin saada se kunnia, että jumalallisen läsnäolon merkki sijaitsi siellä.

[284]

Daavid kutsui koolle kolmekymmentä tuhatta Israelin valiomiestä, sillä hän halusi tehdä tästä tapahtumasta vaikuttavan ja sellaisen, josta iloittaisiin suuresti. Kansa noudatti kutsua mielellään. Ylipappi pyhiä tehtäviä hoitavine virkaveljineen sekä heimojen ruhtinaat ja johtavat miehet kokoontuivat Kirjat-Jearimiin. Daavidin olemus uho-

si pyhää intoa. Arkki otettiin Abinadabin talosta ja pantiin uusiin, härkien vetämiin vaunuihin, joita kaksi Abinadabin poikaa ohjasi.

Israelin miehet seurasivat arkkia kajautellen riemuhuutojaan ja säestäen laulujaan monenlaisilla soittimilla. Siinä soitteli »Daavid ynnä koko Israelin heimo — kanteleilla, harpuilla, vaskirummuilla, helistimillä ja kyмбаaleilla». Näin riemullista näytelmää ei Israelissa ollut tapahtunut moniin aikoihin. Juhlailon vallitessa tuo valtavan pitkä kulkue eteni kukkuloiden lomitse ja pitkin laaksoja kohti pyhää kaupunkia.

»Mutta kun he tulivat Naakonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja tarttui siihen, sillä härät kompastuivat. Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja Jumala löi hänet siinä hänen hairahduksensa tähden, niin että hän kuoli siihen, Jumalan arkin ääreen.» Iloitseva joukko joutui äkkiä kauhun valtaan. Daavid hämmästyí ja kovin huolissaan mietiskeli, mahtoiko Jumala menettellä tässä kohdin oikeudenmukaisesti. Hän oli koettanut kunnioittaa arkkia jumalallisen läsnäolon vertauskuvana. Miksi sitten riemullinen tapahtuma oli tuolla pelottavalla rangais-tuksella muutettu surun ja murheen tilaisuudeksi? Daavidin mielestä hänen ei ollut turvallista pitää arkkia luonaan, ja siksi hän päätti jättää sen siihen missä nyt oltiin. Ja niin arkki siirrettiin lähellä olevaan gatilaisen OobedEdomin taloon.

Ussan rankaiseminen johtui erittäin selvän jumalallisen käskyn rikkomisesta. Mooseksen välityksellä Herra oli antanut erityisiä ohjeita, jotka koskivat arkin kuljetusta. Vain papit, Aaronin jälkeläiset, saivat koskea siihen tai katsoa sitä peittämättömänä. Jumalallinen ohje kuului: »Tul-koot Kehatin pojat kantamaan, mutta älkööt koskeko pyhäkköön, etteivät kuolisi» (4 Moos. 4: 15). Pappien oli peitettävä arkki, ja sitten kehatilaisten oli nostettava se arkin kummallakin sivulla oleviin renkaisiin työnnettyillä korennoilla, joita ei koskaan poistettu paikaltaan. Geersonilaisten ja merarilaisten hoidossa olivat pyhäkön verhot, laudat ja pylvää, ja Mooses antoi niiden kuljetusta varten vaunuja ja härkiä. »Mutta Kehatin pojille hän ei antanut mitään, koska heidän hoidettavinaan oli pyhät esineet, joita heidän oli olallaan kannettava» (4 Moos. 7: 9). Arkin kuljetuksessa Kirjat-Jearimista oltiin siis suoraan ja anteeksiantamatto- masti välittämättä Herran ohjeista.

Daavid ja hänen väkensä olivat kokoontuneet suorittamaan pyhän tehtävän, ja he ryhtyivät siihen iloisin mielin ja auliisti. Mutta Herra ei voinut hyväksyä heidän palvelustaan, koska sitä ei suoritettu hänen ohjeidensa mukaisesti. Filistealaiset, jotka eivät tunteneet Jumalan lakia, olivat panneet arkin vaunuihin palauttaessaan sen Israelille, ja Herra hyväksyi heidän menettelynsä. Mutta israelilaisilla oli käsissään selvät lausunnot Jumalan tahdosta kaikissa näissä asioissa, ja näiden opetusten laiminlyönti osoitti vain, etteivät he kunnioittaneet Jumalaa. Ussa puolestaan syyllistyi peräti julkeuteen. Rikkoessaan Jumalan lakia hän oli osaksi menettänyt käsityksensä sen pyhydestä, ja vaikka hänen tunnollaan oli tunnustamattomia syntejä, hän tohti kuitenkin jumalallisesta kiellosta huolimatta kajota Jumalan läsnäolon tunnuskuvaan. Jumala ei voi hyväksyä osittaista kuuliaisuutta eikä löyhää suhtautumista hänen käskyihinsä. Rankaisemalla Ussaa hän halusi tähdentää koko Israelille, miten tärkeää oli tarkoin noudattaa hänen vaatimuksiaan. Tuon yhden miehen kuolema saattoi johtaa kansaa parannukseen ja siten ehkäistä rangaistusten langettamisen tuhansille.

Koska Daavidin omatkaan asiat eivät olleet täysin kunnossa Jumalan kanssa, hän oli Ussaa kohdanneen iskun nähdessään pelännyt arkkia ja sitä, että häntäkin rangaistaisiin jostakin synnistään. Mutta Oobed-Edom, vaikka häntä kaiken ilon keskellä pelottikin, otti mielellään vastaan tuon pyhän tunnuskuvan takeena Jumalan suosioista kuuliaiselle. Koko Israel tarkkasi nyt gatilaista ja hänen perhettään nähdäkseen, miten heidän kävisi. »Ja Herra siunasi Oobed-Edomia ja koko hänen taloansa.»

Daavidiin jumalallinen nuhde ainakin teki vaikutuksensa. Se sai hänet huomaamaan selvemmin kuin koskaan aikaisemmin, miten pyhä Jumalan laki oli ja miten tärkeää sen ehdoton noudattaminen. Ja Oobed-Edomin talolle suotu siunaus sai Daavidin jälleen toivomaan, että arkista olisi siunausta myös hänelle ja hänen kansalleen.

Kolmen kuukauden kuluttua Daavid päätti yrittää uudelleen arkin kuljetusta, mutta tällä kertaa hän otti tarkoin vaarin Herran ohjeiden jokaisesta yksityiskohdastakin. Taas kutsuttiin koolle valtakunnan valiomiehet, ja gatilaisen talon lähistölle kerääntyi paljon kansaa. Kunnioittavan va-rovasti arkki nostettiin nyt pyhään virkaansa vihittyjen olkapäille, väkijoukko järjestäytyi kulkueeksi ja lähti nyt aroin mielin uudelleen liikkeelle. Kun oli astuttu kuusi

[286]

askelta, puhallettiin torvella pysähtymismerkki. Daavidin käskystä suoritettussa uhritoimituksessa uhrattiin »härkä ja juotto vasikka». Pelko ja vavistus vaihtuivat nyt riemuksi. Kuningas oli riisunut kuninkaallisen asunsa ja pukeutunut yksinkertaiseen pellavakasukkaan, jollainen papeillakin oli. Ei hän täten pyrkinyt hoitamaan papillisia tehtäviä, sillä kasukkaa käyttivät toisinaan muutkin kuin papit. Mutta tässä pyhässä palveluksessa hän halusi Jumalan edessä asettua alamaistensa tasolle. Tänä päivänä oli palvottava vain Herraa. Kaikki kunnia oli annettava nyt hänelle.

Pitkä kulkue lähti jälleen liikkeelle, ja korkealle kohosi pasuunain, torvien ja kymbaalien soitto laulajien ääniin yhtyen. »Ja Daavid - karkeloi kaikin voimin Herran edessä» seuraten iloissaan laulun rytmiä.

Monet huvinhaluiset ovat käyttäneet tätä Daavidin tanssimista kunnioittavan iloisesti Herran edessä nykyaikaisten seuratanssien puolustukseksi, mutta se on täysin perusteetonta. Meidän aikamme tanssi liittyy mielettömään mekastukseen ja keskiyön kemuihin. Siinä uhrataan terveys ja siveellisyys huvittelun alttarilla. Ne jotka käyvät usein tansseissa, eivät ajattele eivätkä kunnioita Jumalaa. Rukous tai kiitoslaulut tuntuivat oudoilta heidän seurassaan. Tämän kokeen tulisi olla ratkaiseva. Kristittyjen ei tulisi harrastaa huveja, jotka ovat omiaan vähentämään mieltymystä pyhiin asioihin ja Jumalan palvelemisen iloamme. Jumalan riemullisella ylistämällä soiton ja tanssin avulla arkin kuljetuksen yhteydessä ei ole mitään yhteyttä nykyaikaisen kevytmielisen tanssin kanssa. Edellisen yhteydessä muistettiin Jumalaa ja ylistettiin hänen pyhää nimeään, kun taas jälkimmäinen saatanan keksintönä saa ihmiset unohtamaan Jumalan ja väheksymään häntä.

Riemuitseva kulkue lähestyi pääkaupunkia seuraten näkymättömän Kuninkaansa pyhää tunnuskuvaa. Sitten kajahti laulu, joka vaati muureilla olevia vartijoita avaamaan pyhän kaupungin portit:

»Nostakaa päänne, te portit,
nostakaa päänne,
te ikuiset ovet,
kunnian kuninkaan käydä
sisälle!»

Laulajien ja soittajien ryhmä vastasi:

»Kuka on se
kunnian kuningas?»

Toiselta ryhmältä tuli vastaus:

»Hän on Herra,
väkevä ja voimallinen,
Herra, voimallinen sodassa.»

Sitten yhtyivät sadat äänet kaiuttamaan riemullista kerto-säettä:

»Nostelkaa päänne,
te portit,
nostakaa päänne, te ikuiset ovet,
kunnian kuninkaan
käydä sisälle!»

Taasen kuultiin iloinen kysymys:

»Kuka on se
kunnian kuningas?»

Ja haltioitunut kansanjoukko vastasi, ja heidän »äänensä oli niin-
kuin paljojen vetten pauhina»:

»Hän on Herra Sebaot,
hän on kunnian kuningas.»

Ps. 24: 7-10.

Nyt avattiin portit selkoselälleen, kulkue astui sisälle kaupunkiin, ja pelokkaan kunnioittavasti arkki vietiin sitä varten valmistettuun teltaan. Aidatun pyhän alueen eteen oli pystytetty uhrialtareita, ja pian yhteysuhrien ja polttouhrien savu, suitsutuspilvet ja Israelin ylistykset ja anomiset kohosivat kohden korkeutta. Palveluksen päätyttyä kuningas itse lausui siunauksen kansalleen. Sitten hän kuninkaallisen runsaskätisesti antoi jakaa ruokaa ja viiniä kaikille virvokkeiksi. [287]

[288] Kaikki heimot olivat osallistuneet tähän palvelukseen, sillä olihan se Daavidin hallituskauden toistaiseksi suurin pyhä juhla. Jumalallisen Hengen innoitus oli vallannut Daavidin. Pyhäkön kylpiessä laskevan auringon viime säteiden pyhässä loisteessa Daavid kiitti sydämestään Jumalaa siitä, että hänen läsnäolonsa siunattu tunnus oli nyt niin lähellä Israelin valtaistuinta.

Miikal, Saulin tytär

Näissä mietteissään Daavid palasi palatsiinsa »tervehtimään perhettänsä». Mutta eräs sen jäsenistä oli katsellut tuota iloista juhlaa lainkaan riemastumatta siitä kuten Daavid. »Kun Herran arkki tuli Daavidin kaupunkiin, katseli Miikal, Saulin tytär, ikkunasta; ja nähdessään kuningas Daavidin karkeloivan ja hyppivän Herran edessä halveksi hän häntä sydämessänsä.» Hän oli niin kiihtynyt katkeruudessaan, ettei voinut odottaa että Daavid olisi ehtinyt sisälle, vaan lähti ulos häntä vastaan ja alkoi syyttää katkeria sanojaan vastaukseksi hänen ystävälliseen tervehdykseensä. Purevan ironisesti hän huudahti: »Kuinka arvokkaana onkaan Israelin kuningas nyt esiintynyt, kun on tänä päivänä paljastanut itsensä palvelijainsa palvelijattarien silmien edessä, niinkuin kevytmielinen ihminen paljastautuu!»

Daavidin mielestä Miikal itse oli halveksinut ja häväissyt jumalanpalvelusta, ja siksi hän sanoi ankarasti: »Herran edessä, joka on valinnut minut, sivu sinun isäsi ja koko hänen sukunsa, ja asettanut minut Herran kansan, Israelin, ruhtinaaksi - Herran edessä minä karkeloin; ja tähänkin minä pidän itseni liian vähäisenä ja olen omissa silmissäni halpa; mutta ne palvelijattaret, joista sinä puhuit, tulevat minua kunnioittamaan.» Daavidin nuhteeseen Herra lisäsi vielä omansa: Ylpeytensä ja ylimielisyytensä vuoksi Miikal »ei saanut lasta kuolinpäiväänsä asti».

Toiminta jumalanpalveluksen edistämiseksi

Arkin siirtämiseen liittyneet juhlalliset menot olivat vaikuttaneet pysyvästi Israelin kansaan syventäen sen harrastusta pyhäkköpalvelusta kohtaan ja rohkaisten sitä entistä innokkaammin palvelemaan Herraa. Daavid koetti vielä parhaansa mukaan syventää näitä vaikutteita. Lauluesitykset sisällytettiin säännölliseen jumalan pal-

velukseen, ja Daavid sävelsi psalmeja paitsi pappien käyttöön pyhäkköpalveluksessa myös kansan laulettaviksi heidän matkoillaan vuotuisiin juhliinsa. Tällä oli kauaskantoinen vaikutus, ja se irrotti kansaa epäjumalanpalveluksesta. Nähdessään Israelin hyvinvoinnin monet ympärillä asuvat kansat alkoivat suhtautua suopeasti Israelin Jumalaan, joka oli aikaansaanut niin paljon kansansa hyväksi.

Mooseksen rakentama pyhäkkö kaikkine pyhäkköpalvelukseen liittyvine kalusteineen arkkia lukuunottamatta oli yhä Gibeassa. Daavidin tarkoituksena oli tehdä Jerusalemin valtakunnan uskonnolliseksi keskuksesi. Hän oli rakentanut palatsin itselleen, eikä hänestä tunnut sopivalta, että Jumalan arkkia pidettiin teltassa. Hän päätti rakentaa sitä varten niin loistavan temppelin, että se osoittaisi miten suuresti Israel arvosti sitä, että Kaikkivaltias, heidän kuninkaansa, kunnioitti heitä läsnäolollaan. Kun Daavid kertoi aikomuksestaan profeetta Naatanille, tämä vastasi hänelle rohkaisevasti: »Tee vain kaikki, mitä mielessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi.»

[289]

[290]

Mutta heti seuraavana yönä Herralta tuli Naatanille sanoma annettavaksi kuninkaalle. Daavidilta evättäisiin se etuoikeus, että hän saisi rakentaa huoneen Jumalalle, mutta tämä kyllä antoi vakuutuksen jumalallisesta suosiostaan hänelle, hänen jälkeensä tuleville ja Israelin valtakunnalle: »Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lammasten jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi. Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle suuren nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä. Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu paikallansa eikä enää ole levoton, eivätkä vääryydentekijät sitä enää sorra niinkuin ennen.»

Koska Daavid oli halunnut rakentaa huoneen Jumalalle, hänelle annettiin lupaus: »Herra ilmoittaa sinulle, että Herra on tekevä sinulle huoneen. — Minä korotan sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, — Hän on rakentava huoneen minun niinelleni, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi.»

Sitten Daavidille selitettiin, miksi hän ei saanut rakentaa temppeliä: »Sinä olet vuodattanut paljon verta ja käynyt suuria sotia. Sinä et ole rakentava temppeliä minun niinelleni. - Katso, sinulle on syntyvä poika; hänestä on tuleva rauhan mies, ja minä annan hänen päästä

rauhaan kaikilta hänen ympärillään asuvilta vihollisilta, — Salomo* on oleva hänen nimensä ja minä annan rauhan ja levon Israelille hänen päivinensä. Hän on rakentava temppelin minun niinelleni» (1 Aikak. 22: 8-10).

Vaikkei Daavid saanutkaan toteuttaa hartaita toiveitaan, hän vastaanotti sanoman kiitollisena. »Mikä olen minä, Herra, Herra», hän huudahti, »ja mikä on minun sukuni, että olet saattanut minut tähän asti? Mutta tämäkin on ollut vähän sinun silmissäsi, Herra, Herra, ja niin olet sinä puhunut palvelijasi suvulle myöskin kaukaisista asioista»; ja sitten hän uudisti liittonsa Jumalan kanssa.

[291] Daavid tiesi, että hänen hartaasti toivomansa aikeen toteuttaminen olisi lisännyt hänen nimensä kunniaa ja hallituksensa mainetta, mutta hän oli valmis taipumaan Jumalan tahtoon. Näin kiitollista alistumista tavataan harvoin kristittyjenkään keskuudessa. Miten usein ne, jotka ovat jo menettäneet miehuutensa voimat, toivovat vielä sitkeästi pääsevänsä toteuttamaan jonkin suuren toiveensa, jota he kuitenkin eivät pysty suorittamaan! Jumala voi kaitsemuksessaan puhutella heitä samoin kuin hänen profeettaansa Daavidia ja selittää, ettei heille uskota sitä työtä, jota he niin kovin haluaisivat. Tällöin heidän tulisi valmisteluillaan auttaa jotakuta toista suorittamaan se. Mutta sen sijaan, että kiitollisina taipuisivat Jumalan johdatukseen, monet masentuvat aivan kuin heitä väheksyttäisiin tai syrjittäisiin ja päättelevät mielessään, etteivät tee mitään elleivät pääse suorittamaan sitä mitä haluaisivat. Epätoivoisesti ponnistellen monet koettavat pitää kiinni vastuusta, jota eivät jaksakaan kantaa, ja yrittävät turhaan suorittaa työtä, johon eivät pysty jättämään toisaalta tekemättä sellaista, mitä voisivat tehdä. Ja se, etteivät he suostu yhteistyöhön, merkitsee tuon suuremman työn estymistä tai raukeamista.

Laupeus Saulin suvulle

Tehdessään liiton Joonatanin kanssa Daavid oli luvannut, että kun hän pääsisi rauhaan vihollisistaan, hän osoittaisi laupeutta Saulin suvulle. Menestyksensä päivinä hän kuninkaana muisti tämän liiton ja tiedusteli: »Onko Saulin suvusta enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä laupeuden Joonatanin tähden?» Hänelle kerrottiin

*Nimi muistuttaa heprealaista sanaa saaloom, rauha.

Joonatanin pojasta Mefibosetista, joka oli ollut rampa lapsuudestaan asti. Filistealaisten voitettua Saulin Jisreelissä tämän lapsen hoitaja oli paetessaan pudottanut hänet, niin että hän tuli eliniäkseen rammaksi. Daavid kutsutti nyt nuorukaisen hoviin ja vastaanotti hänet hyvin ystävällisesti. Saulin yksi-tyisomaisuus palautettiin hänelle hänen elantonsa turvaamiseksi, ja hän itse sai jatkuvasti aterioita kuninkaan vieraana hänen pöydässään. Daavidin vihamiesten kertomusten perusteella Mefiboset oli oppinut suhtautumaan Daavidiin epäluuloisesti kuin konsanaan vallananastajaan, mutta kun kuningas otti hänet vastaan niin jalomielisesti ja kohteliaasti ja suhtautui jatkuvasti häneen ystävällisesti, hän kiintyi syvästi Daavidiin ja halusi isänsä Joonatanin tavoin olla sen kuninkaan puolella, jonka Jumala oli valinnut.

Valtakunnan voimistuminen

Daavidin kuninkuuden vakiinnuttua pitkä rauhan kausi alkoi Israelissa. Ympärillä asuvat kansat katsoivat parhaaksi luopua avoimista vihamielisyyksistä, eikä Daavidkaan ryhtynyt hyökkäilemään, sillä hänen oli järjestettävä ja kehitettävä valtakuntaansa. Lopulta hän kuitenkin ryhtyi sotimaan Israelin vanhoja vihollisia filistealaisia ja mooabilaisia vastaan. Hän voitti molemmat ja sai heidät veronalaisiksi palvelijoikseen.

Sen jälkeen ympäristökansat liittoutuivat Daavidin valtakuntaa vastaan, ja tämä johti hänen hallituskautensa suurimpiin sotiin ja voittoihin sekä hänen valtansa suurimpiin laajennuksiin. Hän ei ollut antanut vähääkään aihetta tälle vihollisten liittoutumalle, joka [292] syntyi pelkästä kateudesta hänen lisääntyvää valtaansa kohtaan ja seuraavien olosuhteiden vallitessa:

Jerusalemiin tuli tieto siitä, että ammonilaisten kuningas Naahas oli kuollut. Tämä kuningas oli ollut ystävällinen Daavidia kohtaan silloin, kun tämä oli paennut Saulin vihaa. Daavid halusi nyt ilmaista kiitollisuutensa siitä suopeudesta, jota hänelle oli osoitettu hänen ahdinkonsa aikana, ja lähetti sanansaattajien mukana myötätuntoisen sanoman Haanunille, ammonilaisten kuninkaan seuraajalle. »Niin Daavid sanoi: 'Minä osoitan laupeutta Haanunille, Naahaan pojalle, niinkuin hänen isänsä osoitti laupeutta minulle.'»

Mutta hänen kohtelias tarjouksensa tulkittiin väärin. Ammonilaiset vihasivat oikeaa Jumalaa ja olivat Israelin katkeria vihollisia. Naahas oli ollut Daavidille näköjään ystävällinen vain koska hänestä oli vastenmielistä, että Saul oli Israelin kuninkaana. Haanunin neuvonantajat vääristelivät Daavidin sanoman. He sanoivat »herrallensa Haanunille: 'Luuletko sinä, että Daavid tahtoo kunnioittaa sinun isääsi, kun hän lähettää lohduttajia sinun luoksesi? Varmasti on Daavid lähettänyt palvelijansa sinun luoksesi tutkimaan kaupunkia ja vakoilemaan ja hävittämään sitä.'» Viitisenkymmentä vuotta aikaisemmin neuvonantajat olivat kehottaneet Naahasta asettamaan Gileadin Jaabeksen asukkaille julman rauhanehdon, kun nämä ammonilaisten piirittäminä pyrkivät rauhanliittoon hänen kanssaan. Hän vaati ehdoksi, että saisi puhkaista heiltä jokaiselta oikean silmän. Ammonilaiset muistivat yhä elävästi, miten Israelin kuningas oli tehnyt tyhjäksi heidän julman aikeensa ja pelastanut väen, jota he olisivat tahtoneet nöyryyttää ja puhkoa. Samalla tavoin he vieläkin vihasivat Israelia eivätkä voineet käsittää Daavidin sanoman hyväntahtoisia vaikuttimia. Saatanan valvonnassa ihmiset hänen yllytyksestään kadehtivat ja epäilevät vääristellen parhaitakin aikeita. Päämiestensä neuvosta Haanun piti Daavidin sanantuoja vakoijina ja pilkkasi ja häpäisi heitä.

Ammonilaiset saivat esteettä toteuttaa pahat aikeensa, jotta Daavid oppisi tuntemaan heidän todellisen luonteensa. Jumala ei halunnut Israelin liittoutuvan tämän petollisen pakanakansan kanssa.

Muoinin kuten nykyäänkin pidettiin lähettilään asemaa loukkaamattomana. Kansojen yleismaailmallinen laki suojasi häntä henkilökohtaiselta väkivallalta ja loukkaavalta kohtelulta. Hallitsijaansa edustaneen lähettilään vähäinenkin loukkaaminen vaati ripeitä vastatoimia. Niinpä ammonilaisetkin valmistautuivat sotaan tietäen Israelin varmasti kostavan kärsimänsä häpeän. »Kun ammonilaiset huomasivat joutuneensa Daavidin vihoihin, lähettivät Haanun ja ammonilaiset tuhat talenttia hopeata palkatakseen itsellensä Mesopotamiasta, Maakan Aramista ja Soobasta sotavaunuja ja ratsumiehiä. [293] Niin he paikkasivat itselleen kolmekymmentäkaksi tuhatta sotavaunua. — Ja ammonilaiset kokoontuivat kaupungeistaan ia lähtivät sotaan» (1 Aikak. 19: 6, 7).

Liittoutuneiden voimat olivat todella pelottavat. Eufrat-virran ja Välimeren välisellä alueella asuvat kansat olivat liittoutuneet am-

monilaisten kanssa. Heidän sotajoukkonsa ympäröivät Kanaania pohjoisessa ja idässä tuhotakseen yhdessä Israelin valtakunnan.

Mutta heprealaiset eivät jääneet odottamaan heidän maahantunkeutumistaan. Jooabin johtamina heidän joukkonsa ylittivät Jordanin ja etenivät ammonilaisten pääkaupunkia kohti. Johtaessaan joukkoon taistelukentälle heprealaisten päällikkö koetti rohkaista niitä sanomalla: »Ole luja, ja pysykäämme lujina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehköön sitten Herra, minkä hyväksi näkee» (1 Aikak. 19: 13). Liittoutuneiden yhtyneet joukot voitettiin ensimmäisessä taistelussa. Mutta he eivät vielä halunneet tunnustaa hävinneensä, vaan aloittivat uudelleen sodan seuraavana vuonna. Syyrian kuningas kokosi joukkonsa ja uhkasi Israelia valtaisalla armeijalla. Daavid käsitti, miten ratkaiseva tämän taistelun lopputulos oli, ja siksi hän lähti mukaan taistelukentälle. Jumalan siunaamana hän saikin liittoutuneista niin perinpohjaisen voiton, että syyrialaiset, Libanonista Eufraatiin asti, eivät vain luopuneet sodasta vaan tulivat veronalaisiksi Israelille. Ja ammonilaisia vastaan Daavid kävi sotaa niin ponnekkaasti, että heidän tukikohtansa kukistuivat ja koko alue joutui israelilaisten haltuun. [294]

Vaarat, jotka olivat uhanneet suistaa kansakunnan täydelliseen tuhoon, Jumala käänsi kaitsemuksessaan kohottamaan sen ennen näkemättömään suuruuteen. Muistellen kokemaansa Jumalan ihmeellistä apua Daavid laulaa:

»Herra elää! Kiitetty olkoon
 minun kallioni
 ja ylistetty minun
 pelastukseni Jumala,
 Jumala, joka hankkii minulle
 koston ja saattaa
 kansat minun valtani alle;
 sinä, joka pelastat minut
 vihollisistani ja korotat minut
 vastustajaini ylitse
 ja päästät minut
 väkivaltaisesta miehestä.
 Sentähden minä ylistän sinua,
 Herra, kansojen keskuudessa

ja veisaan sinun nimesi kiitosta,
sinun, joka annat kuninkaallesi
suuren avun ja teet laupeuden
voidellullesi, Daavidille
ja hänen jälkeläisilleen,
iankaikkisesti.»

Ps. 18: 47-51.

Ja lauluissaan Daavid kauttaaltaan tähdensi kansalleen sitä, että Herra oli heidän voimansa ja vapauttajansa:

»Ei kuningas voita
paljolla väellensä,
ei sankari pelastu
suurella voimallansa.
Turha on sotaratsu auttajaksi,
ei pelasta sen suuri väkevyys.»

Ps. 33:16,17.

»Sinä, Jumala,
sinä olet minun kuninkaani,
toimita Jaakobille apu.
Sinun avullasi me syöksemme
ahdistajamme maahan,
sinun nimessäsi me tallaamme
vastustajamme.
Sillä en minä jouseeni luota,
eikä miekkani minua auta;
vaan sinä pelastat
meidät vihollisistamme,
ja saatat vihamiehemme
häpeään.»

Ps. 44: 5-8.

»Toiset turvaavat vaunuihin,
toiset hevosiin,

mutta me tunnustamme
Herran, Jumalamme, nimeä.»
Ps. 20: 8.

Israelin valtakunta oli laajentunut, niin että nyt täyttyi se lupaus, jonka Jumala oli antanut Aabrahamille ja toistanut myöhemmin Moosekselle: »Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan, Egyptin virrasta aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan saakka» (1 Moos. 15: 18). Israelista oli tullut mahtava kansakunta, jota ympärillä asuvat kansat kunnioittivat ja pelkäsivät. Omassa valtakunnassaan Daavid oli vahvistanut asemansa hyvin vankaksi. Harvoin on kellään muulla hallitsijalla koskaan ollut niin syvästi kiintynyttä ja uskollista kansaa. Hän oli kunnioittanut Jumalaa, ja nyt Jumala soi kunniata hänelle.

Mutta kaiken menestyksen keskelläkin piili vaara. Suurimpien ulkonaisten voittojensa aikana Daavid oli suurimmassa vaarassa ja kärsi kaikkein pahimman tappionsa.

Luku 36—Daavidin synty ja katumus

Raamattu ei paljonkaan kehu ihmisiä. Siinä kerrotaan varsin vähän eri aikojen parhaiden miestenkään ansioista. Eikä se vaikene niistä sattumoisin vaan kätkee vaitioloonsa aina opetuksen. Ihmisten kaikki hyvät ominaisuudet ovat Jumalan lahjaa, ja kaikki heidän hyvät tekonsa Jumalan armo on suorittanut Kristuksen kautta. Koska he ovat kaikesta velassa Jumalalle, yksin hänelle kuuluu kunnia kaikesta mitä he ovat tai tekevät, ja he ovat vain välikappaleita hänen kädes­sään. Tämän lisäksi - kuten Raamatun historia kauttaaltaan opettaa - on vaarallista kehua tai ylistää ihmisiä. Jos näet joku unohtaa olevansa täysin riippuvainen Jumalasta ja luottaa omaan voimaansa, hän lankeaa varmasti. Ihminen kamppailee sellaisia vihollisia vastaan, jotka ovat häntä vahvempia. »Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa» (Ef. 6: 12). Meidän on mahdotonta selviytyä taistelusta omin voimin, ja mikä tahansa vieroittaa miellemme Jumalasta ja johtaa itsekorotukseen tai omahyväisyyteen, on omiaan varmasti suistamaan meidät tappioon. Eräänä perusajatuksenaan Raamattu varoittaa luottamasta inhimilliseen voimaan ja toisaalta rohkaisee turvaamaan jumalalliseen voimaan.

Itseluottamuksen ja itsekorotuksen mieli se kypsytti Daavidiakin lankeamaan. Imartelu ja vallan ja ylellisyyden houkutukset tekivät häneenkin vaikutuksensa. Ollessaan tekemisissä ympärillä asuvien kansojen kanssa hän oli niinkään alttiina pahan vaikutukselle. Itämaiden tavan mukaan hallitsijat sallivat itselleen sellaisia lain rikkomuksia, jotka alamaisilta olivat kiellettyjä. Yk-sinvaltiaan ei tarvinnut hillitä itseään samoin kuin hänen alamaistensa. Kaikki tämä himmensi Daavidin käsitystä synnin ylenmääräisestä synnillisyydestä. Ja sen sijaan, että olisi turvautunut Herran voimaan, hän alkoi luottaa omaan viisauteensa ja mahtiinsa. Heti kun saatana saa sielun irrotetuksi Jumalasta, ainoasta voiman lähteestä, hän ryhtyy herättelemään ihmisen lihallisen luonnon epäpyhiä haluja. Ei vihol-

linen toimi äkisti, avoimesti ja yllättäen, vaan heikentää salavihkaa periaatteen perustuksia. Ihminen ei aluksi osaa pitää sitä kovinkaan pahana, jos hän ei ihan kaikessa olekaan uskollinen Jumalalle eikä aivan täysin turvaa yksin häneen, vaan muuttaa asenteensa maailman tapojen ja käytännön mukaiseksi.

Daavidin lankeemus

Ennen kuin sota ammonilaisia vastaan oli päättynyt, Daavid luovutti joukkonsa Jooabin johtoon ja palasi Jerusalemiin. Syyrialaiset olivat jo antautuneet israelilaisille, ja ammonilaisten lopullinen kukistuminen näytti jo varmalta. Daavid nautti jo voittonsa hedelmiä ja viisaan ja pystyvän hallintonsa kunniaa. Kun hän näin rentoutuneena ei arvannut olla varuillaan, kiusaaja käytti tilannetta hyväkseen vallatakseen hänen mielensä. Jumala oli ottanut Daavidin niin läheiseen yhteyteensä ja ilmaissut suosivansa häntä niin suuresti, että sen olisi pitänyt kannustaa Daavidia säilyttämään luonteensa nuhteettomana. Mutta tuntien olevansa täysin levossa ja turvassa hän irrotti otteensa Jumalasta, suostui saatanan juoneen ja sai sieluunsa syyllisyyden tahrان. Jumala oli valinnut Daavidin kansakunnan johtajaksi ja lakinsa täytäntöönpanijaksi, mutta tämä polkikin itse jalkoihinsa sen säädökset. Hän jonka olisi pitänyt olla kauhuna pahantekijöille, rohkaisi omalla teollaan heitä vain lisäämään pahuuttaan.

Varhempien vaiheidensa vaaroissa Daavid jätti vilpittömän luottavasti asiansa Jumalan haltuun. Herra ohjasi kädellään hänet turvalisesti ohi lukemattomien ansojen, joita hänen polulleen viritettiin. Mutta nyt hän syyllisenä ja katumattomana ei etsinyt taivaan apua ja ohjausta, vaan koetti omin päin selviytyä vaaroista, joihin synnin tähden oli joutunut. Batseba, jonka kohtalokas kauneus oli koitunut paulaksi kuninkaalle, oli heettiläisen Uurian vaimo, ja Uuria oli Daavidin rohkeimpia ja uskollisimpia sotureita. Kukaan ei voinut aavistaa, mitä seuraisi jos rikos tulisi ilmi. Jumalan laki julisti aviorikkojalle kuolemantuomion, ja sotilas, jonka ylpeyttä oli noin väärin ja häpeällisesti loukattu, saattoi kostoksi riistää hengen kuninkaalta tai kiihottaa kansan kapinaan.

Kaikki yritykset, joilla Daavid koetti salata syyllisyyttään, osoitautuivat turhiksi. Hän oli sotkeutunut saatanan pauloihin; vaarat uhkasivat häntä joka taholta, ja kuolemaakin katkerampi häpeä odot-

ti häntä. Tilanteesta tuntui selviävän vain yhdellä keinolla, ja niin hän epätoivoissaan hätäili liittämään aviorikokseen vielä murhankin. [297] Se, joka oli syössyt Saulin perikatoon, koetti johtaa myös Daavidin [298] tuhoon. Daavid päätteli, että jos Uuria kaatuisi taistelussa vihollisen lyömänä, hänen kuolemastaan ei voitaisi syyttää kuningasta, ja niin Batseba olisi vapaa tulemaan Daavidin vaimoksi, epäluulot voitaisiin hälventää ja kuningashuoneen maine säilyisi.

Uuriasta tehtiin oman kuolemantuomionsa viejä. Kirjeessä, jonka kuningas hänen mukanaan lähetti Jooabille, käskettiin: »Pankaa Uuria eturintaan, kiivaimpaan taisteluun, ja vetäytykää takaisin hänen luotaan, että hänet lyötäisiin kuoliaaksi.» Jooab oli jo syyllistynyt yhteen vastuuttomaan murhaan eikä siis epäröinyt noudattaa kuninkaan ohjeita, ja niin Ammonin lasten miekka kaatoi Uurian.

Siihen asti Daavid oli hallinnut niin moitteettomasti, että vain harvat yksinvaltiaat ovat koskaan vetäneet hänelle vertoja. Raamattu kertoo, että hän »teki kaikelle kansallensa sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on» (2 Sam. 8: 15). Kunnollisuudellaan hän oli voittanut puolelleen kansansa luottamuksen ja uskollisuuden. Mutta kun hän luopui Jumalasta ja antautui pahan valtaan, saatana pääsi joksikin aikaa käyttämään häntä välikappaleenaan. Hän oli kuitenkin yhä Jumalalta saamassaan arvoasemassa ja saattoi sen perusteella vaatia palveluksia, joiden suorittaja vaaransi sielunsa. Ja Jooab, joka oli suostunut tottelemaan kuningasta mieluummin kuin Jumalaa, rikkoi Jumalan lakia kuninkaan käskystä.

Daavid oli saanut valtansa Jumalalta mutta vain käyttääkseen sitä hänen lakinsa mukaisesti. Kun Daavid antoi Jumalan lain vastaisen käskyn, sen totteleminen oli syntiä. »Ne [esivallat], jotka ovat, ovat Jumalan asettamat» (Room. 13: 1), mutta emme saa totella niitä Jumalan lain vastaisesti. Kirjoittaessaan korinttolaisille apostoli Paavali ilmaisee periaatteen, jota meidän tulisi noudattaa. Hän sanoo: »Olkaa minun seuraajiani, niinkuin minä olen Kristuksen seuraaja» (1 Kor. 11: 1).

Kun Jooab lähetti Daavidille raportin hänen käskemästään surmatyöstä, se oli niin varoen muotoiltu, ettei siinä vihjaistu Jooabiin eikä kuninkaaseen. Jooab »käski sanansaattajaa sanoen: 'Kun olet kertonut kuninkaalle kaikki, mitä sodassa on tapahtunut, niin kuningas ehkä kiivastuu. — Sano silloin: »Myöskin sinun palvelijasi

heettiläinen Uuria on kuollut.» Sanansaattaja lähti, ja tultuaan hän ilmoitti kaiken, mitä Jooab oli lähettänyt hänet ilmoittamaan.»

Daavid vastasi: »Sano näin Jooabille: 'Älä pane sitä pahaksesi, sillä miekka syö milloin yhden, milloin toisen; taistele urheasti kaupunkia vastaan ja hävitä se.' Rohkaise häntä näin.»

Batseba vietti miehensä kuolemaa valittaen tavanomaisen suruajan, ja sen päätyttyä »lähetti Daavid ottamaan hänet linnaansa, ja hän tuli hänen vaimoksensa». Hän jota herkkä omatunto ja ylevä kunniantunto esti hengenvaarassakaan satuttamasta kättään Herran voideltuun, oli langennut niin syvälle, että saattoi kavalasti murhata erään uskollisimmista ja uljaimista sotureistaan ja toivoa vielä saavansa häiriintymättä nauttia syntinsä tuloksesta. Voi, »kuinka onkaan kulta tummunut, muuttunut hyvä kulta» (Välit. 4: 1)!

[299]

Alusta lähtien saatana on kuvaillut ihmisille, mitä etuja he saisivat lain rikkomisesta. Näin hän vietteli enkeleitä. Näin hän kiusasi Aadamia ja Eevaa syntiin. Ja näin hän yhä houkuttelee kansanjoukkoja, että ne lakkaisivat tottelemasta Jumalaa. Näin tehdään viehättäväksi rikkomuksen tie, »joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 14: 12). Onnellisia ovat ne, jotka tälle tielle uskaltaneina havaitsivat synnin hedelmien katkeruuden ja palaavat siltä tieltä ajoissa. Armossaan Jumala ei sallinut synnin petollisten seurausten houkutella Daavidiakaan lopulliseen perikatoon.

Naatana nuhtelee Daavidia

Myös Israelin takia Jumalan oli pakko puuttua asiaan. Ajan mittaan Daavidin synty Batsebaa kohtaan tuli tunnetuksi, ja alettiin epäillä, että hän oli harkiten surmauttanut Uurian. Herraa oli häväisty. Hän oli suosinut Daavidia ja korottanut hänet, mutta nyt oli Daavidin synty esittänyt Jumalan luonteen väärässä valossa ja tuottanut häpeää hänen nimelleen. Tämä oli omiaan alentamaan jumalisuuden tasoa Israelissa ja vähentämään monien ajatuksissa synnin inhotavuutta. Ja ne, jotka eivät rakastaneet ja pelänneet Jumalaa, saivat siitä yllykettä rikkomuksilleen.

Jumala käski profeetta Naatania nuhtelemaan Daavidia. Tämä sanoma oli hirvittävän ankara. Useimmille hallitsijoille esitettyinä tuollainen nuhde olisi merkinnyt nuhtelijan varmaa kuolemaa. Naatan julisti jumalallisen tuomion pelottomasti mutta silti niin taivaal-

[300]

lisen viisaasti, että se voitti kuninkaan myötätunnon, herätti hänen omantuntonsa ja jopa sai hänet lausumaan oman kuoleman-tuomionsa. Vedoten Daavidiin, Jumalan asettamaan kansansa oikeuksien vaalijaan, profeetta kertoi eräästä vääryydestä ja epäoikeudenmukaisuudesta, joka vaati korjausta.

»Kaksi miestä oli samassa kaupungissa», hän aloitti, »toinen rikas ja toinen köyhä. Rikkaalla oli lampaita ja raavaita hyvin paljon. Mutta köyhällä ei ollut muuta kuin yksi ainoa pieni karitsa, jonka hän oli ostanut. Hän elätti sitä, ja se kasvoi hänen luonansa yhdes- sä hänen lastensa kanssa: se söi hänen leipäpalastansa, joi hänen maljastansa, makasi hänen sylissään ja oli hänelle niinkuin tytär. Niin rikkaalle miehelle tuli vieras. Mutta hän ei raskinut ottaa omia lampaitansa eikä raavaitansa valmistaakseen ruokaa matkamiehelle, joka oli tullut hänen luoksensa; vaan otti köyhän miehen karitsan ja valmisti sen miehelle, joka oli tullut hänen luoksensa.»

Kuninkaan viha kuohahti, ja hän huudahti: »Niin totta kuin Herra elää: mies, joka tämän on tehnyt, on kuoleman oma. Ja karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki näin ja koska hän ei sääliä tuntenut» (2 Sam. 12: 5, 6).

Naatan katsoi kuningasta kiinteästi, kohotti oikean kätensä taitavasta kohti ja julisti vakavasti: »Sinä olet se mies.» Ja sitten hän jatkoi: »Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on paha hänen silmissään?» Syylliset voivat koettaa Daavidin tavoin salata rikkomuksensa ihmisiltä ja voivat yrittää haudata pahan tekonsa iäksi ihmisten katseilta tai tiedoilta, mutta »kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili» (Hebr 4: 13). »Sillä ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi» (Matt. 10: 26).

Naatan julisti: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin käsistä. — Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on paha hänen silmissään? Heetiläisen Urian sinä olet surmannut miekalla, olet tappanut hänet ammonilaisten miekalla, ja hänen vaimonsa sinä olet ottanut vaimoksesi. Sentähden ei miekka ole milloinkaan väistyt sinun suvustasi. — Katso, minä nostatan sinulle onnettomuuden sinun omasta perheestäsi, ja silmiesi edessä minä otan sinun vaimosi ja annan heidät toiselle. — Sillä sinä olet teh-

nyt tekosi salassa, mutta minä teen tämän koko Israelin ja auringon nähdän.’»

Daavidin katumus

Daavid liikuttui profeetan nuhteesta, hänen omatuntonsa heräsi, ja hänen syyllisyytensä näyttäytyi kaikessa laajuudessaan. Katuvana hän nöyrtyi Jumalan edessä. Värähtelevin huulin hän sanoi: »Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan.» Kaikki toisille tehty vääräys heijastuu loukatusta takaisin Jumalaan. Daavid oli tehnyt pahoin syntiä sekä Uuriaa että Batsebaa kohtaan, ja sen hän nyt tunsu syvästi. Mutta tavattoman paljon suurempi oli hänen syntinsä Jumalaa kohtaan. [301]

Vaikkei Israelista olisi saatu ketään toimeenpanemaan Herran voidellun kuolemantuomiota, Daavidia puistatti ajatus siitä, että hän voisi syyllisenä ja syntiään anteeksi saamattomana joutua Jumalan äkillisen rangaistuksen kohteeksi. Mutta profeetta välitti hänelle sanoman: »Niin on myös Herra antanut sinun syntisi anteeksi; sinä et kuole.» Oikeuden täytyi kuitenkin tapahtua. Kuolemantuomio siirrettiin Daavidilta hänen syntinsä lapselle. Näin kuninkaalle annettiin tilaisuus katumiseen, mutta toisaalta lapsen kärsiminen ja kuolema oli hänelle paljon katkerampaa kuin hänen oma kuolemansa olisi ollut. Profeetta sanoi: »Koska sinä tällä teolla olet saattanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä, niin se poika, joka sinulle on syntynyt, on kuoleva.»

Lapsen sairastuttua vaikeasti Daavid paastoten ja syvästi nöyrytyen pyysi Herraa jättämään lapsen eloon. Hän riisui kuninkaalliset vaatteensa, otti kruunun päästään ja nukkui monet yöt paljaalla maalla pyytäen murtunein mielin, ettei syyttömän tarvitsisi kärsiä hänen syyllisyytensä vuoksi. »Niin hänen hovinsa vanhimmat menivät hänen luokseen saadakseen hänet nousemaan ylös maasta, mutta hän ei tahtonut.» Usein kun tuomio oli julistettu henkilöille tai kaupungeille, oli isku vältetty nöyrytyksellä ja katumalla, ja aina Armahtavainen, joka on nopea antamaan anteeksi, oli lähettänyt rauhan sanoman tuojia. Tämän ajatuksen rohkaisemana Daavid jatkoi aneluaan niin kauan kuin lapsi sai olla hengissä. Mutta saatuaan sitten kuulla, että lapsi oli kuollut, hän ääneti alistui Jumalan tahtoon. Ensimmäinen isku oli annettu siitä rangaistuksesta, jonka hän

itse oli julistanut oikeutetuksi. Mutta Jumalan armoon turvautuvana Daavid ei kuitenkaan ollut lohduton.

Varoittava esimerkki

Luettuaan kertomuksen Daavidin lankeemuksesta varsin monet ovat kysyneet: »Miksi tästä tapauksesta on kerrottu julkisesti? Miksi Jumala näki hyväksi julistaa koko maailmalle tämän synkän vaiheen sellaisen elämästä, joka oli niin suuresti taivaan kunnioittama?» Profeetta oli Daavidia nuhdellessaan sanonut hänen synnistään: »Tällä teolla olet saavuttanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä.» Halki seuraavien sukupolvien uskottomat ovat viitanneet tähän Daavidin luonteen häpeätahraan ja huudahtaneet voitonriemuisesti ja pilkallisesti: »Tällainen on Jumalan mielen mukainen mies!» Näin on päästy moittimaan uskontoa ja pilkkaamaan Jumalaa ja hänen sanaansa. Näin monet ovat paatuneet epäuskossaan ja toiset ovat hurskauden varjolla rohkaistuneet tekemään syntiä.

[302] Mutta Daavidin elämäkerrasta emme saa mitään hyväksyntää synnille. Häntä kutsuttiin Jumalan mielen mukaiseksi mieheksi silloin, kun hän vaelsi Jumalan ohjeiden mukaan. Mutta kun hän teki syntiä, sitä ei voitu sanoa hänestä ennen kuin hän taas katuen oli palannut Herran tykö. Jumalan sana julistaa selvästi: »Se, mikä Daavid oli tehnyt, oli paha Herran silmissä» (2 Sam. 11: 27). Ja Herra sanoi Daavidille profeetan välityksellä: »Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on paha hänen silmissään? - Sentähden ei miekka ole milloinkaan väistyt sinun suvustasi, koska olet pitänyt halpana minut.» Vaikka Daavid katui syntiään ja Herra antoi hänelle anteeksi ja hyväksyi hänet, hän joutui niittämään oman kylvönsä tuhoisaa satoa. Hänen ja hänen sukunsa kärsimät rangaistukset todistavat, että Jumala inhoaa syntiä.

Tähän asti Jumala oli kaitselmuksessaan varjellut Daavidia kaikilta hänen vihollistensa juonilta ja suorastaan hillinnyt Saulia. Mutta Daavidin rikkomus oli muuttanut hänen suhteensa Jumalaan. Herra ei mitenkään voinut hyväksyä eikä suojella jumalattomuutta. Hän ei voinut voimallaan varjella Daavidia hänen syntiensä seurauksilta, niin kuin hän oli varjellut häntä Saulin vihoilta.

Daavid itsekkin muuttui suuresti. Hän oli allapäin syntinsä tunnossa ja ajatellessaan sen kauaskantoisia seurauksia. Alamaaisistaan

hän näytti nöyryytetyltä. Hänen vaikutuksensa herpaantui. Tähän asti hän oli menestynyt totellessaan tunnollisesti Herran käskyjä. Mutta nyt hänen alamaisensa olivat selvillä hänen synnistään, ja se sai heidät harrastamaan syntiä entistä vapaammin. Hänen arvovaltansa heikkeni oman perheväenkin keskuudessa, eikä hän enää voinut samoin kuin ennen vaatia pojiltaan kunnioitusta ja tottelevaisuutta. Syyllisyyden tunto sai hänet vaikenemaan silloin, kun hänen olisi pitänyt tuomita syntiä, eikä hän pystynyt enää jakamaan oikeutta omassa talossaan. Hänen huono esimerkinsä vaikutti hänen poikiinsa, eikä Jumala halunnut väliintulollaan ehkäistä seurauksia. Hän antoi asioiden sujua luonnollista latuaan, ja tämä merkitsi Daavidille ankaraa kuritusta.

Kokonaisen vuoden Daavid sai lankeemuksensa jälkeen elää näköjään turvassa, ilman että Jumala mitenkään ilmaisi epäsuosiotaan. Mutta hän oli silti Jumalan tuomion alainen. Nopeasti ja varmasti lähestyi tuomion ja rangaistuksen päivä, joka ei ollut vältettävissä millään katumuksella. Hän joutuisi kokemaan tuskaa ja häpeää, mikä synkentäisi koko hänen maisen elämänsä. Niiden, jotka Daavidin esimerkkiin viitaten koettavat vähentää omien syntiensä syyllisyyttä, pitäisi oppia Raamatun esityksestä, että rikkomuksen tie on vaikea. Vaikka heidän tulisi Daavidin tavoin kääntyä pahalta tieltään, he tulevat huomaamaan, että synnin seuraukset jo tässä elämässä ovat katkeria ja vaikeita kestää.

Jumala on tarkoittanut esityksen Daavidin lankeemuksesta varoitukseksi siitä, ettei hänen suuresti siunaamiensa ja suosimiensaakaan ole syytä tuntea oloaan niin turvalliseksi, että voivat laiminlyödä valvomisen ja rukouksen. Tämä on ollutkin niiden kokemus, jotka ovat koettaneet nöyrästi oppia tämän Jumalan tarkoittaman läksyn. Sukupolvesta toiseen tuhannet ovat näin joutuneet toteamaan oman vaaransa nähdessään vihollisen voiman. Se että Jumalan niin suuresti kunnioittama Daavid lankesi, on havahduttanut heidät olemaan luottamatta itseensä. Heistä on tuntunut, että vain Jumala saattoi varjella heitä voimallaan uskon kautta. Tietäen, että hänessä oli heidän voimansa ja turvansa, he ovat pelänneet jo ensimmäistäkin askeltaan saatanan alueelle.

Katumuspsalmit

Daavid oli jo alkanut korjata rikkomuksensa hedelmiä ennen jumalallisen tuomion julistamista. Hänen omatuntonsa oli rauhaton. Hän kuvailee silloista ahdistustaan 32. psalmissa seuraavasti:

»Autuas se, jonka rikokset
ovat anteeksi annetut,
jonka synti on peitetty.
Autuas se ihminen,
jolle Herra ei lue
hänen pahoja tekojansa
ja jonka hengessä ei ole vilppiä!
Kun minä siitä vaikenin,
riutuivat minun Luuni
jokapäiväisestä valituksestani.
Sillä yötä päivää oli sinun kätesi
raskaana minun päälläni;
minun nesteeni kuivui
niinkuin kesän helteessä.»

Ps. 32:1-4.

Ja 51. psalmi kertoo miten Daavid katui saatuaan Jumalalta nuhteen sanoman:

»Jumala, ole minulle
armollinen hyvyytesi tähden;
pyyhi pois minun syntini
suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani,
puhdista minut synnistäni.
Sillä minä tunnen rikokseni,
ja minun syntini
on aina minun edessäni.
Puhdista minut isopilla,
että minä puhdistuisin,
pese minut, että mina
lunta valkeammaksi tulisin.

Anna minun kuulla iloa
ja riemua, että ihastuisivat
ne luut, jotka särkenyt olet.
Peitä kasvosi näkemästä
minun syntejäni, pyyhi pois
kaikki minun pahat tekoni.
Jumala, luo minuun
puhdas sydän ja anna minulle
uusi, vahva henki.
Älä heitä minua pois
kasvojesi edestä, äläkä ota
minulta pois Pyhää Henkeäsi.
Anna minulle jälleen
autuutesi ilo, ja tue minua
alttiuden hengellä.
Minä tahdon opettaa väärille
sinun tiesi, että syntiset
sinun tykösi palajaisivat.
Päästä minut verenvioista,
Jumala,
minun autuuteni Jumala,
että minun kieleni riemuitsisi
sinun vanhurskaudestasi.»

Ps. 51: 3-16

Tämän pyhän laulun Israelin kuningas sepitti laulettavaksi kansansa julkisissa kokouksissa ja kaiken hoviväkensä kuullen - pappien ja tuomareiden, ruhtinaiden ja sotilaiden läsnäollessa. Viimeisellekin sukupolvelle tämä laulu säilyttäisi tiedon hänen lankeemuksestaan, kun hän siinä kertoi synnistään, katumuksestaan ja Jumalan armosta saata-van anteeksiannon toivostaan. Sen sijaan, että olisi pyrkinyt sa-laamaan syyllisyyttään, hän toivoi nyt lankeemuksensa murheellisen kertomuksen koituvan muillekin opetuksiksi.

[304]

Daavid katui vilpittömästi ja syvästi. Hän ei yrittänyt mitenkään lieventää rikostaan. Eikä hän rukouksillaan pyrkinyt vapautumaan uhkaavasta tuomiosta. Hän tajusi, miten raskaasti hän oli rik- konut Jumalaa vastaan. Hän totesi sielunsa tahraantuneeksi ja inhosi syntiään. Eikä hän rukoillut vain anteeksiantoa vaan myös sydämen

[305]

puhtautta. Daavid ei epätoivoisena luopunut taistelusta. Hän uskoi, että Jumalan lupaukset syntisille takasivat hänellekin anteeksiannon ja hyväksymisen.

»Sillä ei sinulle kelpaa
teurasuhri, sen mina
kyllä antaisin;
polttouhri ei ole sinulle mieleen.
Jumalalle kelpaava uhri
on särjetty henki;
särjettyä ja murtunutta
sydäntä et sinä, Jumala,
hylkää.»

Ps. 51:18,19.

Vaikka Daavid oli langennut, Herra nosti hänet. Nyt hän oli paremmin sopusoinnussa Jumalan kanssa ja myötätuntoisempi lähimmäisilleen kuin ennen lankeemustaan. Iloisena vapautuksestaan hän lauloi:

»Minä tunnustin sinulle syntini
enkä peittänyt pahoja tekojani;
minä sanoin: 'Minä tunnustan
Herralle rikokseni',
ja sinä annoit anteeksi
minun syntivelkani. —
Sinä olet minun suojani,
sinä varjelet minut hädästä,
sinä ympäröitset minut
pelastuksen riemulla.»

Ps. 32: 5-7.

Monet ovat moittineet Jumalaa epäoikeudenmukaiseksi, kun hän säästi niin suuresti rikkoneen Daavidin, vaikka oli hylännyt Saulin, jonka synnit eivät heistä näytä läheskään niin räikeiltä. Mutta Daavid nöyrtyi ja tunnusti syntinsä, kun taas Saul ylenkatsoi nuhteen ja paadutti sydämensä katumattomaksi.

Tästä Daavidin elämänvaiheesta voi katuva syntinen oppia paljon. Se valaisee meille voimakkaasti koko ihmiskunnan taisteluja ja kiusauksia, aitoa katumusta ja kääntymistä Jumalan puoleen sekä uskoa Herraamme Jeesukseen Kristukseen. Kautta aikojen se on koitunut rohkaisuksi niille, jotka syntiin langenneina ovat kamppailleet syntitaakkansa alaisina. Tuhannet Jumalan lapset ovat syntiin eksytyttyään ja miltei epätoivoisina muistaneet, miten Jumala hyväksyi Daavidin vilpittömän katumuksen ja tunnustuksen, vaikka hän joutuikin kärsimään rikkomuksensa vuoksi. Ja niin hekin ovat rohkaistuneet katumaan ja yrittämään jälleen vaeltaa Jumalan käskyjen tietä.

Kuka vain Jumalan nuhdellessa nöyrtyy Daavidin tavoin tunnustamaan syntinsä ja katumaan, saa olla varma siitä että hänellä on toivoa. Kuka tahansa vain uskossa vastaanottaa Jumalan lupaukset, pääsee osalliseksi anteeksiannosta. Herra ei koskaan hylkää todella katuvaan sielua. Hän on niitä vastaan, »jotka eivät antaudu minun turviini, eivät tee rauhaa minun kanssani» (Jes. 27: 5), mutta toisaalta hän kehottaa ja lupaa: »Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta» (Jes. 55: 7).

Luku 37—Absalomin kapina

»Hänen on korvattava nelinkertaisesti», oli Daavid tietämättään langettanut itselleen tuomioksi kuunnellessaan profeetta Naatanin vertausta, ja hän sai myös oman lausuntonsa mukaisen tuomion. Neljän hänen pojistaan oli kuoltava isän synnin seurauksena.

Amnon ja Absalom

Amnonin, esikoisen, häpeällisen rikoksen Daavid salli tapahtua rankaisematta ja moittimatta sitä. Laki julisti avionrikkojalle kuolemantuomion, ja Amnonin luonnonvastainen rikos teki hänet kaksin verroin syylliseksi. Mutta oman synnintuntonsa soimaamana Daavid ei vaatinut rikkojaa vastaamaan teostaan. Kaksi täyttä vuotta Absalom, vääryyttä kärsineen sisaren luonnollinen suojelija, salasi kostohankkeensa mutta vain iskeäkseen lopulta sitä varmemmin. Eräässä kuninkaan poikien juhlassa sai juopunut, sukurutsainen Amnon surmansa veljensä käskystä.

Daavidille oli langetettu kaksinkertainen tuomio. Hänelle tuotiin karkea sanoma: ”Absalom on surmannut kaikki kuninkaan pojat, niin ettei heistä ole jäänyt jäljelle ainoatakaan.’ Silloin kuningas nousi, repäisi vaatteensa ja paneutui maahan maata; ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat siinä reväistyin vaattein.» Kunin kaan muut pojat palasivat pelästyneinä Jerusalemiin ja kertoivat isälleen totuuden: Amnon yksin oli saanut surmansa. »Ja he korottivat äänensä ja itkivät. Myöskin kuningas ja kaikki hänen palvelijansa itkivät hyvin katkerasti.» Mutta Absalom pakeni Gesurin kuninkaan Talmain, äitinsä isän, luo.

Daavidin muiden poikien tavoin Amnonkin oli saanut elää itsekkäästi mielensä mukaan. Hän oli koettanut tyydyttää kaikki mielihalunsa piittaamatta vähääkään Jumalan vaatimuksista. Hänen pahoista synneistään huolimatta Jumala oli kauan suhtautunut häneen pitkämielisesti. Kahden vuoden aikana hän olisi voinut tehdä parannuksen, mutta hän vain jatkoi syntielämäänsä, ja hänen olles-

saan syyllinen kuolema katkaisi äkisti hänen elämänsä, jättäen hänet odottamaan tuomioistuimen pelottavaa oikeudenkäyntiä.

Daavid oli laiminlyönyt velvollisuutensa rangaista Amnonia hänen rikoksestaan, ja kuninkaan ja isän uskottomuuden sekä pojan katumattomuuden tähden Herra ei puuttunut asioiden luonnolliseen kulkuun eikä pidätellyt Absalomia. Kun vanhemmat tai hallitsijat laiminlyövät velvollisuutensa ja jättävät jumalattomuuden rankaisematta, Jumala ottaa itse asian omiin käsiinsä. Hän poistaa pahuuden voimilta tietystä määrin ehkäisevän voimansa, jolloin olosuhteet kehittyvät sellaisiksi, että synti koituu rangaistukseksi toiselle synnille.

[307]

Mutta Daavidin Amnonia kohtaan osoittaman hölläkätisyyden pahat seuraukset eivät päättyneet tähän, sillä Absalom alkoi tästä lähtien vieraantua isästään. Hänen paettuaan Gesuriin Daavidista tuntui, että hänen poikansa rikos vaati jonkinlaista rangaistusta, ja niin hän epäsi pojaltaan pa-luun kotiin. Tämä oli kuitenkin omiaan pikemmin lisäämään kuin vähentämään niitä sekavia ikävyyksiä, joihin kuningas oli joutumassa. Tarmokkaana, kunnianhimoisena ja periaatteettomana Absalom antautui pian vaarallisiin vehkeilyihin, kun ei syrjäytettynä päässyt osallistumaan valtakunnan asioiden hoitoon.

Parin vuoden kuluttua Jooab päätti saada isän ja pojan sovintoon keskenään. Sitä silmälläpitäen hän turvautui erään Tekoasta kotoisin olevan viisaan vaimon apuun. Hän neuvoi vaimoa esittäytymään Daavidille leskenä, jonka kaksi poikaa olivat olleet hänen ainoana lohtunaan ja tukenaan. Jouduttuaan riitaan keskenään toinen veli surmasi toisen, ja nyt kaikki sukulaiset vaativat eloonjäänyttä verikoston alaiseksi. »Niin he sammuttaisivat kipinänkin», äiti valitti, »joka minulla vielä on jäljellä, ettei miehestäni jäisi nimeä eikä jälkeläistä maan päälle.» Tämä vetoamus liikutti kuningasta, ja hän lupasi vastata pojan turvallisuudesta.

Saatuun kuninkaan toistamiseen vakuuttamaan suojaavansa poikaa vaimo pyysi, että saisi vielä sanoa jotakin, ja selitti kuninkaan joutuvan sanojensa johdosta ikään kuin syylliseksi, kun ei päästänyt omaa hylkäämäänsä poikaa palaamaan kotiin. »Mehän kuolemme», vaimo jatkoi, »ja olemme niinkuin maahan kaadettu vesi, jota ei voi koota takaisin. Mutta Jumala ei ota pois elämää, vaan sitä hän ajattelee, ettei vain hyljätty joutuisi hänestä erotetuksi.» Tämä hellä ja liikuttava kuvaus Jumalan rakkaudesta syntistä kohtaan - joka oli

peräisin Jooabilta, karkealta soturilta - osoittaa erinomaisesti, miten hyvin israelilaiset olivat selvillä lu-nastuksen suurista totuuksista. Kuningas tunsi itsekin tarvitsevansa Jumalan armoa eikä voinut vastustaa tätä vetoomusta. Hän antoi Jooabille käskyn: »Mene ja tuo takaisin nuorukainen Absalom.»

Absalomin myyräntyö

[308] Absalom sai palata Jerusalemiin, mutta ei päässyt hoviin eikä tapaamaan isäänsä. Daavid oli alkanut havaita, mitä paha hänen lapsilleen osoittamansa hölläkätisyys aiheutti. Koska hän rakasti hellästi tätä komeaa ja lahjakasta poikaansa, hän piti tarpeellisena opetuksena sekä Absalomille että kansalle, että hän osoitti inhoavansa moista rikosta. Absalom asui kaksi vuotta omassa talossaan, mutta ei päässyt hoviin. Hänen sisarensa asui hänen luonaan, ja hänen läsnäolonsa piti aina tuoreessa muistissa hänen kärsimänsä vääryyden. Kansa piti prinssiä pikemmin sankarina kuin rikkomukseen syyllisenä, ja käyttäen hyväkseen tätä etua hän päätti hakeutua kansan suosioon. Jo hänen ulkomuotonsa sai kaikki katselijat ihailemaan häntä. »Koko Israelissa ei ollut yhtään niin kaunista miestä kuin Absalom, eikä ketään niin ylisteltyä: kantapäätä kiireeseen asti ei ollut hänessä yhtään virheä.» Kuninkaan ei ollut viisasta jättää luonteeltaan Absalomin kaltaista miestä - kunnianhimoista, hetken mielijohteesta toimivaa ja kiihkeää - kahdeksi vuodeksi hautomaan oletettuja epäkohtia. Ja kun Daavid salli hänen palata Jerusalemiin mutta ei päästänyt häntä luokseen, kansan myötätunto alkoi kallistua Absalomin puolelle.

Mutta Daavid näytti olevan siveellisesti aivan lamassa muisttellessaan alati, miten hän itse oli rikkonut Jumalan lakia. Ennen syntiään hän oli ollut rohkea ja päättäväinen, mutta nyt hän oli heikko ja epäröivä. Hänen vaikutuksensa kansaan oli heikentynyt. Ja tämä kaikki edisti hänen kieroutuneen poikansa aikeita.

Jooab sai järjestetyksi Absalominlle pääsyn jälleen isän luo, mutta ulkonaisesta sovinnosta huolimatta Absalom jatkoi kunnianhimoisia hankkeitaan. Hän alkoi nyt esiintyä miltei kuninkaallisesti, hankkien itselleen vaunut ja hevoset ja viisikymmentä miestä juoksemaan edellään. Ja sitä mukaa kuin kuningas alkoi yhä enemmän vetäytyä

syrjään ja yk-sinäisyyteen, Absalom tavoitteli yhä innokkaammin kansan suosiota.

Daavidin raukeus ja epäröinti vaikutti hänen alaisiinsakin; laiminlyönnit ja viivyttelyt olivat jo tunnusomaisia maan koko oikeudenhoidolle. Absalom käytti taitavasti hyväkseen jokaista tyytymättömyyden ilmausta. Päivästä toiseen tämä uljaan näköinen mies voitiin nähdä kaupungin portilla, minne anomuksentekijöitä kerääntyi odottelemaan kokemiensa vääryyksien korjaamista. Absalom lyöttäytyi heidän seuraansa, kuunteli heidän epäkohtiaan, ilmaisi osanottonsa heidän kärsimyksiinsä ja moitti hallituksen saamattomuutta. Kuunneltuaan siten jonkun valitusta prinssi saattoi vastata: »Asiasi on kyllä hyvä ja oikea, mutta kuninkaan luona ei ole ketään, joka sinua kuulisi.» Ja sitten hän lisäsi: »'Jospa minut asetettaisiin tuomariksi maahan! Silloin tulisi minun eteeni jokainen, jolla on riitatai oikeusasiasia, ja minä antaisin hänelle oikeuden.' Ja kun joku lähestyi kumartaakseen häntä, ojensi hän kätensä, tarttui häneen ja suuteli häntä.»

Prinssin mielistelevien vihjausten lietsomana tyytymättömyys hallitukseen levisi nopeasti. Kaikki kehuivat Absalomia. Häntä pidettiin yleisesti kuninkuuden perijänä. Kansa hyväksyi hänet mielellään korkean aseman ansainneeksi ja alkoi toivoa häntä jo hallitsijaksi. »Ja niin Absalom varasti Israelin miesten sydämet.» Kuitenkin kuningas oli niin kiintynyt poikaansa, ettei osannut epäillä mitään. Absalomin omaksumaa ruhtinaallista tyyliä Daavid piti vain hänen hoviaan kunnioittavana ilmauksena siitä ilosta, että oli päästy sovintoon.

[309]

Kapina

Saatuaan kansan mielialan suopeaksi sille, mitä tulisi tapahtumaan, Absalom valitsi salaa miehiä ja lähetti heidät Israelin sukukuntiin valmistelemaan kapinaa. Ja sitten hän teeskenteli hartautta peittääkseen kavalat aikeensa uskonnollisuuden verhoon. Hän oli muka tehnyt lupauksen ollessaan syrjittynä, ja se oli nyt täytettävä Hebronissa. Niinpä hän sanoi kuninkaalle: »Salli minun mennä Hebroniin täyttämään lupaus, jonka olen Herralle tehnyt. Sillä asuesani Gesurissa, Aramissa, sinun palvelijasi teki lupauksen ja sanoi: 'Jos Herra antaa minun tulla takaisin Jerusalemiin, niin minä palve-

len Herraa.’» Herkkäuskoinen isä oli mielissään tästä poikansa ilmeisestä hurskaudesta ja lähetti hänet siunauksin matkaan. Salaliitto oli nyt kypsynyt valmiiksi. Se huipentui Absalomien tekopyhyyteen, jonka tarkoituksena ei ollut vain hämätä kuningasta vaan lujittaa kansan luottamusta ja saada se kapinoimaan Jumalan valitsemaa kuningasta vastaan.

Ja niin Absalom lähti Hebroniin ja otti mukaansa kutsuvieraiksi Jerusalemit »kaksisataa miestä, jotka menivät sinne aivan viattomina, tietämättä mitään koko asiasta». Nämä miehet lähtivät Absalomien mukaan aavistamatta, että heidän kiintymyksensä poikaan johti heidät kapinaan isää vastaan. Hebroniin saavuttuaan Absalom lähetti heti noutamaan Ahitofelin. Tämä oli Daavidin huomatuimpia neuvonantajia ja niin kuulu viisaudestaan, että hänen mielipiteitään pidettiin suorastaan profeetallisen turvallisina ja viisaina. Ahitofel liittyi salaliittolaisiin, ja hänen kannatuksensa sai Absalomien hankkeen menestymisen näyttämään varmalta ja houkutteli monia vaikutusvaltaisia miehiä siirtymään hänen puolelleen kaikkialta maasta. Ja kun kapina sitten julistettiin, prinssin vakoojat levittivät eri puolilla maata uutista siitä, että Absalom oli nyt kuningas, ja »yhä enemmän kansaa meni Absalomien puolelle».

Tälläväläin vietiin hälyttävä uutinen myös kuninkaalle Jerusalemiin. Daavid havahtui äkkiä huomaamaan, miten kapina oli puhjennut aivan hänen valtaistuimensa viereltä. Hänen oma poikansa, jota hän oli rakastanut ja johon hän oli luottanut, oli suunnitellut hänen kruununsa riistoa ja kaiketi myös hänen päänsä menoa. Suuren vaaran uhatessa Daavid karisti mielestään masennustilan, joka häntä oli kauan rasittanut, ja ryhtyi takavuosiensa tarmolla valmistelemaan toimenpiteitä, joilla tämä kauhea tilanne saataisiin selvitettyksi. Absalom järjesteli joukkojaan Hebronissa, jonne oli matkaa vain kolmisenkymmentä kilometriä. Kapinalliset olisivat pian Jerusalemin porteilla.

[310]

Daavid katseli palatsistaan pääkaupunkiaan. Siinä kohosi »kauniina, — kaiken maan ilona, — kuninkaan kaupunki» (Ps. 48: 3). Häntä aivan puistatti ajatella sen joutumista verilöylyn ja hävityksen raastamaksi. Olisiko hänen kutsuttava avukseen ne alamaisensa, jotka vielä olivat hänelle uskollisia, ja ryhdyttävä puolustamaan pääkaupunkiaan? Olisiko hänen sallittava veritulvan pyyhkäistä yli Jerusalemin? Hän teki päätöksensä. Valittu kaupunki ei saisi ko-

kea sodan kauhuja. Hän poistuisi Jerusalemissa ja koettelisi sitten kansansa uskollisuutta antamalla sen rientää hänen avukseen. Tässä vaaratilanteessa hänen velvollisuutensa Jumalaa ja kansaansa kohtaan oli ylläpitää sitä arvovaltaa, jonka taivas oli uskonut hänelle. Hän jätti tämän ristiriidan Jumalan ratkaistavaksi.

Daavidin pakomatka

Nöyränä ja suruissaan Daavid lähti ulos Jerusalemin portista - rakastetun poikansa kapinan karkottamana valtaistuimeltaan, palatsistaan ja Jumalan arkin lähet-tyviltä. Väki seurasi häntä aivan kuin pitkänä, surevana hautausmaalla. Kuningasta seurasivat myös hänen henkivartijansa, kaikki kreetit ja pleetit sekä kuusisataa gatilaista Ittain johtamina. Mutta luonteeltaan epäitsek-käänä Daavid ei voinut suostua siihen, että nämä muukalaiset, jotka olivat hakeutuneet hänen turviinsa, joutuisivat osallisiksi hänen onnettomuudestaan. Hän sanoi ihmettelevänsä, että he näin olivat valmiit uhrautumaan hänen hyväkseen, ja gatilaiselle Ittaille hän lausui: »Miksi sinäkin tulit meidän kanssamme? Käänny takaisin ja jää kuninkaan luo, sillä sinä olet vieras, vieläpä maanpaossa kotoasi. Eilen sinä tulit, ottaisinko minä jo tänä päivänä sinut harhailemaan meidän kanssamme matkallamme, kun minä itsekin menen, minne mennemään? Käänny takaisin ja vie veljesi mukana. Armo ja uskollisuus sinulle!»

Ittai vastasi: »Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin herrani, kuningas, elää: missä paikassa herrani, kuningas, on, siellä tahtoo myös palvelijasi olla, olkoonpa se elämäksi tai kuolemaksi.» Nämä miehet olivat kääntyneet pakanuudesta palvelemaan Herraa, ja nyt he jalosti ilmaisivat uskollisuutensa Jumalaansa ja kuningastaan kohtaan. Kiitollisin mielin Daavid hyväksyi heidän kannatuksensa hänen näköjään häviävälle asialleen, ja niin he kaikki ylittivät Kidronin puron ja jatkoivat kulkuaan kohti erämaata.

Sitten kulkue pysähtyi jälleen. Sitä lähestyi pyhiin vaatteisiin pukeutunut joukko, ja »katso, siinä oli myös Saadok ynnä hänen kanssaan kaikki leeviläiset, jotka kantoivat Jumalan liitonarkkia». Daavidin seuraajat pitivät tätä hyvänä enteena. Tuon pyhän vertauskuvan mukanaolo oli heille takeena pelastuksesta ja lopullisesta voitosta. Se innostaisi kansaa rientämään rohkeasti kuninkaan luo. Ja sen poissaolo Jerusalemissa kauhistaisi Absalomin kannattajia.

[311]

[312]

Daavidin nähdessä arkin toiveikas ilo sykehdytti hetkeksi hänen sydäntään. Mutta pian toiset ajatukset valtasivat hänen mielensä. Jumalan perintöosan hallitsijaksi asetettuna hänen vastuunsa oli vakava. Israelin kuningas ei saanut ajaa omia etujaan, vaan hänen oli ennen kaikkea tavoiteltava Jumalan kunniaa ja kansansa parasta. Kerubien keskellä asuva Jumala oli sanonut Jerusalemita: »Tämä on minun leposijani» (Ps. 132: 14). Ilman jumalallista lupaa ei papilla eikä kuninkaalla ollut oikeutta siirtää sieltä pois hänen läsnäolonsa vertauskuvaa. Daavid tiesi, että hänen sydämensä ja elämänsä täytyi olla sopusoinnussa Jumalan käskyjen kanssa, tai muutoin arkki koituisi pikemmin onnettomuudeksi kuin menestykseksi. Hän muisti jatkuvasti suuren syntinsä ja käsitti tämän kapinan ansaituksi Jumalan rangaistukseksi. Nyt oli jo paljastettu miekka, joka ei ollut milloinkaan väistynyt hänen suvustaan. Hän ei vielä tiennyt tämän kamp-pailun lopputulosta. Hänen ei sopinut siirtää kansakunnan pääkaupungista niitä pyhiä säädöksiä, jotka sisälsivät heidän jumalallisen Valtiaansa tahdon ja olivat valtakunnan perustuslakina ja sen hyvinvoinnin pohjana.

»Niin kuningas sanoi Saadokille: 'Vie Jumalan arkki takaisin kaupunkiin. Jos minä saan armon Herran silmien edessä, tuo hän minut takaisin ja antaa minun vielä nähdä hänet ja hänen asumuksensa. Mutta jos hän sanoo näin: »Minä en ole mielistynyt sinuun», niin katso, hän tehköön minulle, minkä hyväksi näkee.'»

Ja hän lisäsi vielä: »Sinähän olet näkijä» - mies, jonka Jumala oli asettanut opettamaan kansaa. »Palaa rauhassa kaupunkiin, sinä ja sinun poikasi Ahimaas ja Ebjatarin poika Joonatan, molemmat poikanne, teidän kanssanne. Kat-sokaa, minä viivyn kahlauspaikoissa erämaassa, kunnes teiltä tulee sana minun tiedokseni.» Kaupungissa papit saattoivat olla hänelle hyväksi avuksi ottamalla selvää kapi-nallisten liikkeistä ja aikeista, joista heidän poikansa Ahimaas ja Joonatan toisivat sitten salaa tiedon kuninkaalle.

Kun papit lähtivät takaisin Jerusalemiin, entistä synkempi varjo näytti laskeutuvan loittonevan väkijoukon ylle. Heidän kuninkaansa oli pakolainen, he itse lainsuojattomia ja jopa Jumalan arkin hylkäämiä - tulevaisuus näytti todellakin kauhistavan synkältä ja pahaenteiseltä. Ja »Daavid kulki itkien Öljymäkeä ylös, pää peitettynä ja paljain jaloin. Ja kaikki väki, mikä oli hänen kanssansa, oli myös peittänyt päänsä, ja he kulkivat itkien lakkaamatta. Ja kun Daavidille

ker- rottiin, että myös Ahitofel oli salaliittolaisten joukossa Absalomin puolella», Daavidin oli jälleen pakko todeta onnettomuutensa olevan oman syntinsä seurausta. Ahitofel oli Batseban isoisä, ja siksi tämä etevä ja ovela poliittinen johtaja oli luopunut Daavidista kostaakseen perheensä puolesta sen häpeän, johon Batseballe tehty vääryys oli sen saattanut.

Ja Daavid sanoi: »Herra, käännä Ahitofelin neuvo hulluudeksi.» Päästyään vuoren huipulle kuningas kumartui maahan rukoilemaan, luovuttaen sielunsa taakan Jumalalle ja pyytäen nöyrästi häneltä armoa. Hänen rukouksensa näytti saavan heti vastauksensa. Hänen luokseen saapui arkilainen Huusai, viisas ja etevä neuvonantaja, joka oli osoittautunut Daavidin uskolliseksi ystäväksi. Tämä oli reväissyt ihokkaansa ja heittänyt multaa päänsä päälle ja halusi nyt liittyä vallasta syöstyn pakolaiskuninkaan joukkoon. Daavid oivalsi aivan kuin jumalallisesti valistettuna, että juuri tällaista uskollista ja rehtiä miestä tarvittiin palvelemaan kuninkaan asiaa pääkaupungin neuvotteluissa. Daavidin pyynnöstä Huusai palasi Jerusalemiin tarjotakseen palveluksiaan Absalomille ja tehdäkseen tyhjäksi Ahitofelin viekkaat neuvot.

Siimein herjaukset

Tämä toive oli kuin valonsäteenä heidän synkkyydessään, kun kuningas seuraajineen laskeutui Öljymäen itärinnettä alas kallioisen autiomaan ja erämaarotkojen halki, kivisiä ja jyrkkiä polkuja pitkin Jordania kohti. Ja »kun kuningas Daavid tuli Bahurimiin, niin katso, sieltä tuli mies, joka oli sukua Saulin perheelle, nimeltä Siimei, Geeran poika; hän tuli ja kiroili tullessaan. Ja hän viskasi kivillä Daavidia ja kaikkia kuningas Daavidin palvelijoita, vaikka kaikki väki ja kaikki urhot olivat hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan. Ja kiroillessaan häntä Siimei sanoi näin: Tois, pois, sinä murhamies, sinä kelvoton! Herra kostaa sinulle kaiken Saulin perheen veren, hänen, jonka sijaan sinä olet tullut kuninkaaksi. Ja Herra antaa nyt kuninkuuden sinun poikasi Absalomin käteen. Ja katso, sinä olet itse joutunut on-nettomuuteen, sillä murhamies sinä olet.»

Daavidin menestyksen päivinä Siimei ei ollut sanoin eikä teoin ilmaissut, ettei hän ollut kuuliainen alamainen. Mutta kuninkaan jouduttua vaikeuksiin tämä benjaminilainen paljasti todellisen luon-

teensa. Hän oli kunnioittanut Daavidia niin kauan kuin tämä oli istunut valtaistuimellaan, mutta kiroili häntä hänen nöyryytyksensä aikana. Alhaisena ja itsekkäänä hän piti toisia luonteeltaan samanlaisina kuin hän itsekin oli, ja saatanan yllyttämänä hän purki vihaansa häneen, jota Jumala oli jo kurittanut. Se henki, joka saa ihmisen iloitsemaan ahdingossa olevan kustannuksella tai solvaamaan tai ahdistamaan häntä, on saatanan henki.

[314] Siimein syytökset Daavidia vastaan olivat täysin vääriä - pelkkää alhaista ja pahansuopaa herjausta. Ei Daavid ollut tehnyt mitään väärää Saulille eikä hänen suvulle. Saulin ollessa täysin hänen valtassaan hän ei surmannut tätä, vaan leikkasi vain kappaleen hänen viittansa liepeestä ja moitti sitten itseään siitä, että oli näinkin epäkunnioittavasti kohdellut Herran voideltua.

Siitä, miten pyhästi Daavid kunnioitti ihmiselämää, saatiin merkittävä todistus siltä ajalta, jolloin häntä itseään ajettiin takaa kuin saalista. Eräänä päivänä hän pakoretkellään piiloutui Adullamin luolaan, ja siellä hän poikavuosiensa häiriintymätöntä rauhaa muistelllessaan huudahti: »Jospa joku toisi minulle vettä juodakseni Beetlehemin kaivosta, joka on portin edustalla!» (2 Sam. 23: 13-17). Beetlehem oli silloin filistealaisten käsissä, mutta kolme urhoa Daavidin ryhmästä murtautui vartioston lävitse ja toi päällikölleen vettä Beetlehemin kaivosta. Mutta Daavid ei voinut juoda sitä. »Pois se! Herra varjelkoon minut sitä tekemästä», hän huudahti. »Onhan se niiden mies-ten veri, jotka menivät sinne oman henkensä uhalla.» Ja hän vuodatti sen kunnioittavasti juomauhriksi Jumalalle. Vaikka Daavid oli sotilaana viettänyt suuren osan elämästään väkivaltaisten tekojen näyttämöllä, ovat sellaisten koettelemusten läpikäyneistä todellakin harvat saaneet niistä niin vähän kovettavia ja turmelevia vaikutteita kuin Daavid.

Daavidin sisaren poika Abisai, joka oli hänen urhoollisimpia päälliköitään, ei voinut rauhassa kuunnella Siimein solvaavaa kiroilua, vaan huudahti: »Miksi tuo koiranraato saa kiroilla herraani, kuningasta? Anna minun mennä ja lyödä häneltä pää poikki.» Mutta kuningas kielsi häntä ja vastasi: »Katso, oma poikani - väijyy henkeäni; miksi ei sitten tämä benjaminilainen? Antakaa hänen olla, kiroilkoon vain; sillä Herra on häntä käskenyt. Ehkä Herra vielä näkee minun kurjuuteni, ja ehkä Herra maksaa minulle hyvällä sen kirouksen, joka tänä päivänä kohtaa minua.»

Omatunto puhui Daavidille katkeria ja nöyryyttäviä totuuksia. Vaikka uskolliset alamaiset ihmettelivät kuninkaansa onnen äkillistä kääntymistä, ei se hänelle itselleen ollut mikään salaisuus. Jotakin tämän kaltaista hän oli jo usein uumoillut. Hän oli ihmetellyt sitä, että Jumala niin kauan oli sietänyt hänen syntejään ja lykännyt ansaittua rangaistusta. Tällä hätäisellä ja murheellisella pakomatallaan, paljain jaloin ja kuninkaalliset vaatteet säkkipukuun vaihdettuina hän kuuli, miten kaiku vastasi kukkuloilta hänen seuraajiensa valitushuutoihin. Hän ajatteli rakastettua pääkaupunkiaan - joka oli ollut hänen syntinsä tapahtumapaikkana - ja kun hän muisti Jumalan hyvyden ja pitkämielisyyden, hän ei jäänyt täysin vaille toivoa. Hänestä tuntui, että Herra vielä armahtaisi häntä.

Daavidin nöyryys

Moni vääryyden tekijä on puolustellut syntiään viittaamalla Daavidin lankeemukseen, mutta miten harvat osoittavatkaan Daavidin kaltaista katumusta ja nöyryyttä. Miten harvat kestäisivätkään moitteita ja rangaistusta niin kärsivällisesti ja masentumatta kuin hän. Hän oli tunnustanut syntinsä ja koettanut vuosikaudet täyttää velvollisuutensa uskollisena Jumalan palvelijana. Hän oli uurastaen rakentanut valtakuntaansa, ja hänen hallitus-kautenaan se oli kehittänyt ennen näkemättömän voimakkaaksi ja hyvinvoivaksi. Hän oli koonnut suuret määrät rakennustarvikkeita Jumalan huoneen pystyttämistä varten, ja oliko nyt koko hänen elämäntyönsä pyyhkäisty pois? Oliko vuosikausien antaumuksellisen raadannan tulokset sekä ky-vykkyuden, uhrautuvaisuuden ja valtiomiestaidon saavutukset jätettävä hänen häikäilemättömän ja petollisen poikansa käsiin, joka ei välittänyt Jumalan kunnian eikä Israelin menestyksestä? Miten luonnolliselta se olisikaan näyttänyt, jos Daavid olisi napissut Jumalaa vastaan tässä suuressa ahdingossaan!

[315]

Mutta hän ymmärsi oman syntinsä aiheuttaneen hänen vaikeutensa. Profeetta Miikan sanoista henkii samaa mielenlaatua, joka innoitti Daavidia: »Jos istun pimeässä, on Herra minun valkeuteni. Minä tahdon kantaa Herran vihaa, sillä minä olen tehnyt syntiä häntä vastaan, siihen asti että hän minun asiani toimittaa ja hankkii minulle oikeuden» (Miika 7: 8, 9). Eikä Herra hylännyt Daavidia. Hänen koko elämänsä jaloimpia vaihteita on tämä kokemus, jolloin

hän julman vääryyden ja solvausten alaisena osoittautuu nöyräksi, epäitsekäksi, jalomieliseksi ja alistuvaiseksi. Tämä Israelin hallitsija ei todella ollut koskaan taivaan silmissä niin suuri kuin tänä syvimmän nöyryytyksensä hetkenä.

Jos Jumala olisi jättänyt Daavidin nuhtelematta jatkamaan synnillistä elämäänsä ja sallinut hänen jumalallisten käskyjen rikkojanakin pysyä rauhassa ja menestyvänä valtaistuimellaan, epäilijät ja uskottomat olisivat saaneet Daavidin tapauksesta jotakin puolustusta Raamatun uskonnon moitteilleen. Mutta sillä mitä hän antoi Daavidin kokea Herra osoittaa, ettei hän voi sietää syntiä eikä jättää sitä rankaisematta. Daavidin kokemuksista opimme ymmärtämään, mihin Jumala syntiä käsitellessään pyrkii; niistä meille selviää, että hän raskaimpienkin rangaistustensa avulla toteuttaa armonsa ja hyvyytensä tarkoitusperiä. Hän antoi Daavidin tuntea kuritusta, mutta ei tuhonnut häntä; sulatusuunin tarkoituksena on puhdistaa eikä kuluttaa. Herra sanoo: »Jos he minun säädökseni rikkovat eivätkä noudata minun käskyjäni, niin minä rankaisen vitsalla heidän rikoksensa ja heidän pahat tekonsa vitsauksilla; mutta armoani en minä ota häneltä pois enkä vilpistele uskollisuudestani» (Ps. 89: 32-34).

Ahitofelin ja Huusain neuvot

[316] Pian sen jälkeen kun Daavid poistui Jerusalemita, Absalom joukkoineen tuli sinne ja valtasi Israelin tukivarustuksen ilman taistelua. Huusai oli ensimmäisten joukossa tervehtimässä vastakruunattua hallitsijaa, ja prinssi oli hämmästynyt ja mielissään isänsä vanhan ystävän ja neuvonantajan siirtymisestä hänen puolelleen. Hän oli nyt varma menestyksestään. Tähän asti hän oli onnistunut aikeissaan, ja halutessaan innokkaasti vahvistaa kuninkuutensa ja voittaa kansakunnan luottamuksen hän lausui Huusain tervetulleeksi hoviinsa.

Absalomilla oli nyt tukenaan suuri sotajoukko, mutta se oli suu-relta osaltaan harjaantumaton. Sillä ei ollut vielä lainkaan sotakemusta. Ahitofel tiesi hyvin, ettei Daavidin asema ollut ensinkään toivoton. Suuri osa kansasta oli pysynyt hänelle uskollisena, hänen miehensä olivat ka-raistuneita satureita ja uskollisia kuninkaalleen, ja hänen joukkojensa johdossa oli kyvykkäitä ja kokeneita päälliköitä. Ahitofel tiesi, että uudelle kuninkaalle osoitetun ensimmäisen

suosionpuuskan jälkeen tulisi vastavaikutus. Jos kapina epäonnistuisi, Absalom voisi ehkä jälleen päästä sovintoon isänsä kanssa, mutta Ahitofelia, pääneuvonantajaa, pidettäisiin kapinan pääsyyllisenä, ja häntä rangaistaisiin ankarimmin. Estääkseen Absalomia pe-rääntymästä Ahitofel neuvoi häntä tekemään sellaista, mikä kaiken kansan silmissä tekisi sovinnon mahdolliseksi. Pirullisen taitavasti tämä ovela ja periaatteeton valtiomies yllytti Absalomia kapinan lisäksi vielä sukurutsaukseen. Koko Israelin nähden hänen tuli ottaa itselleen isänsä sivuvaimot ja itämaisen tavan mukaan julistaa siten nousseensa isänsä valtaistuimelle. Ja Absalom toteutti tämän häpeällisen ehdotuksen. Näin täyttyi tama Jumalan sana, jonka profeetta oli lausunut Daavidille: »Katso, minä nostatan sinulle onnettomuuden sinun omasta perheestäsi, ja silmiesi edessä minä otan sinun vaimosi ja annan heidät toiselle. — Sillä sinä olet tehnyt tekosi salassa, mutta minä teen tämän koko Israelin ja auringon nähden» (2 Sam. 12: 11, 12). Ei Jumala yllyttänyt ketään näihin jumalattomiin tekoihin, mutta Daavidin synnin takia hän ei käyttänyt voimaansa estääkseen niitä.

Ahitofelia oli pidetty erittäin viisaana miehenä, mutta häneltä puuttui sitä valistusta, joka tulee Jumalalta. »Herran pelko on viisauden alku» (Sanani. 9: 10), ja sitä Ahitofelilla ei ollut, sillä tuskinpa hän muutoin olisi ruvennut tukemaan maanpetosta sukurutsauksen rikoksella. Turmeltuneet ihmiset suunnittelevat jumalattomia tekoja aivan kuin ei olisikaan mitään kaitselmusta ehkäisemässä heidän aikeitaan, mutta »Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä» (Ps. 2: 4). Herra sanoo, että koska he eivät »suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken halvaksi, saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kyliänsä omista hankkeistaan. Sillä yksinkertaiset tappaa heidän oma luopumuksensa, ja tyhmät tuhoaa heidän oma suruttomuutensa» (Sanani. 1: 30-32).

Saatuaan ovelasti varmistetuksi oman turvallisuutensa Ahitofel selitti Absalomille, että oli välttämätöntä ryhtyä heti Daavidin takaa-ajoon. »Salli minun valita kaksitoista tuhatta miestä», hän sanoi, »ja nousta tänä yönä ajamaan takaa Daavidia, niin minä karkaan hänen kimppuunsa, kun hän on väsynyt ja hänen kätensä ovat herpoutuneet, ja saatan hänet kauhun valtaan, niin että kaikki väki, mitä hänen kanssansa on, pakenee. Sitten minä surmaan kuninkaan yksinänsä. Ja minä palautan kaiken kansan sinun luoksesi.» Kunin-

kaan neuvonantajat hyväksyivät tämän suunnitelman. Jos se olisi toteutettu, Daavid olisi varmasti saanut surmansa, ellei Herra olisi suoralla väliintulollaan pelastanut häntä. Mutta tapahtumia ohjasi maineikkaan Ahitofelin etevyyttä ylhäisempi viisaus. »Sillä Herra oli säätänyt sen näin, tehdäkseen tyhjäksi Ahitofelin hyvän neuvon, että Herra saattaisi Absalomon onnettomuuteen.»

Huusaita ei ollut kutsuttu neuvotteluun, eikä hänen sopinut mennä sinne kutsumatta, jottei häntä alettaisi epäillä vakoojaksi. Mutta neuvottelujen jälkeen Absalom kertoi hänelle Ahitofelin suunnitelman, sillä hän antoi suuren arvon isänsä neuvonantajan mielipiteelle. Huusai käsitti, että jos tämä suunnitelma pantaisiin täytäntöön, Daavid olisi hukassa. Siksi hän sanoi: »'Ei ole hyvä se neuvo, jonka Ahitofel tällä kertaa on antanut.' Ja Huusai sanoi vielä: 'Sinä tiedät, että isäsi ja hänen miehensä ovat urhoja ja julmistuneita niinkuin karhu kedolla, jolta poikaset on riistetty; myöskin on isäsi sotilas, joka väkineen ei lepää yöllä. Katso, hän on nyt piiloutunut johonkin onkaloon tai muuhun paikkaan.'» Tällä hän tahtoi sanoa, että jos Absalomin väki nyt lähtisi ajamaan Daavidia takaa, eivät he saisi kuningasta kiinni, ja jos heikäläisiä kaatuisi, se masentaisi heitä ja aiheuttaisi Absalomon asialle paljon harmia. »Sillä», hän lisäsi, »koko Israel tietää, että sinun isäsi on sankari ja että ne, jotka ovat hänen kanssansa, ovat urhoollisia miehiä.» Ja hän ehdotti sellaista suunnitelmaa että se miellytti Absalomia, joka turhamaisena ja itsekkäänä halusi kerskua voimillaan: »Sentähden on minun neuvoni tämä: Koottakoon sinun luoksesi koko Israel Daanista aina Beersebaan asti, että niitä tulee niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; ja lähde sinä itsekin taisteluun. Kun me sitten karkaamme hänen kimppuunsa, missä ikinä hänet tavataan, niin me painumme hänen päällensä, niinkuin kaste laskeutuu maahan. Eikä hänestä ja kaikista niistä miehistä, jotka ovat hänen kanssaan, jää jäljelle ainoatakaan. Ja jos hän vetäytyisi johonkin kaupunkiin, niin koko Israel asettaisi köydet sen kaupungin ympärille, ja me kiskoisimme sen alas laaksoon, kunnes siitä ei löytyisi kiveäkään.»

»Silloin sanoivat Absalom ja kaikki Israelin miehet: 'Arkilaisen Huusain neuvo on parempi kuin Ahitofelin neuvo.'» Mutta oli yksi jota ei hämätty - yksi joka selvästi tajusi, mitä tästä Absalomien kohalokkaasta virheestä seuraisi. Ahitofel tiesi, että kapinallisten asia oli menetetty. Ja hän tiesi, että kävipä prinssin miten tahansa, ei aina-

kaan sillä neuvonantajalla olisi mitään toivoa, joka oli laatinut hänen suurimmat rikoksensa. Ahitofel oli yllyttänyt Absalomia kapinaan; hän oli roh- kaissut häntä inhottavan jumalattomasti häpäisemään isänsä; hän oli neuvonut Absalomia surmaamaan Daavidin ja selittänyt, miten tämä hanke toteutettaisiin. Näin hän oli tehnyt oman sovintonsa kuninkaan kanssa lopullisesti mahdottomaksi. Ja nyt jopa Absalom piti toista parempana kuin häntä. Kateellisena, vihoissaan ja epätoivoisena Ahitofel »lähti kotiinsa omaan kaupunkiinsa, ja kun hän oli toimittanut talonsa, hirttäytyi hän; niin hän kuoli». Tällaiseen loppuun johti sellaisen ihmisen viisaus, joka piti itseään niin lahjakkaana, ettei halunnut Jumalaa neuvonantajakseen. Saatana houkuttelee ihmisiä imartelevilla lupauksillaan, mutta lopulta jokainen sielu tulee havaitsemaan, että »synnin palkka on kuolema» (Room. 6: 23).

[318]

Pako Jordanin yli

Huusai ei tiennyt varmasti, seuraisiko häilyväinen kuningas hänen neuvoaan. Siksi hän viipymättä varoitti Daavidia ja kehotti tätä heti pakenemaan Jordanin toiselle puolelle. Ja papeille, joiden poikien piti viedä tiedot perille, Huusai lähetti sanan: »Sen ja sen neuvon on Ahitofel antanut Absalomille ja Israelin vanhimmille, ja sen ja sen neuvon olen minä antanut. — Älä jää yöksi kahlauspai- koihin erämaahan, vaan mene joen yli, ettei kuningas ja kaikki väki, joka on hänen kanssaan, joutuisi perikatoon.»

Nuorukaisia kuitenkin epäiltiin ja ajettiin takaa, mutta heidän onnistui silti suorittaa vaarallinen tehtävänsä. Daavid, joka töin tuskin oli selviytynyt ensimmäisen päivän pakomatkasta, sai sanan, että hänen oli heti yöllä mentävä Jordanin yli, sillä hänen poikansa vainosi hänen henkeään.

Miltä mahtoi tuntua tänä kauhean vaaran hetkenä tuosta niin julmasti väärin kohdellusta isästä ja kuninkaasta? Tämä »kelpo mies ja sotilas», kuningas jonka sana oli laki, oli nyt oman poikansa pettämä, jota hän oli rakastanut ja hemmotellut ja johon hän oli epäviisaasti luottanut. Ja ala maiset, jotka olivat olleet häneen kiintyneet kunnian ja uskollisuuden väkevin sitein, olivat nyt tehneet hänelle vääryyttä ja hylän neet hänet. Millaisin sanoin Daavid purki nyt sielunsa tuntei-

ta? Synkimmän koetuksensa hetkenä Daavid turvautui sydämeästään Jumalaan ja lauloi:

»Herra, kuinka paljon
 minulla on vihollisia,
 paljon niitä, jotka nousevat
 minua vastaan!
 Monet sanovat minusta:
 'Ei ole hänellä
 pelastusta Jumalassa.'
 Mutta sinä, Herra,
 olet minun kilpeni,
 sinä olet minun kunniani,
 sinä kohotat minun pääni.
 Ääneeni minä huudan Herraa,
 ja hän vastaa minulle
 pyhäältä vuoreltansa.
 Minä käyn levolle ja nukun;
 minä herään,
 sillä Herra minua tukee.
 En pelkää kymmentuhantista
 joukkoa, joka asettuu
 yltympäri minua vastaan. -
 Herrassa on pelastus;
 sinun siunauksesi tulkoon

[319]

sinun kansallesi.»

Ps. 3:

2-9.

Daavid ja kaikki hänen väkensä - sotilaat ja virkamiehet, vanhukset ja nuoret, naiset ja lapsukaiset - kaikki ylittivät yön pimeydessä tuon syvän ja nopeasti virtaavan joen. »Ja kun aamu vaikenä, ei ollut ainoatakaan, joka ei olisi tullut Jordanin yli.»

Daavid vetäytyi joukkoineen Mahanaimiin, jossa Iisboset oli aikoinaan hallinnut. Tämä oli vahvasti linnoitettu kaupunki. Se sijaitsi vuorten keskellä ja sinne oli hyvä sodan tullen vetäytyä turvaan. Seutu oli viljavaa, ja asukkaat suhtautuivat Daavidiin ystävällises-

ti. Täällä monet liittyivät häneen, ja varakkaat heimolaiset toivat lahjaksi runsaasti ruokavaroja ja muita kaivattuja tarvikkeita.

Taistelu

Huusai oli neuvollaan saanut annetuksi Daavidille pakenemisen tilaisuuden, mutta äkkipikainen ja malttamaton prinssi ei ollut kauan pidäteltävissä, vaan hän lähti pian ajamaan takaa isäänsä, eikä kestänyt kauan, »kun Absalom ja kaikki Israelin miehet hänen kanssaan menivät Jordanin yli». Joukkojensa ylipäälliköksi Absalom nimitti Amasan, joka oli Daavidin sisaren Abigailin poika. Hänen armeijansa oli kyllä suuri mutta kouliintumaton ja kehnosti valmistautunut taistelemaan hänen isänsä kokeneita sotureita vastaan. Daavid jakoi väkensä kolmeen osaan ja antoi osastot Jooabin, Abisain ja gatilaisen Ittain johtoon. Hän oli aikonut itse johtaa joukkojaan taistelukentällä, mutta päälliköt, neuvonantajat ja väki vastustivat sitä kiihkeästi. ”Älä lähde”, he sanoivat, ”sillä jos me pakenemme, ei meistä välitetä, ja jos puolet meistä saa surmansa, ei meistä silloinkaan välitetä, mutta sinä olet niinkuin kymmentuhatta meistä. Sentähden on nyt parempi, että sinä olet valmiina tulemaan meille avuksi kaupungista.” Niin kuningas sanoi heille: ”Minä teen, minkä te hyväksi näette.»

[320]

Kaupungin muureilta voitiin hyvin nähdä kapina-armeijan pitkät rivit. Vallananastajaa seurasi niin suuri joukko, että sen rinnalla Daavidin väkeä näytti olevan vain kourallinen. Mutta kun kuningas silmäili näitä vastatusten olevia joukkoja, hän ei ajatellut lähinnä kruunua ja valtakuntaa eikä edes omaa henkeään, joka oli nyt käytävän taistelun varassa. Isän sydän tulvi rakkautta ja sääliä hänen kapi-nallista poikaansa kohtaan. Ja joukkojen marssiessa ulos kaupungin porteista Daavid kyllä rohkaisi uskollisia sotilaitaan ja kehotti heitä käymään taisteluun luottaen siihen, että Israelin Jumala antaisi heille voiton. Mutta nytkään hän ei voinut peittää rakkauttaan Absalomia kohtaan. Kun ensimmäistä rivistöä johtava Jooab tuli kuninkaan kohdalle, tuo sadan taistelun voittaja painoi ylvään päänsä kumaraan kuullakseen hallitsijansa lähtösanat, jotka tämä lausui värisevällä äänellä: »Pidelkää minulle mieliksi helläväroen nuorukaista Absalomia.» Ja Abisai ja Ittai saivat häneltä saman kehotuksen: »Pidelkää minulle mieliksi helläväroen nuorukaista Absalomia.» Mutta kuninkaan huoli Absalomista näytti osoittavan, että tämä oli hänelle

rakkaampi kuin valtakunta tai uskolliset alamaiset, ja se vain lisäsi sotilaiden suuttumusta tuota kieroutunutta nuorukaista kohtaan.

Taistelua käytiin lähellä Jordania olevassa metsikössä, jossa Absalomien joukkojen paljoudesta oli hänelle vain haittaa. Metsän tiheiköissä ja rämeiköissä nämä harjaantumattomat joukot sekosivat, niin että niitä oli mahdoton johtaa. »Siellä Daavidin palvelijat voittivat Israelin väen, ja siellä oli sinä päivänä suuri mieshukka: kaksikymmentä tuhatta miestä.» Absalom näki päivän menetetyksi ja lähti pakoon mutta tarttui päästään tiheän tammen oksanhaaroihin, ja kun muuli juoksi pois hänen altaan, hän jäi avuttomana riippumaan vihollistensa helpoksi saaliiksi. Siitä hänet tapasi muuan sotilas, [321] mutta tämä ei halunnut vihoittaa kuningasta eikä siis surmannut [322] Absalomia. Mutta Jooab, jolle sotilas kertoi näkemästään, ei puolestaan arkaillut vähääkään. Hän oli aikoinaan ystäväystynyt Absalomien kanssa saatuaan kahdesti aikaan sovinnon tämän ja Daavidin välille, mutta Absalom oli häpeällisesti pettänyt hänen luottamuksensa. Ei tästä kauheasta kapinastakaan olisi tullut mitään ilman niitä etuja, joita Absalom oli saanut Jooabin avulla. Mutta nyt Jooab saattoi yhdellä iskulla tuhota kaiken tämän pahan aiheuttajan. Niinpä »hän otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomien rintaan. — Ja he ottivat Absalomien ja heittivät hänet metsässä suureen kuoppaan ja pystyttivät sängen suuren kiviroukkion hänen päällensä.»

Näin tuhoutuivat ne, jotka olivat ryhtyneet kapinoimaan Israelissa. Ahitofel oli surmannut itsensä. Ja Absalom, joka komeana prinssinä oli ollut Israelin ylpeytenä, oli kaatunut nuoruutensa voimassa, heitetty ruumiina kuoppaan ja peitetty isolla kiviroukkiolla ikuisen häpeän merkiksi. Absalom oli pystyttänyt itselleen kalliin muistomerkin Kuninkaanlaaksoon, mutta kiviroukkio erämaassa oli hänen ainoa hautamerkkinsä.

Surmattuaan kapinan johtajan Jooab pasuunan puhalluksella palautti väkensä pakenevan vihollisen takaa-ajosta, ja tapahtuneesta lähetettiin heti tieto kuninkaalle.

Daavid suree Absalomia

Kaupungin muurilla seisova vartija katseli taistelukentälle päin ja näki miehen lähestyvän juosten. Kohta tuli toinenkin juoksija näkyviin. Kun edellinen oli juossut lähemmäksi, vartija sanoi ku-

ninkaalle, joka odotteli portilla: »’Sen ensimmäisen juoksu näyttää minusta Ahimaasin, Saadokin pojan, juoksulta.’ Niin kuningas sanoi: ’Se on hyvä mies; hän tulee hyviä sanomia tuoden.’ Ja Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: ’Rauha!’ Sitten hän kumartui kasvoillensa maahan kuninkaan eteen ja sanoi: ’Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut sinun käsiisi ne miehet, jotka nostivat käntensä herraani, kuningasta, vastaan.’» Kuninkaan innokkaaseen kysymykseen: »Voiko nuorukainen Absalom hyvin?» Ahimaas vastasi vältellen.

[323]

Sitten tuli toinen lähetti ja huusi: »Ilosanoma herralleni, kuninkaalle: Herra on tänä päivänä auttanut sinut oikeutesi kaikkien niiden käsistä, jotka ovat nousseet sinua vastaan.» Jälleen puserutui isän huulilta tuo kaikkein polttavin kysymys: »Voiko nuorukainen Absalom hyvin?» Pystymättä salaamaan ikävää uutista lähetti vastasi: »Käyköön herrani kuninkaan vihollisille ja kaikille, jotka nousevat sinua vastaan tehdäksensä sinulle pahaa, niinkuin on käynyt sille nuorukaiselle.» Tämä riitti. Daavid ei kysellyt enempää, vaan pää kumarassa »nousi portin päällä olevaan yläsaliin ja itki. Ja mennessään hän huusi näin: ’Poikani Absalom, minun poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi! Absalom, poikani, oma poikani!’»

Voitokkaat joukot palasivat taistelusta, ja kun lähestyttiin kaupunkia, kukkulat kaikuivat heidän riemuhuudoistaan. Mutta huudot vaimenivat heidän astuttuaan portista sisälle kaupunkiin, ja viirit alas suunnattuina ja katseet painuksissa he etenivät pikemmin tappionomaisesti kuin voittajien tavoin. Sillä kuningas ei ollut lausumassa heitä tervetulleiksi, vaan portin yläsalista kuului hänen valitushuutonsa: »’Poikani Absalom, minun poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi! Absalom, poikani, oma poikani!’

»Ja voitto muuttui sinä päivänä suruksi kaikelle kansalle, koska kansa sinä päivänä kuuli sanottavan, että kuningas oli murheissaan poikansa tähden. Ja kansa tuli sinä päivänä kaupunkiin ikäänkuin varkain, niinkuin tulee varkain väki, joka on häväissyt itsensä pakenemalla taistelusta.»

Jooab oli tästä kovin harmissaan. Jumala oli antanut heille kyllin aihetta iloon ja riemuun; olihan Israelin tähän astisista suurin kapina kukistettu. Mutta nyt tämä suuri voitto vaihdettiin sen mu-

[324] rehtimiseksi, jonka rikoksen tuhannet urheat miehet olivat joutuneet maksamaan verellään. Karski ja suorasukainen päällikkö työntyi kuninkaan luo ja sanoi rohkeasti: »Sinä olet tänä päivänä nostanut häpeän kaikkien palvelijaisi kasvoille, vaikka he tänä päivänä ovat pelastaneet sekä sinun oman henkesi, että sinun poikiesi» ja »tyttäriesi — hengen. Sinähän rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat. Sillä nyt sinä olet antanut tietää, ettei sinulla olekaan päälliköitä eikä palvelijoita; - niin, nyt minä tiedän, että jos Absalom olisi elossa ja me kaikki olisimme tänään kuolleet, se olisi sinulle mieleen. Mutta nouse nyt ylös ja mene ulos ja puhuttele ystävällisesti palvelijoitasi. Sillä minä vannon Herran kautta: jollet mene ulos, niin ei totisesti yhtä ainoatakaan miestä jää luoksesi tänä yönä, ja tämä on oleva sinulle suurempi onnettomuus kuin mikään muu, joka on kohdannut sinua nuoruudestasi tähän päivään saakka.»

Ankarasti ja julmastikin tässä nuhdeltiin järkyttynyttä kuningasta, mutta Daavid ei loukkaantunut. Käsittäen päällikkönsä olleen oikeassa hän laskeutui portille ja tervehti rohkaisten ja kiittäen kelpo sotureitaan näiden marssiessa hänen ohitse.

Absalomin kukistaminen ei heti palauttanut rauhaa valtakuntaan. Kansasta oli niin suuri osa yhtynyt kapinaan, ettei Daavid halunnut palata pääkaupunkiinsa eikä ruveta hallitsemaan saamatta kutsua heimoilta. Tilanne oli Ab-salomin tappion jälkeen niin sekava, ettei kuninkaan palauttamiseksi valtaan ryhdytty mihinkään ripeisiin ja ratkaiseviin toimiin. Ja kun lopulta Juuda otti palaut-taakseen Daavidin, toiset heimot tulivat siitä kateellisiksi, ja seurauksena oli vastavallankumous. Tämä kukistettiin kuitenkin nopeasti, ja niin Israel pääsi jälleen rauhoittumaan.

Daavidin vaiheet selvittävät erittäin valaisevasti niitä vaaroja, joi-ta valta, rikkaus ja maailman kunnia herättävät uhkaamaan ihmistä. Ja kuitenkin juuri niitä ihmiset innokkaimmin tavoittelevat. Harvat ovat saaneet kokea siinä määrin kuin Daavid sellaista, joka on omi-aan valmistamaan ihmistä kestämään tuollaista koetusta. Nuoruu- tensa paimenvuosina Daavid oppi olemaan nöyrä, työskentelemään ahkerasti ja hoitamaan hellästi lompaitaan. Vuorten yksinäisyydessä hän pääsi lähelle luontoa, ja se kehitti hänen musikaalisia ja runolli- sia lahjojaan ja suuntasi hänen ajatuksensa Luojaan. Pitkäaikaisen erämaaelämän ankaruus kasvatti rohkeutta, lujutta, kärsivällisyyttä ja uskoa Jumalaan, ja sen avulla Herra halusi valmistaa häntä Israelin kuninkaaksi. Daavid oli saanut ihmeellisesti kokea Jumalan rakkaut- ta, ja Herra oli suonut hänelle runsaasti Henkeään. Saulin vaiheista hän oli oppinut näkemään inhimillisen viisauden arvottomaksi. Mut- ta sittenkin maailmallinen menestys ja kunnia heikensivät Daavidin luonnetta, niin että kiusaaja toistuvasti voitti hänet.

Suuruuden tavoittelua

Jatkuva yhteys pakanakansoihin herätti halun omaksua niiden tapoja ja tavoitella maailmallista suuruutta. Herran kansana Israel pääsisi kunnia-asemaan, mutta ylpeyden ja itseluottamuksen lisään- tyessä israelilaiset eivät tyytyneet siihen, että heitä kunnioitettiin.

[326] He halusivat mieluummin parantaa asemaansa toisten kansojen keskuudessa. Ja tämä mieli johti pakostakin kiusauksiin. Voidakseen laajentaa valloitusretkiään muihinkin maihin Daavid päätti lisätä joukkojaan määräämällä sopivat ikäluokat asevelvollisiksi. Tämä taas edellytti väestönlaskentaa. Tässä kohdin kuninkaan vaikuttimet olivat ylpeät ja kunnianhimoiset. Väkiluvun laskeminen osoittaisi, miten heikko valtakunta oli ollut Daavidin noustessa valtaistuimelle ja miten se oli vahvistunut ja menestynyt hänen hallituskautensa aikana. Ja tämä lisäisi sekä kuninkaan että kansan jo ennestäänkin liiaksi paisunutta itseluottamusta. Raamattu sanoo: »Saatana nousi Israelia vastaan ja yllytti Daavidin laskemaan Israelin.» Israelin hyvinvointi Daavidin hallituskaudella johtui pikemmin Jumalan siunauksesta kuin kuninkaan ky-vykkyudesta tai sotajoukkojen voimasta. Mutta valtakunnan sotavoimien lisääminen antaisi ympäröiville valtioille sen käsityksen, että Israelin turvana oli sen sotaväki eikä Herran voima.

Vaikka Israel olikin ylpeä kansallisesta suuruudestaan, ei suhtauduttu suopeasti siihen, että Daavid suunnitteli niin pitkälle menevää asevelvollisuutta. Aiotut kutsunnat herättivät tyytymättömyyttä, ja siksi pidettiin välttä-mättömänä sijoittaa sotilasvirikailijoita pappien ja hallitusmiesten tilalle, jotka olivat aikaisemmin suorittaneet väestönlaskennan. Hankkeen tarkoitus oli selvästi teokratian periaatteiden vastainen. Jooabkin vastusti sitä, niin tunnottomaksi kuin hän olikin osoittautunut siihen mennessä. Nyt hän sanoi: »’Herra lisätköönkansansa, olkoon se kuinka suuri tahansa, satakertaiseksi. Ovathan he, herrani, kuningas, kaikki herrani palvelijoita. Miksi herrani pyytää tätä? Miksi Israel näin joutuisi vikapääksi?’ Kuitenkin kuninkaan sana velvoitti Jooabia, ja niin Jooab lähti ja kierteli koko Israelin. Sitten hän tuli Jerusalemiin.» Kansan laskeminen ei ollut vielä päättynyt, kun Daavid saatiin vakuuttuneeksi synnistään. Soimaten itseään hän »sanoi Jumalalle: ’Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni tämän, mutta anna nyt anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt ylen tyhmästi.’» Seuraavana aamuna profeetta Gaad toi Daavidille sanoman: »Näin sanoo Herra: Valitse itsellesi joko kolme nälkävuotta tahi kolme kuukautta hävitystä ahdistajaisi vainotessa, vihollistesi miekka kintereilläsi, tahi kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maahan, Herran enkeli tuottamaan tu-

hoa koko Israelin alueelle. Katso nyt», sanoi profeetta, »mitä minä vastaan hänelle, joka minut lähetti.»

Kuningas vastasi: »Minä olen suuressa hädässä. Tahdon langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on sangen suuri; ihmisten käsiin minä en tahdo langeta.»

Ja niin rutto vaivasi maata ja tuhosi seitsemänkymmentä tuhatta israelilaista. Vitsaus ei ollut ehtinyt vielä pääkaupunkiin asti, »kun Daavid nosti silmänsä ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, kädesssä paljastettu miekka ojennettuna Jerusalemin yli». Silloin »lankesivat Daavid ja vanhimmat, säkkeihin verhottuina, kasvoil- lensa». Kuningas vetosi Jumalaan Israelin puolesta: »Minä- [327] hän käskin laskea kansan, ja minä siis olen se, joka olen tehnyt syntiä ja menetellyt pahoin. Mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, sattukoon sinun kätesi minuun ja minun isäni perheeseen, mutta ei sinun kansaasi, sille vitsaukseksi.»

Väenlasku oli herättänyt vastalauseita kansan keskuudessa, mutta he syyllistyivät samoihin synteihin, jotka saivat Daavidin toimeenpanemaan sen. Samoin kuin Herra Absalommin synnin takia rankaisi Daavidia, hän Daavidin erehdyksen vuoksi rankaisi Is-raelia sen synneistä. Tuhoava enkeli oli pysähtynyt Jerusalemin ulkopuolelle. Hän seiso i Moorian vuorella »jebusilaisen Ornanin puimatantereen luona». Profeetan kehotuksesta Daavid nousi vuorelle, pystytti alttarin Herralle »ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja, ja kun hän huusi Herraa, vastasi Herra tulella, jonka hän lähetti taivaasta polttouhrialttarille». »Niin Herra leppyi maalle, ja vitsaus taukosi Israelista.»

Sitä paikkaa, jolle alttari pystytettiin ja jota siitä lähtien tuli aina pitää pyhänä maana, Ornan tarjosi kuninkaalle lahjaksi. Mutta kuningas kieltäytyi sillä tavoin ottamasta sitä vastaan. »'Minä ostan ne sinulta täydestä hinnasta', hän sanoi, 'sillä minä en ota Herralle sitä, mikä on sinun, enkä uhraa ilmaiseksi saatua polttouhria.' Niin Daavid antoi Ornanille siitä paikasta kuudensadan sekelin painon kultaa.» Tämä paikka oli muistamisen arvoinen jo siksi, että siinä Aabraham oli rakentanut alttarin uhratakseen poikansa, ja nyt tämä suuri vapautus pyhitti sen. Myöhemmin Salomo valitsi sen rakentamansa temppelin paikaksi.

Adonian vallankaappaushanke

[328] Daavidin viimeisiä vuosia synkentämään ilmaantui vieläkin yksi varjo. Hän oli silloin seitsemänkymmenen vuoden ikäinen. Hänen nuoruudenaikaiset vaelluksensa kaikkine vaikeuksineen ja vaarointeena, hänen monet sotansa ja myöhempien vuosiansa huolet ja ahdingot olivat tyystin kuluttaneet hänen voimansa. Vaikka hänen mielensä säilyikin selkeänä ja voimakkaana, hän halusi jo muutoin iän heikentämänä vetäytyä erilleen kaikesta eikä sen vuoksi heti päässyt selville siitä, mitä valtakunnassa tapahtui, vaikka nytkin puhkesi kapina aivan valtaistuimen varjossa. Sekin oli seurausta siitä, että Daavid oli isänä ollut niin peräänantava. Tällä kertaa tavoitteli kuninkuutta Adonia, joka olemukseltaan ja ryhdiltään oli »hyvin kaunis mies» mutta periaatteeton ja häikäilemätön. Nuorena häntä ei paljontaan alistettu kuriin, sillä »hänen isänsä ei koskaan elämässään ollut pahoittanut hänen mieltään sanomalla: 'Kuinkas sinä noin teet?'» Nyt hän kapinoi Jumalan arvovaltaa vastaan, koska tämä oli määrännyt Salomon kuninkaaksi. Luonnonlahjoiltaan ja uskonnolliselta luonteeltaan Salomo olikin vanhempaa veljeään sopivampi tulemaan Israelin hallitsijaksi, mutta vaikka Jumalan valinnasta oltiin hyvinkin tietoisia, Adonialekin riitti kannattajia. Jooab, joka oli syyllistynyt moniin rikoksiin, oli tähän saakka pysynyt uskollisena kuninkaalle, mutta nyt hän yhtyi salaliittoon Salomoa vastaan, ja mukaan tuli myös pappi Ebjatar.

Kapina oli jo kypsynyt; salaliittolaiset olivat kokoontuneet suureen juhlaan aivan kaupungin lähelle julistamaan Adonian kuninkaaksi, mutta muutamat uskolliset saivat ripeällä toiminnallaan heidän hankkeensa ehkäistyksi. Näiden uskollisten johdossa olivat pappi Saadok, profeetta Naatan ja Salomon äiti Batseba. He kertoivat asiasta kuninkaalle ja muistuttivat häntä Jumalan ohjeesta, jonka mukaan Salomon tuli nousta valtaistuimelle Daavidin jälkeen. Tällöin Daavid heti luopui kuninkuudesta Salomon hyväksi, joka heti voideltiin ja julistettiin kuninkaaksi. Näin ehkäistiin salaliittolaisten vallankaappaus. Heidän johtajansa olivat nyt kuolemanrangaistuksen alaisia. Ebjatar sai jäädä henkiin korkean virkansa vuoksi ja koska oli ollut aikaisemmin uskollinen Daavidille, mutta hänet erotettiin ylimmäisen papin virasta, jonka hoito siirrettiin Saadokin suvulle. Myös Jooab ja Adonia saivat jäädä eloon toistaiseksi, mutta

Daavidin kuoltua he joutuivat kärsimään rangaistuksen rikoksestaan. Daavidin pojan tuomion täytöntöönpano täydensi sen nelinkertaisen tuomion, joka todisti Jumalan kauhistuneen isän syntiä.

Valmisteluja temppelin rakentamiseksi

Hallitus kautensa alusta asti Daavidin mieluisimpia suunnitelmia oli temppelin rakentaminen Herralle. Vaikkei hänen sallittukaan toteuttaa tätä suunnitelmaa, hän oli silti innokkaasti ja tarmokkaasti suorittanut valmisteluja sen hyväksi. Hän oli koonnut suuret määrät kalliita tarveaineita - kultaa, hopeaa, onyks-kiviä ja muita erivärisiä kiviä, marmoria ja arvokkaita puulajeja. Nyt nämä hänen kokoomansa kalliit aarteet oli luovutettava toisille, sillä toisten käsien oli pystytettävä raken- nus arkille, Jumalan läsnäolon vertauskuvalle. [329]

Todetessaan loppunsa lähestyvän kuningas kutsui luokseen Israelin päämiehet ja muita edustavia miehiä valtakunnan kaikista osista saamaan tämän testamenttilahjoituksen hoitoonsa. Hän halusi ilmoittaa heille viimeisen tahtonsa ja saada heidät yhtymään ja tukemaan tätä suurta työtä, kunnes se saataisiin tehdyksi. Tätä siirtoa hänen ei odotettu voivan tehdä henkilökohtaisesti ruumiillisen heikkoutensa vuoksi, mutta Jumala innoitti häntä, ja tavallista innokkaammin ja voimakkaammin hän saattoi nyt viimeistä kertaa puhua kansalleen. Hän kertoi heille, miten hän itse oli halunnut rakentaa temppelin, mutta Jumala oli käskennyt uskoa tämän työn hänen pojalleen Salomolle. Ja Jumala oli vakuuttanut: »Sinun poikasi Salomo on rakentava minun temppelin ja esikartanoni; sillä minä olen valinnut hänet pojakseni ja minä olen oleva hänen isänsä. Ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa iankaikkisesti, jos hän on luja ja pitää minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin hän nyt tekee.» Ja Daavid jatkoi: »Ja nyt minä sanon koko Israelin, Herran seurakunnan, läsnäollessa ja meidän Jumalamme kuullen: Noudattakaa ja tutkikaa kaikkia Herran, Jumalanne, käskyjä, että saisitte pitää omananne tämän hyvän maan ja jättäisitte sen perinnöksi lapsillenne teidän jälkeenne ikuisiksi ajoiksi.»

Daavid oli oppinut omasta kokemuksestaan, miten kova on Jumalasta eroavan polku. Hän oli tuntenut lain rikkomisen tuomion ja korjannut rikkomisen satoa. Sisimmässään hän tunsu syvää huolta siitä, että Israelin johtajat olisivat uskollisia Jumalalle ja että Salomo

noudattaisi Jumalan lakia ja kaihtaisi niitä syntejä, jotka olivat heikentäneet hänen isänsä arvovaltaa, katkeroittaneet hänen elämänsä ja tuottaneet häpeää Jumalalle. Daavid tiesi, että Salomo joutuisi korkeassa ase-massaan varmasti kiusauksiin, joiden vastustaminen vaatii sydämen nöyryyttä, jatkuvaa luottamusta Jumalaan ja herpaantumaton valvomista, sillä tällaisia huomattuja henkilöitä vastaan saatana erityisesti sinkoaa vasamansa. Kääntyen poikaansa päin, joka jo oli tunnustettu hänen seu-raajakseen kuninkaana, Daavid sanoi: »Ja sinä, minun poikani Salomo, opi tuntemaan isäsi Jumala ja palvele häntä ehyellä sydämellä ja alttiilla mielellä, sillä Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja aivoitukset. Jos häntä etsit, niin sinä löydät hänet, mutta jos luovut hä-nestä, niin hän hylkää sinut iankaikkisesti. Katso siis eteesi, sillä Herra on valinnut sinut rakentamaan temppelipyhäkön. Ole luja ja ryhdy työhön.»

[330] Daavid antoi Salomolle yksityiskohtaiset ohjeet temppelin rakentamisesta sekä mallit joka osasta ja kaikista palveluksessa tarvittavista välineistä, sen mukaan kuin Jumala oli häntä neuvonut. Salomo oli vielä nuori ja arkaili raskasta vastuuta, mikä liittyi temppelin rakentamiseen ja Jumalan kansan hallitsemiseen. Siksi Daavid sanoi pojalleen: »Ole luja ja rohkea ja ryhdy työhön, älä pelkää äläkä arkaile, sillä Herra Jumala, minun Jumalani, on oleva sinun kanssasi. Hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua.»

Sitten Daavid vetosi jälleen seurakuntaan: »Minun poikani Salomo, ainoa Jumalan valittu, on nuori ja hento, ja työ on suuri, sillä tämä linna ei ole aiottu ihmiselle, vaan Herralle Jumalalle.» Ja hän jatkoi: »Sentähden minä olen kaikin voimin hankkinut Jumalan temppeliä varten —», ja hän luetteli kaikki kokoamansa tarveaineet ja lisäsi: »Koska minun Jumalani temppeli on minulle rakas, minä vielä luovutan omistamani kullan ja hopean Jumalani temppeliä varten, kaiken lisäksi, minkä olen pyhäkköä varten hankkinut: kolmetuhatta talenttia kultaa, Oofirin kultaa, ja seitsemäntuhatta talenttia puhdistettua hopeata huoneitten seinien silaamiseksi.» »Tahtooko kukaan muu», hän kysyi niiltä, jotka olivat tulleet tuomaan runsaita lahjojaan, »tänä päivänä tuoda vapaaehtoisesti, täysin käsin, lahjoja Herralle?»

Vetoomukseen vastattiin auliisti: »Silloin tulivat vapaaehtoisesti perhekunta-päämiehet, Israelin sukukuntien ruhtinaat, tuhannen- ja sadanpäämiehet ja kuninkaan töiden ylivalvojat. Ja he antoivat

Jumalan temppelissä tehtäviin töihin viisi tuhatta talenttia ja kymmenentuhatta dareikkia kultaa, kymmentuhatta talenttia hopeata, kahdeksantoista tuhatta talenttia vaskea ja satatuhatta talenttia rautaa. Ja jolla oli hallussaan jalokiviä, antoi ne Herran temppelin aarteisiin. — Ja kansa iloitsi heidän alttiudestaan, sillä he antoivat ehyellä sydämellä vapaaehtoiset lahjansa Herralle; ja kuningas Daavid oli myös suuresti iloissansa.

»Ja Daavid kiitti Herraa koko seurakunnan läsnäollessa; Daavid sanoi: 'Ole kiitetty, Herra, meidän isämme Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Sinun, Herra, on suuruus ja väkevyys ja loisto ja kunnia ja kirkkaus, sillä sinun on kaikki taivaassa ja maan päällä. Sinun, Herra, on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaiken pääksi. Rikkaus ja kunnia tulevat sinulta, sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on voima ja väkevyys. Sinun vallassasi on tehdä mikä tahansa suureksi ja väkeväksi. Me siis kiitämme sinua, meidän Jumalamme; me ylistämme sinun ihanaa nimeäsi. Sillä mitä olen minä, mitä on minun kansani, kyetäksemme antamaan tällaisia vapaaehtoisia lahjoja? Vaan kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme sen sinulle antaneet. Sillä me olemme muukalaisia ja vieraita sinun edessäsi, niinkuin kaikki meidän isämmekin; niinkuin varjo ovat meidän päivämme maan päällä eikä ole, mihin toivonsa panna. Herra, meidän Jumalamme, kaikki tämä runsaus, jonka me olemme hankkineet rakentaaksemme temppelin sinulle, sinun pyhälle nimellesi, on sinun kädestäsi, ja sinun on kaikki tyynni. Ja minä tiedän, Jumalani, että sinä tutkit sydämen ja mielistyt vilpittömyyteen.

»Vilpittömällä sydämellä minä olen antanut kaikki nämä vapaaehtoiset lahjat, ja nyt minä olen ilolla nähnyt, kuinka sinun täällä oleva kansasi on antanut sinulle vapaaehtoiset lahjansa. Herra, meidän isämme Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, säilytä tällaisina ainiaan kansasi sydämen ajatukset ja aivoitukset ja ohjaa heidän sydämensä puoleesi. Ja anna minun pojalleni Salomolle ehyt sydän noudattamaan sinun käskyjäsi, todistuksiasi ja säädöksiäsi, toimittamaan kaikki tämä ja rakentamaan tämä linna, jota varten minä olen valmistuksia tehnyt.' Sitten Daavid sanoi kaikelle seurakunnalle: 'Kiittäkää Herraa, Jumalaanne.' Ja kaikki seurakunta kiitti Herraa, isiensä Jumalaa, ja he kumartuivat maahan ja osoittivat kunniaa Herralle.» Innokkaan auliisti kuningas oli koonnut runsaasti tarveaineita temppelin rakentamista ja koristelua varten. Hän oli sä-

veltänyt kauniita ylistyslauluja, jotka vastaisina vuosina kaikuisivat sen piholla. Ja nyt hän iloitsi Jumalassa, kun sukukuntien päämiehet ja Israelin ruhtinaat niin jalosti vastasivat hänen vetoomukseensa ja tarjoutuivat ryhtymään käsillä olevaan työhön. Ja kun he osoittivat palvelualttiuttaan, he olivat valmiit tekemään enemmänkin. He uhrasivat omaisuudestaan runsaita lahjoja aarteistoon. Daavid oli tuntenut syvästi olevansa arvoton kokoamaan tarveaineita Jumalan huonetta varten, ja siksi hän iloitsi tästä valtakuntansa päämiesten uskollisuuden ilmauksesta ja auliista vastauksesta vetoomukseen, kun he vapaaehtoisesti uhrasivat kalliit lahjansa Herralle ja itsekin pyhittäytyivät hänen palvelukseensa. Mutta yksin Jumala oli aikaansaanut tämän asenteen kansassaan. Häntä tuli ylistää eikä ihmistä. Hän oli suonut kansalleen maan runsaita antimia, ja hänen Henkensä oli tehnyt sen halukkaaksi tuomaan kalleuksiaan temppeliä varten. Kaikki oli Herralta; ellei hänen rakkautensa olisi liikuttanut kansan mieltä, olisivat kuninkaan yritykset olleet turhia, eikä temppeliä olisi koskaan saatu rakennetuksi.

Kaikki se, mitä Jumala niin anteliaasti suo ihmiselle, kuuluu silti hänelle. Jumala on pannut maahan paljon arvokasta ja kaunista, ja hän antaa sen kaiken ihmisten käyttöön koetellakseen heitä - saadakseen nähdä, kuinka syvästi he rakastavat häntä ja arvostavat hänen antejaan. Olkoon sitten kysymys rikkauden tai älyn lahjoista, ne tulee kaikki tuoda vapaaehtoisena uhrina Jeesukselle, ja sanokoon niiden tuoja Daavidin tavoin: »Kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme ne sinulle antaneet.»

Daavidin viimeiset sanat

Tuntiessaan kuoleman lähestyvän Daavid ajatteli yhä huolekkaasti Salomoa ja Israelin valtakuntaa, jonka hyvinvointi pakostakin riippui niin suuresti sen kuninkaan uskollisuudesta. Hän käski »poikaansa Salomoa sanoen: 'Minä menen kaiken maailman tietä; ole luja ja ole mies. Ja noudata Herran, Jumalasi, määräyksiä, niin että vaellat hänen teitensä ja noudatat hänen säädöksiänsä, käskyjänsä, oikeuksia ja todistuksia, että menestyisit kaikessa, mitä teet, ja kaikkialla, minne käännyt; että Herra täyttäisi tämän sanansa, jonka hän minusta puhui: »Jos sinun poikasi pitävät vaarin teistänsä, niin että vaeltavat minun edessäni uskollisesti, kaikesta sydämestän-

sä ja kaikesta sielustansa, niin on mies sinun suvustasi aina oleva Israelin valtaistuimella»'» (1 Kun. 2: 1-4).

»Daavidin viimeiset sanat», jotka on merkitty muistiin, ovat laulu - laulu josta henkii luottamusta, ylevää periaatetta ja kuolematonta uskoa:

»Näin puhuu Daavid,
Iisain poika,
näin puhuu korkealle
korotettu mies,
Jaakobin Jumalan voideltu,
ihana Israelin ylistysvirssissä:
' Herran Henki on puhunut
minulle: - -
»Joka hallitsee ihmistä
vanhurskaasti,
joka hallitsee Jumalan pelossa,
hän on niinkuin huomenhohde
auringon noustessa
pilvettömänä aamuna,
kun maa kirkkaassa valossa
vihannoi sateen jälkeen.»
Eikö minun sukuni
ole näin Jumalan edessä?
Sillä hän on tehnyt minun
kanssani iankaikkisen liiton,
kaikin puolin taatun ja vakaan.
Hän antaa versoa minulle
kaiken autuuden
ja kaiken ilon.'»

2 Sam. 23: 1-5.

Daavidille annetut lupaukset

Daavid oli langennut syvälle, mutta syvä oli myös hänen katumuksensa, palava hänen rakkautensa ja vahva hänen uskonsa. Hänelle oli annettu paljon anteeksi, ja siksi hän rakasti paljon (Luuk. 7: 47).

Daavidin psalmit kertovat laajasta kokemuksesta, syyllisyydentunnon ja itsesytytösten syvyyksis tä aina ylevään uskoon ja läheiseen seurusteluun Jumalan kanssa. Kertomus hänen elämänsä vaiheista osoittaa, että synnistä voi koitua vain häpeää ja ikävyyksiä mutta että Jumalan rakkaus ja armo voivat yltää alhaisimpiin syvyyksiinkin ja että usko kohottaa katuvan sielun osallistumaan Jumalan omien lapseksiota. Kaikista Jumalan sanan sisältämistä vakuutuksista se on voimakkaimpia todistuksia hänen uskollisuudestaan, oikeamielisydestään ja armoliitostaan.

Ihminen »pakenee kuin varjo eikä pysy», »mutta meidän Jumalamme sana pysyy iankaikkisesti». »Herran armo pysyy iankaikkisesta iankaikkiseen niille, jotka häntä pelkäävät, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsille, niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja muistavat hänen käskynsä ja nou-dattavat niitä» (Job 14: 2; Jes. 40: 8; Ps. 103:17,18).

»Kaikki, mitä Jumala tekee, pysyy iäti» (Saarn. 3: 14). Jumala antoi Daavidille ja hänen suvulleen suurenmoisia lupauksia, jotka ulottuvat kaukasiin aikoihin ja täyttyvät lopullisesti Kristuksessa. Herra julisti:

[333] »Olen palvelijalleni Daavidille vannonut: — minun käteni on lujasti tukeva häntä, minun käsivarteni on häntä vahvistava. - - Minun uskollisuuteni ja armoni on hänen kanssansa, ja minun nimessäni kohoaa hänen sarvensa. Minä asetan hänen kätensä vallitsemaan merta ja virtoja hänen oikean kätensä. Hän kutsuu minua: 'Sinä olet minun isäni, sinä minun Jumalani ja pelastukseni kallio.' Ja minä asetan hänet esikoiseksi, maan kuninkaista korkeimmaksi. Minä säilytän armoni hänelle ian-kaikkisesti, ja minun liittoni hänen kanssaan on luja» (Ps. 89: 4-29).

»Minä annan hänen
jälkeläistensä säilyä iäti
ja hänen valtaistuimensa niin
kauan, kuin taivaat pysyvät.»

Ps. 89: 30.

»Auttakoon hän kansan kurjat
oikeuteen,

pelastakoon köyhäin lapset
ja musertakoon sortajan.
Niin he pelkäävät sinua,
niin kauan kuin aurinko paistaa
ja kuu kumottaa,
polvesta polveen. - -
Hänen päivinensä
vanhurskas kukoistaa,
ja rauha on oleva runsas
siihen saakka,
kunnes kuuta ei enää ole.
Hallitkoon hän merestä mereen
ja Eufrat-virrasta
maan ääriin saakka. - -
Pysyköön hänen nimensä
iankaikkisesti,
ja versokoon hänen nimensä,
niin kauan kuin aurinko
paistaa.
Hänessä he itseänsä siunatkoot,
ja kaikki kansakunnat
ylistäkööt häntä onnelliseksi.»

Ps. 72: 4-8,17.

»Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.» »Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kut-suttaman Korkeimman Pojaksi ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen, ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti, ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman» (Jes. 9: 5; Luuk. 1: 32, 33).

Luku 39—Salomo

Daavidin ja Salomon hallituskausina Israel voimistui kansojen joukossa ja saattoi monin tavoin voimakkaasti edistää totuuden ja oikeuden asiaa. Herran nimeä ylistettiin ja kunnioitettiin, ja israelilaiset näyttivät oivallisesti täyttävän sen tarkoituksen, jota varten he olivat saaneet luvattun maan asuttavakseen. Väliaidat kaatuivat, eikä pakanamaista tulleiden totuuden etsijöiden tarvinnut palata tyhjin toimin. Tapahtui kääntymyksiä, ja Jumalan maan-päällinen seurakunta lisääntyi ja menestyi.

Salomo voideltiin ja julistettiin kuninkaaksi, kun hänen isänsä Daavid loppuvuosinaan luopui kruunusta hänen hyväkseen. Hänen nuoruutensa oli lupaava. Jumalan tarkoitus olikin, että hän voimistuisi jatkuvasti, saisi yhä enemmän kunniaa ja pääsisi yhä lähemmäksi Jumalan luonteen kaltaisuutta, jotta hänen kansansa siitä innoittuisi täyttämään saamansa pyhän tehtävän jumalallisen totuuden tallettajana.

Daavidin neuvot

Daavid tiesi, että Israel voisi täyttää Jumalan ylevän tarkoituksen vain siten, että sekä hallitsijat että kansa pyrkisivät herpaantumattoman valppaasti saavuttamaan Jumalan vaatiman tason. Hän tiesi myös, että hänen poikansa Salomo saattoi nuorena kuninkaana suorittaa Jumalalta saamansa kunniatehtävän vain olemalla paitsi soturi, valtiomies ja hallitsija, myös voimakas ja hyvä ihminen, vanhurskautensa opettaja ja esimerkillisen uskollinen.

Hellän vakavasti Daavid kehotti Salomoa olemaan miehekäs ja jalo, osoittamaan alamaisilleen armeliaisuutta ja laupeutta sekä kunnioittamaan ja kirkastamaan Jumalan nimeä kaikissa toimissaan maailman kansojen nähden. Hänen tuli todistaa elämällään pyhyiden kauneudesta. Monet koettelevat ja merkittävät kokemukset, joita Daavid oli elämänsä varrella saanut, olivat opettaneet hänelle jalojen hyveiden arvon, niin että hän saattoi viimeisenä ohjeenaan sanoa

Salomolle: »Joka hallitsee ihmisiä vanhurskaasti, joka hallitsee Jumalan pelossa, hän on niinkuin huomenhohde auringon noustessa pilvettömänä aamuna, kun maa kirkaassa valossa vihannoi sateen jälkeen» (2 Sam. 23: 3, 4). [335]

Miten erinomaisen tilaisuuden Salomo saikaan! Jos hän vain noudattaisi isänsä jumalallisesti innoitettua opetusta, hänen hallitsemisensa olisi vanhurskasta Psalmin 72 kuvailemalla tavalla:

»Jumala, anna kuninkaan
tuomita,
niinkuin sinä tuomitset,
anna vanhurskautesi
kuninkaan pojalle.
Tuomitkoon hän sinun
kansaasi vanhurskaasti
ja sinun kurjiasi
oikeuden mukaan. - -
Hän olkoon niinkuin sade,
joka nurmikolle vuotaa,
niinkuin sadekuuro,
joka kostuttaa maan.
Hänen päivinänsä
vanhurskas kukoistaa,
ja rauha on oleva runsas
siihen saakka,
kunnes kuuta ei enää ole.
Hallitkoon hän merestä mereen
ja Eufrat-virrasta
maan ääriin saakka.
Tarsiin ja saarten kuninkaat
tuovat lahjoja,
Saban ja Seban kuninkaat
veroa maksavat.
Häntä kumartavat
kaikki kuninkaat,
kaikki kansakunnat
palvelevat häntä.
Sillä hän pelastaa köyhän,

joka apua huutaa,
kurjan ja sen,
jolla ei auttajaa ole. - -
Hänen puolestansa
rukoiltakoon alati,
ja siunattakoon hanta
lakkaamatta. - -
Pysyköön hänen nimensä
iankaikkisesti,
ja versokoon hänen nimensä,
niin kauan
kuin aurinko paistaa.
Hänessä he itseänsä
siunatkoon,
ja kaikki kansakunnat
ylistäkööt häntä onnelliseksi.
Kiitetty olkoon Herra Jumala,
Israelin Jumala,
ainoa, joka ihmeitä tekee.
Kiitetty olkoon hänen
kunniansa nimi iankaikkisesti,
ja kaikki maa olkoon täynnä
hänen kunniaansa.
Amen, amen.»

Salomo etsii Herraa

Nuoruudessaan Salomo omaksui Daavidin elämäntavan ja vaelsi monet vuodet rehdisti ja tarkoin noudattaen Jumalan käskyjä. Hallituskautensa alussa hän lähetti sanan valtakuntansa neuvosmiehille, »tuhannenja sadanpäämiehille, tuomareille ja kaikille ruhtinaille koko Israelissa, perhekunta-päämiehille», kutsuen heidät Gibeoniin, missä erämaassa rakennettu pyhäkkö yhä oli, ja siellä hän uhrasi polttouhreja Jumalalle vihkiytyen samalla heidän kanssaan koko sydämeästään palvelemaan Herraa. Salomo käsitti jotakin kuninkuuteensa liittyvien velvollisuuksien suuruudesta. Hän tiesi vastuullisissa asemissa olevien tarvitsevan jumalal-lista viisautta ja johdatusta voidakseen suorittaa tehtävänsä hyväksyttävästi. Siksi hän kehotti

neuvonantajiaan yhdessä hänen kanssaan varmistumaan siitä, että Jumala hyväksyi heidät.

Enemmän kuin kaikkea maallista hyvää kuningas halusi viisautta ja ymmärrystä voidakseen suorittaa Jumalalta saamansa tehtävän. Hän kaipasi mielen vireyttä, älyä ja lempeyttä. Sinä yönä Herra ilmestyi Salomolle unessa ja sanoi: »Ano, mitä tahdot, että minä sinulle antaisin.» Nuori ja kokematon kuningas tunsikin olevansa avuton ja tarvitsevansa tukea ja vastasi: »Sinä olet tehnyt suuren laupeuden palvelijallesi, minun isälleni Daavidille, koska hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa sekä vilpittömällä sydämellä sinua kohtaan. Ja sinä olet säilyttänyt hänelle tämän suuren laupeuden ja antanut hänelle pojan, joka istuu hänen valtaistuimellansa, niinkuin on laita tänä päivänä.

[336]

»Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelijasi kuninkaaksi minun isäni Daavidin sijaan; mutta minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla. Ja palvelijasi on keskellä sinun kansaasi, jonka olet valinnut, niin monilukuista kansaa, että sitä ei voi laskea eikä lukea sen paljouden tähden. Anna sentähden palvelijallesi kuuliainen sydän tuomitakseni sinun kansaasi ja erottaakseni hyvän pahasta; sillä kuka voi muuten tätä sinun suurta kansaasi tuomita?»

»Herralta oli otollista, että Salomo tätä anoi.»

»Ja Jumala sanoi Salomolle: 'Koska sinulla on tämä mieli etkä anonut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, et vihamiestesi henkeä, etkä myöskään anonut pitkää ikää, vaan anoit itsellesi viisautta ja taitoa tuomitaksesi minun kansaani', 'niin katso, minä teen, niinkuin sanot: katso, minä annan sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertais - tasi ole ollut ennen sinua eikä tule sinun jälkeesi. Ja lisäksi minä annan sinulle, mitä et anonutkaan: sekä rikkautta että kun- niaa', 'niin ettei sitä ole ollut niin paljoa kenelläkään kuninkaalla ennen sinua eikä tule olemaan sinun jälkeesi.' ' Ja jos sinä vaellat minun teitäni, noudattaen minun säädöksiäni ja käskyjäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, niin minä suon sinulle pitkän iän' » (1 Kun. 3:5-14; 2 Aikak. 1: 7-12).

[337]

Jumala lupasi olla Salomon kanssa samoin kuin oli ollut Daavidin kanssa. Jos kuningas vaeltaisi vilpittömästi Herran edessä ja täyttäisi hänen käskynsä, hänen kuninkuutensa lujittuisi ja hänen hallituskautensa olisi omiaan antamaan ympärillä asuville kansoille

Israelista sellaisen käsityksen, että se oli »viisas ja ymmärtäväinen kansa» ja heidän valistajansa.

Rukoillessaan Jumalaa Gibeonin muinaisen alttarin edessä Salomo käytti sanoja, jotka ilmaisevat hänen nöyryytensä ja syvän kunnioituksensa Jumalaa kohtaan. Hän käsitti, että vailla jumalallista tukea hän oli yhtä avuton kuin pieni lapsi suorittamaan vastuullisia tehtäviään. Salomo tajusi arvostelukyvyn puutteensa, ja siksi hän etsi Jumalaa saadakseen häneltä viisautta. Hän ei mielessään vähäkään tavoitellut itsekkäästi sellaista tietoa, joka korottaisi hänet toisten yläpuolelle. Hän halusi vain uskollisesti täyttää tehtäväänsä liittyvät velvollisuudet. Siksi hän valitsi sellaisen lahjan, jonka avulla hänen hallitsemisensa koituisi kunniaksi Jumalalle. Salomo ei koskaan ollut niin rikas tai viisas tai niin todella suuri kuin tunnustaessaan: »Minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla.»

Niiden joilla tänä aikana on luottamustehtäviä, tulisi koettaa omaksua se, mitä Salomon rukouksesta voidaan oppia. Mitä korkeammassa asemassa joku on ja mitä suurempi hänen vastuunsa on, sitä laajempi on myös hänen vaikutuksensa, ja sitä enemmän hänen tulee turvautua Jumalaan. Hänen tulisi aina muistaa, että kutsuessaan johonkin tehtävään Jumala samalla kehottaa vaeltamaan varoen toisten ihmisten parissa. Hänellä tulee olla oppilaan asenne Jumalan edessä. Asema ei sinänsä anna luonteen pyhyyttä. Ihminen tulee todella suureksi vain kunnioittamalla Jumalaa ja tottelemalla hänen käskyjään.

Jumala jota me palvelemme ei katso henkilöön. Hän joka antoi Salomolle arvostelukykyä, on valmis suomaan saman siunauksen lapsilleen tänäkin aikana. »Jos joltakin teistä puuttuu viisautta», hänen sanansa julistaa, »anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan» (Jaak. 1: 5). Milloin taakankantaja toivoo itselleen viisautta mieluummin kuin rikkautta, valtaa tai kuuluisuutta, hän ei tule pettymään. Suuri Opettaja ei neuvo hänelle vain sitä mitä hänen tulee tehdä vaan myös miten se on tehtävä, jotta Jumala voisi hyväksyä sen.

Kun joku on saanut Jumalalta arvostelukykyä ja muuta kyvykkyyttä, hän ei tavoittele korkeaa asemaa eikä pyri hallitsemaan ja valvomaan toisia niin kauan kuin hän pysyy Jumalalle antautuneena.

[338] Ihmiset joutuvat pakostakin kantamaan vastuuta, mutta valtaase-

man tavoittelun sijasta tosi johtaja rukoilee itselleen ymmärtäväistä sydäntä osatakseen erottaa hyvän pahasta.

Johtajiksi asetettujen polku ei ole helppo. Mutta heidän on opittava rukoilemaan jokaisen vaikeuden tullen, eikä heidän tule koskaan jättää kysymättä neuvoa kaiken viisauden Lähteeltä. Mestarityöntekijän vahvistamina ja valistamina he voivat varjeltua epäpyhiltä vaikutteilta ja kykenevät erottamaan oikean väärästä ja hyvän pahasta. He hyväksyvät sen, minkä Jumalakin hyväksyy, ja pyrkivät parhaansa mukaan estämään väärin periaatteiden tunkeutumisen hänen työnsä yhteyteen.

Salomon viisaus

Jumala antoi Salomolle sitä viisautta, jota hän halusi mieluummin kuin rikkautta, kunniaa tai pitkää ikää. Hän anoi mielen vireyttä, älyä ja lempeyttä, ja sitä kaikkea hänelle suotiin. »Jumala antoi Salomolle viisautta ja ymmärrystä ylen runsaasti ja älyä niin laajalti, kuin on hiekkaa meren rannalla, niin että Salomon viisaus oli suurempi kuin kaikkien Idän miesten ja kaikkien egyptiläisten viisaus. Hän oli viisaampi kaikkia ihmisiä, — ja hänen nimensä tuli kuuluksi kaikkien ympärillä olevien kansojen keskuudessa» (1 Kun. 4: 29-31).

»Ja he [koko Israel] pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että hänessä oli Jumalan viisaus oikeuden jakamiseen» (1 Kun. 3: 28). Kansa oli mieltynyt Salomoon niin kuin aiemmin Daavidiinkin, ja se totteli häntä kaikessa. »Salomo - - vahvistui kuninkuudessaan, ja Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssansa ja teki hänet ylen suureksi» (2 Aikak. 1:1).

Monet vuodet Salomon Jumalalle jättäytyminen oli selvästi havaittavissa. Hän oli rehti ja vahvasti periaatteellinen sekä noudatti tarkoin Jumalan käskyjä. Hän oli itse kaikkien tärkeiden yritysten johdossa ja hoiti viisaasti myös valtakunnan taloutta. Hän voitti puolelleen alamaistensa kuuliaisuuden ja sai osakseen monien maiden hallitsijoiden ihailun ja kunnioituksen rikkautellaan ja viisautellaan, suurenmoisilla rakennuksillaan ja muilla hallituskautensa alkuvuosien julkisilla töillä sekä sillä tarmolla, hurskautella, oikeamielisyydellä ja jalomielisyydellä, mikä ilmeni hänen sanoissaan ja teoissaan.

Herran nimeä kunnioitettiin suuresti Salomon hallituskauden alkupuolella. Kuninkaan viisaus ja vanhurskaus todistivat kaikille kansoille sen Jumalan erinomaisuudesta, jota hän palveli. Jonkin aikaa Israel oli maailmalle valona ja todistuksena Kaikkivaltiaan suuruudesta. Salomon varhaisten hallitusvuosien loistokkuus ei perustunut hänen verrattomaan viisauteensa, tarumaisiin rikkauksissa eikä laajalle levinneeseen valtaansa ja maineeseensa vaan siihen, että hän taivaan lahjojen viisaalla käytöllä tuotti kunniaa Israelin Jumalan nimelle.

[339] Vuosien mittaan ja maineensa yhä lisääntyessä Salomo koetti kunnioittaa Jumalaa. Hän kehittyi yhä pitemmälle henkisesti ja hengellisesti sekä jakoi jatkuvasti toisille niitä siunauksia joita sai. Hän ymmärsi itse paremmin kuin kukaan muu, että Herra sulaa hyvyyttään oli antanut hänelle vallan ja viisauden ja ymmärryksen. Hänelle oli suotu nämä lahjat, jotta hän levittäisi maailmalle tietoa kuningasten Kuninkaasta.

Salomo harrasti erityisesti luonnontieteitä mutta ei rajoittanut tutkimuksiaan vain yhteen tiedon alaan. Tutkimalla ahkerasti kaikkea luomakuntaa, elollista niin kuin elotontakin, hän sai selvän käsityksen Luojasta. Hän havaitsi Jumalan viisauden luonnon voimissa, kivikunnassa ja eläinkunnassa sekä jokaisessa puussa, pensaassa ja kukassa. Pyrkiessään oppimaan yhä enemmän hänen tietonsa Jumalasta ja rakkautensa häntä kohtaan lisääntyivät jatkuvasti.

Jumalan innoittaman viisautensa Salomo toi esille monina ylistyslauluina ja sananlaskuina. »Ja Salomo sepitti kolmetuhatta sananlaskua, ja hänen laulujansa oli tuhatviisi. Hän puhui puista, Libanonin setripuista alkaen isoppiin asti, joka kasvaa seinän vieressä. Hän puhui myös karjaeläimistä, linnuista, matelijoista ja kaloista» (1 Kun. 4: 32,33).

Sananlaskuissaan Salomo esittää pääpiirteissään pyhän elämän ja ylevien pyrintöjen periaatteet, taivaasta lähtöisin olevat ja jumalasuuteen johtavat periaatteet, joiden tulisi vallita elämän kaikkea toimintaa. Salomon hallituskauden alkupuoli oli siveellisen nousun samoin kuin aineellisen hyvinvoinnin aikaa juuri siksi, että näitä periaatteita levitettiin laajalti kansan tietoon samalla tunnustaen, että Jumalalle kuului kaikesta kiitos ja kunnia.

»Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden», hän kirjoitti, »ihminen, joka on saanut taidon. Sillä parempi on hankkia sitä kuin

hopeata, ja siitä saatu voitto on kultaa jalompi. Se on kalliimpi kuin helmet, eivät mitkään kal-leutesi vedä sille vertaa. Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, vasemmassa rikkaus ja kunnia. Sen tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyynni. Elämän puu on se niille, jotka siihen tarttuvat; onnelliset ne, jotka siitä pitävät kiinni» (Sanani. 3: 13-18).

»Viisauden alku on: hanki viisautta, ja kaikella muulla hankkimallasi hanki ymmärrystä» (Sanani. 4: 7). »Herran pelko on viisauden alku» (Ps. 111: 10). »Herran pelko on pahan vihaamista. Kopeutta ja ylpeyttä, pahaa tietä ja kavalaa suuta minä vihaan» (Sanani. 8:13).

Olisipa Salomo myöhempinä vuosinaan ottanut vaarin näistä suurenmoisista viisauden sanoista! Hän oli sanonut: »Viisasten huulet kylvävät tietoa» (Sanani. 15: 7). Hän oli opettanut maan kuninkaita antamaan kuningasten Kuninkaalle sen ylistyksen, jonka he halusivat antaa jollekin maalliselle hallitsijalle. Jospa hänellä itsellään ei olisi koskaan ollut sitä »kopeutta ja ylpeyttä — ja kavalaa suuta», joka sai hänet ottamaan itselleen yksin Jumalalle kuuluvan kunnian!

Luku 40—Temppeli ja sen vihkiminen

Salomo toteutti viisaasti Daavidin kauan vireillä pitämän suunnitelman temppelin rakentamisesta Herralle. Seitsemän vuoden ajan Jerusalemi oli täynnä kiireisiä työmiehiä, jotka tasoittivat rakennuspaikkaa, pystyttivät valtavia suojamuureja, laskivat leveitä perustuksia »hakatuista kivistä», jotka olivat »suuria kiviä, kallisarvoisia kiviä» (1 Kun. 5: 17), veistivät Libanonin metsistä tuotuja raskaita hirsiä ja niin rakensivat tuota suurenmoista pyhäkköä.

Näiden puuja kivirakenteiden tekoon osallistui tuhansia työmiehiä. Samaan aikaan valmistettiin temppelin kalusteita »taitavan, ymmärtäväisen miehen, HuuramAabin», johdolla. Hän oli tyyrolainen ja osasi »tehdä kultaja hopea-, vaskija rauta-, kivija puutöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista ja punasinisistä langoista, valkoisista pellavalangoista ja helakanpunaisista langoista» (2 Aikak. 2:13,14).

Näin kohosi temppelirakennus Moorian vuorelle vähin äänin »kivistä, jotka tulivat valmiina louhimosta, niin ettei kuulunut vasaran, ei minkään rauta-aseen kalketta temppeliä rakennettaessa» (1 Kun. 6: 7). Ja siinä ohessa valmistuivat myös kauniit kalusteet niiden mallien mukaan, jotka Daavid uskoi pojalleen - »kaikki kalut, joiden tuli olla Herran temppelissä» (2 Aikak. 4: 19). Näihin kuuluivat suitsutusalttari, näkyleipien pöytä, lampunjalka lamppuineen sekä pappien pyhäkköpalveluksessa tarvitsemat astiat ja välineet, kaikki »puhtainta kultaa» (2 Aikak. 4: 21). Polttouhrialttari, suuri vesiallas, jota kaksitoista valettua härkää kannattivat, sekä pienemmät altaat ja monet muut astiat ja työkalut tehtiin vaskesta. »Jordanin lakeudella kuningas ne valatti savimuotteihin, Sukkotin ja Seredan välillä» (2 Aikak. 4: 17). Näitä kaluja tehtiin paljon, jottei niistä olisi mitään puutetta.

Verrattoman kaunis ja ainutlaatuisen loistelias oli se palatsimainen rakennus, jonka Salomo apulaisineen pystytti Jumalalle hänen palvontaansa varten. Kallisarvoisin kivin koristeltuna, tilavien pihojen ja komeiden porttien ympäröimänä ja vuorattuna veistetyillä setripuilla ja kiillotetulla kullalla temppelirakennus kaikkine kirjail-

tuine verhoineen ja ar- vokkaine kalusteineen sopi hyvin kuvaamaan tässä maailmassa elävää Jumalan seurakuntaa, joka kautta aikojen on rakentunut jumalallisen mallin mukaisesti »kuin temppelin veistetyt kulmapatsaat» ja yhtä kalliisti kuin »kullasta, hopeasta, jalokivistä» valmistettuna (Ps. 144: 12; 1 Kor. 3: 12). Tässä hengellisessä tempelissä on »kulmakivenä itse Kristus Jeesus, jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa» (Ef. 2: 20, 21).

Lopulta kuningas Daavidin suunnittelema ja hänen poikansa Salomon rakentama temppeli saatiin valmiiksi. Näin Salomo oli »menestynyt kaikessa, mitä oli ajatellut tehdä Herran temppelissä» (2 Aikak. 7: 11). Ja nyt, jotta tämä Moorian huipun kruunaava »linna» pääsisi olemaan Herran asumus sen Daavidin toivomuksen mukaan, että »tämä linna ei ole aiottu ihmiselle, vaan Herralle Jumalalle» (2 Aikak. 29: 1), se oli vielä juhlallisoin menoin muodollisestikin vihittävä Kaikkivaltiaalle ja hänen palvontaansa.

Sitä kohtaa, johon temppeli rakennettiin, oli kauan pidetty pyhänä paikkana. Täällä Aabraham, uskovien isä, oli osoittautunut valmiiksi uhraamaan ainoan poikansa Herran käskystä. Täällä Jumala oli uudistanut siunauksen liittonsa Aabrahamin kanssa, minkä sisältämän ihanan lupauksen mukaan Korkeimman Poika uhrillaan vapauttaisi ihmiskunnan (ks. 1 Moos. 22: 9, 16-18). Täällä Daavid uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja saadakseen hävittävän enkelin esetyksi käyttämästä ojentamaansa koston miekkaa, ja Jumala vastasi hänelle lähettämällä taivaasta tulen alttarille (ks. 1 Aikak. 21). Ja nyt Herran palvelijat kokoontuivat jälleen tänne kohtaamaan Jumalaansa ja uudistamaan uskollisuuden valansa hänelle.

Tempppelin vihkimiseen valittu ajankohta oli erittäin sopiva - seitsemäs kuukausi, jolloin väkeä tavallisesti kokoontui valtakunnan kaikista osista Jerusalemiin viettämään lehtimajanjuhlaa, joka oli erityisesti iloista juhlaa. Sato oli juuri korjattu eivätkä uuden vuoden työt olleet vielä alkaneet. Huolista vapaana kansa saattoi antautua nauttimaan juhlan pyhistä ja riemullisista hetkistä.

Arkki tuodaan temppeliin

Määrättyyn aikaan Israelin joukot ja monien ulkovaltojen juhla-asuiset edustajat kokoontuivat temppelin piha-aukiolle. Näky oli

epätavallisen loistelias. Israelin van-himmat ja kansan vaikutusvaltaisimmat miehet olivat yhdessä Salomon kanssa palanneet toisaalta kaupungista tuoden muassaan liitonarkin. Gibeonin uhrikukkulalta leeviläiset papit olivat tuoneet »ilmestysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa» (2 Aikak. 5: 5). Israelin lapset pitivät näitä rakkaina muistoinaan erämaavaelluksensa ja Kanaanin valloituksen ajoilta, ja nyt ne saivat pysyväisen paikkansa tässä loistavassa rakennuksessa, joka oli pystytetty noiden siirreltävien rakennelmien tilalle.

[342] Tuodessaan temppeliin pyhän arkin, joka sisälsi ne kaksi kivi-
taulua joihin Jumala oli sormellaan kirjoittanut kymmenen käskyn
lainsanat, Salomo noudatti isänsä Daavidin antamaa esimerkkiä.
Aina kun arkin kantajat olivat astuneet kuusi askelta, hän uhrasi.
Juhlavin menoin, laulun ja soiton kaikuessa »papit toivat Herran
liitonarkin paikoilleen temppelin kuoriin, kaikkeinpyhimpään, ke-
rubien siipien alle» (2 Aikak. 5: 7). Tultuaan ulos pyhäköstä papit
asettuivat määrätyille paikoilleen. Leeviläiset laulajat seisoivat val-
koisiin »pellava-vaatteisiin pukeutuneina kymbaaleineen, harppui-
neen ja kanteleineen itään päin alttarista, ja heidän kanssaan sata
kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat torviin» (2 Aikak. 5:12).

[343] »Ja puhaltajien ja veisaajien oli yhdyttävä yhtäikaa ja yhteen
ääneen ylistämään ja kiittämään Herraa - ja kun torvet, kymbaalit
ja muut soittokoneet soivat ja viri- tettiin Herran ylistys: 'Sillä hän
on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti', silloin pilvi
täytti huoneen, Herran temppelin, niin että papit eivät voineet astua
toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti
Jumalan temppelin» (2 Aikak. 5:13,14).

Salomo ymmärsi tämän pilven merkityksen ja julisti: »Herra
on sanonut tahtovansa asua pimeässä. Mutta minä olen rakentanut
huoneen sinulle asunnoksi, asuinsijan, asuaksesi siinä iäti» (2 Aikak.
6:1, 2).

»Herra on kuningas,
vaviskoot kansat —
hän, jonka valtaistuinta
kerubit kannattavat —
huojukoon maa.
Suuri on Herra Siionissa,

hän on korkea
yli kaikkien kansojen.
He ylistävät sinun
suurta ja peljättävää nimeäsi.
Hän on pyhä. - -
Ylistäkää Herraa,
meidän Jumalaamme,
kumartukaa hänen jalkainsa
astinlaudan eteen.
Hän on pyhä.»

Ps. 99:1-5.

Temppelin »esikartanon keskelle» Salomo oli teettänyt »lavan vaskesta, viittä kyynärää pitkän, viittä kyynärää leveän ja kolmea kyynärää korkean». Sille hän nousi ja kohottaen kätensä siunasi edessään olevan suuren kansan-joukon. »Ja koko Israelin seurakunta seisoi» (2 Aikak. 6: 13, 3).

»Kiitetty olkoon Herra», Salomo huudahti, »joka kädellensä on täyttänyt sen, mitä hän suullansa puhui minun isälleni Daavidille, sanoen: - Jerusalemin minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi» (2 Aikak. 6: 4, 6).

Temppelin vihkimisrukous

Tämän jälkeen Salomo polvistui lavalla ja esitti vihkimisrukouksen kaiken kansan kuullen. Hän kohotti kätensä taivasta kohti, ja kansan ollessa kumartuneena maahan kuningas rukoili: »Herra, Israelin Jumala, ei ole sinun vertaistasi Jumalaa, ei taivaassa eikä maan päällä, sinun, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden palveli-joitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä. - -

»Mutta asuuko todella Jumala maan päällä ihmisten seassa? Katso, taivasiin ja taivasten taivasiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeliin, jonka minä olen rakentanut! Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen, jonka palvelijasi sinun edessäsi rukoi-lee, ja että silmäsi ovat päivät ja yöt avoinna tätä temppeleä kohti, tätä paikkaa kohti, johon sinä olet sanonut asettavasi nimesi, niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä

rukoilee. Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukoukset, jotka he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä; kuule asuinpaikastasi, taivaasta, ja kun kuulet, niin anna anteeksi. - -

[344] »Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentähden että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he kääntyvät ja kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat ja anovat armoa sinun kasvojesi edessä tässä temppelessä, niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin tähän maahan, jonka olet antanut heille ja heidän isillensä.

»Jos taivas suljetaan, niin ettei tule sadetta, koska he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin ja ylistävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistänsä, koska sinä nöyryytät heitä, niin kuule taivaasta ja anna anteeksi palvelijaisi ja kansasi Israelin synti - sillä sinä osoitat heille hyvän tien, jota heidän on vaeltaminen - ja suo sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

»Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, jos tulee nokitähkä ja viljanruoste, jos tulevat heinäsiirakat ja tuhosirakat, jos sen viholliset ahdistavat sitä maassa, jossa sen portit ovat, jos tulee mikä tahansa vitsaus tai vaiva, ja jos silloin joku ihminen, kuka hyvänsä, tai koko sinun kansasi Israel, rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat vitsauksen ja tuskan, joka on kohdannut heitä, ja ojentavat kätensä tähän temppeleihin päin, niin kuule silloin taivaasta, asuinpaikastasi, ja anna anteeksi ja anna jokaiselle aivan hänen tekojensa mukaan, koska sinä tunnet hänen sydämensä, — että he pelkäisivät sinua ja vaeltaisivat sinun teitäsi, niin kauan kuin he elävät tässä maassa, jonka sinä olet meidän isillemme antanut.

»Myös jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansaasi Israelia, tulee kaukaisesta maasta sinun suuren nimesi, väkevän kätesi ja ojennetun käsivartesi tähden - jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeleihin päin, niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, häntä ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelein, jonka minä olen rakentanut.

»Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollisiansa vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat sinua kääntyneinä tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeleihin päin,

jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut, niin kuule taivaasta heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

»Jos he tekevät syntiä sinua vastaan - sillä ei ole ihmistä, joka ei syntiä tee - ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi kaukaiseen tai läheiseen maahan, mutta jos he sitten menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on viety vangeiksi, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vankeutensa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomat', ja palajavat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vankeutensa maassa, johon heidät on vangeiksi viety, ja rukoilevat kääntyneinä tähän maahan päin, jonka sinä olet heidän isillensä antanut, tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut, niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, heidän rukouksensa ja anomisensa, hanki heille oikeus ja anna anteeksi kansallesi, mitä he ovat rikkoneet sinua vastaan.

[345]

»Olkoot siis, minun Jumalani, sinun silmäsi avoinna, ja tarkatkoot sinun korvasi rukouksia tässä paikassa. Ja nyt: Nouse, Herra Jumala, tule leposijaasi, sinä ja sinun voimasi arkki. Sinun pappisi, Herra Jumala, olkoot puetut autuuteen, ja sinun hurskaasi riemuitkoot siitä, mikä hyvä on. Herra Jumala, älä hylkää voideltuasi; muista armolupauksiasi, jotka annoit Daavidille, palvelijallesi» (2 Aikak. 6:14-42).

Salomon lakattua rukoilemasta »tuli taivaasta tuli ja kulutti polttouhrin ja teurasuhrit». Papit eivät voineet mennä temppeliin, »sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin. Ja kun kaikki israeliläiset näkivät tulen tulevan alas ja näkivät temppelin päällä Herran kirkkauden, polvistuivat he kivillä lasketulla pihalla kasvoillensa maahan ja rukoilivat ja kiittivät Herraa siitä, että hän on hyvä, että hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.»

[346]

Sitten kuningas ja kansa uhrasivat Herran edessä. »Näin he, kuningas ja koko kansa, vihkivät Herran temppelin» (2 Aikak. 7: 1-5). »Se oli sangen suuri kokous», seitsenpäiväinen riemujuhla, johon tuli väkeä valtakunnan kaikista osista, »aina sieltä, mistä mennään Hamatiin, ja aina Egyptin puroilta asti». Seuraava viikko vietettiin vielä yhdessä lehtimajanjuhlaa. Kun näin oli riemumielin uudelleen jättäytytty Jumalalle, palasi kansa kotiinsa, ja kaikki »iloitsivat ja

olivat hyvillä mielin siitä hyvästä, minkä Herra oli tehnyt Daavidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille» (2 Aikak. 7: 8,10).

Kuningas oli parhaansa mukaan rohkaissut kansaa pyhittä-ty-mään kokonaan Jumalalle ja hänen palvelukseensa sekä ylistämään hänen pyhää nimeään. Salomo oli kerran aiemmin Gibeonissa, hallitus kautensa alussa, saanut vahvistuksen Jumalan hyväksymisestä ja siunauksesta, ja samoin Herra nytkin ilmestyi hänelle yöllä ja sanoi: »Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja valinnut tämän paikan uhripaikakseni. Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, jos minä käsken heinä-sirkkain syödä maan tahi jos minä lähetän ruton kansaani, mutta minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi. Nyt minun silmäni ovat avoinna, ja minun korvani tarkkaavat rukouksia tässä paikassa. Ja nyt minä olen valinnut ja pyhittänyt tämän temppelin, että minun nimeni olisi siinä iäti; ja minun silmäni ja sydämeni tulevat aina olemaan siinä» (2 Aikak. 7:12-16).

Salomon suuret mahdollisuudet

Jos Israel olisi pysynyt uskollisena Jumalalle, tämä loistava rakennus olisi säilynyt ikuisesti pysyvänä merkinä siitä, että Jumalan valittu kansa oli hänen erityisessä suosiossaan. »Ja muukalaiset», Jumala julisti, »jotka ovat liittyneet Herraan, palvelukseen häntä ja rakastaakseen Herran nimeä, ollakseen hänen palvelijoitansa, kaikki, jotka pitävät sapatin eivätkä sitä riko ja pysyvät minun liitossani, ne minä tuon pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä rukoushuoneessani, ja heidän polttouhrinsa ja teurasuhrinsa ovat otolliset minun alttarillani, sillä minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi» (Jes. 56: 6, 7).

[347] Samalla kun Herra näin vakuutti hyväksymistään, hän viitoitti kuninkaalle hyvin selväksi hänen velvollisuutensa polun. »Ja jos sinä», hän sanoi, »vaellat mi nun edessäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, ja teet kaiken, mitä minä olen käskenyt sinun tehdä, ja noudatat minun käskyjäni ja oikeuksiani, niin minä pidän pystyssä sinun kuninkaallisen valtaistuimesi, niinkuin minä lupasin sinun

isällesi Daavidille sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi hallitseva Israelia'» (2 Aikak. 7: 17, 18).

Jos Salomo olisi edelleen palvellut Herraa nöyrästi, hänen koko hallituskaudestaan olisi jäänyt tavattoman hyvä vaikutus ympärillä asuville kansoille, joihin oli jo vaikuttanut suotuisasti hänen isänsä Daavidin hallituskausi sekä hänen omat viisaat sanansa ja suurenmoiset tekonsa kuninkuutensa alkuvuosilta. Jumala näki edeltä hyvinvointiin ja maailman kunniaan liittyvät ankarat kiusaukset. Siksi hän varoitti Salomoa luopumuksesta ja ilmaisi synnin kauheat seuraukset. Hän sanoi, että äsken vihitty kaunis temppelekin tulisi »sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille kansoille», jos israelilaiset hylkäisivät »Herran, isiensä Jumalan» ja kumartaisivat epäjumalia (2 Aikak. 7: 20, 22).

[348]

Rohkaistuneena ja suuresti iloissaan siitä, että Herra näin ilmaisi kuulleensa hänen rukouksensa Israelin puolesta, Salomo siirtyi nyt kuninkuutensa loistavimpaan kauteen, jolloin »kaikki maan kuninkaat» halusivat tutustua häneen »kuullaksensa hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä» (2 Aikak. 9: 23). Monet tulivat ottamaan oppia hänen hallitustavastaan ja kuulemaan, miten vaikeita asioita oli hoidettava.

Näiden tapaamisten aikana Salomo kertoi vierailleen Jumalasta joka on kaiken Luoja. Lähtiessään takaisin kotiinsa heillä oli entistä selvempi käsitys Jumalasta ja hänen rakkaudestaan ihmiskuntaa kohtaan. Luonnon ilmiöissä he havaitsivat nyt hänen rakkautensa ja luonteensa ilmauksia, ja monet alkoivat palvoa häntä Jumalanaan.

Jumalan kunnioittamisen tärkeys

Ottaessaan kantaakseen vastuun valtion asioista Salomo tunnusti nöyrästi Jumalalle: »Minä olen kuin pieni poikanen» (1 Kun. 3: 7). Hän rakasti hartaasti Jumalaa, kunnioitti syvästi jumalallisia asioita, ei turvannut itseensä vaan ylisti ääretöntä kaiken Luojaa. Kaikki nämä tavoittelun arvoiset luonteenpiirteet ilmenivät hänen asenteessaan temppelein valmistumisen yhteydessä vietetyn juhlahumalansalveluksen aikana, kun hän esitti vihkimisrukouksensa polvistuneena anojan nöyrään asentoon. Kristuksen seuraajien tulisi tänä aikana varoa menettämästä kunnioitettavaa mielenlaatuaan ja jumalansalveluksen koaan. Raamattu opettaa ihmisiä lähestymään Luojaansa nöyrästi

ja pyhän pelon tunnossa, uskon kautta ju-malalliseen Välimieheen. Psalmista sanoo tästä:

»Herra on suuri Jumala,
suuri kuningas
yli kaikkien jumalien. —
Tulkaa, kumartukaamme
ja polvistukaamme,
polvillemme langetkaamme
Herran, meidän Luojamme,
eteen.»

Ps. 95: 3, 6.

Sekä julkisessa että yksityisessä jumalanpalveluksessa on etuoikeutenamme notkistaa polvemme Herran edessä, kun rukoilemme häntä. Jeesus, esimerkkinä, »laskeutui polvilleen ja rukoi-li» (Luuk. 22: 41). Samoin jokainen hänen opetuslapsensa Pietarin tavoin »laskeutui polvilleen ja ru-koili» (Ap.t. 9: 40). Paavali sanoi: »Minä notkistan polveni Isän edessä» (Ef. 3: 14). Tunnustaessaan Jumalan edessä Israelin synnit Esra polvistui (ks. Esra 9: 5). Ja Daniel »lankesi kolmena hetkenä päivässä polvillensa, rukoili ja kiitti Jumalaansa» (Dan. 6:10).

[349] Jumalan äärettömän suuruuden ja hänen läsnäolonsa tajuaminen herättää tosi kunnioitusta. Kun Näkymätön tällä tavoin tajutaan, sen tulisi vaikuttaa syvästi jokaisen mieleen. Jumalan läsnäolo pyhittää rukouksen hetken ja paikan. Kunnioituksen ilmeneminen rukousasennossa ja käytöksessä syventää sitä herättävää tunnetta. »Pyhä ja peljättävä on hänen nimensä», julistaa psalmista (Ps. 111: 9). Tuon nimen mainitessaan enkelitkin peittävät kasvonsa. Miten kunnioittavasti pitäisikään meidän, jotka olemme langenneita ja syntisiä, lausua se!

Niin vanhojen kuin nuortenkin olisi hyvä mietiskellä, mitä Raamattu sanoo Jumalan erityisen läsnäolon paikan kunnioittamisesta. »Riisu kengät jalastasi», hän käski Moosesta palavan pensaan luona, »sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa» (2 Moos. 3: 5). Ja enkelinä-kynsä jälkeen Jaakob huudahti: »Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt. — Tässä on varmasti Jumalan huone ja taivaan portti» (1 Moos. 28: 16,17).

Kaikella mitä vihkimisjumalanpalveluksessa sanottiin, Salomo oli koettanut hälventää läsnäolevien mielestä sitä taikauskoista suhtautumista Luojaan, mikä synkisti pakanoiden mielialoja. Taivaan Jumala ei ole käsin tehtyjen temppelien rajoittama niin kuin pakanain jumalat, mutta hän tahtoo kyllä Henkensä välityksellä kohdata kansaansa sen ollessa kokoontuneena hänen palvelukseensa pyhitettyyn paikkaan.

Vuosikausia myöhemmin Paavali opetti samaa totuutta seuraavasti: »Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsillä tehdyissä tempeleissä, eikä häntä voida ihmisten käsillä palvella, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken, - että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää - hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä; sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme» (Ap.t. 17: 24-28).

»Autuas se kansa,
jonka Jumala Herra on,
se kansa, jonka hän on
perinnöksensä valinnut!
Herra katsoo alas taivaasta,
näkee kaikki ihmislapset;
asumuksestaan, valta
istuimeltaan
hän katselee kaikkia
maan asukkaita. - -
Herra on pystyttänyt
istuimensa taivaisiin,
ja hänen kuninkuutensa
hallitsee kaikkia. - -
Jumala, sinun tiesi on pyhä;
kuka on jumala,
suuri niin kuin sinä, Jumala?
Sinä olet Jumala,
joka teet ihmeitä,

sinä olet ilmoittanut
voimasi kansojen seassa.»

Ps. 33:12-14;
103:19;77:13,14.

[350] Vaikkei Jumala asukaan käsin tehdyissä temppeleissä, hän kuitenkin kunnioittaa läsnäolollaan kansansa kokoontumisia. Hän on luvannut, että kun he kokoontuvat etsimään häntä, tunnustamaan syntinsä ja rukoilemaan toistensa puolesta, hän kohtaa heitä Hengensä välityksellä. Mutta häntä palvelemaan kokoontuvien pitäisi luopua kaikesta pa- huudesta. Elleivät he palvo häntä hengessä ja totuudessa ja pyhässä kaunistuksessa, heidän kokoontumisensa on turhaa. Sellaisista Herra sanoo: »Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; mutta turhaan he palvelevat minua» (Matt. 15: 8, 9). Jumalaa palvelevien täytyy rukoilla häntä »hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo» (Joh. 4: 23).

»Herra on pyhässä temppelissensä, hänen edessään vaietkoon kaikki maa» (Hab. 2: 20).

Niin kauan kuin Salomo piti kunniassa taivaan lakia, Jumala oli hänen kanssaan, ja hän sai viisautta hallitakseen Israelia puolueettomasti ja armollisesti. Aluksi hän pysyi nöyränä vaikka rikastuikin ja sai maailmallista kunniaa, ja hänen vaikutuksensa ulottui varsin laajalle. »Salomo hallitsi kaikkia valtakuntia Eufratvirrasta aina filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti, — ja hänellä oli rauha joka puolelta yltympäri, niin että Juuda ja Israel asuivat turvallisesti, itsekukin viinipuunsa ja viikunapuunsa alla,— niin kauan kuin Salomo eli» (1 Kun. 4:21,24, 25).

Mutta hyvin lupaavan alkuvaiheen jälkeen luopumus synkensi hänen elämänsä. Häntä oli kutsuttu Jedidjaksi, »Herran lemmikiksi», ja Jumala oli suonut hänelle niin huomattavasti suosiotaan, että koko maailma kiitti hänen viisauttaan ja oikeamielisyyttään. Hän oli saanut toisia kunnioittamaan Israelin Jumalaa, mutta tästä kaikesta huolimatta on valitettava historiallinen tosiasia, että hän luopui palvelemasta Herraa kumartaakseen pakanain epäjumalia.

Herra näki edeltä Israelin hallitsijoiksi valittuja uhkaavat vaarat ja antoi Moosekselle heitä koskevia ohjeita jo satoja vuosia ennen kuin Salomo oli noussut valtaistuimelle: »Kun hän [kuningas] on noussut valtaistuimellensa, kirjoituttakoon hän itsellensä kirjaan jäljennöksen tästä laista, joka on leeviläisten pappien huostassa. Ja hän pitäköön sen luonaan ja lukekoon sitä, niin kauan kuin elää, oppiaksensa pelkäämään Herraa, Jumalaansa, ja noudattamaan tarkoin kaikkia tämän lain sanoja ja näitä käskyjä, ettei hänen sydämensä ylpistyisi hänen veljiänsä kohtaan ja ettei hän poikkeaisi käskyistä, ei oikealle eikä vasemmalle - niin että hän ja hänen poikansa kauan hallitsisivat Israelin keskuudessa» (5 Moos. 17:18-20).

Kuninkaaksi voideltavalle Herra antoi tämän lisäksi vielä seuraavia varoittavia ohjeita: »Älköönkä hän ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämensä luopuisi pois; älköönkä hän kootko itsellensä ylen paljon hopeata ja kultaa» (5 Moos. 17: 17).

[352] Salomo tunsikin nämä varoitukset ja aluksi noudattikin niitä. Hänen suurin halunsa oli elää ja hallita Siinailla annettujen säädösten mukaisesti. Hän hoiti valtakuntansa asioita aivan toisin kuin muissa valtioissa oli tapana hänen aikanaan - ne kun eivät pelänneet Jumalaa eivätkä niiden hallitsijat noudattaneet Jumalan pyhää lakia.

Liitot pakanoiden kanssa

Pyrkiessään lujittamaan suhteitaan Israelin eteläpuolella sijaitsevan mahtavan valtakunnan kanssa Salomo uskaltautui kielletylle alueelle. Saatana tiesi kuuliaisuuden hyvät seuraukset ja näki miten menestyksellisiä Salomon hallituskauden alkuvuodet olivat kuninkaan viisauden, hyväntekeväisyyden ja suoraluonteisuuden johdosta. Siksi hän koetti salakavalasti saada Salomon rikkomaan periaatteensa ja luopumaan Jumalasta. Tässä yrityksessään vihollinen onnistuikin, mikä ilmenee seuraavasta raamatunkohdasta: »Ja Salomo tuli faraon, Egyptin kuninkaan vävyksi: hän otti faraon tyttären vaimokseen. Ja hän vei hänet Daavidin kaupunkiin» (1 Kun. 3: 1).

Inhimillisesti katsottuna tämä avioliitto näytti Jumalan lain opetusten vastaisenakin koituvan siunaukseksi, sillä Salomon pakanallinen vaimo kääntyi ja ryhtyi hänen kanssaan palvelemaan oikeaa Jumalaa. Lisäksi israelilaiset olivat tässä yhteydessä hyötynneet huomattavasti; farao »oli näet tullut ja valloittanut Geserin, polttanut sen tulella ja surmannut kanaanilaiset, jotka asuivat kaupungissa, ja antanut sen myötäjäisiksi tyttärellensä, Salomon puolisolle» (1 Kun. 9: 16). Tämän kaupungin Salomo rakensi uudelleen ja näytti näin saavan hyvän vahvistuksen valtakunnalleen Välimeren rannikolta. Mutta liittoutumalla pakanavaltion kanssa ja naimalla epäjumalia palvelevan prinsessan Salomo harkitsematta - masti hylkäsi kaikki ne opetukset, joilla Jumala halusi säilyttää kansansa puhtaana. Toivo egyptiläisen vaimon kääntymisestä oli varsin heikkona puolustuksena kuninkaan synnille.

Säälivässä laupeudessaan Jumala joksikin aikaa kumosi tuon hirvittävän virheen vaikutuksen. Jos kuningas olisi nyt menetellyt viisaasti, hän olisi voinut ainakin suureksi osaksi hillitä niitä pahoja voimia, jotka hänen harkitsemattomuutensa oli herättänyt toimimaan. Mutta Salomo oli jo alkanut menettää näkyvistään valtansa ja

loistonsa Antajan. Kun mielihalu voitti järjen, vahvistui itseluottamus, ja hän yritti toteuttaa Jumalan suunnitelman omalla tavallaan. Hän päätteli, että valtiolliset ja kaupalliset liitot ympärillä olevien kansakuntien kanssa johtaisivat nämä kansat oikean Jumalan tuntemukseen, ja niin hän solmi epäpyhän liiton vuoron perään eri valtioiden kanssa. Usein nämä liitot vahvistettiin avioliitolla pakanaprinsessojen kanssa. Ympärillä asuvien kansojen tavat syrjäyttivät Herran käskyt.

Salomo uskotteli itselleen, että hän saisi viisaudellaan ja esimerkkinsä voimalla vaimonsa siirtymään epäjumalien palvonnasta kumartamaan oikeaa Jumalaa ja että näin solmitut liitot vetäisivät ympärillä asuvat kansat lähempään kosketukseen Israelin kanssa. Mutta ne olivat turhia toiveita! Salomo erehtyi pitämään itseään kyllin vahvana vastustamaan pakanallisten kumppaneidensa vaikutusta, ja se oli kohtalokasta. Samoin osoittautui kohtalokkaaksi se väärä luulo, joka sai hänet toivomaan, että toiset ryhtyisivät kunnioittamaan ja tottelemaan Jumalan lain pyhiä säädöksiä siitä huolimatta että hän rikkoi niitä.

[353]

Kuninkaan liitot ja kaupalliset suhteet pakanavaltioihin toivat hänelle mainetta, kunniaa ja tämän maailman rikkautta. Hän sai suuret määrät kultaa Oofirista ja hopeaa Tarsiista. »Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata ja kultaa kuin kiviä, ja setripuita niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa» (2 Aikak. 1: 15). Salomon päivinä tuli rikkaus siihen liittyvine kiusauksineen yhä useampien osaksi, mutta luonteen jalo kulta himmeni ja turmeltui.

Vähitellen lisääntyvä luopumus

Niin vähittäistä oli Salomon luopumus, että hän oli jo etäännyttänyt kauas Jumalasta ennen kuin edes huomasi sitä. Todella aivan huomaamattaan hän alkoi turvautua yhä vähemmän jumalalliseen johdatukseen ja siunaukseen ja luotti sen sijaan omaan voimaansa. Vähitellen hän pidätti Jumalalta sen kuuliaisuuden, jonka piti tehdä Israelista Herran omaisuuskansan, ja mukautui yhä läheisemmin ympärillä asuvien kansojen tapoihin. Suostumalla niihin kiusauksiin, jotka liittyivät hänen menestykseensä ja arvoasemaansa, hän unohti hyvinvointinsa Alkulähteen. Kunnianhimoisena hän halusi maansa tulevan muita valtioita mahtavammaksi ja loistavammaksi, ja niin

[354]

hän kieroutui kääntämään tähän asti Jumalan kunniaksi käyttämänsä taivaalliset lahjat palvelemaan itsekkäitä tarkoituksia. Itsekkäästi hän käytti nyt kunnianhimoisiin hankkeisiinsa ne varat, jotka olisi pitänyt pyhästi varata hyödyttämään avustuksiin oikeutettuja köyhiä ja edistämään pyhän elämän periaatteita kaikkialla maailmassa.

Pyrkiessään niin kiihkeästi kehittämään ulkonaisesti muita valtioita mahtavammaksi kuningas laiminlöi oman luonteensa kehittämisen kauniiksi ja kypsäksi. Hän luopui omasta kunniastaan ja puhtaudestaan saadakseen itselleen maailman mainetta. Niihin suunnattomiin tuloihin, joita hän sai käydessään kauppaa monien maiden kanssa, hän liitti vielä raskaan verotuksen. Ylpeys, kunnianhimo, tuhlailu ja hillittömyys olivat näin johtaneet julmuuteen ja kiskontaan. Hallituskautensa alkupuolella hän oli kohdellut kansaa tunnollisesti ja huomaavaisesti, mutta nyt oli kaikki toisin. Hallitsijoista viisain ja armollisin oli madaltunut hirmuvaltiaaksi. Säälivästä ja Jumalaa pelkäävästä kansan holhoojasta oli tullut itsevaltainen sortaja. Hän kantoi kansalta veroa veron jälkeen saadakseen puserretuksi rahaa loisteliaan hovinsa ylläpitoon.

Kansan keskuudesta alkoi kuulua valituksia. Se oli ennen kunnioittanut ja ihailnut kuningastaan, mutta nyt se oli tyytymätöntä ja suhtautui häneen kammoksuen.

Jotta ne, jotka tulisivat hallitsemaan Israelia, eivät luottaisi lihan käsivarteen, Herra oli varoittanut heitä hankkimasta itselleen paljon hevosiä (5 Moos. 17: 16). Mutta välittämättä tästä varoituksesta vähääkään »hevosiä tuotiin Salomolle Egyptistä ja kaikista muista maista». »Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli tuhannet neljät - sadat sotavaunut ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo» (2 Aikak. 9: 28; 1 Kun. 10: 26).

Yhä enemmän kuningas alkoi pitää ylellisyyttä, nautinnonhalua ja maailman suosiota suuruuden merkkeinä. Viehättäviä kaunottaria tuotiin sadoittain Egyptistä, Foinikiasta, Edomista, Mooabista ja monista muista paikoista. He olivat epäjumalain palvelijoita ja tottuneita julmiin ja alentaviin menoihin. Hurmaantuneena heidän kauneudestaan kuningas laiminlöi velvollisuutensa Jumalaa ja kansaansa kohtaan.

Salomon vaimot saivat voimakkaalla vaikutuksellaan hänet vähitellen mukaansa uskonnollisiin menoihin. Välittämättä niistä oh-

jeista, joilla Jumala oli koettanut varjella häntä luopumuksesta, hän antautui nyt kumartamaan vääriä jumalia. »Kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän an-tautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalal- [355] lensa, niinkuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut. Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilaisiljetystä» (1 Kun. 11: 4, 5).

Öllyvuoren etelän puoleiselle huipulle, vastapäätä Moorian vuorta missä sijaitsi kaunis Herran temppeli, Salomo pystytti upean rakennusryhmän epäjumalien pyhäköksi. Vaimojensa mieliksi hän sijoitti myrttija oliivilehtoihin suunnattomia epäjumalankuvia, rumia puuja kiviveistoksia. Näiden »Kemokselle, mooabilais-iljetykselle - ja samoin Moolokille, ammonilaisiljetykselle» (1 Kun. 11: 7) pystytettyjen alttareiden ääressä vietettiin sitten mitä hurjimpia ja inhottavimpia pakanallisia menoja.

Salomon alennustila

Salomon menettely ei voinut jäädä rankaisematta. Jumalasta luopuminen ja seurustelu epäjumalanpalvelijoiden kanssa koitui hänen turmiokseen. Hän ei enää pystynyt hallitsemaan itseään sen jälkeen kun oli lakannut olemasta kuuliainen Jumalalle. Hänen siveelliset kykynsä lamautuivat. Hänen herkkätunteisuutensa turtui ja omatuntonsa paatui. Hän joka kuninkuutensa alussa oli niin viisaalla ratkaisullaan ja myötätunnolla palauttanut avuttoman pienokaisen onnettomalle äidille (ks. 1 Kun. 3: 16-28), lankesi niin syväälle, että suostui pystyttämään epäjumalankuvan, jolle uhrattiin eläviä lapsia. Hän jolla nuoruudessaan oli ollut arvostelukykyä ja ymmärrystä ja joka miehuuden voimissaan oli innoitettuna kirjoittanut: »Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie» (Sa- [356] nani. 14: 12), poikkesi myöhempinä vuosinaan puhtaudesta siinä määrin, että hyväksyi Kemoksen ja Astarten palvonnan irstaat ja riettaat menot. Hän joka temppeliä vihkiessään oli sanonut kansalleen: »Antautukaa te ehyin sydämin Herralle, Jumalallenne» (1 Kun. 8: 61), joutui itse syyllisenä sydämessään ja elämässään kieltämään omat sanansa. Hän erehtyi pitämään hillittömyyttä vapautena. Hän yritti - mutta miten surkein tuloksin! - yhdistää toisiinsa valoa ja pimeyttä, hyvää ja pahaa, Kristusta ja Belialia.

Oltuaan suurimpia kuninkaita, jotka koskaan ovat pitäneet valtikkaa kädessään, Salomo vajosi elostelijaksi, toisten sätkynukeksi ja orjaksi. Hänen ennen niin jalo ja miehekäs luonteensa veltostui hervottomaksi. Jumalankielteiset epäilykset syrjäyttivät hänen uskonsa elävään Jumalaan. Epäusko tuhosi hänen onnensa, heikensi hänen periaatteensa ja turmeli hänen elämänsä. Hänen varhaisten hallitusvuosiensa oikeudenmukaisuus ja ylevämielisyys vaihtuivat itsevaltaiseksi hirmuvallaksi. Miten kehno ja heikko ihmisluonto onkaan! Jumala ei voi tehdä paljonkaan niiden hyväksi, jotka eivät enää tunne olevansa riippuvaisia hänestä.

Näinä luopumuksen vuosina Israelin hengellinen taso laski jatkuvasti. Mitä muuta saattoi odottaakaan, kun heidän kuninkaansa oli liittoutunut saatanallisten voimien kanssa. Vihollinen käytti välikappaleitaan hämmentämään israelilaisten käsityksiä oikeasta ja väärästä palvonnasta, ja helposti hän saikin heidät saaliikseen. Kaupankäynti toisten kansojen kanssa johti heidät läheiseen kosketukseen niiden kanssa, jotka eivät lainkaan rakastaneet Jumalaa, ja niin heidän rakkautensa häneen laimeni huomattavasti. He eivät enää tajunneet Jumalan luonteen ylevyyttä ja pyhyyttä. Kieltäytymällä kulkemasta kuuliaisuuden tietä he joutuivat vanhurskauden vihollisen alamaisiksi. Avioliitot epäjumalanpalvelijain kanssa yleistyivät, eivätkä inhottavat palvontamenot kohta tuntuneet israelilaisista lainkaan pahalta. Moniavioisuuskin hyväksyttiin. Epäjumalia palvelevat äidit kasvattivat lapsensa noudattamaan pakanallisia menoja. Herran säätämä puhdas jumalanpalvelus vaihtui eräiden elämässä mitä synkimmäksi epäjumalain palvonnaksi.

Maailmallisuuden vaara

Kristittyjen on pysyteltävä erossa maailmasta, sen hengestä ja vaikutuksista. Jumala pystyy kyllä varjelemaan meitä maailmassa, mutta me emme saa olla maailmanmielisiä. Hänen rakkautensa ei ole epävarmaa eikä epävakaa. Hän huolehtii lapsistaan äärettömän valppaasti. Mutta hän myös vaatii ehdotonta uskollisuutta. »Ei kukaan voi palvella kahta her-raa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa» (Matt. 6: 24).

[357]

Salomolle suotiin ihmeellistä viisautta, mutta maailma veti hänet

eroon Jumalasta. Eivät ihmiset ole nykyäänkään häntä voimakkaampia, vaan ovat yhtä alttiita niille vaikutuksille, jotka johtivat hänen kukistumiseensa. Samoin kuin Jumala varoitti Salomoa häntä uhkaavasta vaarasta, hän varoittaa nykyäänkin lapsiaan, etteivät nämä vaarantaisi sieluaan mieltymällä maailmaan. »Lähtekää pois heidän keskeltänsä», hän kehottaa, »ja erotkaa heistä, - älkääkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias» (2 Kor. 6:17,18).

Hyvinvoinninkin keskellä vaanii vaara. Kautta aikojen ovat rikkaus ja maine olleet vaarana nöyryydelle ja hengellisyydelle. Ei maljaa ole vaikea kantaa tyhjänä vaan silloin kun se on ääriään myöten täynnä. Ahdingot ja vas-toinkäymiset voivat aiheuttaa surua, mutta hyvinvointi on vaarallisinta hengellisyydelle. Ellei ihminen alistu jatkuvasti Jumalan tahtoon ja ole totuuden pyhittämä, saa luontainen taipumus yllykettä menestyksestä ja tekee hänet varmasti omahyväiseksi.

Nöyryytyksen laaksossa, jossa ihminen tuntee tarvitsevansa Jumalan opetusta ja opastusta joka askeleella, on suhteellisen turvallista. Mutta suurimmassa vaarassa ovat ne, jotka seisovat aivan kuin vuoren huipulla ja joita asemansa perusteella pidetään hyvin viisaina. Elleivät sellaiset turvaudu Jumalaan, he varmasti lankeavat.

Aina kun ylpeys ja kunnianhimo pääsevät valtaan, ne turmelevat elämän, sillä ylpeys ei tunne tarvitsevansa mitään ja sulkee siten sydämen taivaan rajattomilta siunauksilta. Itsekorotusta tavoitteleva havaitsee jäävänsä vaille Jumalan armoa, jonka avulla hän osallistuisi todellisesta rikkaudesta ja parhaan tyydytyksen tuottavasta ilosta. Mutta joka uhraa ja tekee kaikkensa Kristuksen hyväksi, saa kokea tämän lupauksen täyttymyksen: »Herran siunaus rikkaaksi tekee, ei oma vaiva siihen mitään lisää» (Sanani. 10: 22). Armon lempeällä kosketuksella Vapahtaja poistaa sielusta levottomuuden ja epäpyhän kunnianhimon sekä muuttaa vihollisuuden rakkaudeksi ja epäuskon luottamukseksi. Kun hän sanoo sielulle: »Seuraa minua», menettää maailma viehätyksensä. Hänen äänensä karkottaa sydäimestä ahneuden ja kunnianhimon, ja ihminen lähtee vapautettuna seuraamaan häntä.

Luku 42—Rikkomuksen seuraukset

Huomattavimpia niistä perussyistä, jotka johtivat Salomon tuhlailuun ja sortotoimiin, oli se ettei hän ylläpitänyt ja kehittänyt itsessään uhrautuvaa mielenlaatua.

Kun Mooses Siinain juurella julisti kansalle Jumalan käskyn: »Tehköt he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään» (2 Moos. 25: 8), israelilaiset olivat vastauksensa yhteydessä valmiit antamaan tarkoitukseen sopivia lahjoja. »Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa» (2 Moos. 35: 21). Pyhäkön rakentaminen vaati suuria ja laajoja valmistuksia. Tarvittiin paljon arvokkaita ja kalliita rakennusaineita. Mutta Herra hyväksyi vain vapaaehtoiset uhrilahjat. »Jokaiselta, jonka sydän on siihen altis, ottakaa vastaan anti minulle» (2 Moos. 25: 2), kuului hänen käskynsä, jonka Mooses välitti kansalle. Jumalalle antautuminen ja uhrimieli olivat ensimmäisiä edellytyksiä, kun Korkeimmalle ryhdyttiin valmistamaan asuinsijaa.

Samanlainen vetoamus uhrimielestä esitettiin silloin, kun Daavid siirsi Salomolle vastuun temppelin rakentamisesta. Daavid kysyi koolla olevalta kansalta: »Tahtooko kukaan muu tänä päivänä tuoda vapaaehtoisesti, täysin käsin, lahjoja Herralle» (1 Aikak. 29: 5). Temppelin rakentajien olisi pitänyt aina muistaa tämä kehotus pyhitykseen ja vapaaehtoiseen palvelukseen.

Erämaan pyhäkön rakentamiseen valituille miehille Jumala antoi erityistä taitoa ja viisautta. »Ja Mooses sanoi israelilaisille: 'Katsokaa, Herra on nimeltään kutsunut Besalelin, Juudan sukukunnasta, ja on täyttänyt hänet Jumalan hengellä, taidollisuudella, ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella kätevyydellä. — Hänelle ja Oholiabille, — Daanin sukukunnasta, hän on myös antanut kyvyn opettaa muita. Nämä hän on täyttänyt taidollisuudella tekemään kaikkinaisia töitä, jommoisia tekevät seppä, kuvakudosten tekijä, kirjokankaiden kutoja — sekä muu kankuri, ne, jotka valmistavat kaikkinaisia töitä.' — Ja Besalel ja Oholiab ynnä kaikki taidolliset, joille Herra on antanut taidollisuuden ja ymmärryksen», suorittivat sitten työn,

ja taivaalliset olennot olivat yhteistoiminnassa näiden työmiesten kanssa jotka Jumala itse oli valinnut. [359]

Ahneus

Näiden ammattimiesten jälkeläiset perivät suureksi osaksi esi-isilleen suodut kyvyt. Jonkin aikaa nämä Juudan ja Daanin miehet pysyivät nöyrinä ja epäitsekkäinä, mutta vähitellen, miltei huomamatta, heidän otteensa Jumalasta herpaantui eivätkä he enää halunneet palvella häntä epäitsekkäästi. He pyysivät palkankorotuksia sen perusteella että pystyivät muita taitavampina valmistamaan vaativia taidetuotteita. Eräissä tapauksissa heidän vaatimuksiinsa suostuttiin, mutta usein he hakeutuivat töihin ympärillä oleviin maihin. He eivät enää olleet niin jaloja ja uhrautuvaisia kuin maineikkaat esi-isänsä, vaan tulivat ahneiksi ja halusivat ansaita jatkuvasti yhä enemmän. [360] Tyydyttääkseen itsekkäitä halujaan he käyttivät Jumalalta saamiaan kykyjä pakanakuninkaiden palvelukseen ja valmistivat taidokkaasti sellaisia tuotteita, jotka häpäisivät heidän Luojaansa.

Näistä miehistä Salomo etsi työnjohtajaa valvomaan Moorian vuorelle pystytettävän temppelin rakennustöitä. Kuningas oli saanut yksityiskohtaiset työselitykset tämän pyhän rakennuksen kaikista eri kohdista. Hän olisi voinut uskoa Jumalan järjestävän hänelle pyhittäneitä apulaisia, joille olisi suotu erityistä taitoa suorittaa taidokkaasti ja täsmällisesti kaikki vaaditut työt. Näin Salomo olisi voinut harjoittaa uskoaan Jumalaan. Hän kuitenkin laiminlöi tämän tilaisuuden ja esitti sen sijaan Tyyron kuninkaalle pyynnön: »Lähetä nyt minulle mies, joka on taitava tekemään kulta-, hopea-, vaskija rautatöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja punasinisistä langoista, ja joka osaa veistää veistoksia, työskentelemään yhdessä niiden taitajien kanssa, joita minulla on Juudassa ja Jerusalemissa» (2 Aikak. 2: 7).

Foinikialainen kuningas lähetti vastaukseksi Huuramin, »joka on daanilaisen vaimon poika ja jonka isä on tyyrolainen» (2 Aikak. 2: 14). Huuram polveutui äitinsä puolelta Oholiabista, jolle Jumala oli satoja vuosia aikaisemmin antanut erityistä viisautta pyhäkön rakentamiseen.

Näin siis sijoitettiin Salomon työmiesten kärkipäähän mies, jonka toiminnan vaikuttimena ei ollut epäitsekäs halu palvella Jumalaa.

Hän palveli tämän maailman jumalaa - mammonaa. Hän oli sydänjuuriaan myöten itsekäs.

Erinomaisena ammattimiehenä Huuram vaati kovaa palkkaa. Ja ajan mittaan hänen työtoverinsakin omaksuivat hänen väärät periaatteensa. Työskennellessään päivästä toiseen yhdessä he alkoivat verrata omaa palkkaansa hänen tuloihinsa, ja niin he menettivät näkemyksen työnsä pyhästä luonteesta. Itsensäkieltävä mielenlaatu vaihtui ahneudeksi. Ennen pitkää hekin vaativat palkan lisäystä ja saivatkin sitä.

Tällä tavoin liikkeelle lähtenyt turmiollinen vaikutus tunkeutui kaikkialle Herran palvelukseen ja levisi koko valtakuntaan. Monet niistä, jotka vaativat ja saivat korkeita palkkoja, saattoivat ruveta elämään ylellisesti ja tuhlaavasti. Rikkaat sortivat köyhiä, ja kohta ei juuri kukaan välittänyt olla uhrautuvainen. Näiden vaikutusten kauaskantoiset seuraukset saattoivat osaltaan ratkaisevasti johtaa hirvittävään luopumukseen hänet, jota kerran pidettiin viisaimpien kuolevaisten joukkoon kuuluvana.

[361] Erämaan pyhäkön rakentajat poikkesivat mielenlaadultaan ja vaikuttimiltaan niin jyrkästi Salomon temppelin rakentajista, että saamme siitä syvällisen opetuksen. Tuota samaa temppelin rakentajien hyödyntavoittelua ilmenee myös siinä itsekkyydessä, joka nykyään vallitsee maailmassa. Hallitsevien asemien ja korkeiden palkkojen ahnehtiminen on huipussaan. Pyhäkön rakentajien vapaaehtoista palvelusta ja iloista uhrautuvaisuutta tavataan enää aniharvoin. Ja kuitenkin pitäisi Jeesuksen seuraajien mielenlaadun olla yksinomaan tällainen. Jumalallinen Mestariimme on jättänyt esimerkin siitä, miten hänen opetuslastensa tulee työskennellä. Niille joita hän kutsui työhönsä sanoen: »Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia» (Matt. 4: 19), hän ei tarjonnut mitään määrättyä summaa korvaukseksi heidän palveluksistaan. Heidän tuli hänen tavallaan kieltäytyä ja uhrautua.

Meidän ei tule työskennellä saamamme palkan vuoksi. Niiden vaikuttimien, jotka saavat meidät tekemään työtä Jumalalle, olisi oltava täysin vapaat kaikesta oman hyödyn tavoittelusta. Epäitsekkäs antaumus ja uhrimieli ovat aina olleet ja tulevat aina olemaan hyväksyttävän palveluksen ensimmäisiä edellytyksiä. Herramme ja Mestariimme tarkoitus on, ettei hänen työhönsä kudota yhtään itsekkyyden lankaa. Meidän tulee osoittaa toimissamme samaa tahdikkuutta ja

taitoa, tarkkuutta ja viisautta kuin täydellisyyden Jumala vaati maallisen pyhäkön rakentajilta. Silti meidän on kaikesta työssämme muistettava, että parhaatkin kyvyt ja loistavimmatkin suoritukset ovat hyväksyttäviä vain silloin, kun ihminen laskee itsensä alttarille eläväksi, palavaksi uhriksi.

Kunnian tavoittelu

Israelin kuninkaan lankeamiseen johti lopulta eräs toinenkin poikkeaminen oikeista periaatteista, nimittäin hänen taipumisensa siihen kiusaukseen, että hän otti itselleen sen kunnian joka kuuluu yksin Jumalalle.

Siitä päivästä lähtien, jolloin Salomolle uskottiin temppelin rakentaminen, aina sen valmistumiseen asti hän aikoi vakaasti »rakentaa temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle» (2 Aikak. 6: 7). Temppelin vihkimisjuhlassa tämä aikomus esitettiin täysin selvästi kaikelle koolla olleelle kansalle. Rukouksessaan kuningas myönsi että Herra oli sanonut: »Minun nimeni on asuva siellä» (1 Kun. 8: 29).

Salomon vihkimisrukouksen liikuttavimpia kohtia oli hänen pyyntönsä, että Jumala kuulisi myös niitä muukalaisia, jotka tulisivat kaukaisista maista saamaan lisätietoa hänestä, jonka maine oli levinnyt laajalti toistenkin kansojen keskuuteen. »Sillä sielläkin kuullaan», lausui kuningas rukouksessaan, »sinun suuresta niinestäsi, väkevästä kädestäsi ja ojennetusta käsivarrestasi.» Jokaisen tällaisen muukalaisen rukoilijan puolesta Salomo oli pyytänyt: »Niin kuule - ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut» (1 Kun. 8: 42, 43).

Jumalanpalveluksen lopussa Salomo oli kehottanut Israelia pysymään uskollisena Jumalalle, »että kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herra on Jumala eikä muuta jumalaa ole» (1 Kun. 8: 60).

Salomoa suurempi oli ollut temppelin suunnittelijana. Temppelel-
[362]
ilmeni Jumalan viisautta ja kunniaa. Ne jotka eivät olleet tästä tietoisia, tietenkin ihailivat ja kiittelivät Salomoa temppelin ark-

kitehtina ja rakentajana, mutta kuningas ei ottanut itselleen mitään kunniaa sen suunnittelusta eikä rakentamisesta.

Näin kävi silloinkin, kun Saban kuningatar tuli käymään Salomon luona. Kuultuaan hänen viisaudestaan ja rakentamastaan suurenmoisesta temppelistä kuningatar päätti tulla »koettelemaan häntä arvoituksilla» ja katsomaan itse hänen kuuluisia töitään. Hän otti mukaansa suuren seurueen palvelijoita ja kameleja, »jotka

kantoivat hajuaineita, kultaa ylen paljon ja kalliita kiviä», ja lähti pitkälle matkalleen Jerusalemiin. »Ja kun hän tuli Salomon luo, puhui hän tälle kaikki, mitä hänellä oli mielessänsä.» Kuningatar keskusteli hänen kanssaan luonnon salaisuuksista, ja Salomo opetti hänelle luonnon Jumalasta, suuresta Luojasta, joka asuu korkeimmassa taivaassa ja hallitsee kaikkea. »Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; kuninkaalle ei mikään jäänyt ongelmaksi, jota hän ei olisi hänelle selittänyt» (1 Kun. 10:1-3).

[363] »Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden» ja »linnan, jonka hän oli rakentanut, — meni hän miltei hengettömäksi.» »Totta oli se puhe», hän myönsi, »jonka minä kotimaahani sinusta ja sinun viisaudestasi kuulin. Minä en uskonut, mitä sanottiin, ennenkuin itse tulin ja sain omin silmin nähdä; ja katso, ei puoltakaan oltu minulle kerrottu. Sinulla on paljon enemmän viisautta ja rikkautta, kuin minä olin kuullut huhuttavan. Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat olla sinun edessäsi ja kuulla sinun viisauttasi» (1 Kun. 10: 4-8).

Vierailunsa loppuun mennessä kuningatar oli saanut Salomolta niin täyden selvityksen tämän viisauden ja menestyksen alkuläheteestä, että hän ei saattanut ylistää ihmistä, vaan hänen oli pakko huudahtaa: »Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on niin mielistynyt, että on asettanut sinut Israelin valtaistuimelle. Sentehden, että Herra rakastaa Israelia ainiaan, hän on pannut sinut kuninkaaksi, tekemään sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on» (1 Kun. 10: 9). Tämä vaikutelma piti Jumalan suunnitelman mukaan antaa kaikille kansoille. Ja kun »kaikki maan kuninkaat pyrkivät näkemään Salomoa kuullaksensa hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä» (2 Aikak. 10: 23), Salomo jonkin aikaa kunnioitti Jumalaa kertomalla heille taivaiden ja maan Luojasta ja kaikkiviisaasta kaikkeuden Hallitsijasta.

Jos Salomo olisi jatkuvasti nöyryin mielin kääntänyt ihmisten huomion itsestään Jumalaan, jolta hän oli saanut viisautta, rikkautta ja kunniaa, mitä hänen elämästään olisikaan voitu kertoa! Mutta esittäessään hänen hyveitään innoitettu kynä todistaa uskollisesti myös hänen lankeemuksestaan. Suuruuden huipulle kohotettuna ja onnen runsaiden lahjojen ympäröimänä Salomoa huimasi, hän menetti tasapainonsa ja lankesi. Maailmallisten jatkuvasti kehumana hän ei lopulta jaksanut vastustaa heidän imarteluaan. Hän ylpistyi viisaudesta, jota oli suotu hänelle jotta hän kunnioittaisi sen Antajaa. Lopulta hän salli ihmisten ylistää häntä ansioituneimpana tuon rakennuksen ver-rattomasta loistosta, joka oli suunniteltu ja rakennettu »Herran, Israelin Jumalan, nimelle».

Näin tuli Herran temppeli tunnetuksi kansojen keskuudessa »Salomon temppelinä». Inhimillinen välikappale oli ottanut itselleen kunnian, joka kuului hänelle, joka on kaikkia muita ylhäisempi (Saarn. 5: 7). Salomo oli vakuuttanut Herralle kaikkien tulevan tietämään, »että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut» (2 Aikak. 6: 33), mutta tänäkään päivänä siitä ei yleensä käytetä nimitystä Herran temppeli, vaan »Salomon temppeli».

Ihminen osoittaa suurimman heikkoutensa salliessaan toisten kehua häntä taivaan suomista lahjoista. Tosi kristitty antaa Jumalalle ensimmäisen, viimeisen ja parhaan sijan kaikessa. Mitkään kunnianhimoiset pyyteet eivät vii-lennä hänen rakkauttaan Jumalaan; vakaasti hän jatkuvasti palauttaa kunnian taivaalliselle Isälleen. Kun uskollisesti ylistämme Jumalan nimeä, pysyvät herät-teemme hänen valvonnassaan, ja niin hengelliset ja älylliset kykymme pääsevät kehittymään.

[364]

Jeesus, jumalallinen Mestari, korotti aina taivaallisen Isänsä nimeä. Hän opetti opetuslapsiaan rukoilemaan: »Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi.» Ja heidän oli muistettava tunnustaa: »Sinun on — kunnia» (Matt. 6: 9, 13). Niin tarkoin huolehti suuri Parantaja huomion siirtämisestä pois itsestään voimansa Alkulähteelle, että ihmettelevä kansa »nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveitä, rampojen kävelevän ja sokeain näkevän» ei kiitellyt häntä, vaan ylisti »Israelin Jumalaa» (Matt. 15: 31). Rukoillessaan hartaasti vähän ennen ris-tiinnaulitsemistaan Kristus lausui: »Minä olen kirkastanut sinut maan päällä.» »Kirkasta

[365] Poikasi», hän rukoili, »että Poikasi kirkastaisi sinut.» »Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt. Ja minä olen tehnyt sinun nimesi heille tunnetuksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla sinä olet minua rakastanut, olisi heissä ja minä olisin heissä» (Joh. 17: 1, 4, 25, 26).

»Näin sanoo Herra: Älköön viisas kerskatko viisaudestansa, älköön väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älköön rikas kerskatko rikkaudestansa; vaan joka kerskaa, kerskatkoon siitä, että hän on ymmärtäväinen ja tuntee minut: että minä, Herra, teen laupeuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. Sillä senkaltaisiin minä mielistyn, sanoo Herra» (Jer. 9: 23, 24).

»Niin minä veisuulla kiitän
 Jumalan nimeä
 ja ylistän häntä kiitosvirsillä.»
 Sinä, meidän Herramme
 ja meidän Jumalamme,
 olet arvollinen saamaan
 ylistyksen ja kunnian
 ja voiman.
 »Kaikesta sydämestäni
 minä kiitän sinua,
 Herra, minun Jumalani,
 ja kunnioitan sinun nimeäsi
 iankaikkisesti.»
 »Ylistäkää minun kanssani
 Herraa, kiittäkäämme yhdessä
 hänen nimeänsä.»

Ps. 69:31; Ilm. 4: 11;
 Ps. 86: 12; 34: 4.

Lähetystyön lamaautuminen

Samaan aikaan kun ilmaantui aatteita, jotka heikensivät uhri-
 mieltä ja lisäsivät itsekorotuksen mielenlaatua, ilmeni vielä toisen-
 laistakin kieroutumista Israelia varten laaditusta jumalallisesta suun-
 nitelmasta. Jumalan tarkoituksen mukaan hänen kansansa tuli olla

maailman valona. Sen tuli kirkastaa hänen lakiaan käytännölliseen elämään sovellettuna. Saadakseen tämän aikomuksensa toteutumaan hän oli johdattanut valitun kansansa edustavaan asemaan maan kansojen keskelle.

Salomon aikana Israelin valtakunta ulottui pohjois-eteläsuunnassa Hamatista Egyptiin ja itälänsisuunnassa Euftrat-virrasta Välimeren. Tämän alueen halki kulki useita maailmankaupan valtateitä, joilla kaukaisista maista lähteneitä karavaaneja matkasi alituiseen eri suuntiin. Näin tarjoutui Salomolle ja hänen kansalleen tilaisuus ilmaista kaikille kansoille kuningasten Kuninkaan luonnetta ja opettaa heitä kunnioittamaan ja tottelemaan häntä. Tätä tietoa oli levitettävä kaikkialle maailmaan. Vertausku-vallisten uhritoimitusten opetuksen avulla tuli kansoille julistaa Kristusta, jotta kaikki halukkaat pääsisivät osallisiksi elämästä.

Salomo oli asetettu hallitsemaan kansaa, jonka Jumala oli tarkoittanut olemaan valona ympärillä asuville kansoille. Siksi Salomon olisi pitänyt käyttää Jumalalta saamaansa viisautta ja valtaa suuren liikkeen järjestämiseen ja johtamiseen niiden valistamiseksi, jotka eivät tunteneet Jumalaa ja hänen totuuttaan. Näin olisi voitettu suuria joukkoja kuuliaisiksi jumalallisille käskyille, Israel olisi varjeltunut pakanain pahoilta tavoilta, ja kirkkauden Herra olisi saanut suuren kunnian. Mutta tämä ylevä tarkoitus häipyi pois Salomon mielestä. Hän ei käyttänyt niitä erinomaisia tilaisuuksia, joita hänelle tarjoutui niiden valistamiseen, jotka alituisen kulkivat hänen alueensa halki tai viipyivät sen tärkeimmissä kaupungeissa.

[366]

Lähetysmieli, jonka Salomo ja kaikki tosi israelilaiset olivat saaneet sydämeensä Jumalalta, vaihtui kaupalliseksi ajatteluksi. Niistä tilaisuuksista, joita yhteydet moniin kansoihin tarjosivat, pyrittiin saamaan henkilökohtaista hyötyä. Salomo koetti vahvistaa valtiollista asemaansa rakentamalla varustettuja kaupunkeja kaupallisiin solmukohtiin. Hän rakensi ja linnoitti Geserin, joka oli lähellä Joppea, Egyptin ja Syyrian välisen tien varrella; Jerusalemista länteen sijaitsevan Beet-Hooronin, joka hallitsi Juudean sisämaasta Geseriin ja rannikolle johtavan päätien solia; Megiddon, joka sijaitsi Damaskosta Egyptiin ja Jerusalemista pohjoiseen johtavan karavaanitien varrella, sekä »Tadmorin erämaassa» (2 Aikak. 8: 4), idästä tulevan karavaanitien varrella. Kaikki nämä kaupungit hän linnoitti vahvasti. Hyötyäkseen Punaiselle merelle pääsyn tarjoamista kaupallisista

[367] eduista »Salomo rakensi myös laivaston Esjon-Geberissä, joka on lähellä Eelatia Kaislameren rannalla Edo-min maassa». Tyyrosta saatiin aluksille »meritaitoisia laivamiehiä, Salomon palvelijain mukaan» ja niin he purjehtivat »Oofiriin ja noutivat sieltä kultaa» ja »hyvin paljon santelipuuta ja kalliita kiviä» (1 Kun. 9: 26-28; 10:11).

Kuningas ja monet hänen alamaisensa olivat suuresti lisänneet tulojaan, mutta millä hinnalla! Voitonhimossaan ja lyhytnäköisyydessään ne, joille Jumala oli uskonut sanansa, jättivät liikenteen pääväylien lukemattomat kulkijat vaille Herran tuntemusta.

Kristuksen elämä hänen maan päällä ollessaan poikkesi jyrkästi Salomon vaelluksesta. Vaikka Vapahtajalla oli »kaikki valta», hän ei koskaan käyttänyt tätä valtaa omaksi edukseen. Hän palveli ihmiskuntaa niin täydellisesti, ettei uneksintukaan mistään maallisesta valloituksesta tai maailmallisesta suuruudesta. »Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät», hän sanoi, »mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi» (Matt. 8: 20). Niiden, jotka kutsun kuultuaan ovat lähteneet Mestarityöntekijän palvelukseen, Rikkomuksen seuraukset on hyvä tutkia hänen työtapojaan. Hän käytti hyväkseen tilaisuuksia, joita hänelle tarjoutui liikenteen valtaväylillä.

Eri suuntiin tekemiensä matkojen välillä Jeesus asui Kapernaumissa ja palasi sinne kuin »omaan kaupunkiinsa», jollaisena se tunnettiin (Matt. 9: 1). Se sijaitsi sen päätien varrella, joka johti Damaskosta Jerusalemiin, Egyptiin ja Välimerelle, ja sopi siten hyvin Vapahtajan toiminnan keskuksiksi. Kaupungin läpi matkasi väkeä monista maista, ja sitä pidettiin myös levähdyspaikkana reitin varrella. Siellä Jeesus tapasi kaikkien maiden ja yhteiskuntaluokkien edustajia. Siten hänen opetuksensa kulkeutuivat muihin maihin ja moniin koteihin. Tällä tavoin heräsi mielenkiinto Messias-ta koskeviin ennustuksiin, huomio kohdistui Vapahtajaan, ja hänen tehtävänsä levisi maailman tietoisuuteen.

[368] Meidän päivinämme päästään kaikkien ihmisluokkien ja monien kansallisuuksien yhteyteen paljon helpommin kuin tuona aikana. Liikenteen valtaväylät ovat lisääntyneet tuhatkertaisiksi.

Kristuksen tavoin tulisi Korkeimman sanansaattajien ny-kyäänkin asettua suurten valtaväylien varsille, missä he voivat tavata väkeä kaikista maista. Pysytellen hänen laillaan lähellä Jumalaa heidän tulee kylvää evankeliumin siementä ja esittää toisille Pyhän Raamatun

arvokkaita totuuksia, jotka juurtuvat syvälle mieleen ja sydämeen ja versovat iankaikkiseen elämään.

Vakavia ovat opetukset Israelin epäonnistumisesta niinä vuosina, jolloin niin kuningas kuin kansakin luopuivat siitä suunnitelmasta, jota heidät oli kutsuttu toteuttamaan. Missä he olivat heikkoja aina lopulliseen epäonnistumiseen asti, siinä on niiden oltava vahvoja, jotka ovat Jumalan nykyistä Israelia ja niitä taivaan edustajia, joista koostuu Kristuksen tosi seurakunta. Heidän tehtävänä on näet saattaa päätökseen ihmisille uskottu työ ja toimia tulevan palkanmaksun päivän airuina. Kuitenkin joudutaan yhä kohtaamaan samoja vaikutuksia, jotka olivat vallalla Israelissa Salomon hallituskaudella. Kaiken vanhurskauden vihollisen joukot ovat vahvasti linnoittautuneet. Ne ovat voitettavissa vain Jumalan voimalla. Edes-sämme oleva taistelu edellyttää itsensäkieltävää mielenlaatua. Se vaatii olemaan luottamatta itseensä ja turvautumaan yksin Jumalaan sekä käyttämään viisaasti kaikki sielujen pelastamiseen tarjoutuvat tilaisuudet. Herra on siunaava seurakuntaansa, kun se yksimielisesti edeten ilmaisee pimeydessä olevalle maailmalle pyhyiden kauneutta osoittamalla Kristuksen kaltaista uhrautuvaisuutta, korottamalla jumalallista mielummin kuin inhimillistä sekä rakastamalla ja palvelemalla väsymättä niitä, jotka niin suuresti tarvitsevat evankeliumin siunauksia.

Luku 43—Salomon katumus

Kahdesti Salomon kuninkuuden aikana Herra oli ilmestynyt hänelle, ilmaissut hänelle hyväksymisensä ja antanut hänelle neuvoja. Gibeonissa Herra lupasi hänelle unessa viisautta, rikkautta ja kunniaa sekä neuvoi häntä pysymään nöyränä ja kuuliaisena. Tempppelin vihkimisen jälkeen Herra uudelleen kehotti häntä uskollisuuteen. Salomo sai selviä kehotuksia ja ihmeellisiä lupauksia. Hänen olosuhteensa, luonteensa ja koko elämänsä näyttivät soveltuvan erinomaisesti täyttämään taivaan odotukset, mutta kuitenkin hänestä sanotaan, että »hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka kahdesti oli ilmestynyt hänelle ja nimenomaan kieltänyt häntä seuraamasta muita jumalia». Ja koska »hän ei ollut noudattanut Herran kieltoa» (1 Kun. 11: 9, 10), hän luopui täysin Herrasta ja paadutti sydämensä synnissä niin, että hänen tapauksensa näytti miltei toivottomalta.

Sen sijaan, että olisi iloinnut Jumalan yhteydessä, Salomo ryhtyi etsimään tyydytystä aineellisista, fyysisistä nautinnoista. Näistä vaiheistaan hän kertoo:

»Minä tein suuria töitä: rakensin itselleni taloja, istutin itselleni viinitarhoja. Minä laitoin itselleni puutarhoja ja puistoja. — Minä ostin orjia ja orjattaria. — Minä kokosin itselleni myöskin hopeata ja kultaa ja kuninkaitten ja maakuntien aarteita ja hankin itselleni laulajia ja laulajattaria ja ihmislasten iloja, vaimon, jopa vaimoja. Minä tulin suureksi ja yhä suuremmaksi, yli kaikkien, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa. - -

»Enkä minä pidättänyt silmiäni mistään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa, sillä minun sydämeni iloitsi kaikesta vaivannäöstäni. — Mutta kun minä käänsin huomioni kaikkiin töihin, joita minun käteni olivat tehneet, ja vaivannäköön, jolla olin vaivannut itseäni niitä tehdessäni, niin katso: se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua; eikä ole hyötyä mistään auringon alla.

»Kun minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä - sillä mitä taitaa ihminen, joka tulee kuninkaan jälkeen,

muuta kuin tehdä, mitä jo ennen on tehty? — Niin minä kyllästyin elämään. - Ja mina kyllästyin kaikkeen vaivannäkööni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla» (Saarn. 2: 4-18). [370]
[371]

Omasta katkerasta kokemuksestaan Salomo oppi ymmärtämään turhaksi sellaisen elämän, joka pitää maallisia asioita korkeimpana tavoitteenaan. Hän pystytti alttareita pakanajumalille vain todetakseen, etteivät ne pystyneet täyttämään mielenrauhan lupaustaan. Synkät ja sielua ahdistavat ajatukset vaivasivat häntä öin ja päivin. Hän oli menettänyt kaiken elämänilonsa ja mielenrauhansa, ja tulevaisuus näytti epätoivoisen synkältä.

Salomoa nuhdellaan

Herra ei kuitenkaan hylännyt häntä. Nuhtelevin sanomin ja ankarin rangaistuksin Herra koetti saada Salomon huomaamaan elämennonsa synnillisyyden. Hän poisti varjeluksensa ja salli vihollisten ahdistaa ja heikentää valtakuntaa. »Niin Herra nostatti Salomolle vastustajaksi edomilaisen Hadadin. — Ja Jumala nostatti Salomolle vastustajaksi Resonin», joka oli ollut »partiojoukon päällikkönä. — Hän inhosi Israelia; ja hänestä tuli Aramin kuningas. Myöskin Salomon palvelija Jerobeam, — kelpo mies -kohot - ti kätensä kuningasta vastaan» (1 Kun. 11:14-28).

Lopulta Herra lähetti Salomolle profeetan välityksellä hätkähdyttävän sanoman: »Koska sinun on käynyt näin, ja koska et ole pitänyt minun liittoani etkä noudattanut minun käskyjäni, jotka minä sinulle annoin, niin minä repäisen valtakunnan sinulta ja annan sen sinun palvelijallesi. Mutta isäsi Daavidin tähden minä en tee tätä sinun päivinäsi; sinun poikasi kädestä minä sen repäisen» (1 Kun. 11:11,12).

Omatunto herää

Tämä Salomolle ja hänen suvullensa lausuttu tuomion sanoma havahdutti hänet aivan kuin unesta. Omatunto heränneenä hän alkoi nähdä mielettömyytensä oikeassa valossaan. Masentuneena, sielullisesti ja ruumiillisesti voimattomana, uupuneena ja janoissaan hän hylkäsi maalliset särkyvät säiliöt juodakseen vielä kerran elämän lähteestä. Hänessä kärsimyksen kuritus oli lopulta saanut

aikaan parannuksen. Kauan häntä oli ahdistanut pelko lopullisesta perikadosta, koska hän ei kyennyt kääntymään hulluudestaan, mutta nyt hänen saamastaan sanomasta pilkahti esiin toivon säde. Jumala ei ollut tyystin hylännyt häntä. Jumala oli vielä valmis vapauttamaan hänet kuolemaakin julmemmasta van-keudesta, mistä hän ei mitenkään kyennyt vapautumaan omin voimin.

[372] Kiitollisena Salomo tunnusti, että Jumala voimassaan ja laupeudessaan oli kaikkia muita ylhäisempi (Saarn. 5: 7). Katuvana hän alkoi jälleen tavoitella sitä ylevää puhtauden ja pyhyiden tasoa, jolta hän oli langennut niin syväälle. Hän ei voinut lainkaan toivoa välttyvänsä synnin tuhoisilta seurauksilta eikä pystyvänsä unohdamaan hillittömän elämänmenonsa muistoa. Mutta hän yrittäisi vakavasti varoittaa muita ryhtymästä mielettömyyksiin. Nöyrästi hän tunnustaisi menetelleensä väärin ja korottaisi äänensä varoittamaan toisia, jotta he eivät joutuisi peruuttamattomasti turmioon hänen aiheuttamansa pahuuden vaikutuksesta.

Salomo varoittaa toisia

Todella katuva ei unohda menneitä syntejään eikä suhtaudu heti rauhan saatuaan välinpitämättömästi tekemiinsä erehdyksiin. Hän ajattelee niitä, joita hän on menettelyllään johtanut pahuuteen, ja koettaa kaikin mahdollisin keinoin palauttaa heidät oikealle polulle. Mitä selvempään valoon hän itse on päässyt, sitä voimakkaammin hän haluaa auttaa toisiakin oikealle tielle. Ei hän kaunistele syntistä vaellustaan eikä vähättele vääryyksiään, vaan pystyttää vaaranmerkin varoittamaan toisia.

Salomo myönsi, että »ihmislasten sydän on täynnä pahaa ja että mielettömyys on heillä sydämessä» (Saarn. 9: 3). Edelleen hän lausui: »Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa, koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan; tosin minä tiedän, että Jumalaa pelkääväisille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät, mutta että jumalattomille ei käy hyvin eikä hän saa jatkaa päiviään pitkiksi kuin varjo, sentähden ettei hän pelkää Jumalaa» (Saarn. 8:11-13).

Hengen innoittamana kuningas kertoi jälkipolville hukkaan elettyjen vuosiansa vaiheet ja niihin liittyvät varoittavat opetukset. Näin ei hänen elämäntyönsä mennyt täysin hukkaan, vaikka hänen kan-

sansa joutuikin korjaamaan hänen kylvönsä kantaman pahuuden sadon. Sävyisästi ja nöyrästi Salomo myöhempinä vuosinaan »opetti kansalle tietoa, punnitsi, harkitsi ja sommitteli sananlaskuja paljon». Hän »koki löytää kelvollisia sanoja, oikeassa mielessä kirjoitettuja, totuuden sanoja. Viisaitten sanat ovat kuin tutkaimet ja kootut lauseet kuin isketyt naulat; ne ovat saman Paimenen antamia. Ja vielä näiden lisäksi: Poikani, ota varoituksesta vaari» (Saarn. 12: 9-12).

»Loppusana kaikesta, mitä on kuultu, on tämä», hän kirjoitti. »Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä. Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea salassa olevaa, olkoon se hyvää tai pahaa» (Saarn. 12: 13, 14).

Salomon myöhemmistä kirjoituksista ilmenee, että sitä mukaa kuin hän yhä paremmin tajusi oman elämänmenonsa jumalattomuuden, hän keskittyi yhä enemmän varoittamaan nuorisoa lankeamasta niihin erehdyksiin, jotka olivat saaneet hänet tyystin hukkaamaan taivaan parhaat lahjat. Murheisena ja häpeissään hän tunnusti, että miehuutensa kukoistuksessa, jolloin hänen olisi pitänyt pitää Jumalaa lohtunaan, tukenaan ja elämänsä ylläpitäjänä, hän hylkäsi taivaan valon ja viisauden ja asetti epäjumalain palvonnan Herran palveluksen tilalle. Ja nyt kun hän oli joutunut kokemaan sellaisen elämän mie-lettömyyden, hänen harras halunsa oli varjella toisia niiltä katkerilta kokemuksilta, joita hänellä oli ollut.

[373]

Liikuttavan hellästi hän kirjoitti niistä etuoikeuksista ja velvollisuuksista, joita nuorilla on heidän palvellessaan Jumalaa:

»Suloinen on valo, ja silmille tekee hyvää nähdä aurinkoa. Niin, jos ihminen elää vuosia paljonkin, iloitkoon hän niistä kaikista, mutta muistakoon pimeitä päiviä, sillä niitä tulee paljon. Kaikki, mikä tulee, on turhuutta. Iloitse, nuorukainen, nuoruudessasi, ja sydämesi ilahuttakoon sinua nuoruusikäsi päivinä. Vaella sydämesi teitä ja silmiesi halun mukaan; mutta tiedä: Jumala tuo sinut tuomiolle kaikesta tästä. Karkoita suru sydämestäsi ja torju kärsimys ruumiistasi, sillä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta» (Saarn. 11:7-10).

»Ja muista Luojaasi
nuoruudessasi, ennenkuin
pahat päivät tulevat

ja joutuvat ne vuodet,
joista olet sanova:
 'Nämä eivät minua miellytä'
ennenkuin pimenee aurinko,
 päivänvalo, kuu ja tähdet,
ja pilvet palajavat
 sateen jälkeenkkin —
jolloin huoneen vartijat
 vapisevat ja voiman miehet
käyvät koukkuisiksi
 ja jauhajanaiset ovat
joutilaina, kun ovat
 menneet vähiin,
ja akkunoista-kurkistelijat
 jäävät pimeään,
ja kadulle vievät ovet
 sulkeutuvat
ja myllyn ääni heikkenee
 ja nousee linnunlauluun
ja kaikki laulun tyttäret
 hiljentyvät;
myös pelätään mäkiä,
 ja tiellä on kauhuja,
ja mantelipuu kukkii,
 ja heinäsiirkka kulkee
kankeasti, ja kapriisinnappu
 on tehoton;
sillä ihminen menee
 iankaikkiseen majaansa,
ja valittajat kiertelevät
 kaduilla -
ennenkuin hopealanka katkeaa
 ja kultamalja särkyä
ja vesiastia rikkoutuu lähteellä
 ja ammennuspyörä särkyneenä
putoaa kaivoon.
 Ja tomu palajaa maahan,
niinkuin on ollutkin,

ja henki palajaa Jumalan tykö,
joka sen on antanutkin.»

Saarn. 12:1-7.

Salomon elämän varoittava esimerkki

Salomon elämä on täynnä varoitusta paitsi nuorille, myös kypsyyssvuosiinsa ehtineille sekä niille, jotka elämänsä kukkulan rinnettä laskeutuen katselevat länteen painuvaa aurinkoa. Näemme ja kuulemme nuoruuden epävakaisuudesta - miten nuoret häilyvät oikean ja väärän välillä, kunnes vahingolliset intohimot vetävät heidät pyörteisiinsä. Varttuneemmilta emme enää odota tällaista epävakaisuutta ja uskottomuutta vaan vakiintunutta luonnetta ja syvään juurtuneita periaatteita. Mutta aina ei käy näin. Kun Salomon olisi pitänyt olla luonteeltaan vankka kuin tammi, hänen lujtuensa ei kestänyt kiusauksen tullen, vaan hän lankesi. Hänet havaittiin heikoimmaksi silloin, kun hänen piti olla voimakkaimmillaan .

[374]

[375]

Tällaisten esimerkkien pitäisi opettaa meille, että niin nuoret kuin vanhatkin varjeltuvat vain valvomalla ja rukoilemalla. Korkeaan asemaan ja suuriin etuoikeuksiin ei ole luottamista. Vuosikausien aidon kristillisen vael-luksenkin jälkeen voidaan vielä olla suojaattomia saatanan hyökkäyksiä vastaan. Viisas ja voimakas Salomokin joutui tappiolle taistelussaan sisäistä syntiä ja ulkonaista kiusausta vastaan. Hänen tappiostaan opimme, että olkoonpa ihminen miten älykäs tahansa ja olkoonpa hän aikaisemmin palvellut Jumalaa miten uskollisesti hyvänsä, hän ei koskaan voi turvallisesti luottaa omaan vii-sauteensa eikä kunnollisuuteensa.

Kaikkina sukupolvina ja kaikissa maissa luonteenkasvatuksen perusta ja tavoite ovat olleet samat. Ainoa varma perustus ja ainoa luotettava opas on tämä jumalallisen lain suuri periaate, joka ilmeni Vapahtajan luonteessa ja elämässä: »Rakasta Herraa, sinun Jumalasi, kaikesta sydämestäsi, — ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (Luuk. 10: 27). Herra »on sinun aikojesi vakuus, avun runsaus, viisaus ja ymmärrys» (Jes. 33: 6), ja tämän viisauden ja ymmärryksen löydämme vain hänen Sanastaan.

Se mitä Israelille sanottiin Herran käskyjen noudattamisesta, pätee vielä nykyäänkin: »Se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä» (5 Moos. 4: 6). Tässä on yksilön kun-

nollisuuden, kodin puhtauden, yhteiskunnan hyvinvoinnin ja kansakunnan pysyvyyden ainoa vakuus. Elämän kaikissa pulmatilanteissa, vaaroissa ja ristiriidoissa on aina turvallisinta ja varminta toimia Jumalan sanan mukaan. »Herran asetukset ovat oikeat» (Ps. 19: 9), ja »joka näin tekee, hän ei ikinä horju» (Ps. 15: 5).

[376] Ne jotka ottavat vaarin Salomon luopumuksesta, kavahtavat niiden syntien ensimmäistä lähestymistä, jotka voittivat hänet. Vain kuuliaisuus taivaan vaatimuksille varjelee ihmistä luopumukselta. Jumala on runsaasti valistanut ja siunannut ihmistä, mutta ellei tätä valoa ja näitä siunauksia vastaanoteta, ei niistä ole mitään suojaa tottelematto- muutta ja luopumusta vastaan. Kun ne, jotka Jumala on asettanut korkeisiin luottamustehtäviin, luopuvat hänestä ja luottavat inhimilliseen viisauteen, heidän valonsa muuttuu pimeydeksi, ja heille uskotut kyvyt tulevat heille paulaksi.

Taistelun loppuun asti tulee olemaan niitä, jotka luopuvat Jumalasta. Saatana muokkaa olosuhteet sellaisiksi, että ellei Jumalan voima varjele meitä, ne miltei huomaamatta heikentävät sielun suojarahvustuksia. Meidän on syytä kysyä joka askeleella: »Onko tämä Herran tie?» Elämän loppuun asti on aihetta valvoa tunteita ja mielihaluja lujasti ja määrätietoisesti. Emme voi olla hetkeäkään turvassa, ellemme luota Jumalaan ja ellei elämämme ole kätkeytyneenä Kristuksessa. Valvomalla ja rukoilemalla säilymme puhtaina.

Kaikki jotka pääsevät Jumalan kaupunkiin, joutuvat käymään sisälle ahtaasta portista tuskallisina ponnistuksina, koska ei »sinne ole pääsevä mitään epäpyhää» (Ilm. 21: 27). Mutta kenenkään langenneen ei tarvitse vaipua epätoivoon. Iäkkäätkin ja aikaisemmin Jumalan kunnioittamat ovat saataneet tahrata sielunsa ja uhranneet siveytensä himon alttarilla. Mutta jos he katuva, hylkäävät syntinsä ja kääntyvät Jumalan puoleen, on heillä vielä toivoa. Hän joka julistaa: »Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun» (Ilm. 2: 10), esittää myös kutsun: »Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta» (Jes. 55: 7). Jumala vihaa syntiä mutta rakastaa syntistä. »Minä parannan teidän luopumuksenne», hän lausuu, »omasta halustani minä teitä rakastan» (Hoos. 14: 5).

Salomo katui vilpittömästi, mutta hänen huonon esimerkkinsä haitallisia vaikutuksia ei voitu tehdä mitättömiksi. Hänen luopumuk-

sensa aikana valtakunnassa oli miehiä, jotka eivät pettäneet saamaansa luottamusta vaan pysyivät nuhteettomina ja uskollisina. Mutta monet joutuivat harhateille, eikä katuvan kuninkaan ollut helppo pysähdyttää niitä pahuuden voimia, jotka epäjumalanpalveluksen käytäntöön ottaminen ja maailmallisten tapojen omaksuminen olivat päästäneet liikkeelle. Hän ei enää pystynyt läheskään entiseen tapaan vaikuttamaan hyvää. Monet eivät enää varauksitta luottaneet hänen johtoonsa. Vaikka kuningas tunnustikin syntinsä ja kirjoitti jälkipolvien hyödyksi hulluutensa ja katumuksensa vaiheista, hän ei voinut koskaan toivoa saavansa väärin tekojensa turmiollisia vaikutuksia täysin hävitetyiksi. Hänen luopumuksensa rohkaisemina monet tekivät jatkuvasti ja pelkästään paha. Ja useiden hänen jälkeensä tulleiden hallitsijoiden rappeutumisen voidaan katsoa saaneen vaikutteita siitä, että hän käytti väärin ja alhaisesti Jumalalta saamiaan kykyjä.

Muistellessaan tuskaisen katkerana huonoa vaellustaan Salomon oli pakko lausua: »Viisaus on parempi kuin sota-aseet, mutta yksi ainoa syntinen saattaa hukkaan paljon hyvää. - On onnettomuus se, minkä olen nähnyt auringon alla, vallanpitäjästä lähtenyt erehdys: tyhmyys asetetaan arvon korkeuksiin.»

[377]

»Myrkkycärpäset saavat haisemaan ja käymään voiteentekijän voiteen. Pieni tyhmyys painaa enemmän kuin viisaus ja kunnia» (Saarn. 9:10; 10: 5, 6, 1).

Salomon elämän tarjoamista monista opetuksista ei mitään ole niin voimakkaasti korostettu kuin seurauksiltaan hyvän tai pahan vaikutuksen voimaa. Olkoonpa piirimme miten ahdas tahansa, vaikutuksemme voi silti aiheuttaa joko onnea tai onnettomuutta. Tietämättämme tai tahtomattamme se koituu toisille siunaukseksi tai kiroukseksi. Se voi olla ala-kuloisuuden, tyytymättömyyden tai itsekkyuden sävyttämää tai jopa jonkin hellityn synnin kalmanlöyhkän myrkyttämää; tai se voi uhkia elämää antavaa uskon voimaa, rohkeutta ja toivoa sekä rakkauden sulotuoksua. Mutta hyvää tai paha siitä varmasti seuraa.

Vakavaa on ajatella, että vaikutuksemme olisi kuoleman haju kuolemaksi, mutta sittenkin se on mahdollista. Kun yksikin harhaan johdettu sielu menettää ikuisen autuuden, niin kuka pystyy arvioimaan tuon tappion suuruuden! Ja kuitenkin meidän tarvitsee vain kerran tehdä pikaistuksissamme jotakin tai päästää suustam-

me ajattelematon sana, ja se voi vaikuttaa jonkun toisen elämään niin ratkaisevan syvällisesti, että se koituu hänen sielunsa tuhoksi. Yksikin luonteenvirhe voi loitontaa monet Kristuksesta.

Kun kylvetty siemen tuottaa sadon ja se vuorostaan kylvetään, niin sato moninkertaistuu. Tämä laki pätee myös suhteessamme toisiin. Jokainen teko ja jokainen sana ovat satoa tuottavaa siementä. Jokainen huomaavaisen ystävällinen teko, jokainen kuuliaisuuden tai kieltämyksen osoitus toistuu toisissa ja heidän välityksellään vielä muissa. Samoin jokainen kateellinen, pahansuopa tai riitaisa teko on siemen, josta kasvaa monille turmiollinen »katkeruuden juuri» (Hebr. 12: 15). Ja miten paljon suuremman joukon nuo »monet» myrkyttävätkään! Näin siis hyvän ja pahan kylvö ulottaa vaikutuksensa sekä tähän aikaan että tulevaan.

Suodakseen taivaan parhaita lahjoja maan kaikille kansoille Jumala kutsui Aabrahamin lähtemään epäjumalia palvovan sukunsa keskuudesta ja asettumaan asumaan Kanaanin maahan. »Minä teen sinusta suuren kansan», hän sanoi, »siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi» (1 Moos. 12: 2). Aabrahamin osaksi tuli suuri kunnia, kun hänet valittiin sen kansan isäksi, jonka tuli vuosisatojen kuluessa varjella ja säilyttää Jumalan maailmalle antamaa totuutta ja jonka kautta kaikki maan kansakunnat tulisivat siunatuiksi luvatus Messiaan il-maantuessa.

Ihmiset olivat miltei tyystin menettäneet oikean Jumalan tuntemuksen. Epäjumalanpalvelus oli sumentanut heidän mielensä. Jumalallisen lain tilalle, joka on »pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7: 12), ihmiset koettivat laatia oman julman ja itsekkään mielensä mukaisia lakeja. Kuitenkin Jumala oli armollinen eikä tuhonnut heitä. Hän halusi antaa heille tilaisuuden tutustua häneen hänen seurakuntansa välityksellä. Hänen tarkoituksensa oli, että hänen kansansa ilmaisemat periaatteet palauttaisivat ihmiseen Jumalan siveellisen kuvan.

Jumalan lakia oli korotettava ja hänen arvovaltaansa ylläpidettävä. Tämä suuri ja jalo tehtävä uskottiin israelilaisille. Jumala erotti heidät maailmasta voidakseen antaa heille tämän pyhän luottamustehtävän. Hän teki heidät lakinsa tallettajiksi ja toivoi heidän säilyttävän hänet ihmisten tietoisuudessa. Näin taivaan valon tuli loistaa pimeyden peittämään maailmaan, ja äänen tuli kaikua kutsuvana kaikille kansoille, jotta ne kääntyisivät epäjumalain palvonnasta palvelemaan elävää Jumalaa.

Jumala vei valitun kansansa »pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä» (2 Moos. 32: 11). »Hän lähetti Mooseksen, palvelijansa, ja Aaronin, jonka hän oli valinnut. Nämä tekivät hänen tunnustekonsa heidän keskellään, tekivät ihmeitä Haamin maassa. — Hän nuhteli Kaislamerta, ja se kuivui. Hän kuljetti heitä syvyyksissä» (Ps. 105: 26, 27; 106: 9). Hän vapautti heidät orjuu-

[379]

desta johdattaakseen heidät hyvään maahan, jonka hän kaitselmuksellaan oli valmistanut heille turvapaikaksi vihollisilta. Hän halusi vetää heidät luokseen ja ympäröidä heidät iankaikkisilla käsivarsillaan. Kiitollisina hänen hyvyystään ja armostaan heidän tuli korottaa hänen nimeään ja tehdä se kunnioitetuksi maan päällä.

»Herran kansa on hänen osuutensa, Jaakob on hänen perintöosansa. Erämaasta hän löysi hänet, autiosta, ulvovasta korvesta; hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa, varjeli häntä kuin silmäteräänsä. Niinkuin kotka kiihoittaa pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, niin hän levitti siipensä, otti hänet ja kantoi häntä sulillansa. Herra yksin johdatti häntä, eikä hänen kanssansa ollut ketään vierasta jumalaa» (5 Moos. 32: 9-12). Näin hän johdatti israelilaiset tykönsä, jotta he saisivat asua aivan kuin Korkeimman varjossa. Ihmeellisesti heitä varjeltiin erämaavaelluksen vaaroista. Lopulta heidät sijoitettiin asumaan luvattuun maahan kansana, joka nautti Jumalan suosiota.

Vertauksen avulla Jesaja on kuvaillut liikuttavan tunteikkaasti Israelin kutsumista ja harjoittamista toimimaan maailmassa Herran edustajana, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen:

»Minä laulan ystävästäni, laulan rakkaani laulun hänen viinitarhastaan. Ystävälläni oli viinitarha lihavalla vuorenrinteellä. Hän kuokki ja kivesi sen ja istutti siihen jaloja köynnöksiä, rakensi sen keskelle tornin ja hakkasi sinne myös kuurnan. Ja hän odotti sen kasvavan rypäleitä» (Jes. 5: 1,2).

Valitun kansan välityksellä Jumala oli aikonut jakaa siunauksia koko ihmiskunnalle. »Sillä Israelin heimo», julisti profeetta, »on Herran Sebaotin viinitarha, ja Juudan miehet ovat hänen iloistutuksensa» (Jes. 5: 7).

Tälle kansalle uskottiin Jumalan puhumat ilmoitukset. Heidä suojasivat hänen lakinsa säädökset, totuuden, oikeuden ja puhtauden iankaikkiset periaatteet. Näiden periaatteiden noudattamisen tuli varjella heitä ja estää heitä joutumasta synnillisten tekojensa tuhoamiksi. Ja aivan kuin torniksi viinitarhaansa Jumala sijoitti maan keskelle pyhän temppelinsä.

Kristus oli heidän opettajansa. Kuten hän oli ollut heidän kanssaan erämaassa, hänen tuli edelleenkin olla heidän opettajansa ja oppaansa. Pyhäkössä ja temppelissä hänen kunniansa näyttäytyi

pyhänä valona armoistuimen yllä. Hän osoitti heille aina runsaasti rakkauttaan ja kärsivällisyyttään.

Mooses ilmoitti heille Jumalan tarkoituksen ja heidän menestymisensä edellytykset. »Sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa», hän sanoi. »Herra, sinun Jumalasi, on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on. — Sinä olet tänään kuullut Herran, sinun Jumalasi, julistavan, että hän tahtoo olla sinun Jumalasi ja että sinun on vaellettava hänen teitensä ja noudatettava hänen käskyjensä, säädöksiän-sä ja oikeuksiansa sekä kuultava häntä. Ja Herra on kuullut sinun tänä päivänä julistavan, että sinä tahdot olla hänen omaisuuskansansa, niinkuin hän on sinulle puhunut, ja noudattaa kaikkia hänen käskyjensä, [380] että hän asettaisi sinut korkeammaksi kaikkia luomiansa kansoja, ylistykseksi, kunniaksi ja kiitokseksi, ja että olisit Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, niinkuin hän on puhunut» (5 Moos. 7: 6; 26:17-19).

Israelin lasten tuli valloittaa ja pitää hallussaan koko Jumalan heille säätämä alue. Heidän tuli karkottaa ne kansat, jotka kieltäytyivät palvomasta ja palvelemasta oikeaa Jumalaa. Mutta Jumalan tarkoituksena oli että kun Israel ilmaisisi hänen luonteensa, se vetäisi ihmisiä hänen tykönsä. Evankeliumin kutsu tuli julistaa koko maailmalle. Uhripalveluksesta saatavien opetusten tuli kohottaa Kristus kansakuntien katseltavaksi, ja kaikki häneen katsovat saisivat elää. Kaikkien, jotka kanaanilaisen Raahabin ja mooabilaisen Ruutin tavoin kääntyivät epäjumalain palvonnasta kumartamaan oikeaa Jumalaa, tuli liittyä hänen valittuun kansaansa. Ja sitä mukaa kuin israelilaisten lukumäärä kasvoi, heidän tuli laajentaa rajojaan, kunnes heidän valtakuntansa käsittäisi koko maailman.

Mutta muinainen Israel ei täyttänyt Jumalan tarkoitusta. Herra [381] sanoi: »Minä olin istuttanut sinut jaloksi viiniköynnökseksi, puhtaimmasta siemenestä; kuinka olet muuttunut minulle vieraan viinipuun villiköynnökseksi?» »Ja nyt, te Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaa minun ja minun viinitarhani välillä. Mitä olisi viinitarhalleni vielä ollut tehtävä, jota en olisi sille tehnyt? Miksi se kasvoi villimarjoja, kun minä odotin sen kasvavan rypäleitä? Mutta nyt minä ilmoitan teille, mitä teen viinitarhalleni: minä poistan siitä aidan, niin että se jää hävitettäväksi, särjen siitä muurin, niin että se jää tal-lattavaksi. Minä hävitän sen; ei sitä enää vesota eikä kuokita,

vaan se on kasvava ohdaketta ja orjantappuraa, ja minä kiellän pilvet sille vettä satamasta. Sillä - hän odotti oikeutta, mutta katso, tuli oikeuttomuus, ja vanhurs-kautta, mutta katso, tuli vaikerrus» (Jer. 2: 21; Jes. 5: 3-7).

[382] Herra oli Mooseksen välityksellä esittänyt kansalleen uskotto-
muuden seuraukset. Kieltäytymällä pitämästä hänen liittonsa he irrottautuisivat Jumalan elämästä eikä hän enää voisi siunata heitä. Aika ajoin näitä varoituksia toteltiin, ja Juudan kansa ja sen väli-
tyksellä myös ympärillä asuvat kansat tulivat runsaasti siunatuiksi. Mutta useimmiten he historiansa aikana unohtivat Jumalan ja sen ylevän etuoikeuden, että olivat hänen edustajiaan. He estivät Juma-
laa saamasta heiltä hänen vaatimaansa palvelusta ja lähimmäisiään saamasta heiltä uskonnollista opastusta ja pyhää esimerkkiä. He halusivat itse päästä nauttimaan hedelmät siitä viinitarhasta, jonka hoitajiksi heidät oli asetettu. Heidän ahneutensa sai pakanatkin hal-
veksimaan hei-tä. Näin pakanamaailmalle tarjoutui tilaisuus tulkita väärin Jumalan luonnetta ja hänen valtakuntansa lakeja.

Isän rakkaudella Jumala kärsi kansaansa. Väliin hän tarjosi heil-
le armoaan, väliin taas pidätti sen heiltä. Hän osoitti heille heidän syntinsä ja toivoi kärsivällisesti, että he tunnustaisivat ne. Profeettoja ja sanansaattajia lähetettiin perimään viinitarhureilta hänen saatavi-
aan, mutta sen sijaan että nämä arvostelukykyiset ja hengel-lisesti kyvykkäät miehet olisi lausuttu tervetulleiksi, heitä kohdeltiin kuin vihollisia. Viinitarhurit vainosivat heitä ja surmasivat heidät. Jumala lähetti vielä toisia pal-
velijoitaan, mutta he joutuivat saman koh-
telun alaisiksi kuin edellisetkin; viinitarhureiden viha näytti vain entisestään yltyneen.

Se, että Jumala pidätti suosionsa maanpakolaisuuden aikana, sai monet tekemään parannuksen, mutta palattuaan luvattuun maa-
han juutalaiset taas toistivat aikaisempien sukupolviensa virheet ja joutuivat valtiollisiin kiistoihin ympärillä asuvien kansojen kanssa. Jumala lähetti jälleen profeettoja korjaamaan vallitsevia vääryyk-
siä, mutta heihin suhtaudut-tiin yhtä epäluuloisesti ja pilkallisesti kuin aikaisempiinkin sanantuojiin. Näin viinitarhan hoitajat lisäsivät vuosisatain kuluessa jatkuvasti syyllisyyttään.

Jumalallinen Perheenisäntä istutti rehevän viinipuun Palestiinan kukkuloille, mutta Israelin miehet halveksivat sitä ja lopulta heitti-
vät sen viinitarhan aidan ul-kopuolelle. He rikkoivat sen, polkivat

jalkainsa alle ja toivoivat hävittäneensä sen ikiajoiksi. Perheenisäntä korjasi viinipuun pois ja kätki sen heidän näkyvistään. Sitten hän istutti sen uudelleen mutta toiselle puolelle aitaa, niin ettei sen runko ollut enää näkyvissä. Sen oksat riippuivat aidan yli, ja siihen voitiin varttaa oksia, mutta itse varteen miehet eivät voineet yltää eivätkä vahingoittaa sitä.

Erityisen arvokkaita Jumalan tämän ajan seurakunnalle - hänen viinitarhansa hoitajille - ovat niiden profeettain neuvot ja kehotukset, jotka ovat selostaneet hänen iankaikkista suunnitelmaansa, jonka hän on laatinut ihmis-kunnan hyväksi. Profeettojen opetukset ilmaisevat selvästi, että hän rakastaa langennutta ihmiskuntaa ja on laatinut suunnitelman sen pelastamiseksi. Aina kun Jumala on menneinä vuosisatoina lähettänyt sanansaattajia seurakunnalleen, he ovat kertoneet miten Jumala kutsui Israelin, miten se menestyi ja epäönistui, miten se pääsi jälleen Jumalan suosioon, miten he hylkäsivät viinitarhan Mestarin ja miten lopulta melkoinen jäännös tulee toteuttamaan aikakausiensa suunnitelman ja itse kokemaan kaikkien liiton lupausten täyttymyksen. Yhä vieläkin Jumalan sanoma seurakunnalleen - niille jotka uskollisina viinitarhureina hoitavat hänen viinitarhaansa - on sama kuin se minkä profeetta muinoin julisti:

[383]

»On viinitarha,
 tulisen viinin tarha;
 laulakaa siitä:
 'Minä, Herra, olen sen vartija,
 minä kastelen sitä
 hetkestä hetkeen;
 minä vartioitsen sitä öin
 ja päivin,
 ettei sitä mikään vahingoita.'»

Jes. 27: 2, 3.

Kiinnittäköön Israel toivonsa Jumalaan. Viinitarhan Mestari ko-koaa jo nyt maailman kaikista kansoista niitä jaloja hedelmiä, joita hän niin kauan on odottanut. Kohta hän tulee omiensa luo, ja sinä onnellisena päivänä hänen iankaikkinen Israelin huonetta koskeva tarkoituksensa tulee lopullisesti täyttymään. »Tulevina aikoina

juurtuu Jaakob, Israel kukkii ja kukoistaa ja täyttää maanpiirin hedelmällensä» (Jes. 27:6).